

IV. ULUSLARARASI VE VIII. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

“İDEALLER VE GERÇEKLER : YAPAMADIKLARIMIZ”

BİLDİRİ KİTABI

www.pncongress2016.com

Dalya

IV. ULUSLARARASI VE VIII. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

“İDEALLER VE GERÇEKLER : YAPAMADIKLARIMIZ”

KONGRE BAŞKANLARI

Doç. Dr. Fahriye Oflaz
Psikiyatri Hemşireleri Derneği
Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Celal Bayar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
Hemşireliği Öğretim Üyesi

KONGRE SEKRETERLERİ

Yrd. Doç. Dr. Sevil Yılmaz
İ.Ü. F.N. Hemşirelik Fakültesi

Arş. Gör. Özge Sukut
İ.Ü. F.N. Hemşirelik Fakültesi

Arş. Gör. Hatice Irmak
C.B.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi

SAYMANLAR

Nareg Doğan
Nesibe Kalyoncu

ÜYELER

Gülsüm Ançel
Hülya Arslantaş
Nesrin Aştı
Leyla Baysan Arabacı
Aysun Babacan Gümüş
Hülya Bilgin
Kadriye Buldukoğlu
Sevim Buzlu
Jeanne Anne Clement
Daniela A. Collins
Olca Çam
Zekiye Çetinkaya
Ebru Akgün Çıtak
Fatma Demirkıran
Selma Doğan
Nurhan Eren
Perihan Güner
Neslihan Günüşen
Nermin Gürhan
Meral Kelleci
Neslihan Keser Özcan
Gülseren Keskin
Nazmiye Kocaman Yıldırım
Yasemin Kutlu
Leyla Küçük
Karan Kverno
Col. Maria Mitsiou
Ayşe Okanlı
Anne H. Outwater
Fatma Öz
Selma Sabancıoğulları
Havva Tel
Gülşen Terakye
Neziha Uğurlu
Sati Ünal
Besti Üstün
Kate Wheeler
Mualla Yılmaz

Organizasyon Sekreteryası
Dalya Turizm Kongre ve Organizasyon
Nihal Kırkım
E-mail: nihal@dalyatur.com

www.pncongress.2016.com
www.phderneti.org

Değerli Meslektaşlarımız,

Sizleri, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ve Psikiyatri Hemşireleri Derneği olarak 6-9 Kasım 2016 tarihleri arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde (Manisa, Türkiye) düzenlenecek olan IV. Uluslararası ve VIII. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi'ne davet etmekten onur duyuyoruz.

Kongre ana teması “İDEALLER VE GERÇEKLER: YAPAMADIKLARIMIZ” olarak belirlendi. Tema “nerede durduğumuzu ve neleri başarmış olduğumuzu görerek tamamlayıcı ve gerçekçi hedeflerle motivasyonumuzu tazelemek” amacını taşımaktadır. Kongremizde ülkemizden ve dünyadan meslektaşlarımızla birlikte, psikiyatri hemşireliğinde geldiğimiz noktaya bakarak, ideallerimizi sorgulayarak ve değişen dünya konjonktürünü inceleyerek gerçekçi projeksiyonlarla yolumuza devam etmek istiyoruz. Eğitim, uygulama ve araştırma konularını 3 gün teker teker incelemeyi sağlayacak panel ve konferanslar planlıyoruz.

Kongremizde ayrıca, 6 Kasım 2016 tarihinde klinik uygulamalarda kullanılabilecek beceriler kazandıracak kurslar düzenlenecektir.

Bu yıl kongremizi, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nin de bulunduğu ve güzel bir Ege ili olan Manisa'da gerçekleştireceğiz. Kongremizin sizlere ulusal ve uluslararası düzeyde etkileşim ve işbirliği olanakları sağlayarak, bilginin ve teknolojinin her gün hatta her saat yenilediği günümüz dünyasında "Biz neler yapıyoruz ve nelerden konuşuyoruz? Takip edebiliyor muyuz? Değişime katkımız var mı?" gibi sorulara yanıt arayarak; psikiyatri hemşireliğinin bugünkü durumu ve geleceğe yansımaları ile ilgili bilgiler sunmasını ve yeni fikirler oluşturmasını diliyoruz.

Mesleki, bilimsel ve sosyal paylaşımların yanı sıra güzel, öğretici ve keyifli vakit geçireceğinize inandığımız bu tarihi kentte sizleri aramızda görmekten büyük mutluluk ve onur duyacağız.

Kongre dili Türkçe olacaktır. Yabancı ülkelerden kongremize katkı veren ve katılan meslektaşlarımızın konuşmaları için İngilizce/Türkçe, eş zamanlı çeviri hizmeti verilecektir. Daha fazla bilgi için pncongress2016@gmail.com adresine e-posta gönderebilirsiniz.

IV. Uluslararası VIII. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi'ne sizleri davet etmekten mutluluk duyuyor ve sizleri aramızda görmek için sabırsızlanıyoruz.

Saygılarımızla,

Doç. Dr. Fahriye Oflaz
Kongre Eş Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Kongre Eş Başkanı

www.pncongress.2016.com

IV. ULUSLARARASI VE VIII. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

“İDEALLER VE GERÇEKLER : YAPAMADIKLARIMIZ”

KONGRE BAŞKANLARI

Doç. Dr. Fahriye Oflaz
Psikiyatri Hemşireleri Derneği
Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Celal Bayar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
Hemşireliği Öğretim Üyesi

KONGRE SEKRETERLERİ

Yrd. Doç. Dr. Sevil Yılmaz
İ.Ü. F.N. Hemşirelik Fakültesi

Arş. Gör. Özge Sukut
İ.Ü. F.N. Hemşirelik Fakültesi

Arş. Gör. Hatice Irmak
C.B.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi

SAYMANLAR

Nareg Doğan
Nesibe Kalyoncu

ÜYELER

Gülsüm Ançel
Hülya Arslantaş
Nesrin Aştı
Leyla Baysan Arabacı
Aysun Babacan Gümüş
Hülya Bilgin
Kadriye Buldukoğlu
Sevim Buzlu
Jeanne Anne Clement
Daniela A. Collins
Olçay Çam
Zekiye Çetinkaya
Ebru Akgün Çitak
Fatma Demirkıran
Selma Doğan
Nurhan Eren
Perihan Güner
Neslihan Günüşen
Nermin Gürhan
Meral Kelleci
Neslihan Keser Özcan
Gülseren Keskin
Nazmiye Kocaman Yıldırım
Yasemin Kutlu
Leyla Küçük
Karan Kverno
Col. Maria Mitsiou
Ayşe Okanlı
Anne H. Outwater
Fatma Öz
Selma Sabancıoğulları
Havva Tel
Gülşen Terakye
Neziha Uğurlu
Sati Ünal
Besti Üstün
Kate Wheeler
Mualla Yılmaz

ONURSAL BAŞKANLAR

Prof. Dr. A.Kemal Çelebi
Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Ali Ahmet Kilimcioğlu
Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi Dekan V.

PHD ESKİ BAŞKANLARI

Prof. Dr. Çaylan Pektekin
Prof. Dr. Nesrin Aştı
Prof. Dr. Sevim Buzlu
Doç. Dr. Nurhan Eren
Doç. Dr. Yasemin Kutlu

EMEKLİ PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ PROFESÖRLERİ

Prof. Dr. Nebahat Kum
Prof. Dr. Ayşe Özcan
Prof. Dr. Gülten Özalın
Prof. Dr. Gülşen Terakye

KONGRE BAŞKANLARI

Doç. Dr. Fahriye Oflaz
Psikiyatri Hemşireleri Derneği Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık
Bilimleri Fakültesi
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Öğretim Üyesi

KONGRE SEKRETERLERİ

Yrd. Doç. Dr. Sevil Yılmaz
İ.Ü. F.N. Hemşirelik Fakültesi

Arş. Gör. Özge Sukut
İ.Ü. F.N. Hemşirelik Fakültesi

Arş. Gör. Hatice Irmak
C.B.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi

DÜZENLEME KURULU

Selda Aydın
Ahmet Ayer
Gülçin Bölük Uzunoğlu
Sezgi Çınar Pakyüz
Meral Çorak
Nur Elçin Boyacioğlu
Filiz Elma
Necati Ersay
Mehmet Gülşen
Esra Han
Gülhan Kayır
Gül Oban Dikey
Dilek Özmen
Fatma Sürmeli
Melek Türk

SAYMANLAR

Nareg Doğan
Nesibe Kalyoncu

Organizasyon Sekreteryası
Dalya Turizm Kongre ve Organizasyon
Nihal Kırkım
E-mail: nihal@dalyatur.com

www.pncongress.2016.com
www.phdernegi.org

www.pncongress.2016.com

**T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Manisa İl Kültür ve
Turizm Müdürlüğü**

**Florence Nightingale
Hemşire Mektepleri ve
Hastahaneleri Vakfı**

**Manisa
Büyükşehir Belediyesi**

**Manisa
Ticaret Borsası**

**Manisa
Yunusemre Belediyesi**

**Manisa
Şehzadeler Belediyesi**

**Manisa'yı Mesir'i
Tanıtma ve Turizm Derneği**

**Özgür Tarım Ürünleri
İnşaat San. ve Tic. A.Ş.**

KONFERANS SALONU

09:00-16:00 Şizofreni Hastalarına Bakım Verenler İçin Alleden Alleye Destek Programı
Doç. Dr. Zekkiye Çetinkaya Duman, Yrd. Doç. Dr. Kerime Bademli
Katılımcı sayısı: 20

1. SALON

09:00-16:00 Psikolojik Bakım Danışmanlığı
Prof. Dr. Gülşen Terakye, Prof. Dr. Perihan Güner, Doç. Dr. Nazmiye Kocaman Yıldırım
Katılımcı sayısı: 20

2. SALON

09:00-16:00 Psikososyal Beceri Eğitimi: Eğitici Eğitimi
Doç. Dr. Gül Ünsal Barlas
Katılımcı sayısı: 20

3. SALON

09:00-16:00 Psikiyatri Hemşireliğinde Psikoeğitim Uygulayıcı Eğitimi
Prof. Dr. Sevim Buzlu, Yrd. Doç. Dr. Nihal Bostancı Daştan, Dr. Hem. Funda Gümüş
Katılımcı sayısı: 25

4. SALON

09:00-16:00 Kişilik Bozukluğu Olan Hasta ile Çalışma
Doç. Dr. Nurhan Eren
Katılımcı sayısı: 25

5. SALON

09:00-16:00 Hemşireler için Temel Araştırma
Prof. Dr. Besti Üstün, Doç. Dr. Neslihan Partlak Günüşen
Katılımcı sayısı: 20

6. SALON

09:00-16:00 Kendini Tanıma ve İletişim
Prof. Dr. Erol Özmen, Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Katılımcı sayısı: 30

Kronik Psikotik Bozukluklarda Bilişsel Yeniden Ayarlama
Yrd. Doç. Dr. Sibel Coşkun Cenk
Katılımcı sayısı: 30

ŞEHZADELER TARİHİ BEDESTEN SALONU
BELEDİYE KÜLTÜR MERKEZİ

09:30-12:00 Çocuk İstismarı ve İhmalini Anlama
Doç. Dr. Nermin Gürhan

Ergenlerde Madde Kullanımı
Arş. Gör. Dr. Özge Sukut

KONFERANS SALONU

08:30-09:30 Kongre Kayıt

09:30-10:00 Açılış Konuşmaları
Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Uzm. Hem. Filiz Elma,
Doç. Dr. Fahriye Oflaz
Prof. Dr. Ali Ahmet Kilimcioğlu
Rektör / Rektör Yardımcısı

10:00-10:30 Müzik Dinletisi
Okt. Harun Baki (Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi)

10:30-10:45 Kahve Arası

10:45-11:45 Panel 1

Psikiyatri Hemşireliği Tarihi ve Felsefesi
Oturm Başkanı: Prof. Dr. Ayşe Özcan
10:45-11:15 Türkiye'de Psikiyatri Hekimliği Tarihsel Sürecinde Psikiyatri Hemşireliğine Karşılaştırmalı Yaklaşım
Prof. Dr. Nesrin Aştı

11:15-11:45 Bourdieu'nun Bakış Açısı ile Hemşirelik Mesleğini Okumak
Yrd. Doç. Dr. Bhanur Malak Akgün

11:45-12:00 Kahve Arası

12:00-13:00 Panel 2

Politika Perspektifi ile Ruhsal Bozukluğu Olan Bireyler
Oturm Başkanı: Prof. Dr. Gülşen Terakye
12:00-12:30 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı perspektifi ile Ruhsal Bozukluğu Olan Bireyler
Hulusi Armağan Yıldırım (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Dairesi Gn. Md. Yrd.)
(THSK Ruh Sağlığı Daire Başkanlığı)
(TKHK Müşterek Hizmetler Daire Başkanlığı)
12:30-13:00 Sağlık Bakanlığı Perspektifi ile Ruhsal Bozukluğu Olan Bireyler
Uzm. Dr. Leyla Arıcı (Manisa İli Kamu Hastaneler Birliği
Tıbbi Hizmetler Başkanlığı)

KONFERANS SALONU

13:00-14:00 Öğle Yemeği

14:00-15:45 Panel 3

Dünden Bugüne Psikiyatri Hemşireliği Eğitimi ve Araştırma:
Mevcut Durum ve Gelecek Yönelimleri
Oturm Başkanı: Prof. Dr. Selma Doğan
Prof. Dr. Besti Üstün, Prof. Dr. Perihan Güner, Doç. Dr. Ayşe Okanlı

15:45-16:00 Kahve Arası

16:00-17:00 Konferans 1

Oturm Başkanı: Doç. Dr. Ebru Akgün Çıtak
Gelecekte Tıp
Dr. Mustafa Aykut (Futuristler Derneği Başkan Yardımcısı)

KONFERANS SALONU

09:00-10:45 Panel 4

Farklı Uygulama Alanlarında Psikyatri Hemşireliği: Gerçeklerimiz
 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Gülsüm Ançel
Hem. Başak Özen (Manisa TRSM)
Uzm. Hem. Filiz Elma (Manisa RHSS)
Uzm. Hem. Gönül Davulcu (Samsun RHSS)
Psk. Sülün Akbaş Aktaş (Akhisar Umutevi)

1. SALON

09:00-10:45 Panel 5

Psikiyatride Farklı Uygulamalar
 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Dilek Özmen
Psikiyatride TMS Uygulaması
Yrd. Doç. Dr. Fatma Eker
Psikiyatride Homeopati Kullanımı
Doç. Dr. Adalet Koca Kutlu

10:45-11:00 Kahve Arası

KONFERANS SALONU

11:00-13:00 Panel 6

Psikiyatri Hemşireliğinde: Farklı Konularda Uluslararası Perspektif
 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sezgi Çınar Pakyüz
Role of Nurses in Preventing Community Violence:
Following the Data in Dar es Salaam, Tanzania
Dr. Anne Outwater
The State of Art of Inpatient and Outpatient Care
In a Selection of European Countries
Dr. Roland Van Sande
The Role of Nurses in the United States in Communicating
with Patients / Families at the End of Life:
The Reality and What We Hope to Achieve
Dr. Nancy English

KONFERANS SALONU

09:00-10:30 Panel 8

Herkes Gibi Bir Hayat
 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman
Firdevs Toğar (Lityum Derneği)
Emirhan Deniz Çelebi (SPoD)
Nilgün Durna (İzmir Şizofreni Dayanışma Derneği)
(LİSTAG)

1. SALON

09:30-10:15 Konferans 3

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Havva Tel
Yaratıcılıkta Tıkanma ve Motivasyon Kaybı
Doç. Dr. Nurhan Eren

10:30-11:00 Kahve Arası

KONFERANS SALONU

11:00-12:30 Panel 9

Özel Gruplarla Çalışmak
 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Nazmiye Kocaman Yıldırım
LGBT Grupları ile Çalışma
Yrd. Doç. Dr. Latife Utaş Akhan
Mülticilerle Çalışma
Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
Çocuk İzlem Merkezi'nde Psikiyatri Hemşiresi Olmak
Uzm. Hem. Nimet Saygın
Ceza ve Tevki Kurumlarında Psikiyatri Hemşiresi Olmak
Öğr. Gör. Dr. Mehtap Kızılkaya

KONFERANS SALONU

13:00-14:00 Öğle Yemeği

14:00-14:45 Panel 7

Psikiyatri Uygulama Alanında Göz Ardı Edilen Bir Boyut Olarak
Fiziksel Sağlık Sorunları
 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Satı Demir
Assoc. Prof. Dr. Jeanne Anne Clement
Doç. Dr. Neslihan Partlak Günüşen

14:45-15:00 Kahve Arası

15:00-16:00 Konferans 2

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Fatma Demirkıran
Psikofarmakolojik Akılcı İlaç Kullanımı
Prof. Dr. Tayfun Uzboy

16:00-16:15 Kahve Arası

18:00-19:30 Film ve Söyleşi 1

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ayşe Okanlı
Depo: Akıl Hastanesinde Hayat
Zafer Kırac (RUSİHAK kurucu üyesi)

1. SALON

11:00-12:30 Film ve Söyleşi 2

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Nermi Gürhan
Evcilik: Çocuk Yaşta Evlenen Dört Kadının Hikâyesi
Bingöl Elmas (Yönetmen)
www.asminfilm.com

KONFERANS SALONU

12:30-13:30 Öğle Yemeği

13:30-14:15 Panel 10

Psikiyatride Yasal Perspektif
 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Leyla Baysan Arabacı
Psikiyatri Hemşireliği Uygulamasında Malpraktis
Doç. Dr. Mualla Yılmaz
Sağlık Hukuku ve Psikiyatri
Uzm. Dr. Şahut Duran

14:15-14:30 Kahve Arası

14:30-15:30 Forum

Türkiye'de Psikiyatri Hemşireliğinin Öncelikleri ve Stratejisi Ne Olmalı?
 Moderatör: Prof. Dr. Gülşen Terakye

15:30-16:30 Kapanış

IV. ULUSLARARASI VE VIII. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

“İDEALLER VE GERÇEKLER : YAPAMADIKLARIMIZ”

KONUŞMA ÖZETLERİ

www.pncongress2016.com

DÜNDEN BUGÜNE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİ VE ARAŞTIRMA; MEVCUT DURUM VE GELECEK YÖNELİMLERİ

Ayşe Okanlı¹

¹| İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Hemşirelik eğitimi, kuramsal ve uygulamalı öğrenim ve öğretim yaşantıları içeren bir eğitimidir. Ülkemizde yükseköğretimde hemşirelik eğitiminin başladığı 1955 yılından günümüze önemli bir mesafe kaydedilmiştir. Türkiye üniversite düzeyinde temel hemşirelik eğitimi verilen beş Avrupa ülkesinden biridir¹⁻³

Psikiyatri hemşireliği hemşirelik mesleğinin özel alanlarından biridir. Ülkemizde psikiyatri hemşireliği uygulamalarına yönelik ilerlemeler diğer ülkelere kıyasla daha yavaş seyretnmektedir. Bu alana yönelik eksiklikleri gidermek ve eğitimi yeniden revize etmek amacıyla başlatılan çalıştay önemli katkılar sağlamıştır. Komisyonun temel amacı, ülkemizde Hemşirelik Lisans Programı içerisinde yer alan Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ders içeriği, teori ve uygulama ağırlıkları, eğitim yöntemleri ve dersin genel hemşirelik lisans program yeterliklerine katkısını belirleyerek, bu doğrultuda psikiyatri hemşireliği eğitimcilerine rehber oluşturabilecek, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği lisans eğitimi minimal standartlarını geliştirmektir. Son üç yıllık süreç içerisinde belirlenen hedefleri bu hedeflerden gerçekleştirebilenler ve gerçekleştiremeyenlerin değerlendirilmesi ve tartışılması önemlidir. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği bilgiyi, deneyimi, hemşirelik becerisini, biyolojik ve sosyal bilim verilerini, kendi benliğini terapötik kullanma sanatını birleştiren bir disiplindir.⁴ Bu tanım doğrultusunda lisans eğitiminde gelinen noktanın değerlendirilmesi gereklidir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi veren kurumlar günden güne artmakla birlikte, yükseköğretim kurumlarında hemşirelik eğitimi veren kurumların eğitim koşulları ve standartları arasında farklılıklar bulunmaktadır. Ülkemizde hemşirelikte yüksek öğrenim 60 yıllık bir tarihçeye dayanmakla birlikte, bu süre içerisinde hemşirelik lisans eğitiminin iyileştirilmesi, temel standartların oluşturulması için çalışmalar yürütülmeye çalışılmıştır. Bu amaçla Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (HUÇEP) Komisyonu oluşturulmuş ve “Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı” çalışmalarına 2002 yılında başlanmıştır⁵. HUÇEP 2014 yılında oluşturulan bir komisyonla; toplumun sağlık gereksinimleri ve öncelikli sağlık sorunlarında yaşanan değişimler, sağlık hizmet sunumu ve hemşirelik bakım hizmetlerindeki, politika ve uygulamalarındaki değişimler, Avrupa Birliği’nin hemşirelik eğitimi için belirlediği kriterler ve “Bologna Uyum Süreci” doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir (HUÇEP, 2014). HUÇEP raporları, Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği lisans programlarında standart oluşturmaya yönelik komisyon çalışmalarında da rehber olmuştur.

Ülkemiz koşulları göz önünde bulundurularak, gelişimin ve değişimin farkında olan, en üst düzeyde donanıma sahip hemşireler yetiştirmeğe yönelik bir program oluşturulması önemlidir.

PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMALARINDA MALPRAKTİS

Mualla Yılmaz¹

¹ | Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağ.ve Hast. Hemş. ABD

Malpraktis, son 30 yılda özellikle bazı gelişmiş ülkelerde ve son yıllarda da tüm dünyada tartışılan, etik, hukuki, tıbbi, eğitimsel ve yönetsel yönleriyle çok yönlü, çok boyutlu bir konudur. Bir işi profesyonel olarak yapan bireylerin hatalı uygulamaları, bilgi, beceri ve özen eksiklikleri veya ihmalleri sonucu hizmet alanın zarar görmesi durumudur. Malpraktis, yalnızca bir girişimin, bir tedavinin ya da uygulamanın yanlış, eksik yapılması demek değil, aynı zamanda yapılması gerektiği halde yapılmayan ya da yapılmaması gerektiği halde yapılan bir işlem anlamına da gelmektedir. Tıbbi hatalar mali açıdan büyük kayıplara yol açabilen son derece önemli bir konudur.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de psikiyatri hemşireliği uygulamalarında tıbbi hatalı uygulamalar ne yazık ki görülmektedir. Türkiye’de medyanın bu konuya daha fazla yer vermesi ve hastaların haklarını daha fazla bilmeye başlamalarına bağlı olarak gittikçe daha fazla malpraktis davaları açılmaya başlanmıştır. Bu sunuda öncelikle genel hemşirelik ile ilgili tıbbi hatalı uygulamaların kapsamı, psikiyatri hemşireliği uygulamalarında tıbbi hatalı uygulamaların ne olduğu ve dünyada ve ülkemizde sık karşılaşılan psikiyatri hemşireliği uygulamaları vakalar doğrultusunda açıklanacaktır. Bununla birlikte psikiyatri hemşireliği dersi kapsamında uygulama yapan öğrenci, öğretim üyelerinin malpraktisi önleme ve bu durumla karşılaştığında ne yapmaları gerektiği konusuna değinilecektir. Ayrıca bu sunuda psikiyatri hemşireliği uygulamaları kapsamında görülen malpraktis vakalarının azaltılması için; hasta hakları, etik konular, psikiyatri hemşireliği uygulamaları kapsamındaki tıbbi hatalar konusunda farkındalık oluşturmak amaçlanmaktadır.

Sonuç olarak; psikiyatri hemşirelerinin malpraktis ile ilgili temel ve hukuki bil-gisinin olması gerekmektedir. Malpraktisi vakalarının azaltmak için hemşirelik eği-timinin kalitesi önemli bir faktördür. Psikiyatri kliniklerinde hataların korkmadan bildirildiği bir hasta güvenliği kültürünün yaratılması ve sistemdeki sorunlara karşı stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir.

PSİKOFARMAKOLOJİK AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Tayfun Uzbay¹

¹| Üsküdar Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekanı ve Nöropsikofarmakoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü - İstanbul

Bilimsel veriler ve epidemiyolojik araştırmalar tüm dünyada mental sorunların giderek artmakta olduğuna işaret etmektedir. Ülkemizde de nöropsikiyatrik hastalıkların tedavisinde kullanılan psikotrop ilaç tüketiminin son yıllarda önemli ölçüde artış söz konusudur. Psikotrop ilaçların kullanımı çeşitli vesilelerle sürekli olarak medya gündemine gelmekte, ülkemizde aşırı bir ruh sağlığı ilacı kullanımı olduğu, buna daha çok reçetesiz ilaç kullanımının ve bu ilaçların akılcı kullanılmamasının neden olduğu ileri sürülmektedir. Bu noktada doğru bilinmesi ve toplumun da bilgilendirilmesi gereken birçok nokta söz konusudur. Ülkemizde psikotrop ilaç kullanımında artış olduğu doğrudur, ancak bunun biyolojik, psikolojik, sosyal, ekonomik, etik ve hukuki olmak üzere birçok boyutu vardır. Öte yandan, bu ilaçların önemli bir grubunu oluşturan antidepresanlar ve antipsikotikler başta olmak üzere birçok ilacın kronik kullanımı söz konusudur. Kronik kullanım şizofreni de olduğu gibi tıbben zorunlu olabileceği gibi bu ilaçların önemli bir bölümünün kötüye kullanım, daha da önemlisi, bağımlılık yaparak başka bir mental probleme yol açma potansiyeli de vardır. Bu sunumun bir amacı kullanımı körükleyen yukarıda bahsedilen boyutları ayrıntılı bir biçimde değerlendirmek ve tartışmaya açmaktır. Öte yandan, bu ilaçlar etki mekanizmaları, bazı özgül durumları, kullanım güvenliği ve riskleri bağlamında antibiyotikler, kardiyovasküler sistem ilaçları ve diyabet ilaçları gibi diğer başka ilaç gruplarına göre üzerinde daha az durulan ilaçlardır. Örneğin, dünyanın gelişmiş ülkelerinde çocuk ve ergenlerdeki kullanım riski nedeni ile antidepresanlara konulan “kara-kutu” uyarısı ülkemizde bulunmamakta ve hiç tartışılmaktadır. Bu ilaçların cinsel işlevler üzerine olumsuz etkileri de çok az bilinmektedir. Dolayısı ile bu sunumun diğer bir amacı da psikotropaların kullanım güvenliği ve riskli durumları hakkında güncel bilgiler ışığında izleyicilerin bilgisini artırmak ve pekiştirmektir.

LGBTT BİREYLERLE ÇALIŞMAK

Latife Utaş Akhan

Sağlık, sadece biyolojik ya da genetik belirleyicilerle değil, çok daha geniş sosyo-ekonomik belirleyicilerin bir sonucu olarak tanımlayan alan, “sosyal tıp”tır.

19. yüzyılda yaşamış Alman patolog Rudolf Virchow (1821-1902) tıbbın bir “sosyal bilim” olduğunu, dile getirir; sosyal ve ekonomik koşulların sağlık, hastalık ve tıp uygulamaları üzerinde derin etkilerinin bulunduğunu ve toplumların sağlığının bir sosyal mesele olduğunu ifade eder. sosyal eşitsizliklerin giderilmesi toplumsal sağlığı da olumlu olarak etkileyecektir.

Ataerkil toplumlarda, toplumsal eşitsizlikten en fazla etkilenen bireylerse LGBT bireyler ve kadınlardır. Yirminci yüzyılın ortalarından itibaren LGBT gruplar da toplum içinde duyarlı ve dezavantajlı kesimler olarak tanımlanmaya başlamıştır.

LGBT bireylerin sorunları arasında en önemlileri açılma sorunları (Coming out) ve damgalama- ötekileştirme davranışları gelmektedir.

Abraham Maslow (1943) ve Carl Rogers (1951) gibi hümanist psikologlar bireyin başkaları tarafından kabul görme ihtiyacını pek çok kez vurgulamışlardır. Bireyin kendini başkalarına açarak, başkaları tarafından kabul görmek için bir adım attığı düşünülebilir.

Eşcinsel olmak pek çok toplumda baskı ve ayrımcılığa maruz kalmayı da beraberinde getirmektedir. Bunun sonucunda eşcinseller öncelikle kendi cinsel yönelimlerini kabullenmekte ve içselleştirmekte güçlükler yaşamakta, kendi cinsel yönelimlerini kabullenseler bile çoğu kez bunu başkalarına ifade edememektedirler

Bu durumun bireyin genel iyilik hali ve psikolojik sağlığı üzerinde olumsuz bir etki yarattığı aşıkardır. Nitekim depresyon, stres, intihar riski gibi psikolojik sağlık açısından negatif değerlendirilebilecek pek çok faktörün eşcinsellerde heteroseksüellere göre daha yüksek olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur. Ayrımcı olmayan, bireyin cinsel yönelimi konusunda açık olmasını destekleyen bir çevrede açılmanın, eşcinsel bireylerin suçluluk ve utanç gibi duygularıyla başa çıkmasına yardımcı olduğu; dolayısıyla bu bireylerin psikolojik sağlıklarının cinsel yönelimini gizleyen bireylere göre çok daha iyi durumda olduğu bilinmektedir.

LGBT bireyler arasında yaş, ırk, etnisite, eğitim, gelir düzeyi, işsizlik, sakatlık, evsizlik, cezaevi, yoksulluk ya da mültecilik konumu gibi sosyal belirleyiciler, sağlık çıktıları açısından bambaşka anlamlara gelebilmektedir. Ayrıca araştırmalar planlanırken bu grubun, üzerinde “çalışma yapmaya değmeyecek kadar küçük bir popülasyon” olarak değerlendirilmesi eğilimi yaygındır.

Nitekim, “cinsel azınlık” olarak değerlendirilen ergenlerin; büyük çoğunluğunun cinsellikle ilgili okul problemleri yaşadığını, zorbalığa maruz kaldığını ve müdahale gerektiren duygusal güçlükler yaşadığını belirtmiştir. 18 yaşından küçük eşcinsel bireylerin psikiyatrik sebeplerle hastaneye yatırılma, zorbalığa maruz kalma, okul terki ve yargı önüne çıkarılma oranı, 18 yaşından büyük katılımcılara göre daha yüksektir.

Tüm bu veriler ışığında; psikiyatri hemşiresi olarak başta okullar olmak üzere ayrımcılık- damgalama, LGBT bireylerin açılma problemleri ve sağlık ihtiyaçları gibi sorunlara yönelik olarak tüm toplumda farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması; sosyal açıdan bu bireylere yönelik kayıpları önleyebilir.

CEZA İNFAZ KURUMLARINDAKİ KADINLARIN PSİKOSOSYAL GEREKSİNİMLERİNE YÖNELİK GELİŞTİRİLEN EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehtap Kizilkaya, Gül Ünsal Barlas, Semra Karaca

Giriş: Suç, bireyi toplum önünde öteki bireylerin karşısına çıkaran bir çatışma olarak tanımlanmaktadır. Tüm dünyada kadınlar erkeklere oranla daha az suç işlemektedirler. Kadınların işledikleri suçların niteliği içinde bulunan toplumun kültürel özelliklerinden ve toplumsal yapı içinde kadına verilen önemden etkilenmektedir. Cezalandırma, insan uygarlığı kadar eski olmasına rağmen, ceza infaz kurumlarının standart bir biçim kazanması 17.yüzyıldan sonra mümkün olabilmektedir. Hapsetmenin öncelikli amaçları; bireyi ve toplumu suç işlemekten caydırmak, suçluyu hapsedmekle suç işleyebilme fırsatını engellemek ve suçluyu iyileştirmek olarak belirtilmektedir. Cezaevi yaşantısı, şartları gereği, izole edilmiş bir ortamda yaşamayı gerektirir. Hükümlünün sürekli olarak kapalı bir ortamda bulunması, dışarıyla bağlantısının olmaması, hareketlerinin kısıtlı ve kontrol altında olması, gereksinimlerine hemen ulaşamaması, yakınlarından uzak, aile ve arkadaş çevresinden yoksun olması gibi nedenler hapsedilme olgusunun getirdiği olumsuzluklardandır. Böyle bir ortamda yaşamak zorunda kalmak, bireylerde fiziksel ve ruhsal sorunların oluşması için risk oluşturmaktadır. Ayrıca cezaevinde olmak bireyleri toplumdan koparmakta ve onu topluma yabancılaştırmaktadır. Bu durum, suçlunun topluma olan bağlılığını zayıflatmakta ve bireylerin yeniden suç işlemelerinde etkili olabilmektedir. Ceza infaz kurumlarının koşullarındaki düzelmeler bir toplumun çağdaşlaşma göstergesi olarak kabul edilmektedir. Sağlıklı bir çevrenin kurulabilmesi, sağlıklı insan ilişkilerine bağlıdır. Kişilerarası iletişim becerileri güçlü ve problem çözme yeteneklerine sahip bireylerin varlığıyla ortam sağlıklı hale gelebilir. Şayet kurulan iletişim sağlıklı değil ise bireyler kendilerini anlaşılamamış ve yalnız hissetmekte, gereksinimlerini karşılamada yetersizlik yaşamaktadırlar. Bireylerin, kolaylaştırıcı iletişim yöntemlerini öğrenmelerinde planlanan eğitim programlarının olumlu yönde fark oluşturduğu bilinmektedir. Bu çalışma, hükümlü kadınların psikososyal gereksinimlerini belirleyerek, bu gereksinimler doğrultusunda yapılandırılmış eğitim programının etkinliğini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Materyal ve Metod: Araştırmamız, tek grupta ön test- son test desenli yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Aydın ili sınırları içinde bulunan iki farklı E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan hükümlü kadınlar (n=62), örneklemi çalışmaya katılmayı kabul eden hükümlü kadınların tamamı (n=54) oluşturmuştur. Araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu", "Soru Formu", "Sosyal Beceri Envanteri", "Problem Çözme Envanteri" ve "Değerlendirme Formu" kullanılarak toplanmıştır. Kadınların verdikleri yanıtlar doküman inceleme yöntemi ile değerlendirilerek temalar belirlenmiştir. Oluşan temalar genellikle iletişim ve problem çözme ile ilgili olduğu için eğitim programı iletişim ve problem çözme becerileri doğrultusunda geliştirilmiş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Eğitim programı dokuz oturum olarak yürütülmüştür. Veriler SPSS-18 paket programı ile değerlendirilmiştir. Eğitim programı öncesi ve sonrası problem çözme ve sosyal beceri envanteri puan ortalamaları tek yönlü varyans analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular:Araştırma kapsamındaki kadınların suç tiplerine göre dağılımlarına bakıldığında %22.2'sinin adam öldürme suçundan hükümlü oldukları, hükümlü kadınların ceza infaz kurumunda bulunma süreleri %75.9 oranında 1-4 yıl olduğu, kadınların tamamına yakınının (%85.2) planlanan eğitim programına istekli katıldıkları, %81.5'inin eğitimdeki oyunlari eğlenceli buldukları saptanmıştır. Katılımcıların büyük oranı eğitim sonrası kendine olan güvenlerinin, sosyal iletişimlerinin ve problem çözme becerilerinin arttığını ifade etmişlerdir. Kadınların tamamına yakını (%94.4) bu eğitim programının diğer programlara örnek oluşturması gerektiğini, %81.5'i ise kadın hastalıkları ile ilgili eğitim programlarının yapılmasını istediklerini ifade etmişlerdir. Hükümlü kadınların, eğitim öncesi ve eğitim sonrası Problem Çözme Envanteri puanlarında azalma olduğu saptanmıştır. Puanlardaki bu azalma istatistiksel olarak anlamlıdır (p<0.05). Kadınların, eğitim öncesi ve eğitim sonrası Sosyal Beceri Envanteri puanlarında artış olduğu belirlenmiştir. Bu durum istatistiksel açıdan anlamlıdır (p<0.05).

Sonuç ve Tartışma: Çalışmada yer alan hükümlü kadınların büyük çoğunluğunun daha önce ceza infaz kurumunda bulundukları ve %22.2'sinin adam öldürme suçuyla yargılandıkları saptanmıştır. Ülkemizde son yıllarda kadına yönelik şiddetin ev içinde ve ev dışında artması ile doğru orantılı olarak kadınlarda adam öldürme ve adam öldürmeye teşebbüs suçları da artmıştır. Bu sonuç, kadının kendisini savunmak ve çaresiz

kaldığı durumdan kurtulmak için şiddete başvurduğunu göstermektedir. Ceza infaz kurumlarında bulunan kadınların ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanan eğitim programının hükümlü kadınların sosyal beceri ve problem çözme becerileri üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Araştırmamıza katılan hükümlü kadınların eğitim programını değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerlendirme sonunda elde edilen görüşler de; kadınların %90.7'si eğitim sonrası sosyal iletişimlerinin arttığını belirtmişlerdir. 13 yıldır hükümlü, 45 yaşında olan S.T, "Daha önce içime kapanıktım, kimseyle fazla ilgilenmezdim. Gerekli olmadıkça da konuşmazdım. Şimdi öyle değil, koğuştaki kızlardan birinin iki çocuğunun olduğunu geçen gece muhabbet edince öğrendim. Hiç etrafıma bakmıyordum ki ama artık öyle değil insanlardan kaçmıyorum" diye ifade etmiştir. Çalışmamızda yer alan hükümlü kadınların %96.3' ü eğitim sonrası problem çözme gücünün arttığını belirtmişlerdir. 1 yıldır hükümlü 30 yaşındaki, T.Ö, Benim en büyük sorunum sigara. Bugüne kadar bırakmayı hiç denemedim. Ama artık bunun bir sorun olduğunu kabul ediyorum ve ben bu sorunu çözebilirim diyorum. A.... abla inanmıyor gerçi bana. Şimdi sorunumu kabul ettim asıl çözünce çok şaşırarak hem o hem herkes" diyerek ifade etmişlerdir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, hükümlü kadınlara ceza infaz kurumları içinde yürütülen eğitim programlarında sosyal beceri ve problem çözme ile ilgili konulara yer verilmesi, eğitimlerin interaktif eğitim yöntemleri kullanılarak yapılması, eğitim içeriklerinde cinsel sağlık, aile planlaması, menopoza, gebelik, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve enfeksiyonlar gibi konulara yer verilmesi ve hemşirelerinin ceza infaz kurumları ile işbirliği içinde çalışması önerilmektedir.

GELECEKTE TIP

Mustafa Aykut

Fütüristler Derneği Başkan Yardımcısı

Gelecek teknolojik değişimin yanı sıra sosyal, ekonomik, politik, akademik değişimi de beraberinde getirecek. Bugün var olup gelecekte yok olmuş olguların yanında bugün bilinmeyen ama gelecekte ortaya çıkacak olgular da olacak. Geçmişte var olduğunu bildiğimiz, bugün var olan, gelecekte de kaybolmayacak pek çok olgudan da söz edebiliriz. Sağlık sektörü içerisindeki hemşirelik mesleği de bu son kategori içerisinde yer alıyor. Ancak tıptaki radikal değişimler hemşirelik mesleğini yeri getirme biçimlerini derinden etkileyecek. Gelecekte robotların hizmetlerinden yararlanıldığı gibi, nano-teknolojiye dayalı mikroskobik ‘mems’ler ve ‘bot’lar ile teşhis ve tedaviler daha etkin, daha doğru ve daha hızlı olabilecek. Bu değişimin nasıl olabilebileceği, alternatif senaryoların neler olduğu ve bu alternatif senaryolardan hangilerinin insanlığın yararına olacağı ‘fütürizm’in konularını oluşturuyor.

Giriş: Fütürizm ne işe yarar?

Gelecekte söz ediyorsak, elbette teknolojinin gözle görülür değişimine tanıklık ettiğimiz için dikkatimizi o yöne çeviriyoruz. Oysa teknolojinin değişim ile yarattığı etki kadar iklimsel değişimler, sosyal değişimler, siyasi değişimler, tarımsal ve gıda endüstrisindeki değişimler de yaşantımızı derinden etkiliyor. Eskinin yerini yeni alıyor ve biz bunlara ister istemez uyum göstermeye çalışıyoruz. Tıp ve tıbbi konuları da bu sürekli değişim sarmalının içinden ayırtıramayız. Yeni ilaçlar, yeni buluşlar, yeni tedavi yöntemleri ve bunlarla ilgili yeni teknikler ortaya çıktıkça yeni hastalıklar, yeni sorunlar da ortaya çıkıyor.

Bugün, bileğimize taktığımız, renk-renk, biçim-biçim, marka-marka analog saatlerin yerini görünümü aynı olsa bile aslında bir iletişim aracı olan, zamanın hangi gün, hangi saat, hangi dakikasında olduğumuzu göstermenin yanı sıra, bize gelen mesaj var mı, kim telefonda arıyor, bugünkü randevularım hangi saatlerde ve kiminle, hava kaç derece sıcaklıkta, bugün kaç adım attım, ne kadar kalori harcadım, nabzım kaç çıktı, gece ne kadar süre uyudum ve daha birçok benzeri bilgiyi verebilen elektronik cihazlar, bir başka deyişle “giyilebilir teknoloji” aldı. Aynı şey analog fotoğraf makinelerinden sonra zorlukla alıştığımız dijital fotoğraf makinelerinin de başına geldi. Çok gelişmiş merceklerle donanmış cep telefonları, cep telefonundan daha çok fotoğraf makinesi ya da video kamera fonksiyonlarıyla öne çıkıyorlar. Örnekleri çoğaltmak çok kolay. Yakın bir gelecekte şoför koltuğu kaldırılmış, direksiyonsuz, gaz, fren ve debriyaj pedalı, vites kolu olmayan arabalarla karşılaşacağız. Kapımıza kadar gelip bize gönderilmiş paketleri elden teslim eden kuryeleri de görmeyeceğiz artık. İçine para koyduğumuz cüzdanlarımız kağıt ve bozuk para tedavülden kaldırılıp yerini tümüyle elektronik ödemeye bırakacağı için birer nostaljik hatıra olarak evimizin bir köşesine atılacak. CD’ler, DVD’ler, VCD’ler evimizde fazla yer işgal ettiği için bir gün çöp kutusunu boylayacak. Çatılarımızda ne televizyon anteni, ne de baz istasyonu anteni göreceğiz. Bütün bu konularla ilgili meslekleri yapanlar, örneğin şoförler, DVD satıcıları, lojistik elemanları, anten kurulum elemanları işlerini kaybedecek. Yenilerine gereksinim olmayacak. Hemşirelik de öyle mi?

Bu soruya yanıt bulabilmek için “fütürizm”den yararlanmak gerekiyor. Fütürizm, iş ve yaşam için olumlu gelecek tasarımıdır. İnsanlığın eriştiği bilgi birikimi ve o günkü teknolojiyi kullanarak seçenekli gelecekler oluşturabiliriz. Yaşamın tüm boyutları için farklı senaryolar ile gelecek tasarımları yapan fütürizm, multi-disipliner yaklaşımla, uzlaşmacı, yenilikçi, stratejik ve sürdürülebilir öneriler getirir.

Fütürizmin temel amaçlarının başında toplumun her kesiminde ilerlemeye yönelik, yenilikçi vizyonlar geliştirmek, onları olumlu gelecek beklentilerinde buluşturmak vardır. Kişilerin ve kurumların doğru yol haritaları oluşturmalarına yardımcı olunur. Geleceğe katlanmak yerine, katılmak ve onu kurgulamak fütürizmin bir başka amacıdır. Fütüristler geleceği kurgulamanın anlam ve değerini geniş kitlelerle paylaşırlar.

Kendi mesleğinde uzmanlaşmış her birey, söz konusu amaçlara yönelik toplumsal katkı sunuyorsa fütürist olarak adlandırılmasında bir sakınca yoktur. Kısaca, herkes “fütürist” olabilir.

Tıpta Tarihsel Değişim

Bilimsel tıp tarihinin MÖ 400'lere kadar, Hipokrat'ın yaşadığı zaman dilimine uzandığını biliyoruz. Aradan geçen neredeyse 25 yüzyıllık zaman diliminde ilk tedavilerin kızılderililer tarafından otlarla yapıldığına dair bulgular var. O tarihlerde hastalıklar tanrı(lar)ın gazabı olarak algılanıyordu ve tedavileri tapınaklarda (asclepius) yapılıyordu. MS 500 ile 1300 yılları arasındaki 800 yılda, diğer bir deyişle Ortaçağ Dönemi'nde metafizik (doğaüstücülük) ve şifacılıktan medet umuldu. İlk ilkel ilaçlar da bu dönemde ortaya çıktı. Hastalara yalnızca erkekler bakıyor, onlara yetki veriliyordu. Hıristiyanlığın yayılmasıyla birlikte kiliselerin bir yanına hastaneler yapılmaya başlandı. O dönemlerde berberlerin cerrahi müdahalede bulunmasına izin veriliyordu. Hatta o denli ileri gitmişlerdi ki; berber-cerrahlar katarakt ameliyatları, hacamat, yara tedavileri, kol/bacak amputasyonları, dağılayarak kanamayı durdurma ve her türlü pansuman işlemlerini yapabiliyorlardı. Türkiye'de de berberlerin sünnet, diş çekme, kulak delme, apse açma gibi işlemleri yapmalarına 1950'lere kadar göz yumuldu.

MS 1300'de başlayıp, 1700'de sona eren Rönesans Dönemi'nde sanatta olduğu kadar bilimde de aydınlanma yaşandı. Doğaüstü güçler yerine bilimsel yöntemlerle teşhis ve tedavilere başlandı. Gözlem, analiz, not tutma yöntemleri geliştirildi. Mikroskop icat edildi. Anatomi başlı başına bir bilim dalı oldu. Anatomik atlasları için resimler ilk bu dönemde çizildi. 1518'de Londra'da ilk Tıp Okulu açıldı.

MS 1700 ile 1900 arasında Endüstri Devrimi yılları olarak tanımlıyoruz. Bu yıllarda, makineleşme, kol gücünün yerini otomasyonun alması gibi kavramlarla karşılaşırız. Sonuç olarak, Endüstri Devrimi bize seri üretimi de beraberinde getirdi. 1816'da stetoskop icat edildi ve o zamanki tıp uzmanları bu aleti kullanmaya başladı. Kılcal damarların olduğu anlaşıldı. Sağlığın çevreyle olan ilişkisi keşfedildi. Aşılar, anestezi, sterilizasyon, patojen gibi konular ortaya çıktı. 1839'da ilk dişçilik okulu açıldı. Bugün bile yüz milyonlarca insanın düzenli kullandığı Aspirin'in formülü bulundu (1893).

Modern Çağ dediğimiz günümüz çağı MS 1900'de başladı ve halen devam ediyor. Bu dönemin başlamasıyla hastaneler ölmeye gidilen yer olmaktan çıktı, tedavi olunup, sağlığa tekrar kavuşturulan yerler oldu. Mühendislik, fizik, kimya, biyoloji, malzeme bilimlerinde çok önemli gelişmeler kaydedildi. Antibiyotik bulundu. X-Ray cihazları keşfedildi. 1953 yılında ilk böbrek nakli yapıldı. Aynı yıl kalp-akciğer cihazı ilk kez bir hastada kullanıldı. Bundan on yıl sonra, 1963'te ilk karaciğer nakli, 1964'te ilk akciğer nakli, 1981'de fetus üzerinde ilk ameliyat yapıldı. Yapay organlar, tüp bebek, bilgisayara dayalı cihazlar, insülin ile diyabet tedavisi 1900'lü yıllarda gerçekleşti. 1998'de kök hücre tedavisine başlandı. 2000 yılında tıpta çok büyük devrim olan 'Gen Haritaları' çıkarıldı. Artık yumuşak doku hastalıkları ya da yaralanmalar EKG, holter, CT, MR gibi cihazlarla dışarıdan teşhis edilebiliyordu. Ultrason, radyoloji, mobil iletişim araçları, kameralar, dijital görüntüleme, bilgi ve iletişim teknolojileri, robotik tıp, genom çalışmaları teşhis ve tedavide yaygın biçimde kullanılmaya başlandı. Şimdi sıra nano robotlara, enjekte edilebilen çiplere ya da bilgisayarlara geldi.

Teşhis ve Tedavide Yeni Buluşlar ve Etkileri

Geçmişten bugüne hasta profilleri de gelişti, değişti ve geleceğe giderken değişmeyi de sürdürüyor. Artık eskisine göre hiç görmediğimiz yaşlarda hastalar görüyoruz. Hastalar çok bilgili. Daha iyi tanımlamak gerekirse, önemli bir kısmı oldukça bilgiç. Daha anlamaz, daha anlaşılabilir tavır takınabiliyorlar. Daha az güvenen, daha çok soru soran, daha çok sorgulayan, kendini müşteri gibi konumlandıran hastalarla karşı karşıyayız. Ulaşım olanaklarının artması, refahın yükselmesi başka dillerde konuşan hastalarla sık sık muhatap olmamıza neden oluyor. Yeni yaşam tarzlarını benimseyen hastaların beklentileri farklılaşıyor. Örneğin yoga, plates yapan, organik mahsülden başkasını yemeyen, sosyal medyayı etkin kullanan, çok seyahat eden, vejeteryan, vegan, dijital elektronik tutkunu hastaların sayısı küçümsenmeyecek boyutlara ulaştı.

Hastaların değişimine ayak uydurmaya çalışan tıp da kendini yeniliyor, geliyor ve değişiyor. Genetik bulgular eskisine göre daha kolayca görülebilir hale geldi. Hastanın vücuduna harici ve dahili sensörler yerleştirilebiliyor. Eve yerleştirilen sensörlerle hastaları 7/24 izlemek mümkün. Genetik aşılar, kanser aşıları, bağışıklık sisteminin çökmesini önleyen aşılar üzerine yapılan çalışmalarda önemli ilerlemeler kaydedildi. Manyetik rezonanslı anjiyografi ve spektroskopi, süper soğutulmuş kuantum bazlı girişim aygıtları, eko-planar görüntüleme, göze uyumlu tomografi gibi konularda daha iyisini yapma çalışmaları sürüyor.

OECD ülkeleri 1990'dan bu yana adam başı sağlık harcamalarını %70'ten fazla artırdı. O tarihten beri hemşirelerin hastalara çalışma zamanları içerisinde doğrudan ayırdıkları süre %19 daha fazla. Her dört yılda ortalama insan ömrü bir yıl daha uzadı. Ama kronik hastalıkların mali yükü de %60 arttı.

Bugün tıbbın geldiği noktaya baktığımızda çok karmaşık makineler, buna karşın kalitesi artmış yaşam ve gitgide kişiye özel teşhis, tedavi ve bakımın olduğu bir dünya ile tanışıyoruz.

İletişim dünyasındaki hızlı ilerlemeler tıp alanında da kayda değer değişimin temelini oluşturuyor. 5G diye adlandırılan ve 2020'den sonra ticari uygulamasının başlayacağı beklenen yeni iletişim sisteminin en belirgin özelliği uçtan-uca bilgiyi aktarırken gecikmenin 1 milisaniyeden daha az bir süreye karşılık gelmesi olacak. Bu özellik neredeyse gerçek zamanlı çalışma alanları açacak. Bu alanlardan da birisi tıp olacak. Böylece, hastayı uzaktan bir uzman tarafından yönetilen cerrah robotlar ameliyat edebilecek. Sonuç olarak çok komplike vak'alarda cerraha yetiştirilemeyecek yerdeki hastalar bulundukları yerde uzaktan ameliyatla sağlıklarına kavuşma olanağı bulacak.

Yakın bir gelecekte tıp "Mems" (Micro Electro Mechanical Systems) denilen teknolojiye çok yararlanacak. Bir saç telinin 800.000'de birine karşılık gelen nanometre düzeyinde mikroskopik, nano-teknolojiye dayalı ürünler ile hastanın bedenine girip onu daha iyi tanımak ve teşhis ya da tedavi etmek mümkün olacak. Önceden programlanabilen ya da girişim sırasında yönetilebilen bu cihazlar sayesinde analiz için çok az miktarda kan, idrar, doku örneği yeterli olacak. Daha az enerji tüketilecek, daha az avı hissedilecek, daha kolay entegrasyon sağlanacak, daha ucuza mal edilecek, daha dijital, daha az allerjik malzeme kullanılacak. Daha hassas cerrahi müdahaleler yapılabilecek. Biyo-telemetry sayesinde hastalar an be an izlenebilecek. İlacın noktasal uygulaması mümkün olacak. Daha doğru teşhis konulabilecek.

Önümüzdeki beş yıl içerisinde hastaya müdahale ederken ilk temas sanal siber doktor ile olacak. Robot cerrahlardan yaygınlaşacak. Rejeneratif tıp ve xenotransplantasyonda (doku mühendisliği) önemli gelişmeler olacak. Yapay göz, kulak, kalp, böbrek, karaciğer gibi organlar yaygınlaşacak. 3-Boyutlu yazıcılarda kişiye özel kemikler, damarlar, kaslar, sinirler üretilebilecek. Bebekler doğmadan DNA'larına müdahale edilebilecek. Yeni beden tarama teknolojileri ortaya çıkacak. Kardiyolojik kateter, esofagoskopi ve gastroskopi kullanımdan kalkacak. Evde bakım için 3-Boyutlu video bağlantısı ile destek verilecek. Çip boyutunda laboratuvarlar, akıllı deri göstergeleri icat edilecek. Biyoçip implantasyonlar, moleküler sensörler kullanılmaya başlayacak.

Gitgide kişiselleştirilmiş tıp uygulamaların önem kazandığını ve yaygınlaştığını görüyoruz. Önümüzdeki beş yılda kişiye özel ilaçların satıldığı eczaneler sıradanlaşacak.

Teşhis sırasında geleneksel yöntemler olarak ailedeki hikayeyi dinlemek, sosyo-ekonomik koşulları dikkate almak ve çevresel faktörleri hesaba katmak gerekiyordu. Bugün bunların yetersiz olduğu anlaşıldı. Yeni geliştirilen tekniklerle kesin teşhise ulaşmak ve doğru tedaviyi uygulamak için genomik ve genetik testler yapılıyor. Metabolomik analizlerden yararlanılıyor.

Yine önümüzdeki beş yıl içerisinde çalışanların önemli bir kısmı Y-Kuşağı dediğimiz 1980 ve sonrasında doğanlardan oluşacak. Yöneticiler de bu kuşağın mensupları olacak. Y-Kuşağını kendinden önceki kuşaklardan ayıran en önemli özellikler arasında ebeveynleriyle ilişkilerini arkadaş düzeyinde sürdürmeleri, onlarla her zaman barışık olmaları, kişisel gelişimlerini, kendi değerlerini açığa çıkarak yerlerde bulunmaları, açık fikirli olmaları, doğal olarak işbirliğine yatkın olmaları, yeni ekonomiye uyum göstermeleri, takım halinde çalışmaktan hoşlanmalar, çatışmaktan kaçınmaları, şikayetçi olmamaya özen göstermeleri, kendilerini kolay kolay mağdur

olarak görmemeleri, rekabetçi ortamlarda çalışma arzuları, topluma olumlu katkısı olan işyerlerinde çalışmayı tercih etmeleri, çok çalışkan olmaları sayılabilir.

Geleceğin Meslekleri

1995'ten sonra doğan ve Z-Kuşağı ya da 2000'den sonra doğanlar için kullanılan "Millennial"lar olarak adlandırılan bugünün çocuk ve gençlerini gelecekte bekleyen meslekler bugünkünden çok farklı olacak. Bu yıl okula başlayacak çocukların %65'i bizim bugün tanımlayamadığımız işlerde çalışıyor olacak. Bir kestirimde bulunursak, belki söz konusu yeni meslekler arasında vücut parçası tasarımcıları ya da üreticileri, nano-medik doktor ya da hemşireler, GM gıda çiftçileri, yaşlılara yaşam koçları, bellek artırma cerrahları, insan belleği kopyalayıcılar/yükleyiciler, yeni bilim etik danışmanları/uygulayıcıları, uzay pilotları, uzay turu rehberleri, dikey tarla çiftçileri, iklim değişikliği uygulayıcıları, salgın hastalık güvenlikçileri, sınıf avatları, kişisel TV yayıncıları, gereksiz veri temizleyicileri, e-cihaz hesapları düzenleyicileri, kişisel zaman programlayıcıları, sosyal ağ iletişim danışmanları, kişisel marka koçları/danışmanları, benek tasarım mühendisleri, rüya organizatörleri/senaristleri, robot tamircileri yer alacak.

Hemşirelikte Geleceğe Yatırım

Yaşam nasıl değişirse değişsin, sağlık sektörünün önemi azalmak bir yana daha da artacak. Değişen disiplinlerle ilişkileri daha da karmaşık bir hal alacak olan sağlık sektörünün doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkisi olan bilim dalları hukuk, sosyoloji, psikoloji, pedagoji, biyoloji, bilgi teknolojileri, işletme, filoloji, tarih, sigortacılık, taxonomi, toxinomi, işletmecilik, farmakoloji, bilgisayar programcılığı, halkla ilişkiler, edebiyat, tiyatro, iş güvenliği, eğitimcilik ve daha pek çoğudur. Sağlık sektörü çalışanları ilişkide oldukları bu bilim dallarını araştırmak, öğrenmek ve bilmekle kariyerlerini ileriye götürebilirler.

Özel olarak hemşirelik mesleğinde mobilize olunacak alanlar çoğalmakta, bu konuda uzmanlaşmış hemşirelere duyulan ihtiyaç artmaktadır. Hastaneden erken çıkan hastalar, kronik ve akut sorunları olanlar, operasyon sonrası özel bakım isteyenler, terapatiye ihtiyaç duyan hasar için daha fazla mobilize hemşire gerekiyor.

Önemi gittikçe artan bir başka alan ise adli tıp hemşireliğidir. Son zamanlarda cürümlerin daha içinden çıkılmaz hale gelmesi, bu alanda yetişecek hemşirelerin daha da fazla ihtisaslaşmalarını zorunlu hale getiriyor. Biyoloji, psikoloji ve sosyoloji eğitimlerini güçlendirerek kamu ve hukuk kurumlarına nasıl destek olabileceklerini iyi öğrenmeleri gerekiyor. Sağlık sorunlarının adli tıp alanına girdiği noktalarda uzmanlaşmaları, olay yeti araştırmasına katkı vermeleri, travma sonrası müdahalede beceri kazanmaları beklentilerin arasında yer alıyor. Maktüle/faile ölümler ya da yaralanma ile sonuçlanmış olay sonrası müdahale önem kazanıyor, şiddet görmüş insanlara yaklaşım ve müdahale, hastane içi kriminal vakalarda alınacak önlemler, "Munchausen Sendromu" gösteren kişilerle ilişkiler, hastanede yatan seri katil gibi ağır suçlulara müdahale bu alanda çalışacak hemşirelere verilecek eğitimin önemini ortaya çıkarıyor.

Uzay yolculukları sıradanlaştığında uzay hemşireliği geleceğin yeni mesleklerinden birisi olacak. Aslında 1959 yılında astronot John H. Glenn Jr. ile birlikte uzaya çıkan Dolores B O'Hara mesleği itibarıyla uzaydaki ilk hemşire ünvanını taşıyor. Geleceğin uzay hemşireleri hem sivil hem de askeri havacılıkta hizmet verecekler. Taşıma ve tahliye sırasında ortaya çıkan tıbbi sorunlar sırasında mesleklerini icra edecekler.

Teknoloji ilerledikçe araştırma konuları da çoğalıyor. Sağlıkla ilgili araştırmalarda kullanılacak hemşirelerin özel eğitimlerden geçmesi gerekiyor. Ancak biyoloji, kimya ve matematik eğitimlerinin eksiksiz olması sayesinde laboratuvar ortamındaki araştırmacılara destek verebilirler.

Pek çok meslekte olduğu gibi hemşirelik mesleğinde de robotlar yer açmak gerekiyor. Her ne kadar insan hemşireler önemleri artacak şekilde sağlık sektöründe yerlerini muhafaza edecek olsalar da onların işlerini kolaylaştıracak pek çok alanda robot hemşirelerden yararlanılacak. Örneğin yaşlıların bakımı, taşınması zor ya da özel taşıma gerektiren hastalar (obez, ağır yanık, ağır yaralı...), bakımda özel önem gerektiren hastalıklar (dakiklik...), yakın temas uygulamaları (temizlik...), en doğru yerden, en kolay, yeterli miktarda ve tek seferde kan, doku örneği alma gibi konularda robot hemşirelerin katkısı yadsınamaz.

Sonuç

Bütün anlatılanları 5 yeni oyun kuralı ile tanımlayabiliriz. Geleceğimizi Nano (atomlar), quantım (qubitler), nöro (nöronlar), info ('bit'ler, 'byte'lar) ve biyo (genler) belirleyecek. Bu alanlardaki çalışmalar sayesinde, dünya çapında ünlü fütürist Ray Kurzweil'in beklentisi, 2045 yılında insan aklının makine aklına geçileceği savı bir çok bilim adamı tarafından da kabul görüyor.

Son söz olarak, fütürizm görüldüğü gibi teknolojiye değil kesinlikle insana dairdir. Y-Kuşağı olarak sizler birbiriyle bağlantılı toplumu oluşturan ilk kuşaksınız.

Psikiyatri Uygulama Alanında Göz Ardı Edilen Bir Boyut Olarak Fiziksel Sağlık Sorunları

Doç Dr. Neslihan Günüşen

Kronik psikiyatri hastalarının beklenen yaşam süresi erkek hastalar için 15-20, kadınlar hastalar için ise 12-15 yıl daha azdır. Kronik psikiyatri hastalarında fiziksel sağlık problemleri tanı konulmamış ve tedavi edilmemiş hastalıklar normal popülasyona göre daha fazladır. Sağlık bakımı almak temel bir insan hakkıdır. Son yıllarda psikiyatri hastalarının sağlık bakımına ulaşmalarında artış olduğu görülmekle birlikte yeterince sağlık hizmeti alamadıkları bilinmektedir. Kronik psikiyatri hastalarının fiziksel sağlık problemleri sıklıkla değiştirilebilir davranışlar ve sağlık yaşam biçimi ile ilişkilidir. Çoğu hastanın psikiyatrik hastalıkları nedeni ile diğer bireyler gibi fiziksel belirtileri yorumlamaları ve problemlerini çözme kapasiteleri sınırlıdır. Çoğunlukla psikiyatri hastaları sadece ruh sağlığı hizmeti veren kişilerle iletişime geçmektedir. Bu nedenle ruh sağlığı ekibinin bu anlamda sorumlulukları yüksektir. Psikiyatrik hizmet veren alanlarda çalışanlar kendilerini psikiyatrik semptomların izlenmesi ve tedavi edilmesinden sorumlu hissetmekte ve fiziksel sağlık bakımı konusunda rol almamaktadır. Bu nedenle bu alana yönelik duyarlılığın artmasına gereksinim bulunmaktadır. Happell ve arkadaşları (2013) ruhsal problemi olan hastaların fiziksel sağlığını geliştirmede uzmanlaşmış psikiyatri hemşiresinin rolü ve önemi üzerinde durmuştur.

Günümüzde psikiyatrik hizmetlerde en önemli problemlerden biri fiziksel sağlık problemleridir. Psikiyatri alanına ayrılan bütçenin yetersizliği, stigma, negatif inançlar, tutumlar nedeniyle psikiyatri hastaları genel sağlık hizmetlerine katılamamaktadırlar. Fiziksel sağlık bakımı almada hastalıkla ilişkili olarak sosyal izolasyon, bilişsel yetersizlik veya şüphecilik gibi semptomlar engelleyici olabilir. Fiziksel sağlığı geliştirmede yetersiz bilişsel beceriler, eğitimsizlik, olumsuz ev koşullar, ailenin sosyal desteğinin yetersizliği olumsuz etkilidir. Bu hastalar olumsuz diyet alışkanlıkları, ilaç kötüye kullanımı, yetersiz diyet, güvenli olmayan seksüel davranışlar gibi sağlığı riske sokan davranışlarda bulunabilmektedir. Hastalar bilişsel yetersizlik nedeniyle problemlerini anlamakta zorlanmakta ve ilaçlar nedeniyle ağrıları algılamaları azalabilmektedir. Psikiyatri alanında çalışanlar fiziksel sağlığı önemsememekte, fiziksel sağlık problemleri somatik olarak değerlendirmektedir. Bu hastalara yetersiz tanılama ve izlem yapılması nedeniyle sunulan bakım yeterli değildir. Psikiyatri dışı alanlarda çalışan sağlık çalışanları ise damgalama, fiziksel semptomları somatik görme, tıbbi ve psikiyatrik ilaçları birlikte kombine kullanabilecek farmakoloji bilgilerinin olmaması nedeniyle hastalara hak ettiği bakımı verememektedirler.

Psikiyatri hastalarının fiziksel sağlık problemleri değiştirilebilir yaşam biçimi ile ilişkili olduğundan hastaların izlemlerinde fiziksel sağlık taramaları rutinin bir parçası haline gelmelidir. İzlemlerde hastalıkların ağırlıkları, obezite durumları, BKİ, bel çevresi, kan basıncı, diyet, aktivite seviyeleri, sigara-alkol kullanımı, glikoz, lipid ve prolaktin düzeylerinin kanda bakılması gerekmektedir. Fiziksel sağlığı taramaya yönelik izlemler genellikle ucuz testlerdir, gelişmekte olan ülkelerde de sağlık bakım hizmetine kolaylıkla entegre edilebilir. Tanılama ve tarama hastanın kişisel ve aile öyküsü ile başlamalıdır. Hasta metabolik sendrom riski açısından dikkatle izlenmelidir. Metabolik sendrom varlığı diyabet, kalp problemleri ve kanser açısından risklidir. Metabolik sendrom kriterleri açısından hasta değerlendirilmelidir. Diyabet açısından BKİ'si 25 üstü hastalar iyi değerlendirilmeli, poliüri polidipsi, iştahsızlık, yorgunluk, kilo kaybı dikkate alınmalıdır. Psikotrop ilaçlar kardiyovasküler riskler değerlendirilerek yazılmalıdır. Ailede veya kişisel öyküsünde KVS belirtileri olan hastalarda buna dikkat edilmelidir. Genel kural olarak EKG ilk hastaneye girişte yapılmalıdır. İhmal edilen bir alanda diş sağlığıdır. Psikotrop ilaçlar nedeni ile oral bakım ihtiyacı artmaktadır. İlaçlar ve sigara nedeniyle ağız kuruluğu, diş çürüğü, ağız kokusu görülebilir. 3 ayda bir kontrol yapılması önerilmektedir.

Hastaların fiziksel sağlığını geliştirme ve iyileştirmede yaşam tarzına yönelik değişim gereksinimleri ön plana çıkmaktadır. Sağlık çalışanları bu anlamda hastaları desteklenmeli ve aile üyelerinin de katılımı sağlanmalıdır. Bireyin gereksinimine özgü oluşturulmuş bir plan hasta ile birlikte oluşturulmalıdır. Kronik psikiyatri hastalarına yönelik sağlıklı yaşam programlarının etkili olduğu belirtilmektedir. Fiziksel sağlığı iyileştirmede egzersiz hem diyetle ve diyetsiz olarak olumlu sonuçlar vermektedir. Egzersizle özellikle metabolik risk faktörleri azalmaktadır. Sodyum alımını azaltma, sigara bırakma ve kilo verme ile riskler kontrol altına alınabilir.

Bu hasta grubunun sağlık sistemine ulaşımının kolaylaştırılması, ruh sağlığı politikaları içinde fiziksel sağlığa yer verilmesi, ruhsal bakım ile fiziksel sağlık bakımının entegre olarak sunulması, damgalamanın azaltılması, sağlık personelinin sorumluluk alması, hastaların fiziksel yakınmalarının ciddiye alınması, hastalar için izlem formlarının oluşturulması, sağlık ekibinin güçlü işbirliği yapması ile hastaların hak ettiği fiziksel bakımı sağlanabilir.

PSİKİYATRİ HEKİMLİĞİ VE HEMŞİRELİĞİNDE KARŞILAŞTIRMALI TARİHSEL SÜREÇ “İDEALLER VE GERÇEKLER: YAPAMADIKLARIMIZ”

Nesrin Aştı¹

¹| İstanbul Arel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

Dünyada ve ülkemizde sağlık ve tıp,psikososyaldan çok biyolojik alanlarda ilerlemiş olup ruhsal hastalıklar ve hastalara yönelik hekimlik(psikiyatrist) yaklaşımlarını 19 yüzyılın başlarında ,hemşirelik(psikiyatri hemşiresi) yaklaşımlarını ise 20.yüzyılın başlarında görmekteyiz.

XII. yüzyıl tıp yazmalarında akıl hastaları meczup, mecnun gibi kelimelerle anlatılmakta ve tedavilerinde hekimlerin dışında tekke ve dergahlarda şeyhler,hocaların muska ve benzeri usullerle tedavilerinden söz edilmekteydi. Türk-Osmanlı tarihinde Darüşşifalar,her türlü hastaya hizmet vermek üzere kurulmuştur. Bu Darüşşifaların, Bimarhane,Bimaristan ve Tımarhane adı verilenler ise, akıl hastanesi anlamında kullanılan yerlerdir.Örneğin,Haseki Darüşşifası(1550) her türlü hastaya hizmet verirken, Edirne’de kurulan II.Bayezid(1484) ve Süleymaniye Darüşşifası(1553)vakfiyeleri, akıl hastalarının himaye edildiği,tedavi edildiği yerlerdir (Sarı N.,Akgün B.,2008).

Evliya Çelebi “II.Bayezid Darüşşifası’nda bilhassa ilkbaharda yani delilik mevsiminde zengin,fakir,ihtiyar,genç bir sürü meczup ve mecnun bu latif şifa yurdu olan tımarhanede himaye edildiğini ve hastayı sakinleştiren,uyutan bitkiler (afyon) kullanıldığını ve müzikle tedaviler uygulandığını anlatır.Burada çalışan,akıl hastalarına bakmak ve zaptetmekle görevli kayyumların ise ,hoş olmayan olayları ve tuhaf halleri ayıplamayıp hoşgörü ile karşılayıp işlerini yaptıklarını anlatır(Sarı N.,Akgün B.,2008).

1539 senesinde Kanuni ‘nin annesi Hafsa Sultan adına yapılmış olan ilk müesseselerden olan Manisa Bimarhanesi’nde çalışanlar listesinde baştabib, bir göz tabibi, bir cerrah, iki eczacı, iki eczacı yardımcısı, bir katip, bir mutemet, muhasip, bir otçu, bir kilerci, bir temizleyici, bir de kapıcının bulunduğundan söz edilir (Sarı N.,Akgün B.,2008).Görülüyor ki bakım ve bakıcı kavramlarından ve bu görevi üstlenecek kadın görevlilerden bahsedilmemektedir.

Türkiye’de ruh hastalıklarının yönetiminde özellikle iki dönem, Birinci Meşrutiyet (1876) öncesi ile İkinci Meşrutiyet (1908) sonrası dikkate değerdir.Her iki dönemin odağındaki kurum ise Toptaşı Bimarhanesi’dir. İstanbul’da ruh hastaları, 1870’lere kadar Süleymaniye Bimarhanesi’nde ‘zabt ve tedavi’edilirken, Üsküdar’da Toptaşı Bimarhanesi’ne nakledilmeleri zorunlu hale gelmiş; ardından 1876’da ilk Bimarhaneler Nizamnamesi yayımlanmıştır (Artvinli F., Etker Ş., 2013).

Padişah 2. Abdülhamit döneminde, Gülhane Askeri Tatbikat okulu ve hastanesi açılmıştır. 1898’de açılan bu hastanenin başhekimliğini Raşit Tahsin yapmış ve akıl hastalıkları dersleri vermiştir. Raşit Tahsin,Mazhar Osman ve Fahrettin Kerim gibi Türk tabipler,yurt dışından alınan eğitimdeki kuramsal eğilimlerle Fransız ve Alman ekolünden etkilenmişler ve psikiyatrik semptom ve sendromlar ayrıntılı olarak tanımlamışlardır. Mazhar Osman tarafından Batı’daki modele uygun olan ilk çağdaş ruh hastalıkları hastanesi İstanbul Bakırköy’de kurulmuştur. Amerikan ekolünün ağırlık kazandığı İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde psikanalitik kuram ve uygulama ön plana çıkmıştır(Öztürk MO.,Kaya B.2010, Terzioğlu A ., 2002)

1916 yıllarında, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde 23 milyon nüfusun olduğu, 1750 ruh ve sinir hastası yatağı olduğu ve yüz bin nüfusa 8 hasta yatağı düştüğü belirtilmektedir(Öztürk MO.,Kaya B.2010, Behmoaras L.2001).

1920 de tesis edilen Sıhhat Vekâleti ile Türkiye’de tababet icrasının yalnız Türk uyruklu tabiplere tanınması ve Türk kadınına da tıp ve hemşirelik eğitimi yapma hakkının verilmesi oldukça önemli olmuştur. O yıllarda Türkiye’de sağlık insan gücüne bakıldığında ;1923 yılında 554 hekim,69 eczacı, 560 sıhhat memuru,136

ebe ve 4 hemşire varken,1937 yılında 1391 hekim,137 eczacı, 1497 sıhhat memuru,486 ebe ve 356 hemşire sayısına ulaşıldığı görülmektedir.Bu verilere göre savaş sonrası halkın sağlığında psikososyalden ziyade biyolojik sağlığa önem verildiğini ve fiziksel tıp alanında çalışan sağlıkçıların sayısını arttırmayı hedefledikleri görülmektedir(Terzioğlu A.2002).

Oysa ki 1937 yılında, “Hygiene Mental” (Akıl Sağlığı) dergisinde, Türkiye Cumhuriyeti’nde ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinin durumunu anlatan ve bu durumu geçmişle karşılaştıran bir inceleme yayınına göre de : “Türkiye Cumhuriyeti’nde sağlık sorunları Sağlık Bakanlığı tarafından yürütüldüğü; İstanbul, Manisa ve Elazığ’da bakanlığa bağlı, toplam yatak sayısının 2700 dolaylarında olan üç ruh ve sinir hastalıkları hastanesi olduğu belirtilmekte , ayrıca İstanbul’da azınlıklara hizmet veren Şişli Fransız La Paix hastanesinden, Balıklı Rum Hastanesinden, Yedikule Ermeni Hastanesi’nden söz edilmektedir. O yıllarda Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları hastanesinde sinir hastalıkları, beyin cerrahisi, toksikomani, adli psikiyatri gibi servislerin; biyoloji, patolojik anatomi psikoloji gibi laboratuvarların bulunduğunu, hastanede on dört hekimin çalıştığını belirtmişlerdir (Behmoaras L.2001 (Terzioğlu A.2002,Öztürk MO.,Kaya B.2010).

Psikiyatri hekimliğinde :Tıp Fakültelerinde mezuniyet öncesi psikiyatri eğitimi, genel olarak iki yarı yıl süren klinik dersler yanında, iki, dört haftalık, pratik uygulamalı “küçük staj”larla sağlanmıştır.1940’lı yıllara kadar, akıl ve sinir hastalıkları uzmanlık eğitimi ortak olarak yapılmış ve mezunlara “Emraz-ı Akliye ve Asabiye Mütahassısı”belgesi verilmiştir.1940’lı yılların sonuna nöroloji ve psikiyatri uzmanlık eğitimi ayrılmıştır(Öztürk MO.,Kaya B.,2010).

Türkiye, depo hastanelerinden psikiyatri/toplum ruh sağlığı merkezlerine geçişin ilk adımı 60 yıllarda atılmıştır. Bu yıllarda ilk olarak hastane dışı toplum içi ruh sağlığı hizmetlerine önem verilmeye başlanmış, Türk Ruh Hastaları Derneği’nin işbirliği ile Faruk Bayülken tarafından ilk Ruh Sağlığı Dispanseri, hastaneye bağlı olarak İstanbul’da Aksaray’da hizmete girmiş ve bunu sırasıyla Kocamustafapaşa, Kasımpaşa, Eyüp, Üsküdar, Sağmalcılar, Beşiktaş Ruh Sağlığı Dispanserleri izlemiş, fakat bu dispanserler kısa sürede kapanmıştır (Öztürk MO.,Kaya B.,2010).

Türkiye’de psikiyatri hekimliğinden 1900’lü yıllarda söz edilirken psikiyatri hemşireliği ise ; 1950’li yıllara kadar genel hemşire sayısının yeterli olmaması ve psikiyatri hastalarına yönelik önyargılar nedeniyle birçok psikiyatri kliniğinde hemşirelik uygulamaları iyileşmekte olan hastalar ve hemşirelik okulunu bitirmeyen ve meslekle ilgisi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilmiştir .Örneğin; Bakırköy’de bulunan Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği 1955 yılında Çapa’ya taşındığında daha önce Bakırköy’de olmayan ve ilk kez bu yapıda göreve başlayan başhemşire ve sağlık görevlilerinden bahsedilmektedir .1964 yılında Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi’nde yardımcı hemşire kursları açılmış, bu kurstan mezun olan yardımcı hemşirelerin bir kısmı aynı hastanede görev almıştır . Başka bir deyişle ;19 Yüzyılda sağlığın korunması geliştirilmesi, tedavisi ve bakımında görev alacak hekimler üniversite düzeyinde “darülfunun “ eğitimle yetiştirilirken, 1920 ‘lerde ebe ve hemşireler ilkokul sonrası ortaokul düzeyinde ve daha sonraları da ortaokula dayalı lise düzeyinde eğitimlerle yetiştirilmiştir. Türkiye’de hemşirelik, uzun yıllar Fiziksel tıp hemşireliği olarak kendini var etmeye çalışmıştır. 1940’larda nöropsikiyatri ve psikiyatri hekimleri uzman olarak yetiştirilirken , hemşireler için 1952 yılında Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından görevlendirilen yabancı uzman hemşireler ve yurtdışında eğitim gören hemşirelerimizden oluşan bir eğitim kadrosu ile “Hemşire Tekamül Kursu”nun açıldığını ve bu kursun 1961 yılında geliştirilerek öğrenim süresi 3 yıl olan “Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü”nün kurulduğunu görüyoruz. O yıllarda açılan hemşirelik yüksek okulları ile bu enstitüden hemşirelik eğitiminde ve toplum sağlığı çalışmalarında görev alacak hemşireleri yetiştirilmiştir.1963 yılında yapılan düzenlemelerle, psikiyatri hemşireliği sağlık koleji ders programlarına girmiştir. 1955 yılı itibariyle Hemşirelik Yüksekokulları’nın açılması ile psikiyatri hemşireliği dersi bu okulların ders programlarında ilk olarak Perihan Velioğlu,Aysel Kumral,Nebahat Kum Hocalarla başlatılmış ve Amerikan hemşirelik eğitimi ekolü benimsemiştir.Uygulamalı eğitim alanı olarak ruh sinir hastalıkları hastanelerinde hemşire öğrenci hasta etkileşimlerine yer verilmiştir (Özbaş D.,Buzlu S. 2011;Şentürk SE.,2012 Öztürk MO.,Kaya B.,2010).

70 ve 80’li yıllarda dünyada hümanistik akımların ağırlık kazanmasıyla, büyük depo hastaneleri kapatılıp (deinstitutionalization) küçük klinikler ve merkezler açılmaya başlamış, hastalar topluma kazandırılmaya

çalışılmış, rehabilitasyon hizmetlerine verilen önem artmıştır.Bu yıllarda bu akımdan etkilenen Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesi diğerlerine örnek olacak bir çalışma başlatılmış; modern psikiyatrinin öngördüğü plan ve projeler hazırlanmış ve hastanede “ açık kapı, yarı açık kapı ve kapalı “olarak üç bölüm oluşturulmuştur. Ruh ve sinir hastalıkları hastanesinde çalışan hemşirelerin, geleneksel rolleri yanı sıra hasta güvenliği ve konforunu sağlamak için terapötik ortam düzenleyiciliğini, kendilerine görev edindikleri (!) görülmektedir.Ülkemizde sosyal psikiyatriyi konu alan ilk toplantı Orhan Öztürk’ün girişimleri ile 80’li yıllarda “Akdeniz Ülkeleri Sosyal Psikiyatri Kongresi” olarak gerçekleştirilmiştir.1989’da Ankara Üniversitesi Psikiyatrik Kriz Uygulama ve Araştırma Merkezi olarak bir kriz merkezi kurulmuş ve daha sonra 1992 yılında burada görevli, çeşitli disiplinlerden gelen ve ruh sağlığı alanında çalışan profesyonellerle Sosyal Psikiyatri Derneği’ni kurulmuştur.Sosyal psikiyatri bilim dalında ve dernekte ilk defa bir hemşire yönetici ve çalışan olarak (Psikiyatri hemşiresi Dr.Nurhan Eren) görev almıştır (Öztürk MO.,Kaya B.,2010; Pektekin Ç, Buzlu S.,Tanış Y, Aştı N.,1990;Çam O.,Engin E.,2014 ;<http://www.phdernegi.org/> 2016).

İlk kez 1989 yılında İstanbul Üniversitesi , İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı bünyesinde, psikiyatrik-psikosomatik ve psikososyal tıp anlayışı doğrultusunda, klinik, eğitim, araştırma yapan Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Birimi kurulmuştur. Daha sonraki yıllarda bu alanda doktorasını tamamlamış (Dr. Hem .Mine Turgay ve Dr. Hem. Nazmiye Kocaman Yıldırım gibi) psikiyatri hemşirelerinin multidisipliner hizmet verdiklerini görmekteyiz (<http://www.phdernegi.org> ;<http://www.psikiyatri.org.tr/erişim> tarihi : Mayıs 2016). Bu yıllarda, sağlık koleji ve hemşirelik yüksekokulları müfredatına konan psikiyatri hemşireliği dersinin uygulamalı eğitiminde ruh sinir hastalıkları hastanelerinde öğrenci hasta etkileşimleri ön plana çıkmaya başlamıştır. Örneğin psikiyatri hemşireliği öğrencileri , öğretmenlerin rehberliğinde Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesinin meşguliyetle tedavi yöntemlerine katkı sağlamış, nakış, dikiş, çiçek, marangoz ve maket atölyelerindeki rehabilitatif çalışmalarda, ,açık havada hastaların spor yapmalarında gözlem ve etkileşimlerini sürdürmüşlerdir(Öztürk MO.,Kaya B.,2010;Özbaş D.,Buzlu S.2011).

Tanımlayıcı psikiyatrinin Amerikan psikiyatrisine yeniden egemen olduğu 1980 sonrasında ise eğitimde ağırlık nörobilim, genetik, beyin görüntüleme, psikofarmakoloji, bilişsel-davranışçı psikoterapiler gibi konulara kaymıştır. Sağlık Bakanlığının ruh sağlığı politikası geliştirme çabaları olmuştur. Türkiye’de ruh sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi amacıyla, ruh sağlığı hizmetlerinin birinci basamak sağlık hizmetleri ile bütünleşmesine çalışılmıştır. Sektörler arası ve disiplinler arası koordinasyonun sağlanması amacıyla Dünya Sağlık Örgütü’nün desteği ile farklı bakanlıklar, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri çalışmalara dahil edilmeye çalışılmıştır. 1989 yılında 25.Ulusal Psikiyatri Kongresinin ilk psikiyatri hemşireliği çalışma grubu “workshop” oluşturulmuş, psikiyatri hemşireliğinin bu günkü durumu, ruh sağlığının korunması ve hasta bireylere daha iyi hizmet götürülmesi önerilmiş, hedefler belirlenmiştir (Öztürk MO.,Kaya B.,2010;Özbaş D.,Buzlu S.2011;Pektekin Ç.2013).

1976 yılında Bakanlık bünyesinde ilk Ruh Sağlığı Şube Müdürlüğü,1983 yılında Bakanlığın yeniden yapılandırılmasıyla Ruh Sağlığı Daire Başkanlığı’na dönüştürülmüş ve bir yıl sonra İl Sağlık Müdürlüklerinde Akıl ve Ruh Sağlığı Şube Müdürlükleri taşra teşkilatı kurulmuştur.663 sayılı KHK ile 2011 yılında SB Kamu hastanelerine bağlı olarak İstanbul,Samsun,manisa,Adana,Elazığ,Trabzon ve Bolu illerinde olmak üzere toplamda 8 ruh sağlığı hastalıkları hastanesi vardır.Bunlardan en eskisi olan Bakırköy Mazhar Osman Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi ,çağdaş anlamda bir tedavi,rehabilitasyon ve eğitim kurumu olarak faaliyet göstermektedir.Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Teşkilatı şeması içinde Bulaşıcı olmayan Hastalıklar,Programlara bağlı olarak da “Ruh Sağlığı Programı Daire başkanlığı kurulmuştur(Aştı N.,2015).

Türkiye Sağlık İstatistikleri verilerine göre Türkiye’de en fazla sırasıyla genel hastane,kadın doğum,göz,fizyoterapi ve rehabilitasyon ,göğüs hastaneleri ve 6. sırada psikiyatri hastaneleri (11 psikiyatri hastanesi) bulunmaktadır. Yatak kapasitesi olarak Psikiyatri hastaneleri (4259 yatak ile) 4. Sırada yer almaktadır. Hastanede ortalama yatış süresi en fazla olanlar ise psikiyatrik hastalıkları olanlardır (20 gün/2014) . Bugün Türkiye’de yüz bin kişiye 175 hekim, 30 psikiyatri hekimi ,251 hemşire-ebe ve 7 psikiyatri hemşiresi düşmektedir (Ulaş H.,2008, Aştı N 2015). Psikiyatri anabilim dallarında 2000 ‘lı yıllarda daha fazla olmak üzere ; 496 YL,125 Doktora,1792 tıpta uzmanlık ve toplamda 2414 tez üretilmiştir (Başka bir deyişle , bu alanda çalışan ortalama 2414 psikiyatri uzmanı demektir!).(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> ; Aştı N. 2015).Bu

verilere göre; psikiyatri hekimliği 1900'lü yıllardan itibaren gelişim göstermesine rağmen onu bir asır geriden izleyen psikiyatri hemşireliği ile benzer yetersizlikler göstermektedir.

1981'de kabul edilen 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu (YÖK)doğrultusunda 1992 'den sonra ,hemşirelik alanlarında dolayısıyla Psikiyatri hemşireliğinde lisansüstü eğitimle yetişen uzman psikiyatri hemşirelerini görmeye başlıyoruz (Pektekin Ç.2013). Bu dönemde "2000 yılında Herkese Sağlık Stratejisi" hedefleri içinde ruh sağlığını koruma ve geliştirme çalışmaları ön plana çıkmış, 1993 yılında Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulundan başlayarak hemşirelik okulları "psikiyatri hemşireliği" dersi adını, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği olarak değiştirmişler ve böylece koruyucu ruh sağlığının önemine dikkat çekmişlerdir. DSÖ,Bakanlık, STK ve okulların halka yönelik çalışmalarında psikiyatrist,psikolog ve hemşirelerin görev aldıklarını görüyoruz. Hemşirelik yüksekokulları, halk sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinin uygulamalı eğitimlerinde bütüncü yaklaşım içinde halkın biyopsikososyal bakımına yer vermişlerdir. 1975- 97 yıllarında psikiyatri hemşireliğinde 52,doktora alanında 22 tez yapılmıştır(Turgay M.,Bilgin H.,Keser N.,1998) . 1998-2015 yıllarında Hemşirelik Anabilim Dalında 3842 YL.(Bu tezlerin 177'si psikososyal hemşirelik konularını içermektedir),940 Doktora,3 Tıpta Uzmanlık olarak toplamda 4785 tez üretilmiştir. Yüksek Öğretim Kurumunun 2003-2015 yılları arşivinde; Psikiyatri Hemşireliği,Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ve Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği bilim dalları başlıkları altında 201 YL tezi,83 doktora tezi üretilmiş olup hemşirelik tezlerinin %6'sını oluşturmaktadır.Psikiyatri hemşireliği tezlerinin sayılarının 2008'den sonra arttığı görülmektedir.Bu tezlerin çoğunluğu liyezon hemşireliği,şizofren ,depresyon,şiddet ,iletişim ve tutum konularında yapılmış olup çok az sayıda ölçek çalışması bulunmaktadır

Mesleki gelişim, hizmet ve politikasında önemli rolü olan derneklere bakıldığında ;

Psikiyatri hekimliğinde ilk dernek ; Türk Nöropsikiyatri Derneği [Osmanlı Tababet-i Akliye ve Asabiye Cemiyeti] 1914 yılında kurulmuştur.Tababeti Ruhiye Cemiyeti 1918'de,Türkiye Akıl Hıfzıssıhası Cemiyeti 1930'da ve Türkiye Sinir ve Ruh Sağlığı Derneği ise 1962 yılında kurulmuş olup bu derneğe hekimlerin yanı sıra ruh sağlığı ile ilgilenen kişilerin ;psikolog, hemşire, toplum gönüllülerinin de üye olabilmeleri sağlanmıştır. 90'lı yıllardan günümüze kadar psikiyatrinin önemli dallarında birçok dernek kurulmuş olup alanlarında mesleğe,bilime ve topluma yararlı hizmetleri sürdürmektedirler 1995 yılında kurulan Türkiye Psikiyatri Derneği, 2005 yılında Dünya Psikiyatri Birliği'ne alınmıştır. Türk Psikiyatri Derneği (TPD); meslek örgütü olarak psikiyatriyi doğrudan ilgilendiren çeşitli toplumsal sorunlar karşısındaki tepkisini basın açıklamalarıyla ortaya koyma,ruh sağlığı yasası, ruh sağlığı platformu, Dünya Ruh Sağlığı günü etkinlikleri, krizde ruhsal destek projesi, afet çalışmaları, silahlılanmaya ve şiddete karşı tutumu ve tepkileri gibi bir çok aktif çaba ile de bir "sivil toplum örgütü" kimliğini kazanmıştır(Öztürk MO.,Kaya B.,2010).

Hemşirelikte ise Türk Hemşireler Derneği(THD) 1933'de kurulmuş ve 1958'de Uluslararası Hemşireler Birliği'ne (ICN) üye olmuştur.90'lı yıllardan günümüze kadar hemşireliğin alanlarına yönelik bir çok dal dernekleri kurulmuş ve günümüzde bazıları Uluslararası derneklerle işbirliği içinde çalışmaktadırlar. Psikiyatri hekimliği ile ilgili derneklerin kuruluşuna göre tam 76 yıl sonra Psikiyatri Hemşireleri Derneği (PHD) kuruluyor.2000 yılında akademisyen hemşire Çaylan Pektekin,Nesrin Aştı,Sevim Buzlu,Yasemin Kutlu ve klinisyen hemşire Nurhan Eren tarafından kurulan PHD ,2001'de Hemşirelik Kuruluşları Birliğine üye oluyor.Günümüzde Dernek ; İstanbul dışında, Ankara, İzmir,Antalya, Samsun, Elazığ, Adana ve Manisa gibi psikiyatri hemşirelerinin daha yoğun olduğu bölgelerde temsilcilikler oluşturmuştur. Psikiyatri Hemşireleri Derneği ,tanıtım çalışmaları yanı sıra ulusal ve uluslararası kongre,konferans ve seminerlere katılma ve ruh sağlığı politikasını oluşturmada aktif görevler almıştır. Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Hemşirelik Daire Başkanlığı'na psikiyatri hemşireliği alanında sertifika programları düzenlemesinde ve Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planının geliştirilmesi çalışmalarında işbirliği yapmıştır. Psikiyatri Hemşireleri Derneği, HORATIO-Avrupa Psikiyatri Hemşireleri Birliği'ne üye olmuş ve ilk uluslararası kongresini psikiyatri hemşireliğinde kuramsaldan uygulamaya teması ile gerçekleştirmiştir (I. International V. National Psychiatric Nursing Congress, İstanbul, Türkiye,2011), (<http://www.phdernegi.org>). Görülüyor ki psikiyatri hemşireleri , TPD kuruluşundan 5 yıl sonra PHD kurarak, tarihsel süreçteki geç kalmışlığını hızlıca gidermeye çalışmaktadır.

Bilimsel ve mesleki gelişimde önemli olan yayınlar (kitap-dergi) ve kongrelere bakıldığında ;

Psikiyatri hekimliğinde kitap ;Osmanlı İmparatorluğunun son yıllarında ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Raşit Tahsin, Mazhar Osman Uzman, Fahrettin Kerim Gökay, İhsan Şükrü Aksel ve Rasim Adasal'ın yazdıkları psikiyatri kitapları vardır(Öztürk MO.,Kaya B.2010, Aksel İŞ 1978,<http://www.psikiyatri.org.tr/2016>; Behmoaras L(2001) ;<http://www.frmtr.com/saglik-haberleri-ve-makaleler/225792-psikiyatri-tarihi,2016>) :

Raşit Tahsin, “Seririyat’ı Akliye Dersleri” (Hasta Başında Akıl Hastalıkları Dersleri) adlı kitabını (1920),Mahzar Osman, 1916-1918 yılları arasında, Şişli Fransız La Paix Hastanesi’nde yaptığı“Emraz-ı Akliye ve Asabiye Müsamereleleri”ni yayınlanmıştır.Mahzar Osman Uzman’ın yapıtları arasında:Tababet-i Ruhiye (1909), Uyku Hastalığı Salgını (1925), Sıhhat Almanacağı (1933), Sinir Hastalıkları (1936), Psychiatria (1947) adlı kitaplar ilk sırada yer almıştır. Fahreddin Kerim Gökay’ın 1936, 1939 yıllarında yayınlanan “Ruh Hastalıkları” (Psychiatrie) kitabı,ilk olarak 1925 tarihinde “Ruh Hastalıkları” (Psikiyatri) adında eski yazı ile basılmıştır. 1915 yılında, Mustafa Hayrullah Diker tarafından “Tababet-i Adliye-i Mecanî” (Akıl Hastalarında Adli Tıp),Türkiye’de adli tıp alanında yazılan ilk kitaptır (Ne yazık ki aradan geçen bir asır süreye rağmen Türkiye’de “adli hemşirelik” tanımı Hemşirelik Yasasında hala tanımlanmamış ve bu alanda tek tük lisansüstü eğitim alan hemşireler vardır!).

1950-60’ lı yıllarda ise İhsan Şükrü Aksel tarafından Psikiyatri, Psikozların Anatomisi, Nörotrop Viruslu Anseflaitler adlı kitaplar, Rasim Adasal tarafından Ruh Hastalıkları, Psikonevrozlar ve Medikal Psikoloji kitaplar yayınlanmıştır.Ayhan Songar,Selim Özeydin,Özcan Köknel,Orhan Öztürk gibi alanında uzman hocalar tarafından birçok psikiyatri kitabı yazılmış ve günümüzde de genç kuşak psikiyatristler tarafından güncel ve bilimsel birçok psikiyatri kitabı yazılmaya devam etmektedir.

Hemşirelik disiplinde basılan ilk kitap , Fatma Bengisu’nun 1940’da Türk hemşirelerinin kullanımı için ilk temel kaynaklardan biri olan ve uzun yıllar hemşirelik eğitiminde kullanılan “Hemşire Tekniği” adlı kitaptır. Psikiyatri hemşireliğinde ise psikiyatri hekimliğini yarım asır geriden izleyerek 1981’de Aysel Kumral tarafından çevirilen ve Vehbi Koç Vakfı tarafından basılan “Hemşirelikte Ana Psikiyatrik Kavramlar” psikiyatri hemşireliğinde ilk kitaptır .1993’de Çaylan Pektekin tarafından yazılan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi -Hemşirelik Önlisans Eğitimi Yayınları olan Psikiyatri Hemşireliği kitabı,2000’de Nebahat Kum ve diğer psikiyatri akademisyenleri tarafından yazılan ve Vehbi Koç Vakfı tarafından basılan Psikiyatri Hemşireliği El Kitabı, ilkler olarak en önemlileridir. Daha sonraları Ayşe Özcan tarafından Hemşirelikte Kişilerarası İlişkiler ,Olca Çam ve Esra Engin tarafından Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Fatma Öz ve Meral Demiralp tarafından çevirilen Psikososyal Hemşirelik , Celale Tangül Özcan ve Nermin Gürhan tarafından Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri adlı kitaplar yazılmıştır.Bunun yanı sıra akademisyen ve klinisyen psikiyatri hemşireleri, birçok hemşirelik ve psikiyatri kitaplarında alanları ile ilgili konularda kitap bölümleri yazmışlardır (Pektekin Ç, Buzlu S.,Taniğ Y, Aştı N.,1990;Çam O.,Engin E.,2014 ;<http://www.phderneti.org/> 2016).

Psikiyatri hekimliğinde dergi yayınları olarak ; Mazhar Osman tarafından 1919 yılında çıkarılan” İstanbul Seririyatı” isimli dergi ,ilk olup nöropsikiyatri ağırlıklı olarak 1951 yılına kadar yayını sürdürmüştür.1951’de Prof. Dr. İhsan Şükrü Aksel’in başlattığı Akta Nöro-Psikiyatri Dergisi (1961’e dek sürmüştü).1964’de Nöro-psikiyatri Arşivi,1960’da, Yeni Sempozyum,1994’de, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Dergisi,1990’da,Psikiyatri, Psikoloji ve Psikofarmakoloji (3P) Dergisi (2000’li yıllara kadar sürdü), 1990’da yayına başlayan Türk Psikiyatri Dergisi 2003 yılında Index Medicus-PUBMed’e girmiş ve 2005 yılında da SSCI’ye girerek uluslararası niteliğini güçlendirmiştir.1990’lardan sonra ülkede(Düşünen Adam, Kriz, Klinik Psikiyatri, Anadolu Psikiyatri, gibi) birçok nitelikli dergi yayınlanmaya başlamıştır (Öztürk MO.,Kaya B.2010, Aksel İŞ 1978,<http://www.psikiyatri.org.tr/2016>).

Psikiyatri hemşireliğinde dergi yayınları ise ; 1970’li yıllarda hemşirelikte psikososyal konular üzerine yapılan yayınların ,hemşirelik yüksekokulu (Colombia Üniversitesi hemşirelik eğitimi alan Perihan Velioğlu başta olmak üzere, Eren KUM , İnci Erefe,Leman Birol,Aysel Kumral ve Nebahat Kum gibi) öğretim elemanları tarafından yapıldığını ,90’lı yıllardan sonra ise psikiyatri hemşiresi akademisyenler tarafından yapıldığını görmekteyiz. Bu çalışmaların başlangıçta hemşirelik dergilerinde ve kongrelerinde daha sonra da psikiyatri ve psikoloji ağırlıklı

ulusal kongrelerde yayınlanmaya başladıkları görülmektedir (Pektekin Ç, Buzlu S., Tanıç Y, Aştı N.,1990;Pektekin Ç.,2013, Şentürk SE.2011;Turgay M.,Bilgin H.,Keser N.,1998).

İlk olarak 2010 yılında Türk Psikiyatri Hemşireleri Derneği (o dönem Başkanı Dr. Nurhan Eren ve ekibi girişimleri ile) tarafından Psikiyatri Hemşireliği Dergisi yayınlanmaya başlamıştır. Psikiyatri hekimliğine kıyasla bir asır gecikmeli (!) bu yayın, psikiyatri hemşireliğinin bilgi paylaşımında ve mesleki gelişiminde oldukça önemli olmuştur. Çoğunluğu akademisyen psikiyatri hemşirelerinden oluşan bir hakem kuruluna sahip olan bu dergi, Türk Psikiyatri Dizini, Türkiye Atıf Dizini, Index Copernicus, Gale/Cengage Learning ve TÜBİTAK ULAKBİM’de dizinlenmemektedir (<http://www.phdernegi.org/> 2016).

Psikiyatri hekimliğinde kongreler , İhsan Şükrü Aksel’in başkanlığında, ilk “Milli Nöro-Psikiyatri Kongresi’nin ” 1952 yılında yapıldığı görülmektedir .1964 yılında I.Türk Nöropsikiyatri Cemiyeti ve Türkiye Akıl Hıfzısıhha Cemiyeti Ortak Bilimsel kongresi ile başlayan Nöropsikiyatri kongreleri , 1990 yılından sonra ulusal psikiyatri kongreleri olarak yoluna devam etmiştir .Bu yıl (2016) 52. Ulusal Psikiyatri kongresi kasım ayında gerçekleştirilecektir. Bu güne kadar TPD ve Dünya Psikiyatri Birliği ile işbirliği içinde Türkiye’de biyolojik psikiyatri,sosyal psikiyatri , psikogeriatri,çocuk ve ergen psikiyatrisi, liyezon,psikiyatrisi ,psikofarmakoloji,kültür,stigma,travma alanlarında birçok uluslararası kongre ve toplantılar düzenlenmiştir (Öztürk MO.,Kaya B.2010, Aksel İŞ 1978,<http://www.psikiyatri.org.tr/2016>).

Hemşirelikte ilk kongre deneyimi, 1937’de gerçekleşmiş olup Londra’da yapılan 8. Uluslararası Hemşirelik Konseyi’ne ilk defa Türkiye’den Atatürk’ün onayı ile iki hemşire (Makbule Kılıç ve Fatma Bengisu) katılmıştır.Türkiye’de hemşireler , 1980’lerde ulusal hemşirelik kongreleri yapmaya başlamıştır(Özcan M, Ülker D., 2014).Psikiyatri hemşireleri ise derneklerini kuruncaya kadar hemşirelik, psikiyatri –tıp –sağlık kongrelerine bildiri ve konferanslarla katılmışlardır. Derneğin kuruluşunu izleyen ilk yıllarda seminerler ve konferanslar şeklinde olan bilimsel faaliyetler 2007 yılında 1. Psikiyatri Hemşireliği Günleri ile başlamıştır. Bu yıl(2016) IV.Uluslararası VIII. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresini gerçekleştiriyoruz (Pektekin Ç.,2013, Şentürk SE.2011, <http://www.phdernegi.org/2016>).

Sonuç olarak, psikososyal tıp, biyolojik (fiziksel) tıbbı geriden izlerken geleneksel hemşirelik ise hekimliği çok geriden izlemiştir.Dolayısıyla psikososyal hemşirelik eğitimi ve hizmeti 2000’li yıllardan sonra yasal ve kurumsal olarak görünür hale gelmiştir. Bu(gecikmeli)gelişimde Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne geçiş süreci çalışmaları ,Yüksek Öğretim Yasası ve hemşirelikte lisansüstü eğitimler olduğu kadar Türk Hemşirelik Yasası ve Psikiyatri Hemşireleri Derneği’nin yaptırım gücü önemli rol oynamıştır.

ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLER, AİLELERİ VE ŞİZOFRENİ DERNEKLERİ

Nilgün Durna¹

¹| İzmir Şizofreni Dayanışma Derneği Başkanı ve Şizofreni Dernekleri Federasyonu

Şizofreni derneklerinin kurulmasında en önemli etkenlerden birisi şizofreni tanısı almış yakınları bulunan ailelerin yaşadığı derin kaygılardır. Bu kaygıların başında gelen neden ise ; “ Benden/bizden sonra hastamız ne olacak?” sorusuna yanıt bulamamaktır. Tek başına çözüm bulmakta zorlanan hasta yakınları, şizofreni derneklerini kurarak örgütlendiler ve sorunları ortak olan kişilerin birlikte adım adım çözümler üretmeye başladığını gördüler .

Şu anda benim de üyesi ve yöneticisi bulunduğum İzmir Şizofreni Dayanışma Derneği de dahil olmak üzere Türkiye’de, aynı amaçla çalışan 15 Dernek bulunmaktadır. 2006 Yılında aynı amaçla çalışan 8 şizofreni derneği bir araya gelerek Şizofreni Dernekleri Federasyonu’nu kurduk.

Şizofreni derneklerine, bu hastalıkla bir şekilde karşılaşmış kişiler, şizofreni alanında çalışanlar, destek olmak isteyen gönüllüler v.b. üye olmaktadır.

Federasyonumuz ve derneklerimizin amacı; öncelikle şizofreninin toplum tarafından anlaşılmasını sağlamak ve böylece iyileşmede önemli başarılar elde edilebileceğini göstermektir. Bu anlamda önce hastalıkla birlikte yaşayan kişi ve aileleri/yakınlarını eğitmek, böylece hep birlikte yaşamımızı kolaylaştırmak önemlidir. Eğer şizofreninin toplumda görülme oranı %1 ise, bu toplumsal bir sorundur ve hepimizi ilgilendirir.

Derneklerde yaptığımız çalışmalar şöyle özetlenebilir:

- Aileler ve şizofreni tanısı almış kişilerin konu ile ilgili eğitimi
- Beceri geliştirme çalışmaları (Takı tasarımı, fotoğraf kursları, kitap okuma çalışmaları, koro çalışmaları, resim çalışmaları v.b.)
- Toplumsal eğitim çalışmaları (Belediyelerle işbirliği yaparak halkın konu ile ilgili bilgilendirilmesi ‘Mahalle toplantıları’, halka açık konserler v.b.)
- TRSM’lerle işbirliği çalışmaları
- Üniversitelerin şizofreni ile ilgili tıp, hemşirelik, psikoloji bölümleri ile birlikte çalışmalar
- Bilimsel çalışmalardan öğrenme ve destek çalışmaları gibi...

Yaptığımız çalışmalarla özgüven kazanan şizofreni tanılı yakınlarımızın bir kısmı engelli E-KPSS sınavlarında başarılı olarak çeşitli yerlere atandılar. Sadece derneğimizden her yıl ortalama 3-5 kişi memuriyet yaşamına başlamaktadır. Çalışma yaşamı, sosyal bir yaşam içinde olmak iyileşmede çok büyük katkı sağlamaktadır. Gördük ki; şizofreniyi yenmek için toplumsal yaşamın içinde olmak gerek.

Şizofreni Dernekleri Federasyonumuzun da toplum içinde çözüm konusunda büyük adımlar attığını görüyoruz. 2009 yılında kurulan ve çalışanlarını şizofreni tanılı yakınlarımızın oluşturduğu Mavi At kafe büyük fedakarlıklarla ve başarıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

İzmir derneği olarak Mavi At Kafe benzeri, aynı işlevde bir kafe açma girişimimiz olmuştu. Fakat ekonomik yetersizlik nedeniyle girişim başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

İdeallerimiz büyük. Ancak ekonomimiz ideallerimizin büyüklüğü ile örtüşmüyor. Derneklerimiz tamamen fedakar üyelerimiz ve dostlarımızın ödenti ve bağışlarıyla ayakta duruyor. Zaman zaman önümüze bazı fırsatlar çıksa da gerek ekonomik gerekse bürokratik bazı engellerle karşılaşınca tasarılarımız ertelenmek zorunda kalınıyor. Örneğin; federasyonla birlikte bir sahil beldesinde şizofreni tanılı yakınlarımızın çalışabileceği çok

amaçlı bir tatil köyü planımız olmuştu. Gerçekleşmesi yönünde epey de yol almış olmamıza rağmen kamu yararına dernek statüsünü alamadığımızdan bürokratik engellerle karşılaştık, zamana bıraktık.

Şizofreni dernekleri ülkemizde birçok şey başardı aslında. Yeterli olmasa da şizofreninin tanınmasına, bu konuda toplum bilincinde bir sayfa açılmasına, şizofrenisi olanların bir kısmının da yaşamlarında olumlu değişikliklerin olmasına katkılarımız oldu. En önemlisi de şizofreninin tedavisinin başarılabileceğini gösterdik hep birlikte.

Geçtiğimiz yıllarda ülkemizde kurulan TRSM'ler de bu çözüme katkıda bulunmaya başladılar. Bizlerin yapmaya çalıştıklarımızı daha planlı ve kaynak yönünden daha az sorunlarla karşılaşılarak başarıyorlar. Bu alanda çalışanların özveri ve başarılarını kutluyoruz ve destekliyoruz. Ancak derneklerin işlevini körelten bir durumla da karşı karşıyayız. İzmir derneği olarak görüştüğümüz TRSM'ler ile işbirliği çalışmaları yapma ve böylece derneklerin de işlevini diri tutma düşüncesine vardık. Zaman içinde bu düşünceyi hayata geçirecek yolları birlikte bulup şimdiye dek verilen emeğin devamlılığını sağlayabiliriz düşüncesindeyim.

ÇOCUK İZLEM MERKEZİ'NDE PSİKİYATRİ HEMŞİRESİ OLMAK

Nimet Saygın¹

¹ | Sağlık Bilimleri Üniversitesi Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk İzlem Merkezi, Antalya

Ülkemizde Çocuk İzlem Merkez'leri (ÇİM), cinsel istismara maruz kalmış çocukların ikincil örselenmesini asgari bir düzeye indirmek ve gerekli olan işlemlerin bir merkezde yapılmasını sağlamak amacıyla Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastanelerin bünyesinde açılmıştır. Bu merkezlerde çocukla adli görüşme eğitimi almış hemşire, psikolog, sosyal çalışmacı gibi profesyonel meslek elemanları çalışmaktadır. Toplumu, aileyi ve bireyi iyi tanıyan, kişilerarası ilişkiler ve terapötik görüşme konusunda yetkin psikiyatri hemşirelerinin bu ekip içinde yer alması ekibi daha da güçlü kılmaktadır.

Merkezde, belli bir plan dâhilinde adli görüşmeci ve aile görüşmecisi olarak çalışılmaktadır. Çocuk, cinsel istismara maruz kalma nedeniyle ya da cinsel istismar şüphesiyle ÇİM'e Cumhuriyet Savcısı'nın talimatı ile kolluk görevlileri tarafından getirilmektedir. Çocuk ve varsa aile, merkezde adli görüşmeci ve aile görüşmecisi tarafından karşılanmaktadır. Adli görüşmeci çocukla sırasıyla ön görüşme ve adli görüşme yapmaktadır. Süreç içerisinde çocukla sürekli iletişim ve etkileşim kurarak, gözlem yapmaya devam etmektedir.

Ön görüşme, çocukla tanışma ve çocukla terapötik iletişim ve etkileşim kurularak, çocuğun güven duygusunun sağlandığı aşamadır. Bu aşamada çocuğun genel görünümü, yaşına özgü gelişim durumu, demografik özellikleri, konuşma özellikleri, kısaca yaşadığı olay gibi birtakım veriler toplanır. Bu veriler multidisipliner ekip üyeleriyle (adli görüşmeci, aile görüşmecisi, cumhuriyet savcısı, çocuğun avukatı ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü görevlisi) paylaşılır. Bu verilerin ışığında adli görüşme sırasında hangi yöntem ve materyallerin kullanılacağına karar verilir. Çocuk, adli görüşmeye hazırlanır.

Adli görüşmede öncelikle çocuğa görüşmenin kayda alınacağı, camlı bölmenin arkasında kendisini izleyenlerin olduğu ve sahip olduğu haklarına ilişkin bilgiler verilir. Görüşme sürecinde çocuğun kendini güvende hissetmesi sağlanır. Tük Ceza Kanunu'nun çocuğa yönelik işlenen suçlara ilişkin ilgili maddeleri temel alınarak, detaylı adli görüşme yapılır. Görüşmede çocuğu yönlendirmeden terapötik iletişim ve etkileşim teknikleri kullanılarak ve çocuğun yaşı, gelişim dönemi özellikleri gibi faktörler göz önünde bulundurularak, çocuğun sosyo-demografik özellikleri, aile ve okul yaşantısı ve yaşadığı olaya ilişkin veriler elde edilir. Adli görüşme sonrasında detaylı adli görüşme ve değerlendirme raporu yazılarak, Cumhuriyet Başsavcılığı'na teslim edilir.

Aile görüşmesinde ise ailede bulunan bireyler, aile dinamikleri, ailenin sosyo-kültürel ve ekonomik durum, problem çözme ve başetme biçimi, çocuğun yaşadığı olaya ilişkin bilgi düzeyleri ve yaşanan olayın aile için anlamı gibi konularda veriler toplanır. Bu veriler ışığında çocuk ve ailenin ihtiyaçları belirlenerek, çocuk ve aileye yönelik detaylı sosyal incelemenin ve çocuğun koruma altına alınmasının gerekliliğine yönelik değerlendirmede bulunulur. Aileye adli, tıbbi ve kurumsal süreç hakkında bilgi verilir. Aile içinde çocuğa yönelik tutumlar belirlenir ve çocuk için risk oluşturulabilecek faktörler değerlendirilir. Kriz durumundaki aileye gerekli müdahalelerde bulunulur. Ailenin güçlü yönleri desteklenerek, aileye eğitim ve danışmanlık verilir.

Adli görüşme sonrasında çocuk ve aileye ilişkin elde edilen veriler multidisipliner ekip üyeleri ile değerlendirilerek, gerekli kararlar alınır.

Cinsel istismara maruz kalmış çocuk ve ailesiyle kurulan iletişim ve etkileşim yoluyla, yaşanan travmanın çocuk ve aile üzerindeki etkilerini tespit etmede, gerekli müdahalelerde bulunmada, çocuk ve ailenin ruh sağlığını korumada psikiyatri hemşireleri önemli rol oynamaktadır. ÇİM'de psikiyatri hemşiresi olarak çalışmak, psikolojik ve duygusal yükün fazla olmasına rağmen, mesleki doyum sağlayan bir durumdur. ÇİM'lerin psikiyatri hemşireliği için yeni bir uygulama alanı olduğunu, meslektaşlarımızın bu birimlerde çalışmasının hem mesleğimizin tanınırlılığı hem de toplum ruh sağlığı açısından önemli olduğunu düşünmekteyim.

MÜLTECİLERLE ÇALIŞMA

Sevgi Nehir Türkmen¹

¹ | Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Göç, insanların bulundukları yerden ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel nedenlerden dolayı başka bir yere hareket etmelerine verilen genel bir ad, evrensel bir olay olarak tanımlanabilir. Göç süreci içerisinde göç eden bireyler işsizlik, sosyal statünün kaybı, kişinin alıştığı ortamdan ayrı kalması yalnızlık, dil engeli, kültürel farklılıklar, yabancılaşma, kendini değersiz görme, yakınlarının yokluğu ve onları bırakmasından ötürü hissedilen pişmanlık duyguları bireyi etkilemekte ve yoğun stres yaşamasına neden olmaktadır (1,2). Göç sonrası dönemde, bireylerin içinde yaşamaya başladığı yeni toplumdaki kültürel farklar uyum güçlüğü yaşanmasında, sağlık sorunlarının görülmesinde son derece belirleyici olabilmektedir. İçine girilen yeni çevre bireylerin kendi kültürüne benziyorsa daha az, benzemiyorsa daha fazla uyum sorunu ile karşılaşmalarına neden olacaktır. Girdiği topluma daha zayıf uyum gösteren grupta, psikososyal uyumsuzluğun tetiklediği depresyonun açık bir şekilde daha yaygın olduğu belirlenmiştir. Türkiye açısından güncel olan göç ve sosyal güvence sisteminin yetersizliği intihar olguları için riski artıran etmenler arasında önem taşıdığı ve psikiyatrik hastalarda intihar riskini değerlendirirken dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir (1,2,3).

Mülteci olmak derin bir 'kayıplar' hissidir. Bu durumda öncelikle mültecilerin, bir tehdit olmadığını anlamaktır. Tam tersi, kendileri bir tehlike altındadır. Korunmaya ve yardıma ihtiyaçları bulunmaktadır. Mülteciler de tıpkı bizler gibi insanlardır, ancak evlerini, işlerini, okullarını, yakınlarını, arkadaşlarını, ait oldukları toplulukları kaybetmiş kişilerdir. Çoğu zaman güvenebilecekleri hiç kimse yoktur. Mülteciler hem mağdurdur hem de güçlü kişilerdir. Yaratıcılıkları, donanımları olan, olağanüstü sorunlar yaşamış ve hala ayakta durabilen kişilerdir. Becerileri olduğunu unutmamak gerekmektedir. Mültecilerin ihtiyaçları; gıda, barınak, giyecek, tıbbi bakım, psikolojik ihtiyaçları, güvenlik, sosyal, ekonomik ve yasal haklar tanıyan; hukuki bir statü, ekonomik ihtiyaçları-ış piyasasına erişim-çalışma, eğitim sosyal-kültürel haklara erişim, sosyalleşme-iletişim. Mültecilerin psikolojik ihtiyaçları; Kaçış öncesinde, çatışma sırasında, kaçıştan sonra yaşananlar arasında; şiddet (cinsel taciz, işkence, tutuklanma, ailenin kaybı), açlık, susuzluk ve şiddetle beraber görülen ekonomik sıkıntılar yaşanmaktadır. Araştırmalara göre dünyadaki mültecilerin %35'i işkence mağdurdur, bu oran, farklı travmalara mağdur kalmış kişileri içermemektedir. İşkence gören kişiler; fiziksel işkence, ruhsal işkence ve baskı altında kalma deneyimleri yaşamışlardır. Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) ve Major Depresif Bozukluk (MDB) tanıları sığınmacılar arasında konulan teşhislerin başında yer almaktadır (4,5). Sağlık profesyonellerinin bireylerin, grupların ve toplumun sağlığını koruyup geliştirebilmesi için, onların sağlık durumlarını, sağlıkları üzerinde etkili olan biyolojik, sosyal, kültürel değişkenleri, sağlık davranışlarını, inançlarını ve yaşam biçimlerini değerlendirmesi ve bilimsel bilgi birikimlerini eğitici ve öğretici rolleri ile bireylerin davranışlarını değiştirmede kullanması önemlidir. Şiddet ve cinsel istismar mağduru kadınlara özel danışmanlık ve tıbbi hizmetler sağlama konusunda aracı olmak, ilaç ve diğer tıbbi ihtiyaçları temin etmek, Barolara ücretsiz hukuki yardım için yönlendirmek, ücretsiz sağlık taraması için İl Sağlık Müdürlüklerine yönlendirme, kişisel temizlik malzemeleri ve hijyenik ped sağlamak, Belediyelerle işbirliği yaparak gıda ve süt yardımı sağlamak, özellikle kız çocuklarının okul kayıtlarında yardımcı olmak, yetişkin bireylerin beceri artırıcı faaliyetlere yönlendirmek, var olan beceri artırıcı ve gelir getirici faaliyetlere mülteci ve sığınmacı bireyleri dahil etmektir.

BOURDIEU’NUN BAKIŞ AÇISI İLE HEMŞİRELİK MESLEĞİNİ OKUMAK

Bahanur Malak Akgün

Hasta hemşire etkileşim sürecini, hemşirelik uygulama alışkanlıklarını ve bakım alanını anlayabilmemizde Fransız sosyolog Pierre Bourdieu’nün tanımladığı kavramlar bize yol gösterici olabilecektir. Çünkü Bourdieu’nün kuramı hemşirelerin bireysel özellikleri ve sosyal yapı arasındaki ilişkiyi kavramsal bağlamda anlamaya olanak sağlamaktadır. Hemşirelik bakımında yer alan bireyin beslenmesi, uyum sağlaması, baş etmesi ve sorununu fark etmesinde cesaretlendirilmesi bir süre sonra hemşire için sıradan bir uygulama haline gelmesi hemşire habitusu terimi ile ifade edilir. Hemşire habitusu, hemşirelerin bireysel özelliklerinin de dahil olduğu şartlar altında hastalarının durumlarını ve bakım gereksinimlerini nasıl anladıklarını, yorumladıklarını ve hastalarına yaklaşma şekillerini etkiler. Bununla birlikte, hemşirelerin hastalarına ilgi, şefkat ve hassasiyetle davranmaları, postür, mimikler vb. kullanım şekilleri ve üslup tarzları habitus tarafından şekillenir.

Deneyimli lider hemşirelerin belirlediği ve sürdürmeye çalıştığı değerlere uygun olarak hareket etmek yani; uygun bir habitusa sahip olmak, hemşire kimliğine sahip olmayı sağlar. Çünkü habitus, benzer kimliklerdeki bireylerle paylaşılan özellikleri belirtir. Hemşire habitusu hemşire kimliğinde paylaşılan özelliklerdir ve hemşirelik kimliğinin devamını sağlar. Bu nedenle, hemşirelik kimliğinin kazanım sürecini değerlendirmede, anlamada ve açıklamada habitus kavramının oldukça kullanışlı olduğu belirtilmiştir. Hemşirelik kimliği veya habitus, öncelikle başkalarının ihtiyaçları ile uğraşan özgün bir bilgi birikimine, profesyonel ve bilimsel eylemlere özümsemiş bir bağlılık sağlar. Hemşirelerin mesleğe bağlılığı, genel ahlaki ve etik kodları, mesleki amaçları benimsemesi ve güçlü bir profesyonel kimlik geliştirmesi ile gerçekleşir. Aynı zamanda, hemşirenin kendini mesleği ile beraber ifade etmesi, mesleğinin amaç ve değerlerini içselleştirmesi, meslek yararına daha fazla çaba sarf etmeye gönüllü olması ve meslek üyeliğini devam ettirme konusunda güçlü bir isteğinin varlığı bakımın odak noktasıdır.

Sonuçta, habitus profesyonel kimlik ve amaçları benimsemek kadar günlük hemşirelik uygulamalarıyla baş etmede gerekli olan yetenek ve yeterliği içermelidir. Bu yetenek ve yeterlikler hemşirelik değerleri, empati, hasta gereksinimlerine ilgi duyma, holizm, bakım ve bunun gibi şeylerdir ve hemşirelerin hizmet verme motivasyonunu ve kariyerini etkiler. Bu nedenle, hemşire hasta etkileşimini, hemşirelik uygulama alışkanlıklarını, hemşirelik kimliğini bu açıdan değerlendirmek hemşirelik mesleğini anlamayı ve bakımın kalitesini olumlu olarak etkileyebilir.

IV. ULUSLARARASI VE VIII. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

“İDEALLER VE GERÇEKLER : YAPAMADIKLARIMIZ”

SÖZEL BİLDİRİLER

www.pncongress2016.com

Dalya
YAYINLARI

ID No	KONFERANS SALONU	ID No	1. SALON	ID No	2. SALON
	Oturum 1 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Hülya Arslantaş		Oturum 2 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Gülseren Keskin		Oturum 3 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Aysun Babacan Gümüş
1340	KISA BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI STRES YÖNETİMİ PROGRAMININ ŞİZOFRENİ HASTALARININ BAKIM VERİCİLERİNİN, RUHSAL DURUMLARI, STRESLE BAŞAÇIKMA TUTUMLARI VE BAKIM YÜKÜNE ETKİSİ	1141	DEPRESYON HASTALARINDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK ODAKLI PSİKOEĞİTİMİN ETKİLERİ	1449	REFLEKSOLOJİ UYGULAMASININ ANKSİYETEYE ETKİSİ
1597	PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNDE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK İLE EMPATİK EĞİLİM ARASINDAKİ İLİŞKİ	1417	STANDARDİZE HASTA KULLANILARAK YAPILAN BİR RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KLİNİK SİMÜLASYON DENEYİMİ	1192	ŞİZOFRENİ HASTALARININ İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA VE UMUT DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
1186	ŞİZOFRENİ HASTALARINDA RESİM VE DANS/HAREKET TERAPİSİNİN STRES DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	1021	ARE THE SIMULATION APPLICATION A RISING STAR IN EDUCATION OF MENTAL HEALTH AND DISORDERS NURSING OR AN OBLIGATION?	1357	PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTALARIN BİRİNCİ DERECE BAKIM VERENLERİNDE İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALAMA DEPRESİF BELİRTİ SIKLIĞI VE AİLE YÜKÜ İLİŞKİSİ
1017	TİDAL MODEL'E DAYALI PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ YAKLAŞIMININ ALKOL BAĞIMLILARININ BAŞA ÇIKMA TUTUMLARI VE BENLİK SAYGISINA ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ BİR ÇALIŞMA	1172	KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARINDA FİZİKSEL SAĞLIK DURUMU VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ	1356	BİPOLAR BOZUKLUK TANILI HASTALARA UYGULANAN BİREYSEL PSİKOEĞİTİMİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ BİR ÇALIŞMA
1187	YATARAK TEDAVİ GÖREN MADDE BAĞIMLILIĞI HASTALARINDA, POZİTİF PUANLAMA SİSTEMİ VE MARKAYLA ÖDÜLLENDİRME STRATEJİSİ	1134	YATAN HASTAYA İSTENEN PSİKİYATRİ KONSÜLTASYONLARI İLE AYNI HASTANIN HEMŞİRE TARAFINDAN PSİKOSOSYAL DEĞERLENDİRME SONUÇLARININ KARŞILAŞTIRILMASI: RETROSPEKTİF BİR İNCELEME	1393	PSİKODRAMA YÖNTEMİ İLE KUŞAKLARARASI İLETİMİ ÇALIŞMANIN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ
1016	BİR İYİLEŞME MODELİ İLE İZLENEN ALKOL BAĞIMLILARININ TEDAVİ MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ				

07 KASIM 2016 / 17:10 – 18:15

ID No	3. SALON	ID No	4. SALON
	Oturum 4 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Selma Sabancıoğulları		Oturum 5 Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Sevil Yılmaz
1155	PSİKIYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTALAR İÇİN HEMŞİRE GÖZLEM ÖLÇEĞİ GELİŞTİRİLMESİ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	1403	MENTAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE YEME TUTUMU VE BESLENME DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ
1122	PSİKIYATRİDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERDE DUYGUSAL İŞÇİLİK VE İŞ STRESİ	1448	PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ UYGULAMALARINDA İDEALLER VE GERÇEKLER
1326	TIP VE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNDE KULLANILMAK ÜZERE “SİMÜLE HASTA UYGULAMA ETKİNLİK ÖLÇEĞİ”NİN GELİŞTİRİLMESİ	1245	HASTANEDE YATAN YAŞLI BİREYLERDE İNTİHAR RİSKİ VE ETKİLEYEN ETMENLER
1377	PSİKIYATRİ KLİNİĞİNDE HASTALARIN ŞİDDET RİSKİNİ DEĞERLENDİRME ARACI “BRØSET VIOLENCE CHECKLIST (BVC)” TÜRKÇEYE UYARLANMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	1272	ALZHEIMER TANILI HASTAYA EV ORTAMINDA BAKIM VEREN BİREYLERİN YAKINDIKLARI HASTALIK SEMPTOMLARININ BELİRLENMESİ
1435	PSİKIYATRİ HASTALARINDA BRØSET ŞİDDET KONTROL LİSTESİ: TÜRKÇE’YE UYARLAMA VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	1387	ROY’UN ADAPTASYON MODELİ’NE TEMELLENDİRİLMİŞ BİLİŞSEL UYARIM TERAPİSİ’NİN DEMANSI OLAN BİREYLERİN BİLİŞSEL İŞLEVLER, BAŞETME-UYUM VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ
1353	BÜTÜNCÜL HEMŞİRELİK YETERLİK ÖLÇEĞİ’NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	1075	MEME KANSERİ TEŞHİSİ ALMIŞ HASTALARIN TEŞHİSTEN ÖNCE STRESLİ YAŞAM OLAYLARIYLA KARŞILAŞMA DURUMLARI VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

ID No	KONFERANS SALONU	ID No	1. SALON	ID No	2. SALON
	Oturum 6 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Mualla Yılmaz		Oturum 7 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Dilek Ergin		Oturum 8 Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Nesrin Şen Celasin
1167	ÇOCUK GELİNLERİN VE ADÖLESAN GEBELERİN, ŞİDDET İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	1329	AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞININ MENTAL İYİ OLUŞ ÜZERİNE ETKİSİ	1271	RUHSAL HASTALIK TANISI ALMIŞ BİREYLERİN BAĞIMSIZLIK DÜZEYLERİ VE YAŞAM DOYUMLARININ BELİRLENMESİ
1432	RESİMLİ PSİKOSOSYAL VE DAVRANIŞ SORUNLARI KONTROL LİSTESİ'NİN 4-5 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELEMESİ	1176	AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI: İKİ FARKLI ÜLKE ÖRNEĞİ	1223	OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA SOSYAL UYUM VE YAŞAM KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
1256	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANILI ÇOCUKLAR İLE SAĞLIKLI GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	1150	İZMİR İLİNDEKİ BİR GRUP LİSE ÖĞRENCİSİNDE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	1319	BİPOLAR AFFEKTİF BOZUKLUKTA ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI VE AGRESYON İLİŞKİSİ
1207		1282	RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİ: FİLMLER VE YANSIMALARI	1173	BAKIM VERME ALGISI, MOTİVASYON VE LİDERLİK YÖNELİMİ: PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİ ALAN VE ALMAYAN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
1422	LEVINAS'IN BEN VE ÖTEKİ KAVRAMI BAĞLAMINDA RUH SAĞLIĞI SORUNU OLAN BİREYE YAKLAŞIM	1325	"MANEVİ BAKIM YETERLİLİK ÖLÇEĞİ" NİN TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ	1018	HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE KENDİNİ UNUTMAK VE BAŞKALARININ BENİ OLMAK
966	ÜLKEMİZDEKİ PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNİN TEDAVİ EDİCİ ORTAM YÖNÜNDEN İNCELENMESİ	1320	HEMŞİRELERDE KÖK AİLE İLE İLİŞKİLERİ VE KARŞILIKLI BAĞIMLILIK	1490	KANSERİN NÜKSETMESİ KORKUSU ENVANTERİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

08 KASIM 2016 / 16:15 – 17:45

ID No	3. SALON	ID No	4. SALON
	Oturum 9 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Gül Ünsal		Oturum 10 Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
1270	YENİ MEZUN HEMŞİRE VE DOKTORLARIN MANEVİ BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ İLE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	1028	OBESİTE HASTALARININ TEMAS BİÇİMLERİNE BENLİK SAYGILARININ ETKİSİ
1265	DUYGUSAL ZEKA BECERİLERİ GELİŞTİRME EĞİTİMİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI İLİŞKİLERİNE ETKİSİ	1232	KRONİK RENAL YETMEZLİK NEDENİ İLE DİYALİZE GİREN HASTALARDA CİNSEL YAKINMALAR: KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRME
1226	SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA NERVOZA GÖRÜLME SIKLIĞI VE YEME TUTUMLARI	1193	HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ VE MANEVİ DESTEK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
1455	SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ UYGULAMALARDAKİ İLETİŞİMLERİNE DAİR ALGILARI, ÖZ-DUYARLIK VE PROAKTİF KİŞİLİK PROFİLLERİ: PİLOT ÇALIŞMA	1225	ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN RUHSAL HASTALIKLARA İLİŞKİN İNANÇ VE SOSYAL MESAFE DURUMLARI
1366	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER	1203	FUHUŞ SEKTÖRÜNDE ÇALIŞAN GENELEV KADINLARININ PSİKOSOSYAL DURUMLARINI BELİRLEMEK
1463	AYDIN SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLERİ	1331	ARAFTA BİR YAŞAM: MEKÂNSIZLIĞIN SİĞİNMACILARIN PSİKOLOJİSİ ÜZERİNE ETKİSİ

ÜLKEMİZDEKİ PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNİN TEDAVİ EDİCİ ORTAM YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Gül Ergün¹ , Işıl Işık² , Gül Dikeç³

¹| Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü

²| Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Hemşirelik Bölümü

³| Dr. İzmir, Turkey

Giriş: Terapötik ortam; bireyin psikiyatrik problemini fark etmesine ve iyileşmesine yardım etmenin yanında; sosyal organizasyonları, destekleyici niteliği ve toplumsal değerleri ile bireyin benlik güçlerini en iyi şekilde kullanımına fırsat veren bir ortamdır. Ülkemizde tedavi edici ortam yönünden Türkiye’deki durumun ne olduğu bilinmemektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı ülkemizdeki psikiyatri kliniklerinin ve psikiyatri hemşirelerinin tedavi edici ortam yönünden mevcut durumlarının saptanmasıdır.

Yöntem: Bu araştırma, Türkiye genelindeki, psikiyatri kliniği bulunan kurumlarda kesitsel ve tanımlayıcı türde yapıldı. Evren (N=270) olarak tanımlandı. Örneklemse evrenin tamamı kabul edildi. Örneklem 195’inden (%72.2) veri toplandı. Ayaktan psikiyatri hizmeti veren klinikler araştırma kapsamına alınmamıştır. Yalnızca yatan hasta servisleri dahil edilmiştir. Araştırmada 42 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Veriler 25 Haziran 2014-15 Temmuz 2015 arasında, anketör tarafından telefonla klinikteki yetkili kişiye ulaşılarak, yanıtların forma kaydedilmesi şeklinde toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS (version18.0) kullanılmıştır. Hastanelerle ilgili tanımlayıcı istatistik olarak, sayı ve yüzdelikler kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık sınırı p<0.05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Kliniklerin büyük bir çoğunluğunda (%63,1) 6-10 arasında hemşire, (%77,9) 1-10 arasında hekim bulunduğu, %37,4’ünde görüşme odasının olmadığı, %47,2’sinde 1 adet uğraşı odasının bulunduğu saptandı. Psikiyatri kliniklerinin duvar renklerinde genellikle beyaz (%12,3) ve krem (%43,6) renklerinin tercih edildiği belirlendi. Kliniklerin %99,0’ında hastalara yönelik aktivitelerin yapıldığı, yaklaşık yarısında (%45,6) uğraşı terapisi yapılmadığı, planlı tüm uğraşı terapisi etkinliklerinin yapıldığı klinik oranının ise %16,9 olduğu, düzenli spor aktivitesi yapılmayan klinik oranının %57,5 olduğu saptandı. Klinik aktivitelerde hemşirelerin sorumlulukları sorulduğunda; katılan hastanelerin % 54,4’ünden hastalarla oyun oynamak veya resim yapmak, % 44,1’inden takı uğraşına katılmak ve tedavi yapmak cevapları alındı. Kliniklerin % 66,2’sinde psikoeğitim verilmezken, % 33,8’inde verildiği saptandı. Psikoeğitimi veren meslek grupları incelendiğinde % 17,9 doktorların, % 7,2 psikologların, % 3,6 hemşirelerin ve % 5,1 tüm meslek gruplarının verdiği belirlendi.

Sonuç: Araştırma sonuçları incelendiğinde ülkemizdeki psikiyatri servislerinin fiziksel yapılandırılmasında eksiklerin ve terapötik aktivitelerinin daha az yapıldığı görülmektedir. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşirelerinin terapötik ortamı sağlama ve sürdürmede daha fazla sorumluluk almaları dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Terapötik Ortam, Psikiyatri Hemşiresi, Psikiyatri Kliniği

S-1016
BİR İYİLEŞME MODELİ İLE İZLENEN ALKOL BAĞIMLILARININ TEDAVİ MOTİVASYONLARININ
İNCELENMESİ

Ayşegül Savaşan¹ , Olcay Çam²

¹| Gediz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Çalışmanın amacı, Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımının alkol bağımlılarının tedavi motivasyonlarına etkisini incelemektir.

Yöntem: Yarı deneysel desende ön test, son test değerlendirmeli ve kontrol gruplu olan bu çalışma, toplam 36 bireyle (deney:18; kontrol:18) yürütülmüştür. Ölçüm aracı olarak Bağımlılık Profil İndeksi, Tedavi Motivasyonu Anketi, Beck Depresyon Envanteri ve Beck Anksiyete Envanteri kullanılmıştır. Ölçüm araçları uygulama öncesi ve uygulamadan üç ay sonra doldurulmuştur.

Bulgular: Üç aylık izlem sonunda deney grubu bireylerin alkol kullanımının, kontrol grubundaki bireylere göre daha az olduğu; sürdürüm aşamasında olanların oranının, kontrol grubuna göre daha fazla olduğu, deney grubu bireylerin şiddetli istek puanının düştüğü, kontrol grubu bireylerin ise arttığı saptanmıştır. Deney grubundaki bireylerin içsel motivasyon, dışsal motivasyon, kişilerarası yardım arama ve toplam tedavi motivasyonlarının, üç ayın sonunda, azaldığı yada aynı kaldığı ve tedaviye güven puanlarının arttığı, fakat aradaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. Kontrol grubundaki bireylerin içsel motivasyon puanlarında anlamlı bir düşüş olduğu, fakat deney grubu ile karşılaştırıldığında, iki grup arasındaki değişim farkının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur.

Sonuç: Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı deney grubu bireylerin, özellikle içsel motivasyonlarında, anlamlı bir azalmayı önlemiş olabilir. Alkol bağımlılığında nüksleri önlemek için izlem çalışmalarının yapılması ve alkol bağımlılarında en çok görülen sorunların ele alındığı; randomize kontrollü çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alkol Bağımlılığı, Tedavi Motivasyonu, Tidal Model

S-1017

TİDAL MODEL'E DAYALI PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ YAKLAŞIMININ ALKOL BAĞIMLILARININ BAŞA ÇIKMA TUTUMLARI VE BENLİK SAYGISINA ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ BİR ÇALIŞMA

Ayşegül Savaşan¹, Olcay Çam²

¹| Gediz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımının, alkol bağımlılarının başa çıkma tutumları ve benlik saygısına etkisini belirlemek araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Method: Yarı deneysel desende ön test-son test değerlendirmeli ve randomize, kontrol gruplu olan bu çalışma, toplam 36 bireyle (deney:18 ve kontrol: 18) yürütülmüştür. Ölçüm aracı olarak Başa Çıkma Tutumlarını Değerlendirme Ölçeği (COPE) ve Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri (BSÖ) kullanılmıştır. Ölçüm araçları uygulama öncesi ve uygulamadan 3 ay sonra doldurulmuştur. Deney grubuna, rutin tedavi ve takibe ek olarak Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı Birebir Seanslar yapılarak uygulanmıştır. Verilerin analizinde Pearson Chi-Square ve Fisher's Exact test; Mann Whitney U; Wilcoxon Signed Ranks test kullanılmıştır.

Bulgular: Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımının, alkol bağımlılarının Pozitif Yeniden Yorumlama ve Gelişme, Aktif Başa Çıkma, Geri Durma, Duygusal Sosyal Destek Kullanımı ve Plan Yapma puanlarını artırdığı, Davranışsal Olarak Boş Verme puanını ise düşürdüğü bulunmuştur. Benlik saygısı puanını artırdığı fakat kontrol grubu ile karşılaştırıldığında, anlamlı bir etkiye sahip olmadığı bulunmuştur. Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı, alkol bağımlılarının ayıklıklarını sürdürmelerinde anlamlı bir etkiye sahiptir.

Sonuç: Tidal Model'in, alkol bağımlılarının baş etme davranışları ve benlik saygılarını geliştirmede ve iyileşme süreçlerini kolaylaştırmada kuramsal temele dayalı uygulama olanağı sağladığı söylenebilir. Alkol bağımlılarında görülen diğer sorunların ele alındığı ve Tidal Model'in kullanıldığı, randomize kontrollü çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tidal Model, Başa Çıkma Tutumları, Benlik Saygısı

HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE KENDİNİ UNUTMAK VE BAŞKALARININ BENİ OLMAK

Nazan Turan¹, Birgül Özkan¹

¹| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Hemşirelik mesleği, yaşamın korunması ve insanın değerli olduğu felsefesine uygun davranış sergilemelidir. Ayrıca hemşirelik açısından ulaşılması gereken hedeflerin bilincinde, mesleki değerlerin farkında olmalı ve bu değerlere uygun şekilde davranıp, insanı her boyutta ele almalıdır. Ancak bazı yaşantısal durumlarda mesleki kimliğin gerekleri geri plana itilmekte ve karşılıklı bağımlılık ilişkisi yaşanmaktadır. Bu derlemede, toplum tarafından “beyaz melekler” metaforu ile yüceleştirilen hemşirelik mesleği üyelerinin kendilerini unutup başkasının/başkalarının beni ve karşılıklı bağımlılık durumları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ben, Başkasının Beni, Karşılıklı Bağımlılık

OBESİTE HASTALARININ TEMAS BİÇİMLERİNE BENLİK SAYGILARININ ETKİSİ

Gönül Özgür¹, Ayşe Büyükbayram², Nesil Gören Atalay³¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD³ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Bu çalışma ile obezite hastalarının temas biçimleri ile benlik saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: İlişkisel ve tanımlayıcı tipte olan araştırma 2015 yılında, Türkiye'nin İzmir ilindeki iki hastanenin Endokrinoloji polikliniğinde takip edilen, araştırmaya katılmayı kabul eden 322 obezite hastası ile yapılmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından hastalarla yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Araştırmada Tanıtıcı Bilgi Formu, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) ve Gestalt Temas Biçimleri Ölçeği Yeniden Düzenlenmiş Formu (GTBÖ-YDF) kullanılmıştır. RBSÖ toplam puan aralığı 0-30 arasında olup, 15-25 arası alınan puan benlik saygısının yeterli olduğunu ve 15 puanın altı düşük benlik saygısını; GTBÖ-YDF alt boyutlarından alınan puanın yüksek olması ise ilgili temas biçimlerinin daha sık kullanıldığını göstermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı-yüzde dağılımları ve ortalamaları tanımlayıcı analizle, değişkenler arasındaki ilişki ise Spearman korelasyon analiziyle incelenmiştir.

Bulgular: Obez bireylerin yaş ortalamaları $46,18 \pm 11,89$ ve %84,2'i kadındır. Bireylerin RBSÖ puan ortalaması $X_{\text{Benlik saygısı}} = 1,48 \pm 0,26$ ($\text{max}=3$); GTBÖ-YDF'nun alt boyutlarının puan ortalamaları $X_{\text{Saptırma}} = 3,13 \pm 0,69$ ($\text{max}=3,31$); $X_{\text{İç içe geçme}} = 2,63 \pm 0,45$ ($\text{max}=2,92$); - $X_{\text{Temas}} = 2,71 \pm 0,60$ ($\text{max}=3,45$); $X_{\text{Duygusal duyarsızlık}} = 2,78 \pm 0,62$ ($\text{max}=3,83$); $X_{\text{Kendine döndürme}} = 2,96 \pm 0,75$ ($\text{max}=5,45$) olarak bulunmuştur. Ayrıca bireylerin RBSÖ ile GTBÖ-YDF'nun kendine döndürme boyutu arasında olumsuz yönde ilişki olduğu ($r = -,11$ $p < ,05$) bulunmuştur.

Sonuç: Araştırma bulgularına göre obez bireylerin benlik saygısı algılarının orta düzeyin altında olduğu; temas biçimleri kullanılma sıklığının sırasıyla "iç içe geçme, saptırma, temas, duygusal duyarsızlaşma, kendine döndürme" olduğu; benlik saygıları düşük olan bireylerin, kendine döndürme temas biçimini daha sık kullandıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Benlik Saygısı, Gestalt Temas Biçimleri

MEME KANSERİ TEŞHİSİ ALMIŞ HASTALARIN TEŞHİSTEN ÖNCE STRESLİ YAŞAM OLAYLARIYLA KARŞILAŞMA DURUMLARI VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Yasemin Yalçın¹ , Derya Tanrıverdi²

¹| Adana Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adana, Türkiye

²| Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği ABD, Gaziantep, Türkiye

Amaç: Meme kanseri, dünyada kadınlarda en sık görülen ve görülme oranı yıllara göre artış gösteren bir kanser türüdür (Karayurt & Müezzinzler 2014). Araştırma meme kanseri hastalarının teşhisten önce karşılaştıkları stresli yaşam olaylarını saptamak ve psikolojik dayanıklılık düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Metot: Araştırmanın örneklemini 201 meme kanseri tanısı almış hasta oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu, Stresli Yaşam Olayları Formu ve Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde dağılımı, ortalama, standart sapma, Independent t-testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların %97'si kadın olup yaş ortalaması 49.4 ± 10.6 'dır. Hastalara teşhisten önce yaşadıkları stresli yaşam olayları sorulduğunda, tamamına yakını ağır bir hastalık geçirdiğini, %70.1'i parasal sorunlar yaşadığını, %64.2'si depresyon yaşadığını, %57.7'si aileden birini kaybettiğini, %54.2'si bir yakınının ağır bir hastalık geçirdiğini, %51.2'si eşinin işsiz kaldığını, %42.8'i evlilikte karşı cinsle ilişkilerinde uyuşmazlıklar yaşadığını söylemiştir. Hastaların %30.8'inin kürtaaj olması, %29.9'unun sözel olarak şiddete maruz kalması, %22.4'ünün cinsel sorunlar yaşaması ve %20.4'ünün de dayak yediğini söylemesi oranları azımsanmayacak diğer stresli yaşam olaylarındandır. Hastalara uygulanan psikolojik dayanıklılık ölçeğinin toplam puan ortalaması 123.68 ± 17.45 olarak bulunmuş ve ölçeğin alt boyutlarından sosyal yeterlilik boyutu en yüksek, gelecek algısı boyutunun da en düşük olduğu saptanmıştır. Hastalardan, stresli yaşam olayları bildirmeyenlerin, hastalığının sorumluluklarını yapmasına engel olmadığını söyleyenlerin, iyileşmek ve eski yaşantısına dönmek istediğini belirtenlerin, destek kaynakları bulunanların ve intihar düşüncesi olmayanların psikolojik dayanıklılıkları yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sonuç: Psikolojik dayanıklılığı artırma kanser hastalarının psikososyal bakımının kritik bir elementidir (Molina ve ark. 2014). Psikolojik dayanıklılığı artırma ve stresli yaşam olaylarının etkisini azaltma kanser hastalarının psikososyal bakımında yapılacak müdahaleler için potansiyel hedeflerdir. Stresli yaşam olayı ile karşılaşanların psikolojik dayanıklılıklarını artırmaya öncelik verilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, Stresli Yaşam Olayları, Psikolojik Dayanıklılık

S-1122
PSİKİYATRİDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERDE DUYGUSAL İŞÇİLİK VE İŞ STRESİ

Sibel Coşkun Cenk¹ , Ayşenur Yılmaz

¹ | Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Amaç: Bu tanımlayıcı çalışma, psikiyatrik tedavi birimlerinde çalışan hemşirelerde duygusal işçilik ve iş stresi düzeyinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: 2015 yılında gerekli izinler alınarak gerçekleştirilen araştırmada, Manisa Ruh Sağlığı Hastanesi psikiyatri servislerinde çalışan hemşirelerden çalışmaya katılmayı kabul eden 125 hemşire örnekleme oluşturmuştur. Veri toplamada “Kişisel Bilgi Formu” ile 11 soruluk “Duygusal İşçilik Ölçeği” ve 15 soruluk “İş Stresi Ölçeği” kullanılmış olup veriler bilgisayar ortamında SPSS programı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin çoğunluğunun kadın (%67.2), evli (%64.0), lisans mezunu (%50.4), 29-40 (%62.4) yaş aralığında olduğu, hemşirelerin %54.4’ünün 1-5 yıl arasında psikiyatri alanında çalıştığı ve %52 sinin psikiyatride çalışmaktan memnun olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin duygusal işçilik ölçeği puanları incelendiğinde; yüzeysel davranış alt ölçeği $X=6.86\pm2.49$, derin davranış alt ölçeği $X=5.76\pm2.29$, duygusal çaba harcama alt ölçeği $X=10.75\pm3.61$, gerçek duyguları bastırma alt ölçeği $X=6.52\pm1.73$ puan olarak saptanmıştır. İş stresi düzeyi ise; hemşirelerin %36’sında D grubu “sağlık ve verimlilik açısından en elverişli stres düzeyi”, %33.6’sında E grubu “uyarıcılığı yüksek, sorumluluğu fazla ancak kişiye çekici gelen stres düzeyi” ve %1.6’sında B grubu “kişiye önemli olduğunu hissettirmeyen, onun kapasitesini kullanmasına imkan vermeyen ve yeterli uyarım sağlamayan stres düzeyi” olarak bulunmuştur. Duygusal işçilik ve iş stresi puanları bağımsız değişkenler açısından değerlendirildiğinde ise; eğitim düzeyi, medeni durum, çocuk sayısı, çalışılan birim, çalışma şekli, psikiyatri servisinde çalışma memnuniyeti, şiddete maruz kalma durumu açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar ($p<0.05$) belirlenmiştir. Hemşirelerin iş stresi puanlarına göre duygusal işçilik ölçeği puanları karşılaştırıldığında; “yüzeysel davranış” ve “duygusal çaba harcama” alt ölçek puanlarında farklılıklar istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$) ve E grubu stres düzeyine sahip olanlarda puanlar daha yüksektir.

Sonuç olarak; hemşirelerin duygusal işçilik düzeyi olarak daha çok “duygusal çaba harcama” duygusunu kullandıkları ve çoğunda stres düzeylerinin elverişli olarak adlandırılan nitelikte olduğu, iş stresinin hemşirelerde duygusal işçilik puanlarını etkilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal İşçilik, İş Stresi, Psikiyatri, Hemşire

YATAN HASTAYA İSTENEN PSİKİYATRİ KONSÜLTASYONLARI İLE AYNI HASTANIN HEMŞİRE TARAFINDAN PSİKOSOSYAL DEĞERLENDİRME SONUÇLARININ KARŞILAŞTIRILMASI: RETROSPEKTİF BİR İNCELEME

Nesibe Günay Molu¹ , Burcu Ceylan² , Deniz Koçoğlu²

¹| Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bir eğitim araştırma hastanesinin genel kliniklerinde yatan hastalardan istenilen psikiyatri konsültasyonu ile aynı hastalara bakım veren hemşirelerin belirledikleri hemşirelik tanımlarını karşılaştırmak amacıyla planlandı.

Yöntem: Retrospektif olarak planlanan bu çalışma bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 1 Ocak- 30 Haziran 2015 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmanın evrenini aynı tarihler arasında hastanede yatışı yapılmış hastalar, örneklemini ise belirtilen tarihler arasında psikiyatri konsültasyonu istenen 160 hasta (n=160) oluşturmaktadır.

Bulgular: Hastaların % 78.9'u toksikoloji kliniğinde yatmaktadır. Psikiyatri konsültasyonu istenen hastaların klinik ön tanımları ve tanıya uygun hemşirelik tanımları değerlendirildiğinde tablo 1'deki veriler elde edilmiştir.

Tablo-1: Konsültasyon Sonucuna Uygun Belirlenen Hemşirelik Tanımları

Konsültasyon Klinik Tanısı	Sayı	Yüzde %	Uygun Hemşirelik Tanımlarının Sayısı	Yüzde %
Suicid Girişimi	57	35,625	45	78.9
Anksiyete Bozukluğu	28	17,5	5	17.8
Depresyon	16	10	4	25.0
Organik Mental Bozukluk	12	7,5	3	25.0
Madde Bağımlılığı	3	1,875	1	33.3
Psikoz	3	1,875	2	66.6
Klinik Tanı Konulmamış	39	24,375	16	41.0
TOPLAM	160	Yüzde	76	47.5

Psikiyatri konsültasyonu istenilen hastaların klinik tanısına göre uygun hemşirelik tanımları ise; ruhsal sıkıntı % 60.6, anksiyete % 19.7, etkisiz bireysel başatme % 7.9, tedaviye uyumsuzluk % 6.6, beden imajında bozulma % 2.6, uyku sürecinde değişim % 2.6 olarak belirlenmiştir. Hastalarda belirlenen hemşirelik tanımlarının tarihi ile psikiyatri konsültasyonu istenilen tarih arasındaki uyuma bakıldığında en fazla ruhsal sıkıntı (% 60.6) tanısı konulan hastalarda tarih uyumu olduğu ve belirlenen hemşirelik tanımlarının % 73.7'sinin konsültasyon istenmeden önce konulduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Çalışmamızda en fazla psikiyatri konsültasyonu toksikoloji kliniğinde suicid girişimi olan hastalara istenirken, uygun hemşirelik tanısı da ruhsal sıkıntı olarak konulmuştur. Dikkat çeken bir başka bulgu ise psikiyatri konsültasyonu istenmeden önce hastanın psikiyatrik belirtilerinin fark edilip uygun hemşirelik tanımlama işleminin yapılmasıdır. Hastaların ruhsal sorunlarının erken dönemde farkına varılması, yardım ve danışmanlık hizmetlerinin verilebilmesi için psikiyatri kliniği dışındaki sağlık profesyonellerine bu konu ile ilgili eğitimler verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Konsültasyon, Liyezon, Hemşire, Hemşirelik Tanısı

DEPRESYON HASTALARINDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK ODAKLI PSİKOEĞİTİMİN ETKİLERİ

Tuba Gündoğan , Derya Tanrıverdi

Çalışma, depresyon hastalarına verilen psikolojik dayanıklılık odaklı psikoeğitimin hastaların depresyon, umutsuzluk, stresle baş etme ve psikolojik dayanıklılık düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla, ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel model olarak yapılmıştır. En az 6 aydır depresyon tanısı almış hastalar araştırmanın evrenini, araştırma kriterlerine uyan 30 deney ve 30 kontrol grubu olmak üzere toplam 60 hasta çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler, 'Kişisel Bilgi Formu', 'Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ)', 'Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ)', 'Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SBÇTÖ)' ve 'Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (PDÖ)' ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde dağılımı, ortalama ve standart sapma, bağımlı ve bağımsız gruplarda t-testi ve ki-kare analizi kullanılmıştır. Psikoeğitim haftada bir kez iki oturum şeklinde, toplam 10 oturum olarak uygulanmıştır. Bu oturumlarda; depresyonun sosyal öğrenme yönü, depresyonun belirti, bulguları ve tedavisi, alkol, uyuşturucudan ve faydasız tedavi arayışlarından kaçınmak, krize müdahale, duygu yönetimi, stresle başa çıkma yöntemleri, etkili problem çözme teknikleri, iletişim becerileri, kendini değiştirme becerileri, psikolojik dayanıklılığı artırma yolları ve gelecek için hazırlık temel olarak ele alınmıştır. Eğitim öncesi deney ve kontrol grubundaki hastaların depresyon düzeylerinin yüksek olduğu, yoğun umutsuzluk yaşadıkları, etkili-aktif başa çıkma stratejilerini az, pasif başa çıkma stratejilerini daha fazla kullandıkları ve psikolojik dayanıklılıklarının orta düzeyde görüldüğü belirlenmiştir. Deney grubunda BDÖ ve BUÖ son-test ortalamalarının ön-teste göre anlamlı düzeyde azalma gösterdiği ($p<0.05$), kontrol grubunda anlamlı azalmanın olmadığı ($p>0.05$) saptanmıştır. Deney grubunda SBÇTÖ alt boyutlarından Kendine güvenli, İyimser ve Sosyal destek arama yaklaşımları son-test ortalamalarının ön-teste göre anlamlı düzeyde arttığı ve Çaresiz yaklaşımın azaldığı ($p<0.05$), kontrol grubunda Sosyal destek arama yaklaşımı hariç anlamlı farklılığın olmadığı ($p>0.05$) belirlenmiştir. Deney ve kontrol grubunda PDÖ puan ortalamalarının son-testte ön-teste göre anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür ($p>0.05$).

Sonuç olarak, psikoeğitimin depresyon hastalarının depresyon, umutsuzluk düzeylerini azaltmada, aktif stresle baş etme yaklaşımlarını artırmada, pasif baş etme davranışlarını azaltmada etkili olduğu, psikolojik dayanıklılık düzeylerinde etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Psikoeğitim, Psikolojik Dayanıklılık

BİR GRUP LİSE ÖĞRENCİSİNDE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Gül Dikeç¹, Tuğçe Yalnız², Berna Bektaş², Atakan Turhan², Sümeyye Çevik²

¹ Dr. İzmir, Türkiye.

² Hemşire, İzmir, Türkiye.

Giriş ve Amaç: Akıllı telefonlar günlük hayatta pek çok alanda kullanılmaktadır. Son dönemde yapılan çalışmalar özellikle genç popülasyonda akıllı telefon yaygın kullanımının bağımlılık kavramını da beraberinde getirdiğini göstermektedir. Bu çalışmanın amacı İzmir ilindeki bir grup lise öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığının yalnızlık düzeyi ile arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Araştırmanın verileri Nisan-Mayıs 2016 tarihleri arasında İzmir ilindeki dört lisede literatür taranarak hazırlanan bilgi formu, Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu (ATBÖ-KF) ve UCLA yalnızlık ölçeği ile toplandı. Çalışmaya toplam 465 öğrenci katıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması $16,15 \pm 1,04$ ve günlük akıllı telefon kullanma süreleri $4,06 \pm 3,22$, ATBÖ-KF puan ortalaması $28,14 \pm 11,54$ ve UCLA Yalnızlık Ölçeği puan ortalaması $53,74 \pm 5,43$ 'tür. Günlük akıllı telefon kullanım süresi $4,04 \pm 3,15$ saptandı. Yapılan Pearson Korelasyon analizinde ATBÖ-KF puan ortalamaları UCLA Yalnızlık Ölçeği arasında anlamlı zayıf ilişki saptandı ($r: 0,202$, $p: 0,00$). Öğrencilerin ATBÖ-KF puan ortalamaları ile genel not ortalamaları ve yaş arasında anlamlı ilişki saptanmazken ($p < 0,05$), ATBÖ-KF puan ortalamaları ile telefon kullanım süresi arasında pozitif orta düzeyde ilişki saptandı ($r: 0,409$, $p: 0,00$).

Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ile yalnızlık düzeyleri arasında pozitif zayıf bir ilişki bulundu. Ergenlik dönemindeki öğrencilerin yalnızlık duyguları hissederek akıllı telefonları ile daha fazla vakit geçirdikleri ve bağımlılık için risk oluşturduğu söylenebilir. Toplum ruh sağlığı hemşirelerinin davranışsal bağımlılıklardan korunma ve yalnızlık ile baş etme konularında ruh sağlığını geliştirme programlarından yararlanmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon Bağımlılığı, Yalnızlık, Lise Öğrencisi, Toplum Ruh Sağlığı Hemşiresi.

PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTALAR İÇİN HEMŞİRE GÖZLEM ÖLÇEĞİ GELİŞTİRİLMESİ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Ayşe Sarı¹ , Zekiye Çetinkaya Duman¹

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Çalışmanın amacı, psikiyatri kliniklerinde yatan hasta değerlendirmelerinde kullanmak amacıyla hemşire gözlem ölçeğinin geliştirilmesi ve geçerlik güvenirliğinin yapılmasıdır.

Method: Çalışma metodolojik tasarımı planlanmış ve örneklem için 120 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler sosyo-demografik veri formu ve araştırmacı tarafından geliştirilen ölçek formu ile toplanmıştır. Hastalar üç gün boyunca gözlemlenerek ölçek formu doldurulmuştur. Çalışma için hastalardan veya hastanın durumu onam vermeye uygun değil ise hasta yakınlarından onam alınmıştır. Örneklem 18-65 yaş arası yetişkin psikiyatri kliniğinde yatan ve çalışmaya katılmayı kabul eden tüm hastalar alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzde analizi, madde ve ölçek içerik geçerlik indeksi analizi, madde analizi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach alfa ve Kappa analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Psikiyatri kliniklerinde yatan hastalar için hemşire gözlem ölçeğinin ölçek içerik geçerlik indeksi 0.96 olarak bulunmuştur. Ölçek formunun madde analizi sonrası 30 maddelik formu oluşturulmuştur. Açıklayıcı faktör analizinde KMO değeri 0.66 ve Barlett testi sonucu (χ^2 :1102,578; p:0.000) bulunmuştur. Ölçek toplam varyansın 59.5' ini açıklayan altı faktörden oluşmaktadır. Alt boyutlar "işbirliği, genel görünüm, duygulanım, durumu anlamlandırma, konuşma ve uyku" olarak adlandırılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarında modelin uyum indeksleri GFI= 0.80, NNFI 0.91, CFI=0.92, IFI=0.92 ve χ^2 = 342.49, df = 257, χ^2 / df=1.33 ve RMSEA 0.054 olarak saptanmıştır. Bağımsız gözlemciler arası uyum için değerlendirilen Kappa istatistiği sonucu uzmanlar arasındaki uyum 0.64 olarak bulunmuştur (p<0.05). 25 maddelik toplam ölçeğe ait Cronbach alfa değeri 0.81 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Psikiyatri kliniklerinde yatan hastalar için geliştirilen hemşire gözlem ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu saptanmıştır. Ölçeğin hemşireler tarafından psikiyatri kliniğinde yatan 18-65 yaş arasındaki yetişkin psikiyatri hastalarının gözlemlenen davranışlarının değerlendirilmesinde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Klinikleri, Gözlem, Hemşire, Ölçek.

ÇOCUK GELİNLERİN VE ADÖLESAN GEBELERİN, ŞİDDET İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİGülbeyaz Baran¹ , Funda Gümüş¹¹|Araş. Gör. Dr. Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Diyarbakır

Amaç: Diyarbakır merkezinde yaşayan çocuk gelinlerde ve adölesan gebelerde şiddete ilişkin görüşlerinin incelenmesidir.

Metot: Araştırmanın örneklemini Ocak-Haziran 2016 tarihleri arasında Diyarbakır il merkezinde yaşayan 10-19 yaş aralığında olan, erken yaş evliliği yapan ve\veya adölesan gebe olan kadınlar oluşturdu. Çalışmanın örneklemini ise Diyarbakır il merkezine bağlı Yenişehir, Kayapınar, Bağlar ve Sur ilçelerindeki aile sağlığı merkezilerindeki kayıtlı çocuk gelin ve 79 adölesan gebe oluşturmuştur. Türkiye’de tüm gebelerin aile sağlığı merkezlerinde yasal anlamda kayıt zorunluluğu vardır. Fakat erken yaş evlilikler için aynı durum söz konusu değildir. Bu nedenle, yaşlarının küçük olması nedeniyle resmi nikahı olmayan ve kayıt dışı olan erken yaş evli kadınlara ulaşmak için bu ilçelerde kartopu örnekleme yöntemi de kullanılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından Aile Sağlığı Merkezine kayıtlı olan çocuk gelinlerin telefon numaralarına ulaşılmış olup aile sağlığı merkezine çağrılmış ve bazılarının evlerine gidilerek görüşme sağlanmıştır. Literatür bilgilerinden yararlanılarak hazırlanan Kişisel Bilgi Formunda sosyodemografik özellikler ve şiddet ile ilgili görüşlerini sorgulayan 56 soru bulunmuştur. Kadınların kendilerinden ve ailelerinden sözlü onam alınmıştır. Bireysel hakların korunmasını gerektirdiğinden ilgili etik ilkeler olan “Bilgilendirilmiş Onam İlkesi”, “Gönüllülük İlkesi” ve “Gizliliğin Korunması İlkesi” yerine getirilmiştir. Veriler bilgisayar ortamında yüzde, ortalama hesaplanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya alınan çocuk gelinlerin yaş ortalamasının 17.86±1.00 olduğu, %46.8’inin eğitim ortalamasının sekiz yıl olduğu, %53.2’sinin geniş ailede yaşadığı, %32.9’nun sadece dini nikahının olduğu (resmi nikahının olmadığı), %36.7’inin eşi ile akraba olduğu, hiçbirinin çalışmadığı ve %94.9’nun gelirinin giderini karşılamadığı saptanmıştır. Adölesan gebelerin %70.9’nun şiddete tamamen karşı olduğu, %92.4’nün gerçek erkeğin şiddete başvurmadağı, %91.1’nin bir erkeğin eşinin kabul edilemez bir davranış sergilediğinde eşini dövmemesi gerektiğini, %83.5’nin fiziksel şiddetinin güç gösterisi olmadığını,%74.7’nin şiddetin dikkatini çekmediğini, %88.6’nın eşler arasındaki problemleri kavganın çözemediğini, %74.7’nin televizyon programlarında şiddetin olmasının normal bir durum olmadığını,%69.6’nın şiddetten nefret ettiklerini belirtmişlerdir.

Sonuç: Adölesan gebeler, şiddetin kabul edilemez bir davranış olarak algıladıklarını ve şiddette karşı olduklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Gelin, Adölesan Gebe, Şiddet Görüşü

KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARINDA FİZİKSEL SAĞLIK DURUMU VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

Derya Kayar Erginer¹ , Neslihan Partlak Günüşen²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans öğrencisi

²| Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı öğretim üyesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, psikiyatri kliniğinde yatan kronik psikiyatri hastalarında fiziksel sağlık durumu ve sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesidir.

Method: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmacının örneklemini, bir üniversite hastanesinin psikiyatri kliniğinde yatan 115 hasta oluşturmuştur. Örneklem amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından literatüre uygun olarak hazırlanan kişisel bilgi formu aracılığıyla yüz yüze görüşme yoluyla, Şubat-Ağustos 2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Hastaların sağlıklı yaşam davranışlarını ölçmek için, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) II kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan 09.01.2013 tarih ve 38 sayılı yazı ile kurum izni alınmıştır. Etik Kurul onayı, Dokuz Eylül Üniversitesi İnvaziv (girişimsel) Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 14.02.2013 tarih ve 872-GOA protokol numaralı 2013/22 karar numarası ile alınmıştır. Araştırmacı tarafından, araştırmaya dâhil edilme kriterlerini karşılayan bireyler belirlendikten sonra araştırma konusunda bilgi verilerek araştırmayı katılmayı kabul eden bireylerden sözel ve yazılı izin alınmıştır.

Bulgular: Hastaların %59,1'i psikiyatrik tanısı dışında en az bir fiziksel tanıya sahiptir. Ayrıca bu fiziksel tanıları dışında hastalar görme problemi, diş çürüğü, ağız kuruluğu, ödem, mide yakınması, konstipasyon, idrar yakınmaları, cinsel fonksiyonda değişim, denge, hareket ve uyku problemi, artmış susama isteği ve iştahta artma gibi fiziksel yakınmalar bildirmiştir. Hastaların %66,1'inin beden kitle indeksinin (BKİ) yüksek olduğu, Uluslararası Diyabet Federasyonuna (IDF) göre %49,6'sının, Amerikan Kalp Birliği tarafından yenilenen Üçüncü Erişkin Tedavi Paneline göre (ATP III A) %40'ının metabolik sendroma sahip olduğu belirlenmiştir. Hastaların SYBDÖ II' den aldıkları puan ortalaması 119,19 olup, hastalar en yüksek puanı ölçeğin manevi gelişim, en düşük puanı ise fiziksel aktivite ve stres yönetimi alanından almıştır.

Sonuç: Kronik psikiyatri hastalarının fiziksel sağlık durumlarının oldukça bozulmuş olduğu belirlenmiştir. Bu hastaların sağlığının korunması ve geliştirilmesinin, psikiyatri hemşireleri açısından öncelikli bir sorun olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatrik Hastalık, Fiziksel Sağlık, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları.

BAKIM VERME ALGISI, MOTİVASYON VE LİDERLİK YÖNELİMİ: PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİ ALAN VE ALMAYAN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Satı Dil¹

¹ | Çankiri Karatekin Üniversitesi

Hemşirelik öğrencilerinin motivasyon ve liderlik özellikleri onların hem bireysel olarak güçlenmesine hem de yaşam başarısına katkı sağlayan faktörlerdir. Bunun yanı sıra bakım kalitesinin artması, iş doyumu ve mesleki memnuniyetin gelişmesi açısından da önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı: Bu çalışma psikiyatri hemşireliği dersi alan ve almayan hemşirelik öğrencilerinin bakım verme algısı, motivasyon ve liderlik yönelimlerinin karşılaştırılması ve sosyo-demografik özelliklerle ilişkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılı güz döneminde bir sağlık yüksekokulunun 2.3.4. sınıfında öğrenim görmekte olan hemşirelik öğrencileri oluşturmuş (N:275) ve örneklem seçimine gidilmeden, katılmayı kabul edenler (n:200) ile tamamlanmıştır. Veriler anket formu, Bakım Değerlendirme Ölçeği (BDÖ), Liderlik Yönelimleri Ölçeği (LYÖ), Motivasyon Ölçeği (MÖ) ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, Kruskal Wallis, Man Whitney-U, Pearson's korelasyon analizi ve Regresyon analizi testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin % 53'ünün Psikiyatri Hemşireliği dersini aldıkları ve yaş ortalamasının 21,07+1.77 olduğu belirlenmiştir. Değerlendirmelerden (BDÖ: 269,7+44.4; LYÖ: 122,29+17.75; MÖ: 87,815 +12.63) alınan toplam puanların orta düzeyde olduğu, Psikiyatri Hemşireliği dersini alanların BDÖ, LYÖ ve MÖ puanlarında artış olduğu, ancak istatistiksel olarak anlamlı olmadığı, LYÖ 3. Alt boyutunda (Dönüşümsel Liderlik) ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşturduğu saptanmıştır (z: 2.415, p: 0.016). Kız öğrencilerin (BDÖ, LYÖ ve MÖ'de), akademik ortalaması yüksek olanların (LYÖ ve MÖ'de), mesleği isteyerek seçen öğrencilerin (MÖ'de) diğerlerinden daha iyi düzeyde olduğu saptanmıştır (p< 0.05). BDÖ, LYÖ, MÖ arasında korelasyon analizinde pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. (BDÖ ve LYÖ arasında, r: 0.442, p: 0.00; BDÖ ve MÖ arasında, r: 0.324, p: 0.00; LYÖ ve MÖ arasında, r: 0.390, p: 0.00;). Çoklu regresyon analizlerinin sonuçlarına göre ise, cinsiyet (β :0.194, p:0.003) ve LYÖ (β :0.407, p:0.000), MÖ (β : 0.135, p:0.05) toplam puanları, bakım verme algısını yordamaktadır. Ancak Psikiyatri Hemşireliği dersini almış olmanın bakım verme algısını yordayan bir değişken olmadığı belirlenmiştir (β :0.016, p:0.794).

Sonuç: Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin motivasyon ve liderlik yönelimlerinin, bakım verme algısı üzerinde önemli etkilerinin olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bakım, Liderlik, Motivasyon

AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI: İKİ FARKLI ÜLKE ÖRNEĞİ

Fatma Ayhan¹, Ümmühan Yalçiner¹, Tansu Gök¹, Jose Polainas²¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü² Instituto Politecnico Portalegre, Escola Superior de Saude de Portalegre

Giriş Amaç: İnternet ve teknoloji bağımlılığı diğer bağımlılıklarda olduğu gibi kişinin bağımlısı olduğu teknolojik ürüne ulaşamadığında yoksunluk yaşadığı bir durum olarak tanımlayabilir. Diğer bağımlılık türlerinde olduğu gibi telefon kullanımının da pek çok zararı bulunmaktadır. Kişilerarası ilişkiler, fiziksel ve ruhsal sağlık, genel işlevsellik üzerine etki ederek birçok olumsuz sonuca neden olabildiği gibi mobil telefonların yaydığı radyo frekans dalgaları hücresel ve moleküler düzeyde önemli zararlı etkiye neden olmaktadır (Özgüner ve Mollaoğlu 2006). Örneğin yapılan bir araştırmada; Radyo frekans dalgalarına maruz kalmanın rat beyin hücrelerinde DNA kırıkları oluşturduğunu bildirirken (Lai ve ark, 1997), buna paralel olarak HL-60 ve HL-60R soylarında elektromanyetik alanın etkisi ile DNA tamir oranında azalmanın olduğu belirtilmektedir (Robison ve ark, 2002). Telefon bağımlılığının bu denli önemli etkilerinin olması neticesinde araştırma akıllı telefon bağımlılığını ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Metot: Araştırmanın örneklemini 261 Türk, 300 Portekizli Hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma farklı iki kültürün akıllı telefon bağımlılığındaki etkilerini değerlendirmek üzere, Türkiye'deki bir ve Erasmus anlaşmamızın olduğu Portekiz ülkesindeki bir hemşirelik okulunda okuyan öğrenciler ile yapılmıştır. Araştırmada veri toplama formu olarak araştırmacılar tarafından literatür bilgisi doğrultusunda hazırlanan bireysel özellikler formu ve Kwon tarafından geliştirilen (2013) ve Noyan ve ark (2015) tarafından Türkçeye geçerlilik güvenilirliği yapılan Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır. Portekizdeki öğrenciler için bu soru formları Portekizceye çevrilerek geçerlilik güvenilirlik analizi yapılmıştır. Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği 6'lı likert tipi bir ölçek olup ölçekten alınabilecek en yüksek puan 60, en düşük puan ise 10'dur.

Bulgular: Araştırmada Portekiz diline çevrilen ölçeğin Cronbach's Alpha sayısı 0,838 olarak bulundu. Araştırmada Türkiye'deki bir ilde öğrencilerin yaş ortalamalarının 20 ± 1.8 olduğu, ilk kez cep telefonunu 14 yaşlarında aldıkları ve akıllı telefonu ortalama 17 yaşlarında aldıkları belirlenmiştir. Portekizdeki bir ildeki hemşirelik öğrencilerinin ortalama yaşlarının $22 \pm 5,59$ olduğu, ilk cep telefonlarının 12 yaşlarında olduğu ve akıllı telefonlarını yaklaşık olarak 17 yaşlarında aldıkları saptanmıştır. Her iki ülkedeki öğrencilerinde akıllı telefonu en sık olarak mesajlaşmak için kullandıkları bulunmuştur. Türk öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık puanlarının 30, Portekizli öğrencilerin 28 olduğu ve bu değer in istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Her iki ülkede de akıllı telefon bağımlılığının orta düzeyde olduğu söylenilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Akıllı Telefon, Hemşirelik

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA RESİM VE DANS/HAREKET TERAPİSİNİN STRES DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sema Kanat¹

¹ | İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Spr Birimi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kronik şizofreni tanısıyla hastanede yatan hastalar üzerinde yapılan resim, dans ve hareket terapisinin onların sosyal işlevsellik düzeyini ve stres düzeylerini nasıl etkilediğini değerlendirmek.

Yöntem: Çalışma Fransız Lape Hastanesinde 1 seneden daha uzun süredir yatan kontrollü eşleşmiş 8 hasta deney grubu, 8 hasta kontrol grubundan oluşturulmuştur. Grup çalışması 12 oturumda sonlanmıştır. Çalışmaya Fransız Lape Hastanesi etik kurul onayı alındıktan sonra başlanmıştır. Aydınlatılmış tedavi onamı hastalara sesli bir şekilde okunarak imzaları alınmıştır. Veri toplamak için Kişisel Bilgi Anketi, Şizofrenide İşlevsel Düzelmeye Ölçeği, Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği her iki gruba da uygulanmıştır. Kullanılan ölçeklerin değerleri SPSS programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastalar 44- 80 yaş aralığında ve %25'i kadın, %75'i erkek hastalardan oluşmaktadır. %50'si lise, %25'i lisans, %25'i ilkokul mezunudur. Deney ve kontrol grubuna uygulanan ŞİDO ve SBTÖ ölçeklerinin ön test ve son testleri değerlendirildiğinde çok küçük bir fark bulunmuştur ve her iki grup arasında istatistiki bir karşılaştırma yapılamamıştır. Ölçeklerin anlamlı bir sonuç vermemesine karşın, grup süreci değerlendirildiğinde hastaların tüm oturumlara eksiksiz, düzenli ve aktif katılımı bu süreç içerisinde güven bağının oluşmasını sağlamıştır. Bütünlük duygusu oluşmuş, grup kohezyonu sağlanmıştır. Grup başında sessiz ve pasif olan hastalar, grup süreci sonunda daha özgüvenli, aktif ve mutlu bir şekilde ayrılmışlardır. Hastaların işlevsellik düzeyleri, grup süreci değerlendirilerek belirlenmiştir. Grup süreci değerlendirmesi; bir psikiyatrist, bir psikolog ve bir hemşire tarafından yapılmıştır.

Sonuç: Grup üyelerine yapılan 12 oturumluk atölye çalışmaları, ilk oturumdan son oturuma değin değerlendirildiğinde; birbirleri arasındaki etkileşimin arttığını, çevre ile olan iletişimlerinin arttığını, kendi işlerini daha kolay yapabilen bireyler olduklarını, yaratıcılıklarının geliştiğini, kendi bedenlerini ve kendi duygularını daha iyi anlayabildiklerini ve tanımlayabildiklerini söyleyebiliyoruz. Bu saydığımız faydalar doğrultusunda diyebiliriz ki; Resim ve dans/hareket terapisi şizofreni hastalarının başta stres düzeylerini azalttığı gibi sosyal işlevsel yapılarında iyileşme sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Sanat Terapisi, Resim Ve Dans/Hareket Terapisi

YATARAK TEDAVİ GÖREN MADDE BAĞIMLILIĞI HASTALARINDA, POZİTİF PUANLAMA SİSTEMİ VE MARKAYLA ÖDÜLLENDİRME STRATEJİSİ

Samet Doğruyol , Tülay Demiray , Dilek Özdemir , Anıl Acar , Bayram Çiço , Çağrı Bora , Burak Tuncer ,
Yasin Ünal

Giriş: Davranış Tedavileri, öğrenme ilkelerinin davranış bozukluklarının analiz ve tedavilerine sistematik bir biçimde uygulanışı olarak düşünülebilir (1). Madde kullanım bozukluğunun da istenmedik bir davranış patolojisi olduğu düşünüldüğünde, davranış tedavilerinin kullanılması uzun vadeli ve kısa vadeli tedaviye uyum açısından önemli yer tutmaktadır. Bu çalışma, madde kullanım bozukluğu tanısı alan yatarak tedavi gören hastaların tedaviye uyumlarını artırmak için kullanılan davranışçı terapi stratejisini ve hemşirelik uygulamasını örnek vermek için yazılmış olup, kurum onayı alınmıştır.

Gelişme: Alıştırmaya yönelik davranış tedavilerinin sistematik bir şekilde uygulanması, tedavinin başarıya ulaşmasında büyük önem taşır (1). Davranış tedavilerinin endikasyonları daha çok anksiyete bozuklukları üzerine toplanmış olsa da; günümüzde kronik hastalıklar ve alkol madde bağımlılığı olan hasta gruplarında da kullanılmaktadır (2). Psikiyatri hastalarına yeni davranış öğrenme stratejisi olarak bazı yöntemler kullanılmaktadır. Bunlar; biçimlendirme, marka ile ödüllendirme, modelleme, sosyal beceri eğitimi, itici uyarıcılara koşullama terapisi, olasılıklı anlaşma, rol oynama'dır. Markayla ödüllendirme çoğunlukla çocuk ve klinikte yatan psikiyatri hasta gruplarında uygulanan bir tekniktir. İstenen davranışları yapan çocuklar/hastalar marka, para veya puanlama gibi değişik yollarla ödüllendirilir. Hedeflenen davranışlar, hastanın giysilerini temiz tutması, çocuğun okuluna devam etmesi veya çocuğun başka şeylere zarar vermeden öfkelenildiği konuları sözel olarak belirtebilme becerisini içerir. Bu teknikte çocuk/hasta uygunsuz davranış yaptığında puan veya marka kaybeder. Puanların kullanılmasıyla çocuklara/hastalara periyodik olarak boş zaman, dışarı çıkmasına izin verme, oyunlar, şekersiz sakız gibi ödüllendirmeler yapılmaktadır (3,4).

Hastanemizin Amatem kliniğinde de davranış tedavisi stratejilerinden markayla ödüllendirme; yatarak tedavi gören hastalarımıza Tablo 1'de yer alan aktiviteler pozitif puan ve negatif puanlar toplanarak uygulanmaktadır. Böylece; hastaların klinikteki izinleri aşmalı olarak açılmakta ve tedavilerine uyumları sağlanmaktadır. Yapılan tablo tek başına yeterli olmayıp, hastanın klinik seyri ve ekibin gözlemleri ile kararlar alınır.

Tablo 1. Yatarak Tedavi Gören Hastalarda Uygulanan Pozitif Puanlama Sistemi

GÖREVLER	KAZANILAN PUAN	İZİNLER	GEREKLİ PUAN
Günaydın Toplantılarına Katılım	1	Kafeterya	50
Ergoterapilere katılım	1	Telefon	50
Etkileşim Grup Terapilerine Katılım	5	Ziyaretçi	70
Bireysel Psikoterapilere katılım	5	Dışarı izni	120
İlaçların düzenli kullanımı	1		
Oda Düzeni	1		
Ölçeklerin tamamlanması	10		
Turnuva düzenlemek	2		
Turnuvaya katılmak	1		
Servis içinde sözlü ya da fiziksel tartışma	-10		
Haftada 3 defadan az banyo yapmak	-3		
Bağımlılık gruplarına katılmamak	-5		
1 Paketin üzerindeki her dal sigara	-5		
Servis içi kurallara uymama	-10		
İzinde/servis içinde Alkol/Madde kullanımı/temini	-50		
Servise izinsiz sigara getirilmesi	-20		

KURALLAR

- Puanlar günlük hesaplanır ve ertesi gün kullanılır
- Bir nceki gün toplanan puanlara göre kişi servis içindeki izinlerden yararlanabilir
- Edinilmiş hakları kazanabilmek için kişi her gün en az 5 puan toplamak zorundadır
- Gün içinde 5'ten az puan toplayan kişinin izinleri iptal olur. Yapılmayan her uygulama için puan alamaz
- Turnuva düzenleme kurallarına uygun olarak kişi bir günde en fazla 2 turnuvadan puan alır

Sonuç: Psikiyatri hemşireleri, madde bağımlılığı gibi tedavi uyumu düşük hasta gruplarında davranışçı tedavileri uygulayarak, hastanın tedavisine katkıda bulunmakta ve kullanılan davranışçı tedavi teknikleri ile olumlu davranış değişikliklerini yapabilmektedir. Bu alışma psikiyatri hemşireliğinde yapılacak olan davranışçı terapi uygulamalarına bir örnektir. Bu gibi çalışmaların diğer psikiyatri hasta gruplarında da sistematize edilerek uygulanması psikiyatri hemşireliğinin kanıta dayalı uygulamalarına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Madde Bağımlılığı, Davranışçı Terapi, Pozitif Puanlama Sistemi

ŞİZOFRENİ HASTALARININ İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA VE UMUT DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Zeynep Olçun¹ , Özlem Şahin Altun¹

¹| Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Araştırma, şizofreni hastalarının içselleştirilmiş damgalama ve umut düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Materyal ve Metot: Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı niteliktedir. Araştırma, Erzurum Bölge Eğitim Araştırma Hastanesi ve Atatürk Üniversitesi Yakutiye Araştırma Hastanesi psikiyatri polikliniklerinde Temmuz 2015- Haziran 2016 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmanın evrenini, belirtilen tarihler arasında ilgili hastanelerin polikliniklerine başvuran DSM-V tanı ölçütlerine göre şizofreni tanısı konulmuş ve araştırmaya alınma kriterlerine uyum gösteren tüm hastalar oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyerek, araştırma 76 hastayla tamamlandı. Verilerin toplanmasında “Kişisel Bilgi Formu”, “RHİDÖ” ve “Herth Umut Ölçeği” kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, ortalama, yüzdelik dağılımlar, Pearson Korelasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre hastaların içselleştirilmiş damgalanma toplam puan ortalaması 72.78 ± 16.05 olarak belirlendi. Hastaların RHİDÖ alt boyutlarından en fazla etkilenenler; kalıp yargıların onaylanması (17.22 ± 4.75), sosyal geri çekilme (15.07 ± 4.58), yabancılaşma (14.25 ± 3.05), algılanan ayrımcılık (13.22 ± 3.78) ve damgalanmaya karşı direnç (13.01 ± 3.04) olarak bulundu. Herth Umut Ölçeği toplam puan ortalaması ise 50.36 ± 11.91 olarak belirlendi. Herth Umut Ölçeği’nin alt boyutlarından en fazla etkilenenler sırasıyla; kendisi ve çevresindekilerle arasındaki ilişkiler (17.90 ± 3.93), olumlu hazır oluşluk ve beklenti (16.86 ± 3.19) ve gelecek (15.59 ± 6.45) olduğu saptandı. Herth Umut Ölçeği ve RHİDÖ arasındaki ilişki incelendiğinde; toplam ölçek puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p < 0.05$).

Sonuç: Hastaların içselleştirilmiş damgalanmalarının yüksek düzeyde, umutlarının ise orta düzeyde olduğu saptandı. Şizofreni hastalarının içselleştirilmiş damgalanma algı düzeyleri arttıkça, umut düzeylerinin azaldığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: İçselleştirilmiş Damgalanma, Şizofreni, Umut.

HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ VE MANEVİ DESTEK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Sibel Asi Karakaş¹ , Özlem Şahin Altun¹ , Ayşe Okanlı² , Hatice Polat³ , Zeynep Olçun¹

¹| Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği

²| İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği

³| Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, Elazığ

Giriş ve Amaç: Hasta hemşire ilişkisinde hemşirenin kendi duygularının farkına varabilmesi, duygularını kontrol altında tutabilmesi, karşısındaki bireyi anlayabilmesi ve etkili bir iletişim becerisi geliştirebilmesi son derece önemlidir. İnsanın holistik yaklaşımla ele alınmasını zorunlu kılan hemşirelik mesleğinde, manevi boyutun ve bu alandaki gereksinimlerinin doğru belirlenmesi ve bireyin fiziksel bakımının manevi bakımla uyum içinde verilmesi gerekmektedir. 1 Çünkü, manevi bakım bütüncül hemşirelik bakımının temel unsurlarındandır. 2 Bu çalışma hemşirelerin duygusal zeka düzeyleri ve manevi destek algıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Materyal Metot: Araştırmanın evrenini Türkiye’de bir psikiyatri hastanesinde çalışan 177 hemşire oluşturmaktadır. Çalışma örneklem seçimine gidilmeden, çalışmaya katılmayı kabul eden 159 hemşire ile Aralık 2015- Nisan 2016 tarihleri arasında yapılmıştır. Verilerin elde edilmesinde, araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu ile Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği ve Manevi Destek Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; yüzdeler, ortalamalar, Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin Manevi Destek Algısı Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 48.85 ± 8.85 , Duygusal Zeka Ölçeği toplam puan ortalamasından ise 133.40 ± 32.28 puan aldıkları görülmüştür. Ayrıca Hemşirelerin MDA ile Duygusal Zeka Ölçeği alt boyutları ve toplam puan ortalamaları karşılaştırıldığında; Manevi Destek Algısı Ölçeği ile Duygusal Zeka Ölçeği toplam puanı ($r=0.268$, $p= 0.001$), duygularının farkında olma alt boyutu ($r=0.275$, $p= 0.001$), Duyguları Kontrol Etme alt boyutu ($r=0.211$, $p= 0.008$), Kendini Harekete Geçirme alt boyutu ($r= 0.199$, $p= 0.012$), Empati alt boyutu ($r= 0.258$, $p= 0.001$), Sosyal Beceriler alt boyutu ($r= 0.276$, $p= 0.000$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Hemşirelerin manevi destek algıları ile duygusal zekaları arasında anlamlı bir ilişki olduğu ($p<0.05$) yani duygusal zeka düzeyleri yüksek olan hemşirelerin manevi destek algılarının da yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda, Duygusal zekanın geliştirilmesi için öncelikle hemşirelerin kendi bireysel özelliklerini fark etmeleri, güçlü ve zayıf yönlerini keşfetmeleri, olaylar karşısındaki duygusal tepkilerini değerlendirmeleri sağlanmalı ve duygularını kontrol etme becerilerinin kazandırılması için desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Manevi Destek, Duygusal Zeka

FUHUŞ SEKTÖRÜNDE ÇALIŞAN GENELEV KADINLARININ PSİKOSOSYAL DURUMLARINI BELİRLEMEK

Duygu Türk Çetinkaya

Amaç: Ankara Ticaret Odası (ATO), “Neler Oluyor Bize?” adı altında hazırladığı “Hayatsız kadınlar Dosyası” adlı rapora göre, Türkiye’de vesikalı/gizli çalışan hayat kadınlarının sayısı 100 bine yaklaştığı bildirilmektedir (ATO 2004). Fuhuşa sürüklenme sebebi olarak, sosyo-ekonomik yönden geri kalmışlık, geçim sıkıntısı, aile içi şiddet, boşanmalar, zorla evlendirme, bağımlılık yapan maddeler, aile ve sosyal çevreden kaynaklanan risk faktörleri, alkol, uyuşturucu, uçucu madde bağımlılığı, psiko-sosyal beklentiler ve özentilerin olduğu belirtilmektedir (Doğan 2013, Küntay ve Çokar 2007). İçinde yetişilen ailelerin daha çok parçalanmış (Saygıl, Türkcan, Kükürt ve Adem 1991) sosyal ve ekonomik başarısızlığa uğramış aileler olduğu belirtilmiştir (Başoğlu1979; Lung, Lin, Lu, ve Shu 2004; Sevim, Özden ve Yargıç 2004; Seyyar 2015). Toplum ruh sağlığı hemşiresi, toplumdaki yüksek riskli grubu belirleme ve yeni tedavi modelleri olan danışmanlık, eğitim ve krize müdahale gibi işlevleri gerçekleştirir (Pektaş, Bilge ve Akif-Ersoy 2006). Özellikle ruh sağlığı açısından riskli bir grubu oluşturan genelev kadınlarının, yaşamış oldukları zorluklara göre ruh sağlığı hemşiresi tarafından sosyal destek almaları yararlı olacaktır. Bu çalışma fuhuş sektöründe çalışan genelev kadınlarının psikososyal durumlarını belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan bu araştırma; Aydın ili’ndeki genelevlerde 15 Ocak-15 Mart 2016 tarihleri arasında etik kurul izni, Aydın Halk Sağlığı Kurumundan da yazılı onay alındıktan sonra başlanmıştır. Genelevde kayıtlı olarak çalışan 53 kadından, araştırmaya katılmayı yazılı ve sözlü olarak kabul eden 44 kadın örneklem kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri için kişisel bilgi formu Psikososyal İyi Oluş Ölçeği ve Eysenck Kişilik Anketi - Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formu (EKA-GGK) kullanılmıştır. Araştırmanın bağımsız ve bağımlı sürekli değişkenleri için tanımlayıcı istatistik değerleri bulunmuş ve ölçek puanlarının dağılımlarını belirlemek üzere Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Araştırmada elde edilen tüm sonuçlar çift yönlü olarak sınanmış ve istatistiksel anlamlılık düzeyi en az ,05 olarak kabul edilmiştir. Araştırmanın tüm istatistiksel analizleri SPSS for Windows 15.0 paket programı ile yapılmıştır.

Bulgular: Çocukluk dönemini anne ve babası ile birlikte yaşayanlar (%47,8). Aileden sadece biri ile yaşamış olanlar (%32,6). Çocukluk dönemini bir akrabasının yanında yaşayanlar% 10,3. Yurtta kalanlar ise (%6,5). Kadınların % 47,8’i çocukluk döneminde şiddete maruz kaldıklarını, % 47,8’i psikolojik bir rahatsızlık geçirdiklerini açıklamışlardır. Örneklem grubunun nörotisizm puanları arttıkça, buna bağlı olarak; psikolojik iyi oluş puanları düşüş göstermektedir ($p<,001$) EKA-GGK dışa dönüklük alt boyutu ile Psikolojik İyi Oluş Ölçeklerinin “Çevresel hakimiyet” ($p<,01$), “bireysel gelişim” ($p<,05$), “öz- kabul” ($p<,01$) ve psikolojik iyi oluş toplam ($p<,01$) puanları arasında pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı korelasyonlar elde edilmiştir. EKA-GGK yalan alt boyutu ile psikolojik iyi oluş ölçeklerinin “çevresel hakimiyet” ($p<,05$), “öz-kabul” ($p<,001$) ve psikolojik iyi oluş toplam ($p<,01$) puanları arasında pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı korelasyonlar elde edilmiştir Tablo 1. Eysenck Kişilik Anketi-Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formun Alt Boyutları (EKA-GGK) İle Psikolojik İyi Oluş Ölçekleri Arasında Hesaplanan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Katsayıları

Psikolojik İyi Oluş Ölçekleri Eysenck Kişilik Anketi - Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formu Nörotisizm Dışa-dönüklük Psikotisizm Yalan Özerklik -,175 ,120 -,060 ,095 Çevresel hakimiyet -,315(*) ,453(**) ,203 ,330(*) Bireysel gelişim -,382(**) ,310(*) -,057 ,194 Diğerleriyle olumlu ilişkiler -,411(**) ,245 ,055 ,277 Yaşam amaçları -,454(**) ,231 ,021 ,260 Öz-kabul -,373(*) ,424(**) ,157 ,479(***) Psikolojik İyi Oluş Toplam -,479(***) ,411(**) ,076 ,378(**) * $p<,05$ ** $p<,01$ *** $p<,001$

Tablo 1. Eysenck Kişilik Anketi-Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formun Alt Boyutları (EKA-GGK) İle Psikolojik İyi Oluş Ölçekleri Arasında Hesaplanan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Katsayıları

Psikolojik İyi Oluş Ölçekleri	Eysenck Kişilik Anketi - Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formu			
	Nörotisizm	Dışa-dönüklük	Psikotisizm	Yalan
Özerklik	-,175	,120	-,060	,095
Çevresel hakimiyet	-,315(*)	,453(**)	,203	,330(*)
Bireysel gelişim	-,382(**)	,310(*)	-,057	,194
Diğerleriyle olumlu ilişkiler	-,411(**)	,245	,055	,277
Yaşam amaçları	-,454(**)	,231	,021	,260
Öz-kabul	-,373(*)	,424(**)	,157	,479(***)
Psikolojik İyi Oluş Toplam	-,479(***)	,411(**)	,076	,378(**)

* p<,05 **p<,01 ***p<,001

Sonuç: Fuhuşla ilgili sorunların çözümlenebilmesi için önyargılardan uzak bir değerlendirme yapılması, fuhuşa yol açan nedenlerin anlaşılması önemlidir. (Odabaşı 2000; Küntay ve Çokar 2007; Pheterson 1990). Aile ortamının fuhuşa sürüklenmede önemli bir faktör olduğu görülmektedir (Başoğlu1979;Lung,Lin, Lu, ve Shu 2004; Sevim, Özden ve Yargıç 2004; Seyyar 2015). Aile bireyleri çocuk yetiştirme konusunda daha bilinçli hale getirilmeli, çocuklar ihmal ve istismar yönünden gözlenmelidir. Toplum ruh sağlığı hemşireleri olarak, hayat kadınlarının psikosoyal yönden desteklenmesini sağlamak damgalamayla mücadelede aktif rol almak, bu alanda uzmanlaşmış psikiyatri hemşiresi/toplum sağlığı hemşiresi yetiştirip, psikosoyal danışmanlık hizmetleri oluşturmak gerekmektedir (19 Nisan 2011 Resmi Gazete 27910 sayılı yönetmelik; Pektaş, Bilge ve Akif-Ersoy 2006)

Anahtar Kelimeler: Fuhuş, Aile Yapısı, Psikososyal Etmenler, Toplum Ruh Sağlığı Hemşiresi

OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA SOSYAL UYUM VE YAŞAM KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet Cihad Aktaş¹ , Döndü Çuhadar²

¹| Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

²| Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Sosyal uyum kişinin kendinden beklenen rollerini sosyal normlara uygun şekilde karşılamasıdır. Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) kronik seyir gösteren, sıklıkla kişinin günlük, akademik, mesleki, aile ve sosyal işlevleriyle ilgili aktivitelerinin önemli ölçüde etkilendiği ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen bir bozukluktur. Bu çalışmada OKB hastalarında sosyal uyum ile yaşam kalitesinin değerlendirilmesi ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada OKB tanısı alan 114 hastanın verileri Yale Brown Obsesyon-Kompulsiyon Değerlendirme Ölçeği (Y-BOCS), Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Türkçe Formu (WHOQOL-BREF-TR) ve Sosyal Uyum Kendini Değerlendirme Ölçeği (SUKDÖ) kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastaların yaş ortalaması 31.43 ± 9.71 ve %57.9'u bayandır. Hastalarda en fazla kirlilik ve bulaşma obsesyonu (%55.3) ve temizleme kompulsyonu (% 62.3) olduğu saptanmıştır. Hastaların SUKDÖ puan ortalaması 32.48 ± 11.84 , toplam Y-BOCS puan ortalaması 21.21 ± 10.53 , WHOQOL-BREF-TR ölçeğinin alt boyutları puan ortalamaları: bedensel alan 12.00 ± 3.52 , ruhsal alan 11.87 ± 3.78 , sosyal alan 10.59 ± 4.41 , çevre alanı 12.06 ± 2.92 olarak bulunmuştur. SUKDÖ ile WHOQOL-BREF-TR tüm alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). SUKDÖ ile Y-BOCS-OBS, Y-BOCS-KOMP ve Y-BOCS toplam puanları arasında istatistiksel olarak negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Y-BOCS-OBS, Y-BOCS-KOMP, Y-BOCS toplam ile WHOQOL-BREF-TR alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Sonuç: Çalışmamıza göre hastaların sosyal uyum ve yaşam kalitelerinin beklenenden az olduğu, sosyal uyum azaldıkça bireylerin yaşam kalitesinin azaldığı saptanmıştır. Hastalık şiddeti arttıkça bireylerin yaşam kalitesinin ve sosyal uyumunun olumsuz etkilendiği belirlenmiştir ($p < 0.05$). Yaşam kalitesini ve sosyal uyumu artırmaya yönelik müdahalelerin planlanması ve bunların sonuçlarını değerlendirmeye yönelik çalışmaların yapılması yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Obsesif Kompulsif Bozukluk, Sosyal Uyum, Yaşam Kalitesi

ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN RUHSAL HASTALIKLARA İLİŞKİN İNANÇ VE SOSYAL MESAFE DURUMLARI

Hülya Arslantaş¹ , Filiz Abacıgil² , Rüveyda Yüksel¹ , Filiz Adana² , Ezgi Özen¹ , Duygu Yeşilfidan³ , Selen Gürsoy Turan ²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Adnan Menderes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı

²| Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışmada ortaöğretim öğretmenlerinde ruhsal hastalıklara yönelik inanç ve sosyal mesafenin araştırılması amaçlanmıştır.

Metot: Aydın il merkezinde 20 lise bulunmakta ve bu liselerde toplam 1252 öğretmen görev yapmaktadır. Okul türlerine göre tabakalı örnekleme yöntemi ile altı okul belirlenmiş ve bu altı okulda çalışmakta olan öğretmenlerin hesaplaması G-Power istatistik analiz programı ile yapılmış olup; etki büyüklüğü 0,25, alfa 0,05 ve güç %80 olarak altı farklı okul tipi için cinsiyet faktörü değişken olarak alındığında toplam sayı 128, desen etkisi iki olarak alındığında ise 256 öğretmen belirlenmiş olup %30 yedek ile birlikte ulaşılması gereken örneklem sayısı 331 olarak hesaplanmıştır. Ancak dört öğretmenin anketi eksik doldurması nedeni ile 329 öğretmenin verisi değerlendirilmiştir. Araştırma verileri, öğretmenlerin tanıtıcı özelliklerinin sorgulandığı Kişisel Bilgi Formu, Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnanç Ölçeği (RHYİÖ) ve Sosyal Mesafe Ölçeği (SMÖ) ile toplanmıştır. Araştırma verileri 20 Eylül 2015 ve 24 Mayıs 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS for Windows 15.00 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin (Yüzdelik Hesaplamalar, Ortalama, Standart sapma) yanı sıra t testi de kullanılmıştır.

Bulgular: Öğretmenlerin %46.5'i kadın, %53.52'si erkek ve yaş ortalamaları 43.65±8.52'dir. Katılımcıların %24.3'ü yakın çevresinde ruhsal hastalığa sahip birinin olduğunu belirtmiş; %9.4'ü daha önce psikiyatrik destek almıştır. Katılımcıların %65.7'si kalıtsal yatkınlığın, %83.9'u stresli yaşam olaylarının, %44.4'ü kişilerarası ilişkilerin, %72.9'u aile içi şiddetin, %58.9'u aile içi çatışmaların, %55.3'ü kişilik zayıflığının, %68.4'ü travmatik yaşam olaylarının, %14.6'sı enfeksiyon hastalıklarının, %23.4'ü dini inançların, %11.7'si doğa üstü güçlerin ruhsal hastalıklara neden olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin %93'ü zeka geriliğini, %92.1'i iletişim bozukluklarını, %51.7'si şizofreniyi, %24'ü duygudurum bozukluklarını, %25.8'i depresif bozuklukları, %22.5'i anksiyete bozukluklarını, %32.5'i kişilik bozukluklarını ruhsal hastalık olarak bildirmişlerdir. Araştırmada yakın çevresinde ruhsal hastalığa sahip olanların sosyal mesafe puanı sahip olmayanlara göre (t=-.901; p=0.004) ve daha önce psikiyatrik destek alanların psikiyatrik hastalıklara yönelik inanç puanı almayanlara göre (t=-1.803; p=0.072) daha düşük bulunmuştur. Ayrıca RHYİÖ puanı ile SMÖ puanı arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki (r=0.502; p=0.000) saptanmıştır.

Sonuç: Bu veriler doğrultusunda ruhsal problemi olan bir yakına sahip olmak ve bireyin kendisinin ruhsal tedavi almış olması ruhsal hastalıklara yönelik bakış açısını olumlu olarak etkilemekte olup ruhsal hastalığa yönelik inançlar olumsuzlaştıkça hastalara yönelik sosyal mesafede artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Ruhsal Hastalık, Sosyal Mesafe.

SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA NERVOZA GÖRÜLME SIKLIĞI VE YEME TUTUMLARI

Pınar Çiçekkoğlu¹, İsmail Sert¹, Ahmet Büyükkabış¹, Canan Altınbaş¹, Nurgül Durum¹, M. Eren Çilci¹

¹| Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

İlk kez Steve Bratman tarafından 1997’de tanımlanan ve en son açıklanan The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-5 (DSM-V) kriterlerine göre henüz yeme bozukluğu sınıflamasında yer almayan Ortoreksiya Nevroza, diğer bir ismiyle “sağlıklı beslenme takıntısı”, son zamanlarda dünyadaki klinik tedavi uzmanlarının araştırma konusu olmuştur (3). Bu araştırma, sağlık yüksekokulu öğrencilerinde ortorektik davranış görülme sıklıklarını saptamak amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim öğretim döneminde sağlık yüksekokulunda öğrenimine devam eden tüm hemşirelik bölümü öğrencileri oluşturmuştur (N=315). Örneklem seçimine gidilmemiş tüm evrene ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma gönüllülük esasına dayalı olup, araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler örnekleme dâhil edilmiştir (n=270). Bireylerin sosyo-demografik özellikleri ve yaşam tarzı alışkanlıkları anket formu ile saptanmıştır. Ortorektik davranış değerlendirmesi için Orto-11, obsesif-kompulsif bozuklukları (OKB) değerlendiren MOCI (Maudsley Obsesif Kompulsif Envanteri), yeme tutumlarını değerlendirmek için ise Yeme Tutum Testi (YTT-40) ölçekleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %73.3’ü kadın, yaş ortalaması 20.56 ±1.96 dır. Öğrencilerin %83.3’ü sağlıklı olduğunu düşünmekte, %73’ünün tanısı konmuş bir hastalığı bulunmamaktadır. Öğrencilerin sağlıklı besin algısı %56.3 ile sebze ve meyve, sağlıksız besin algısı ise %64.4 ile fast food olduğu, beslenme ile ilgili bilgileri %61.9’u internetten öğrendiği belirlenmiştir. Öğrencilerin Orto-11 ölçeği ortalama puanı 28.57±4.07, yeme tutum testi toplam puan ortalamaları 16.61±8.68 olduğu saptanmıştır. Yeme tutum testi ölçeğinde 30 kesme puanına göre 19 öğrencinin (%7.03) ünün yeme bozukluğu için risk altında olduğu saptanmıştır. Bu çalışmada ORTO-11 ölçeğinden alınan puanlar azaldıkça, bozukluğa olan yatkınlık arttığından korelasyon katsayıları eksi olmasına karşın pozitif olarak yorumlanmıştır. Çalışmada YTT-40 puanları ile Orto-11 puanları (r =-.345, p=0.000) arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişki olduğu, öğrencilerin yeme tutumunda bozulma arttıkça ortorektik belirti düzeyinde de bir artış olacağını saptanmıştır. Öğrencilerin YTT-40 puanları ile MOCI puanları (r =.275, p=0.000) arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki, MOCI puanları ile Orto-11 puanları (r =-.295, p=0.000) arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuç ve öneriler: Ortoreksiya nevroza hakkındaki sınıflandırma tartışmaları hala sürmesine rağmen bu çalışmada ve diğer çalışmalarda elde edilen sonuçlar ortoreksiya nevroza prevalansının giderek arttığını göstermektedir. Konuyla ilgili daha kapsamlı ve daha belirleyici çalışmaların yapılması ve kriterlerin belirlenmesi tanı ve tedavi protokollerinin oluşturmasına önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortoreksiya Nevroza, Yeme Tutumu

KRONİK RENAL YETMEZLİK NEDENİ İLE DİYALİZE GİREN HASTALARDA CİNSEL YAKINMALAR: KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

Gülseren Keskin¹, Gülay Taşdemir²

¹| Ege Üniversitesi Atatürk SHMYO

²| Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Cinsel fonksiyon fiziksel işlevselliği gösteren önemli bir parametredir. Etyolojisi ne olursa olsun cinsel disfonksiyon distere neden olur. Kronik renal yetmezliği olan kişilerde, cinsel sorunlar sıklıkla klinik uygulama ve araştırmalar neden ile ihmale uğramıştır. Bu çalışmada kronik renal yetmezliği olan kişilerde cinsel işlevlerde etkisi olabileceğini düşünülen kişilik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Metod: Çalışmanın örneklemini, Aralık 2014 ile Nisan 2015 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Diyaliz Merkezinde en az 3 ay süre ile diyaliz tedavisi almakta olan hastalar arasından rastagele örneklem yolu ile seçilmiş, 80'i periton diyalizi, 145'i hemodiyaliz tedavisi alan hastalardan oluşmaktadır. Hemodiyaliz tedavisi alan tüm hastalar haftada en az üç kez 4 saat süre ile diyalize girmişlerdir. Hastalara çalışma protokolü iyice açıklanmış ve yazılı bilgilendirilmiş onamları alınmıştır. Çalışmada hastalara Sosyodemografik veri formu, Eysenck kişilik envanteri (EKE), Golombok ve Rust Cinsel Doyum Ölçeği (GRCDÖ), Kısa Semptom Envanteri (KSE) uygulanmıştır. Veriler SPSS 15.00 kullanılarak analizi yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması $42.97 \pm 11.81'$ olup, %51.1'i erkek, %77.8'i evlidir. Çalışmada yer alan hastaların GRCDÖ'nün dokunma (5.98 ± 3.12), anorgazmi (5.51 ± 2.84), iletişim (5.1 ± 2.11), kaçınma (5.43 ± 2.93) alt boyutlarında, puan ortalamaların 5 ve üzerinde olduğu görülmüştür. Kronik renal yetmezliği olan hastalıkların cinsel doyumları ile kişilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile yapılan korelasyon testi ile, GRCDÖ'nün iletişim alt ölçeği ile EKE'nin yalan alt ölçeği arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki saptanmıştır ($r:0.215$, $p:0.001$). GRCDÖ'nün vajinusmus ve orgazm alt ölçeği ile EKA dışı dönüklük alt ölçeği arasında negatif yönlü anlamlı ilişki saptanmıştır ($r:0.138$, $p:0.034$; 0.163 , $p:0.014$).

Sonuç: Hastaların cinsel disfonksiyonlarının olduğu, bu cinsel disfonksiyonlardan bazılarının kişilik özellikleri ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular tedavi ekibi açısından dikkat çekici bulgulardır.

Anahtar Kelimeler: Renal Yetmezlik, Seksüel Fonksiyon, Kişilik

HASTANEDE YATAN YAŞLI BİREYLERDE İNTİHAR RİSKİ VE ETKİLEYEN ETMENLER

Dilek Avcı¹ , Kevser Tarı Selçuk¹ , Selma Doğan²

¹| Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Balıkesir, Türkiye.

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

Amaç: Bu araştırmada fiziksel hastalık nedeniyle hastanede yatarak tedavi gören yaşlı bireylerde intihar riskinin ve etkileyen etmenlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma Mayıs- Aralık 2015 tarihleri arasında bir devlet hastanesinde yatarak tedavi gören 459 yaşlı ile yürütülmüştür. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu, İntihar Olasılığı Ölçeği, Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği ile toplanmıştır. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, ki kare testi, Fisher'in kesin testi, lojistik regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada yaşlıların %24.0'nın intihar açısından yüksek risk taşıdığı saptanmıştır. Lojistik regresyon analizine göre intihar açısından yüksek risk 75 ve üzeri yaş grubuna göre 60–74 yaş grubunda 3.08 kat, ailesiyle birlikte yaşayanlara göre yalnız yaşayanlarda 2.34 kat, alkol almayanlara göre alkol alanlarda 2.84 kat, dini inancını güçlü olarak algılayanlara göre zayıf olarak algılayanlarda 2.94 kat, hiperlipidemi, katarakt vb. nedenlerle hastanede yatanlara göre kanser nedeniyle hastanede yatanlarda 3.21 kat, tanı süresi ≤10 olanlara göre ≥11 olanlarda 3.22 kat, psikiyatri kliniğine başvurmayanlara göre başvuranlarda 2.15 kat, Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeğinden anksiyete için ≤10 puan alanlara göre ≥11 puan alanlarda 3.24 kat ve depresyon için ≤7 puan alanlara göre ≥8 puan alanlarda 3.46 kat yüksektir ($p<0.05$).

Sonuç: Araştırmada yaklaşık her dört yaşlıdan birinin intihar açısından yüksek risk taşıdığı belirlenmiştir. Yaşlılar intihar riski açısından değerlendirilmeli ve yüksek risk taşıyan yaşlılara yönelik önleyici programlar düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, İntihar Riski, Fiziksel Hastalık

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANILI ÇOCUKLAR İLE SAĞLIKLI GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sibel Öztürk¹ , Mehtap Uzel¹ , Derya Gürel¹

¹| Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Hemşirelik Araştırma Geliştirme Kurulu, Adana

Amaç: Bu çalışmanın amacı, DSM IV Otizm Spektrum Bozukluğu tanılı çocukların demografik özellikleri, risk faktörleri, psikososyal gelişimsel özellikleri ve erken tanı göstergeleri açısından sağlıklı gelişim gösteren çocuklar ile karşılaştırmaktır.

Method: Araştırma prospektif, karşılaştırmalı, tanımlayıcı tipte planlandı. Çalışma Şubat 2014-Şubat 2015 tarihleri arasında Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği'nde yürütüldü. Çalışmaya yeni tanı konulan Otizm Spektrum Bozukluğu olan 59 hasta ile sağlıklı gelişim gösteren 52 kontrol alındı. Çalışmanın yapılabilmesi için Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Etik Kurul izni alındı. Olgu ve kontrol grubu ebeveynlerine araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu uygulandı. Araştırmanın sonuçları SPSS 20.0 paket programında analiz edildi.

Bulgular: Olgu ve kontrol grubunun yaş ortalamaları benzerdir (34,47±10,88; 34,29±11,19). Olgu grubunda erkek cinsiyeti kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (Erkek çocuk sayısı: 46, %77,9 p=0,000 r=0,365). Gebelikte geçirilen hastalık yönünden olgu ve kontrol grubu arasında fark olmadığı saptanmıştır. Olgu ve kontrol grubunun doğum yöntemi arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Kontrol grubunda normal doğum oranı daha yüksektir. Olgu ve kontrol grubunun anne eğitim düzeyleri arasında fark görülmemiştir. Gebelikte sigara içme, alkol madde kullanma ve şiddete maruz kalma arasında anlamlı bir fark yoktur. Erken tanı göstergelerinden iletişim ve sosyal alan, el ve kas becerisi ve dil gelişiminin kontrol grubunda olgu grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 1: Otizm'li çocuklar ile sağlıklı gelişim gösteren çocukların özellikleri

	Ortalama±ss	Median	Min.- Max.	p
Yaş (Ay)				
Otizm'li çocuk	34,47±10,88	34,00	12-72	P=0,863
Sağlam çocuk	34,29±11,19	36,00	12-53	
Anne yaşı				
Otizm'li çocuk	32,50±4,90	32,00	21-45	P=0,012 r=-0,242
Sağlam çocuk	30,21±4,31	30,00	20-40	
Baba yaşı				
Otizm'li çocuk	35,50±5,27	35,50	23-55	P=0,036 r=-0,207
Sağlam çocuk	33,42±4,56	34,00	23-41	
Cinsiyet	Sayı	%		
Otizm'li erkek çocuk	46	77,96		p=0,000 r=0,365
Otizm'li kız çocuk	13	22,04		

Sağlam erkek çocuk	22	42,30		
Sağlam kız çocuk	30	57,70		
Otizm’li Çocuğun Bakımından sorumlu kişi	Sayı	%		
Anne-baba	36	61,01		P=0,05 r=0,11
Anneanne-babaanne	3	5,08		
Bakıcı	14	23,72		
Kreş	6	10,16		
Sağlam Çocuğun Bakımından sorumlu kişi				
Anne-baba	35	67,30		
Anneanne-babaanne	12	23,07		
Bakıcı	3	5,76		
Kreş	2	3,84		

Tablo 2: Otizmli çocukların hastaneye başvuru sırasındaki semptomları

Semptom	Sayı	%
Konuşmama	45	76,3
Seslenince bakmama	44	74,6
Tek başına oyun oynama	37	62,7
Göz teması kuramama	27	45,8
Tekrarlayan hareketler	13	22,0
Kendi etrafında dönme hareketi	11	18,6

Sonuç: Otizm spektrum bozukluğunun erken dönemde saptanması ve tedaviye başlanması oldukça önemlidir. Birinci basamak ana-çocuk sağlık hizmetleri, sağlam çocuk poliklinikleri, çocuk nöroloji ve çocuk ruh sağlığı birimlerinde çalışan hemşirelerin otizm risk faktörleri, psikososyal gelişimsel özellikleri ve belirtileri yönünden ebeveyn eğitimlerine ağırlık vermeleri ve farkındalık yaratmaları önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Otizm Spektrum Bozuklukları, Risk Faktörleri

DUYGUSAL ZEKÂ BECERİLERİ GELİŞTİRME EĞİTİMİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI İLİŞKİLERİNE ETKİSİ

Orkun Erkayran¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Hemşirelik mesleğinde, hastaya bakım verme, hasta ve hasta yakınları ile olan kişilerarası ilişkilerinde duygusal zekânın önemli bir yeri vardır.

Araştırmanın amacı; geleceğin sağlık profesyonelleri olacak hemşirelik öğrencilerinin duygusal zekâ becerilerini geliştirme eğitimi ile öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin, kişilerarası ilişkilerine olan etkisini incelemektir.

Araştırmanın tipi yarı deneyseldir. Öntest-sontest kontrol gruplu model kullanılarak yapılan randomize kontrollü bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini hemşirelik bölümünde öğrenim gören 252 hemşirelik 1. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini deney grubunda 36, kontrol grubunda 36 olmak üzere toplam 72 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubu öğrencilerine, Duygusal Zekâ Becerileri Geliştirme Eğitimi verilmiştir. Çalışmanın verileri, Kişisel Bilgi Formu, Bar-On Duygusal Zekâ Ölçeği ve Kişilerarası İlişki Tarzları Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Çalışmanın verileri Ki-Kare testi, ilişkili Örneklem t-Testi, ilişkisiz Örneklem t-Testi ile değerlendirilmiştir.

Duygusal zekâ becerileri geliştirme eğitimi sonrasında, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, duygusal zekâ puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Deney grubu öğrencilerinin eğitim sonrası kişilerarası ilişki tarzı puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Duygusal zekâ becerileri geliştirme eğitiminin, hemşirelik öğrencilerinin duygusal zekâlarının ve kişilerarası ilişkilerinin gelişimine katkısı olduğu saptanmıştır. Duygusal zekâ becerileri geliştirme eğitiminin, hemşirelik öğrencilerinin kişilerarası ilişkilerine katkı sağlaması için yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Hemşirelik, Hemşirelik Öğrencileri

YENİ MEZUN HEMŞİRE VE DOKTORLARIN MANEVİ BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ İLE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Selma Sabancıoğulları¹ , Nazmiye Çatal¹ , Fatma Doğaner¹

¹| Cumhuriyet Üniversitesi. Suşehri Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Araştırma yeni mezun hemşire ve doktorların maneviyat ve manevi bakıma ilişkin görüşleri ile duygusal zeka düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan araştırmanın örneklemini bir üniversitenin tıp fakültesi ve sağlık yüksekokulundan yeni mezun olan 50 hemşire ve 50 doktor olarak toplam 100 kişi oluşturmuştur. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği ve Schutte Duygusal Zeka Ölçeği ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede yüzdeler, ortalama, t testi, pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada hemşirelerin Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği puan ortalaması (54.64±5.44) doktorlardan (51.20±3.87) daha yüksek olarak saptanmış aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (t=3.63,p=0.000). Aynı şekilde hemşirelerin Schutte Duygusal Zeka Ölçeği puan ortalaması (156.56±18.69), doktorlardan (145.44±13.29) daha yüksek olarak saptanmış aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (t=3.42,p=0.001). Hemşirelerin çoğu eğitimleri sırasında manevi bakımla ilgili eğitim aldıklarını ifade ederken, doktorların ise sadece % 6'sı eğitim aldığını belirtmiştir. Hemşirelerin % 84'ü, doktorların ise % 50'si manevi bakımın gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Hemşirelerin % 68'i doktorların ise % 24'ü öğrenci iken mesleki eğitimleri sürecinde tedavi ve bakım verdikleri bireylere manevi bakım yaptıklarını ifade etmiştir.

Sonuç: Hemşire ve doktorların duygusal zeka düzeyleri ortalamanın üzerinde ve olumludur. Hemşirelerin doktorlara göre duygusal zeka düzeyleri daha yüksektir. Hemşirelerin doktorlara göre maneviyat ve manevi bakımı algılama düzeyleri daha yüksektir. Araştırma bulgusuna göre, hemşirelik eğitiminde manevi bakıma yer verilirken, tıp eğitiminde manevi bakım daha az yer verilmektedir. Manevi bakıma yönelik uygulamaların hastaların iyileşme süreci üzerine olumlu etkileri bilinmektedir. Bu bağlamda ağırlıklı tıp eğitiminde olmak üzere tıp ve hemşirelik alanındaki eğitimciler, maneviyat ve manevi bakım kavramlarına ilişkin bilgi ve beceri donanımının öğrenciye kazandırılmasını eğitimin sorumluluğu olarak görmelidirler.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Doktor, Manevi Bakım, Duygusal Zeka

RUHSAL HASTALIK TANISI ALMIŞ BİREYLERİN BAĞIMSIZLIK DÜZEYLERİ VE YAŞAM DOYUMLARININ BELİRLENMESİ

Ayşegül Bilge¹, Nezihe Uğurlu², Cansu Güler¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

²| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik AD.

Amaç: Araştırmanın amacı, ruhsal hastalık tanısı almış bireylerin bağımsızlık düzeyleri ve yaşam doyumlarını belirlemektir.

Method: Araştırmanın evreni Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı (64) ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği (44) yatarak tedavi gören 108 hastadan oluşmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak Tanıtım Formu, Köker (1991) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan Yaşam Doyum Ölçeği ve Acele ve ark. (2014) tarafından geliştirilen Psikiyatri Hastası Bağımsızlık Düzeyi Ölçeği (PHBÖ) kullanılmıştır. Etik kurul, kurum ve katılımcılardan izinler alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %60,2'si erkek, %57,4'ü 34 yaş ve üzeri, %58,3'ü bekar, %37'si ortaokul mezunu, %60,2'si çalışmamakta, %59'u İzmir'de tedavi görmekte, %33,3 depresyon tanısı ile tedavi görmekte, %26,9'u dokuz yıldan uzun süredir tedavi almakta ve %38'i bir haftadan uzun süredir hastanede yatmaktadır. Psikiyatri hastalarının bağımsızlık ve yaşam doyum düzeyleri incelendiğinde orta düzeyde bağımlı oldukları sınırdan bir yaşam doyumuna sahip oldukları saptanmıştır. Yaşam doyumu ve bağımsızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde, negatif yönde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir ($r=-0,212$, $p=0,028$). Yaşam doyumunu ve bağımsızlık düzeyleri ile hastalık tanılarını karşılaştırıldığında, anksiyete bozukluklu olguların yaşam doyumu, depresyon olgularının bağımsızlık düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Katılımcıların yaş ile bağımsızlık düzeyleri arasında anlamlı fark olduğu, 34 yaş ve üzeri hastaların daha fazla bağımlı oldukları saptanmıştır. Tedavi gördükleri şehir ile bağımsızlık düzeyleri arasında anlamlı fark olduğu saptanmış, Muğla ilinde bulunan psikiyatri hastalarının daha bağımlı oldukları ve İzmir'dekilerin daha bağımsız ve yaşam doyumunun daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Tüm bu bulgular doğrultusunda, psikiyatri hastalarının yaşam doyumu arttıkça bağımsızlaştıkları, hastalık tanısı, yaş, tedavi gördükleri şehir gibi değişkenlerinin, yaşam doyumunu ve bağımsızlık düzeylerini etkilediği söylenebilir. Psikiyatri hemşirelerinin tedavi edici ortamı düzenlerken, bu değişkenleri gözde alarak, hastaların yaşam doyumunu ve bağımsızlık düzeylerini arttıracak düzenlemeler yapması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Bağımsızlık Düzeyi, Ruhsal Hastalık

ALZHEIMER TANILI HASTAYA EV ORTAMINDA BAKIM VEREN BİREYLERİN YAKINDIKLARI HASTALIK SEMPTOMLARININ BELİRLENMESİ

Hacer Gök Uğur¹, Oya Sevcan Orak², Yeşim Yaman Aktaş³, Özgür Enginyurt⁴

¹| Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Ordu.

²| Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Samsun.

³| Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Giresun.

⁴| Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Ordu.

Amaç: Bu araştırmanın amacı Alzheimer tanılı hastaya ev ortamında bakım veren bireylerin yakındıkları hastalık semptomlarının belirlenmesidir.

Metod: Araştırma tanımlayıcı olarak Ordu İli Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği evde sağlık hizmetlerine kayıtlı, Alzheimer tanılı hastalar ve bakım vericileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Ordu il merkezinde yaşıyan 70 Alzheimer tanılı hasta ve bakım vericisi oluştururken, örneklemini 60 Alzheimer tanılı hasta ve bakım vericisi oluşturmuştur. Araştırma Nisan 2015– Nisan 2016 tarihleri arasında yapılmıştır. Verilerin elde edilmesinde araştırmacılar tarafından oluşturulan “Hasta ve Bakım Verici Tanıtım Formu”, “Alzheimer Hastalığı Semptom Tarama Formu” ile “Standardize Mini Mental Test” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Etik açıdan Ordu Üniversitesi’nden Etik Kurul Onayı ve araştırmanın uygulandığı Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliğinden yazılı izin alınmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamındaki hastaların yaş ortalamalarının 82.92 ± 7.17 , hastalık süresi ortalamalarının 5.37 ± 3.09 yıl olduğu, hastaların %78.3’ ünün kadın, %63.3’ ünün bekar olduğu ve %66.7’sinin okur-yazar olmadığı belirlenmiştir. Hastaların mini mental test puan ortalamalarının 11.08 ± 8.39 olduğu bulunmuştur. Bakım vericilerin yakındıkları hastalık semptomları incelendiğinde; %51.7’sinin hastanın saldırgan davranışlarından, %76.7’sinin hastanın korkularından, %71.7’sinin uyku sorunlarından, %60.0’ının gerçekte olmayan görüntüleri görmesinden, %76.7’sinin dikkat dağınıklığından, %61.7’sinin çevreye karşı ilgisiz olmasından, %48.3’ ünün iştahsızlıktan, %76.7’sinin hareket yapmada isteksiz olmasından ve %55,0’ının yüksek sesle bağırmasından yakındıkları belirlenmiştir.

Sonuç: Bu araştırmanın sonucunda evde sağlık hizmetlerine kayıtlı Alzheimer tanılı hastaya ev ortamında bakım veren bireylerin, bakım vermede güçlüğe neden olan davranışsal ve psikiyatrik sorunlardan yakındıkları belirlenmiştir. Kognitif bozukluk düzeyi ilerlemiş evde sağlık hizmetlerine kayıtlı Alzheimer hastalarına bakım verenlerin, hastalık sürecindeki semptomlarla başa çıkma konusunda desteklenmelerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Psikiyatri hemşirelerinin bakım verenleri güçlendirmeye ve desteklemeye yönelik psikososyal girişimlerde bulunmaları önerilir.

Anahtar kelimeler: Alzheimer Hastası, Bakım Verici, Semptom.

S-1282
RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİ: FİLMLER VE YANSIMALARI

Ayşe Gül Yavaş Ayhan , Yasemin Yılmaz , Gülsüm Ançel

Amaç: Ruh sağlığı hemşireliği dersi kapsamında izletilen filmlerin; eğitime ve öğrencilerin kişisel gelişim alanlarına yönelik katkısının belirlenmesi.

Metod: Çalışma, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2015-2016 Güz döneminde ve ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersini alan 102 hemşirelik öğrencisi ile niteliksel olarak gerçekleştirilmiş; öğrencilerin, her hafta 1 tane olmak üzere izledikleri 12 filme ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Çalışma kalitatif olarak yapılmış, veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Ders kapsamında eğitim amacıyla film izlenmesinin öğrenciler tarafından hem öğretici hem de eğlenceli bir deneyim olarak tanımlandığı bulunmuş, ayrıca izletilen filmlerin öğrencilerin teorik, uygulama ve kişisel alanlarda katkı sağladığı belirlenmiştir.

Sonuç: Filmlerin eğitim amacıyla kullanılmasında mutlaka bilimsel kanıtlara dayandırılması ve bu konuda daha fazla çalışma yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ruh Sağlığı Eğitimi, Ruh Sağlığı Ve Filmler, Hemşirelik Eğitimi Ve Filmler, Ruh Sağlığı Eğitimi Ve Filmler.

BİPOLAR AFFEKTİF BOZUKLUKTA ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI VE AGRESYON İLİŞKİSİSevgi Türkmen¹, Hatice Irmak¹, M.Murat Demet², Kaan Toksöz³¹ | Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD² | Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri ABD³ | Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Giriş ve Amaç: Çocukluk çağı travmatik yaşantıları bipolar affektif bozukluğa yatkınlığa neden olmakla kalmaz aynı zamanda hastalığın klinik sürecini ve hastaların saldırganlık düzeyini de etkileyebilir. Yapılan çalışmalarda bipolar hastaların, çocukluk çağı ihmal ve istismar (travma) yaşantılarının, hastalardaki agresyon, dürtüsellik ve şiddet düzeylerini artırıcı yönde etkilediği belirtilmiştir. Çocukluk çağı travmalarının bipolar hastalarda klinik süreci de olumsuz etkilediği ifade edilmiştir. Bu araştırma bipolar affektif bozuklukta çocukluk çağı travmaları ve agresyon ilişkisini açıklamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır

Gereç ve Yöntem: Araştırma Aralık 2015 – Mart 2016 tarihleri arasında Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinde yapılmıştır. 2014 yılı Temel Sağlık İstatistikleri Modülü (TSİM) verisine göre 449 hasta Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinde bipolar affektif bozukluk hastaları tedavi edilmiştir. Minimum örnek büyüklüğü evreni bilinen formül kullanılarak %95 güven aralığı % 5 standart sapma ile 217 hesaplanmıştır. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocukluk Çağı Travma Ölçeği(CTQ-28), Buss-Durkee Saldırganlık Ölçeği uygulanarak toplanmıştır. Veriler, SPSS 22.0 programında sayı, yüzdelik, t - testi, tek yönlü varyans analizi, Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ve pearson korelasyon katsayısı ile değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 34.51 ± 11.84 (12-70)'dir. Hastaların %62.2'si erkek, %51.6'sı bekar, %33.6'sı ilköğretim. Hastaların gelir durumu; %48.8'inin geliri giderden azdır. Hastaların gelir durumu, medeni durumu, eğitim düzeyi, anne baba eğitimi, yaşadığı yer, göç durumu, kendine zarar verme durumu gibi sosyodemografik özellikleri ile çocukluk çağı travma ölçeği toplam puan ortalamaları, Buss-Durkee Saldırganlık Ölçeği alt alanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Bipolar bozukluğu hastalarında çocukluk çağı ihmal ve istismar yaşantılarının sık görüldüğü, bu kişilerde aynı zamanda agresyon sorunları ile anlamlı ilişkilerde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Çocukluk Çağı Travması, Bipolar Bozukluk, Agresyon.

S-1320

HEMŞİRELERDE KÖK AİLE İLE İLİŞKİLERİ VE KARŞILIKLI BAĞIMLILIK

Halil İbrahim Olcum¹ , Nuriye Büyükkayacı Duman²

¹| Çorum Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği

²| Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Dilimizde farklı terimlerle kullanılsa da (10) karşılıklı bağımlılık; herhangi bir nedenle başkasının bakımına bağımlı olan kişiyle bakım veren arasında gelişen, kişilerin karşılıklı olarak birbirlerinin bağımlılığını desteklediği, arttırdığı ve sürdürdüğü patolojik bir ilişki türü olarak tanımlanmaktadır (2). Karşılıklı bağımlılığın, aile işlevselliğinin bozukluğuyla ilişkili olduğu bildirilmektedir (7,8,9,14). Bu araştırmanın amacı, hemşirelerde kök aile ilişkilerini ve karşılıklı bağımlılığı incelemektir.

Method: 232 olgu çalışmaya katıldı. Olgulara Kök Aile İlişkileri Envanteri(KAİE) ve Hemşire Karşılıklı Bağımlılık Ölçeği(HKBÖ) uygulandı (5,11). Tüm istatistiksel analizler SPSS 22.0 kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan 232 olgunun yaş ortalaması $29,71 \pm 8,76$ 'ydı. Olguların %90,5'inin kadın, %9,5'inin erkekti. Olguların KAİE puan ortalaması $12,75 \pm 3,64$; HKBÖ puan ortalaması $67,35 \pm 12,72$; bağımlı bakım alt ölçeği puan ortalaması $38,49 \pm 9,29$; ifade eksikliği alt ölçeği puan ortalaması $28,85 \pm 5,61$ 'idi. Olguların KAİE - HKBÖ toplam puanları arasında anlamlı ($r=.153$, $p=.020$), KAİE - HKBÖ ifade eksikliği altölçek puanları arasında ileri düzeyde anlamlı ($r=.239$, $p=.000$) pozitif yönlü bir ilişki saptandı.

Sonuç: Literatürde kök ailede fiziksel şiddete maruz kalma veya tanık olma, ebeveyn çatışmaları, duygusal istismar, ihmal, ebevenleşme gibi aile içi iletişim ve ilişki sorunlar yaşamının karşılıklı bağımlılıkla ilişkili olduğu bildirilmektedir (1,6,13). Herhangi bir ilişkili olmadığını bildiren çalışmalar da mevcuttur (3,4,12). Bununla birlikte kök aile ile ilişkilerin bir veya birkaç soru ile irdelendiği gözlemlenmiş, ilişki boyutunun yeterince araştırıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma kök aile ile ilişki düzeyinin geçerli ve güvenilir bir ölçek kullanılarak ölçülmesi nedeniyle önemlidir. KAİE'den alınan yüksek puanlar kök aile ilişkilerinin sağlıklı olduğunu, HKBÖ'den alınan yüksek puanlar ise karşılıklı bağımlılık düzeyinin azaldığını göstermektedir. Çalışmamızda; hemşirelerde KAİE'den alınan puanlar HKBÖ toplam puanının ve ifade eksikliği alt ölçek puanının da arttığı saptandı. Karşılıklı bağımlılık düzeyinin ve ifade eksikliğinin yüksek olmasının kök aile ile ilişkilerin sağlıklı olmasıyla ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Karşılıklı Bağımlılık, Kök Aile İlişkileri

“MANEVİ BAKIM YETERLİLİK ÖLÇEĞİ”NİN TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİŞafak Dağhan¹, Aslı Kalkım¹, Tülay Sağkal Midilli²¹| Ege Üniversitesi Emşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilimdalı²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilimdalı

“Manevi Bakım Yeterlilik Ölçeği”nin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirliği Araştırma Leeuwen ve ark. (2009) tarafından geliştirilen “Manevi Bakım Yeterlilik Ölçeği”nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirliliğini saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma metodolojik bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini bir Sağlık Yüksekokulu’nda ve bir Hemşirelik Fakültesi’nde, 4. sınıfta öğrenim gören, 384 hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemine 292 öğrenci dahil edilmiştir. Veriler, Mart-Haziran 2016 tarihleri arasında, sınıf ortamında kalem-kağıt yöntemi ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında öğrenci hemşire tanıtıcı bilgi formu ve özgün adı “Spiritual care competence scale” olan ölçek kullanılmıştır.

Ölçek, manevi bakımın değerlendirilmesi ve uygulanması, profesyonellik ve manevi bakımın kalitesinin geliştirilmesi, kişisel destek ve hasta danışmanlığı, yönlendirme, hastanın maneviyatına karşı tutumu, iletişim olmak üzere manevi bakımla ilişkili hemşirelik yeterliliğinin altı alanından ve toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, beşli likert tipi bir ölçektir. Öçekten alınabilecek en düşük puan 27, en yüksek puan ise 135’dir. Alınan puanın yüksek olması manevi bakımla ilişkili hemşirelik yeterliliğinin olduğunu göstermektedir.

Veriler, SPSS 21.0 ve LISREL 8.7 istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin Türkçe’ye uyarlaması yapıldıktan sonra, kapsam geçerlik indeksi, açıklayıcı, doğrulayıcı faktör analizi, güvenirlik için madde analizleri ve iç tutarlılık analizi yapılmıştır. Araştırma öncesi, ölçek sahibinden mail yoluyla izin, araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul izni ve öğrencilerden sözel izin alınmıştır.

Ölçeğin kapsam geçerlilik indeksi 0.89 olarak bulunmuştur. Üç alt boyutlu ölçek toplam varyansın %75.18’ini açıklamaktadır. Doğrulayıcı faktör analizine göre, uyum iyiliği indeksleri üç alt boyutlu modelin iyi uyumda olduğunu göstermektedir. Ölçek maddelerinin faktör yükleri 0.62 ile 0.94 arasında değişmektedir. Üç alt boyutlu ölçeğin Cronbach’s Alpha değeri 0.97, manevi bakımın değerlendirilmesi ve uygulanması alt boyutu (6 madde) için 0.94, manevi bakımda profesyonellik ve hasta danışmanlığı alt boyutu (15 madde) için 0.96, hastanın maneviyatına karşı tutumu ve iletişimi alt boyutu (6 madde) için 0.97 olarak bulunmuştur. Ölçeğin ve üç alt boyutunun test-retest (n=30) toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır (p>0.05).

Araştırma bulguları ölçeğin üç alt boyutlu modelinin, Türk toplumu için geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Ölçeğin, hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin manevi bakım konusunda eğitimlerini planlamada, ihtiyaç duydukları konu alanlarını belirlemede ve manevi bakım vermedeki yeterliliklerini değerlendirmede kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geçerlik, Güvenirlik, Manevi Bakım, Yeterlilik, Hemşirelik.

TIP VE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNDE KULLANILMAK ÜZERE “SİMÜLE HASTA UYGULAMA ETKİNLİK ÖLÇEĞİ” NİN GELİŞTİRİLMESİ

Neşe Mercan , Celale Tangül Özcan

Bu tez çalışması, tıp ve hemşirelik öğrencilerinin eğitiminde kullanılan simüle hasta uygulamasının iletişim becerilerine etkinliğini değerlendirmeye yönelik ölçek geliştirmek amacı ile yapılmış metodolojik bir araştırmadır. Bu çalışma kapsamında geliştirilen “Simüle Hasta Uygulama Etkinlik Ölçeğinin” taslak halinin deneme uygulaması 8-11 Mart 2016 tarihleri arasında Gülhane Askeri Tıp Akademisi simülasyon laboratuvarında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden tıp fakültesinden 5. sınıf 58 öğrenci ve hemşirelik yüksek okulundan 3. sınıf 77 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, “Öğrenci Bilgi Formu”, “Simüle Hasta Uygulama Etkinlik Ölçeği” ve ölçüt geçerliğinin test edilmesinde “Simülasyon Tasarım Ölçeği”, “Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeği”, “Algılanan Öğrenme Ölçeği” ve “Spielberger Durumluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği” kullanılmıştır.

Simüle Hasta Uygulama Etkinlik Ölçeği güvenilirliğinin değerlendirilmesi amacı ile yapılan analizlerde, ölçek için hesaplanan Cronbach alfa katsayısı 0.952 bulunmuştur. Ayrıca ölçek için, test-tekrar test güvenilirlik analizi sonucunda, test-tekrar test ölçek puanları arasında ileri derecede anlamlı ve pozitif bir korelasyon olduğu saptanmıştır. Ölçeğin, geçerliği için değerlendirilen, “kapsam”, “yüzey”, “ölçüt” ve “yapı” geçerliği analizleri sonuçlarına göre bu ölçeğin “geçerli” bir ölçek olduğu kabul edilmiştir. Bu bağlamda, bu çalışmada geliştirilmiş olan simüle hasta uygulamasının iletişim becerilerine etkinliğini değerlendiren ölçeğin “güvenilir” ve “geçerli” bir ölçek olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ölçek Geliştirme, Simüle Hasta, İletişim Becerileri

AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞININ MENTAL İYİ OLUŞ ÜZERİNE ETKİSİ

Aysun Babacan Gümüş¹ , Sevinç Şıpkın¹

¹| Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Akıllı telefonların kullanımı hızla artmakta ve bu hızlı artış akıllı telefonlara bağımlılığı ve problemli kullanımı beraberinde getirmektedir. Akıllı telefonlar kişilerarası ilişkiler, fiziksel ve ruhsal sağlık, genel işlevsellik üzerine birçok olumsuz sonuca neden olabilmektedir (1,2). Bu çalışmada akıllı telefon bağımlılığının mental iyi oluş üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Method: Çalışma bir devlet üniversitesinde Sağlık Yüksekokulu öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada örneklem seçimine gidilmemiş, 2015-2016 bahar döneminde okula kayıtlı tüm öğrencilere ulaşmak hedeflenmiştir. Çalışmaya katılma kriterleri; akıllı telefon kullanma, gönüllü olma, veri toplama araçlarını eksiksiz olarak yanıtlama olarak belirlenmiştir. Bu kriterlere uyan 714 öğrenci çalışmanın örneklemi oluşturmuştur. Veriler Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği (ATBÖ), Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (WEMİÖÖ) ve Bilgi Formu ile toplanmıştır.

Bulgular: Çalışma grubunu oluşturan gençlerin yaş ortalaması 20.85 (SD=1.62), %76.2’si kadın, %23.8’i erkektir. Akıllı telefon kullanma süresi ortalama 3.39 (SD=1.86) yıldır. Akıllı telefon seçiminde katılımcıların %50.3’ü “telefonun özelliklerine”, %28’i “telefonun kalitesine”, %18.2’si “telefonun fiyatına”, %3.5’i “telefonun imajına” önem vermektedir. Telefon değiştirme nedenleri “bozulma” (%54.2), “beğenmeme” (%23.1), “ihtiyaç” (%16), “eskime” (%6.7) olarak belirtilmiştir. Katılımcılar akıllı telefonu en fazla oranda “internet” (%76.6), sonra “mesaj” (%13.2) en az “konuşma” (%10.2) amacıyla kullandığını belirtmiştir. Akıllı telefon bağımlısı olduğunu düşünenlerin oranı %29, düşünmeyenlerin oranı %54.5, fikrim yok diyenlerin oranı %16.5’tir. Akıllı telefon kullanım süresi (yıl) ve akıllı telefon bağımlılığı arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur ($r=.115$, $p<.01$). Günlük konuşma süresi ve akıllı telefon bağımlılığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki mevcuttur ($r=.107$, $p<.05$). Günlük internet kullanım süresi ile akıllı telefon bağımlılığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=.315$, $p<.01$). Akıllı telefon bağımlılığı (ATBÖ puan ortalaması) ve mental iyi oluş (WEMİÖÖ puan ortalaması) arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-.181$, $p<.01$).

Sonuç: Akıllı telefon kullanımı (internet ve konuşma amaçlı) arttıkça akıllı telefon bağımlılığı artmaktadır. Akıllı telefon bağımlılığı arttıkça mental iyi oluş olumsuz olarak etkilenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon, Bağımlılık, Mental İyi Oluş

ARAFTA BİR YAŞAM: MEKÂNSIZLIĞIN SİĞİNMACILARIN PSİKOLOJİSİ ÜZERİNE ETKİSİÖzcan Erdoğan¹, Özlem Işıl¹¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Savaş, terör olayları ya da doğal afetler sonucu oluşan acil durumlarda insanlar göç etmek zorunda kalabilmektedir. Göç nedeniyle sığınmacı ya da mülteci konumunda kalanlar; güç yaşam koşulları, barınma ve beslenme sorunları, sağlık ve sosyal hizmetlere ulaşımında güçlükler, salgın hastalıklar, şiddet vb. pek çok nedenle savunmasız kalmaktadır.

Savaşlar sonucunda, doğup büyüdüğü, kendini ait hissettiği topraklardan ayrılıp, kültürün tümüyle farklı olduğu bir başka yerde yaşamak zorunda kalan bu insanlar, barınabileceği, sığınabileceği, fiziksel ihtiyaçlarını karşılayabileceği birer konuta sahip olabilseler bile, ev ve yuva duygusunu hissetmekte zorlanmaktadırlar.

Uygun ve sürdürülebilir çevre koşulları, bireyin sığınmacı olması durumunda ortadan kalkmaktadır. Umutsuzluk, sosyal yapının parçalanması, toplumsal dayanışma ağlarının kopması, güvenli yaşam ortamlarının yok olması, ruhsal ve fiziksel şiddet, yakınlarının yaralanmasına ve ölümüne şahit olma, yıkım, yağma ve travmaların artması bireylerin sosyal iletişimlerini bozmakta, ruhsal sağlıklarını örselemekte ve yeni ruhsal bozukluklar ortaya çıkarmaktadır. Barınma durumuna bakıldığında, çadırların veya konutların havalandırma, aydınlatma açısından yetersizliği, temiz su ve hijyen koşullarının eksikliği, ısınma problemleri, yangın riski bireyleri daha güvensiz, endişeli, savunmasız ve depresif bir ruh haline sokmaktadır.

Göç sonrası uyumun sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesinde, kamplarda yaşayan grupların ruh sağlıklarının korunmasında ve toplumda işlevsel bireyler olarak yer almalarında, ekonomik ve kültürel farklılıklardan kaynaklanan sıkıntıların giderilmesinde danışmanlık ve rehabilitasyon hizmetleri önemli bir yer tutmaktadır.

Sığınmacı olan bireylerin ruhsal olarak iyilik hali, güvenlik koşullarının ve temel fiziksel ihtiyaçları karşılamaya yönelik hizmetlerin yeniden sağlanması ile gerçekleşir. Temel ihtiyaçların giderilmesi için kamplarda ve göçmen sağlığı merkezlerinde çevirmen, hekim, hemşire, psikolog, sosyal çalışmacı vb. personel ile gerekli malzeme eksikliği tamamlanmalıdır. Bu bölgelerde çalışacak hemşireler özellikle psikiyatri hemşireliği ve afet hemşireliği alanlarında eğitim almış olanlardan seçilmeli, sığınmacılara danışmanlık hizmeti verilmeli, psikolojik sorunları olduğu tespit edilenler hakkında gerekli önlemler alınmalıdır. Sığınmacı ve mültecilerin, kalıcı yerleşmeleri sağlanana kadar gerekli olan tüm ihtiyaçları için hükümetler, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler ülke genelinde daha yoğun çabalar harcamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sığınmacı, Psikoloji, Mekânsızlık

KISA BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI STRES YÖNETİMİ PROGRAMININ ŞİZOFRENİ HASTALARININ BAKIM VERİCİLERİNİN, RUHSAL DURUMLARI, STRESLE BAŞA ÇIKMA TUTUMLARI VE BAKIM YÜKÜNE ETKİSİ

Elvan Emine Ata¹ , Selma Doğan²

¹| Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Giresun.

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul.

Amaç: Bu araştırma, "Kısa Bilişsel Davranışçı Stres Yönetimi Programının (KBDSYP)" şizofreni hastalarının bakım vericilerinin ruhsal durumları, stresle başa çıkma tutumları ve bakım yüküne etkisini değerlendirmek amacıyla ön test-son test kontrol gruplu modelde deneysel olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma Sivas ilinde bir Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde (TRSM) gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini TRSM tarafından takip edilen 100 şizofreni hastasının bakım vericileri oluşturmuştur. Araştırmaya, 1 Ocak 2012- 1 Ocak 2013 tarihleri arasında TRSM'de bakım alan şizofreni hastalarının bakım vericilerinden, araştırmaya alınma kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olduğuna dair yazılı onam veren 61 bakım verici alınmıştır. Bakım vericiler cinsiyet ve ölçek puanları açısından eşleştirilerek deney (28 kişi) ve kontrol (33 kişi) grubuna atanmıştır. Programdan önce her iki gruptaki bakım vericilere "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Zararlı Bakım Verme Yükü Ölçeği (ZBVYÖ)", "Başa Çıkma Tutumlarını Değerlendirme Ölçeği (SBÇTDÖ)", "Stres Belirtileri Ölçeği (SBÖ)", "Genel Sağlık Anketi-28 (GSA)", "Aile Değerlendirme Ölçeği (ADÖ)" uygulanmıştır. Deney grubundaki bakım vericiler 7 hafta süreyle, haftada bir gün 120 dakika sürecek şekilde "KBDSYP"na alınmıştır. Program sonrası bakım vericilere ön testte uygulanan ölçekler tekrar uygulanmıştır. Elde edilen veriler, yüzdelik, aritmetik ortalama ve standart sapma olarak sunulmuş, istatistiksel analizde normal dağılıma uygun olmayan verilerin analizinde Wilcoxon Testi, Mann-Whitney U Testi; normal dağılıma uygun olan verilerin analizinde Independent Sample t Testi, Paired t Testi kullanılmıştır.

Bulgular: Programdan önce deney ve kontrol grubundaki bakım vericilerin ölçeklerden aldıkları puan ortalamaları benzer bulunmuştur ($p>0.05$). Programdan sonra yapılan ölçümde ise deney grubundaki bakım vericilerin ZBVYÖ, SBÇTDÖ, SBÖ ve GSA puan ortalamaları program öncesine ve kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde gelişme göstermiştir ($p<0.05$). Deney grubundaki bakım vericilerin program sonrası ADÖ davranış kontrolü ve roller altı grup puan ortalamalarının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde gerileme gösterdiği saptanmıştır ($p>0.05$).

Sonuç: KBDSYP'nın bakım vericilerin stres belirtilerini, ruhsal hastalık riskini ve bakım yüklerini azaltıcı, sorun odaklı ve duygusal odaklı başa çıkma tutumlarını geliştirici bir etkisi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Aile, Şizofreni, Bakım Verici, Stres Yönetimi, Hemşirelik.

BÜTÜNCÜL HEMŞİRELİK YETERLİK ÖLÇEĞİ’NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Adeviye Aydın¹ , Duygu Hiçdurmaz¹

¹| Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Çalışmanın amacı, Takase ve Teraoka (2011) tarafından geliştirilen Bütüncül Hemşirelik Yeterlik Ölçeği (Holistic Nursing Competence Scale)’nin Türk toplumu için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olup olmadığını incelemektir.

Yöntem: Bütüncül Hemşirelik Yeterlik ölçeğinin dil eşdeğerliği, geri çevirisi ve uzman görüşüne başvurularak kapsam geçerliği yapılmıştır. Ölçek, “genel yetenek”, “personel eğitimi ve yönetimi”, “etik odaklı uygulama”, “ekte hemşirelik bakımı”, “mesleki (profesyonel) gelişim” olarak adlandırılan 5 alt boyutlu 7’li likert tipinde, 36 maddeden oluşmaktadır. Ankara İli Büyükşehir Belediyesine bağlı 500 yatak ve üzeri olan bir üniversite, bir eğitim araştırma hastanesinde dahili, cerrahi ve yoğun bakım kliniklerinde çalışan 288 hemşireye basit rastgele örnekleme yöntemiyle ulaşılmıştır. Test-tekrar test güvenirliğinde 72 hemşireye 3 hafta ara ile ölçek tekrar uygulanmıştır. Ölçeğin orijinalinde mevcut olan beş faktörlü yapının örnekleme alınan verilerle iyi uyum gösterip göstermediğini belirlemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Uyum indeksleri için Yapısal Eşitlik Modeli sonuçları incelenmiştir. Güvenirlik çalışmasında, iç tutarlılığı belirlemek için Cronbach alfa ve madde toplam korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Bulgular: Ölçeğin Yapısal Eşitlik Modeli uyum indekslerine ($X^2/sd=2.96$, $RMSEA=0.087$, $CFI=0.98$, $RFI=0.96$, $GFI=0.74$) göre kabul edilebilir uyum gösterdiği belirlenmiştir. Ölçeğin tümü için Cronbach α değeri .97 iken “genel yetenek” alt boyutu için .89, “personel eğitimi ve yönetimi” alt boyutu için .94, “etik odaklı uygulama” alt boyutu için .93, “ekip içerisinde hemşirelik bakımı” alt boyutu için .94, “mesleki (profesyonel) gelişim” alt boyutu için .92’dir. İlk test ve tekrar test arasında Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı .83 ($p<0.01$) olarak hesaplanmıştır. Madde toplam korelasyonları “genel yetenek” alt boyutuna göre .69-.84, “personel eğitimi-yönetimi” alt boyutuna göre .77-.85, “etik odaklı uygulama” alt boyutuna göre .67-.88, “ekip içerisinde hemşirelik bakımı” alt boyutuna göre .82-.88, “mesleki (profesyonel) gelişim” alt boyutuna göre .87-.91 değerleri arasında değişmektedir.

Sonuç: Bütüncül Hemşirelik Yeterlik Ölçeğinin Türkçe formunun, özgün formu ile eşdeğer olduğu ve kültürel açıdan da Türk kültürüne uygun olup hemşirelerin bütüncül hemşirelik yeterliklerinin değerlendirilmesinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bütüncüllük, Bütüncül Hemşirelik, Yeterlik, Geçerlik, Güvenirlik

BİPOLAR BOZUKLUK TANILI HASTALARA UYGULANAN BİREYSEL PSİKOEĞİTİMİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ BİR ÇALIŞMA

Funda Gümüş , Sevim Buzlu

Giriş: Psikoeğitim programları ile bipolar bozukluk hastalarının yaşam kalitesi arttırılabilmektedir.

Amaç: Araştırma, bipolar bozukluk tanılı hastalara uygulanan bireysel psikoeğitimin, yaşam kalitesine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Bu çalışma ön test-son test, kontrol gruplu randomize kontrollü deneysel tasarım tipinde planlı. Çalışma Haziran 2011-Nisan 2013 tarihlerinde İstanbul Üniversitesi Psikiyatri Kliniği Duygudurum Bozuklukları biriminde ayaktan izlenen 82 hasta ile yapıldı. Çalışmaya ötimik durumda olan Bipolar-I ve Bipolar-II bozukluk hastaları dahil edildi.

Bulgular: Deney grubu hastaların %89,2'sinin bipolar I bozukluk tanılı ve yaş ortalamalarının $38,70 \pm 11,68$ olduğu, kontrol grubu hastaların %87,8'inin bipolar I bozukluk tanılı ve yaş ortalamalarının $40,05 \pm 12,17$ olduğu, sosyodemografik ve hastalık özellikleri bakımından gruplar arasında fark olmadığı saptandı. Deney grubunda psikoeğitimden sonra yaşam kalitesi ölçeği toplam puan ortalamalarında anlamlı bir azalma ($t=2,739$; $p=0,01$) olduğu, deney ve kontrol grubu arasında ise psikoeğitim sonrasında Yaşam Kalitesi Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı saptandı ($p>0,05$).

Tartışma: Yaşam kalitesinde iyileşme sağlamak bipolar bozukluğu tedavisinin ana hedeflerinden biridir (Alpman 2010). Bipolar bozukluta yapılan bazı çalışmalar psikoeğitimin yaşam kalitesi toplam puanlarını ve/veya ölçek alt boyutları puanlarını arttırdığı bildirilmesine (Sabancıoğulları ve Doğan 2003; Colom ve Lam 2005; Bauer ve ark. 2006; Deep ve ark. 2007) karşın bu çalışmada böyle bir sonuca ulaşılamadı. Amini ve Sharifi (2012), taburculuk sırasında, taburculuk sonrası 4., 8. ve 12. ayda hastaların yaşam kalitesini ölçtükleri çalışmada yaşam kalitesi puanlarının bütün alt boyutlarda düştüğünü göstermişlerdir (Amini ve Sharifi 2012). Pellegrinelli ve arkadaşlarıda (2012) psikoeğitim sonrası 12. ayda, çevresel yaşam kalitesi alt boyutu hariç gruplar arasında farklılık olmadığını bildirmişlerdir. Bu çalışmada yaşam kalitesi yönünden ölçek bütününde grupların puanında azalma olduğu saptandı. Psikoeğitimin yaşam kalitesini arttırdığını bulan çalışmalar incelendiğinde, psikoeğitimin çoğunlukla grup formatında, dört oturumdan daha uzun ve genellikle 18 ay ve üzerinde izlem süreleri ile gerçekleştirildiği bildirilmiştir. Bu değişkenlerin çalışma sonucunu etkilediği düşünülmektedir. Bu nedenle benzer çalışmalara gereksinim duyulmaktadır.

Sonuç: Sonuç olarak, bireysel psikoeğitimin 12. ayda bipolar bozukluk hastalarında yaşam kalitesi üzerinde etkili olmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Psikoeğitim, Bipolar Bozukluk, Yaşam Kalitesi.

PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTALARIN BİRİNCİ DERECE BAKIM VERENLERİNDE İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALAMA DEPRESİF BELİRTİ SIKLIĞI VE AİLE YÜKÜ İLİŞKİSİ

Funda Gümüş¹, Gül Dikeç², Gül Ergün³

¹ | Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

² | İzmir, Turkey

³ | Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü

Giriş ve Amaç: Ruhsal bozukluğu olan bireylerin aileleri hastalık yükü, bireyin bakımının yanında toplumda var olan negatif tutumları içselleştirebilirler. Bu çalışmanın amacı, ruhsal hastalığa sahip bireylerin birinci derece yakınlarında içselleştirilmiş damgalanmanın, depresif belirti sıklığı ve aile yükü ilişkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırma verileri 20 Haziran -14 Temmuz 2016 tarihleri arasında Burdur Devlet Hastanesi Psikiyatri servisinde yatan hastaların birinci derece yakınları ile toplandı. Çalışmaya 262 kadın, 138 erkek olmak üzere toplam 400 hasta yakını katıldı. Veriler araştırmacılar tarafından literatür taranarak hazırlanan Bilgi Formu, Ruhsal Hastalıkların İçselleştirilmiş Damgalanması Ölçeği (RHİDÖ), Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ) ve Algılanan Aile Yüğü Ölçeği (AAYÖ) ile toplandı. Verilerin analizinde, sıklık, yüzde, ortalama, minimum, maksimum, standart sapma, normallik testleri, Student t-testi, ANOVA, Pearson ve Spearman korelasyon kullanıldı. Tüm bulgular 0,05 anlamlılık düzeyinde sınılandı.

Bulgular: Çalışmaya katılan hasta yakınlarının % 65,5'i kadın, % 34,5'i erkek olup, yaş ortalamaları 35,58±12,78 bulundu. Hasta yakınlarının % 42,3'ünün eşi, % 32,5'inin kızı ya da oğlu, % 20,3'ünün anne ya da babası ve % 5'inin ise kardeşleri olduğu belirlendi. Hastaların tanıları incelendiğinde % 52'sinin Depresyon, % 28,5'inin Bipolar Bozukluk ve % 19,6'sının Şizofreni tanısı aldığı saptandı. Hastaların ortalama hastalık süresi 4,82±4,42, tedavi süresi 4,30±3,24 ve hasta yakınlarının ortalama bakım verme süresi 4,42±3,69 saptandı. Hasta yakınlarının AYÖ puan ortalamaları 30,43±10,27, RHİDÖ toplam puan ortalaması 43,25±8,87 ve BDÖ toplam puan ortalaması 19,45±6,76 bulundu. Ölçek toplam puan ortalamaları arasında yapılan Pearson Korelasyon analizinde, RHİDÖ ve AAYÖ arasında 0,01 düzeyinde anlamlı pozitif orta ilişki (r:0,509, p:0,00), RHİDÖ ve BDÖ arasında pozitif orta ilişki (r:0,506, p:0,00) ve AAYÖ, Beck Depresyon Ölçeği arasında pozitif orta ilişki (r:0,541, p:0,00) saptandı.

Sonuçlar: Çalışmaya katılan hasta yakınlarının içselleştirilmiş damgalama, algıladıkları aile yükü, depresif belirti sıklığı arasında ilişki saptandı. Çalışma bulguları ışığında, bu konuda daha geniş örneklemle çalışmalar yapılması, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşirelerinin sadece ruhsal bozukluğu olan hastalar için değil, hasta yakınları için de içselleştirilmiş damgalamayı azaltıcı girişimler planlamaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hasta Yakını, İçselleştirilmiş Stigma, Hastalık Yükü, Depresif Belirtiler.

S-1366
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN
FAKTÖRLER

Arzu Yüksel¹

¹ | Aksaray Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Giriş ve Amaç: Profesyonel benlik kavramının gelişimi mesleğin seçimi ile başlamakta ve hemşirelik eğitim süreci içerisinde önemli oranda tamamlanmaktadır. Çalışma öğrenci hemşirelerin profesyonel benlik kavramı düzeylerini ve etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, Aksaray Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 277 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, Tanımlayıcı Bilgi Formu ve Sabancıoğulları ve Doğan (2011) tarafından geliştirilen, geçerlilik ve güvenilirliği yapılan Öğrenci Hemşirelerde Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği (ÖHPBKÖ) ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede frekans, ortalama, t testi ve ANOVA testi kullanılmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma ilgili yüksekokuldan yazılı izinler alınarak yapılmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, öğrencilere çalışmanın amacı ile ilgili açıklama yapılarak sözlü onamları alınmıştır. Çalışmaya katılmaya istekli öğrencilere formlar toplu olarak dağıtılmıştır. Öğrenciler formları isim belirtmeksizin kendileri doldurmuştur.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerinin %69'u kadın, %35.7'si 1. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %44'dü Anadolu Lisesi mezunu, %49.8'inin annesi ilkokul mezunu, %32.5'inin ise babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %65.7'sinin hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiğini, %72.2'sinin mesleği mezun olduktan sonra yapmak istediğini, %16.6'sının kararsız olduğunu, %70.8'inin ise mesleğin prestijini orta düzeyde gördüklerini belirtmiştir. Öğrencilerin ÖHPBKÖ genel puan ortalaması (136.56±14.76), mesleki memnuniyet alt boyut puan ortalamasının (22.96±4.41), mesleki yetkinlik (20.77±3.45) ve mesleki nitelikler (92.82±10.23) alt boyut puan ortalamalarının ortanın üzerinde olduğu saptanmıştır. Hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiğini, mesleği yapmak istediğini, mesleğin prestijini iyi olarak gördüğünü ve arkadaş ilişkileri çok iyi olarak belirtenlerin diğerlerine göre profesyonel benlik kavramı genel puan ortalamaları anlamlı düzeyde daha yüksek saptanmıştır (p=.005).

Sonuç: Çalışma sonuçları öğrenci hemşirelerin profesyonel benlik kavramı düzeylerinin ortalamasının üzerinde ve olumlu olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Hemşire, Profesyonel Benlik Kavramı, Hemşirelik

PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE HASTALARIN ŞİDDET RİSKİNİ DEĞERLENDİRME ARACI “BRØSET VIOLENCE CHECKLIST (BVC)” TÜRKÇEYE UYARLANMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI

Gülşen Moursel¹ , Zekiye Çetinkaya Duman²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi

²| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu araştırmanın amacı “Brøset Violence Checklist (BVC)” şiddet riskini değerlendirme aracını Türkçe’ye uyarlamak, geçerlik ve güvenilirliğini yapmaktır.

Method : Metodolojik bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini Şubat-Temmuz 2015 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Erişkin Ruh Sağlığı Hastalıkları kliniğinde yatan 126 hasta oluşturmuştur. Veriler Brøset Violence Checklist, Açık Agresyon Ölçeği ve sosyo-demografik bilgi formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı/yüzde, Kendall uyum katsayısı, ROC analizi, Mann- Whitney U analizi, korelasyon analizi, Ki-kare analizi, Cohen Kappa, Kuder Richardson-20 analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma süresince 25 hastada 47 şiddet epizodu gözlenmiştir. BVC’ nin ROC analiz sonucunda duyarlılığı 0.680 ila 0.880 arasında, özgüllüğü 0.990 ila 1.000 arasında bulunmuştur. EAA’sı 0.700 - 0.800 arasında bulunmuş olup, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde ayırma sahip olduğu belirlenmiştir. BVC toplam puanı için 2 kesme noktasının 24 saat içindeki şiddeti öngörmede uygun bir değer olduğu belirlenmiştir. BVC den aldıkları toplam puanlara göre şiddet davranışı olan ve şiddet davranışı olmayan hastalar arasında yapılan Mann Whitney U ve Ki-kare analizleri sonucu istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. BVC’nin güvenilirliğinin incelenmesi için yapılan Cohen Kappa katsayısı 0.93 bulunmuştur.

Sonuç: Brøset Violence Cheklist (BVC) psikiyatri kliniğinde yatan hastalarda şiddet riskinin belirlenmesinde kullanılabilecek geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış önemli bir değerlendirme aracıdır. Hastalardaki şiddetin önlenmesi ve etkili yönetilmesi için yataklı psikiyatri kliniklerinde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Kliniği, Yatan Hasta, Şiddet Riski, Geçerlik, Güvenilirlik

S-1387

ROY'UN ADAPTASYON MODELİ'NE TEMELLENDİRİLMİŞ BİLİŞSEL UYARIM TERAPİSİ'NİN DEMANSI OLAN BİREYLERİN BİLİŞSEL İŞLEVLER, BAŞETME-UYUM VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ

Neslihan Lök¹ , Kadriye Buldukoğlu² , Nur Ebru Barçın³

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

³| Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Amaç: Çalışmanın amacı, demansı olan bireylere Roy'un Adaptasyon Modeli'ne temellendirilmiş “Bilişsel Uyarım Terapisi”nin başetme-uyum, bilişsel işlevler ve yaşam kalitesine olan etkisini saptamaktır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Akdeniz Üniversitesi Nöroloji polikliniğine kayıtlı demans tanılı hastalar oluşturmuştur. Araştırma deneysel tipte, ön test son test düzeninde tasarlanmış randomize kontrollü bir çalışmadır. Bireyler girişim ve kontrol gruplarına basit randomizasyon yöntemi ile atanmıştır. Çalışma, 30 girişim, 30 kontrol grubunda olmak üzere toplam 60 birey ile yürütülmüştür. Araştırmanın uygulama aşaması Antalya Sosyal ve Sağlıklı Yaşam Derneği'nde yapılmıştır. Veriler, sosyodemografik ve hastalık öyküsü bilgi formu, Başetme ve Uyum Süreci Ölçeği, Standardize Mini Mental Test ve Alzheimer Hastalarında Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Girişim grubunda yer alan bireylere Roy'un Adaptasyon Modeli'ne temellendirilmiş Bilişsel Uyarım Terapisi uygulanmıştır. Veriler t testi, Mann Whitney U testi ve Wilcoxon işaret testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Çalışmanın sonunda, Roy'un Adaptasyon Modeli'ne temellendirilmiş Bilişsel Uyarım Terapisi uygulanan girişim grubundaki bireylerin başetme-uyum, bilişsel işlev ve yaşam kalitesi düzeylerinin, kontrol grubundaki bireylerin başetme-uyum, bilişsel işlev ve yaşam kalitesi düzeylerinden yüksek olduğu saptanmıştır. Roy'un Adaptasyon Modeli'ne temellendirilerek uygulanan Bilişsel Uyarım Terapisi'nin hafif ve orta evre demanslı bireylerin, başetme-uyum, bilişsel işlev ve yaşam kalitesi düzeyleri üzerine olumlu yönde etkili olduğu görülmüştür. Bu sonuçlara dayalı olarak, Roy'un Adaptasyon Modeli'ne temellendirilmiş Bilişsel Uyarım Terapisi'nin demanslı bireylerin bilişsel işlevler, başetme-uyum ve yaşam kalitesini artırmada hemşirelik uygulaması olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demans, Roy'un Adaptasyon Modeli, Bilişsel Uyarım Terapisi, Psikiyatri Hemşireliği

PSİKODRAMA YÖNTEMİ İLE KUŞAKLARARASI İLETİMİ ÇALIŞMANIN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Gülcem Sala Razi¹, Bircan Kırlangıç Şimşek², Ayşe Kuzu³

¹| KKTC Sağlık Bakanlığı

²| Dr. Abdülkadir Özbek Psikodrama Enstitüsü

³| Bülent Ecevit Üniversitesi Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri MYO

Amaç: Bu çalışmanın amacı psikodrama yöntemi ile kuşaklararası iletimi çalışmanın bir grup hemşirelik öğrencisinin problem çözme becerileri üzerine etkisini araştırmaktır.

Yöntem: Araştırmada yarı deneysel, tek gruplu ön test-son test çalışma deseni kullanıldı. Örneklemi çalışmaya katılmaya gönüllü olan 27 üçüncü sınıf hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Psikodrama oturumları haftada bir, dört saatlik oturumlar şeklinde düzenlendi ve toplam 14 grup oturumu yapıldı. Veriler Bilgi Formu, Grubu Değerlendirme Formu, Problem Çözme Envanteri (PÇE) (Heppner ve Peterson, 1982) kullanılarak toplandı. Problem Çözme Envanteri grup oturumları başlamadan önce ve sonra uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde istatistiksel yöntemler ve öğrencilerin geribildirimleri kullanıldı.

Bulgular: Yapılan değerlendirmeler sonunda katılımcıların grup öncesinde belirlenen PÇE toplam puanlarının ($=86.00 \pm 15.20$) grup sonrasında ($=75.92 \pm 15.85$) anlamlı düzeyde azaldığı belirlendi ($p=0.001$). PÇE alt boyutlarından ise yalnız Değerlendirici Yaklaşımda ön test ve son test puanları arasında son testten kaynaklı farklılık olduğu ($p<0.05$); Düşünen Yaklaşım, Kendine Güvenli Yaklaşım, Planlı Yaklaşım, Aceleci Yaklaşım ve Kaçıngan Yaklaşım puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlendi ($p>0.05$). Öğrenciler ise bu çalışma ile birlikte özgüven kazanma, isteklerini fark etme ve gerçekleştirme konusunda kendilerini geliştirdiğini belirtti.

Sonuç: PÇE puanlarının azalması çalışmaya katılan öğrencilerin problem çözme beceri algısının olumlu yönde değiştiğini göstermektedir. PÇE alt boyutlarından ise sadece değerlendirici yaklaşımda fark vardır. Bu sonuç psikodrama çalışmasına katılan öğrencilerin iç görü kazandığını, problemin çözümünde duygu ve düşüncelerinin farkına vararak değerlendirme yapmaya yöneldiklerini düşündürmektedir. Katılımcıların geribildirimleri değerlendirildiğinde kuşaklararası iletimi psikodrama yöntemi ile çalışmanın öğrencilerin büyük ölçüde kendini tanıma, gereksinim ve isteklerinin farkına varma ve benlik saygısını artırmada etkili olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Psikodrama, Kuşaklararası İleti, Problem Çözme Becerisi, Hemşirelik Öğrencileri

MENTAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE YEME TUTUMU VE BESLENME DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Murat Urhan¹ , Melek Türk¹ , Sevgi Türkmen¹ , Nurtaç Cirit¹ , Ahmet Ayer¹

¹ | Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, MANİSA

Amaç: Majör depresif bozukluk, bipolar bozukluk ve şizofreni gibi ağır mental bozukluğu olan bireylerde obezite oranı genel popülasyonun yaklaşık iki katıdır (1). Bu hastalarda yüksek oranda görülen diyabet, hipertansiyon ve kardiyovasküler hastalıklar genel popülasyona göre mortalite oranının 2-3 kat fazla olmasına ve beklenen yaşam süresinin %20 daha kısa olmasına neden olmaktadır (2,3). Bu çalışmada şizofreni, bipolar bozukluk ve majör depresyon hastalığı olan bireylerin beslenme durumu, fiziksel aktivite düzeyi ve yeme tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Metot: Araştırma Nisan-Haziran 2016 tarihinde yapılmıştır. Bu kesitsel çalışmaya bipolar bozukluk (n=35), majör depresyon bozukluk(n=15) ve şizofreni(n=28) tanısı almış 78 hasta dahil edilmiştir. Yüz yüze görüşme yöntemi ile Tanıtıcı Bilgi Formu doldurulmuş, besin tüketiminin belirlenmesi için 24 saatlik hatırlatma yöntemi ve yeme tutumunun değerlendirilmesinde Yeme Tutum Testi-26 (YTT-26) kullanılmıştır. Fiziksel aktivite düzeyinin belirlenmesinde için ise fiziksel aktivite kaydı tutulmuştur. Veriler, SPSS 15.0 programında sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve Kruskal-Wallis analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Şizofreni hastalarının Beden Kitle İndeksi (27.43 ± 4.82 kg/m²), bipolar (26.88 ± 6.30 kg/m²) ve depresif hastalardan (26.69 ± 6.84 kg/m²) yüksek bulunmuştur ancak istatistiksel olarak önemli fark yoktur ($p > 0.05$). Fazla kilolu ve obez oranı şizofreni hastalarında %72, bipolar bozukluğu olan bireylerde %58.8 ve majör depresif hastalarda %50 olarak saptanmıştır. Bipolar bozukluklu hastaların fiziksel aktivite düzeyi (1.72 ± 0.33), depresyon(1.64 ± 0.51) ve şizofreni hastalarından (1.60 ± 0.18) önemli derecede fazladır ($p < 0.05$). Bipolar hastalar orta aktiviteli olarak saptanırken, diğer hastalar sedanter olarak belirlenmiştir. Yeme Tutum Testi (YTT-26) skoru depresyonlu hastalarda (13.00 ± 3.35), şizofreni hastaları (11.18 ± 2.15) ve bipolar hastalardan (10.89 ± 1.39) yüksektir. Buna karşılık bipolar hastaların %22.9'unda, şizofreni hastalarının %21.4'ünde ve depresif hastaların %16.7'sinde YTT skoru kesme puanının üzerinde saptanmıştır. Şizofreni hastalarının enerji, karbonhidrat, demir, posa ve şeker alımı diğer gruplardan önemli fazla bulunmuştur($p < 0.05$).

Sonuç: Mental bozukluklu bireylerde kötü beslenme alışkanlıkları ve sedanter yaşam olumsuz sağlık sonuçları ile ilişkilidir. Bu hastalara sağlıklı beslenme alışkanlıklarının kazandırılması ve fiziksel aktivite olanaklarının sağlanması hastalık semptomları üzerine olumlu etkiler sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Mental Hastalıklar, Beslenme Durumu, Yeme Tutumu

STANDARDİZE HASTA KULLANILARAK YAPILAN BİR RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KLİNİK SİMÜLASYON DENEYİMİ

Gizem Şahin¹ , Oya Sağır Koptaş² , Sevim Buzlu³

¹| Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| Acıbadem Üniversitesi, Center of Advanced Simulation and Education (CASE)

³| İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Öğrencilerin, ruhsal bozukluğu olan bireyin ruhsal durum değerlendirmesini yapabilmesi amacıyla gerçekleştirilen klinik simülasyon çalışmasında, standardize hasta kullanıldı.

Gereç ve Yöntem: Simülasyonun öğrenim hedefleri ise, öğrencinin; ruhsal bozukluğu olan birey ile terapötik ilişki kurabilmesi, terapötik iletişim tekniklerini kullanabilmesi ve psikiyatrik belirtileri değerlendirebilmesidir. Klinik simülasyon öncesi, öğrencilerin klinik uygulama esnasında karşılaşma olanağının en yüksek olduğu ruhsal bozukluklardan olan; şizofreni, majör depresyon ve bipolar bozukluk (manik evre) olmak üzere üç olgunun yer aldığı 10’ar dakikalık senaryo içerikleri hazırlandı. Standardize hasta olarak belirlenen üç profesyonel oyuncuyla yapılan provaların içeriğini; simülasyonun öğrenim hedeflerinin ve içeriğinin aktarılması, olgular için hazırlanan senaryo metinlerinin birlikte okunarak düzenlemelerin yapılması, oyuncunun senaryodaki rolünü canlandırması ve değerlendirme oluşturdu. Klinik simülasyon, 14 Ekim 2015 tarihinde 50 üçüncü sınıf öğrencisiyle gerçekleştirildi. Kayıt altına alınarak gerçekleştirilen simülasyon için öğrencilerden yazılı onam alındı. Klinik simülasyon esnasında standardize hasta ile yapılan görüşmelerde öğrenciler, kolaylaştırıcılar (eğiticiler) tarafından hazırlanan “Ruhsal Durum Değerlendirme Formu” nu kullanarak psikiyatrik belirtileri değerlendirdi. ‘Öğrenci Değerlendirme Formu” ise kolaylaştırıcılar tarafından simülasyon esnasında öğrencilerin becerilerini değerlendirmek amacıyla kullanıldı.

Bulgular: Senaryo uygulamaları sonrası her istasyonun eğitici tarafından PEARLS (Promoting Excellence and Reflective Learning in Simulation) yaklaşımı kullanılarak yapılan çözümlemede; öğrencilerin yaptığı geri bildirimler sonucunda, standardize hasta rolünde profesyonel oyuncunun yer almasının yüksek gerçeklik sağlamada ve ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği klinik simülasyonunun öğrenim hedeflerine ulaşmada etkili olduğu gözlemlendi.

Sonuç: Yapılan simülasyonun öğrencilerin klinik uygulama öncesi anksiyetelerini azaltmada ve özgüvenlerini geliştirmede kullanılabilir bir yöntem olduğu saptandı. Bu sonuç doğrultusunda, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği eğitiminde klinik simülasyonun müfredata entegre edilerek basit ve karmaşık senaryoların yer aldığı simülasyonların planlanması önerildi.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Klinik Simülasyon, Standardize Hasta.

S-1422
LEVINAS'IN BEN VE ÖTEKİ KAVRAMI BAĞLAMINDA RUH SAĞLIĞI SORUNU OLAN BİREYE
YAKLAŞIM

Yeter Sinem Üzar Özçetin¹ , Duygu Hiçdurmaz¹

¹ | Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Levinas'ın ben ve öteki kavramları bağlamında ruh sağlığı sorunu olan bireye yaklaşımın incelenmesi.
Yöntem: Literatür taraması.

Bulgular: Levinas benliği, sorumluluğun yoğunlaştığı, öte yandan zevke yer veren ve kendisini merkez noktası olarak gören bir kavram olarak tanımlamaktadır. Benliğimiz öteki'ne olan bakışımızı ve ilişkimizi yönlendirmektedir. Öteki ile ben ilişkisi incelendiğinde; ben'in ve başka bir ben'in arasındaki ayrılık göze çarpmaktadır. Bu ayrılık tarihsel, toplumsal, kültürel gibi pek çok alanda çeşitli ayrımcılıkların kaynağında bulunmaktadır ve hemen her toplumsal/kültürel yapıda farklı şekillerde ortaya çıkabilmektedir. Ruh sağlığı problemlerine yönelik olumsuz bakış açısı söz konusu ayrılığın etkilerindendir. Ben, var olabilmek, fark edilebilmek, anlaşılabilirlik için kendisini belirler ve sınırlarını çizer. Ancak ben'in kendisine ilişkin yaptığı her belirleme aynı zamanda ben olmayana dair bir olumsuzlama içerir. Sağlık çalışanları da dahil olmak üzere ruh sağlığı sorunları olan bireylerin toplum tarafından ötekileştirilerek olumsuz etiketlemelere maruz kalmaları bu sınırlardan kaynaklanmaktadır. Oysaki başkasını gözetmek; çıkar gözetmeyi dışlayarak ben'in ötekine ilişkin sorumluluğu üzerinde durmaktadır ve ben'in kendi içerisindeki aynılığın karşısındır. Birey bu aynılıktan kurtulabilmek için ötekine bağımlıdır. Dolayısıyla, ötekinden sorumlu olma insan ilişkilerinin doğal bir parçası olarak kendini gösterir. Ruh sağlığı problemleri de dahil olmak üzere, ötekine karşı inkar edilemez ve kaçınılmaz sorumluluklar ben'i oluşturan özelliklerdendir. Öyle ki, incinebilir bir başkası yararına benlik kendini merkeze koymaktan vazgeçebilmeyi kabul ettiği ölçüde sorumlu ve etik olabilir. Benliğin saygınlığı, bir başka insana duyulan bastırılmaz ahlaki sorumluluk biçiminde ve bu sorumluluğun yerine getirilmesi sırasında ortaya çıkar. Levinas' a göre bu durum ben'i öteki için adalet talep etmeye götürür ve ben'e ötekinin gözlerinden bakan üçüncü şahısla ilişkisi ortaya çıkar.

Sonuç: Ruh sağlığı problemleri yaşayan bireylere adaletli ve etik koşulların sunumu ancak ben'in kendisini tanıması, sorumluluk alması, ötekine saygı duyması ve aynılığından kurtulmaya istekli olmasıyla gerçekleşebilir. Böylece öteki için varolan ben, kendisi olmayan ötekinin kendisine bağlı olduğu bir konuma yükselmektedir. Dolayısıyla ben, varoluşunun doruk noktasına tam olarak kendisine öteki'nden baktığında erişir ve bu durum ben'i egoizmden kurtarır.

Anahtar Kelimeler: Ben Ve Öteki, Ruh Sağlığı, Ruh Sağlığı Sorunu, Ruh Sağlığı Sorunu Olan Birey

RESİMLİ PSİKOSOSYAL VE DAVRANIŞ SORUNLARI KONTROL LİSTESİ’NİN 4-5 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİĞİNİN İNCELEMESİ

Özge Kapsız¹ , Semra Karaca² , Şengül Cangür¹

¹| Düzce Üniversitesi

²| Marmara Üniversitesi

Amaç: Çocuk ruh sağlığı hizmetlerinin sunumunda çocuklara yönelik ölçüm araçlarına gereksinim duyulmaktadır. Bu çalışma, Türkçe geçerlilik ve güvenirliği 6-16 yaş grubunda Ardıç ve Ünsal (1) tarafından yapılan Resimli Psikososyal ve Davranış Sorunları Kontrol Listesi’nin (Pictorial Pediatric Symptom Checklist - PPSC) okul öncesi 4-5 yaş grubu çocuklarda geçerlilik güvenirliğinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Metodolojik tipte olan bu çalışma, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulundan etik kurul izni ve Düzce İl Millî Eğitim Müdürlüğü’nden kurum izni alındıktan sonra yapılmıştır. Çalışmanın evreni Düzce’de 26 okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 4-5 yaş grubunda çocuğu olan 1512 ebeveynen oluşmaktadır. Araştırmaya katılmayı kabul eden ve çalışmaya alınma kriterlerini karşılayan 790 ebeveyn çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. PPSC ölçeğinin geçerliliğini belirlemek ve desteklemek için MINRES Faktör Analizi ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Ölçeğin güvenirliğini değerlendirmek amacıyla ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık ve Test-Retest güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır.

Bulgular: Ölçek veri setinin çok değişkenli normallik ($p>0.05$) ve çoklu bağlantı varsayımlarını sağladığı gözlenmiştir. Cronbach alfa iç tutarlılık ve test-retest güvenirlik katsayılarına göre ölçeğin genel güvenirliği kabul edilebilir düzeydedir ($C\alpha=0.83$, $r=0.70$). Faktör analizi sonucunda beşli faktör yapısı gösteren PPSC ölçeğinin yapı geçerliliği DFA ile incelenmiştir. DFA sonucunda önerilen model anlamlı bulunmasa da ($\chi^2=460.02$, $df=365$, $p=0.001$) diğer model uyum indeksleri incelendiğinde $RMSEA<0.05$ ve $\chi^2/df<2$ olduğu için model iyi uyum göstermektedir. $SRMR<0.07$ ve CFI, NFI, GFI, AGFI indeksleri de 0.90 veya 0.95’e yaklaştıkları için model kabul edilebilir uyum göstermektedir.

Sonuç: Bulgular PPSC’nin okul öncesi dönem çocuklarında psikososyal ve davranışsal sorunları belirleme fırsatı veren geçerli ve güvenilir bir tarama aracı olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: PPSC, Geçerlilik Ve Güvenirlik, Okul Öncesi Çocuk.

PSİKİYATRİ HASTALARINDA BRØSET ŞİDDET KONTROL LİSTESİ: TÜRKÇE'YE UYARLAMA VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Serap Yıldırım¹ , Emel Öztürk Turgut¹ , Özlem Ögütveren² , Enver Sevinç² , Nurdan Kocabıyık³ , Harun Koyun² , İsmail Yalın² , Mehtap Erkal²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²| Kamu Hastaneler Birliği Manisa İli Genel Sekreterliği Manisa Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi

³| Kamu Hastaneler Birliği Balıkesir Devlet Hastanesi, Balıkesir

Amaç: Kesitsel metodolojik tipteki araştırma, psikiyatri hastalarında Brøset Şiddet Kontrol Listesi'nin (BŞKL) Türkçe'ye uyarlama ve güvenilirlik çalışmasını yapmak amacıyla yürütülmüştür.

Metot: Gerekli izinler alındıktan sonra, BŞKL'nin dil ve kapsam geçerliği yapılmış ve kontrol listesinin son hali oluşturulmuştur. Öncelikli olarak, araştırmanın yürütülmesinin planlanmadığı kliniklerde pilot çalışma yapılarak kontrol listesinin maddelerinin anlaşılır ve işlevsel olduğu belirlenmiştir. Daha sonra gözlemciler arasındaki uyum incelenmiştir. Bu kapsamda 14 hastada, 239 eş gözlem yapılmıştır. İnterrater değerlendirmede, Linear Weighting Kappa değerine göre gözlemciler arasında %53, Intraclass Correlation Coefficient' e göre ise %61 oranında uyum belirlenmiştir (p=.000). Pilot çalışma ve gözlemciler arası uyum çalışması yapıldıktan sonra, araştırmaya başlanmıştır. Araştırma, Şubat-Haziran 2016 tarihleri arasında, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nin üç akut servisinde yürütülmüştür. Akut servislere yatırılan tüm hastalar, yatış süreleri boyunca her vardiya (iki vardiya) değişiminde BŞKL ile değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme işlemi, kontrol listesinin puanlanması ve kontrol listesinde geçen kavramlar konusunda eğitim verilen hemşireler tarafından gözlem yoluyla yapılmıştır. Her vardiyada hastanın şiddet içerikli davranışı olup olmadığı da kaydedilmiştir. Araştırma 96 hastada, 3454 gözlem ile tamamlanmıştır.

Bulgular: Araştırmada, 3454 gözlemde, 20 şiddet içerikli davranış belirlenmiştir. Bu davranışların BŞKL'den alınan puanlara göre dağılımında, puan arttıkça şiddet içerikli davranışın arttığı saptanmıştır. Sıfır ve bir puan alan hastalarda şiddet içerikli davranış gözlemlenmezken, iki puan alanlarda %1.3, üç puan alanlarda %26.8 ve dört puan alanlarda %100 oranında şiddet içerikli davranış gözlemlenmiştir. Yapılan ki-kare testine göre bu anlamlıdır ($\chi^2 = 1712.95$, $p=.000$). Şiddet içerikli davranış gösteren hastaların BŞKL puanlarının medyanı 3.00, göstermeyenlerin ise 0.00 olarak saptanmıştır. Aradaki puan farkı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($U=378.000$, $Z=-10.977$, $p=.000$). ROC eğrisi ile BŞKL puanlarının şiddet içerikli davranışı öngördüğü belirlenmiştir ($AUC=.994$, $p=.000$). Üç puanı kesme puanı olarak alınmıştır. Bu duruma göre %90 sensitivite ve %99.1 spesivite belirlenmiştir ($PV+=.375$, $PV-=.999$).

Sonuç: Bulgular doğrultusunda, BŞKL'nin ülkemizde özellikle şiddet içerikli davranış riskini değerlendirmede kullanılabilecek, pratik ve güvenilir bir araç olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hastası, Şiddet, Kontrol Listesi, Uyarlama, Güvenirlik

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ UYGULAMALARINDA İDEALLER VE GERÇEKLER

Özgü Uluman¹, Özge Sukut¹, Fadime Kaya², Cemile Hürrem Ayhan¹

¹| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

²| Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Araştırma; yasalar kapsamında belirlenen rol ve sorumlulukların psikiyatri hemşirelerinin klinik alanda ne kadar uygulayabildiklerini belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak planlandı.

Gereç ve Yöntem: Araştırma tanımlayıcı dizaynda; 16 Haziran 2016 – 15 Temmuz 2016 tarihleri arasında Psikiyatri Hemşireler Derneği'ne üye kişilerden araştırmaya katılmayı kabul eden 120 kişi ile gerçekleştirildi. Araştırmanın verileri 7 sosyo-demografik bilgi olmak üzere Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşirelerinin Klinik Sorumluluk Kapsamında yapması gereken yasal sorumlulukları içeren 77 soru 0-10 puan ile derecelendirilerek internet ortamı üzerinden toplandı. Verilerin analizi SPSS programında tanımlayıcı istatistikler kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılanların yaş ortalamaları $35,45 \pm 6,77$ (min:24, max:55), %84,2'sinin kadın, %31,7'sinin Yüksek Lisans mezunu, %57,5'inin hemşire olduğu bulundu. Psikiyatri Kliniğinde çalışanların oranı %45,9 olarak bulunurken, % 35,8'inin alanda 10 yıldan fazla çalıştığı bulundu. %56,7'sinin İstanbul'da çalıştığı bulundu. Araştırmada yasal sorumluluklar kapsamında değerlendirilen 77 rol ve sorumluluğun puan ortalamaları 6.39 ± 2.89 ile 8.75 aralığında değişen ortalamalar gösterdiği belirlendi. En yüksek ortalamaya sahip üç rol ve sorumluluk sırası ile "Elektro Konvulsif Terapi (EKT) planlanan hastanın işlem öncesi en az 4 saat aç kalmasını sağlama (8.82 ± 2.22); EKT planlanan hastanın işlem öncesi protezlerin çıkarılmasını sağlama (8.80 ± 2.19); EKT uygulama sırasında hastaya uygun pozisyon verilmesini sağlama (8.75 ± 2.26)" dır. En düşük ortalamaya sahip üç rol ve sorumluluk ise sırası ile "Hastanın sosyal güvencesini takip etme güvencesi olmayan hastaların sosyal güvencelerinin temini için ilgili birimlerle irtibata geçme (6.39 ± 2.89); Hastanın pnomoni belirtileri yönünden gözlenmesi (6.59 ± 3.24) ve Hastayı ve aileyi desteklemede farkındalık ve girişkenlik artırma eğitimi planlama ve uygulama (6.78 ± 3.35) olarak belirlendi.

Sonuç: Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşirelerinin Klinik Sorumluluk Kapsamında yapması gereken yasal sorumluluklar içerisinde, 'Hastanın sosyal güvencesini takip etme güvencesi olmayan hastaların sosyal güvencelerinin temini için ilgili birimlerle irtibata geçme', 'Hastanın pnomoni belirtileri yönünden gözlenmesi' ve 'Hastayı ve aileyi desteklemede farkındalık ve girişkenlik artırma eğitimi planlama ve uygulama' rolleri konusunda farkındalıklarını arttırmaya yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri üzerinde durulması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Rol, Ruh Sağlığı

S-1449
REFLEKSOLOJİ UYGULAMASININ ANKSİYETEYE ETKİSİ

Merve Uğuryol¹ , Ayşegül Bilge¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmada, refleksolojinin anksiyeteye etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma ön test son test kontrol gruplu planlanmıştır. Evreni Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'ne kayıtlı olan öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın ilk aşamasında tüm öğrencilerin anksiyete düzeyi belirlenmiş, ikinci aşamasında anksiyete düzeyi yüksek olan öğrencilerden basit rastgele örnekleme yöntemi ile belirlenen 30 kişi vaka ve 30 kişi kontrol grubunu oluşturmuştur. Veri toplamada; "Tanıtıcı Bilgi Formu, Beck Anksiyete Ölçeği, Durumluk Sürekli Kaygı Ölçeği ve Anksiyete Algı Skalası" kullanılmıştır. Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için gerekli yazılı izinler alınmıştır. Araştırmanın girişim aşamasında ilk olarak vaka ve kontrol grubundaki öğrencilere refleksoloji ile ilgili eğitim verilmiştir. Vaka grubundaki öğrencilere toplamda altı seans refleksoloji uygulanmıştır. Öğrencilere refleksoloji uygulaması sonrası "Beck Anksiyete Ölçeği ve Durumluk Sürekli Kaygı Ölçeği" son test ve bir ay sonra kontrol izlem testi olarak eş zamanlı uygulanmıştır. Ayrıca vaka grubundaki öğrencilere her refleksoloji uygulaması öncesi ve sonrası anksiyete algı skalası uygulanmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı analizler, Bağımlı Gruplarda t testi, Bağımsız Gruplarda t testi, Tek Yönlü ANOVA testi, Pearson Korelasyon, Tekrarlı Ölçümlerde ANOVA testi kullanılmıştır.

Bulgular: Refleksoloji uygulaması sonrası vaka ve kontrol grubu öğrencilerin gruplar arası Beck Anksiyete Ölçeği puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir düşüş kaydedilmiştir ($p=0.00$). Öğrencilerin grup içi Durumluk Kaygı Ölçeği puan ortalamalarında vaka grubunda anlamlı bir fark saptanmıştır ($p=0.00$). Refleksoloji uygulanan vaka grubundaki öğrencilerin anksiyete algı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p=0.00$).

Sonuç: Sonuç olarak, altı seanslık refleksoloji uygulamasının anksiyete düzeyine olumlu etkisinin olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Refleksoloji, Anksiyete, Psikiyatri Hemşireliği

SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ UYGULAMALARDAKİ İLETİŞİMLERİNE DAİR ALGILARI, ÖZ-DUYARLIK VE PROAKTİF KİŞİLİK PROFİLLERİ: PİLOT ÇALIŞMA

Özge Sukut¹, Selver Karaaslan², Sevil Yılmaz¹, Hülya Bilgin¹

¹| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

²| Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Amaç: Araştırmanın amacı ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin mesleki uygulamalardaki iletişimlerine yönelik algıları ile ve öz-duyarlılık ve proaktif kişilik profillerini belirlemek amacı ile planlandı.

Yöntem: Araştırmanın ön verileri 16 Mayıs 2016-03 Haziran 2016 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinde ebelik ve hemşirelik bölümünde okuyan 145 öğrenci ile gerçekleştirildi. Araştırmanın verileri etik ve kurum izin alındıktan sonra araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyo demografik form (8 soru), hasta-hasta yakını-klinikte çalışan hemşire ve klinikte birlikte çalıştığı sorumlu öğretim elemanına yönelik iletişim algısını içeren (20 soru) veri formu ile toplandı. Öz-duyarlılığı ölçmek için 6 alt boyuttan oluşan 26 soruluk likert tipli Öz-duyarlılık Ölçeği kullanıldı. Proaktif kişilik yapısını ölçmek için ise 10 sorudan oluşan Proaktif Ölçeği kullanıldı. Bu çalışmada Proaktif Ölçeğin iç tutarlılık değeri 0,784, Öz-duyarlılık Ölçeği'nin ise 0,780 olarak bulundu. Araştırmanın verileri t-test, ANOVA ve tanımlayıcı analizlerle değerlendirildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %66,9'u kadın, %69'u hemşirelik öğrencisi, %44,1'ü 3. sınıf öğrencisi olduğu bulundu. Ebelik öğrencilerinin hemşirelik öğrencilerine göre öz-duyarlılık puanları istatistiksel olarak daha yüksek bulundu ($p<0,05$). Sınıf ve cinsiyet arasında istatistiksel bir fark bulunmadı ($p>0,05$). Öğrencilerin Öz-duyarlılık ölçeği ortalaması $80,75\pm11,90$, Proaktif Ölçeği ortalaması ise $42,05\pm16,86$ olarak bulundu. İletişim algıları incelendiğinde; iletişimde klinikte hasta yakını ile güvende hissetme oranı $5,77\pm3,76$ olarak bulundu. İletişimde hasta ile stresli hissetme ortalaması $3,80\pm3,60$ olarak saptandı. İletişiminde hasta yakını ile rahat hissetme $5,29\pm3,63$ olarak tespit edildi. Kendini klinikte hasta, hasta yakını, öğretim elemanı, hemşire ile yeterli hissetme oranları 6,10 - 6,41 arasında olduğu görüldü. İletişimde memnuniyet oranı incelendiğinde sorumlu öğretim elemanı ile en düşük memnuniyette ($6,30\pm3,35$) olduğu bulundu.

Sonuç: Öğrencilerin ortalamasına göre proaktif kişilik düzeyinin düşük, öz-duyarlılığın orta olduğu bulundu. Öğrencilerin hasta yakını ile iletişimlerinde kendini güvende hissetme oranının düşük olduğu ama en rahat hasta yakını ile iletişime geçtiği, en fazla hasta ile iletişimde stres yaşadığı, orta düzeyde kendilerini iletişimde yeterli hissettiği ve en düşük oranda öğretim elemanları ile iletişimde memnuniyet yaşadığı bulundu.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Ebelik, Proaktif, İletişim Algısı, Öz-Duyarlılık

AYDIN SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLERİ

Ömer Faruk Baştuğ¹, Hülya Arslantaş¹

¹| Adnan Menderse Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Beklenti, önceki tecrübelerden yola çıkarak gelecekte ne olabileceği ile ilgili tahminlerde bulunmaktır. Gelecek beklentisi ise, bireylerin gelecekle ilişkili görüş, ilgi ve kaygılarını içine alan bilişsel haritalardır. Araştırma ADÜ Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin geleceğe yönelik beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışmanın evrenini Mart-Mayıs 2016'da ADÜ Sağlık Yüksek Okulu hemşirelik, ebelik, beslenme ve diyetetik bölümlerinde okuyan 869 öğrenci, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden ve çalışmanın yapıldığı günlerde derslerde olan 650 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine ilişkin soru formu ve Gelecek Beklentisi Ölçeği (GBÖ) kullanılmıştır. GBÖ ekonomik, sosyal, eğitsel, kişisel- mesleki gelecek alt ölçeklerinden oluşmakta olup toplam puan elde edilmemektedir. Öğrencilerin ölçeğe verdikleri yanıtların değerlendirilmesinde her alt bölüm için düşük (1-1,79), ortanın altı (1,80-2,59), orta (2,60-3,39), ortanın üstü (3,40-4,19) ve yüksek (4,20-5,00) olmak üzere beş farklı düzey puan verilmektedir. Elde edilen veriler SPSS 21 programı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %32,3'ü ikinci sınıf, yaş ortalaması 20.76 ± 1.76 , %81,72'si kadın, %70,6'sı okuduğu bölümden memnun, %59,1'i mezun olunca hemen atanacağına inanmaktadır. Ülkemizin geleceği hakkında %81,5'i kötümser hissetmektedir. Öğrencilerin ekonomik gelecekleri hakkında ($\bar{x}=2,30$) tereddütleri oldukları görülmüştür. Gelecekte hayat şartlarının ($\bar{x}=2,36$), ekonomik koşulların ($\bar{x}=2,40$), refah düzeyinin ($\bar{x}=2,34$), iş imkânlarının ($\bar{x}=2,09$) daha iyi olacağına dair tereddütleri vardır. Öğrencilerin sosyal geleceklerinin kötü olacağına dair şüpheleri ($\bar{x}=2,05$) olduğu görülmüştür. Gelecekte sorunların daha az olacağına ($\bar{x}=1,98$), insanların daha mutlu olacağına ($\bar{x}=2,02$), daha barışçı ve demokratik bir toplum olacağımıza ($\bar{x}=1,99$), hukuk düzeninin daha iyi olacağına ($\bar{x}=1,98$), insanların farklılıklara daha saygılı olacağına ($\bar{x}=2,13$), dair beklentileri ortanın altı çıkmıştır. Öğrencilerin eğitsel gelecekleri hakkında beklentileri ortanın altındadır ($\bar{x}=2,50$). Gelecekte okulların eğitim imkânlarının daha iyi olacağına ($\bar{x}=2,40$), daha iyi öğretmenlerin yetişeceğine ($\bar{x}=2,46$), öğrencilerin daha nitelikli olacağına ($\bar{x}=2,48$) dair tereddütleri vardır. Öğrenciler kişisel mesleki geleceklerine ilişkin beklentileri ortanın üstüdür ($\bar{x}=3,78$). Gelecekte yapacağı mesleğe katkı sağlayacağına ($\bar{x}=3,41$), daha sorumlu bir kişi olacağına ($\bar{x}=3,73$), daha girişimci bir birey olacağına ($\bar{x}=3,73$), iyi bir aile kuracağına ($\bar{x}=3,86$), topluma yararlı bir birey olacağına ($\bar{x}=3,94$) dair beklentileri ortanın üstündedir.

Sonuç: Çalışmamıza katılan öğrencilerin geleceğe dair beklentileri genel olarak ortanın altındadır. Bu alanda yapılacak çalışmalar bunun sebeplerini ve çözüm yollarını tespit etmek adına önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Gelecek Beklentisi

KANSERİN NÜKSETMESİ KORKUSU ENVANTERİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Nilgün Kahraman¹ , Duygu Hiçdurmaz¹

¹| Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD, Ankara, Türkiye

Amaç: Nüks korkusu remisyon dönemindeki hastalar için oldukça önemli bir problemdir. Ülkemizde bu konunun belirlenebilmesini sağlayacak geçerli ve güvenilir bir araç bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada geçerli ve güvenilirliği iyi olan, hemen hemen tüm kanser türlerine uygulanabilecek ve genellenebilecek, kapsamlı bir ölçek olan “Fear of Cancer Recurrence Inventory” envanterinin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının yapılması amaçlanmıştır.

Method: Bu çalışma Ankara ili sınırlarında dört Üniversite, beş Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yürütülmüştür. Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için gerekli etik kurul ve hastane izinleri alınmıştır. Çalışmaya 4 kanser grubundan (kolorektal, akciğer, prostat, meme) 300 hasta alınmıştır. Dil geçerliliği için öncelikle ölçeğin yazıldığı dilin uzmanı olan üç kişi tarafından, Türkçe’ye çevirisi yapılmış ve daha sonra dil alanında uzman bir kişi tarafından yeniden İngilizceye çevrilerek ölçek sahibi, alanda uzman kişi ve Türk dili uzmanı tarafından tekrar kontrol edilmiştir. Kapsam geçerliliği için 11 psikiyatri hemşireliği uzmanı tarafından dereceli değerlendirme anketi uygulanmıştır. Yapı geçerliliği için açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Zamana göre değişmezlik değerlendirmesi için 75 hastaya 3 hafta ara ile ölçek tekrar uygulanmıştır.

Bulgular: Uzman görüşleri Kendall’s W analizi ile değerlendirilmiş aralarında istatistiksel olarak bir farklılığın olmadığı (Kendall’s W=0.033, p=0.173) saptanarak uzman puanlarının uyumlu olduğu görülmüştür. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin 42 madde ile 7 faktörde toplandığı ve bütün faktör yüklerinin 0,70’nin üstünde ve bunların toplam varyansın %89,196’sını açıkladığı görülmektedir. Uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde farklı ölçeğin 42 madde ve 7 faktörlü yapısının genel olarak iyi uyum sağladığı görülmektedir ($\chi^2/df= 3,609$, IFI=0,901, TLI= 0,893, CFI=0,900, RMSEA=0,093, SRMR=0,1063). Ölçek güvenilirliği değerlendirilmesi sonucunda Cronbach alfa değerinin her bir ölçek ve alt boyut için 0,90’ dan yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca tekrar test yöntemi ile tekrar uygulanan ölçeğin zamana göre değişmez olduğu puan ortalamaları arasındaki farkın anlamsız olduğu ile saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Kısaca kanserde nüks korkusu envanterinin Türk toplumunda kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir araç olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Kanserde Nüks Korkusu, Sağkalım, Geçerlik Ve Güvenirlik

PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNDE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK İLE EMPATİK EĞİLİM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nareg Doğan , Nur Elçin Boyacıoğlu , Mehmet Ali Doğan , Neslihan Keser Özcan

Amaç: Psikolojik dayanıklılık, psikiyatri hemşirelerinin sıkıntılı çalışma koşullarında hasta bakım kalitesi, baş etme ve iş doyumlarını etkileyen önemli bir kavramdır. Hemşirelik bakımında önemli bir yeri olan empatinin, psikolojik dayanıklılıkla ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada psikiyatri servisinde çalışan hemşirelerin psikolojik dayanıklılıkları ile empatik eğilimleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır.

Method: Araştırma, Mayıs- Haziran 2016 tarihleri arasında İstanbul’da bir Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi’nde çalışan 101 hemşire ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında “Bilgi formu”, “Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”, “Empatik Eğilim Ölçeği”, verilerin istatistiksel değerlendirmesinde ise frekans, ortalama ve Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır. Çalışmanın yürütüldüğü kurumdan etik kurul izni, katılımcılardan sözlü ve yazılı onam alındı.

Bulgular: Empatik eğilim ile psikolojik dayanıklılık arasında aynı yönde anlamlı ilişki bulundu ($r=.0379$, $p=.000$). Empatik eğilim ile psikolojik dayanıklılık ölçeği alt grupları arasındaki ilişki incelendiğinde, üç alt grupta ilişki bulunurken (gelecek algısı, sosyal yeterlilik ve sosyal kaynaklar), diğer üç alt grupta herhangi bir ilişki bulunmadı (yapısal stil, kendilik algısı, aile uyumu).

Sonuç: Empatik eğilimi yüksek olan hemşirelerin daha dayanıklı olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Empatik Eğilim, Psikolojik Dayanıklılık, Psikiyatri Hemşireliği, Türkiye

IV. ULUSLARARASI VE VIII. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

“İDEALLER VE GERÇEKLER : YAPAMADIKLARIMIZ”

POSTER BİLDİRİLER

www.pncongress2016.com

Dalya

7 KASIM 2016 / 09:00-16:00

Poster Pano Sırası	Poster ID No Bildiri Başlığı
1.	1198 ŞİZOFRENİ HASTALARINDA FARKINDALIK TEMELLİ PSİKOSOSYAL BECERİ EĞİTİMİNİN İŞLEVSEL İYİLEŞME VE İÇGÖRÜ DÜZEYİNE ETKİSİ
2.	1408 BİR RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİNDE ÇALIŞANLARDA ÇATIŞMA YÖNETİMİ EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİ
3.	1102 ŞİZOFRENİ HASTASI OLAN KİŞİLER VE AİLELERİNE YÖNELİK WEB-TABANLI VE VİDEOKONFERANS YÖNTEMİ İLE DANIŞMANLIK
4.	1310 ATILGANLIĞI GELİŞTİRMEDE, İLETİŞİM BECERİLERİ GELİŞTİRME DERSİNİN ETKİSİ
5.	1264 LİSE ÖĞRENCİSİ ERKEK ERGENLERDE PROBLEM ÇÖZME EĞİTİMİNİN; PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ, KİŞİLERARASI İLİŞKİ TARZI VE ÖFKE KONTROLÜ ÜZERİNE ETKİSİ
6.	1313 LİSE ÖĞRENCİSİ ERGENLERE VERİLEN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK EĞİTİMİN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK İNANCA VE SOSYAL MESAFEYE ETKİSİ
7.	1446 VENTROGLUTEAL ALANA İNTRAMÜSKÜLER ENJEKSİYON UYGULAMASINA YÖNELİK HEMŞİRELERE VE EBELERE VERİLEN EĞİTİMDE NÖRO LİNGVİSTİK PROGRAMLAMA TEKNİĞİNİN ETKİSİ
8.	1159 TEMPOROMANDİBULER BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA GRUP TERAPİSİNİN ETKİNLİĞİ
9.	1297 BİR İYİLEŞME MODELİ İLE İZLENEN ALKOL BAĞIMLILARININ 12 AYLIK TAKİP SONUÇLARI
10.	1452 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGU GEREKSİNİMLERİ İLE STRESLE BAŞA ÇIKMA TARZLARI ÜZERİNDE RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİN ROLÜ
11.	1409 DEĞİŞİM AJANLARI: ERGENLERE UYGULANAN AKRAN EĞİTİMİ PROGRAMININ MADDE BAĞIMLILIĞINI ÖNLEMEDEKİ ETKİSİ
12.	1457 MÜZİK TERAPİSİNİN YAŞLI KANSER HASTALARININ ANKSİYETE VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ
13.	1243 ASTİM HASTALARINDA CİNSEL DİSFONKSİYONUN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ
14.	1166 KARACİĞER NAKLİ UYGULANAN BİREYLERDE ANKSİYETE-DEPRESYON DURUMLARININ PSİKOSOSYAL UYUMLARINA ETKİSİ
15.	1194 YATARAK TEDAVİ GÖREN KANSER HASTALARININ FONKSİYONEL DURUMLARI
16.	1199 HEMODİYALİZ UYGULANAN HASTALARIN UMUTSUZLUK VE YAŞAM KALİTESİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
17.	1299 DİYALİZ HASTALARINDA SOSYAL İŞLEVSELLİK, BEDEN İMAJİ ALGISI VE RUHSAL DURUM DEĞERLENDİRİLMESİ
18.	1425 MEME KANSERLİ HASTALARIN CİNSEL UYUMU VE BEDEN İMAJININ İNCELENMESİ
19.	1115 JİNEKOLOJİK MUAYENEYE GELEN KADINLARIN ANKSİYETE DÜZEYİNİN BELİRLEMESİ
20.	1267

	İNFERİLİTENİN PSİKOLOJİK, SOSYAL VE ETİK YÖNLERİ: BİR DERLEME ÇALIŞMASI
21.	1370 GEBELİK DÖNEMİNDE ARAŞTIRMALARDA KULLANILAN PSİKİYATRİK ÖLÇEKLERİN İNCELENMESİ
22.	1369 POSTPARTUM DÖNEMDE YAPILAN ARAŞTIRMALARDA KULLANILAN PSİKOSOSYAL ÖLÇEKLERİN İNCELENMESİ
23.	1160 MEME KANSERLİ HASTALARA YÖNELİK YAPILANDIRILMIŞ KISA SÜRELİ PSİKOEĞİTİM MÜDEHALESİ
24.	1164 KANSER TANISIYLA HASTANEDE YATAN ERGENLERİN SEMPTOMLARI, ANNELERİNİN STRES DÜZEYİ VE ERGENLERİN YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
25.	1287 BARİYATRİK CERRAHİNİN PSİKOSOSYAL YÖNÜ
26.	1383 ONKOLOJİ KORİDORLARI: KANSER HASTASI VE YAKINLARININ KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKİYATRİSİ GEREKSİNİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
27.	1286 WATSON İNSAN BAKIM MODELİNE TEMELLENDİRİLMİŞ HEMŞİRELİK BAKIMININ GEBELİK KAYBI ÖYKÜSÜ OLAN GEBELERİN RUH SAĞLIĞINA ETKİSİ
28.	1440 PSİKOSOSYAL BAKIM VE ONKOLOJİ HEMŞİRELİĞİ
29.	1184 KRONİK HASTALIĞI OLAN HASTALARIN PSİKOSOSYAL GEREKSİNİMLERİNİN BELİRLENMESİNDE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YETENEKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
30.	1347 SİTOTOKSİK KEMOTERAPİ ALAN HASTALARDA STRES BELİRTİLERİ VE DÜZEYİ İLE BAŞ ETME YÖNTEMLERİ ARASINDA İLİŞKİ VAR MIDIR?
31.	1402 MULTİPLE SKLEROZLU HASTALARIN STİGMATİZASYON TECRÜBELERİNİN DERİNLEMESİNE İNCELENMESİ
32.	1154 PSİKİYATRİK HASTALIĞI VE TİP 2 DİYABETİ OLAN BİREYLER İLE YALNIZCA TİP 2 DİYABETİ OLAN BİREYLERİN DİYABET ÖZ BAKIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
33.	1434 TÜRKİYE’DE KANSER HASTALARI VE YAKINLARI İLE YAPILAN PSİKOEĞİTİM ÇALIŞMALARI: BİR LİTERATÜR TARAMASI
34.	1437 KANSER HASTALARINDA JAMES DESTEKLEYİCİ BAKIM GEREKSİNİMLERİNİ BELİRLEME ÖLÇEĞİ’NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
35.	1441 HEMATOLOJİ KLİNİĞİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İLETİŞİM VE EMPATİ BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
36.	1428 45-60 YAŞ ARASINDAKİ MENOPOZ DÖNEMİNDEKİ KADINLARIN MENAPOZ YAKINMALARININ YALNIZLIK DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİ
37.	1185 KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE ÖLÜM ANKSİYETESİNİN PSİKOSOSYAL UYUM ÜZERİNE ETKİSİ
38.	1246 HEMODİYALİZ TEDAVİSİ ALAN BİREYLERDE BEDEN İMGESİNİN YAŞAM NİTELİĞİNE ETKİSİ
39.	1386 MEME KANSERİ SAĞKALANLARINDA TEKRARLAMA KORKUSU: KALİTATİF ARAŞTIRMA

40.	1453 BİR FİZİK TEDAVİ HASTANESİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN HASTALARIN AĞRI, ANKSİYETE, DEPRESYON DÜZEYLERİ İLE DİNİ BAŞA ÇIKMA BİÇİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ
41.	1174 KOAH'LI HASTALARDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE YAŞAM DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ
42.	1301 KANSER HASTALARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE VE KONTROL ODAĞINA GÖRE PROBLEM ÇÖZME BECERİ ALGILARI
43.	1361 İN-VİTRO FERTİLİZASYON TEDAVİSİ GÖREN KADINLARDA STRESE YOL AÇAN ETMENLER
44.	1197 ŞİZOFRENİ HASTALARININ PRİMER BAKIM VERİCİLERİNİN HASTALIĞA İLİŞKİN GEREKSİNİMLERİ VE BAKIM YÜKÜNE ETKİSİ
45.	1161 HEMŞİRELERİN MOBBİNG DURUMLARININ BELİRLENMESİ
46.	1162 SİGARA, ALKOL YA DA MADDE KULLANAN BİREYLERDE PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİN; ÖZKİYIM VE UMUTSUZLUK ÜZERİNE ETKİSİ
47.	1285 HEMŞİRELERİNİN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİ İLE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
48.	1459 TERÖRİZMİN RUH SAĞLIĞINA ETKİLERİ
49.	1306 PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN GÖZLEM RAPORU YAZMAYA İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİ
50.	1152 KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARINA BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKLERİ VE BAŞ ETME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
51.	1281 ERGENLERDE ÖFKE, ATILGANLIK VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
52.	1291 TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDE ÇALIŞAN PERSONELİN EMPATİK EĞİLİM, PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK, ÖZ YETERLİLİK VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
53.	1391 PSİKİYATRİ HASTALARININ BAKIM VERİCİLERİNDE ATILGANLIK VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
54.	1412 PSİKİYATRİ HASTALARININ ELEKTROKONVÜLSİF TEDAVİ'YE İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
55.	1427 TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİ HASTALARINDA YAŞAM KALİTESİ DÜZEYİ İLE SOSYAL UYUM ARASINDAKİ İLİŞKİ
56.	1430 OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARINDA GÖZLENEN DAVRANIŞ PROBLEMLERİ İLE ANNE-BABA TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
57.	1414 ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMASININ RİSKLİ DAVRANIŞLAR, İNTİHAR OLASILIĞI VE DEPRESİF BELİRTİLERLE İLİŞKİSİ
58.	1280 ŞİZOFRENİ HASTALARINDA DİNSEL İNANÇ GÜCÜ VE TEDAVİYE UYUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
59.	1431 BAĞIMLILARDA GÖRÜLEN ENFEKSİYONLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI
60.	1420 CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN KIZ ÇOCUKLARININ PROFİLLERİ
61.	1398

	BİR GRUP LİSE ÖĞRENCİSİNDE İNTERNET KULLANIM ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
62.	1436 TUNCELİ EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE YANSIYAN KADINA ŞİDDET VAKALARININ İNCELENMESİ
63.	1348 MANISA RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİ AHMETLİ ÜNİTESİNDE YATAN HASTALARDA YAŞAM KALİTESİ İLE DAMGALANMA ARASINDAKİ İLİŞKİ
64.	1442 TUNCELİ EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE YANSIYAN MADDE KULLANIM VAKALARININ İNCELENMESİ
65.	1178 REHABİLİTASYON PROGRAMLARINA KATILAN VE KATILMAYAN ŞİZOFRENİ HASTALARININ TEDAVİYE UYUM VE ÖZ YETERLİLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
66.	1388 ALZHEİMER HASTALARINA UYGULANAN FİZİKSEL AKTİVİTE PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİ: SİSTEMATİK DERLEME
67.	1390 RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLER VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİ AÇISINDAN İYİLEŞME
68.	1397 RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN AİLELERİNDE BAKIM YÜKÜ VE RUHSAL SAĞLIK DURUMU
69.	1179 ŞİZOFREN HASTANIN BAKIM VERİCİSİNDE BAKIM YÜKÜ VE PSİKİYATRİK SEMPTOM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ
70.	1312 ETİK AÇIDAN BİR BAKIŞ: ALZHEİMER
71.	1241 ÇOCUK İSTİSMARIYLA YÜZ HABERDE YÜZLEŞMEK
72.	1351 BİPOLAR BOZUKLUKTA BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKÜ VE BAŞ ETME YÖNTEMLERİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ
73.	1252 AMELİYAT ÖNCESİ VE AMELİYAT SONRASI DÖNEMDE HASTA YAKINLARININ GEREKSİNİMLERİNİN İNCELENMESİ
74.	1224 TÜBERKÜLOZLU HASTALARDA ANKSİYETE, DEPRESYON VE YALNIZLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ

8 KASIM 2016 / 09:00-16:00

Poster Pano Sırası	Poster ID No Bildiri Başlığı
1	1170 ONKOLOJİ HEMŞİRELERİNİN YAŞAM VE MESLEKİ DEĞERLERİNİN İNCELENMESİ
2	1196 HEMŞİRELİKTE SOSYAL GİRİŞİMCİLİK KAVRAMI VE ÖNEMİ
3	1189 HEMŞİRELİĞİN PROFESYONELLEŞMESİNDE MENTÖRLÜĞÜN YERİ: DERLEME
4	1200 MESAI USULÜ İLE ÇALIŞAN SAĞLIK PERSONELLERİ İLE NÖBET USULÜ ÇALIŞAN SAĞLIK PERSONELLERİNİN TÜKENMİŞLİK VE DEPRESYON DERECELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
5	1379 HEMŞİRELERDE ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜK, İŞ DOYUMU VE STRESLE BAŞ ETME TARZLARI İLİŞKİSİ
6	1143 GÖÇMENLERİN KÜLTÜRLERARASI UYUMUNDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNİN ROLLERİ
7	1300 PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE MOTİVASYONEL GÖRÜŞMEYİ İÇEREN ÇALIŞMALAR: BİR İNCELEME ÇALIŞMASI
8	1447 HEMŞİRELERİN YAŞAM KALİTESİ İLE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
9	1250 BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE YATAKLI SERVİSLERDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN MANEVİYAT VE MANEVİ BAKIMA İLİŞKİN ALGILARI
10	1251 ÇALIŞANLARA PSİKOLOJİK DESTEK PROGRAMLARININ ÖNEMİ
11	1268 HEMŞİRELERİN ETİK KARAR VERME DÜZEYİ İLE PROFESYONEL BENLİK KAVRAMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
12	1399 HEMŞİRELERİN SOSYOTROPİK-OTONOMİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE KLİNİK KARAR VERME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
13	1206 HEMŞİRELERDE ÖLÜM KAYGISI, ÖLMEKTE OLAN HASTAYA BAKIM VERMEYE İLİŞKİN TUTUMLAR VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER
14	1249 BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN HASTA GÜVENLİĞİ ALGILARI VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
15	1350 PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNE YÖNELİK HASTALARDAN GELEN GÜVENLİK TEHDİTLERİNİN İNCELENMESİ
16	1406 BİR RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİNDEKİ HEMŞİRELERİN KULLANDIKLARI KONTROL YÖNTEMLERİNİN EMPATİK EĞİLİM VE BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
17	1438 BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ ACİL SERVİS ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDETİN İNCELENMESİ
18	1461 AKADEMİSYEN HEMŞİRELERDE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK: HANGİ KONULARDA VE NEDEN SESSİZ KALİYORLAR?
19	1469 PSİKİYATRİDE TAMAMLAYICI VE BÜTÜNLEYİCİ TIP KULLANIMI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ
20	1471 SAĞLIK PROFESYONELLERİNİN FONKSİYONEL OLMAYAN TUTUMLARI VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYİNE ETKİSİ

21	1214 BÖLGE RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ VE RUHSAL HASTALIK/HASTALARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
22	1182 YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN MANEVİ DESTEK ALGILARININ BELİRLENMESİ: BİR PİLOT ÇALIŞMA
23	1307 HEMŞİRELERİN ÖZGECİLİK DAVRANIŞLARININ TRANSAKSİYONEL ANALİZ EGO DURUMLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ
24	1135 BAKIM VE REHABİLİTASYON MERKEZİNDE ÇALIŞAN BAKIM ELEMANLARININ RUHSAL DURUMLARININ İNCELENMESİ
25	1210 ONKOLOJİ HASTASIYLA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PROFESYONEL YAŞAM KALİTESİ VE TRAVMA SONRASI GELİŞİM DÜZEYLERİNE PSİKOEĞİTİMİN ETKİSİ
26	1339 PSİKİYATRİ HASTALARINA BAKIM VEREN HEMŞİRELERİN BAKIM ODAKLI HEMŞİRE-HASTA ETKİLEŞİM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
27	1345 HEMŞİRELER TÜKENMİŞLİK HİSSEDİYORLAR MI?
28	1450 AKADEMİSYENLERDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE DÜRTÜSELLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ
29	1454 YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIKLARI İLE MESLEKİ TATMİN, TÜKENMİŞLİK VE MERHAMET YORGUNLUĞU DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
30	1472 BİR AMATEM KLİNİĞİNDE OPİOİD KULLANIM BOZUKLUĞU TANISI İLE TAKİP EDİLEN HASTALARIN HEMŞİRELİK BAKIMI VE UYGULAMALARI
31	1328 BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNİN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI KLİNİĞİ'NDE TEDAVİ GÖREN HASTALARIN NANDA'YA GÖRE BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
32	1365 ENGELSİZ YAŞAM VE REHABİLİTASYON MERKEZİ'NDE ÇALIŞANLARIN TÜKENMİŞLİK VE YAŞAM DOYUM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
33	1188 HEMŞİRELERİN YAŞADIKLARI ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ İLE DUYGUSAL ZEKA ARASINDAKİ İLİŞKİ
34	1181 İLKOKUL 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNDE ENÜREZİS SIKLIĞI, ANNE TUTUMU VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
35	1147 ŞİZOFRENİ HASTALARININ TABURCULUK SONRASI ERKEN DÖNEMDE ÖZ-BAKIM GÜCÜ VE BAKIM GEREKSİNİMLERİ
36	1148 PSİKİYATRİ HASTALARINDA TEDAVİYE UYUM VE SOSYAL DESTEK ARASINDAKİ İLİŞKİ
37	1205 ŞİZOFRENİ HASTALARINDA AİLE ORTAMI, İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA VE YAŞAM KALİTESİ
38	1238 KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARINDA AİLE TEMELLİ BAKIM: AİLE SİSTEMLERİ HEMŞİRELİK MODELİ
39	1284 DEHB TANISI İLE TAKİP EDİLEN ERGENLERDE ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN UYGULANMASI: GÖRÜŞMELERE İLİŞKİN DENEYİMLER
41	1335 BAĞLANMA TARZLARI VE İNTERNET BAĞIMLILIĞININ EVLİLİK UYUMUNA ETKİSİ
42	1358 PSİKİYATRİ HASTALARININ TABURCULUK SÜRECİ
43	1451 PSİKİYATRİ SERVİSİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN KADIN HASTALARIN ÖZ BAKIM BECERİLERİNİN

	HASTALAR VE HEMŞİRELER TARAFINDAN ALGILANMASI
44	1138 PSİKİYATRİK BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE İNTİHAR OLASILIĞI İLİŞKİSİ
45	1136 DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU TANISI ALMIŞ ÇOCUKLARIN ANNELERİNİN ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ, TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ VE ÇOCUK YETİŞTİRME TUTUMLARININ İNCELENMESİ
46	1219 ADÖLESAN OLAN VE OLMAYAN ANNELERDE ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI, DEPRESYON VE MATERNAL BAĞLANMA
48	1395 ANTİPSİKOTİK KULLANAN HASTALARDA İLAÇ YAN ETKİLERİNİN TEDAVİYE UYUM ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
49	1421 VALIDATION OF THE TURKISH TRANSLATION OF THE COGNITIVE TEST ANXIETY SCALE-REVISED
50	1462 NÖROLOJİK HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN BAKIM VERİCİLERİNİN BAKIM VEREN YÜKÜ İLE STRESLE BAŞA ÇIKMA BİÇİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ
51	1257 ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN UMUTSUZLUK DÜZEYLERİ VE ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEĞİN BELİRLENMESİ
52	1407 BİPOLAR BOZUKLUK TANISI ALMIŞ HASTALARIN CİNSEL İŞLEVLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
53	1375 PSİKOTİK BOZUKLUKLARDA AİLE YAPISI
54	1378 ŞİZOFRENİ HASTALARINDA YAŞAM KALİTESİ VE PSİKİYATRİ HEMŞİRESİNİN SORUMLULUKLARI
55	1410 TÜRKİYE'NİN SAKLI KALMIŞ BİR DEĞERİ:TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİ
56	1368 KAÇINILMAZ BİR GERÇEK:YAŞLILIK...YAŞLILIK DÖNEMİ DEPRESYONLARI VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI
57	1293 HİPNOZUN TIPTA KULLANIMI VE TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ
58	1290 TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELERİNİN VAKA YÖNETİMİNDE ÖZYETERLİLİĞİ; İDEALLER VE GERÇEKLER
59	1315 ROY UYUM MODELİNİN KULLANIMI: DERLEME
60	1311 ŞİZOFRENİ TARAFINDAN YUTULMA KİM OLMAYA BAŞLADIM?
61	1288 AMPUTASYONUN PSİKOSOSYAL YÖNÜ
62	1289 CERRAHİ SÜREÇTE MÜZİĞİN ETKİSİ
63	1177 TOPLUM RUH SAĞLIĞI HİZMETİNDEKİ ENGELLER
64	1242 RUH SAĞLIĞINDA RİSKLİ GRUP: GÖÇ ETMİŞ BİREYLER
65	1278 TOPLUMUNUN DİĞER BİR ÖTEKİSİ, EŞCİNSELLİK
66	1105 ŞİZOFRENİ HASTALARINDA BİREYSEL HİJYEN

67	1302 EVLİLİK VE EBEVEYN OLMA SÜRECİNDE KORUYUCU RUH SAĞLIĞI
68	1380 BACH ÇİÇEKLERİ: DUYGULAR VE ZİHİNSEL SORUNLAR İÇİN ÇİÇEKLERİN İYİLEŞTİRİCİ GÜCÜ
69	1381 BİYONÖROEMOSYONEL SİSTEM: HÜCRE- BEYİN-DUYGULARIN İŞBİRLİĞİ
70	1253 ÖRGÜTLENMEDE SOSYAL MEDYAYI KULLANIYOR MUYUZ?
71	1572 ÜLKEMİZDEKİ PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRELERİNDE SUNULANBİLDİRİLERİN İNCELENMESİ
72	1382 HEMŞİRELİK VE EBELİK ÖĞRENCİLERİNDE TEMEL KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE SORUN ÇÖZME BECERİLERİ İLİŞKİSİ
73	1240 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES, ALGILANAN SOSYAL DESTEK, ÖZNEL İYİ OLUŞ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

9 KASIM 2016 / 09:00-14:00

Poster Pano Sırası	Poster ID No Bildiri Başlığı
1	1429 KRONİK RUHSAL HASTALIKLARDA BAKIM VEREN YÜKÜ: SİSTEMATİK DERLEME
2	1139 RUHSAL HASTALIKLARDA İYİLEŞME
3	1157 PSİKİYATRİ HASTALARI İLE KLİNİK ARAŞTIRMALAR, ETİK VE HEMŞİRELİK
4	1303 ERGENLERDE DEPRESYON İLİŞKİLİ İNTİHARLARIN ÖNLENMESİNDE HEMŞİRELERİN MÜDAHELELERİ
5	1346 ASPERGER SENDROMU OLAN ÇOCUKLARA YÖNELİK GÜNCEL HEMŞİRELİK UYGULAMALARI
6	1349 YAŞLI BİREYİN BİLİŞSEL VE ALGISAL FONKSİYONLARINI DESTEKLEMeye YÖNELİK GÜNCEL HEMŞİRELİK UYGULAMALARI
7	1433 SESSİZ ÇIĞLIK: CİNSEL İSTİSMAR MAĞDURU ÇOCUKLAR
8	1355 STİGMA VE HEMŞİRELİK
9	1212 TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDE GÖREMEDİKLERİMİZ: YAŞLILAR
10	1248 BABALIK ROLÜ : BAĞLANMADAN BAĞIMLILIĞA GİDEN YOL
11	1277 TÜRKİYE’DE PSİKİYATRİ HASTALARININ TEDAVİYE UYUMUNDA KULLANILAN REHABİLİTASYON YÖNTEMLERİ: SİSTEMATİK DERLEME
12	1392 TÜRKİYE’DE HEMŞİRELİKTE NİTEL ARAŞTIRMALARIN DURUMU
13	1165 PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNİ İLK VE SON SIRADA TERCİH EDEN İNTÖRN HEMŞİRELERİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
14	1373 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK YARDIM ALMAYA İLİŞKİN TUTUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
15	1401 BİR GRUP ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİNİN RUHSAL DURUMUNUN DEĞERLENDİRMESİ
16	1494 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AŞK TUTUMLARI İLE BOYUN EĞİCİ DAVRANIŞLARI VE ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
17	1426 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN KLİNİK UYGULAMA İÇİN BİR DEPO HASTANE DENEYİMLERİNE İLİŞKİN KAYGILARININ ÖN HAZIRLIK YAPMA VE DİĞER ETKİLİ ETMENLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
18	1101 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÜSTBİLİŞSEL OKUDUĞUNU ANLAMA FARKINDALIĞININ ARAŞTIRILMASI
19	1316 SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ YETERLİLİK DÜZEYİ İLE MESLEK SEÇİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
20	1424 BİR HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN EŞCİNSELLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE TUTUMLARI
21	1083 PROFESYONEL SOSYALİZASYON TEORİSİNE TEMELLENDİRİLEN PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNE ETKİSİ

22	1213 HEMŞİRELİK VE SOSYAL HİZMET SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DAMGALAMA EĞİLİMİ
23	1168 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
24	1211 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YARATICILIK DÜZEYLERİ VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ
25	1423 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN MİZAH TARZLARI VE ÖFKE İFADE TARZLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
26	1443 RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KLİNİK UYGULAMASININ ÖĞRENCİLERİN RUHSAL HASTALIĞA YÖNELİK İNANÇLARINA ETKİSİ
27	1405 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YEME TUTUM ÖZELLİKLERİ İLE ALKOL, MADDE VE İNTERNET BAĞIMLILIK RİSKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
28	1419 TERAPÖTİK İLETİŞİM BECERİLERİ KULLANIMINDA HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL ENGELLERİ
29	1261 SON SINIF ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE RUHSAL BELİRTİLERİN İNCELENMESİ
30	1468 İNTÖRN HEMŞİRELERDE MESLEKİ GÜDÜLENME KAYNAKLARI VE SORUNLARI İLE STRES İLİŞKİSİ
31	1144 MANİSA'DA BİR GÜN: FETHİYE SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RUH SAĞLIĞI HASTANESİ İZLENİMLERİ
32	1180 İNTİHAR OLASILIĞI VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN SOSYODEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI: TIP FAKÜLTESİ VE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE ARAŞTIRMA: ÇALIŞMA 1-DEĞERLENDİRME*
33	1209 ÜNİVERSİTE SON SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÇALIŞMA HAYATINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: KALİTATİF ARAŞTIRMA
34	1215 RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİZOFRENİYE YÖNELİK SOSYAL MESAFE, TUTUM VE DAMGALAMA EĞİLİMİNE ETKİSİ
35	1235 KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ YUSUF ŞEREFOĞLU SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ANKSİYETE VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ VE RUHSAL DURUM DEĞERLENDİRİLMESİ
36	1237 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SANAL ORTAM SOSYALLEŞME DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER
37	1239 KİŞİLERARASI İLİŞKİLER EĞİTİMİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SANAL VE KİŞİLERARASI İLİŞKİLERİNE ETKİSİ
38	1171 AYDIN SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOAKTİF MADDE KULLANIM YAYGINLIĞI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
39	1247 SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMLERİ VE DEPRESYON DÜZEYLERİ

40	1255 PROBLEME DAYALI ÖĞRENME VE GELENEKSEL EĞİTİMDEKİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PSİKİYATRİ HASTALARINA YÖNELİK TUTUMLARI, PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNİ ALGILAMALARI VE KARIYER TERCİHLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
41	1354 ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE ÇEVİRİMİÇİ OYUN BAĞIMLILIĞI RİSK FAKTÖRLERİ: SOSYAL ANKSİYETE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME
42	1473 ADÖLESLANLARDA PROBLEMLİ CEP TELEFONU KULLANIMI
43	1151 PSIKOEĞİTİM TEMELLİ SOSYAL BECERİ EĞİTİMİ DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN DERSE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELERİ
44	1208 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN PSİKOSOSYAL BAKIMLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE BİLGİ DÜZEYLERİ
45	1230 HEMŞİRELİK LİSANS EĞİTİMİNİN PSİKİYATRİK HASTALARA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE SOSYAL MESAFE DÜZEYİNE ETKİSİ
46	1308 İNTÖRN ÖĞRENCİLERİNİN PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE HASTA BAKIMINA İLİŞKİN DÜŞÜNCE VE DENEYİMLERİ
47	1318 PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ YÜKSEK LİSANS TEZLERİNİN ÖZELLİKLERİ
48	1332 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI VE BENLİK SAYGISININ YILLARA GÖRE İZLENMESİ
49	1404 HEMŞİRELİK BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İLK KLİNİK DENEYİMLERİ SIRASINDA ALGILADIĞI STRES VE STRESLE VERDİKLERİ BİYO-PSİKO-SOSYAL CEVAP İLE STRESLE BAŞETME DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ
50	1220 ÖZEL SAĞLIK MESLEK LİSESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
51	1343 SAĞLIK YÜKSEKOKULU SON SINIF ÖĞRENCİLERİN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KLİNİK UYGULAMASINDA NANDA HEMŞİRELİK TANILARININ İNCELENMESİ
52	1456 HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGU KONTROLÜ VE YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ
53	1458 KİŞİSEL GELİŞİM DERSİNİN ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE ELEŞTİREL DÜŞÜNME, DUYGUSAL ZEKA VE İLETİŞİM BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ
54	1460 PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDEKİ İNTÖRN ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİK TANISI SAPTAMA BECERİLERİ VE ETKİLİ ETMENLERİN İNCELENMESİ
55	1464 ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN RUHSAL DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
56	1367 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE AİLE SORUNLARININ İNCELENMESİ
57	1266 YURTTA KALAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BESLENME OKURYAZARLIĞI, YEME DAVRANIŞI VE OBEZİTE
58	1236 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜK, ÖZ YETERLİLİK VE UMUT DÜZEYLERİ
59	1227 LİSE ÖĞRENCİSİ ERGENLERDE ATILGANLIK, SOSYAL FOBİ VE BOYUN EĞİCİ DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

60	1330 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PSİKİYATRİ VAKALARINA ETİK YAKLAŞIMLARI
61	1233 HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN ALGISI, BENLİK SAYGISI VE YEME TUTUMLARININ BEDEN KÜTLE İNDEKSİ İLE İLİŞKİSİ
62	1371 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MADDE KULLANIMI VE ŞİDDET EĞİLİM DÜZEYLERİ
63	1570 SAĞLIK PROFESYONELİ OLACAK ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OTOMATİK DÜŞÜNCELERİ VE RUHSAL DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
64	1244 EBEVEYN TUTUMLARININ ERGENLERİN ŞİDDET DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
65	1296 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET KULLANIM DAVRANIŞLARI İLE KİŞİLERARASI İLİŞKİLER VE SOSYAL BECERİLERİ

P-1083
PROFESYONEL SOSYALİZASYON TEORİSİNE TEMELLENDİRİLEN PSİKOEĞİTİM
PROGRAMININ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Hatice Öner Altıok¹ , Besti Üstün²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Üsküdar Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Fakültesi. Hemşirelik Bölümü.

Amaç: Bu çalışma, profesyonel sosyalizasyon teorisine temellendirilen psikoeğitim programının öğrencilerin sosyal beceri düzeylerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Method: Uygulanan psikoeğitimsel müdahalenin, öğrencilerin sosyal beceri düzeyleri üzerine etkisini incelemeye, araştırmanın tipi yarı deneysel olup; ön test-son test kontrol gruplu araştırma deseni kullanılmıştır. Bu aşamanın örnekleme, 60 deney ve 60 kontrol grubuna gönüllü olarak katılan toplam 120 öğrenciden oluşmuştur. Deney grubuna altı oturumdan oluşan psikoeğitim programı uygulanmıştır. Veri toplamada Sosyal Beceri Envanteri kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde bağımsız örneklem t-testi, tekrarlı ölçümler için varyans analizi (ANOVA) ve bonferroni testi kullanılmıştır. Ölçümler girişim öncesi, sonrası, üç ve altıncı aylarda yapılmıştır.

Bulgular: Psikoeğitim grubuna katılan öğrencilerin sosyal beceri puanlarında program sonrasında, 3. ve 6. ay izlemde anlamlı düzeyde yükselme olurken kontrol grubunda herhangi bir değişim olmamıştır. Sosyal beceri envanteri toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık olmuştur.

Sonuç: Profesyonel sosyalizasyon teorisine temellendirilerek oluşturulan ve sosyal becerileri geliştirmeyi amaçlayan psikoeğitim programı deney grubunda etkili olmuştur. Bu tür programların oluşturulması, dolayısıyla bu tür programların tüm sınıf düzeylerinin gelişimsel özelliğine göre akademik eğitime paralel olarak yapılandırılması ve sürekliliğin sağlanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Profesyonel Sosyalizasyon Süreci, Profesyonel Kimlik, Sosyal Beceriler

Tablo 1: Deney Ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Psikoeğitim Programı öncesi, Sonrası, Üçüncü ve Altıncı Ay İzlem SBE Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

SBE	ZAMAN	GRUP	N	X	SS	t	P
Toplam puan	Girişim öncesi	Deney	63	286,98	24,76	1,856	,066**
		Kontrol	71	278,84	25,85		
	Girişim sonrası	Deney	60	302,46	24,44	5,360	,000*
		Kontrol	61	278,57	24,58		
	Üçüncü Ay izlem	Deney	60	297,98	24,64	4,019	,000*
		Kontrol	60	279,45	25,86		
	Altıncı Ay izlem	Deney	60	299,81	23,77	4,568	,000*
		Kontrol	60	280,11	23,46		

*p<0,05

**p>0,05

Tablo 1’de gruplara göre sosyal beceri puanlarının karşılaştırılması yer almaktadır. Sosyal beceri puanlarının gruplara göre karşılaştırılması için t testi kullanılmıştır. SBE ön test puan ortalamaları arasında deney ve kontrol grubu arasında fark olmadığı (p<0,05), ancak son test ile üçüncü ve altıncı ay izlemlerdeki sosyal beceri puan ortalamaları arasında her iki grup arasında anlamlı fark olduğu (p<0,05) belirlenmiştir. Psikoeğitimsel müdahale deney grubu öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinde olumlu yönde değişim sağlamıştır.

Tablo 2: Deney Grubu Öğrencilerinin SBE Puan Ortalamasının Tekrarlı Ölçümler İçin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçüm	N	X	SS	F	P
Ön test Puan Ortalaması	60	286,35	25,05	16.19	,000*
Son Test Puan Ortalaması	60	302,46	24,44		
Üçüncü Ay İzlem Puan Ortalaması	60	297,98	24,64		
Altıncı Ay İzlem Puan Ortalaması	60	299,81	23,77		

*p<,05

Tablo 2’de psikoeğitim programına katılan öğrencilerin zamanlara göre SBEi puan ortalamaları ve standart sapma değerleri ve tekrarlı ölçümler için varyans analizi sonuçları görülmektedir. Buna göre öğrencilerin ön test, son test, üçüncü ve altıncı ay izlemlerinde aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu saptanmıştır. [$F_{(1-177)}=16,190$, $P<,05$]. Farkın hangi zamanlar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan bonferroni testi sonucunda, son test puan ortalamasının ($X=302,46$) diğer zamanlara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 3: Kontrol Grubu Öğrencilerinin SBE Puan Ortalamasının Tekrarlı Ölçümler İçin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Ölçüm	N	X	SS	F	P
Ön test Puan Ortalaması	60	279,88	27,01	,090	,966**
Son Test Puan Ortalaması	60	278,83	24,70		
Üçüncü Ay İzlem Puan Ortalaması	60	279,45	25,86		
Altıncı İzlem Puan Ortalaması	60	280,11	23,46		

**p>,05

Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin SBE puan ortalamaları ve standart sapma değerleri ve tekrarlı ölçümler için varyans analizi sonuçları görülmektedir. Buna göre öğrencilerin ön test, son test, üçüncü ve altıncı ay izlemlerinde aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı saptanmıştır [$F_{(1-177)}=,090$, $P>,05$].

P-1101
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÜSTBİLİŞSEL OKUDUĞUNU ANLAMA FARKINDALIĞININ
ARAŞTIRILMASI

Reyhan Eskiuyurt , Birgül Özkan , Candan Deliduman , Rabia Mina Abbak

Giriş ve Amaç: Bu araştırma dördüncü sınıf hemşirelik öğrencilerinin üstbilişsel okuduğunu anlama farkındalık düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim 90 dördüncü sınıf öğrencisiyle yürütülmüştür. Veriler "Sosyodemografik Veri Toplama Formu", "Üstbilişsel Okuduğunu Anlama Farkındalığı Ölçeği" ve "Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Kitap Değerlendirme Formu" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde yüzdelik dağılım, t testi, Pearson korelasyon analizi testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada kız öğrencilerin üstbilişsel okuduğunu anlama farkındalığı puan ortalaması 58.91, erkek öğrencilerin üstbilişsel okuduğunu anlama farkındalığı puan ortalaması 58,66 olarak bulunmuştur. Akademik başarı puanı ile üstbilişsel okuduğunu anlama farkındalığı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (p> .05).

Sonuç: Öğrencilerin psikiyatri dersine özgü içerikleri olan kitapları okumalarının ders konularını anlamalarına yardımcı olduğu ve derse olan ilgilerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üstbilişsel Okuduğunu Anlama Farkındalığı, Hemşirelik, Öğrenci

Tablo : Ders materyali olarak okutulan kitaplar ile ilgili öğrenci görüşlerinin dağılımı	
	%
Öğrencilerin okutulan kitaplara ilişkin görüşleri	
Psikiyatri dersindeki soyut kavramları somutlaştırdı.	58.13
Ders konularını anlamamı kolaylaştırdı.	64.43
Kitaplar derse olan ilgimi artırdı.	5.56
Ders kapsamında kitap okumayı yararlı buldum .	23.33
Ders kapsamında kitap okumayı yararlı bulmadım.	33.33
Kitaptaki bazı ifadeleri anlamakta güçlük çektim.	1.83
Ders programına kitapların eklenmesi sorumluluğumu artırdı.	5.6
Klinik öncesi farkındalığımı arttırdı.	33.33
Ruhsal sağlığı bozuk olan bireylere karşı olan düşüncelerim değişti.	37.03
İletişim becerilerimi geliştirdi.	5.16
Empati kurmamı sağladı .	11.83
Kişisel gelişimime katkı sağladı.	24.4

ŞİZOFRENİ HASTASI OLAN KİŞİLER VE AİLELERİNE YÖNELİK WEB-TABANLI VE VİDEOKONFERANS YÖNTEMİ İLE DANIŞMANLIK

Birgül Özkan¹ , Reyhan Eskiuyurt¹

¹| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Amaç: Şizofreni kronikleşme eğilimi yüksek, beyin işlevlerini azaltabilen bir hastalık olarak bireyin yetersizliğine sebep olması nedeniyle birey kadar aileyi de etkilediği ifade edilmektedir. Bir şizofreni hastasının bakımını üstlenmek aile üyelerinde önemli bir yük meydana getirmekte ve bunun sonucunda olumsuz duygular gelişebilmektedir. Bu çalışmanın amacı bu kapsamda şizofreni hastalığına sahip birey ve ailelere yönelik web-tabanlı ve videokonferans içerikli müdahalelerin etkisini tanımlamak ve bu konudaki çalışmaların sonuçlarını derleyerek analizini gerçekleştirmektir.

Yöntem: Bu çalışma kantitatif sistemik bir derleme olarak yürütülmüştür.

Sonuçlar: Şizofreni hastası olan kişilere yönelik internet tabanlı müdahaleden incelendiği altı çalışmaya; şizofreni hastası olan kişilerin bakım verenlerine yönelik internet tabanlı müdahaleden incelendiği üç çalışmaya, video tabanlı müdahaleden incelendiği iki çalışmaya ulaşılmıştır.

Tartışma: Web tabanlı ve videokonferansı içeren müdahalelerin belirli yararlarının olduğu bulunmuştur. Hastalık bilgi düzeyinde artış, hastalıkla ilgili pozitif semptomların azalması, stres algısının azalması ve sosyal destek algısının gelişmesini kapsamaktadır. Web tabanlı ve videokonferansı içeren müdahaleler aracılığı ile verilen psikoeğitimin yararlarını destekler nitelikte olup, şizofreni hastası olan birey ve aileleri için yararlı olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Danışmanlık, Psikoeğitim, Şizofreni, Video-Tabanlı Müdahale, Web-Tabanlı Müdahale.

P-1105
ŞİZOFRENİ HASTALARINDA BİREYSEL HİJYEN

Hülya Kök Eren¹

¹| Eskişehir Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu araştırma şizofreni hastalarının bireysel hijyeni ile ilgili bilgi ve uygulamalarının ve verilen bireysel hijyen eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Yarı deneysel olan araştırma Eskişehir ilinde bulunan Toplum ve Ruh Sağlığı Merkezine gelen 74 şizofren hasta ile yapılmıştır. Anket formu 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde hasta ve ailesi ile ilgili demografik bilgilerden oluşan 12 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde hastalıkla ilgili, üçüncü bölümde ise katılımcının kişisel hijyen uygulamalarına ilişkin 23 soru sorulmuştur. Eğitimden önce hastalara ön test uygulanmış. Daha sonra Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde bireysel hijyen hakkında slayt gösterisi şeklinde eğitim verilmiştir. Eğitimden üç hafta sonra son test uygulanmıştır. İstatiksel analizlerde yüzdelik dağılım, ortalama ve McNemar testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak alınmıştır.

Tablo 1. Hastaların Sosyodemografik Özellikleri

Yaş ort.	41.28 ±1.59	
	n	Yüzde
Cinsiyet		
Kadın	34	45.9
Erkek	40	54.1
Medeni durum		
Evli	16	21,6
Bekar	41	55,4
Boşanmış	17	23,0
Eğitim durumu		
Okuma yazma bilmiyor	7	9.5
Okuma yazma biliyor	14	18.9
İlköğretim	28	37.8
Lise	25	33.8
Aylık gelir		
500 tl ve altı	10	13.5
500- 1000 tl	13	17.6
1500- 2000 tl	30	40.5
2000 tl ve üstü	21	28.4

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 41.28 ±1.59'dır. sosyodemografik özellikler Tablo1'de verilmiştir. Eğitim öncesi katılımcıların %66.2' si (n=49) el yıkamada su ve sabun kullanırken, eğitim sonrası %100.0 ü (n=74) el yıkamada su ve sabun kullanmaktadır. Eğitim öncesi katılımcıların %32.4 ü (n=24) ayaklarını her gün yıkarken, eğitim sonrası %56.8 i (n=42) ayaklarını her gün yıkamaktadır. Eğitim öncesi katılımcıların %14.9 u (n=11) düzenli olarak nemli bir bez ile dış kulağını ve arkasını temizlerken, eğitim sonrası katılımcıların %43.2 si (n=32) düzenli olarak nemli bez ile kulağını temizlediğini belirtmiştir. Eğitim öncesi katılımcıların %21.6 sı (n=16) günde 2 kez dişlerini fırçalamakta iken, eğitim sonrasında %40.5 i (n=30) günde 2 kez dişlerini fırçalamaktadır. Eğitim öncesinde katılımcıların %31.1 i (n=23) kış aylarında haftada 2 kez banyo yapmakta iken, eğitim sonrasında %36.5 i (n=27) kış aylarında haftada 2 kez banyo yaptığını belirtmiştir. Eğitim öncesinde katılımcıların %59.5 i (n=44) banyo haricinde saçlarını yıkamazken, eğitim sonrasında %36.5 i (n=27) banyo haricinde saçlarını yıkadığını belirtmiştir. Eğitim öncesinde %39.2 si (n=29) tuvalet temizliğinde su ve tuvalet kağıdı kullanırken, eğitim sonrası %68.9 u (n=51) su ve tuvalet kağıdı kullandığını belirtmiştir. Tablo 2'de eğitim öncesi ve sonrası el yıkama zamanları karşılaştırılmıştır. Tablo 3'de eğitim öncesi ve sonrası diş fırçalama sıklığı karşılaştırılmıştır.

Tablo 2. Hastaların El Yıkama Zamanları (N=74)

El Yıkama Zamanı	Eğitim Öncesi				Eğitim sonrası				İstatistik	
	Her zaman		Hiç		Her zaman		Hiç		t	p
	n	%	n	%	n	%	n	%		
Sabah Kalkınca	52	70,3	22	29,7	71	95,9	3	4,1	4.433	0.000
Yiyecek Yemeden Önce	43	58,1	31	41,9	73	98,6	1	1,4	7.055	0.000
Yiyecek Yedikten Sonra	51	68,9	23	31,1	69	93,2	5	6,8	3.845	0.000
Tuvaletten Önce	29	39,2	45	60,8	58	78,4	16	21,6	9.547	0.000
Tuvaletten Sonra	62	83,8	12	16,2	72	97,3	2	2,7	2.793	0.007
Birisiyle Tokalaşınca	12	16,2	62	83,8	42	56,8	32	43,2	5.647	0.000
Dışarıdan Eve Geline	25	33,8	49	66,2	54	73,0	20	27,0	5.291	0.000
Paraya Dokunduktan Sonra	11	14,9	63	85,1	27	36,5	47	63,5	3.085	0.003
Hapşırdıktan Sonra	22	29,7	52	70,3	48	64,9	26	35,1	5.179	0.000
Öksürdükten Sonra	7	9,5	67	90,5	15	20,3	79,7		1.920	0.059

Sonuç ve Öneriler: Çalışmamızda şizofreni hastaların kişisel hijyen konusunda yeterli özeni göstermediği ve bilgi sahibi olmadığı bulunmuştur. Kişisel hijyen konusunda onların ilgisini çekecek rol-play, skeç, seminer düzenlenmesinin önemli ve gerekli olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelime : Şizofreni, Hijyen, El Yıkama

JİNEKOLOJİK MUAYENEYE GELEN KADINLARIN ANKSİYETE DÜZEYİNİN BELİRLEMESİ

Kübra Kayaoğlu¹ , Hatice Pekince¹ , Canan Kılıçkaya²¹| Fırat Üniversitesi Kovancılar Meslek Yüksekokulu²| Giresun Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Amaç: Jinekolojik muayene (JM), cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, genital kanserler ve yolunda gitmeyen herhangi bir durumun erken dönemde teşhisi ile kadın sağlığının korunması için çok önemlidir. (Demir ve Yeşiltepe Oskay 2014) JM' ye gelen kadınlarda ise anksiyete, en sık karşılaşılan psikolojik problemlerdendir (Altay ve Kefeli 2012). Araştırma, JM' ye gelen kadınların anksiyete düzeyini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal-Metod: Araştırma Elazığ Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum Polikliniğinde 14/03/2016-15/04/2016 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 20-49 yaş aralığında, JM olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 177 kadın oluşturmuştur. Veriler, kadınların tanıtıcı özellikleri ile muayeneye ilişkin anksiyete düzeylerini belirlemek amacıyla Spielberg ve arkadaşları (Öner, Le Compte 1983) tarafından düzenlenen Durumluk Anksiyete ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) Windows 20 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken yüzdelik hesaplaması, Student t-testi ve one way ANOVA yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonunda JM öncesi kadınların durumluluk anksiyete puan ortalamaları 41.17 ± 7.30 'dur. Yaş, eğitim durumu, mesleki durumu ve medeni duruma göre anksiyete puan ortalamaları arasında fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($p > 0.05$).

Sonuç: Kadınların JM öncesinde "orta düzeyde anksiyete" yaşadıkları belirlenmiştir. Çalışma sonuçları ve ilgili literatür bilgileri doğrultusunda kadınların yaşı, eğitim durumu, mesleki durumu, medeni durumu ne olursa olsun JM' nin kadınlarda değişik düzeylerde anksiyete yaşanmasına sebep olduğu söylenebilir.(Mete 1998; Özbek 2006;Erbil ve ark. 2008; Altay ve Kefeli 2012; Demir ve Yeşiltepe Oskay 2014)

Anahtar Kelimeler: Anksiyete; Jinekolojik Muayene; Kadın

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER	SAYI	%
Yaş grubu		
20-25	45	25.4
26-35	60	33.9
36-45	41	23.2
46-49	31	17.5
Medeni durum		
evli	157	88.7
bekar	20	11.3

Eğitim durumu		
Okur yazar değil		
İlköğretim mezunu	27	15,3
Lise mezunu	72	40,7
Üniversite mezunu	39	22,0
	39	22,0
Meslek		
Memur	33	18,6
İşçi	3	1,7
Serbest	14	7,9
Ev hanımı	127	71,8
Yaşadığı bölge		
Köy	21	11,9
İlçe	24	13,6
İl	132	74,6
Kaç kez muayene oldundu		
hiç olmadım	22	12,4
1-5 kez oldum	72	40,7
6 kez ve üzeri oldum	82	46,3
4,00	1	,6
Muayene öncesi açıklama yapıldı mı		
evet	81	45,8
hayır	96	54,2

BAKIM VE REHABİLİTASYON MERKEZİNDE ÇALIŞAN BAKIM ELEMANLARININ RUHSAL DURUMLARININ İNCELENMESİ

Haydar Kaya¹ , Birgül Özkan²

¹| Turgut Özal Üniversitesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Özet Amaç: Bu çalışma tanımlayıcı tipte bir araştırma olup bakım ve rehabilitasyon merkezinde çalışan bakım elemanlarının ruhsal durumlarının incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Method: Çalışma Ankara Saray Engelsiz Yaşam Bakım Rehabilitasyon Merkezi'nde Ocak 2015 - Nisan 2015 tarihleri arasında yapılmıştır. Merkezde çalışan 445 bakım elemanı çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Tanımlayıcı Veri Formu, Kısa Semptom Envanteri (KSE) kullanılmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. İstatistiksel analizler ve hesaplamalar için SPSS 21 paket programı, grafik çizimi için MS-Excel 2013 programları kullanılmıştır. Veriler değerlendirilirken istatistiksel metotlar sayı, yüzde, ortanca, Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis, Bonferroni düzeltmeli Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Bulgulara göre, bakım elemanlarının çalışma şeklinin sosyal yaşama etkisi, meslekte sorun yaşanan alan, son bir yılda yaşanan stres ve daha önce ruhsal sorun yaşama durumları ile KSE ortancaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Eğitim durumları ve gelir algısı ile sadece paranoid düşünce alt boyutu, yaşanan mesleki problemlere geliştirdikleri davranış ile obsesif kompulsif bozukluk, depresyon, paranoid düşünce alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bakım elemanlarının cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sayısı, çalışma süresi, çalışma şekli, sosyal olanakların varlığı, aktivite durumu gibi bireysel özelliklerin KSE(Kısa Semptom Envanteri) puan ortancaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Sonuç: Çalışmanın sonuçları doğrultusunda bakım elemanlarının yaşanan problemlere bağlı olarak oluşan ruhsal sorunların belirlenmesi ve bireylerin gereksinimlerinin giderilmesine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bakım Ve Rehabilitasyon Merkezi, Bakım Elemanı, Ruhsal Durum Care And Rehabilitation Center, Care Staff, State Of Mental

DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU TANISI ALMIŞ ÇOCUKLARIN ANNELERİNİN ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ, TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ VE ÇOCUK YETİŞTİRME TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Hatice Polat¹ , Sibel Asi Karakaş²

¹| Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

²| Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD

Giriş ve Amaç: Hem çocuğu hem de ebeveynleri etkileyen Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu¹, çocukluk çağında aileyi ölümcül hastalıklar kadar olumsuz etkilemektedir³. DEHB'li çocukların duygu durumlarında ortaya çıkan ani değişiklikler, öfke kontrolsüzlüğü, dürtüsellik nedeniyle olaylar karşısında düşünmeden hareket etmeleri ve aynı hatayı ders almadan tekrarlamaları akran ilişkilerini, sosyal becerilerini ve otorite figürleri ile olan iletişimlerini de olumsuz etkilemektedir⁴. Bu yüzden DEHB ve davranış sorunları olan bir çocukla aynı evde yaşamak ve onu kontrol etmek birçok anne baba için oldukça güçtür².

Bu çalışma DEHB tanısı almış çocukların annelerinde algılanan sosyal destek düzeyini, tükenmişlik düzeyini ve çocuk yetiştirme tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Materyal Metot: Araştırmanın evrenini Ocak 2014 – Haziran 2015 tarihleri arasında Çocuk ve Ergen Psikiyatri polikliniğinde DEHB tanısıyla tedavi gören/yeni tanı almış 399 çocuğun ebeveyni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini polikliniğe anneleri ile başvuran 6-16 yaş grubu DEHB'li çocuk annelerinden çalışmaya katılmayı kabul eden 159 anne oluşturmıştır. Verilerin toplanmasında, annelerin sosyodemografik özelliklerini belirleyen tanıtıcı bilgi formu, Maslach tükenmişlik ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Aile hayatı ve çocuk yetiştirme tutumu ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; yüzdeler, Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: DEHB'li çocuk annelerinin çocuk yetiştirme tutumları ile tükenmişlikleri ve algıladıkları sosyal destek arasında anlamlı ilişki vardır ($p<0.01$). Olumsuz çocuk yetiştirme tutumunu sergileyen annelerin sosyal destek düzeylerini düşük olarak algıladıkları ve daha fazla tükenmişlik yaşadıkları belirlenmiştir ($p<0.01$). DEHB tanısı alan çocuk annelerinin olumsuz anne tutumları sergiledikleri tespit edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak DEHB tanısı alan çocukların annelerinin olumsuz çocuk yetiştirme tutumları sergiledikleri; sosyal desteklerini düşük olarak algıladıkları; tükenmişlik düzeylerinin yüksek olduğu, ayrıca annelerin olumsuz çocuk yetiştirme tutumları, düşük sosyal destek düzeyleri ve tükenmişlik düzeylerinin birbirleri ile ilişkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Yetiştirme Tutumu, Sosyal Destek, Tükenmişlik

P-1138
PSİKİYATRİK BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE İNTİHAR
OLASILIĞI İLİŞKİSİ

Ahmet Çapar¹ , Döndü Çuhadar²

¹| Kilis Devlet Hastanesi

²| Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Giriş: Dayanıklılık bireylerin stresörlerle baş etme durumunu olumlu yönde etkilemekte ve intihara karşı koruyucu etki etmektedir(1). Psikolojik dayanıklılığın, stresörler veya intiharla ilişkili risk faktörleriyle karşılaştığında, bireyi intihar girişiminden alıkoyan yetenek, algılama ya da inanç grubu olduğu belirtilmektedir(2).

Amaç: Araştırma, psikiyatrik bozukluğu olan hastalarda psikolojik dayanıklılık ve intihar olasılığı ilişkisini belirlemek amacıyla karşılaştırmalı ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Metod: Araştırma 1 Eylül 2015- 30 Eylül 2016 tarihleri arasında 139 psikiyatri hastası ve 141 sağlıklı bireyden oluşan toplam 280 kişi ile yapılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak; “Kişisel Bilgi Formu”, “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (YPDÖ)” ve “İntihar Olasılığı Ölçeği (İÖÖ)” kullanılmıştır. Veriler IBM SPSS 22 programında ortalama, t- testi ve korelasyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmada intihar olasılığının psikiyatri hastalarında daha yüksek olduğu, Psikolojik dayanıklılığın sağlıklı bireylerde psikiyatri hastalarından olumlu olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İÖÖ alt ölçekleri olan umutsuzluk, düşmanlık ve intihar düşüncesi alt ölçekleri ile YPDÖ alt ölçekleri olan yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu, kendilik algısı, sosyal yeterlilik ve sosyal kaynaklar arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (p<0.05). İÖÖ alt ölçeği olan olumsuz kendilik değerlendirmesi ile YPDÖ alt ölçeği olan yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu, kendilik algısı, sosyal yeterlilik ve sosyal kaynaklar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (p<0.05).

Sonuç: Araştırmamız psikolojik dayanıklılık düzeyi düşük olan hastaların intihar etme riskinin daha fazla olduğunu ortaya koymuştur. İntihar riski yüksek olan psikiyatri hastalarında psikolojik dayanıklılığın irdelenmesi hastaların başetme tutumlarını geliştirmeye yönelik önlemlerin alınmasında yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Psikiyatri hemşiresinin görevlerinden olan, hastanın riskli davranışlarına (intihar, şiddet, kendine ve/veya çevresine zarar verme) ilişkin değerlendirme yapabilme ve risk düzeyini değerlendirme yeteneklerinin yükseltecek programların uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hastaları, Psikolojik Dayanıklılık, İntihar

P-1139
RUHSAL HASTALIKLARDA İYİLEŞME

Olca Çam¹ , Nihan Yalçın¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Geleneksel modelde iyileşme; bağımsız bir yaşam, ortama uygun eğlence etkinlikleri, çalışma, oluşturulmuş sosyal destek ağı, iki yıl boyunca nüks olmaması ve antipsikotik ilaç kullanmama olarak tanımlanmaktadır. Ancak en kapsamlı tanımıyla iyileşme; yetiyitimi olan kişinin tutumları, değerleri, hisleri, amaçları, becerileri ve rollerindeki derin, bireysel, eşsiz değişim süreci ve hastalığın sebep olduğu sınırlamalara rağmen hayatı doyum verici, umutlu, seçtiği çevrede katkı sağlayarak anlamlı yaşama yoludur. Bildirinin amacı ruhsal hastalıklarda ve psikiyatri hemşireliğinde iyileşme sürecini ve iyileşmenin önemini sunmaktır.

Method: Ruhsal hastalıklarda ve psikiyatri hemşireliğinde iyileşme süreci ile ilgili literatür taranarak ilgili çalışmalara ulaşılmıştır.

Bulgular: İyileşme, bireylerin sağlık ve iyilik hallerini geliştirdiği, yönlendirdikleri hayatları yaşadığı, özgün çabaları ve girişimleri keşfettiği, tam potansiyeline ulaştığı, yaşam boyu devam eden, çoğu kez dolambaçlı ve gidiş dönüşlü bireysel yolculuktur. İyileşmeyi olumlu etkileyen faktörler; umut, gerçekçi iyimserlik, hastalığın kabulü, kendini yeniden tanımlayabilme, semptomları yönetebilme, özgüven, özsaygı, kişisel sorumluluk, kararlılık, kontrolü geri alma, anlam bulma, öncelikleri yeniden düzenleme, kaliteli yaşam, güce ve değişime odaklanma, çevre ve toplum üyelerinin desteği, profesyonel tedavi, ilaç tedavisinin devamlılığı, manevi güç, hasta merkezli bakım, deneyimleri paylaşma ve eğitim olarak yer almaktadır. Olumsuz etkileyen faktörler ise; negatif benlik algısı, öz suçlama, öz nefret, ailesel çıkmazlar, artan stres, damgalama, önyargı ve ayrımcılıktır.

Sonuç: İyileşme yolculuğunda psikiyatri hemşireleri, hastaların yaşam değişikliğini uygulamasında destekleyici roldedir. İyileşme, hemşirelerin ve hastaların daha işlevsel bir yaşama doğru olan zorlu yürüyüşün kapısını aralayabilecek olumlu niteliklerin belirlenmesine dayanmaktadır. İyileşme sürecindeki girişimler; sürekli, eşgüdümlü, işbirlikçi, hastanın kişisel hedefleri, kültürü ve bireysel gereksinimleri ile uyumlu, hastalığın evresi ile esnek şekilde bağlı, toplumsal kurumlarla beraber çalışan, kendini yönetme eğitimini ve toplum tedavisini içeren kanıta dayalı uygulamalarla yetkin bir şekilde ilişkili ve hasta odaklı olursa iyileşme mümkündür. İnsan doğuştan güçlü, yetenekli ve yaratıcıdır. Psikiyatri hemşireleri umutlu tutumları ile hastalara inanarak ve öz yeterliliklerini geliştirerek, insanların farklı bir gelecek hayal etmelerine ve ulaşılabilir hedefler koymalarına yardım etmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Hastalık, İyileşme, Psikiyatri Hemşireliği

GÖÇMENLERİN KÜLTÜRLERARASI UYUMUNDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNİN ROLLERİOlca Çam¹ , Ayşegül Bilge¹ , Nihan Yalçın¹¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Sosyal alandaki değişimler insan gelişimini olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir. En önemli çevresel değişikliklerden biri de göçtür. Göç, insanlık tarihinin başladığı dönemden bu yana var olan bir olgudur. Türkiye’de hem göç alan hem de göç veren ülkelere biridir. Göç ile ruhsal bozukluk arasında önemli bir ilişki vardır. Bu nedenle göçmenler psikiyatri hemşirelerinin çalışma alanlarındandır. Bu bildirinin amacı göçmenlerin kültürlerarası uyumunda psikiyatri hemşirelerinin rollerini sunmaktır.

Method: Göç ve psikiyatri hemşireliği ile ilgili literatür taranarak ilgili çalışmalara ulaşılmıştır.

Bulgular: Göçmenlerde stresli yaşam olayları, önemli sosyal değişiklikler, kişinin sahiplendiği kültürün tehdit altında olması, iş bulamama, göçmenin mesleğinin, ruhsal kapasitesinin, bilgilerinin geçerli olmaması, bireyin şiddet görmesi ve yakınlarını kaybetmesi, göç edilen yer ile göç veren yer arasındaki kültürel, sosyal ve ekonomik farkların büyüklüğü ruhsal hastalıklara yol açabilmektedir. Yapılan çalışmalar, göçmenlerde duygudurum bozuklukları, şizofreni, yeme bozuklukları, anksiyete bozuklukları, travma sonrası stres bozuklukları, davranış bozuklukları, paranoid bozukluklar, somatoform bozukluklar, depresyon, alkol ve madde kullanımı, uyku bozukluklarının yüksek oranda bulunduğunu ortaya koymaktadır. Göçmenlerde ruhsal belirti olarak ise şüphe, güvensizlik, alınganlık, korku, sosyal çekilme, yalnızlık, özkıym düşünceleri ve benlik saygısında azalmanın olduğu belirtilmiştir.

Sonuç: Göç ile ilgili bu sorunların çözümü politik, ekonomik, sosyokültürel açıdan çok yönlüdür. Göçmenlerde ruhsal sorunları önlemede birinci adım kültürlerarası uyumu sağlamaktır. Psikiyatri hemşireleri eğitim, danışmanlık ve terapist rolü ile göçmenlerin kültürlerarası uyumunu sağlayabilirler. Danışmanlık rollerinde ruhsal sorun belirtilerini azaltarak, kişilere göç ettikleri ülkede sorunlarıyla başa çıkma yeteneklerini kazandırma ve mevcut olan güçlü yanlarını koruma ve arttırma girişimlerinde bulunabilir. Psikiyatri hemşireleri psikopatoloji bilgileri ile göçmenlerin ruhsal durumlarını değerlendirebilir, sağlıktan sapan durumları saptayarak bireyleri sağlık kuruluşlarına yönlendirebilir. Göçmenlerin kültürlerarası uyumunu sağlamak için psikiyatri hemşireleri aile danışmanlığı ve psikodrama gibi özelleşmiş becerilerini kullanabilir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen, Kültürlerarası Uyum, Psikiyatri Hemşireliği

MANİSA'DA BİR GÜN: FETHİYE SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RUH SAĞLIĞI HASTANESİ İZLENİMLERİ

Sibel Coşkun Cenk¹, Erdi Tandırcı², Dilek Çatalkaya³

¹| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık YO

²| Acıbadem Hastanesi, Bodrum

³| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi

Hemşirelik eğitiminde öğrenciye sunulan uygulama fırsatları önemlidir. Özellikle ilçelerde bulunan okullarda uygulama olanaklarının oldukça kısıtlı olduğu ve son yıllarda artan öğrenci kontenjanları ile bu sorunun daha da hissedildiği söylenebilir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksek Okulu'nda Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi kapsamında daha çok engelli ve yaşlı bireylere yönelik uygulama alanları kullanılmakta, ilçede bir psikiyatri kliniği olmadığı için dersin öğretim hedeflerine ulaşmada zorluklar yaşanmaktadır. Ve bu ihtiyaçtan yola çıkarak Fethiye Sağlık YO son sınıf öğrencileri için Manisa Ruh Sağlığı Hastanesi'ne eğitsel geziler düzenlenmektedir. Öğrencilerin tam gün staj yaparak psikiyatrik tedavi ortamını ve psikiyatrik vakaları gözlemleme fırsatı bulduğu, duygu ve izlenimlerin ise öğretim elemanına raporlandığı bu bir günlük geziler kurumsal izin alınamadığı için son yıllarda gerçekleştirilememektedir. Bu çalışma; psikiyatrik tedavi ortamının ve psikiyatrik vakaların gözlemlenmesi amacıyla Manisa Ruh Sağlığı Hastanesi'ne eğitim amaçlı geziye katılan Fethiye Sağlık Yüksekokulu son sınıf öğrencilerince yazılan raporların içerik analizi yapılarak, belirtilen duygu ve izlenimlerinin incelenmesi amacıyla retrospektif olarak yapılmıştır. 2011-2013 yılları arasında bahsedilen gezilere katılan öğrencilerce kaleme alınan herhangi bir formatı olmaksızın yazılan 143 rapor incelenmiş, bunlardan 13 tanesinin içeriği oldukça kısıtlı bulunmuştur. 130 rapor tek tek okunarak içeriği analiz edilmiş ve pek çok öğrencinin ifadelerinde yer alan; kurum ziyareti öncesi duygular, hasta ile iletişime geçme durumu, ECT ve tedavi sürecini gözlemleme durumu, kurum ziyareti sonrası yaşanan duygular, gezinin yararlılığı, kuruma ve hemşirelik bakımına ilişkin izlenimler değerlendirilmiştir. Raporlarda öğrencilerin duygularını, hastalara ilişkin izlenimlerini ve gezinin yararını ifade eden içten ifadeleri dikkati çekmiştir.

İncelenen 130 rapora göre; öğrencilerde yarısı erkektir, çoğu psikoz servisinde bulunmuştur. Öğrencilerin çoğu duygularını raporunda belirtmiş olup, çoğunda gezi öncesi kaygı ve heyecan gibi duyguların ön planda olduğu görülmekte, gezi sonrası ise üzüntü, acıma gibi duygu paylaşımları dikkati çekmektedir. Öğrencilerin çoğunun kliniğe girdiği ilk bir iki saat tedirginlik yaşadığı, daha sonra hastalarla etkileşime girdikleri, öğleden sonraki saatlerde ise kaygının azaldığı, ortama alıştıkları hatta yaklaşık yarısının rehabilitasyon amaçlı aktivitelere katıldıkları raporlardan anlaşılmaktadır. Ayrıca öğrencilerin büyük çoğunluğu kısıtlı zamana rağmen ECT işlemini gözlemleyebilme fırsatını bulduğu belirtilmektedir. Öğrencilerin bir kısmında ise gezi sonrası izlenimler yer almakta, kurumun fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve hemşirelerin daha fazla hastalarla ilgilenmesi gerektiğine ilişkin öneriler göze çarpmaktadır. Öğrencilerin hemen hemen tamamı gezinin çok faydalı olduğunu ama bir günlük eğitsel gezinin yeterli olmadığını psikiyatrik tedavi kurumlarında daha uzun süreli staj yapabilmenin eğitim açısından çok gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Uygulama alanlarının çeşitliliği ve yeterliliği hemşirelik eğitiminde önemli olup özellikle ilçelerde bulunan okullarda psikiyatrik tedavi birimlerindeki yetersizlikler nedeniyle ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin öğretim hedeflerine ulaşılmasında eğitsel kurum ziyaretlerinin sınırlı zaman ve koşullara rağmen önemli katkıları olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği Dersi, Uygulama, Psikiyatri Hastanesi

ŞİZOFRENİ HASTALARININ TABURCULUK SONRASI ERKEN DÖNEMDE ÖZ-BAKIM GÜCÜ VE BAKIM GEREKSİNİMLERİ

Sultan Taş¹ , Kadriye Buldukoğlu¹

¹| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Şizofreni nedeni ile yatırılarak tedavi edilen bireyin bakımında hedeflenen temel kazanım, onun kendi potansiyeli doğrultusunda, mümkün olan en üst düzeyde “iyilik” haline ulaşmasıdır. Bunun için; hastalığın bireyin yaşamını nasıl etkilediğini, hangi alanlarda, hangi düzeyde kayıplara neden olduğunu, bireyin hangi alanlarda güçlü olduğunu ve potansiyelini gerçekleştirebilmesi için nasıl bir bakım ilişkisine ve sürecine gereksinim duyduğunu belirlemek gerekmektedir. Bu bakım ilişkisinin yatış süreci ile sınırlı kalmaması, bir şekilde sürdürülebilir, sürekli ve bireyin iyilik halini geliştirici olması da son derece önemlidir. Bu bağlamda çalışma, şizofreni tedavisi almış bireylerin taburcu olduktan sonraki erken dönemde hemşirelik bakım gereksinimleri ve öz-bakım güçlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırmaya Nisan 2013-Nisan 2014 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin psikiyatri kliniğinde şizofreni tedavisi olarak taburcu olan ve araştırmaya alınma kriterlerine uyan 31 birey alınmıştır. Araştırma verileri bireylerin tanıtıcı özelliklerinin ve taburculuk sonrası bakım gereksinimlerinin belirlenmesine yönelik olarak hazırlanan “Bakım Gereksinimleri Belirleme Formu” ile “Öz-Bakım Gücü Ölçeği” ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik, Kolmogorov-Smirnov, t-testi, Tek yönlü (One way) varyans analizi (ANOVA), Duncan çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için Etik Kurul onayı, kurum izni ve katılımcıların onamı alınmıştır.

Bireylerin Öz-Bakım Gücü Puan Ortalaması

Ölçek	Ölçeğin Alt ve Üst Değeri	İşaretlenen Alt ve Üst Değer	Ort.±SS	n
Öz-bakım Gücü Ölçeği	0-140	46-136	99.32±21.86	31

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 35.58±11.57, ortalama hastalık başlangıç yaşı 23.81±8.38’dir. Bireylerin öz-bakım gücü puan ortalaması 99.32±21.86 olarak belirlenmiş, ölçekten alınan en düşük puanın 46, en yüksek puanın 136 olduğu görülmüştür. Bekârların, çocuğu olmayanların ve ailesinde ruhsal hastalığa sahip başka birey olanların öz-bakım gücü puan ortalamasının diğerlerine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir (p>0.05). Bakım gereksinimleri açısından; bireylerin taburculuktan sonra erken dönemde benlik kavramı, problem çözme ve baş etme, bilgi gereksinimi, rol ve ilişkiler, güvenli çevre, tedavi ve bakım, kendine bakım, uyku ve dinlenme ve manevi alanlarda bakıma gereksinimleri olduğu saptanmıştır. Öz-bakım gücü ile bakım gereksinimleri arasındaki ilişkiye bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmamakla birlikte eş, akrabalar, arkadaşlarla ilişkileri ve cinsel yaşamı hastalıktan olumsuz etkilenen, uyku düzeni bozulmuş, günlük bakımını yapmada isteksizlik yaşayan bireylerin öz-bakım gücü puan ortalamalarının daha düşük olduğu belirlenmiştir.

Bireylerin Tanıtıcı Özellikleri ve Hastalık Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tanıtıcı Özellikler	Sayı (n)	Yüzde (%)
Yaş Ortalaması: 35.58±11.57		
Cinsiyet		
Kadın	18	58.1
Erkek	13	41.9
Eğitim durumu		
İlkokul veya ortaokul	13	41.9
Lise	13	41.9
Üniversite ve üstü	5	16.1

Medeni durum		
Evli	8	25.8
Bekar	16	51.6
Boşanmış	7	22.6
Çalışma durumu		
Çalışıyor	5	16.1
Çalışmıyor	26	83.9
Çocuğu var mı?		
Evet	12	38.7
Hayır	19	61.3
Çocuk sayısı*		
1 çocuk	7	58.3
2 ve üstü	5	41.6
Hastalığa İlişkin Özellikler	Sayı (n)	Yüzde (%)
Hastalık Başlangıç Yaşı Ortalaması: 23.81±8.38		
Başka Hastalık Varlığı		
Yok	22	71.0
Var	9	29.0
Hastaneye Yatış Sayısı		
Bir kez	8	25.8
İki ve daha fazla	23	74.2
Ailede Ruhsal Hastalığı Olan Başka Birey Varlığı		
Yok	19	61.3
Var	12	38.7
TOPLAM	31	100

Sonuç: Bu çalışmanın katılımcılarının, şizofreni nedeniyle klinikte tedavi edilip taburcu edildikten sonraki ilk iki hafta içinde öz-bakım gücü düzeyleri orta düzeyde bulunup öz-bakım alanlarının birçoğunda bakım gereksinimlerinin devam ettiği saptandığından, hastaların “öz-bakım gücü düzeylerinin” bir taburculuk kriteri olarak ele alınıp, taburculuk öncesinde değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Şizofreni, Öz-Bakım

Tablolar

Bireylerin Tanıtıcı ve Hastalık Özelliklerine Göre Öz-Bakım Gücü Puan Ortalamalarının Dağılımı

Tanıtıcı Özellikler	Sayı (n)	Öz-bakım gücü Ort. ±SS	Değerlendirme
Medeni durum			
Evli	8	111.87±14.58	F=4.499 p=0.020
Bekâr	16	89.12±23.93	
Boşanmış	7	108.28 ±11.33	
Çocuğu var mı?			
Hayır	19	92.94±23.89	t=-2.165 p=0.039
Evet	12	109.41±13.68	
Çocuk sayısı(n=12)*			
1 çocuk	7	102.43±8.69	t=-2.572 p=0.028
2 ve üstü	5	119.20±14.02	
Hastalığa İlişkin Özellikler	Sayı (n)	Öz-bakım gücü Ort.±SS	Değerlendirme
Ailede Ruhsal Hastalığı Olan Başka Birey Varlığı			
Yok	19	105.84±15.81	t=2.222 p=0.034
Var	12	89.00±26.54	

PSİKİYATRİ HASTALARINDA TEDAVİYE UYUM VE SOSYAL DESTEK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Gülsen Kılınç¹, Rukuye Aylaz¹¹ İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma psikiyatri hastalarının tedaviye uyumunda sosyal desteğin etkisi ve bu durumu etkileyen unsurların belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı tipte yapılmıştır.

Materyal Metot: Araştırmanın evrenini veri toplama tarihleri arasında Elazığ Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde ve Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde tedavi gören psikiyatri hastaları oluşturmuştur. Evreni bilinen örneklem formülüne göre minimal örneklem büyüklüğü 324 olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemi evrenden, olasılıksız rastlantısal örnekleme yöntemi ile seçilen psikiyatri hastaları oluşturdu. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Morisky Uyum Ölçeği ve "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistik, bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U, Varyans Analizi, Pearson Kolerasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Hastaların %43.8'ini 25-49 yaş aralığında, %57.4'ünü erkek, %42.9'unu şizofreni tanısı alan psikiyatri hastaları oluşturmuştur. Kendi ailesiyle, eşi ve çocukları ile yaşayanların yalnız yaşayan hastalara ve gelir durumu yüksek olanların düşük olan hastalara göre tedaviye daha uyumlu olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Evli olan hastaların aile desteği alt boyutu puan ortalamasının, eşi ve çocukları ile yaşayan hastaların, aile, arkadaş ve özel kişi desteğinin daha fazla olduğu, il ve ilçe merkezinde yaşayan hastaların sosyal destek toplam puan ortalamasının daha yüksek olduğu, gelir durumu kötü olan hastaların aile, arkadaş, özel kişi ve sosyal destek toplam puan ortalamasının daha düşük olduğu saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Sonuç olarak hastaların sosyal desteği arttıkça, tedaviye uyumlarının daha fazla olduğu saptanmıştır. Ruh sağlığı ekibi içinde bulunan psikiyatri hemşirelerinin, hasta ile ailesi veya yakınlarının arasındaki sosyal destek bağlarını güçlendirici görevler almaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Tedaviye Uyum, Sosyal Destek.

Tablo 1: Hastaların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı (S=324)

Sosyo-Demografik özellikler	S	%
Yaş		
18-24 yaş	76	23.5
25-39 yaş	142	43.8
40-54 yaş	75	23.1
55 ve üzeri	31	9.6
Cinsiyet		
Kadın	138	42.6
Erkek	186	57.4
Medeni durum		
Evli	99	30.6
Bekar	188	58.0
Diğeri (boşanmış, dul)	37	11.4
Eğitim durumu		
Okur-yazar değil	42	13.0
Okur yazar	9	2.8
İlköğretim	158	48.8
Lise	84	25.9
Yükseköğrenim ve üzeri	31	9.6
Çalışma durumu		
Çalışıyor	168	51.8

Çalışmıyor	156	48.2
Birlikte yaşadığı kişiler		
Yalnız	34	10.5
Kendi ailesiyle	249	76.9
Eşi ve çocukları ile	33	10.2
Diğerleri ile (nişanlı, akraba)	8	2.5
Eşin çalışma durumu		
Çalışıyor	83	60.2
Çalışmıyor	53	39.8
Eşin eğitim düzeyi		
Okur-yazar değil	30	22.0
Okur yazar	9	6.6
İlköğretim	60	44.1
Lise	22	16.1
Yüksek öğrenim ve üzeri	15	11.0
Gelir düzeyi		
İyi	109	33.6
Orta	169	52.2
Kötü	46	14.2
Yaşanılan yer		
İli	221	68.2
İlçe	60	18.5
Belde/köy	43	13.3
Tanı		
Şizofreni	137	42.3
Bipolar bozukluk	62	19.1
Depresyon	52	16.0
Madde bağımlılığı	51	15.7
Diğer (obsesif kompulsif bozukluk (OKB), anksiyete)	22	6.8
Ailede başka psikiyatri hastasının varlığı		
Evet	87	26.9
Hayır	237	73.1
Başka bir hastalığın varlığı		
Dişabet	20	38.4
Hipertansiyon	10	19.2
Kalp hastalığı	11	21.1
Böbrek hastalığı	3	5.7
Diğer (akciğer hastalıkları)	8	15.3

Tablo 2: Hastaların Tedaviye Uyumlarına Göre Dağılımları

Morisky Uyum Ölçeği min:0 mak:4	S	%
Uyumlu	165	50.9
Orta düzeyde uyumlu	112	34.6
Uyumsuz	47	14.5
Toplam	324	100

Tablo 3: Hastaların Demografik Özellikleri İle Tedaviye Uyumlarının Karşılaştırılması

Özellikler	S	X±SS	Anlamlılık
Yaş özellikleri			
18-24 yaş	76	3.09±1.21	F:1.111 p: .345
25-39 yaş	142	3.02±1.22	
40-54 yaş	75	3.09±1.21	
55 yaş ve üzeri	32	2.64±1.47	

Cinsiyet			
Kadın	138	2.97±1.25	t:125
Erkek	186	3.05±1.23	p: .590
Medeni hal			
Evli	99	3.11±1.23	
Bekar	188	3.02±3.02	F:1.095
Diğeri (boşanmış, dul)	37	2.75±1.42	p: .336
Eğitim durumu			
Okur-yazar değil	42	2.76±1.37	
Okur-yazar	9	3.00±1.41	
İlköğretim	158	3.19±1.09	KW:5.492
Lise	84	2.84±1.32	p: .240
Yük. Öğr. ve üstü	31	2.96±1.44	
Çalışma durumu			
Çalışıyor	168	2.40±.71	t :1.048
Çalışmıyor	156	2.32±.72	p: .296
Birlikte yaşadığı kişiler			
Yalnız	34	2.38±1.47	
Kendi ailesiyle	249	3.11±1.19	
Eşi ve çocukları ile	33	3.00±1.25	KW:9.382
Diğeri (nişanlı, akraba)	8	3.00±1.06	p: .025
Eşin çalışma durumu			
Çalışıyor	83	2.36±.67	t :-.116
Çalışmıyor	53	2.37±.79	p: .908
Eşin eğitim durumu			
Okur-yazar değil	30	2.90±1.42	
Okur-yazar	9	2.55±1.13	
İlköğretim	60	3.08±1.29	KW:2.899
Lise	22	3.04±1.46	p: .575
Yük. Öğr. ve üstü	15	3.20±.86	
Gelir			
İyi	109	3.25±1.14	F:4.662
Orta	169	2.98±1.23	p: .010
Kötü	46	2.60±1.42	
Yaşanılan yer			
İl	221	3.04±1.25	F:692
İlçe	60	3.06±1.07	p: .501
Belde/köy	43	3.02±1.24	
Tanı grupları			
Şizofreni	137	3.05±1.23	
Bipolar B.	62	3.20±1.04	KW:2.286
Depresyon	52	2.80±1.49	p: .683
Madde B.	51	2.84±1.33	
Diğer (OKB, anksiyete)	22	3.00±1.38	
Ailede başka psik. Hastanın varlığı			
Evet	87	2.86±1.26	t: .047
Hayır	237	3.08±1.23	p: .163
Ek hastalık varlığı			
Diyabet	20	3.00±1.45	
HT	10	2.90±1.19	KW:2.640
Kalp hastalıkları	11	3.09±1.44	p: .620
Böbrek hastalıkları	3	2.66±2.30	
Diğer (akciğer hastalıkları)	8	2.87±.35	

Tablo 4: Hastaların Demografik Özellikleri İle Sosyal Desteklerinin Karşılaştırılması

Özellikler	S	Aile X±SS	t ve P değeri	Arkadaş X±SS	t ve P değeri	Özel kişi X±SS	t ve P değeri	Toplam X±SS	t ve P değeri
Yaş 18-24 yaş 25-39 yaş 40-54 yaş 55 yaş ve üstü	76 14 2 75 31	21.65±6. 62 21.16±7. 02 21.68±6. 45 19.70±7. 79	F: .712 p: .545	18.80±7. 81 18.42±7. 07 18.45±7. 90 17.77±7. 14	F: .142 p: .935	19.71±7. 75 18.38±7. 90 17.88±7. 94 17.74±7. 56	F: .866 p: .459	60.17±15 .71 57.96±18 .12 58.01±19 .40 55.22±19 .11	F: .596 p: .618
Cinsiyet Kadın Erkek	13 8 18 6	20.76±6. 84 21.62±6. 89	t: .478 p: .268	18.78±7. 36 18.20±7. 48	t: .124 p: .488	18.58±7. 77 18.46±7. 91	t: .061 p: .888	58.14±17 .73 58.29±18 .18	t: .006 p: .941
Medeni hal Evli Bekar Diğeri (boşanmı ş, dul)	99 18 8 37	22.42±5. 76 21.05±7. 18 19.16±7. 50	F: 3.271 p: .039	18.78±6. 86 18.36±7. 70 18.05±7. 57	F: .167 p: .846	18.75±7. 28 18.57±8. 02 17.56±8. 47	F: .321 p: .725	59.96±16 .15 57.99±18 .48 54.78±19 .76	F: 1.162 p: .314
Eğitim Okur yazar değil Okur yazar İlköğretim Lise Yük. Öğr.ve üstü	42 9 15 8 84 31	19.78±7. 40 20.88±6. 11 21.27±6. 59 22.04±7. 11 21.12±7. 15	KW:6.25 4 p: .181	17.35±7. 84 20.11±7. 63 18.36±7. 27 18.97±7. 59 18.54±7. 37	KW:2.54 1 p: .637	16.90±7. 78 21.44±5. 61 18.94±7. 79 17.73±8. 26 19.74±7. 30	KW:4.27 6 p: .370	54.04±20 .26 62.44±13 .22 58.58±17 .74 58.76±18 .02 59.41±16 .94	KW:2.17 2 p: .704
Çalışma durumu Çalışıyor Çalışmıyo r	16 8 15 6	21.53±7. 27 20.96±6. 42	t: .751 p: .453	18.82±7. 44 18.06±7. 40	t: .912 p: .360	19.02±8. 03 17.96±7. 61	t: 1.226 p: .221	59.38±18 .89 56.98±16 .88	t: 1.202 p: .230
Kiminle yaşıyor Yalnız Kendi Ailesi Eş ve çocukları ile Diğer (nişanlı, akr ba)	34 24 9 33 8	13.79±8. 35 22.53±5. 62 22.03±6. 71 10.00±6. 74	KW:50.5 16 p: .001	13.61±8. 19 18.96±7. 21 20.00±6. 54 16.87±7. 27	KW:16.1 86 p: .001	12.85±8. 37 19.18±7. 40 19.57±7. 87 17.50±10 .23	KW:16.6 89 p: .001	40.26±21 .40 60.68±15 .94 61.60±16 .16 44.37±21 .83	KW:33.6 94 p: .001
Eşin çalışma durumu Çalışıyor Çalışmıyo	83 53	21.40±6. 55 21.75±6.	t: -.311 p: .756	18.18±7. 56 19.07±6.	t: -.709 p: .480	18.48±7. 80 18.22±7.	t: .192 p: .848	58.07±18 .46 59.05±15	t: -.320 p: .749

r		26		24		43		.36	
Eş eğitimi									
Okur yazar değil	30	19.76±7.45	KW:8.41 8 p: .077	19.16±6.74	KW:1.24 6 p: .870	18.86±6.44	KW:3.31 3 p: .507	57.80±18.39	KW: 3.077 p: .545
Okur yazar	9	16.00±9.04		17.55±8.17		15.11±9.07		48.66±23.94	
İlköğretim	60	22.80±4.97		18.65±6.96		18.20±7.91		59.65±16.10	
Lise	22	21.54±6.35		17.04±8.14		18.68±8.31		57.27±17.87	
Yük. Öğr.ve üstü	15	23.33±5.87		20.06±5.92		20.13±6.85		63.53±13.56	
Gelir									
İyi	10	22.52±6.07	F: 5.600 p: .004	20.36±7.00	F: 5.963 p: .003	20.27±7.32	F: 6.356 p: .002	63.16±16.24	F: 8.820 p: .001
Orta	9	21.18±6.65		17.71±7.34		18.18±7.73		57.05±17.80	
Kötü	16	18.54±8.57		16.67±7.91		15.56±8.51		50.78±19.49	
	46								
Yaşadığı yer									
İl	22	21.36±6.69	F:2.839 p: .060	18.56±7.19	F: 2.466 p: .087	18.75±7.84	F: 1.798 p: .167	58.67±17.68	F: 3.503 p: .031
İlçe	1	22.36±6.83		19.58±7.21		19.13±7.78		61.08±17.82	
Belde/köy	60	19.16±7.52		16.34±8.56		16.44±7.72		51.95±18.55	
Tanı grubu									
Şizofreni	13	20.91±6.99	KW:2.66 9 p: .615	18.64±7.59	KW:4.86 6 p: .301	18.21±7.93	KW:2.56 9 p: .632	57.76±18.52	KW:2.37 4 p: .667
Bipolar B.	7	21.38±7.48		19.56±6.84		19.40±7.43		60.35±18.20	
Depresyon	62	21.44±5.93		18.59±7.66		18.84±7.69		58.88±18.05	
Madde Bağ.	52	21.92±6.45		17.39±7.13		18.56±7.99		57.88±15.57	
Diğer (OKB, anksiyete)	22	21.09±7.76		16.31±7.94		17.00±8.67		54.40±19.46	
Ailede başka hastanın varlığı									
Evet	87	20.72±7.02	t: .724 p: .397	18.13±7.78	t: 1.108 p: .640	18.13±7.77	t: .053 p: .600	57.00±17.52	t:0.001 p: .456
Hayır	23	21.45±6.81		18.57±7.30		18.65±7.87		58.68±18.14	
Ek Hastalık									
Diyabet	20	23.30±3.86	KW:4.14 0	19.55±6.17	KW:4.12 1 p: .390	20.00±7.01	KW:1.96 0 p: .743	62.85±14.49	KW: 4.267 p: .371
HT	10	19.50±8.20		20.40±7.15		20.50±6.91		60.40±21.27	
Kalp H.	11								

Böbrek H. Diğer H. (akciğer hastalıklarla)	8	18.09±9. 15 20.33±13 .27 23.37±5. 78	p: .387	14.36±6. 65 18.66±12 .70 19.00±7. 03		16.36±9. 29 20.00±10 .39 19.37±6. 36		48.81±19 .11 59.00±36 .67 61.75±13 .63	

Tablo 5: Morisky Uyum Ölçeği Ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki

Sosyal Destek puan ortalamaları				
	Aile desteği	Arkadaş desteği	Özel kişi desteği	Toplam Puan Ort.
Tedaviye	r: .256	r: .347	r: .405	r: .418
Uyum	p: .001	p: .001	p: .001	p: .001
Puan Ort.				

PSİKOEĞİTİM TEMELLİ SOSYAL BECERİ EĞİTİMİ DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN DERSE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELERİ

Mehtap Kızılkaya¹, Hatice Öner Altıok²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

²| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD.

Giriş: Psikoeğitim temeline düzenlenen sosyal beceri eğitimleri, bireylerin yaşam becerilerini artırarak ve sorunlara yeni çözüm yolları geliştirmelerine yardım etmektedir.

Amaç: Araştırma, öğrencilerin psikoeğitim temelli sosyal beceri eğitimi dersine ilişkin değerlendirmelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı fenomenolojik tipte yürütülmüş olan çalışmanın örneklemini, Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu'nda Psikoeğitim Temelli Sosyal Beceri Eğitimi dersini alan ve çalışmaya katılmayı gönüllü 38 öğrenciden oluşmuştur. Veriler 1 -20 Mayıs 2016 tarihleri arasında, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi (narrative) kullanılarak toplanmıştır. Bunun için öğrencilere tanıtıcı sorular ile derse yönelik görüş ve önerilerini ortaya koyan iki adet açık uçlu sorudan oluşan soru formu verilmiştir. Verilerin değerlendirilme-sinde tüme varımcı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda öğrencilerin yaş ortalaması $X=20.39$ olarak saptanmıştır. Araştırmaya katılanların % 87.5'i kadın, %12.5'u erkek, %93.8'i ikinci sınıf, %6.3 birinci ve %6.3'ü üçüncü sınıfta öğrenim görmektedirler. Öğrencilerin %50'si derse kendi isteği ile seçerken, %37.5'u başka seçecek ders olmadığı için ve % 12.5'u diğer (arkadaş önerisi, saati ve günü uyduğu için) derse seçmiştir. Dokümanların incelenmesi sonucunda öğrencilerin derse yönelik değerlendirmeleri, görüşler, duygular ve öneriler olmak üzere üç temel kategori ve bunlarla ilişkili tema ve alt temalar kapsamında ortaya çıkmıştır. Görüşler kategorisi ile ilgili, ders seçme nedenine yönelik, dersin içeriği ve işleniş biçimine, dersin kişiye olan katkılarına ve dersin bireyin mesleki gelişimine olan katkılarına ilişkin görüşler olmak üzere dört tema belirlenmiştir. Duygular kategorisinde, hocaya-eğiticiye/ ve derse yönelik duygular olmak üzere iki tema, öneriler kategorisinde ise, dersin içeriğine, dersin işleniş-yöntemine ve derslik özelliğine yönelik öneriler olmak üzere üç tema belirlenmiştir.

Sonuç: Ders içeriğinin öğrencilerin sosyal ve mesleki hayatta kullanabilecekleri konulardan seçilmesinin ve psikoeğitim temelli modelle aktarılmasının dersin etkinliğini arttırdığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi; Psikoeğitim; Sosyal Beceri Eğitimi.

P-1152
KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARINA BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKLERİ VE BAŞ ETME
DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Erman Yıldız¹ , Rukuye Aylaz¹

¹| İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu araştırma kronik psikiyatri hastalarına bakım verenlerin bakım yükleri ve stresle baş etme düzeylerini araştırmak amacıyla tanımlayıcı nitelikte yapılmıştır.

Materyal Metot: Araştırma İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi'nde Şubat 2015-Kasım 2015 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini belirtilen tarihler arasında DSM V tanı ölçütlerine göre bipolar bozukluk ve şizofreni tanısı almış 316 bakım veren oluşturmıştır. Evreni bilinen örneklem formülüne göre örneklem büyüklüğü 134 bakım veren ile gerçekleşmiştir. Verileri toplama aracı olarak “ Hasta ve Bakım Verenlerin Tanıtıcı Özellikleri Bilgi Formu”, “Zarit Bakıcı Yük Ölçeği” ve “Stresle Başa Çıkma Tazları Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistik, bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U, Varyans Analizi, Pearson Kolerasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada; bakım veren aile üyelerinin bakım yükü toplam puan ortalaması 59.33±16.75 olarak bulunmuştur. Bakım verenlerin yaş ortalamaları 49.95±13.68 olup, çoğunluğu evli ve ilkokul mezunudur. Evli ve aylık gelirleri düşük olan bakım verenlerin daha fazla yük yaşadıkları saptanmıştır. Bakım verenlerin kendine güvenli, çaresiz ve boyun eğici yaklaşım puanları arttıkça; toplam yük puanlarının da arttığı belirlenmiştir. Sosyal destek arama alt ölçeği ile bakım yükü ölçeği toplam puan ortalaması arasında negatif yönde önemli ilişki bulunmuştur (p<0.05). Buna göre sosyal destek arama arttıkça bakım yükü azalmaktadır.

Sonuç: Bu araştırmada, bakım verenlerin yük düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Bakım yükünün azalmasında sosyal desteğin önemli olduğu belirlenmiştir. Psikiyatri hemşirelerinin sağlık ekibi içinde hasta ve bakım verenleriyle en çok zaman geçiren, en aktif çalışan ekip üyesidir. Bu sebeple psikiyatri hemşireleri tarafından, bakım verenlerin ekonomik ve sosyal destek yönünden yardım almaları için diğer soysal kuruluşlara yönlendirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Psikiyatri Hastası, Bakım Verenler, Bakım Yükü, Baş Etme, Hemşirelik.

PSİKİYATRİK HASTALIĞI VE TİP 2 DİYABETİ OLAN BİREYLER İLE YALNIZCA TİP 2 DİYABETİ OLAN BİREYLERİN DİYABET ÖZ BAKIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Sevecen Çelik İnce¹ , Neslihan Günüşen¹ , Ayşegül Özerdem² , Seçil Özışık²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²| Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı psikiyatrik hastalığı (şizofreni ve bipolar bozukluk) ve tip 2 diyabeti olan bireyler ile yalnızca tip 2 diyabeti olan bireylerin diyabet öz bakımına ilişkin inanç ve uygulamalarını ortaya koymaktır.

Method: Araştırma fenomenolojik kalitatif tiptedir. Araştırmanın örneklemini psikiyatrik hastalığa ve tip 2 diyabet ek tanısına sahip 12 birey ile yalnızca tip 2 diyabet tanısına sahip 14 bireyden oluşturulmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış sorularla derinlemesine görüşme yöntemi ile toplanmış, içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada diyabetle yaşamak, diyabete uyumu kolaylaştırıcılar ve diyabete uyumu engelleyiciler olmak üzere üç ana tema ortaya çıkmıştır. Diyabetle yaşamak teması bireylerin diyabeti ciddi, yaşamı tehdit eden, özgürlüğü kısıtlayan bir hastalık olarak algıladıkları ve diyabete sahip olmakla ilgili üzüntü ve gelecek kaygısı yaşadıklarını sergilemiştir. Diyabete uyumu kolaylaştırıcılar temasında diyabeti yaşam biçimi haline getirme, bilgi sahibi olma, insülin başlanmasını istememe bireysel boyutta kolaylaştırıcılar olarak, aile ve sağlık çalışanlarının sosyal desteğinin olması ise çevresel boyutta kolaylaştırıcılar olarak belirlenmiştir. Diyabet uyumunu engelleyiciler temasında unutkanlık, tembellik, yeterli bilgiye sahip olmama, diyetine sınır koymada zorluk yaşanması, ek sağlık şikayetlerinin olması, psikiyatrik hastalık belirtilerine odaklanma, psikiyatrik ilaç yan etkileri bireysel boyutta engelleyiciler olarak, sağlık ekibinin ve aile üyelerinin olumsuz tutum ve geri bildirimleri, soğuk hava koşulları ve iş yoğunluğu ise çevresel boyutta engelleyiciler olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Her iki hasta grubundaki bireyler diyabet öz bakımlarını yerine getirmekte zorlanmaktadırlar. Bununla birlikte ek psikiyatrik tanısı olan bireylerin psikiyatrik semptomları ve psikiyatrik ilaçların yan etkileri nedeniyle diyabeti yönetmeyle ilgili farklı güçlükleri bulunmaktadır. Bu bağlamda ek psikiyatrik tanısı olan bireylerin bakımında diyabet eğitime ek olarak psikiyatrik semptomlarla ve ilaç yan etkileri ile baş etmeye yönelik girişimlere yer verilmesi önerilir. Hemşirelerin her iki hasta grubuna yönelik olarak öz bakım uygulamalarını destekleyici, motive edici girişimler planlaması ve bireyleri cesaretlendirmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Diyabet, Öz Bakım, Psikiyatrik Hastalık.

Belgin Bayrak¹ , Maral Kargın² , Hilal Seki Öz³

¹| Sağlık Bakanlığı

²| Fırat Üniversitesi

³| Ashfield Sağlık Hizmetleri Tic. Lim. Şti

Bu çalışmanın amacı psikiyatri hastaları ile yapılacak klinik araştırmaların etik boyutuna ve bu araştırmalarda görev alacak hemşirelerin rolünün önemine vurgu yapmaktır.

Bu araştırma derleme makale olarak hazırlanmıştır.

Psikiyatri hastaları araştırmacı tarafından özenle ele alınması gereken bir gruptur. Psikiyatri, depresyon ve anksiyete bozuklukları için geliştirilmiş birkaç örneğin dışında, hayvan modeli olmayan bir araştırma alanıdır. Psikiyatride bazı hastalıklarda plasebo da etkin kullanılamamaktadır. Bu grup hastaların hastalıkları nedeni ile bilişsel kayıpları olmakta, yeterlik-özerklikle ilgili sorunlar yaşamakta, aydınlatılmış onam sürecine etkin katılamamakta ve bu özelliklerinden dolayı örselenebilir grup olarak değerlendirilmektedir. Bu durum da etik ikilem ve ihlallere sebep olabilmektedir. Bu ortaya çıkan etik ikilem ve ihlallerle klinik araştırmalarda karşılaşılabilen ve bu duruma en sık hemşireler tanık olmaktadır. Psikiyatri kliniğinde çalışan hemşirelerin 24 saat hasta ile iletişim halinde olması, ilk ulaşılabilen sağlık personeli olması, hastada olabilecek değişiklikleri yakından gözlemleyebilmesi ve erken dönemde fark edebilmesi klinikteki uygulamalarda oluşabilecek etik ihlalleri önlemede onu diğer sağlık profesyonellerinden bir adım öne çıkarmaktadır. Bunlarla beraber hasta hakları savunuculuğu rolü ve lisans eğitiminde etik ve araştırma derslerinin olması nedenleri ile araştırmalarda yer almaları gerektiği düşünülmektedir. Oysaki ülkemizde psikiyatri kliniklerinde uygulanan araştırmaların çoğunun planlanmasından sonuçlanmasına kadar olan kısımlarında hemşireler yer almamaktadır.

Psikiyatri hastalarının araştırmalarda örselenebilir olmaları ve hemşirenin hastayı en iyi gözlemleyen sağlık profesyoneli olması nedeni ile klinik araştırmaların tüm aşamalarında hemşirenin, araştırma ekibinin aktif bir üyesi olarak yer alması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri, Hemşire, Etik

TEMPOROMANDİBULER BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA GRUP TERAPİSİNİN ETKİNLİĞİ

Nazmiye Yıldırım¹, Arzu Aydoğdu¹, Serap Oflaz¹, Mine Özkan¹

¹| İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi BD

Amaç: Bu çalışmanın amacı, temporomandibuler bozukluk tanılı kadınlarda grup terapisinin anksiyete, depresyon düzeyine ve baş etme yöntemine etkisini değerlendirmektir.

Method: Multidisipliner Temporomandibuler Eklem Tanı ve Tedavi Ünitesi Polikliniği ile liyezon çalışma modeli kapsamında değerlendirilen ve Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Polikliniği'nde izlenen toplam 35 kadın grup terapisine katılmıştır. Grup 12 hafta, haftada bir, 90 dakika sürmüştür ve içeriği Talo 1'de verilmiştir. Grup terapisine katılmaya istekli, anksiyete yönetiminde güçlük yaşayan, stresle baş etme becerilerinde yetersizlik saptanan, ilişkilerinde sorunlar yaşayan, yaş ortalamaları birbirine yakın hastalarla beş grup yürütülmüştür. Grup öncesi yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış, ön ve son testte Durumluk-Süreklilik Kaygı Envanteri, Beck Depresyon Ölçeği ve Strele Başa Çıkma Tazları Ölçeği ile veriler toplanmıştır.

Tablo 1: Temporomandibuler bozukluk tanılı kadınlarda uygulanan grup terapisi süreci

GRUP SÜRECİ	
	Ön Görüşme, Bilgilendirme, Kabul onayı, Yarı yapılandırılmış görüşme formu ve ölçeklerin ön değerlendirilmesi
1. Oturum	Tanışma, grup kuralları, hedeflerin belirlenmesi
2. Oturum	TMD bilgilendirme; Etiyoloji, anatomi, belirtiler, fonksiyonları, risk faktörleri
3. Oturum	TMD ile ilgili fiziksel semptomlar ile ruhsal durum ilişkisi, stres yanıtı ve etkisi, kendini gözlemleme
4. Oturum	Durum-düşünce-duygu-bedensel belirti-davranış ilişkisi, bedensel semptomların yönetimi
5. Oturum	Duyguları tanıma ve düzeyini belirleme, duygu yönetimi
6. Oturum	Algılamının önemi, otomatik düşünceleri belirleme, bilişsel çarpıtmaları farketme
7. Oturum	Alternatif düşünceleri belirleme, modeli bütün olarak kendi kendilerine uygulayabilme
8. Oturum	Alternatif düşünceleri belirleme, modeli bütün olarak kendi kendilerine uygulayabilme
9. Oturum	Geçmiş ve geleceğin şu ana etkisi, kabullenme, affetme çalışması
10. Oturum	Kişiler arası ilişkiler, sınır koyma, kendini ifade etme ve hayır deme becerileri
11. Oturum	Etkili sorun çözme, başetme becerileri
12. Oturum	Hedeflerin değerlendirilmesi, grubu sonlandırma hakkında paylaşım, kitap önerisi, bir ay sonraki izlem tarihini belirleme

Bulgular: Gruba katılanların yaş ortalaması 42.7±9,6 (19-63) olup, %45.7'i ilköğretim mezunudur. Çoğu (%71.4) evli, (%82.9) ev hanımı ve (%65.7) eşi, çocukları ile yaşamaktadır. Ağrı, klik sesi, çenede yorgunluk en sık bildirilen şikayetlerle başvuran hastalar, şikayetlerinin ortalama 4.9±5.8 yıl (6ay-20yıl) devam ettiğini bildirmiştir. Hastaların neredeyse tümünün (%94.3) şikayetlerin başlamasında ve artmasında stresin etkili olduğu, daha çok aile ve ilişki problemlerinin stresör olduğu, %71.4'ünün sosyal desteklerinin yetersiz olduğu, yaklaşık yarısının (%48.6) öyküsünde psikiyatrik bozukluk olduğu anlaşılmıştır. Grup sonunda depresyon puanı ortalamasının (p=0.004), süreklilik anksiyete puanı ortalamasının (p<0.0001), durumluk anksiyete puanı ortalamasının (p=0.03) grup öncesine göre anlamlı düzeyde azaldığı saptanmıştır. Problem çözme baş etme yönteminin kullanımının istatistiksel olarak anlamlı biçimde arttığı (p=0.03), sosyal destek kullanımının arttığı ve kaçınma yönteminin kullanımının azaldığı ancak istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı bulunmuştur (Tablo 2).

Tablo 2. Hastaların Grup Terapisi Öncesi ve Sonrası Anksiyete, Depresyon, Başetme Biçimi Puan Ortalamaları

Maddeler	Ön test Ort.±SS	Son test Ort.±SS	t	p
Depresyon	19.53±11.75	14.96±9.95	3.123	.004
Sürekli anksiyete	52.74±9.45	46.35±8.38	4.458	.000
Durumluk anksiyete	44.90±9.02	41.51±9.00	2.255	.032
Problem çözme yöntemi	25.69±4.60	27.73±3.34	2.187	.038
Sosyal destek arama yöntemi	22.50±4.65	23.57±3.90	1.535	.137
Kaçma-kaçınma yöntemi	23.65±3.62	22.84±3.06	1.133	.268

Sonuç: Uygulanan grup terapisi sürecinin hastaların anksiyete ve depresyon düzeylerinin azalmasında etkin olduğu, etkili bir baş etme yöntemi olan problem çözme becerilerini arttırdığı çalışmanın önemli sonuçları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Temporomandibuler Bozukluk, Anksiyete, Başetme

P-1160
MEME KANSERLİ HASTALARA YÖNELİK YAPILANDIRILMIŞ KISA SÜRELİ PSİKOEĞİTİM
MÜDEHALESİ

Nazmiye Yıldırım¹ , Nesiba Kalyoncu¹ , Hülya Güveli¹ , Mine Özkan¹

¹| İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi BD

Amaç: Meme kanserli kadınlara uygulanan kısa süreli psikoeğitimin etkisini değerlendirmektir.

Method: İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü tarafından yönlendirilen meme kanserli kadınlar arasından 8 vaka ile psikoeğitim grubu yürütülmüştür. Sosyodemografik özellikleri benzer dört kadının grup öncesi hastalık ve tedavi sürecinin etkileri, grup sonrası psikoeğitim programının etkileri hakkında düşünceleri yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla derinlemesine görüşülerek elde edilmiştir. Fawzy I. Fawzy ve Nancy W. Fawzy tarafından geliştirilen “Kanser Hastalarına Yönelik Yapılandırılmış Kısa Süreli Psikoeğitim Müdahalesi” ilk araştırmacı tarafından meme kanseri hastalarına uyarlanarak oluşturulmuştur. 8 hafta, haftada bir 90 dakika uygulanan program sağlık eğitimini, başa çıkma becerilerini, stres yönetimini ve psikolojik desteği içermiştir.

Bulgular: ÖS, kendinden çok başkalarını düşündüğünden kemoterapiyi kendi için “bir şey yapmak” olarak tanımlamıştır. Süreçte beklediği desteği görememenin öfkesini ifade etme fırsatı bulduğunu, kendisini anlayan ve kabul eden bir gruba ait olduğunu, gruptakileri örnek alarak risk alabildiğini, cesaretinin arttığını ve kendini tanımaya yardım ettiğini ifade etmiştir. MK, hastalığı kabullenmekte zorlandığını, süreçte eşi ve çocuklarıyla ilişkisinin, cinsel yaşamının olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Grupta yetiştiği aile ortamını daha iyi anlamış, duygularını nasıl ifade edeceğini öğrenmiş, diğerlerine yardım edebildiğini görerek cesaret kazanmıştır. MO, mükemmeliyetçi, hayır diyemeyen, yardım isteme becerisinin zayıf olmasından yakınan, ilişkilerinin, beden imajının olumsuz etkilendiğini, başındaki bandanayı yatarken de çıkartmadığını ifade eden bir hastadır. Grup sürecinde kemoterapi hakkında yaşadığı anksiyetesi azalmış, son oturuma bandanasını takmadan katılmış ve bunun kendisi içi olumlu bir değişim olduğunu, artık kendisini yalnız hissetmediğini belirtmiştir. HÖ, tedavisi ve kontroller hakkında yeterli bilgi alamadığını, tedavi ekibi tarafından dinlenilmediğini, geçmişte yaşadığı travmatik deneyimlerin etkisinin devam ettiğini ifade etmiştir. Grupta içini dökmekten, geçmişte yaşadıklarını ve bugüne etkisini daha iyi anlamaktan, bilgilendirilmeden faydalandığını açıklamıştır.

Sonuçlar: Kanser sürecinin tetiklediği geçmişte yaşanmış sorunların etkisinin ve kişilerarası ilişkilerde güçlüklerin belirgin olduğu grupta paylaşım katarsis sağlamış, yalnızlığı azaltmıştır. Bilgilendirmeden yararlandıkları gibi grup üyelerinin yaşantıları da adaptif ve maladaptif baş etme yöntemleri hakkında farkındalık sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, Psikoeğitim

'HEMŞİRELERİN MOBBİNG DURUMLARININ BELİRLENMESİ

Orhan Çukurlu¹ , Özlem Şahin Altun² , Fatma Feray Selvi³

¹| Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği

³| Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Beyhekim Psikiyatri Kliniği

Amac: Mobbing; (psikolojik şiddet) işyerinde, bir veya birkaç kişi tarafından diğer bir kişiye yönelik olarak, sistemli bir şekilde düşmanca ve ahlakdışı bir iletişim kullanılarak uygulanan bir psikolojik terördür. Uluslararası araştırma sonuçlarının birleştiği ortak nokta, Mobbing (psikolojik şiddet) mağdurlarının, diğer şiddet ve taciz mağdurlarından çok daha fazla sayıda oldukları doğrultusundadır. (1,2) Bu araştırmanın amacı, bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi çalışanlarının mobbing durumlarının, demografik değişkenler karşısında değişim gösterip göstermediğini saptamaktır.

Metot: Araştırma tanımlayıcı kesitsel olarak yapılmıştır. Çalışmanın evrenini Bursa Merkezinde bulunan Şevket Yılmaz Eğitim Ve Araştırma Hastanesi oluştururken örneklemini ise çalışmaya katılmaya gönüllü, iletişim kurulabilen hemşireler oluşturmaktadır. Çalışma 95 hemşireyi kapsamaktadır. Verilerin toplanmasında Heinz Leymann'ın geliştirdiği "Mobbing Tipolojisi"nden yararlanarak hazırlanmış olan Yıldırım A. ve Yıldırım D. tarafından geliştirilmiş Leymann mobbing ölçeği anketi kullanılmıştır. (3) Elde edilen veriler, iki grupta karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi, 3 ve daha fazla grupta karşılaştırmalarda ise Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

Bulgular: Leymann mobbing ölçeği ile yaş; çalışılan kurum, çalışılan birim, eğitim durumu, yaş, mesleki deneyim yılı ve kurumda çalışma yılı ile mobbing durumu arasında anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. (p<0,05)

Sonuç: Yapılan araştırmanın sonuçlarına göre hemşireler üzerinde bir mobbingin olduğu, demografik özelliklere göre artma ve azalma göstermekte ve iş hayatında önemli bir stres kaynağı olduğu, yaşam kalitesini bozduğu ortaya çıkmıştır. Mobbingin sonuçlarının değerlendirilmesi ve gerekli önlemler alınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Yıldırım, Hemşire

SİGARA, ALKOL YA DA MADDE KULLANAN BİREYLERDE PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİN; ÖZKİYIM VE UMUTSUZLUK ÜZERİNE ETKİSİ

Nermin Gürhan¹ , Sakine Fırıncık²

¹| Gazi Üniversitesi

²| Karabük Üniversitesi

Amaç: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, sigara, alkol ya da madde kullanan bireylerde problem çözme becerisinin; özkıyım ve umutsuzluk üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırma, Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi (AMATEM) ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İzzet Baysal Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi alkol ve madde bağımlılığı yataklı servislerinde 01 Ocak 2015-31 Mayıs 2015 tarihleri arasında yatarak tedavi görüp çalışmaya katılmayı kabul eden 483 hasta ile yürütülmüştür. Veriler; Katılımcı Bilgi Formu, Problem Çözme Envanteri, İntihar Olasılığı Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği, Beck Umutsuzluk Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS versiyon 20, analizinde ise MannWhitney U Testi, Kruskal-Wallis H Testi kullanılmıştır. Ölçeklerin birbirleriyle olan ilişkisinin yönü, derecesi ve anlamlılığı Spearman's Korelasyon yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Birden fazla cevap verilen sorular için Multiple Response frekans tabloları kullanılmıştır. Bütün istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ değeri kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %48,8'inin 21-30 yaş grubunda olduğu, büyük bir çoğunluğunun %96,1 erkek ve %53,6'sının bekâr olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %67,3'ünün ailesiyle yaşadığı ve %64,0'ünün çekirdek aile tipinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların büyük bir kısmı %73,3'ü işsiz olup, eğitim durumu %40,2 lisedir. Ekonomik durum açısından ise %59,6'sının ekonomik durumunun düşük seviyede olduğu görülmüştür.

Sonuç: Sonuç olarak sigara, alkol ya da madde kullanan bireylerde; sosyodemografik özellikler, problem çözme becerisini, özkıyım olasılığını, depresyon ve umutsuzluk düzeyini etkilemektedir. Sigara, alkol ya da madde kullanan bireylerde kullanılan bağımlılık yapıcı maddelerin türüne göre problem çözme becerisi, depresyon ve umutsuzluk düzeyi etkilenmektedir. Bu hastalarda problem çözme becerisi ile depresyon düzeyi, özkıyım olasılığı ile depresyon düzeyi, özkıyım olasılığı ile umutsuzluk düzeyi, depresyon düzeyi ile umutsuzluk düzeyi arasında ilişki vardır. Sigara, alkol ya da madde kullanan bireyler ve ailelerine problem çözme becerilerini güçlendirmeye yönelik alkol ve madde bağımlılığı merkezi hemşireleri tarafından gerekli destek sağlanmalıdır. Böylece bu bireylerde görülebilecek depresyon, umutsuzluk ve özkıyım olasılığı önlenabilir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Problem Çözme Becerisi, Hemşirelik

KANSER TANISIYLA HASTANEDE YATAN ERGENLERİN SEMPTOMLARI, ANNELERİNİN STRES DÜZEYİ VE ERGENLERİN YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Burcu Aksoy¹ , Neslihan Günüşen¹

¹|-Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kanser tanısıyla hastanede yatan ergenlerin semptomları, ebeveynlerinin stres düzeyi ve ergenlerin yaşam kalitesi arasındaki ilişkilerin belirlenmesidir.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemine İzmir’de bulunan üç hastanenin pediatrik hematoloji ve onkoloji kliniklerinde yatan, 10-18 yaşları arasında kanser olan 83 ergen ve anneleri alınmıştır. Veriler, Haziran 2015-Şubat 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler, Memorial Semptom Değerlendirme Ölçeği, Algılanan Stres Ölçeği ve Çocuklar için Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı/yüzde, aritmetik ortalama ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Kanser olan ergenlerin son bir hafta içinde en çok deneyimledikleri semptomların halsizlik (%88.0), sinirli olma (%88), iştahsızlık (%84.3), üzgün olma (%78.3) olarak saptanmıştır. Annelerin algılanan stres ölçeği toplam ölçek puanı ortalaması 32.77±8.57 puan olarak bulunmuştur. Bu puan annelerin orta düzeyde stres yaşadığını göstermektedir. Kanser olan ergenlerin yaşam kalitesi ölçek toplam puan ortalamaları incelendiğinde psikososyal toplam puanın 64.12±14.87 ve toplam ölçek puanı 60.76±16.17 puan olarak belirlenmiştir. Değişkenler arasındaki ilişki incelendiğinde ise yaşam kalitesi ile Memorial semptom ölçeği genel durum indeksi arasında negatif yönde orta derecede bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=-.520$). Yaşam kalitesi ile annenin stres düzeyi incelendiğinde negatif yönde zayıf derecede ilişki saptanmıştır ($r=-.307$). Ergenlerin semptomları ile annelerin stres düzeyi arasında ilişki bulunmamıştır.

Sonuç: Kanser olan ergenlerin deneyimledikleri semptomların ve annelerin stres düzeyinin ergenlerin yaşam kalitesini etkilediği görülmüştür. Ergenlerin semptomlarının düzenli olarak takip edilerek kanıta dayalı hemşirelik girişimlerinin uygulanması ve annelerin stres düzeyini azaltmaya yönelik girişimlerin yapılması kanser olan ergenlerin yaşam kalitesini geliştirebilir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Ergen, Yaşam Kalitesi Cancer, Adolescent, Quality Of Life

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNİ İLK VE SON SIRADA TERCİH EDEN İNTERN HEMŞİRELERİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Neslihan Günüşen¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹, Figen Şengün İnan¹, Sevecen Çelik İnce¹, Ayşe Sarı¹, Burcu Aksoy¹

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Araştırmanın amacı, bir hemşirelik fakültesinin son sınıfında psikiyatri kliniği internlüğünü birinci ve son tercih olarak seçen öğrencilerin tercihlerini nelerin etkilediğini açıklamaktır.

Method: Fenomenolojik türde niteliksel bir araştırmadır. Araştırmanın yapıldığı hemşirelik fakültesinde dördüncü sınıfta intörnlik uygulamasında öğrenciler tercih ettikleri alanlarda uygulama yapmaktadır. İnternlik döneminde psikiyatri hemşireliğini ilk sırada tercih eden 13 öğrenci ile son sırada tercih eden 11 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Öğrencilerle derinlemesine bireysel görüşmeler yapılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin psikiyatri hemşireliğini tercih etmesini etkileyen; kişisel nedenler, damgalama, psikiyatri hemşireliği eğitimi ve bakım algısı olmak üzere dört tema belirlenmiştir. Bu temalardan ilki olan kişisel nedenler boyutunda; kişisel ilgi, eksik yönlerini geliştirme isteği ve çevresinde psikiyatri hastası bulunması yer almaktadır. İkinci tema damgalamadır. Damgalama psikiyatri hastalara, psikiyatri alanına ve psikiyatri çalışanlarına yöneliktir. Üçüncü tema psikiyatri hemşireliği eğitim ve uygulamasıdır. Öğrencilerin bu konudaki bilgi ve deneyimleri seçimlerini etkilemektedir. Öğrenciler müfredatta psikiyatri hemşireliğine ayrılan içerik ve sürenin yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Son tema öğrencilerin bakım algısıdır. Psikiyatri hemşireliğini seçen öğrenciler bütüncül bakıma önem vermekte, son sırada seçen öğrenciler ise bakımı fiziksel bakım boyutunda algılamaktadırlar.

Sonuç: Psikiyatri hemşireliğini tercih etmede psikiyatri hastalarına yönelik damgalama önemli bir engeldir. Bu nedenle damgalamayı azaltmaya yönelik aktivitelerin psikiyatri hemşireliği eğitim ve uygulamasına eklenmesi önerilir. Hemşirelik eğitimi müfredatında psikiyatri hemşireliği eğitim ve uygulamasına ayrılan içerik ve sürenin artırılmasına gereksinim duyulmaktadır. Hemşirelik eğitiminin her aşamasında öğrencilere bütüncül bakım anlayışının kazandırılması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Psikiyatri Hemşireliği Algısı, İnternlük nursing Students, Perceptions Of Psychiatric Nursing, Internship

KARACİĞER NAKLİ UYGULANAN BİREYLERDE ANKSİYETE-DEPRESYON DURUMLARININ PSİKOSOSYAL UYUMLARINA ETKİSİ

Erman Yıldız¹ , Gülsen Kılıncı¹ , Özgür Metin²

¹| İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi

Giriş-Amaç: Organ nakli (transplantasyon), organ yetmezliği gibi birçok kronik organ hastalıklarında uygulanan geçerli, rutin ve ileri bir tedavi yöntemi olup, genel olarak doku ya da organların aktarılması işlemi olarak kabul edilmektedir. Transplantasyona, organ yetmezliği noktasında başka tıbbi çözüm olmadığına kara verilir ve böbrek, karaciğer, kalp, akciğer, pankreas gibi solid organların yetmezliğinde nakil dışında herhangi bir tedavi seçeneğinin olmayışı bu konunun önemini arttırmaktadır. Araştırmalar, bireylerde transplantasyon öncesinde uygun organ bulunamama, bağışın kesinlik kazanmaması ve naklin nihai tedavi olamayabileceğinin bilinmesi gibi nedenlerin bireylerde anksiyete ve depresyon yaşanmasına neden olduğunu bildirmektedir. Bunlara ek olarak, nakil sonrasında yeni bir yaşam şekline uyum sağlamakla birlikte, yaşanan bu genel belirsizlik durumunun bireylerde stres, psikolojik baskı, aile ve seksüel rollerinde değişim, otonomi ve mahremiyetin kaybı, gelecek endişesi, korku, mesleki ve sosyal çevrede zorlanma gibi psikososyal sorunların gelişimine yol açtığı belirtilmektedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışma; karaciğer nakli uygulanan bireylerde görülen anksiyete ve depresyon durumlarının bireyin psikososyal uyumuna etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal Metot: Araştırma İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakil Hastanesi'nde karaciğer nakli olan 90 hastayla yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, Hasta Bilgi Formu, Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği, Hastalığa Psikososyal Uyum-Öz Bildirim Ölçeği ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistik, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U, Varyans Analizi, Pearson Kolerasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 46.78 ± 1.50 olup, çoğunluğu erkek (%68), ilkokul mezunu (%40) ve evlidir (%72). Nakil olan hastaların anksiyete ölçeği ortalaması 7.50 ± 0.47 ; depresyon ölçeği ortalaması ise 8.11 ± 0.48 olarak bulunmuştur. Buna göre hastaların depresyon açısından riskli oldukları söylenebilir. Hastaların psikososyal uyum puan ortalamalarının ise 66.66 ± 0.71 olduğu ve bu durumda nakil hastalarının kötü düzeyde psikososyal uyuma sahip olduğu saptanmıştır. Hastaların anksiyete puanları ile psikososyal uyum puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=.275$, $p=.009$).

Sonuç: Elde edilen bulgular neticesinde karaciğer nakil hastalarının anksiyete düzeyleri arttıkça psikososyal uyumlarının da olumsuz anlamada etkilendiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karaciğer Nakli, Anksiyete-Depresyon, Psikososyal Uyum.

P-1168
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE PSİKOLOJİK
DAYANIKLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Mustafa Durmuş , Ayşe Okanlı

Amaç: Çalışma üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri ile psikolojik dayanıklılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırma, Muş il merkezinde bulunan Muş Alparslan Üniversitesi'nde Mart -Şubat 2015 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın evreninin Muş Alparslan Üniversitesi'nde tüm lisans bölümlerinin 1. ve 4. sınıfı olmak üzere 397 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplamada "Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine ait sorular ", "Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği" ve "Problem Çözme Envanteri" kullanılmıştır. Araştırma için Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinden etik kurul onayı ve Muş Alparslan Üniversitesinden alındıktan sonra sınıf ortamında öğrencilere açıklamalar yapılarak gönüllülük esasına göre veriler toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans ve yüzdelik hesaplama, verilerin dağılımı, bağımsız gruplarda t testi, spearman koreleasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin psikolojik dayanıklılık puan ortalamalarının 98.52 ± 17.78 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin problem çözme becerileri puan ortalamaları 102.72 ± 21.85 olarak bulunmuştur. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda; öğrencilerin cinsiyetleri, ailelerin maddi durumları, anne ve baba eğitim durumları ve uzun süre yaşadıkları bölgeler ile psikolojik dayanıklılık puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$). Ayrıca öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, anne eğitim durumları ile problem çözme becerisi puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir ($p > 0.05$). Problem çözme becerileri puan ortalaması azaldıkça psikolojik dayanıklılık puan ortalamasının arttığı tespit edilmiştir. Problem çözme ile psikolojik dayanıklılık arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p = 0.000$).

Sonuç: Öğrencilerin psikolojik dayanıklılıkların orta düzeyde olduğu, cinsiyetin, ekonomik durumun, ebeveyn eğitim durumunun dayanıklılığı etkilemediği, problem çözme becerilerinin psikolojik dayanıklılığı etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenci, Psikolojik Dayanıklılık, Problem Çözme,

P-1170
ONKOLOJİ HEMŞİRELERİNİN YAŞAM VE MESLEKİ DEĞERLERİNİN İNCELENMESİ

Elanur Yılmaz Karabulutlu¹ , Seda Karaman¹ , Gülden Atan² , Sibel Asi Karakaş¹

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma kanser hastalarına bakım veren hemşirelerin manevi bakıma ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Bu araştırma tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma verileri Mayıs 2016 tarihinde Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Tıp Merkezi, Van Bölge Eğitim Hastanesi’nden toplanmıştır. Araştırmamanın evrenini belirtilen hastanelerde çalışan kanser hastalarına bakım veren hemşireler oluşturmuştur, örneklem seçimine gidilmeden araştırmaya katılmak isteyen 76 hemşireyle araştırma yürütülmüştür. Araştırma verileri hemşirelerin kişisel özelliklerini ve maneviyata ilişkin bilgi ve eğitim durumunu sorgulayan “Kişisel Bilgi Formu” ve “Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği (MMBÖ)” ile toplanmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin % 59.2’si 19-28 yaş arasında, %86.8’i erkek, %56.6’sı evli, %50.0’ının geliri giderine eşit, %56.6’sı lisans mezunu, %76.3’ünün çalışma yılı 1-9 yıl arasında, %55.3’ünün çalışma saati haftalık 40 saat, %60.5’inin çalışma vardiyası gecedir. Hemşirelerin %65.8’i çalıştığı klinikte maneviyata yönelik uygulamanın yapılmadığını ifade etmiştir, %51.3’ünün manevi bakım hakkında bilgisi olduğu, %69.7’sinin manevi bakım hakkında eğitim almadığı ve manevi bakım eğitimi alan hemşirelerin %65.2’ sinin eğitimi okuldan aldığı belirlenmiştir. Hemşirelerin %60.5’i hastaların manevi ihtiyaçlarını karşılayabildiklerini, %64.5’i hastaların manevi bakım ihtiyacını hastaları dinleyerek karşıladıklarını ve %35.5’i ise hastaların manevi bakım ihtiyacını karşılayamama nedeninin personel yetersizliği olduğunu belirtmiştir. Hemşirelerin MMBÖ’den aldıkları toplam puan ortalaması 51.66±6.56, Maneviyat ve Manevi Bakım alt boyutu toplam puan ortalaması 23.17±4.73, Dinsellik alt boyutu toplam puan ortalaması 10.26±2.20 ve Bireysel Bakım alt boyutu toplam puan ortalaması 12.96±2.18 bulunmuştur. Yaş, eğitim durumu ve hastaların manevi ihtiyaçlarını karşılama durumu gibi değişkenlere göre MMBÖ toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur (p>0.05).

Sonuç: Hemşirelerin maneviyat ve manevi bakımı algılama düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin yaşının, eğitim seviyesinin ve hastaların manevi ihtiyaçlarını karşılama durumunun maneviyat ve manevi bakımı algılama düzeylerini etkilediği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Kanser, Manevi Bakım

P-1171
AYDIN SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOAKTİF MADDE KULLANIM
YAYGINLIĞI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Elif Karakoç¹ , Zeynep Atik¹ , Hülya Arslantaş¹ , Filiz Adana¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Giriş ve Amaç: Psikoaktif madde kullanımı hem ülkemizde hem dünyada üniversite gençliğini tehdit eden önemli sorunlardan biridir. Gençler psikoaktif madde kullanımına bağlı; sağlık sorunları, trafik kazaları, özkıyım, suça yönelme, aile parçalanması, ekonomik sorunlar, iş yaşamının bozulması gibi pek çok boyutu olan sorunlar yaşamaktadırlar.

Metod: Bu çalışma Aydın Sağlık Yüksekokulu öğrencileri arasında psikoaktif madde kullanım yaygınlığını ve madde kullanımını etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipte olan çalışmanın evrenini Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik, Ebelik, Beslenme ve Diyetetik Bölümünde 2015-2016 güz döneminde okuyan toplam 864 kişi oluşturmuştur. Örneklem belirleme aşamasında olasılıksız uygun örnekleme yöntemi kullanılmış ve 542 öğrenci araştırmaya alınmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından oluşturulan sosyodemografik özelliklere ilişkin tanıtım formu, Alkol Kullanım Bozuklukları Değerlendirme Ölçeği (AUDIT), Fagarström Nikotin Bağımlılık Testi ve Madde Kötüye Kullanım Testi (DAST-10) kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma için Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Okul İdaresinden onay ve anket formu uygulamasından önce öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 18.00 paket programı kullanılmış olup, veriler yüzdelik ve korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %83,5'i kız, %98,3'ü bekar, %38,9'u Ege Bölgesinde ve %41,8'i ilçede yaşamakta, %56,9'u yurttta kalmakta, %75,2'si odasını başkasıyla paylaşmaktadır. Öğrencilerin %86,1'i herhangi bir travma yaşamadığını ve %69,9'u tam dindar olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %49,6'sının baba, %61,7'sinin anne eğitimi ilköğretim, %73,8'inin geliri giderine denk, %83,7'si çekirdek aileye sahip, %90,9'u anne-babası ile birlikte yaşamakta, %50,5'inde ailede madde kullanan yok ve %50,8'nin aile tutumu demokratiktir. Öğrencilerin %31,9'u maddeye başlama sebebini denemek amaçlı olarak bildirmiş; %85,1'i maddeye ulaşmada güçlük çekmediğini, %96,8'i uyku ilacı, sakinleştirici kullanmadığını, %54,4'ü sigara içmeyi denediğini, %61,7'si 16 yaş ve üstü dönemde sigara içmeyi denediğini, %49,3'ü günde bir fincan kahve tükettiğini, %81,5'i sigara kullanmadığını, %73,9'u alkol kullanmadığını belirtmiştir. Erkek öğrencilerin Fagarström Nikotin Bağımlılık Testi (1,295; 0,002) ve AUDIT puanları (10,707; 0,010) kız öğrencilere göre yüksek bulunmuştur. Alkol ve sigara kullanımı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur (r=0,351; p=0,003)

Sonuç: Öğrencilerin yaklaşık beşte birinin sigara, dörtte birinin alkol kullandığı, cinsiyeti erkek olanların madde kullanımının daha fazla olduğu ve alkol ve sigara kullanımının bir arada olduğu sonucuna varılmıştır.

KOAH'LI HASTALARDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE YAŞAM DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİGölsen Kılınç¹ , Erman Yıldız¹¹| İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Giriş ve Amaç: Yaşamı tehdit eden önemli hastalıklardan biri olan KOAH gerek gelişmiş gerekse gelişmemiş ülkelerde maluliyet ve ölümlerin başta gelen bir nedenidir. KOAH, kronik fiziksel bir hastalık olmakla birlikte hasta açısından ruhsal, duygusal, sosyal, psikoseksüel bir çok problem ve çatışmaya yol açabilen bir hastalıktır. Beyin işlevlerini etkileyerek psikiyatrik bozukluklara yol açabileceği gibi hastalığın algılanması ve hastanın yaşam alanlarına etkisine bağlı olarak da psikiyatrik tablolar ortaya çıkabilir. Psikolojik dayanıklılık, zor yaşamsal tecrübeler karşısında kişinin kendisini toparlama gücü veya değişimin ya da felâketlerin başarılı biçimde üstesinden gelme yeteneği olarak da tanımlanmaktadır. Kronik hastalıkların, bireyler tarafından bir travma, trajedi veya tehdit olarak algılanması bireylerin baş etme yeteneklerini sarsarak psikolojik uyumsuzluğa yol açabilmektedir. Kronik bir hastalık olarak KOAH bireyin yaşamını çok yönlü etkilemekte, yardım ve destek gereksiniminin artmasına ve yaşam kalitesinin düşmesine yol açmakta, yaşam doyumunu olumsuz etkilemektedir. Bu araştırma KOAH'lı hastalarda psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumunu arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Materyal Metot: Araştırmaya başlanmadan önce İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan etik kurul izni alındı (Karar sayısı: 2016/9-13). Araştırma Ekim 2015-Mayıs 2016 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Göğüs Hastalıkları servisinde yatan 144 KOAH hastası ile yürütüldü. Araştırmanın verileri, Hasta Bilgi Formu, Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistik, bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U, Varyans Analizi, Pearson Kolerasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 70.08 ± 10.62 olup, çoğunluğu erkek (% 77.1), evli (% 80.6), çalışmıyor (% 86.8) ve ilkökul mezunudur (% 59.7). Araştırmaya katılan hastaların psikolojik dayanıklılık ölçeği puan ortalamaları 116.43 ± 19.78 olup, yaşam doyumunu ölçeği puan ortalamaları ise 18.70 ± 6.72 'dir. Bu sonuç hastaların yüksek düzeyde yaşam doyumuna sahip olduğunu göstermektedir. Hastaların psikolojik dayanıklılıkları ve yaşam doyumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r: .254$, $p:0.002$).

Sonuç: Araştırma sonucuna göre KOAH'lı hastaların psikolojik dayanıklılıkları arttıkça, yaşam doyumları artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Yaşam Doyumu, KOAH, Psikiyatri Hemşireliği

P-1177
TOPLUM RUH SAĞLIĞI HİZMETİNDEKİ ENGELLER

Hülya Kök Eren¹ , Birgül Özkan²

¹| Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Dünya sağlık örgütünün yaptığı açıklamaya göre 450 milyon kişi çeşitli ruhsal hastalıklardan muzdarip olmakta ve ruhsal hastalıkların hastalık yüküne maruz kalmaktadır. Küresel olarak, ruhsal hastalıklara sahip bireylerin aldığı bakım ve tedavi hizmeti edilen hastalarla kıyaslandığında, %90 oranında yeterli ruh sağlığı bakım /hizmeti erişiminden yoksun olduğu belirtilmektedir. Ancak, araştırmacılar “bu alarm veren ve hızla büyüyen istatistikleri iyileştirme amacı güden yenilikçi” bakım modellerinin çoğunun ciddi ruhsal hastalığa sahip hastaların, ailelerinin ve toplumlarının yaşadığı gerçeklerle paralellik göstermediği konusunda eleştirmektedir.

Toplum Ruh Sağlığı Hizmeti verirken; ülkenin Toplum Ruh Sağlığı ile ilgili yasa ve politikasının olmaması, devletin yetersiz fon sağlaması, toplum ruh sağlığı çalışanları arasındaki yeteriz işbirliği, hizmet dağılımının uygunsuzluğu, hizmet verirken bireyi fiziksel, ruhsal, manevi, kültürel ve toplumsal bir bütün olarak ele alamamak ve stigma ruh sağlığı bakımına yönelik olarak karşılaşılan engelleri teşkil etmektedir.

Ruh sağlığı bakımına yönelik engelleri yok etmede, sağlık profesyonelleri ve devletlerin ruh hastalıklarını çevreleyen stigmaya ilişkin kültürü nasıl değiştirebileceklerine ilişkin; mahrum gruplara ulaşmak için hizmetleri nasıl belirleyebileceklerine ve entegre edebileceklerine ilişkin; ve tedavi yaklaşımlarında uzun vadeli bir odaklanma ile, bütünleşik ruh ve beden sağlığı ve işlevsel iyileşme için nasıl işbirliği yapabileceklerine ilişkin anahtar zorlukları cevaplamak durumundadırlar. Bunun akabinde, Toplum Ruh sağlığı Hemşireleri, ruh sağlığı önündeki engelleri bertaraf etmeyi hedefleyen kavramsal modeller geliştirmeli, bu modeller odak noktası bakımından hem evrensel, hem de kişi merkezli; tasarım bakımından işbirlikçi; kapsam bakımından bütünleştirici olmalı ve mevcut kanıta dayalı, herkes için erişimi teşvik eden nitelikli müdahaleleri içe koşmalıdır.

Ruh sağlığı alanındaki bakım iş birliği ve entegrasyonun yetersizliği ile uygunsuz hizmet dağılımının en yaygın bakım engelleri olduğu konusunda hemfikirlerdir. Bu nedenle, Toplum Ruh Sağlığı Hemşireleri ve diğer sağlık profesyonelleri, diğer alanlardaki profesyonellerle, araştırmacılarla ve politika yapıcılarla bir araya gelerek hem çok disiplinli hem de işlevsel açıdan kapsamlı sağlık bakımı öneren harmanlanmış yaklaşımları uyarlama ve bu makalede özetlenen uygulama boşlukları üzerinde çalışmakla yükümlüdürler.

Anahtar Kelimeler: Toplum Ruh Sağlığı, Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği, Engeller

REHABİLİTASYON PROGRAMLARINA KATILAN VE KATILMAYAN ŞİZOFRENİ HASTALARININ TEDAVİYE UYUM VE ÖZ YETERLİLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gonca Üstün¹ , Leyla Küçük² , Sevim Buzlu²

¹| Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

²| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, bir Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde uygulanan rehabilitasyon programlarına katılan ve katılmayan şizofreni hastalarının tedaviye uyum ve öz yeterliliklerini karşılaştırmaktır.

Method: Karşılaştırmalı-tanımlayıcı nitelikte planlanan bu çalışma Ocak-Mart 2016 tarihleri arasında Amasya'da bulunan Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde yapılmıştır. Araştırmacının çalışma grubunu, şizofreni tanısı ile takip edilen, rehabilitasyon programlarına düzenli olarak katılan 32 hasta oluşturmuştur. Kontrol grubundaki 32 şizofreni hastasının özellikleri ise; yaş, hastalığın başlama yaşı, hastalığın süresi, hastaneye yatış sayısı bakımından çalışma grubu ile benzerlik göstermektedir. Kişisel bilgi formu, Morisky Uyum Ölçeği ve Öz Etkililik-Yeterlilik Ölçeği kullanılarak elde edilen veriler SPSS 20.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamında çalışma grubunun yaş ortalaması 37.03±10.84, kontrol grubunun 36.62±9.59'dir. Çalışma grubuna katılanların %78.1'i erkek, %56.3'ü bekadır. Kontrol grubundaki hastaların %56.3'ü erkek, %50.0'si bekadır. Çalışma grubundaki hastaların %71.9'u 6 aydan uzun süredir rehabilitasyon programlarına katılmaktadır. Çalışma grubundaki hastaların %50'si, kontrol grubundaki hastaların %25'i tedaviye uyumludur. Gruplar arasında ilaç uyum düzeyleri açısından anlamlı bir fark olmamakla birlikte ($\chi^2=3.267$, $p=0.071$, $p>0.05$) rehabilitasyon programlarına katılan şizofreni hastalarının ilaç uyumlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Kadın hastaların erkek hastalara göre, bekar olanların da evli olan hastalara göre tedaviye daha uyumlu oldukları saptanmıştır. Çalışma grubunun öz yeterlilik ölçek puan ortalaması 61.28±12.09, kontrol grubunun ise 62.82±11.16 olarak bulunmuştur. İki grup arasında öz yeterlilik ölçek puanları açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=-0.526$, $p=0.601$, $p>0.05$).

Sonuç: Araştırmada, aralarında anlamlı bir fark olmamakla birlikte rehabilitasyon programına katılan şizofreni hastalarının tedaviye uyumları kontrol grubuna göre daha yüksek bulunmuştur. Bu bağlamda hastaların rehabilitasyon programlarına katılması için desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tedaviye Uyum, Öz Yeterlilik, Rehabilitasyon

ŞİZOFREN HASTANIN BAKIM VERİCİSİNDE BAKIM YÜKÜ VE PSİKİYATRİK SEMPTOM DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Medine Koç¹ , Havva Tel² , Kamuran Karakülah³

¹| Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

²| Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

³| Tokat Kamu Hastaneleri Birliği Tokat Dr. Cevdet Aykan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Amaç: Bu araştırma şizofren hastanın bakım vericisinde bakım verme yükü ve psikiyatrik semptom düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Method: Tanımlayıcı tipteki araştırmaya 1 Şubat-30 Nisan 2016 tarihleri arasında Tokat Kamu Hastaneleri Birliği Tokat Dr. Cevdet Aykan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinde tedavi alan şizofren hastaların bakım vericileri alınmıştır. Araştırmanın verileri “Bakım Verici Tanıtıcı Bilgi Formu”, “Bakım Verme Yükü Ölçeği” ve “Kısa Semptom Envanteri” kullanılarak toplanmıştır. SPSS 20 paket programında değerlendirilen verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t testi, ANOVA varyans analizi testi ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan bakım vericilerin %58.0’nin kadın, %78.4’nin evli, %46.6’sının ilköğretim, %70.5’inin çekirdek ailede yaşadığı, %30.7’sinin hastanın annesi olduğu, %55.7’sinin bakım sürecinde aileden yardım aldığı, %51.1’inin fiziksel hastalığı, %22.7’sinin ruhsal hastalığı olduğu, %62.5’inin günlük yaşamının bakım vermeden olumsuz etkilendiği belirlenmiştir. Bakım vericilerin cinsiyet, hastanın hastaneye yatış sıklığı ve ruhsal hastalık tanısı varlığına göre psikiyatrik semptom puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Olumsuz benlik algısı puanı kadın bakım vericilerde yüksek, ilk kez hastaneye yatan hastaların bakım vericilerinde düşük, ruhsal hastalığı olmayan bakım vericilerde ise somatizasyon puanı yüksektir. Bakım vericilerin eğitim, aile tipi, aileden yardım alma durumu ve fiziksel hastalık tanısı varlığına göre bakım yükü puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Okur-yazar olmayan, geniş ailede yaşayan, aileden yeterli yardım alamayan, fiziksel hastalığı olan bakım vericilerin bakım yükü puanı yüksektir. Yaş ile bakım süresi ($r=.339$, $p=.001$) ve bakım yükü ($r=.228$, $p=.033$) arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir ilişki olduğu yaş arttıkça bakım süresi ve bakım yükünün arttığı saptanmıştır.

Sonuç: Şizofren hastaların bakım vericilerinin çoğunlukla kadın olduğu, kadın bakım vericilerde olumsuz benlik algısının yüksek olduğu, okur-yazar olmayan, geniş ailede yaşayan, aileden yeterli yardım alamayan, fiziksel hastalığı olan bakım vericilerin bakım yükünün fazla olduğu, bakım süresi arttıkça bakım yükünün de arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler:Şizofreni, Bakım Verici, Bakım Yükü

P-1180

İNTİHAR OLASILIĞI VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN SOSYODEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI: TIP FAKÜLTESİ VE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE ARAŞTIRMA: ÇALIŞMA 1- DEĞERLENDİRME*

Nermin Gürhan¹, Nazan Turan², Esra Kabataş³, Burhanettin Kaya¹, Selim Açıköz²

¹| Gazi Üniversitesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

³| Beykent Üniversitesi

²| Gata

Amaç: Özkıyım, kendine zarar verme davranışlarının en son noktası olup sağlık çalışanlarında, özellikle hekimlerde diğer meslek gruplarına göre daha yüksek oranda görülmektedir. Bu bağlamda koruyucu ve tedavi edici ruh sağlığı hizmetleri açısından özkıyım girişimleriyle ilişkili etkenlerin belirlenmesi oldukça büyük bir önem arz etmektedir. Taşıdığı önemlilik durumu nedeniyle bu çalışmada özkıyım düşüncesine neden olan faktörler ile sosyodemografik değişkenler arasındaki ilişkinin saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı - kesitsel nitelikte olup Ankara’da yer alan devlet üniversitesinin 5 ve 6. sınıf tıp fakültesi ile 3 ve 4. Sınıf sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Veri toplama araçları olan “Katılımcı Bilgi Formu”, “İntihar Olasılığı Ölçeği”, “Problem Çözme Envanteri”, “Kısa Semptom Envanteri”, “Beck Depresyon Ölçeği” ve “Beck Umutsuzluk Ölçeği” uygulanmıştır.

Bulgular: Yapılan analizde katılımcıların %68,7 sinin akademik ortamları orta düzeyde, evde arkadaşları ile birlikte yaşayan, çekirdek aile yapısına sahip, ebeveyleerin eğitim düzeyi üniversite olan, %99,4 bekarlardan oluşan tıp fakültesi öğrencilerinden oluştuğu saptanmıştır. %31,3 lük kısımda ise akademik ortamları orta düzeyde, evde arkadaşları ile birlikte yaşayan, çekirdek aile yapısına sahip, eğitim düzeyi olarak çoğunlukla ilköğretim mezunu anne ve lise mezunu babalara sahip olan, %97,5 bekar hemşirelik bölümü öğrencileri yer almaktadır. Alkol ve sigara kullanımı beş yıldan fazla tespit edilirken uyarıcı madde kullanımı saptanmamıştır. Öğrencilerin Beck Depresyon Puanları yüksek bulunurken (p: 0,009), depresyon ile özkıyım düşüncesi arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir (p:0,001).

Sonuç: 2013-2014 yılı TÜİK verilerine göre 15- 19 ve 20-24 yaş gruplarında görülen özkıyım iki ve üçüncü sırayı almaktadır. Yapılan çalışmada TÜİK verilerini destekleyecek nitelikte sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca özkıyım düşüncesinde depresyon veya depresif belirtilerinin varlığı önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Depresyon, Özkıyım, Problem Çözme.

P-1181
İLKOKUL 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNDE ENÜREZİS SIKLIĞI, ANNE TUTUMU VE İLİŞKİLİ
FAKTÖRLER

Pelin Karaatlı¹ , Filiz Adana¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi

Bu araştırma ilkökul 1.sınıf öğrencilerinde enürezis sıklığı ve ilişkili faktörleri belirlemek amacıyla kesitsel olarak yapılmıştır.

Araştırmada, çalışmanın evrenini 2014-2015 öğretim yılında Aydın İl Merkezinde eğitim gören; toplam 3.895 ilkökul birinci sınıf öğrencisinin annesi oluşturmuştur. G power programı ile etki büyüklüğü 0,25; anlamlılık düzeyi (α) 0,05; güç %80 kabul edildiğinde örneklem büyüklüğü 269 olarak hesaplanmış; 1,6 desen etkisi de göz önüne alındığında 430 öğrenci annesine ulaşmak hedeflenmiş araştırma kapsamında 425 kişiye ulaşılmıştır.

Araştırmanın yapıldığı ilde toplam 55 ilkökul bulunmaktadır. Örneklem belirleme aşamasında ilkokullar arasından kura yöntemi ile dört ilkökul seçilmiş ve anket uygulaması 2014-2015 öğretim yılında tamamlanmıştır. Uygulama öncesi etik kurul izni, veli yazılı onam formu ve kurum izni alınmıştır. Veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen “Anket Formu” ve “Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutumları Ölçeği (PARI)” kullanılmıştır. Elde edilen veriler SSPS paket programında (Version 21,00 Chicago IL, USA) değerlendirilmiştir.

Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistiksel analizler (Ortalama, standart sapma, frekans, yüzdelik) normal dağılım gösteren karşılaştırmalarda t testi, One Way ANOVA; normal dağılım dışı karşılaştırmalarda Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H test, Pearson Correlation analizi kullanılmıştır. Öğrencilerin % 54,1’i (n=230) kız, % 45,9’u (n=195) erkek olup yaş ortalaması 6,80±0,48’dir. Öğrencilerin %82,8’inin (n=352) sosyal güvencesinin olduğu bulunmuştur.

Yapılan analiz sonuçlarına göre; enürezis ile kardeş sayısı (kendisi dahil), son bir yılda doğan kardeş, aile tipi, anne çocuk ilişkisinde problem varlığı, anne tarafından fiziksel şiddet görme durumu, çocuğun aktivitelerinde kısıtlama, annelerinin ve babalarının enürezis hikayesi, karı-koca geçimsizliği arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Tüm sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde, ilkökul 1.sınıf öğrencilerinde benzer araştırmaların artırılması ve destek, eğitim ve danışmanlık sağlanması çocukluk çağında görülen önemli bir sorun olan enürezisin azaltılmasında katkı oluşturabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Enürezis, Anne Tutumu.

P-1182
YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN MANEVİ DESTEK ALGILARININ
BELİRLENMESİ: BİR PİLOT ÇALIŞMA

Hatice Tambağ¹ , Sercan Mansuroğlu¹ , Gamze Yıldırım¹

¹| Mustafa Kemal Üniversitesi

Amaç: Araştırma yoğun bakımda çalışan hemşirelerin, hastaların manevi bakım gereksinimleri konusundaki algılarının belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Method: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. 2016 yılı Hatay Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği'ne bağlı bir hastanede yoğun bakım ünitelerinde çalışan; 67 hemşire ile araştırma yapıldı. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ve Manevi Destek Algısı Ölçeği (MDAÖ) kullanıldı. Verilerin değerlendirmesinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, t Test, One-Way Anova ve Bonferroni Post Hoc analizleri kullanıldı.

Bulgular: Hemşirelerin 46'sı (%68,7) kadın ve yaş ortalaması 30.98±4.86'dır. Hemşirelerin 50'si (%74,6) lisans mezunu ve 33'ü (%49,3) 1-5 yıldır yoğun bakımda çalışmaktadır. MDAÖ puan ortalamaları 47.91±5.52 olarak bulundu. Araştırmada hemşirelerin çalıştıkları yoğun bakım ünitesine göre manevi destek algısı düzeylerinde anlamlı farklılık bulundu (p<0.05). Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma yılı, eğitim düzeyi ve çalışma saati değişkenine göre Manevi Destek Algısı düzeylerinde anlamlı farklılık bulunamamıştır (p>0.05).

Sonuç: Sonuç olarak, hemşirelerin manevi destek algılama düzeylerini; çalıştıkları yoğun bakım ünitesi değişkeninin etkilediği saptanmıştır. Ayrıca, araştırmaya katılan hemşirelerin "Manevi Destek Algı" düzeyinin yüksek (47.91±5.52) olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım Ünitesi, Hemşire, Manevi Destek

**KRONİK HASTALIĞI OLAN HASTALARIN PSİKOSOSYAL GEREKSİNİMLERİNİN
BELİRLENMESİNDE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YETENEKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Sevinç Mersin , Meral Demiralp , Emine Öksüz , Dilek Derince

Amaç: Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin, kronik hastalığı olan hastaların psikososyal gereksinimlerini belirleme durumlarını değerlendirmektir.

Yöntem: Bu mix tip desenindeki çalışmada, 40 hemşirelik öğrencisinin hemşirelik bakım planları retrospektif olarak incelenmiştir. Ayrıca 5 hemşirelik öğrencisi ve 6 akademisyenle görüşme yapılmıştır.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin belirledikleri tanıların %18.61'i (n=70) psikososyal hemşirelik tanısı ve %81.39'u (n=306) fizyolojik hemşirelik tanısıdır. Hemşire akademisyenler psikososyal gereksinimlerin belirlenmesinin ve buna yönelik hemşirelik tanısı oluşturma zor olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, hemşirelik öğrencileri, klinik uygulamalarda rol-modeldeki yetersizlikleri ifade etmişlerdir.

Sonuç: Hastaların psikososyal gereksinimleri öğrenciler tarafından yeterince ele alınmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Kronik Hastalık, Psikososyal Gereksinim

P-1185
KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI OLAN BİREYLERDE ÖLÜM ANKSİYETESİNİN
PSİKOSOSYAL UYUM ÜZERİNE ETKİSİ

Sabri Toğluk^{1,2} , Döndü Çuhadar³

¹ | Gaziantep Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi

² | Siirt Kurtalan Devlet Hastanesi

³ | Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı.

Giriş: Solunum güçlüğü ve nefes darlığı panik, kaygı ve ölüm korkusuna yol açar. Tüm kronik hastalıklarda olduğu gibi KOAH da yol açtığı organda işlev bozukluğu yanında, sürekli ilaç kullanımı, hastaneye bağımlılık gibi faktörler sebebiyle geleceğe dair endişeleri artırır, ümitsizlik ve kaygıya yol açar (Çevirme, 2008). Fiziksel ve sosyal sınırlılıklar hastayı psikolojik yönden etkiler, sosyal izolasyona bile yol açabilir (Ünsal ve Yetkin, 2005). Hastanın hastalığının günlük yaşam aktivitelerini tamamen etkilediğini düşünmesinin psikososyal uyumun kötü olmasını arttırdığı belirtilmektedir. Hastalığa psikososyal uyum, gerçekte hastalık ve tedavi ile ilgili faktörlerin hepsinden etkilenir, aynı şekilde psikososyal uyumun iyi ya da kötü oluşu da hastalığın seyrini etkilemektedir (Öyke, 2008)

Amaç: Bu çalışma Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı olan bireylerde ölüm anksiyetesinin psikososyal uyum üzerine etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Metod: Çalışma 1 Ocak -20 Nisan 2016 tarihleri arasında bir kamu hastanesinin göğüs hastalıkları servisinde yatarak ve ayaktan tedavi alan 150 hasta ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu, Ölüm Kaygısı Ölçeği (ÖKÖ) ve Hastalığa Psikososyal Uyum Öz-Bildirim Ölçeği (PAIS-SR) kullanılmıştır. Veriler IBM SPSS 22 programında analiz edilmiştir. Bulgular: Hastaların ÖKÖ puan ortalaması 6.96±3.45, PAIS-SR toplam puan ortalaması 67.54±14.96 olarak bulunmuştur. Hastaların PAIS-SR ölçeği alt boyutlarından en fazla etkilenenler sırasıyla Mesleki Çevre 13.62±2.62, Sosyal Çevre 12.81±4.07, Seksüel İlişkiler 10.22±3.55 ile ilgili alanlar takip etmektedir. Hastaların ölüm kaygısı ile psikososyal uyumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.(p<0.005). Bu sonuca dayanarak, KOAH hastalarının ölüm kaygısı arttıkça hastalığa ve hayata psikososyal uyumları bozulmaktadır denebilir.

Sonuç: Çalışmanın sonucunda KOAH hastalarının ölüm kaygılarının orta düzeyde, hastalığa psikososyal uyumlarının kötü düzeyde olduğu, ölüm kaygısı arttıkça hastalığa ve hayata psikososyal uyumlarının bozulduğu belirlenmiştir. Psikiyatri hemşiresi, hasta ve ailenin yaşam tarzı değişikliklerine uyumlarına yardım etme, yararlı olmayan uyumları önleme, hasta ve ailenin baş etme becerilerini geliştirme, hastalıkla ilgili ölüm anksiyetesini değerlendirme ve buna yönelik planlamaları yaparak hastanın hastalığa psikososyal uyumunun artırılmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, Ölüm Kaygısı, Psikososyal Uyum. Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Death Anxiety, Psychosocial Adjustment.

HEMŞİRELERİN YAŞADIKLARI ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ İLE DUYGUSAL ZEKÂ ARASINDAKİ İLİŞKİNaci Yıldırım¹ , Özlem Şahin Altun²¹ | Erzurum Kamu Hastaneler Birliği² | Atatürk Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma hemşirelerin yaşadıkları çatışma çözümü ile duygusal zekâ arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Materyal Metot: Bu araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı niteliktedir. Araştırma, Erzurum merkezdeki Kamu Hastaneleri Birliği hastanelerinde yapılmıştır. Araştırmacının evrenini bu hastanelerde çalışan tüm hemşireler oluşturmaktadır. Araştırmacının örneklemini Ağustos 2013- Haziran 2015 tarihleri arasında Erzurum ilindeki merkez devlet hastanelerinde görev yapan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 574 hemşire oluşturmıştır. Verilerin toplanmasında “Kişisel Bilgi Formu”, RÖÇÖ ve DZDÖ kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdeler, ortalama, standart sapma ve pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin RÖÇÖ toplam puan ortalamasının (101.08) yapılan sınıflandırmaya göre orta düzeyde olduğu, Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeğine ait puan ortalamasının (124.66) düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. RÖÇÖ bütünleştirme alt boyutu ile DZDÖ alt boyutlarından duygularının farkında olma, kendini motive etme, empati ve toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. RÖÇÖ uzlaşma alt boyutu ile DZDÖ alt boyutlarında ve toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. RÖÇÖ kaçınma alt boyutu ile DZDÖ duyguların farkında olma alt boyutu puan ortalaması arasında istatistiksel olarak negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelerin çatışma çözümleme yöntemlerinden bütünleştirme ve uzlaşma yöntemini üst düzeyde kullandıkları, uyma, hükmetme ve kaçınma yöntemlerini orta düzeyde kullandıkları saptanmıştır. Hemşirelerin duygularının farkında olma, duygularını kontrol etme, kendini motive etme, empati ve sosyal becerileri düşük düzeyde kullandıkları belirlenmiştir. Hemşirelerin yaşamış oldukları kişilerarası çatışmalarda kullandıkları çözümleme yöntemleri ile duygusal zekâ arasında ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma Çözümü, Duygusal Zekâ, Hemşirelik

HEMŞİRELİĞİN PROFESYONELLEŞMESİNDE MENTÖRLÜĞÜN YERİ: DERLEME

Birgöl Özkan¹ , Tuğba Sarı² , Reyhan Eskiuyurt¹ , Fatma Atkan³

¹| Yildirim Beyazıt Üniversitesi

²| Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi

³| Ankara Hastanesi

Amaç: Bu derlemede mentorluk kavramının kavramsal bir çerçevede incelenmesi ve hemşireliğin profesyonelleşmesinde mentorlüğün etkisini belirlemesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma, Pubmed, Cinahl, Science Direct, Wiley Interscience, Türk Medline veri tabanları kontrol edilerek yürütülmüştür. Anahtar kelimeler ile uyumlu olan toplam altı makale değerlendirmeye alınmıştır.

Bulgular: Derleme kapsamında değerlendirmeye alınan çalışma bulgularına göre mentorluk davranışları incelendiğinde elde edilen sonuçlara göre en önemli özellikler; dinleme ve iletişim yeteneğinin iyi olması, sabırlı olması, kurum hakkında bilgili olması ve diğerlerinin gereksinimlerini anlama yeteneğinin yüksek olması olarak öne çıkmıştır. Yönetici hemşirelerin, sıklıkla emir verici yaklaşımı benimsemesi, zayıf iletişimi, fazla içli dışlı olması, dinlememesi, empati yoksunluğu, mahremiyetin bozulması, diğer iş yüklerinden sıyrılabilmesi, zaman kısıtlılığı, etkin olmayan planlamalar yapması, rollerin anlaşılabilmesi, beklentilerin yetersiz tanımlanması ve fazla süreç odaklı ve bürokratik olmaları mentorluk uygulamasının başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olmaktadır. Hemşirelikte , mentorluk unsurları rehberlik ve denetim faaliyetleri ile sınıflandırılır ancak işyerinde etkili mentorluk , önemli değişimlerde bireylerin başarı ve iş yerindeki tatminidir. Mentorluk görevini konusunda uzman olan ve deneyimli hemşireler üstlenebilir.

Sonuç: Hastaneler ve eğitim kurumlarının hemşirelik mesleğini destekleyecek biçimsel mentorluk programlarının geliştirmesi için katkı ve destek sağlamaları gerekmektedir. Sorumlu planlama aşamaları ve disiplin yetenekleri ve mentorluk sorunlarının çözülmesinde fırsat veren istekli ve katılımcı bireyler olduğu zaman mentorluk etkilidir. Hemşirelere uygulanacak mentorluk süreci hemşirelerin kendilerine olan özgüvenlerini artırarak, yetenek ve bilgilerini daha etkin bir şekilde kullanmalarını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Hemşirelikte Profesyonelleşme, Mentorluk

YATARAK TEDAVİ GÖREN KANSER HASTALARININ FONKSİYONEL DURUMLARI

Meryem Cansu Şahin¹ , Özlem Işıl²

¹| Okmeydani Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Şişli, İstanbul

²| Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, yatarak tedavi gören kanser hastalarının fonksiyonel durumlarının belirlenmesi amacı ile gerçekleştirildi.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 2014-2015 yılları arasında onkoloji kliniğinde yatarak tedavi gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 240 hastadan toplanan verilerden elde edilen bulgularla gerçekleştirildi. Veriler, araştırmacı tarafından literatür bilgisi doğrultusunda oluşturulan ‘Bilgi Formu’ ve Harvey Schipper ve ark. tarafından geliştirilen ‘Fonksiyonel Yaşam Ölçeği’ kullanılarak elde edildi. Verilerin analizinde tanımlayıcı ve karşılaştırmalı istatistik yöntemleri kullanıldı.

Bulgular: Hastaların hastalık ve tedavi süreleri uzadıkça fonksiyonel yaşam düzeyleri puan ortalamalarının düştüğü; kanser tanısını alma zamanlarına göre fonksiyonel yaşam düzeylerinin değiştiği, bir yıldan fazla tedavi görenlerin, evli, dul ve çocuğu olanların, tam zamanlı çalışanların, tanısı konulmuş psikiyatrik hastalığı olanların, 40 yaş ve üstü olanların, hastalığından dolayı ameliyat olan ve tedaviyi reddetmeyi düşünen hastaların fonksiyonel yaşam düzeylerinin düşük olduğu belirlendi. Bir yıldan az tedavi görenlerin, bekar hastaların, yarı zamanlı çalışanların, tanısı konulmuş psikiyatrik hastalığı olmayanların, 40 yaş ve altı olan hastaların, çocuğu olmayanların ve şehirde yaşayan hastaların fonksiyonel yaşam düzeylerinin yüksek olduğu belirlendi.

Sonuç: Bu çalışma sonucunda; hastaların fonksiyonel yaşam düzeyleri düşük bulunduğu için; hemşirelerin hastalara vereceği eğitim ve bakımın, fonksiyonel yaşam düzeyinin yükseltilmesi ve korunmasına katkı sağlayacağı, konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşirelerinden yararlanılması, terapötik işbirliği yapılması, hastaların hastalık ile mücadele sürelerine göre yaklaşılması, fiziksel, psikolojik ve sosyal kapasitelerinin en üst düzeye çıkması için palyatif bakım verilmesi ve sağlık çalışanlarının birbirleriyle iletişim halinde olması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Yaşam, Kanser Hastası, Yatarak Tedavi

P-1196
HEMŞİRELİKTE SOSYAL GİRİŞİMCİLİK KAVRAMI VE ÖNEMİ

Selver Karaaslan¹ , Şükriye İlkay Güner¹ , M.Cihad Aktaş¹

¹| Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu derlemede hemşirelikte sosyal girişimcilik kavramının tanımlanması ve hemşirelik mesleği için öneminin vurgulanması amaçlanmıştır. Sosyal girişimcilik kavramı, 1800’lü yıllarda ortaya çıkmıştır. Hemşirelik mesleğinin kurucusu Florence Nightingale’in yaptığı faaliyetler ilk sosyal girişimcilik faaliyeti olarak kabul edilir. Çevresel sürdürülebilirlik, eğitim, sağlık ve istihdam fırsatları, adil ücret, yoksulluğun azaltılması gibi sosyal olgular, sosyal girişimciliğin önemli konularıdır. Sosyal girişimcilik, sosyal sorunları fark edebilme, sosyal ihtiyaçlara dikkat çekebilme, sosyal değer yaratma misyonuna sahip olan örgütlerin yenilikçi bakış açısını içeren bir faaliyet olarak görülmektedir. Sosyal girişimci, kendi kârı için çalışmaktan ziyade yaşadığı toplumda sosyal değişim yaratarak, toplumun yararına önemli katkı sağlayan bireylerdir. Sosyal girişimciliğin hemşireliğe uyarlanması, toplumu hastalıklardan koruma, çevre sağlığının değerlendirilmesi, toplumun sağlığını yükseltme gibi sorunları belirlemek ve çözümlemek için araştırma yapmak olarak görülebilir. Sosyal girişimcilik, sosyal girişimci olan hemşirelerin topluma sosyal destek sağlamaları dışında hemşirelere topluma yararlı olma duygusu ile manevi doyum sağlayarak, toplum için iyi hemşirelik uygulama örnekleri sunar.

Metod: Bu derlemede internet ortamında “Sosyal girişimcilik”, “hemşirelikte sosyal girişimcilik”, “Sağlık ve sosyal girişimcilik”, “Social entrepreneurship”, “Social entrepreneurship in nursing” anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmıştır.

Bulgular: İncelenen makalelerde, bu konu ile ilgili somut çalışmaların çok az olduğu; özellikle hemşirelik, işletme, mühendislik ve kamu politikası öğrencilerinin eğitim programlarında sosyal girişimcilik ile ilgili müfredat içeriğinin geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Sonuç: Sosyal girişimciliğin amaç ve faaliyetleri incelendiğinde hemşirelik mesleğine çok uygun bir yaklaşım olduğu görülmektedir. Hemşirelikte sosyal girişimcilik, topluma kaliteli sağlık hizmeti sunmak ve var olan sorunları belirlemek için araştırma yapmak olarak görülebilir. Hemşirelikte sosyal girişimcilik ile ilgili çalışmaların sayısının artırılması, sosyal girişimcilik konusu hakkında insanların dikkatlerini çekecek etkinliklerin yapılması ve sosyal girişimcilik konusunun lisans ve lisansüstü eğitiminde yer almasının sağlanması için gerekli çalışmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Sosyal Girişimcilik, Hemşirelikte Sosyal Girişimcilik.

ŞİZOFRENİ HASTALARININ PRİMER BAKIM VERİCİLERİNİN HASTALIĞA İLİŞKİN GEREKSİNİMLERİ VE BAKIM YÜKÜNE ETKİSİ

Nesrin Çunkus¹ , Hülya Arslantaş²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi, Aydın

²| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi, Aydın

Amaç: Şizofreni hastasına bakım verenlerin sorumluluklarının artması hayatlarını sıkıntıya sokan,yoğun ve uzun dönemli bir zorunluluğa dönüşmektedir.Bakım vericilerin yaşamlarındaki sorumluluklarla bakım vermenin sorumluluğu birleşince bakım yüküne yol açabilmektedir^{1,2,3}.Bu araştırma şizofreni hastalarının primer bakım vericilerinin hastalığa ilişkin gereksinimleri ve bakım yüküne etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Kesitsel araştırmanın evrenini Mart-Aralık 2015 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Psikiyatri Ana Bilim Dalı'na başvuran,DSM V ve ICD 10 tanı sınıflandırmasına göre şizofreni tanısı almış,yatan veya ayaktan takibi yapılan ve araştırma kriterlerine uyan şizofreni hastasının primer bakım vericileri örneklemi ise araştırmayı kabul eden 94 bakım verici oluşturmuştur.Araştırma için etik kurul onayı, kurum izni ve bakım vericilerden sözlü onam alınmıştır.Çalışmanın verileri literatür doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanan hastalara ve bakım vericilere ait Anket Formu ve Bakım Verme Yüğü Ölçeği (BVYÖ) ile toplanmıştır.Elde edilen veriler SPSS 21 programı ile değerlendirilmiştir.Sonuçlar %95'lik güven aralığında,anlamlılık p<0.05 düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bakım vericilerin yaş ortalamasının 52,08±14,59 olduğu;%67'sinin kadın,%31,9'unun anne,%52,1'inin çalışmadığı sonucuna varılmıştır.Araştırmadaki bakım vericilerin; günlük yaşam becerileri,iletişim kurma,hastalık belirtileriyle baş etme,hastanın ilaçlarını kullanmaması, öfkeli ve saldırgan davranışlar,hastanın ev yaşamına katkısı konusunda güçlükler yaşadığı bulunmuştur.Bakım verenlerin bakım verirken,%64,9'unun ilaç tedavisi ve yan etkileri,%67,0'nın şizofreni belirtileriyle baş etme,%58,5'inin erken uyarıcı belirtiler,%36,2'sinin şizofreni ile ilgili grup ve dernekler,%50,0'nın iletişim becerileri,%50,0'nın stresle baş etme, %60,6'sının hastaların yasal hakları,%48,9'unun psikososyal tedavi,%47,9'unun hastanın günlük yaşantısıyla ilgili beceriler,%57,4'ünün hastasının boş zaman aktivitelerini planlama,% 61,7'sinin hastasının ev yaşamına katkısı gibi konularda bilgi ve donanımına ihtiyaç duydukları sonucuna varılmıştır.Bakım vericilerin BVYÖ puanının ortalaması 38,47±15,05 olarak bulunmuştur.Bakım vericilerin, hastalarına ilaç vermekte güçlük çekmelerinin;ilaç tedavisi ve yan etkileri,şizofreni belirtileriyle baş etme, erken uyarıcı belirtiler,iletişim becerileri,stresle baş etme,psikososyal tedavi yöntemleri,boş zaman aktivitelerini planlama,hastasının ev yaşamına katkısı konularında bilgi ve deneyimlere gereksinim duymalarının bakım yükünü etkilediği bulunmuştur.

Sonuç: Bakım verenlerin bakım sürecinde,yaşadıkları güçlüklerle ve gereksinim duyduğu konularla etkili bir şekilde baş edebilmelerine yönelik kapsamlı,sürekli,düzenli eğitim programlarının oluşturulması,bakım verenlerin bakım yükü duygusunu azaltabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Bakım Verici, Bakım Yüğü

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA FARKINDALIK TEMELLİ PSİKOSOSYAL BECERİ EĞİTİMİNİN İŞLEVSEL İYİLEŞME VE İÇGÖRÜ DÜZEYİNE ETKİSİ

Emine Yılmaz , Ayşe Okanlı¹

¹ | İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Amaç: Bu çalışma şizofreni hastalarında farkındalık temelli psikososyal beceri eğitiminin hastaların işlevsel iyileşme ve içgörü düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Materyal ve Metot: Araştırma deney-kontrol gruplu, ön test-son testten oluşan yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın verileri Erzurum İl Merkezi'nde bulunan Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde Şubat 2015- Ekim 2015 tarihleri arasında toplandı. Araştırmanın örneklemini 45 (21 deney, 24 kontrol) şizofreni hastası oluşturdu. Veriler kişisel bilgi formu, 'Şizofrenilerde İşlevsel İyileşme Ölçeği' ve 'Beck Bilişsel İçgörü Ölçeği' kullanılarak toplandı. Deney grubu ortalama 10-12 kişiden oluşan 2 gruba ayrıldı. Farkındalık Temelli Psikososyal Beceri Eğitimi, haftada 2 kez 8 hafta ve toplam 16 oturumdan oluşan grup eğitimi şeklinde uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzdelik, ki kare, Mann-Whitney U Testi, Wilcoxon İşaret Sıra Testi ve Friedman Testi kullanıldı.

Bulgular: Eğitim öncesi deney ve kontrol grubunun işlevsel iyileşme ve içgörü düzeyinin düşük olduğu belirlendi. Deney grubundaki bireylerin işlevsel iyileşme ve içgörü düzeyi son test ve izlem test puan ortalamalarının kontrol grubuna göre artma gösterdiği ve gruplar arası farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlendi ($p<0.05$). Grup içi karşılaştırmada; deney grubu işlevsel iyileşme izlem puanının, son teste göre istatistiksel olarak önemli derecede düşük olduğu ($p<0.05$), içgörü düzeyi ön test puan ortalamasının son test ve izlem testi puan ortalamasından düşük olduğu belirlendi. Kontrol grubu grup içi karşılaştırmasında işlevsel iyileşme puanının istatistiksel olarak önemli derecede düştüğü ($p<0.05$), içgörü düzeyi puan ortalamasında ise istatistiksel olarak önemli bir değişimin olmadığı belirlendi ($p>0.05$).

Sonuç: Farkındalık temelli psikososyal beceri eğitiminin şizofreni hastalarının işlevsel iyileşme ve içgörü düzeyini arttırmada etkili olduğu belirlendi. Bu eğitim programının kalıcılığını sağlamak için rehabilitasyon sürecine dahil edilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Farkındalık, İşlevsel İyileşme, Şizofreni

P-1199
HEMODİYALİZ UYGULANAN HASTALARIN UMUTSUZLUK VE YAŞAM KALİTESİ
DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Feride Ercan¹ , Satı Demir¹

¹| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ankara

Amaç: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, hemodiyaliz uygulanan hastaların umutsuzluk ve yaşam kalitesi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırmanın örneklemini Ankara il merkezinde bulunan bir üniversite, iki devlet ve bir özel diyaliz merkezinde hemodiyaliz tedavisi alan 320 hasta oluşturmuştur. Çalışmanın yapıldığı kurumlardan yazılı izin, üniversitenin etik komisyonundan onay ve hastalardan yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Veriler Hasta Bilgi Formu, Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ) , EQ-5D Genel Yaşam Kalitesi Ölçeği ve EQ-5D VAS ile Ocak-Nisan 2016 tarihleri arasında toplanmıştır.

Bulgular: Hastaların %51.9'u kadın olup, yaş ortalaması 57.06±15.46 (min=19.0; max=88.0), ortalama hastalık süresi 9.66±7.54 yıl (min=0.10; max=50.0), ortalama tedavi süresi 6.55±5.64 yıl (min=0.10; max=42.0) 'dır. Hastalardan %95.3'ünün sosyal destek aldığı ve %3.4'ünün hemodiyalize ilişkin eğitim aldığı saptanmıştır. Hastaların ölçek puan ortalamaları BUÖ için 9.63±5.56 (min.=0.0; max.=20.0), EQ-5D için 0.57±0.32 (min.=0.35; max.=1.00) ve EQ-5D VAS için 57.0±22.20 (min.=0.0; max.=100.0)'dir. Boşanmış/dul, okur-yazar ve başka kronik hastalığı olan; ihtiyaç duyduğunda destek alamayan ve hemodiyalize ilişkin eğitim almayanların BUÖ puan ortalaması daha yüksektir. Kadın, boşanmış/dul, okur-yazar, başka bir kronik hastalığı olan hastaların EQ-5D VAS puan ortalaması daha düşüktür. Yaş, çocuk sayısı, tedavi süresi ile BUÖ puanları arasında pozitif ve EQ5D VAS puanları arasında negatif bir ilişki bulunmuştur. BUÖ puanları ile EQ-5D VAS puanları arasında negatif bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Boşanmış/dul, okur-yazar ve başka kronik hastalığı olan; sosyal desteği olmayan ve hemodiyalize ilişkin eğitim almayan hastalar daha çok umutsuzluk yaşamaktadırlar. Kadın, boşanmış/dul, okur-yazar, başka kronik hastalığı olan hastaların genel sağlık düzeyleri daha düşüktür. Yaş, çocuk sayısı ve tedavi süresi arttıkça umutsuzluk düzeyi artmakta ve genel sağlık düzeyi düşmektedir. Umutsuzluk düzeyinin artması genel sağlık düzeyini de olumsuz etkilemektedir. Umutsuzluk ve genel sağlık yönünden yaşam kalitesini etkileyen bu özelliklerin tedavi ekibi tarafından dikkate alınması, erken dönemde müdahale edilmesi ve hastaların psikososyal yaklaşımlarla desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemodiyaliz, Umutsuzluk, Yaşam Kalitesi

MESAI USULÜ İLE ÇALIŞAN SAĞLIK PERSONELLERİ İLE NÖBET USULÜ ÇALIŞAN SAĞLIK PERSONELLERİNİN TÜKENMİŞLİK VE DEPRESYON DERECELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Mehmet Emin Şanlı^{1,2}

¹| Gaziantep Üniversitesi

²| Batman Üniversitesi SHMYO

Giriş: Depresyon tanımı geniş olarak kullanıldığında; karamsarlık, moral bozukluğu, kederli ve hüznü hissetme hali ile genel bir isteksizlik ve yaşama karşı ilginin kaybından söz edilmektedir. (1). Tükenmişlik ise “duygusal ortamlara ve duygusal talepler gerektiren durumlara uzun süre maruz kalmaktan kaynaklanan fiziksel, duygusal, ruhsal, ve zihinsel tükenme” olarak tanımlanmaktadır (2). Amaç: Araştırma mesai ve nöbet usulü görev yapan sağlık çalışanlarının tükenmişlik ve depresyon düzeylerini belirlemek amacıyla karşılaştırmalı ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Metod: Araştırma 15 Mart 2016-15 Mayıs 2016 tarihleri arasında Batman bölge devlet hastanesinde görev yapan 304 sağlık çalışanının katılımıyla yapılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak; “Sosyo Demografik Veri Anketi”, “Maslach Tükenmişlik Ölçeği” ve “ Beck Depresyon Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler IBM SPSS 22 programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Mesai usulü görev yapan sağlık çalışanlarının MTÖ ortalaması 2.94, BDÖ toplam puanı 72 ortalaması 0.55 olduğu, nöbet usulü çalışanların MTÖ ortalaması 3.05, BDÖ toplam puanı 100 ortalaması 0.57 olduğu tespit edilmiştir. Yaş, alkol kullanım durumu, görev durumu ve stresle baş etme değişkenlerinde katılımcıların görüşleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Sonuç: Araştırmamızda çalışma tipinin mesai veya nöbet usulü olmasının çalışanların tükenmişlik ve depresyon düzeylerine etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmamızda kadınların erkeklere oranla daha fazla tükenmişlik düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. Sağlık çalışanlarının tükenmişlik düzeyleri karşılaştırıldığında her iki çalışma tipinde de “Duyarsızlaşma” boyutunda en fazla tükenmişlik durumunun gerçekleştiği verisine ulaşılmıştır Kadınların iş yaşamı dışında sosyal sorumluluklarının olmasının bu sonucun çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanları, Tükenmişlik, Depresyon.

P-1205
ŞİZOFRENİ HASTALARINDA AİLE ORTAMI, İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA VE YAŞAM KALİTESİ

Ebru Karaağaç Özçelik¹ , Arzu Yıldırım²

¹| Türkiye Kamu Hastaneleri Birliği Muş Devlet Hastanesi

²| Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Şizofreni maliyeti yüksek, toplum temelinde ele alınması gereken ciddi bir ruhsal bozukluktur (Draper et al. 2009, Yıldız 2005). Bu araştırma şizofreni hastalarında aile ortamı, içselleştirilmiş damgalanma ve yaşam kalitesini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı özellikte olan araştırma Erzincan Devlet Hastanesi Psikiyatri Polikliniği'nde şizofreni tanısı alan, klinik remisyonda olup ayaktan izlenen 51 hasta ve 51 hasta yakını ile Aralık 2011-Şubat 2012 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın verileri tanımlayıcı soru formu, Aile Ortamı Ölçeği, Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma Ölçeği ve Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kısa Formu Türkçe Versiyonu kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada hastalar (43.94 ± 8.20 , 27.10 ± 5.59) ve hasta yakınlarının (46.29 ± 6.72 , 26.57 ± 4.30) aile ortamında kişilerarası ilişkiler ve denetim puan ortalamaları arasında önemli bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p > 0.05$). Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma Ölçeği toplam (76.12 ± 17.15) ve alt ölçekler olan Yabancılaşma (15.63 ± 4.41), Kalıp Yargıların Onaylanması (18.24 ± 4.20), Algılanan Ayrımcılık (13.67 ± 4.09), Damgalanmaya Karşı Direnç (12.35 ± 3.36) ve Sosyal Geri Çekilme (16.24 ± 5.21) puan ortalamalarına göre hastaların orta düzeyin üzerinde içselleştirilmiş damgalanma algıladığı bulunmuştur. Ayrıca hastaların bedensel (12.00 ± 2.75), ruhsal (11.11 ± 3.02), sosyal (9.15 ± 3.72) ve çevresel (11.56 ± 2.61) yaşam kalitesi algılarının orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Sonuç: Bu çalışmada hastalar ve hasta yakınlarının aile ortamında kişilerarası ilişkiler ve denetim algıları arasında bir fark olmadığı, hastaların orta düzeyin üzerinde içselleştirilmiş damgalanma algıladığı ve yaşam kalitesi algılarının genel olarak orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Yanısıra hastaların içselleştirilmiş damgalanma algı düzeyi arttıkça yaşam kalitesi algılarının önemli düzeyde azaldığı, aile ortamında kişilerarası ilişkiler ve kontrol algılarının ise pozitif yönde önemli düzeyde arttığı belirlenmiştir. Psikiyatri hemşirelerinin aile ortamı, içselleştirilmiş damgalanma gibi hastaların depresme ve iyileştirimini etkileyen faktörleri değerlendirmesi; hastaların karar verme becerisini ve benlik saygısını artırarak yaşam kalitesinin iyileşmesine önemli katkı sağlayan programları geliştirip uygulaması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni Hastaları, Aile Ortamı, İçselleştirilmiş Damgalanma, Yaşam Kalitesi, Psikiyatri Hemşiresi.

P-1206
HEMŞİRELERDE ÖLÜM KAYGISI, ÖLMekte OLAN HASTAYA BAKIM VERMEYE İLİŞKİN
TUTUMLAR VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Merve Şahin¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Araştırma, hemşirelerde ölüm kaygısı, ölmekte olan bireye bakım vermeye ilişkin tutumlar ve etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte planlanan çalışma, Adnan Menderes Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, yoğun bakım üniteleri ve klinik birimlerde çalışan 499 hemşire, örneklemini evreni bilinen örneklem yöntemi ile hesaplanan 218 kişi;1.5 desen etkisi ile 327 hemşire oluşturmuştur. Araştırma ile ilgili kurum izinleri, Etik Kurul onayı ve katılımcılardan gerekli onamlar alınmıştır. Araştırma verileri, Kişisel Bilgi Formu,Thorson-Powell Ölüm Kaygısı Ölçeği(ÖKÖ) ve Frommelt Ölmekte Olan Bireye Bakım Vermeye İlişkin Tutum Ölçeği(FATCOD) uygulanarak toplanmıştır. Veriler SPSS istatistik paket programı (Version 21, Chicago IL, USA) ile bilgisayar ortamına girilmiştir. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistikler, student-t test, one way anova, mann whitney u, kruskal-wallis testleri kullanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 26.24 ± 6.35 'dir. Hemşirelerin bakım verdikleri hasta öldükten sonra %54.7'si keder-üzüntü ve %21.9'u çaresizlik hissettikleri, yaşları arttıkça ölüm kaygılarının azaldığı bulunmuştur ($r = -0.12, p=0.02$). Hemşirelerin ölüm kaygısı puan ortalamaları 56.60 ± 17.27 olup, Frommelt ölmekte olan bireye bakım vermeye ilişkin tutum ölçeği puan ortalamaları 103.14 ± 11.53 olarak bulunmuştur. Yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin ölüm kaygısı puan ortalamaları, klinik birimlerde çalışanların puan ortalamalarına göre yüksek bulunmuştur ($t=2.09, p=0.03$). Ölmekte olan hastaya bakım verirken meslekte daha deneyimsiz olan ($F=3.87, p=0.02$), çalıştığı birimde ölümle ara sıra karşılaşan ($F=3.86, p=0.02$) hemşirelerin daha az olumlu tutum sergiledikleri bulunmuştur. Hemşirelerin bakımını üstlendikleri hastaların ölümü nedeni ile yaşadıkları kayıp/yas duygusu ile baş etmek için %48.3'ü ölümün doğal olduğunu düşünme-rahatlamaya çalışma ve %27.2'si dua etme yöntemlerini kullandıkları belirlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Bu çalışma, hemşirelerin ölmekte olan hastaya profesyonel olarak bakım vermelerinin ölüm kaygılarını artırdığını göstermiştir. Ölüm kaygısı yüksek olan hemşirelerin ise ölmekte olan hastaya bakım verirken daha fazla olumlu tutum sergilediklerini göstermiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, hemşirelerin kendi ölüm kaygılarına ve ölmekte olan hastalara bakım verirken sergiledikleri olumlu ya da olumsuz tutumlarına ilişkin farkındalık eğitimlerinin verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Ölüm Kaygısı, Ölmekte Olan Bireye Bakım

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN PSİKOSOSYAL BAKIMLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE BİLGİ DÜZEYLERİ

Ayşe Aksoy¹ , Nurhayat Kılıç² , Birnur Yeşildağ³

¹| Sivas Numune Hastanesi

²| Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³| Cumhuriyet Üniversitesi Sıhşehri Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin psikososyal bakım ile ilgili görüş ve bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacı ile yapılmıştır.

Materyal-Metod: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören, 3. ve 4. sınıf öğrencisi olan toplam 130 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmaya 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin tamamı katılmıştır. Araştırmanın verileri “Tanıtıcı Bilgi Formu”, Psikososyal Bakımla ilgili Görüşler Formu” ve “Psikososyal Bakım Bilgi Formu” ile toplanmıştır. Psikososyal bakımla ilgili bilgi düzeylerini belirlemek için oluşturulan formdan elde edilecek puan “5 puan” üzerinden değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizlerde yüzdelik dağılım, varyans analizi ve student t test kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu 21 yaş ve üzerinde (%80), bekâr (%99.2), kadın (%63.1), geliri giderine eşit (61.5), dördüncü sınıf (%51.5) ve hemşirelik öğrencisi olmaktan kısmen memnun olanlardan oluşmuştur (%58,5). Araştırmaya katılanların %43,1’i psikososyal bakımın hemşirelerin öncelikli bir rolü olduğunu düşündüğünü, %11,5’i psikososyal açıdan stajlarında hastasını değerlendirdiğini ve %6,9’u ise yaptığı değerlendirmelerin yeterli olduğunu ifade etmiştir. Öğrenci hemşirelerin %55’,4’ü psikososyal sorunları yalnızca hasta kabulünde sorguladığını ifade etmiştir. Öğrenci hemşirelerin psikososyal bakımla ilgili bilgi düzeylerinin %58,5’inin düşük düzeyde ve psikososyal bakım bilgi puan ortalamalarının 2,33 ±1,10 olduğu saptanmıştır. Öğrenci hemşirelerin %79,2’si Psikososyal bakımla ilgi bilgi yetersizliğinin, %73,1’i hasta sayısının fazla olmasının psikososyal bakım önündeki engeller olduğunu ifade ettikleri belirlenmiştir. Öğrenci hemşirelerin tanıtıcı özelliklere göre bilgi puan ortalamalarında hemşirelik bölümü öğrencisi olmaktan memnun olma ve psikososyal belirtileri tanımda kendilerini yeterli bulma açısından gruplar arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Öğrenci hemşirelerin yarıya yakını psikososyal bakımın hemşirelerin öncelikli bir rolü olduğunu düşündüğü ve yalnızca %11,5’inin psikososyal açıdan hastasını değerlendirebildiği belirlenmiştir. Öğrenci hemşirelerin psikososyal bakımla ilgili bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine yönelik eğitim ve düzenlemelere gereksinim olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelime: Psikososyal Bakım, Hemşirelik Öğrencileri

P-1209
ÜNİVERSİTE SON SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÇALIŞMA HAYATINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ: KALİTATİF ARAŞTIRMA

Gülay Yılmaz¹

¹ | Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Giriş: Hemşirelikte çalışma yaşantısında çeşitli sorunlar bulunmaktadır (1). Bu sorunlardan kaynaklı hemşireler fiziksel, ruhsal ve işe yönelik sıkıntılar yaşayabilmektedir (2,3). Gelecekte bu mesleği yapacak öğrencilerin çalışma yaşantısına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi önemlidir.

Amaç: Bu çalışma ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersi alan son sınıf hemşirelik bölümü öğrencilerinin mezuniyet sonrası çalışma hayatına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Metod: Kalitatif özellikte olan bu çalışma, odak grup görüşme yöntemiyle Ocak 2016 tarihinde bir üniversitenin ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersi alan yetmişdokuz son sınıf hemşirelik bölümü öğrencisi ile yapılmıştır. Görüşmelerde yarı yapılandırılmış soru formu kullanılmıştır. Görüşmenin moderatörlüğü araştırmacı tarafından yapılmış olup ortalama 30-60 dakika sürmüştür.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrenciler gelecek planları için eğitici rollerini kullanarak, deneyim kazandıktan sonra uzmanlaşmaya ağırlık vereceklerini; çalışma hayatında en çok şiddet, iletişim sorunu, ölen hastalar, ekip anlaşmazlıkları, beceri eksikliği, duygusal ve fiziksel yıpranma gibi sorunlar yaşayabileceklerini ifade etmişlerdir. Bu sorunların üstesinden gelmek için iletişim becerilerini güçlendirme, birlik ve beraberlik, bilgi ve beceri edinme, mesleki kongre-seminer ve teknolojik gelişmeleri takip etme, araştırma yapma, mesleki görev, sorumluluk ve haklara yönelik farkındalık gibi önemli ve olumlu noktaları belirtmişlerdir. Öğrenciler mesleğe başlayınca endişe, korku, belirsizlik, yorgunluk, uykusuzluk gibi olumsuz duygu ve durumlardan bahsetmişlerdir. Hemşirelik felsefelerini saygı, adil ve eşit davranma, insanın değerli olması, insanı sevmek, yardım etme, savunuculuk, zarar vermeme, dürüstlük, ekip içi uyum, vicdan ve şefkat gibi duygu, değer ve inançlarla bakım verme olarak belirtmişlerdir.

Sonuç: Hemşirelik eğitimi içerisinde öğrencilere mesleki bilgi vermenin yanı sıra çalışma hayatında karşılaşılabilecekleri sorunlarla başa çıkma yollarının aktarılması ve öğrencilerin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Kalitatif Çalışma

P-1210
ONKOLOJİ HASTASIYLA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PROFESYONEL YAŞAM KALİTESİ VE
TRAVMA SONRASI GELİŞİM DÜZEYLERİNE PSİKOEĞİTİMİN ETKİSİ

Gülay Yılmaz¹ , Besti Üstün² , Neslihan Günüşen³

¹| Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş: Onkoloji hastaları ile çalışmak stresli bir deneyimdir. Onkolojideki ölüm ve acı çekme gibi travmatik deneyimlere bağlı olarak hemşirelerde tükenmişlik, merhamet yorgunluğu oldukça yüksektir (1,2). Empati, farkındalık ve iletişim becerilerinin desteklenmesi; travmatik deneyimlerle baş etme yollarının onkoloji hemşirelerine öğretilmesi, hemşirelerin çalışma yaşantılarındaki kaliteyi arttırmaktadır (3). Bu becerileri öğretme yollarından birisi psikoeğitimidir (4).

Amaç: Bu çalışma onkoloji hastasıyla çalışan hemşirelerin merhamet yorgunluğu, tükenmişlik, merhamet memnuniyeti ve travma sonrası gelişim düzeylerine psikoeğitim programının etkinliğini değerlendirmek üzere yapılmıştır.

Metod: Çalışma tek grup pretest-posttest modelinde yarı deneysel olarak tasarlanmıştır. Bir üniversitesi hastanesinde onkoloji hastalarına bakım verilen kliniklerde çalışan 43 hemşire ile Mart-Nisan 2016 tarihleri arasında yürütülmüştür. İlgili kurumdan kurum ve etik kurul izni, katılımcılardan yazılı onam alınmıştır. Çalışmada Hemşire Tanıtım Formu, Stamm (2005) tarafından hazırlanan, merhamet memnuniyeti, merhamet yorgunluğu ve tükenmişlik belirtilerini saptamak için geliştirilen “Profesyonel Yaşam Kalitesi Ölçeği (PYKÖ)” ve travmatik yaşantılar sonrası bireylerde görülebilecek olumlu gelişimi değerlendirmek üzere Tedeschi ve Calhoun (1996) tarafından geliştirilen “Travma Sonrası Gelişim Ölçeği (TSGÖ)” kullanılmıştır. Psikoeğitim programı iki ayrı yarım gün, her biri üç saatlik oturum ve iki danışmanlık izlemi olarak tasarlanmıştır. Psikoeğitim öncesi ve sonrası ölçekler katılımcılara uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 21 istatistik programında, “eşleştirilmiş gruplarda t-test” analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 35,4 ± 6,8; %97,7’si kadın; %67,4’ü evli; %62,8’i çocuk sahibi; %14’ü yüksek lisans eğitimi almış; %81,4’ü onkolojiye yönelik eğitim almamış; %74,4’ü 7 yıldan fazla hemşirelik yapmakta; %51,2’si 7 yıldır aynı klinikte görev yapmakta; %55,8’i haftalık 45 saatin altında çalışmakta; %67,4’ü hemşireliği isteyerek seçmiş; %51,2’si onkoloji hastasıyla çalışmayı istemektedir. Psikoeğitim öncesi ve sonrası yapılan değerlendirmede, PYKÖ merhamet memnuniyeti (t= -17,483 p<0,01); tükenmişlik (t= 24,260 p<0,01); merhamet yorgunluğu (t= 21,142 p<0,01); TSGÖ başkaları ile ilişkiler (t= -18,49 p<0,01); yaşam felsefesinde değişim (t= -15,57 p<0,01); benlik algısında değişim (t= -18,44 p<0,01) ve toplam (t= -22,45 p<0,01) puan ortalama farkının istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Farkındalık, iletişim, empati, ölüm deneyimleri ve bunlarla başetme ile ilgili hazırlanan psikoeğitim, travmatik deneyimleri yüksek olan onkoloji hemşirelerinin profesyonel yaşam kaliteleri ve travma sonrası gelişimleri üzerine etkili bulunmuştur. Hemşirelere yönelik psikoeğitim programlarının rutin hizmete eklenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Onkoloji Hemşiresi, Profesyonel Yaşam Kalitesi, Travma Sonrası Gelişim

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YARATICILIK DÜZEYLERİ VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

Gülşah Aynagöz¹ , Satı Demir²

¹| Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara/Türkiye

²| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Ankara/Türkiye

Amaç: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin yaratıcılık düzeyleri ve problem çözme becerilerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırmanın örneklemini Ankara il merkezinde bulunan dört devlet üniversitesinde hemşirelik bölümünde okuyan 813 öğrenci oluşturmıştır. Çalışmanın yapıldığı kurumlardan yazılı izin, üniversitenin etik komisyonundan onay ve öğrencilerden yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Veriler Öğrenci Bilgi Formu, Ne Kadar Yaratıcısın Ölçeği(NYÖ) ve Problem Çözme Envanteri(PÇE) ile Mayıs - Haziran 2016 tarihleri arasında toplanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %89.4'ü kız olup yaş ortalaması 20.59 ± 1.68 (min= 18.0; max= 25.0), %25.32'si 1.sınıf, %23.6'sı 2.sınıf, %34'ü 3.sınıf ve % 35.7'si 4.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %99.4'ü bekar olup, %63.8'i öğrenci yurdunda kalmaktadır. Öğrencilerin %90.2'sinin akademik başarı ortalaması 2.50 ve üzeri olup %50.9'u hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş ve %64.8'i hemşirelik bölümünü seçmekten memnundur. Öğrencilerin %69.9'unun ailesinin ekonomik durumu orta düzeydedir ve %45'inin düzenli yaptığı bir hobisi bulunmaktadır. Öğrencilerin ölçek puan ortalamaları NYÖ için 19.64 ± 14.04 (min= -50; max= 76.0), PÇE için 93.46 ± 15.18 (min= 32; max= 139)' dur. Yaşı 21 ve üzerinde olanlar ile evli olanların PÇE puan ortalamaları daha yüksektir. PÇE puan ortalamaları 1.sınıftan 4.sınıfa doğru gidildikçe azalma gösterirken, NYÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ailesi köyde yaşayan öğrencilerin NYÖ puan ortalaması daha düşüktür. Akademik başarı ortalamaları ile PÇE puanları arasında negatif yönde bir ilişki bulunmuştur. NYÖ puanları ile PÇE puanları arasında negatif yönde bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelik programı öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmektedir. Ancak yaşı 21 ve üzerinde olanlar ile evli olanlar problem çözmede daha çok zorlanmaktadırlar. Ailesi köyde yaşayanların ise yaratıcılık düzeyleri daha düşüktür. Bu özelliklere sahip öğrencilerin problem çözme ve yaratıcılık yönünden desteklenmesi önerilmektedir. Yaratıcılık düzeyinin artması problem çözme becerisini de olumlu yönde etkilemektedir. Bu nedenle öğrencilerde yaratıcılığı arttıran derslerin ve faaliyetlerin geliştirilmesinin problem çözme becerilerini de arttırabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Yaratıcılık, Problem Çözme

TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDE GÖREMEDİKLERİMİZ: YAŞLILAR

Ayşe İnel Manav¹ , Saliha Bozdoğan Yeşilot¹

¹| Çukurova Üniversitesi

Dünya’da ve Türkiye’de nüfus hızla yaşlanmaktadır. Yaşlanan nüfus çeşitli bedensel ve ruhsal sağlık sorunları yaşamaktadır. Bunlardan en sık görülen ruhsal sorunlar demans ve depresyondur. Bu sorunlarda etkili olan risk faktörleri yoksulluk, yalnızlık, engellilik, bağımlılık, düşük eğitim düzeyi, kronik hastalıklar, kötü yaşam koşullarıdır.

Dünyada yaşlılardaki bu sorunlar ve risk faktörlerine ilişkin toplum temelli ruh sağlığı hizmetleri içinde birincil, ikincil, üçüncül koruma düzeyinde durum saptama, yeterlilik oluşturma ve destekleri harekete geçirmeyle ilişkili hemşirenin içinde var olduğu bir sistem ve hemşirelik girişimleri mevcuttur. Türkiye’de ise yaşlı ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesinde birinci basamak sağlık hizmetlerine bunların entegrasyonu için çeşitli yasal düzenlemeler söz konusu olmasına karşın uygulamada henüz yeterince yer almadığı görülmektedir. Bununla birlikte son yıllarda gelişen toplum temelli ruh sağlığı hizmetleri alanında ağır ruhsal bozukluğu olan bireylerin topluma yeniden kazandırılması ve günlük yaşamlarını sürdürebilmesine yönelik hizmetlerin sunulduğu toplum ruh sağlığı merkezleri bulunmaktadır. Toplum ruh sağlığı merkezlerinde ağır ruhsal bozukluğu olan yaşlı bireylerin sağlık bakım hizmeti alma olasılığı bulunmasına rağmen orta düzeyde sorunları olan ya da risk faktörleri olup henüz hastalık evresine geçmemiş yaşlılar söz konusu olan ruh sağlığı hizmetinden yeteri kadar yararlanamamaktadır. Bu durum risk faktörlerine sahip olanlarda hastalık gelişmesini kolaylaştırabilirken, hafif düzeyde olanların ise daha ciddi hale gelebilmesine yol açabilmektedir.

Bu gözden kaçan grubun hizmet alması ve risk faktörlerinin kontrol edilerek olası ruhsal sorunların önlenmesinde ve ruhsal sağlığın geliştirilmesinde toplum ruh sağlığı hemşirelerinin aktif rol alması mümkündür. Bu derlemede gözden kaçan bu yaşlı gruba özgü ruh sağlığı hizmetlerinin sunumunda Toplum Ruh Sağlığı Hemşirelerinin var olan durumu ve potansiyeli Türkiye özelinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Ruh Sağlığı, Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği, Toplum Ruh Sağlığı

HEMŞİRELİK VE SOSYAL HİZMET SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DAMGALAMA EĞİLİMİ

Hasan Sevinik¹ , Burcu Ceylan¹

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Toplumun ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesinden, tanı, tedavi ve izleme süreçlerine kadar genişleyen yelpazede psikiyatri ekibi çeşitli roller üstlenmektedirler. Psikiyatri ekibi içinde hemşire ve sosyal çalışmacılar da hastane, okul-işyeri gibi toplu alanlarda ve çeşitli birimlerde yürüttükleri etkileşim ve eğitim girişimleri ile toplumunun olumsuz tutumlarını değiştirerek damgalamayı azaltabilirler. Bu araştırma, hemşirelik ve sosyal hizmet son sınıf öğrencilerinin damgalama eğilimlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı tiptedir. Araştırmanın örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2015-2016 eğitim-öğretim yılında araştırmaya katılmayı kabul eden ve çalışmanın yürütüldüğü süreçte derse devam eden 113 hemşirelik ve 62 sosyal hizmet son sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Veriler bilgi formu ve Damgalama Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, t-testi kullanılmış, tüm bulgular “ $p<0.05$ ” anlamlılık düzeyinde sınanmıştır.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 21.58 ± 1.04 ve sosyal hizmet öğrencilerinin yaş ortalaması 22 olarak bulunmuştur. Hemşirelik öğrencilerinin damgalama eğilimi ile etiketleme, psikolojik sağlık ve önyargı alt boyut ortalamalarının sosyal hizmet öğrencilerinden daha yüksek olduğu, ayrımcılık ve dışlama alt boyut ortalamasının ise her iki öğrenci grubunda da benzer ve düşük olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Araştırma bulguları, dezavantajlı gruplara yönelik damgalama eğilimini, etiketleme ve önyargıları azaltmak ve olumlu tutumlar geliştirilmesi açısından hemşirelik ve sosyal hizmet öğrencilerinin öncelikle kendi tutumlarını değerlendirmeleri için ortamlar yaratılması, ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi ile ilgili konuların eğitim programlarının içine alınmasının gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu bakımdan, daha geniş örneklem gruplarında ve kontrol gruplu, deneysel ve karma desende çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Damgalama, Hemşirelik Öğrencisi, Sosyal Hizmet Öğrencisi.

BÖLGE RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ VE RUHSAL HASTALIK/HASTALARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Saliha Bozdoğan Yeşilot¹, Ayşe İnel Manav¹, Nesibe Neşe Sedef², Yakup Dünder², Didem Ateş²,
Sinan Özler²

¹| Çukurova Üniversitesi

²| Dr. Ekrem Tok Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Amaç: Bu çalışma, bölge ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde çalışan hemşirelerin duygusal zeka düzeyleri ve ruhsal hasta/hastalıklarla ilgili görüşlerini ve bunlar arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı türde bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini; Adana ilinde yer alan Dr. Ekrem Tok Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde çalışmakta olan tüm hemşireler oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup, araştırmaya alınma ölçütlerine uyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 70 hemşireye ulaşılmıştır. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği ve Ruh Hastaları ve Ruh Hastalıklarına İlişkin Görüşler Ölçeği ile Nisan 2016-Haziran 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, pearson korelasyon analizi, t testi kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli etik kurul ve kurum izinleri alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 40 ± 7.97 'dir. Katılımcılar ortalama 18.94 ± 9.14 yıldır hemşirelik yapmakta ve 9.16 ± 6.63 yıldır ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde çalışmaktadırlar. Hemşirelerin Schutte Duygusal Zeka Ölçeği puan ortalaması 162.22 ± 14.43 'tür. Katılımcıların Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması ile Ruh Hastaları ve Ruh Hastalıklarına İlişkin Görüşler ölçeğinin alt ölçeklerinden ruhsal hastalara karşı gösterilen koruyucu ve insancıl yaklaşımı gösteren Faktör B arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Araştırma sonucuna göre; psikiyatri alanında hizmet veren hemşirelerin duygusal zeka düzeyi arttıkça ruh hastaları ve hastalıklarına ilişkin koruyucu ve insancıl yaklaşımının arttığını söylemek mümkündür. Bu bulguya dayanarak, ruhsal hastalığı olan bireylere yönelik olumlu davranışların geliştirilmesinde, hemşirelerde duygusal zeka düzeyinin yükseltilebilmesi açısından hizmet içi eğitim programlarına eğitim uygulamalarının eklenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Damgalama, Hemşire

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİZOFRENİYE YÖNELİK SOSYAL MESAFE, TUTUM VE DAMGALAMA EĞİLİMİNE ETKİSİ

Burcu Ceylan¹ , Hasan Sevinik¹

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu araştırma, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin hemşirelik öğrencilerinin şizofreniye yönelik sosyal mesafe, tutum ve damgalama eğilimine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, ön test-son test desenli (kontrol grupsuz) müdahale araştırmasıdır. Araştırmanın örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde 2015-2016 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersini alan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 72 hemşirelik son sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Veriler bilgi formu, Sosyal Mesafe Ölçeği (SMÖ), Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç (RHİÖ) ve Damgalama Ölçeği kullanılarak, dersin başında, teorik ders sonunda ve klinik uygulama sonunda olmak üzere üç kez uygulanarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, varyans analizi kullanılmış, tüm bulgular “ $p<0.05$ ” anlamlılık düzeyinde sınanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması $21,57\pm 1,17$ 'dir. Öğrencilerin ilk, teorik ders sonrası ve klinik uygulama sonrası değerlendirmelere göre aldıkları puanların değişimini değerlendirmek için yapılan tekrarlı ölçümlerde varyans analizi sonucu verilmiştir. Analiz sonucuna göre Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeği toplam puan ortalaması ve ölçeğin tehlikeli alt boyut ortalaması ile Damgalama Ölçeği'nin toplam puan ortalaması ve ölçeğin ayrımcılık ve dışlama, etiketleme, psikolojik sağlık alt boyut ortalama puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur($p<0,05$). Farklılığın hangi ölçümden kaynaklandığını değerlendirmek için Bonferroni testi yapılmış ve öğrencilerin ilk değerlendirme puan ortalamalarının en yüksek, klinik uygulama sonrası değerlendirme puan ortalamalarının ise en düşük olduğu ve farkın klinik uygulamadan kaynaklandığı görülmüştür. Ayrıca Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç Ölçeği'nin çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma ve utanma alt boyut ortalama puan ölçümleri ile Sosyal Mesafe Ölçeği'nin üç ölçüm puanlarının üç ölçümde de yüksek olduğu ve puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olmadığı bulunmuştur ($p>0.05$).

Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinin şizofreniye yönelik sosyal mesafe, tutum ve damgalama eğiliminin orta derecede yüksek olduğu, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin bu süreci olumlu yönde etkilediği bulunmuştur. Özellikle şizofreni hastaları ile temasın sağlandığı klinik uygulama sonrası şizofreni hastalarına yönelik tutum ve damgalama süreçlerinde olumlu yönde değişimler olduğu görülmektedir. Önemli sonuçlardan biri de önyargı ortalamasının yüksek olması, ders öncesi ve sonrası bu durumun değişmemesidir. Araştırma bulguları, şizofreni ve diğer dezavantajlı gruplara yönelik sosyal mesafe ve damgalama eğilimini azaltmak, olumlu tutumlar geliştirmek açısından hemşirelik eğitim içeriğinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir. Ayrıca daha geniş örneklem gruplarında ve kontrol gruplu, deneysel ve karma desende çalışmalar yapılması hemşirelik eğitim programlarının düzenlenmesinde yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Mesafe, Ruhsal Hastalığa Yönelik İnanç, Hemşirelik Öğrencisi, Psikiyatri Hemşireliği Dersi.

ADÖLESAN OLAN VE OLMAYAN ANNELERDE ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI, DEPRESYON VE MATERNAL BAĞLANMA

Şule Çınaklı , Hülya Arslantaş¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma adölesan olan ve olmayan annelerde çocukluk çağı travmaları, depresyon ve maternal bağlanma ilişkisini incelemek amacıyla kesitsel olarak yapılmıştır.

Metot: Çalışmanın örneklemini bir üniversite hastanesinde doğum yapan 45 adölesan, 118 adölesan olmayan anne oluşturmuştur. Çalışmada Anket formu, Maternal Bağlanma Ölçeği (MBÖ), Edinburg Doğum Sonu Depresyon Ölçeği ve Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği (ÇÇTÖ) kullanılmıştır. Çalışma için etik kurul onayı ve katılımcılardan sözel onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistiksel analizler, Korelasyon Analizi, bağımsız gruplarda t testi, Pearson ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızdaki annelerin %27,6'sı adölesan, %72,4'ü yetişkindir. Adölesan annelerin yaş ortalamaları 16,5±1,3 iken adölesan olmayan annelerin 27,3±4,3'dür. Adölesan annelerin %64,4 'ünün, adölesan olmayan annelerin %21,2'sinin geniş aile yapısında olduğu bulunmuştur. Adölesan annelerin %64,4'ünde, adölesan olmayan annelerin %37,3'ünde doğum sonu depresyon (DSD) riski olduğu saptanmıştır. Adölesan annelerin Çocukluk çağı travmalar ölçeği (ÇÇTÖ) toplam puanlarının ortalamaları (=45,75±16,08) iken adölesan olmayan annelerin toplam puan ortalamaları (=35,78±10,66) olup aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır (t=-3,847, p=0.000). ÇÇTÖ toplam puanı DSD riski olan annelerde olmayan annelere göre daha yüksek bulunmuştur (t=-4,180, p=0.000). Adölesan annelerin DSD riski olanların ÇÇTÖ puan ortalaması 51,66±15,80 iken DSD riski olmayanlarda 35.06±10.17 olarak saptanmıştır. Adölesan annelerin DSD ile ÇÇTÖ toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır (t=-4.273, p=0.000). Adölesan olmayan annelerde DSD riski olanlarda ÇÇTÖ puan ortalaması 37.61±9.43 iken doğum sonu depresyonu olmayan annelerde 34,70±11,26 olarak belirlenmiştir. DSD riski ile ÇÇTÖ puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (t=-1,440, p>0.05). DSD riski olan anneler ile olmayan anneler arasında MBÖ puanları açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (t=1,852, p=0.066).

Sonuç: Adölesan annelerde adölesan olmayan annelere göre DSD riskinin yaklaşık iki kat fazla olduğu, ÇÇTÖ puanlarının adölesan olmayan annelere göre daha yüksek olduğu, DSD olan annelerde çocukluk çağı travmalarının daha fazla görüldüğü, DSD riskinin anne ile bebeğin bağlanmasını etkilemediği sonucuna varılmıştır. Çocukluk çağı travması varlığı DSD riskini artırmaktadır.

Bu nedenle ailelere, okul yöneticilerine, öğretmenlere ve çocukların kendilerine çocukluk çağı travmaları ile ilgili eğitimler yapılabilir. Anne çocuk etkileşimini arttıracak okulların artırılması, doğum sonu depresyonu belirleyici ölçeklerin kullanılması, ruhsal problemi olan bireylerin hemen tanınarak profesyonel tedaviye yönlendirilmesi ve adölesan anneliğin önlenmesi için her türlü yasal düzenlemeler yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Anne, Çocukluk Çağı Travması, Depresyon, Bağlanma.

P-1220
ÖZEL SAĞLIK MESLEK LİSESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELİK
TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Hatice Tambağ , Hacer Kabakoğlu , Yonca Görüroğlu

Amaç: Araştırma özel sağlık meslek lisesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırma Hatay il merkezinde bulunan dört özel sağlık meslek lisesinde 2015-2016 yıllarında eğitim gören 710 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler, kişisel bilgi formu ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMTÖ) uygulanarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma ve ki-kare analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %51,5'i erkek ve yaş ortalaması 16.06±0.93'tür. Öğrencilerin HMTÖ toplam puan ortalaması 156.35±21.92 olarak bulundu. Öğrencilerin hemşirelik mesleğinin özellikleri (%93,8), hemşirelik mesleği tercih etme durumu (%85,6) ve hemşirelik mesleğinin genel durumu (%89,9) HMTÖ alt boyutlarına göre hemşirelik mesleğine yönelik tutumları olumlu olarak bulunmuştur. Araştırmada öğrencilerin okullarının, sınıflarının, cinsiyetlerinin, ekonomik durumlarının, hemşirelik mesleğini isteyerek seçmelerinin ve hemşirelik mesleğinin lisans düzeyinde eğitim alması gerektiğini belirtenlerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları üzerine etkisi olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Sonuç olarak, öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Meslek, Tutum

P-1224
TÜBERKÜLOZLU HASTALARDA ANKSİYETE, DEPRESYON VE YALNIZLIĞIN
DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayla Yılmaz¹ , Özden Dedeli²

¹| Ankara Keçiören Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, akciğer tüberkülozlu hastalarda anksiyete, depresyon ve yalnızlığın değerlendirilmesidir.

Gereç Ve Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırma İzmir merkezdeki bir devlet hastanesinin tüberküloz polikliniği ve servislerinde ayaktan ya da yatarak tedavi ve bakım hizmeti alan 208 hasta ile yürütüldü. Araştırmada veriler, araştırmacı tarafından sosyodemografik bilgileri içeren soru formu ve Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği (HAD) ve UCLA Yalnızlık Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde, ortalama $\pm$ standart sapma (Ort $\pm$ SS), yüzde dağılımları ve korelasyon analizleri kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 45,5 $\pm$ 14,8 (31-60) yıl olup büyük çoğunluğu evli (%62) ve erkekti (%63). Hastaların %26'sının anksiyete, %60,5'nin depresyon yönünden riskli olduğu, yaklaşık %80,2'inde orta ve yüksek düzeyde yalnızlık hissettikleri belirlendi.

Tablo 1. Hastaların Sosyodemografik Özellikleri

Yaş (ort, st.sapma)	45,5 $\pm$ 14,8 (31-60)
Cinsiyet n (%)	
Kadın	77 (37)
Erkek	131 (63)
Medeni durum n (%)	
Evli	129 (62)
Bekar	79 (38)
Eğitim durumu n (%)	
Okur-yazar	36 (17,3)
İlkokul	86 (41,3)
Ortaokul	33 (15,9)
Lise	38 (18,3)
Lisans	14 (6,7)
Lisansüstü	1 (0,5)
Meslek n (%)	
Memur	13 (6,2)
Ev hanımı	48 (23,1)
Serbest	24 (11,5)
İşçi	33 (15,9)
Emekli	48 (23,1)
İşsiz	35 (16,8)
Öğrenci	7 (3,4)
Sosyal güvencesi n (%)	
Var	172 (82,7)
Yok	36 (17,3)

Sonuç: Araştırma sonucunda, hastaların anksiyete yönünden düşük risk, depresyon yönünden yüksek riskli oldukları ve orta ve yüksek düzeyde yalnızlık algıladıkları bulundu.

Anahtar Kelimeler: Tüberküloz, Anksiyete, Depresyon, Yalnızlık

Tablo 2. Tüberkülozlu Hastaların UCLA Yalnızlık Ölçeğinden Aldıkları Puan Ortalamaları (n=208)

UCLA Yalnızlık Ölçeği Puan ve Dereceleri	Sayı	%	Ort ± SS
Düşük Düzey Yalnızlık (20-34 Puan)	41	19,7	
Orta Düzey Yalnızlık (35-49 Puan)	102	49,0	
Yüksek Düzey Yalnızlık (50 ve Üstü)	65	31,2	
Toplam	208	100	44,36 ± 10,29

Tablo 3. Tüberkülozlu Bireylerin Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeğinden Aldıkları Puan Ortalamaları (n=208)

Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği	Ort±SS	Risk Yok		Risk Var	
		Sayı	%	Sayı	%
HAD-A	7,80±4,14	154	74	54	26
HAD-D	8,24±4,30	82	39,5	126	60,5

Tablo 4. Tüberkülozlu Hastaların UCLA Yalnızlık Ölçeği ile Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği'nden Aldıkları Puanlar Arasındaki İlişkiler (n=208)

Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği	UCLA Yalnızlık Ölçeği	
	r	p
HAD-A	0,64	0,00*
HAD-D	0,74	0,00*

LİSE ÖĞRENCİSİ ERGENLERDE ATILGANLIK, SOSYAL FOBİ VE BOYUN EĞİCİ DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Betül Sarıyar Sözen , Filiz Adana

Bu çalışma, lise öğrencisi ergenlerde atılğanlık, sosyal fobi ve boyun eğici davranış düzeyleri ve birbiriyle olan ilişkisini incelemek amacı ile yapılan tanımlayıcı/kesitsel bir araştırmadır. Yurt içinde ve yurt dışında ergenlik döneminde; atılğanlık, sosyal fobi ve boyun eğici davranış düzeylerini birlikte incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırma özgün bir çalışmadır.

Çalışmanın evrenini 2013–2014 öğretim yılında Aydın İl Merkezinde Lise 1, 2, 3, 4 düzeyinde eğitim gören; 462 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada Kişisel Bilgi Formu, Rathus Atılğanlık Envanteri (RAE), Liebowitz Sosyal Fobi Belirtileri Ölçeği (LSAÖ) ve Boyun Eğici Davranışlar Ölçeği (BEDÖ) kullanılmıştır. Veriler SPSS 21 paket programında yorumlanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde; iki örnekli T test, One Way Anova, Kruskal Wallis ve Korelasyon Analizi kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması $16,41 \pm 1,10$ ve %52,2'sinin ($n=241$) kız, %47,8'sinin ($n=221$) erkek olduğu; Boyun Eğici Davranışlar Ölçeği'nden $39,47 \pm 9,46$, Rathus Atılğanlık Envanteri'nden $10,49 \pm 13,44$, Liebowitz Sosyal Anksiyete Ölçeği'nden $106,05 \pm 21,01$ ve LSAÖ Kaygı Alt Ölçeği'nden $53,50 \pm 11,69$, LSAÖ Kaçınma Alt Ölçeği'nden $52,54 \pm 12,58$ puan aldıkları bulunmuştur.

Öğrencilerin BEDÖ puan ortalamaları ile; RAE puan ortalamaları arasında negatif yönlü düşük düzeyde, LSAÖ Toplam, Kaygı ve Kaçınma Alt Ölçeği puan ortalamaları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ilişki bulunmuştur. Kendini yalnız hissetme düzeyini ortalamanın üstü olarak ve sosyal ilişkilerde popüler hissetme düzeyini ortalamanın altı olarak değerlendiren öğrencilerin BEDÖ puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Dini inancının güçlü olduğunu belirten öğrencilerin LSAÖ Kaygı-Kaçınma Alt Ölçekleri puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Kendi isteğiyle okul seçimi yapan, aile ilişkilerini olumlu değerlendiren öğrencilerin LSAÖ Toplam, Kaygı ve Kaçınma Alt Ölçeği puan ortalamaları daha düşük bulunmuştur.

Araştırma sonucunda; atılğanlık düzeyleri yüksek olan lise öğrencisi ergenlerin, boyun eğici davranışlarının daha az; boyun eğici davranışları olan ergenlerin, sosyal kaygı ve kaçınma düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ebeveyn eğitim düzeyi yüksek olan, aile ile problem yaşamayan, kendini popüler hisseden öğrencilerin sosyal fobi kaygı-kaçınma davranışlarının ve boyun eğici davranışlarının az olduğu, daha fazla atılğan oldukları bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lise Öğrencisi, Atılğanlık, Boyun Eğici Davranışlar

P-1230
HEMŞİRELİK LİSANS EĞİTİMİNİN PSİKİYATRİK HASTALARA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE SOSYAL MESAFE DÜZEYİNE ETKİSİ

Filiz Adana¹ , Duygu Yeşilfidan¹ , Güleğün Türk¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı hemşirelik lisans eğitiminin psikiyatrik hastalara ilişkin görüş ve sosyal mesafe düzeyine etkisini belirlemektir.

Method: Çalışma bir sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde 2013-2014 akademik ders yılında yapılmış kesitsel bir araştırmadır. Çalışmanın anket uygulaması sınıf ortamında ve gözlem altında tamamlanmış, öğrencilerden onam ve çalışmanın yapıldığı kurumdan izin alınmıştır. Çalışmada 32 sorudan oluşan anket formu ve Sosyal Mesafe Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 18 (PASW Inc., Chicago. IL. USA) paket programı ile Windows XP bilgisayar programı ortamında değerlendirilmiş, anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,74±2,04 olup % 53,2'si (n= 67) birinci sınıf, % 46,8'i (n= 59) dördüncü sınıf, tamamına yakını (%99,2;n=125) bekardır ve %73'ü (n=92) ekonomik durumunu gelir gidere denk olduğunu ve %88,1'i (n=111) herhangi bir sağlık probleminin olmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin 93,7'si (n=118) hiç psikiyatrik tedavi görmediğini, %99,2'si (n=125) halen tedavi gördüğü ruhsal bir sıkıntının olmadığını, %92,1'i (n=116) ailesinde psikiyatrik tanı almış birey olmadığını, %71,4'ü (n=90) mahallesinde/sokağın da psikiyatrik tanı almış birey olmadığını, %75,4'ü (n=95) üniversitede,sınıfta ya da yurttta psikiyatrik tanı almış birey olmadığını belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğrencilerinin %35,8'i (n=24), dördüncü sınıf öğrencilerinin %47,5'i (n=28), ruh hastalıklarının diğer hastalıklar gibi olduğunu, birinci sınıf öğrencilerinin %52,2'si (n=35), dördüncü sınıf öğrencilerinin %45,8'i (n=27) akıl hastanelerinde yatan insanların normallerden daha tehlikeli olduğunu, birinci sınıf öğrencilerinin %25,4'ü (n=17), dördüncü sınıf öğrencilerinin %8,5'i (n=5) ruh hastalığının tanrısal bir ceza olduğunu, birinci sınıf öğrencilerinin %23,9'u (n=16), dördüncü sınıf öğrencilerinin %16,9'u (n=10) akıl hastanelerindeki hastaların tümünün kısırlaştırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. 1. sınıfların sosyal mesafe ölçek puanları 4. sınıflarinkine göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (3,23; p=0,002).

Sonuç: Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelik lisans eğitiminin öğrencilerin psikiyatrik hastalıklara ilişkin görüşlerini ve sosyal mesafelerini olumlu etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenci, Sosyal Mesafe

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN ALGISI, BENLİK SAYGISI VE YEME TUTUMLARININ BEDEN KÜTLE İNDEKSİ İLE İLİŞKİSİ

Reyhan Uzun¹, Kamuran Özdi², Gülhan Küçük³

¹| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı - Diyetisyen

²| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu-Halk Sağlığı Hemşireliği ABD.

³| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu - Psikiyatri Hemşireliği ABD.

Amaç: Kadınlarda yağsız ve ince, erkeklerde kaslı ve yapılı vücut tipleri ideal olarak görülmektedir (1). Böyle bir algı, kişilerde fiziksel sorunlarla birlikte psikolojik sorunlara neden olmaktadır. Bu sebeple beslenme alışkanlıklarının kontrolünde psikolojik desteğin bulunduğu çok boyutlu yaklaşımların gerektiği ortaya çıkmıştır (2,3). Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin Beden Algısı, Benlik Saygısı ve Yeme Tutumlarının Beden Kütle İndeksi ile ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Method: Araştırmanın örneklemini, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Hemşirelik bölümündeki 181 öğrenci oluşturmuştur. Veriler anket formu, Yeme Tutumu Ölçeği, Beden Algısı Ölçeği ve Benlik Saygısı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde t testi, tek yönlü varyans analizi, Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi, pearson testi, Sperman testi ve tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Araştırma için gerekli izinler alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 20.83 ± 2.6 , %96,7'si bekar ve %62,4'ü yeterli gelir düzeyine sahiptir. Öğrencilerin annelerin %90.6'sı, babaların %77.9'u lise ve altı eğitim düzeyindedir. Öğrencilerin Yeme tutum ölçeği ve Benlik Saygısı ölçeğine ait puanların normal dağılım göstermediği, Beden Algısı ölçeği puanlarının ise normal dağılım gösterdiği bulunmuştur. Öğrencilerin %24.3'ünde yeme bozukluğu riski, %30.9'unda düşük beden algısı olduğu, %10.5'inde ise düşük benlik saygısı olduğu bulunmuştur. Anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi ile yeme bozukluğu riski arasında ilişki anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Öğrencilerin beden kitle indeksi ile beden algısı, günlük aktivite durumu ile yeme bozukluğu riski ve beden algısı, sigara ve alkol kullanma ile yeme bozukluğu riski arasındaki farklar anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Öğrencilerin vücut tipi ve beden algıları ve yeme bozukluğu riski arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). Üç ölçeğin korelasyon analizinde sadece Beden algısı ve Benlik saygısı ölçeğinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Spearman's $r = 0.530$, $p = 0,000$).

Sonuç: Bu çalışmada öğrencilerinin beden algısı, benlik saygısı ve yeme tutumlarının beden kütle indeksi arasında ilişki olduğu görüldü. Beslenme alışkanlıklarına yönelik sağlıklı ve dengeli beslenmeyi sağlayacak doğru bilgilerle birlikte beden algısı ve benlik saygısı için de psikolojik destek verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Beden Algısı, Benlik Saygısı, Yeme Tutumu

**KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ YUSUF ŞEREFOĞLU SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN
ANKSİYETE VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ VE RUHSAL DURUM
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Derya Özbaş Gençarslan¹ , Hasan Hüseyin Çam² , Ayşe Duygu Yıldırım²

¹| Gaziantep Üniversitesi

²| Kilis 7Aralık Üniversitesi

Amaç: Yusuf Şerefoğlu Sağlık Yüksekokulundaki öğrencilerin anksiyete ve depresyon düzeylerini belirlenmek ve ruhsal durumlarını değerlendirmek.

Method: Bu araştırma tanımlayıcı bir araştırma olup, araştırmanın örneklemini Kilis 7 Aralık Üniversitesi Yusuf Şerefoğlu Sağlık Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 306 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği ve Kısa Semptom Envanteri kullanılarak toplanmıştır

Bulgular: Katılımcıların sosyodemografik özelliklerine bakıldığında %41,5'inin 20-21 yaşında olduğu, %66,3'ünün kız olduğu,%66,3'ünün Güneydoğu Anadolu Bölgesinde doğduğu,%70,6'sının çekirdek aileye sahip olduğu, %72,2'sinin dört ve üzeri kardeşe sahip olduğu, %49,3'ünün annesinin eğitim durumunun ilkökul veya ortaokul mezunu olduğu, %58,2 'si babasının eğitim durumunun ilkökul veya ortaokul mezunu olduğu, %91,5'inin annesinin ev hanımı olduğu, %26,5'inin babasının işçi olduğu, %35'inin anne baba tutumunun demokratik olduğu , %51,6'sının eğitimini yurttan kalarak sürdürdüğü, %68'inin ailesinin ekonomik durumunun orta düzeyde olduğu, %18,3'ünün sigara veya alkol kullandığı, %8,8'inin kronik hastalığı olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %25,5'i birinci sınıf, %21,6'sı ikinci sınıf, %25,8'i üçüncü sınıf, %21,1'i dördüncü sınıf öğrencisidir. Araştırmaya katılan öğrencilerin depresyon düzeylerinde annelerin eğitim durumuna, anne ve babalarının tutumlarına, öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa, anksiyete düzeylerinde ise yaş gruplarına, cinsiyete, öğrenim gördükleri sınıfa göre anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Öğrencilerin ruhsal durumlarına bakıldığında ise ölçek toplam puanında cinsiyet ve öğrenim gördüğü sınıf, depresyon alt ölçeği puan ortalamasında cinsiyet ve öğrenim gördüğü sınıf, anksiyete alt ölçeği puan ortalamasında yaş grubu ve anne-baba tutumları, olumsuz benlik alt ölçek puan ortalamasında öğrenim gördüğü sınıf, somatizasyon alt ölçeği puan ortalamasında cinsiyet, baba mesleği ve öğrenim gördüğü sınıf, hostilite alt ölçeği puan ortalamasında ise anne-baba tutumu, madde kullanım durumu ve öğrenim gördüğü sınıfa göre anlamlı farklılıklar saptanmıştır.

Sonuç: Sağlık yüksekokulu öğrencileri orta düzeyde depresyon ve anksiyete belirtileri yaşamakta, ruhsal açıdan bazı sıkıntı verici semptomlar deneyimlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Anksiyete Ve Depresyon, Ruhsal Durum.

P-1236
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜK, ÖZ YETERLİLİK VE UMUT DÜZEYLERİ

Şebnem Bilgiç , Münire Temel , Ülfiye Çelikkalp

Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin öğrenilmiş güçlülük, öz yeterlilik ve umut düzeylerini, etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlandı.

Method: Tanımlayıcı tipte olan araştırma bir üniversitesinin sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde gerçekleştirildi. Araştırma, araştırmaya katılmayı kabul eden 353 öğrenci ile yürütüldü. Veriler Genel Bilgi Formu, Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği (RÖGÖ), Genellenmiş Özyetkinlik Beklentisi Ölçeği (GÖBÖ) ve Sürekli Umut Ölçeği (SUÖ) kullanılarak toplandı. Veriler tanımlayıcı (ortalama, standart sapma, yüzdelik hesapları) ve karşılaştırmalı (Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis) istatistiksel araştırma yöntemleri kullanılarak analiz edildi. Ölçekler arası ilişki spearman korelasyon analizi ile belirlendi.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.87 ± 1.88 idi. Öğrencilerin %67.7'si hayatı boyunca travmatik bir olay deneyimlediğini ve %65.4'ü ise ailesinde şiddetli kavga ve tartışma yaşandığını belirtmekte idi. Öğrencilerin RÖGÖ puan ortalaması 126.44 ± 16.50 , GÖBÖ puan ortalaması 28.58 ± 5.79 ve SUÖ puan ortalaması ise 25.21 ± 3.27 idi. Travmatik bir olay yaşadığını ifade eden öğrencilerin RÖGÖ, GÖBÖ ve SUÖ puan ortalamaları diğer öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek bulundu ($p < 0.05$). Ailesinde şiddetli kavga ve tartışma yaşandığını belirten öğrencilerin RÖGÖ ve GÖBÖ puan ortalamaları diğer öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek bulundu ($p < 0.05$). Ölçekler arasındaki ilişki incelendiğinde SUÖ ile RÖGÖ ve GÖBÖ arasında pozitif yönde orta düzeyde, RÖGÖ ve GÖBÖ arasında ise pozitif yönde zayıf düzeyde ilişki saptandı.

Sonuç: Çalışmanın sonucunda, hemşirelik öğrencilerinin travmatik olaylar ve aile içi şiddetli kavga ve tartışma deneyimlemelerinin özyeterlilik, umut ve öğrenilmiş güçlülük üzerinde önemli etkisi olduğu görüldü. Öğrencilerin öğrenilmiş güçlülük düzeyleri arttıkça umut ve özyeterliliklerinin de arttığı anlaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Öğrenilmiş Güçlülük, Öz Yeterlilik, Umut

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SANAL ORTAM SOSYALLEŞME DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Fatma Nevin Şişman¹, Münire Temel²

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin sanal ortamlardaki sosyalleşme düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemektir.

Gereç Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümünde gerçekleştirildi. Araştırmada literatür doğrultusunda hazırlanan 26 soruluk Kişisel Bilgi Formu, 3 alt boyuttan (sanal sosyalleşme, sanal paylaşım, ve sanal yalnızlık) oluşan Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği (SOYÖ) kullanıldı. Çalışmada herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmedi, gönüllü 93 öğrenci ile gerçekleştirildi. Bulguların değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %41.9'unun 19 yaşında, %79.6'sının kız olduğu, %54.8'inin yurttan kaldığı, %47.3'ünün iki kardeş olduğu belirlendi. Öğrencilerin %93.5'inin sanal iletişim araçlarını her gün kullandığı, %23.7'sinin en sık whatsapp kullandığı, %84.9'unun sanal iletişimde gerçek bilgiler paylaştığı, %19.4'ünün sanal iletişim araçlarını kullanmadan gününü geçiremediği belirlendi. Öğrencilerin aldıkları SOYÖ puanlarının 59,41±11,80; sanal sosyalleşme puanlarının 26,89±6,02; sanal paylaşım puanlarının 14.79±6,03 ve sanal yalnızlık puanlarının 17,73±3,78 olduğu belirlendi. Öğrencilerin sanal ortamlarda sosyalleşme düzeyleri ile sanal ortam kullanma durumları, sanal ortam kullanmadan geçirecekleri gün sayısı, sanal ortamda gerçek bilgi paylaşma durumları arasında anlamlı fark olduğu belirlendi (p<0.05). Öğrencilerin sanal sosyalleşme puanları ile sanal ortama girmeden geçireceği gün sayısı, sanal ortama girme süresini yeterli bulma durumu arasında anlamlı fark olduğu belirlendi (p<0.05). Ayrıca kardeş sayısı ile sanal sosyalleşme ve sanal yalnızlık puanları arasında anlamlı fark olduğu belirlendi (p<0.05).

Sonuç: Öğrencilerin sanal ortamlarda sosyalleşme düzeylerinin orta olduğu, kardeş sayısı, gerçek bilgi paylaşma durumları, sanal ortama girmeden geçireceği gün sayısının, sanal ortam girme süresini yeterli bulma durumunun sanal ortamlarda sosyalleşme düzeylerini etkilediği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Sanal Ortam, Sosyalleşme

P-1238
KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARINDA AİLE TEMELLİ BAKIM: AİLE SİSTEMLERİ HEMŞİRELİK MODELİ

Fatma Nevin Şişman¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Aile sistemleri hemşirelik modeli ruhsal hastalıklara sahip olan bireyler ve ailelerine yönelik uygulamaları içermektedir. Modelde; hemşirelerin uyguladığı terapötik görüşmeler ile aile içindeki sıkıntıyı azaltmak ve iyileşmeyi desteklemek amaçlanmaktadır.

Modelde hemşirelik uygulamaları Calgary Aile Değerlendirme Modeli ve Calgary Aile Girişim Modeli yaklaşımları temel alınarak planlanır. Calgary Aile Değerlendirme Modeli; aileye yönelik yapısal, gelişimsel ve fonksiyonel üç ana tanımlama kategorisinden; Calgary Aile Girişim Modeli ise hastalıkla ilgili ailenin işlevselliğindeki değişimi kolaylaştırmak ya da problemi tanımlamak üzerine odaklanarak, aileye yönelik bilişsel, davranışsal ve duygusal yaklaşımların planlanarak uygulanacak girişimlerin belirlenmesinden oluşmaktadır.

Bu 2 yaklaşımın kullanılmasıyla oluşturulan Aile sistemleri hemşirelik modeli'nde hemşirelerin aileye karşı pozitif davranışlar sergilemesi, ailede sıkıntı veren durumun azalması ve iyileşmeyi sağlayacak terapötik değişimlerin oluşması temellidir. Ayrıca aile üyelerinin profesyonellere karşı davranışları ve hastalığa bakış açısı da, ailenin tedavi sürecine katılmasında etkili olduğundan önemlidir.

Aile sistemleri hemşirelik modeli'ne yönelik yapılan çalışmalarda hemşirelerin ailenin tanınması, işlevselliği ve ilişkileri hakkında daha fazla bilgi sahibi oldukları görülmüş, ailelerin psikiyatrik bakımda daha az sıkıntı/yük yaşadıkları belirtilmiştir. Sonuç: Aile sistemleri hemşirelik modelinin kronik psikiyatri hastalarının aile temelli bakımında kullanılması önerilmektedir. Böylece ailelerin bakım yükü ve stresi azalır, hastanın iyileşmesi desteklenir.

KİŞİLERARASI İLİŞKİLER EĞİTİMİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SANAL VE KİŞİLERARASI İLİŞKİLERİNE ETKİSİ

Münire Temel¹ , Fatma Nevin Şişman²

¹ | Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

² | Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Çalışmanın amacı kişilerarası ilişkiler eğitiminin hemşirelik öğrencilerinin sanal ve kişilerarası ilişkilerine etkisini değerlendirmektir.

Gereç yöntem: Yarı deneysel tasarımda olan araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümünde Nisan-Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Araştırmada literatür doğrultusunda hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, 2 alt boyutlu (besleyici, ketleyici) Kişilerarası İlişki Tarzları Ölçeği (KİTÖ), 3 alt boyutlu (sanal sosyalleşme, sanal yalnızlık, sanal paylaşım) Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği (SOYÖ) kullanıldı. Çalışma hemşirelik birinci sınıfında okuyan gönüllü 71 öğrenci ile yapıldı. Çalışmaya katılan öğrencilere veri toplama araçları uygulandı (öntest) ve 10 haftalık kişilerarası iletişim ve ilişkiler eğitimi sunum, rol play, karşılıklı tartışma gibi yöntemler kullanılarak verildi. Onuncu oturumdan bir hafta sonra son test ölçümü yapıldı. Bulguların değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler ve iki eş arasındaki farkın önemlilik testi kullanıldı, önemlilik düzeyi $p < 0.05$ kabul edildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %78.9'unun kız olduğu, %78.9'unun birkaç samimi arkadaşının olduğu ve öğrencilerin sanal ortamda günlük ortalama 4.52 ± 3.25 saat geçirdiği belirlendi. Öğrencilerin KİTÖ besleyici ilişki tarzları alt boyutu öntest ($30,28 \pm 4,92$), sontest puanları ($32,76 \pm 6,88$) arasında ve ketleyici ilişki tarzları alt boyutu öntest ($15,04 \pm 8,72$) sontest puanları ($12,91 \pm 5,34$) arasında anlamlı fark olduğu belirlendi ($p < 0.05$). Öğrencilerin SOYÖ sosyalleşme alt boyutu öntest ($26,71 \pm 6,13$) sontest puanları ($24,63 \pm 6,47$) arasında ve yalnızlık alt boyutu öntest ($17,47 \pm 3,81$) sontest puanları ($16,28 \pm 4,37$) arasında anlamlı fark olduğu ($p < 0.05$); paylaşım alt boyutu öntest ($14,78 \pm 6,17$) sontest puanları ($15,16 \pm 6,93$) arasında anlamlı fark olmadığı belirlendi ($p > 0.05$).

Sonuç: Kişilerarası ilişkiler eğitiminin öğrencilerinin kişilerarası ilişki tarzlarını geliştirdiği; sanal sosyalleşme ve sanal yalnızlık düzeylerini azalttığı, sanal paylaşım düzeyinde ise etkili olmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Kişilerarası İlişkiler, Eğitim

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES, ALGILANAN SOSYAL DESTEK, ÖZNEL İYİ OLUŞ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Süleyman Ümit Şenocak¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinde algılanan stres, algılanan sosyal destek, öznel iyi oluş ve ilişkili faktörlerin incelenmesi amacı ile tanımlayıcı kesitsel olarak yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini, Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine devam eden 775 hemşirelik bölümü lisans öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada evreni bilinen örnekleme yöntemi kullanılarak desen etkisi 1,2 alındığında örneklem büyüklüğü 310 olarak belirlenmiştir. Veri toplama formunu eksik doldurduğu tespit edilen 13 öğrenci araştırmadan çıkartılarak 297 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Araştırmada kullanılan veriler, öğrencilerin tanıtıcı özelliklerinin ve araştırmanın bağımsız değişkenlerinin sorgulandığı "Kişisel Bilgi Formu", "Algılanan Stres Ölçeği", "Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" ve "Öznel İyi Oluş Ölçeği" ile toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde, SPSS for Windows 15.0 istatistiksel paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin (Yüzdelik Hesaplamalar, Ortalama, Ortanca, Standart sapma) yanı sıra analizlerde; t testi, Mann-Whitney U Testi, Kruskal-Wallis Testi, One-Way Anova Testi ve Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin 230 (%77.4)'u kız, 67 (%22.4)'si erkek olup, yaş ortalaması 20.32±1.65'dir. Araştırmada anne ve babasının her ikisinin de kendisini anladığını belirten, aile üyeleri ile olan ilişkilerinden memnun olan, üniversite eğitimi sırasında kaldığı yerden memnun olan, fiziksel sağlık durumunu iyi olarak değerlendiren, ruh sağlığı durumunu iyi olarak değerlendiren, üniversite okuduğu süre içinde eğitimini etkileyecek ruhsal sorun yaşamayan, akademik başarısını iyi olarak değerlendiren, okul yaşamından memnun olan, sıkıntısı olduğunda sorunlarını paylaşabileceği bir yakını/dert ortağı olan, sürekli birlikte olduğu bir arkadaş grubu olan, sosyal veya kültürel aktivitelere katılan, okulda sıkıntısı olduğunda sorunlarını paylaşabileceği bir öğretim elemanı olan öğrenciler daha az stres algılamaktadır, daha fazla sosyal destek algılamaktadır ve daha yüksek öznel iyi oluşa sahiptirler. Araştırmada algılanan stresin, algılanan sosyal destek ve öznel iyi oluş ile negatif yönde anlamlı ilişkisi olduğu, algılanan sosyal destek ve öznel iyi oluş arasında ise pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur.

Öğrencilerin algılanan stres, algılanan sosyal destek ve öznel iyi oluş düzeyleri belirlenerek ihtiyacı olan öğrencilerin destek almaları için ilgili birimlere yönlendirilmeleri; hemşirelik eğitimi veren okullarda bu konulara yönelik seçmeli derslerin açılması, sosyal beceriler ile kişilerarası ilişkiler ve iletişim becerileri konularında öğrencilere yönelik kurs/eğitim düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Algılanan Stres, Algılanan Sosyal Destek, Öznel İyi Oluş

P-1241
ÇOCUK İSTİSMARIYLA YÜZ HABERDE YÜZLEŞMEK

Pınar Harmancı¹ , Deniz Zeynep Sönmez¹

¹| Öğr. Gör, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Giriş: Çocuk istismarı Dünya Sağlık Örgütü tarafından, “çocuğun, sağlığını, fizik gelişimini, psiko-sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin, toplum veya ülke tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar” şeklinde tanımlanmıştır. Bu açıdan bakıldığında çocuk istismarı konusu, psikiyatri hemşireliğinin öncelikli ilgi alanlarından biri haline gelmiştir. Toplamların değışmesi, gelenek ve göreneklerin farklılaşması, toplumsal düzeyde algının etkilenebileceğı teknolojik gelişmelerin var olması, medya ve sosyal medyanın olayları “daha fazla okunması” için cezbedici hale getirmesi, farkındalıkların artması ya da duyarsızlaşmanın artması gibi gelişmeler sağlık profesyonellerine istismarı, istismarcıyı ve istismara maruz kalan bireyi daha iyi tanıma zorunluluğı getirmiştir. Danışmanlık, eğitim, ruhsal destek gibi alanların vazgeçilmez sağlık profesyoneli olan psikiyatri hemşiresinin de bu nedenle mesleki sorumluluğı giderek artmaktadır.

Gereç-Yöntem: Çalışmada, sık kullanılan arama motorlarından birinde bulunan son 100 çocuk istismarı ile ilgili haberin özellikleri 8 sorudan oluşan bir anketle belirlenmiştir.

Bulgular: Çocuk istismarı ile ilgili son 100 haber incelendiğinde; haberlerin % 89’unda çocuk istismarının “kim tarafından” yapıldığı, % 58’inde “ne kadar süre ile, kaç defa” yapıldığı, %21’inde istismarın “sağlık çalışanlarının müdahalesi-farkındalığı”, %34’ünde “kurumlarla ilişkisinin” olup-olmadığı,%13’ünde istismarın “öğrenen bireyler tarafından saklandığı”, %47 ‘sinde “istismara uğrayan çocuğun istismar sonrası ruhsal sorunlarını açıklayan” ifadelerin kullanıldığı, %22’sinde “istismara yönelik toplumsal ve profesyonel eğitimlerin yapıldığının” bildirildiğı,%12’sinin “dünyada ve Türkiye’de giderek çocuk istismarı sorunun arttığı”,%56’sında “istismar suçunun cezalandırılması” ile ilgili konuların yer aldığı görölmektedir.

Sonuç: Çalışmada incelenen son 100 çocuk istismarı haberinin sonuçlarına göre; istismara uğrayan çocukların ruhsal sorunlar yaşadığı, sağlık çalışanlarının özverisi ile ilgili haberlerin sayısının az olduğı, istismarın hala özellikle aile içinde saklandığı, istismara yönelik eğitim sayısının az olduğı buna rağmen farkındalığın arttığına yönelik haberlerin olduğı, dünyada ve Türkiye’de istismar oranının giderek attığı ve yoğun olarak istismar ile ilgili cezaların yetersizliğı –toplumun cezalara olan tepkisinin dillendirildiğı görölmektedir. Özellikle istismara uğrayan çocuğun sağlığını değerlendirmek ve müdahaleleri belirlemek ile ilgili konular onu acil servislerde, yataklı servislerde ilk defa gören ve tespit eden hemşirenin en büyük sorumluluğunu oluşturmaktadır. Bu bağlamda adli psikiyatri hemşiresi, acil hemşiresi ve adli hemşirenin ortak çalışabileceğı, müdahale edebileceğı bir ekip yaratmak giderek daha önemli bir hale gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Çocuk, İstismar, Adli Psikiyatri Hemşiresi

P-1242
RUH SAĞLIĞINDA RİSKLİ GRUP: GÖÇ ETMİŞ BİREYLER

Fatma Nevin Şişman¹ , Nesrin Arslan²

¹| Marmara Üniversitesi

²| Karabük Üniversitesi

Göç ekonomik, sosyal ve siyasal nedenlerle bireylerin yer değiştirmesi olarak tanımlanır ve ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal birçok faktör tarafından etkilenir.

Göçün kendisi ve sonuçları hem fiziksel, hem de psikolojik olarak travmatik olup, ruh sağlığı üzerinde sosyal izolasyon, kültürel şok ve kültürel değişme gibi etkileri tanımlanmıştır. Göç edilen yerdeki işsizlik, toplumsal duruma uyumsuzluk, rolün değişimi sonucu bireyler saldırganlık, hırsızlık, suç işleme gibi davranışlar gösterebilirler. Göçe bağlı yaşanan nörotik, psikotik ve psikosomatik kaynaklı sorunların sık yaşanması göç olgusunun tüm bu stresörleri bir arada bulundurmasından kaynaklanır.

Yapılan çalışmalar göç edenlerde intihar oranının yüksek ve özellikle depresyon ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca göçmenlerde alkol, madde kullanımı ve dolayısıyla bağımlılık riski ve anksiyete bozuklukları sık görülen ruhsal sorunlardır.

Karşılaştıkları sağlık sorunları nedeni ile göçmenler diğer gruplardan daha fazla risk altındadırlar. Bu nedenle göçmenlerin sağlığı geliştirme davranışlarının hemşireler tarafından değerlendirilmesi, sağlık hizmetlerinin planlanması önem arz eden bir konudur. Bu hizmetlerin planlanmasında uzman psikiyatri hemşireleri görevlendirilmelidir. Hemşirler; göç sürecinden etkilenen bireylere psikolojik ve sosyal destek sağlama, bireyleri ilgili toplumsal kaynaklara yönlendirme ve travma sonrası stres bozukluğu yönünden değerlendirme, gerekli destek ağı oluşturma, göç edilen yerdeki dil ve kültüre adaptasyonu sağlama konularında girişimlerde bulunmalıdır. Göç etmiş bireylere uygulanacak girişimler; duygusal alanda düşük benlik saygısı, depresif duygulanım, korku, suçluluk, yalnızlık ve öfke; sosyal alanda ise lisan sorunları, bağımlılık, eğlence faaliyetlerinde değişim, sosyal izolasyon ve etkisiz toplumsal baş etme hemşirelik tanıları doğrultusunda uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Hemşire, Ruh Sağlığı

ASTIM HASTALARINDA CİNSEL DİSFONKSİYONUN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ

Dilek Avcı¹ , Selma Doğan²

¹| Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Balıkesir, Türkiye.

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

Amaç: Bu araştırmada astım hastalarının cinsel disfonksiyon ve yaşam kalitesi düzeyinin belirlenmesi, cinsel disfonksiyonun yaşam kalitesine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma Haziran- Aralık 2015 tarihleri arasında bir devlet hastanesi Göğüs Hastalıkları kliniğinde yatarak tedavi gören 172 astım hastası ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Arizona Cinsel Yaşantılar Ölçeği ve WHO-5 İyilik Durumu / Yaşam Kalitesi İndeksi ile toplanmıştır. Çözümlemede tanımlayıcı istatistikler, t testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Astım hastalarının yaşam kalitesi puan ortalamasının düşük (11.95 ± 5.58), cinsel yaşantılar ölçeği puan ortalamasının orta düzeyde (17.03 ± 7.96) olduğu ve hastaların %73.3'ünün cinsel disfonksiyon yaşadığı belirlenmiştir. Kadın, ≥ 51 yaşında, ilkokul mezunu, herhangi bir işte çalışmayan, gelir düzeyi düşük, ≥ 11 yıldır hasta ve bakım gereksinimi olan hastalarda cinsel disfonksiyon daha yaygın olup, yaşam kaliteleri de düşüktür ($p < 0.05$). Cinsel disfonksiyon ile yaşam kalitesi arasında negatif yönde güçlü bir ilişki olduğu ($p < 0.01$) ve cinsel disfonksiyonun yaşam kalitesi toplam varyansının %76'sını açıkladığı bulunmuştur ($p < 0.001$).

Sonuç: Araştırmada her dört hastadan üçünün cinsel disfonksiyon yaşadığı ve yaşam kalitelerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda astım hastalarının yaşam kalitelerini artırmak için cinsel fonksiyonlar göz önünde bulundurulmalı ve multidisipliner yaklaşımlar uygulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Astım, Yaşam Kalitesi, Cinsel Disfonksiyon

EBEVEYN TUTUMLARININ ERGENLERİN ŞİDDET DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Fatma Ayhan¹ , Birgül Özkan²¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü² Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Giriş: Ergenlikte artan fiziksel güce ve ergenin yaşadığı çevre koşullarına bağlı olarak şiddetten hoşlanma ve saldırganca davranma sıklığında artış olabilmektedir (Yıldız & Erci, 2011). Öfke düzeyinde artış ve saldırganlık çocuk, ergenlerde ve yetişkinlerde hayatın pek çok alanında sorun yaratan bir problem olduğu düşünülmektedir.. Saldırgan davranışların ortaya çıkışında bireysel faktörler, bireyin yaşadığı psikiyatrik rahatsızlıkları üzerinden değerlendirilirken, ailevi faktörler, aile içi iletişim ve etkileşim, ailede yaşanan çatışma ve tutarsız disiplin uygulamaları önemli etkenler arasında sayılmaktadır (Ögel, Tarı, & Yılmazçetin Eke, 2006). “Kuşaklararası Geçiş” kuramında saldırganlık ve şiddetin öğrenilen bir davranış olduğu ve zamanında müdahale edilmediği ya da gerekli önlemler alınmadığında, uzun vadede toplumsal yapıda geri dönüşümü olmayan yaralar açabileceği vurgulanmaktadır (Bandura, 1978). Bu araştırma; ebeveynlerinin tutumlarının ergenlerin şiddeti kabullenmeleri ve şiddet uygulamaları üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırmanın örneklemini Karaman ilinde bazı liselerde okuyan öğrenciler arasından kümelere göre örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 1196 öğrenci oluşturmuştur. Veriler sınıf ortamında araştırmacı tarafından yaklaşık 30 dakika süre alan yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin bireysel özelliklerini belirlemeye yönelik soru formu ve ebeveyn tutumları ölçeği (Sariot, 2011), şiddeti kabullenme ve şiddet uygulama ölçekleri (Yorohan ve Çalışkan) kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Şiddeti kabullenme ölçeğine göre sözel ve cinsel şiddeti kabullenme puanının kız öğrencilerde daha yüksek, fiziksel ve duygusal şiddeti kabullenme puanları erkek öğrencilerde daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,01$). Şiddet uygulama ölçeğinden alınan puanlara göre erkek öğrencilerin sözel, fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddeti kız öğrencilerden daha fazla uyguladığı saptanmıştır ($p<0,01$). Ebeveyn tutumları ve şiddeti kabullenme ölçek puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin ebeveyn tutumlarının olumlu olmasının öğrencinin şiddeti kabullenme oranı azalttığı saptanmıştır. Ebeveyn tutumları olumlu olarak arttıkça öğrencilerin şiddet uygulama oranlarının düştüğü belirlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Toplumda şiddet oranlarının azalması için öncelikle ebeveyn tutumlarının olumlu yönde geliştirilmesi gerektiği bu nedenle ailelere danışmalık verilmesinin gerekli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Aile Ergenlik, Ebeveynler Arası Şiddet, Şiddet

HEMODİYALİZ TEDAVİSİ ALAN BİREYLERDE BEDEN İMGESİNİN YAŞAM NİTELİĞİNE ETKİSİGamze Muz¹, Gülhan Küçük², Merve Dağdelen³¹| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu - İç Hastalıkları Hemşireliği ABD²| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu - Psikiyatri Hemşireliği ABD³| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Beden imgesi durağan olmayan kişinin nasıl görüldüğü ve hissettiklerinin neler olduğu konusunda bilgi veren önemli bir faktördür. (1-3). Bu kavram sağlık alanında da üroloji olmak üzere çeşitli alanlarda da önemli bir yere sahiptir (2). Bu çalışma Hemodiyaliz (HD) tedavisi alan bireylerde beden imgesinin yaşam niteliğine etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Method: Araştırmanın örneklemini Nevşehir devlet hastanesi hemodiyaliz ünitesi ve Kapadokya diyaliz merkezinde HD tedavisi alan 133 birey oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında anket formu, beden imgesinin yaşam niteliğine etkisi ölçeği (BİYNE) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi, normallik testleri, tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Araştırma yapılmadan önce kurum izni, etik kurul ve bireylerden sözel onam alınmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma kapsamına alınan HD tedavisi alan bireylerin % 53'ü erkek, yaş ortalamaları 57.97 ± 14.68 , %39.1'i tanı süresi 2-5 yıldır. Bireylerin mezun olduğu okul ile BİYNE ölçeğinin karşı cinsle etkileşim alt boyutu arasında istatistiksel olarak fark olduğu bulunmuştur ($p < 0.05$). Bireylerin mesleği ile BİYNE ölçeğinin günlük yaşantı üzerine etkisi alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p < 0.05$), tanı süresi, diyetle uyum ile BİYNE ölçeği davranış/tutum üzerine etki alt boyutu ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$). Gelir durumu ile BİYNE ölçeği toplam puan ve günlük yaşantı üzerine etki alt boyutu ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$). Cinsiyet, başka bir kronik hastalık varlığı, çalışma şekli ile BİYNE ölçeği tüm alt boyut ve toplam puan arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Ölçeğin cronbach alpha değeri 0.865'tir. HD tedavisi alan bireylerde BİYNE etkisinin önemli bir faktör olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden İmgesi, Yaşam Niteliği

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMLERİ VE DEPRESYON DÜZEYLERİ

Nurhayat Kılıç¹ , Hatice İskender² , Eda Dokumacıoğlu¹ , Yalçın Kanbay¹

¹| Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimleri, beslenme alışkanlıkları ve depresyon düzeylerini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Aralık 2015 – Nisan 2016 tarihleri arasında Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini hemşirelik ve beslenme ve diyetetik bölümünde öğrenim gören 303 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak “Sosyodemografik özellikler formu”, Beslenme alışkanlıkları formu” ve “Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) ve “Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ)” kullanılmıştır. Tanımlayıcı veriler için sayı, ortalama ve yüzde kullanılmıştır. Farkların aranmasında; parametrik test olarak Varyans analizi ve t testi, Nonparametrik test olarak Kuruskal Wallis ve Mann Whitney U testleri, ilişkilerin aranmasında ise Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan alkol kullanmayan öğrencilerin, sağlığını iyi düzeyde ve orta düzeyde algılayanların, dışa dönük kişilik özelliği olduğunu belirtenlerin, düzenli olarak egzersiz yapanların, sosyal faaliyetlere sık sık katılanların diğer öğrencilere göre SYBDÖ puan ortalamalarının anlamlı derecede yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Alkol ve sigara kullananların, sağlık algısı kötü düzeyde olanların, içe dönük kişilik özelliğine sahip olduğunu belirten öğrencilerin, sosyal faaliyetlere nadiren katılanların, barınma biçimi özel yurt olan öğrencilerin diğer öğrencilere göre BDÖ puan ortalamaları anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.001$). Depresyon puanı ile SYBDÖ puanı arasında negatif yönde ve düşük düzeyde ilişkinin olduğu, SYBDÖ puanı azaldıkça depresyon puanının anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir ($p<0.001$).

Sonuç: Araştırmaya katılanların çoğunun sağlığını iyi düzeyde ve kilosunu normal algıladığı belirlenmiştir. Ayrıca sağlıklı yaşam biçimi davranışları ile depresyon arasında negatif bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı Yaşam Biçimi, Depresyon

Amaç: Babalık rolü sosyal yönü ve halk sağlığını ilgilendiren yapısı nedeni ile önemli bir olgudur. Babalık baba ve çocuk arasındaki etkileşimin doğası gereği çocuğun duygusal, sosyal ve bilişsel gelişimi üzerinde oldukça büyük öneme sahiptir. Ebeveyn çocuk arasındaki ilişkinin azalması çocukta bağımlı davranışların gelişmesine neden olmaktadır. Bu çalışmada babalık rolünün bağlanma süreci ve bağımlılık gelişimi üzerindeki etkisi ve terapist olarak hemşirenin rolünün değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Metod: Pubmed, Medline, EBSCOHost, PsycINFO, Türk Medline, Çukurova Dizini veri tabanlarında ve Google Akademik'te yer alan babalık, bağlanma, bağımlılık gibi anahtar kelimeler kullanılarak ilgili makaleler taranmış ve gözden geçirme için uygun olan çalışmalardan yararlanılmıştır.

Bulgular: Annelik rolünün aksine babalık güdüsünün hormonal ilgisi üzerine yapılan araştırmalar da sınırlıdır. Steroid testosteron ve nöropeptid oksitosin ebeveynlikte karmaşık sosyal davranışlardan sorumlu tutulmuştur. Testosteron düzeylerinde oksitosin kaynaklı değişim babanın çocukla geliştirdiği bağlanmayı etkileyen dokunma, ses tonu, bakışlardaki değişim üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Geleneksel olarak anne sıklıkla çocuğun primer bakımın sorumlu, baba ise oyun arkadaşı gibi görünür. Oysaki babanın etkileşimi de annenin ki kadar önemlidir. Özellikle babanın mental durumunun çocuk üzerinde anneninki kadar etkili olduğu anlaşılmıştır. Çocuğun kişilik özelliklerinin daha çok babayla kurulan bağlanma ilişkilerinden kaynaklandığı belirlenmiştir. Yapılan bir çalışmada depresif babaların çocuklarının %70'inde duygusal ve davranışsal sorunlar yaşandığı bulunmuştur. Çocuklardaki dışsallaştırma sorunlarının sıklıkla babanın çocukla geliştirdiği olumsuz bağlanmaya, içselleştirme problemlerinin ise anneye kurulan güvensiz bağlanmayla ilişkili olduğu bulunmuştur. Baba ve çocuk arasındaki bağlanma sorunları çocukta yalnızlığa ve bağımlı davranışın gelişimine neden olmaktadır.

Sonuç: Bireyin ruhsal sürecinde önemli bir yeri olan bağlanmada sadece anne ile değil baba ile kurulan ilişki patternleri de dikkate alınmalıdır. Terapötik ilişki içerisinde hemşire babanın etkin rolünü unutmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Babalık, Bağlanma, Bağımlılık

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN HASTA GÜVENLİĞİ ALGILARI VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Hakime Aslan¹ , Behice Erci¹

¹| İnönü Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin hasta güvenliği algıları ve tükenmişlik düzeylerinin belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma Haziran- Temmuz 2016 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezinde görev yapmakta olan hemşireler ile yürütülmüştür. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş tüm evrene ulaşılma hedeflenmiştir. Hemşireler arasından çalışmaya katılmak için gönüllü olan 164 hemşire çalışmaya alınmıştır. Veriler, hemşirelerin demografik özelliklerini değerlendiren anket formu, Hasta Güvenliği Kültürü Ölçeği (HGKÖ) ve Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ) ile toplanmıştır.

Bulgular: Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzdeler, ortalama kullanılmıştır. Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalamasının 29.14 olduğu, %73.8'inin bayan, %50'sinin bekar, %75'inin lisans mezunu olduğu, %54.3'ünün çalışma süresinin 0-5 yıl arasında olduğu, %41.5'inin yoğun bakımda çalıştığı, %57.9'unun mesleği isteyerek seçtiği, %48.2'sinin işinden memnun olduğu ve %65.9'unun hasta güvenliği ile ilgili eğitim aldıkları belirlenmiştir. Hemşirelerin hasta güvenliği kültürü alt ölçeklerinden aldıkları puan ortalamaları sırası ile; Yönetim ve Liderlik 2.69±0.49, Çalışan Davranışı 2.69±0.48, Beklenmedik Olay ve Hata Raporlama 2.69±1.03, Çalışanların Eğitimi 2.75±0.53, Bakım Ortamı 3.74±0.72 ve ölçek toplamı puan ortalamasının 2.91±0.52 olduğu belirlenmiştir.. Hemşirelerin tükenmişlik düzeylerine de baktığımız bu çalışmada “Duygusal Tükenme” (DT) puan ortalaması 22.35±6.97, “Duyarsızlaşma” (D) puan ortalaması 7.65±4.70 ve “Kişisel Başarısızlık” (KB) puan ortalaması 20.28±5.44 olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırma sonucuna göre en yüksek puan “bakım ortamı” alt ölçeğinden alınmıştır bu da hemşirelerin bakım ortamı ile ilgili hasta güvenliği algılarının çok yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Diğer alt ölçeklerden alınan puan ortalamaları ise hemşirelerin hasta güvenliği kültürü algılarının orta düzeyde olduğu göstermektedir Bu sonuçlara göre hemşirelerin duyarsızlaşma dışındaki tükenmişlik düzeyinin yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Hasta Güvenliği, Tükenmişlik

P-1250
BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE YATAKLI SERVİSLERDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN
MANEVİYAT VE MANEVİ BAKIMA İLİŞKİN ALGILARI

Feride Ercan¹ , Gülşah Aynagöz² , Satı Demir¹

¹| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ankara/Türkiye

²| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Ankara/Türkiye

Amaç: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, yetişkin yataklı Dahili, Cerrahi ve Yoğun Bakım servislerinde çalışan hemşirelerin maneviyat ve manevi bakıma ilişkin algılarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırmanın örneklemini bir üniversite hastanesinde yetişkin yataklı dahili, cerrahi ve yoğun bakım servislerinde çalışan 132 hemşire oluşturmuştur. Çalışmanın yapıldığı kurumlardan yazılı izin, üniversitenin etik komisyonundan onay ve hemşirelerden yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Veriler Demografik Özellikler Formu, Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği (MMBDÖ) ile Şubat-Eylül 2015 tarihleri arasında toplanmıştır..

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 30.65±6.00 (min=19; max=55) , %90.2'si kadın, %62.1'i evli ve %84.9'u lisans mezunudur. Hemşirelerin %46.2'si dahili birimlerde, % 91.7'si servis hemşiresi olarak çalışmaktadır. Hemşireler toplamda ortalama 8.18±6.34 (min=0.20;max=36) yıl, şu anki klinikte ortalama 4.38±5.05 (min=0,10;max=36) yıl çalışmakta olup % 69.7 si ağırlıklı olarak gece çalışmaktadır. Hemşirelerin %68.9'u manevi bakım hakkında bilgi sahibidir; %48.1'i bu bilgiyi mezun olduğu okulda almıştır ve %51.6'sı bu bilgiyi yeterli bulmaktadır. Hemşirelerin %90.2'si manevi boyutları fark etmek için eğitimin gerekli olduğunu belirtmiştir. Hemşirelerin MMBDÖ toplam ölçek puan ortalaması 3.69±0.40 (min=2.76;max=4.59)'dır. Manevi bakım bilgisini yeterli bulanların MMBDÖ toplam puan ortalaması daha yüksektir. Manevi Bakım bilgisini yeterli bulan ve manevi bakım verdiğini belirten hemşirelerin MMBDÖ'nin "Maneviyat ve Manevi Bakım" alt boyutu puan ortalaması daha yüksektir. Evli olan hemşirelerin MMBDÖ "Dinsellik" alt boyutu puan ortalaması bekar/boşanmış olanlara göre daha yüksektir. Toplam çalışma yılı ile "Dinsellik" alt boyut puanları arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Hemşirelerin yarıdan fazlası manevi bakım hakkında bilgi sahibi olmakla birlikte yaklaşık olarak yarısı mezuniyetten sonra bu konuda bir eğitim almamış, bilgisini yeterli bulmamakta ve eğitimin gerekli olduğunu düşünmektedir. Özellikle bilgisi yeterli olmayan, bekar/boşanmış ve çalışma yılı daha az olan hemşireler maneviyat ve manevi bakım ile ilgili daha çok desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle hem lisans/lisansüstü eğitimde hem de mezuniyet sonrası kurs, seminer ve hizmet içi eğitimler ile hemşirelerin maneviyat ve manevi bakıma yönelik bilgi gereksinimlerinin karşılanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Maneviyat, Manevi Bakım

ÇALIŞANLARA PSİKOLOJİK DESTEK PROGRAMLARININ ÖNEMİElif Aktekin¹ , Gülay Taşdemir² , Gülseren Keskin¹¹| Ege Üniversitesi²| Pamukkale Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı çalışana destek programları (ÇDP) kapsamındaki psikolojik destek ve danışmanlık hizmetlerinin Türkiye ve Dünya'daki durumunu ortaya koymak ve Türkiye'de son yıllarda önem kazanan iş sağlığı ve güvenliği kapsamında önemini belirtmektir.

Method: Employee Assistance Programs (EAS) ve çalışana psikolojik destek hizmetleri anahtar kelimeleri ile sağlık bilimleri ile sosyal bilimler veri tabanlarında ve Google Scholar arama motorunda literatür taraması yapılmıştır. Değerlendirme ÇDP kapsamında sınırlandırılmıştır.

Bulgular: Çalışana Destek Programları (ÇDP) ilk olarak Amerika'da 1950'lerde endüstriyel alkol bağımlılığı programları ile başlamış, 1980'lerden sonra çoklu destek programlarına dönüşmüştür. ÇDP amacı çalışanlara bireysel, ailevi ya da işle ilgili problemlerde asistanlık vererek çalışanların iş hayatının gerekleri ile kişisel hayatı arasındaki dengeyi kurmasına yardım etmektir. Bu sayede işverenlerin sürdürülebilir ve geliştirilebilir verimlilik hedeflerine ulaşmalarını sağlamaktır. Çalışanların karşılaştıkları sorunları, stress, mental sağlık bozucular, madde bağımlılığı, davranışsal bağımlılıklar, ebeveynlik sorunları, duygusal problemler, işteki problemler, bireysel, finansal ve yasal endişeler oluşturmaktadır. ÇDP kapsamında verilen hizmetler, psikolojik destek ve danışmanlık hizmetleri (Stres, anksiyete ve depresyon, duygusal sorunlar, evlilik, aile ve ilişki güçlükleri, alkol / madde kullanımı, travmatik olaylar, yas dönemleri, iş/özel hayat dengesi, işle ilgili bireysel sorunlar), hukuki ve mali hizmetler (yasal danışmanlık, maddi/manevi tazminat, emeklilik, sosyal güvenlik), tıbbi danışmanlık ve bilgi hizmetleri (sağlık sorunları, beslenme, bakım) olarak gruplandırılabilir. Psikolojik destek ve danışmanlık hizmetleri ortaya çıkan sorunların çözümünün yanı sıra olası problemlerin öngörülerek çatışma boyutuna ulaşmamasını da hedeflemektedir. Örneğin örgütsel kriz yönetimi ya da risk yönetimi eğitimleri ile sağlıklı yaşam programları bu bağlamda değerlendirilmektedir.

Sonuç: İnsan unsuru örgütlerin birincil temel kaynağıdır. İnsan kaynağına yapılan her türden yatırım/destek organizasyonel performansa pozitif yönde katkı sağlamaktadır. Çalışanların ihtiyaçlarının karşılanması, motive edilmeleri etkili ve verimli olmalarını bununla birlikte örgüte bağlı çalışanların yaratılmasını sağlayabilecektir. ÇDP'nın son yıllarda Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği kapsamındaki gelişmeler ışığında çalışanların fiziksel sağlığının yanı sıra ruh sağlığının korunmasına da önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çalışana Destek Programları (ÇDP), Psikolojik Danışmanlık

AMELİYAT ÖNCESİ VE AMELİYAT SONRASI DÖNEMDE HASTA YAKINLARININ GEREKSİNİMLERİNİN İNCELENMESİ

Pınar Çiçekkoğlu¹ , Ebru Cirban¹ , İhsan Eriş¹ , Müzeyyen Yıldız¹ , Figen Öz¹ , Anıl Oğul¹ , K. Kürşat Güleç¹

¹| Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışma, bir devlet hastanesinde ameliyat öncesi-sırası dönemde ve ameliyat sonrası dönemde yatarak tedavi alan hastalara refakat eden hasta yakınlarının gereksinimlerinin belirlenmesi ve bu gereksinimlerin karşılanma durumunun saptanması amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı türde olan çalışma, Ekim - Aralık 2015 tarihleri arasında devlet hastanesinin tüm servislerinde ameliyat öncesi dönemde ve ameliyat sonrası dönemde hastasına refakat eden ve çalışmaya katılmayı kabul eden hastaların yakınları ile yürütülmüştür. Örneklem seçimine gidilmemiş, araştırmaya katılmaya gönüllü tüm hasta yakınları ile görüşme yapılmıştır (n=132). Verilerin toplanmasında literatür bilgileri doğrultusunda hazırlanan "Genel Bilgi Formu" ve Aile üyelerinin gereksinimlerinin belirlenmesinde, 1979 yılında, Molter tarafından geliştirilen ve 1984 yılında Daley tarafından beş alt gruba ayrılan "Kritik Bakım Alanların Aile Gereksinimleri Ölçeği" kullanılmıştır

Bulgular: Araştırmaya katılan hasta yakınlarının %54.5 i kadın, %45.5 i erkek, %30.3 ü ilkökul, %30.3'ü lise mezunu, %81.1' i evli, yaş ortalaması ise 39.56 ± 14 'tür. Hasta yakınlarının %72.7 sinin daha önce refakatçilik deneyiminin var olduğu, %36.4'ünün hastanın kız-oğlu olduğu belirlenmiştir. Hasta yakınlarının hastanede verilen hemşirelik hizmetlerinden memnuniyet oranı %34.8 iken, doktorun verdiği hizmetten memnuniyet oranı ise %43.2 ve hastanenin genel hizmetlerinden memnuniyet oranı ise %72,7'dir. Kritik Bakım Alanların Aile Gereksinimleri Ölçeğinin hasta hakkında bilgi gereksinimi alt boyutuna bakıldığında, hem ameliyat öncesi dönemde hem de ameliyat sonrası dönemde hasta yakınları için en önemli gereksinimin «hastanın hastalığının gidişi ile ilgili gerçekleri bilmem (AÖ;3.77±.57 AS;3,72±.57)» olduğu, hasta ile birlikte ya da yakınında olma gereksinimi alt boyutuna bakıldığında; hem ameliyat öncesi dönemde hem de ameliyat sonrası dönem de hasta yakınları için en önemli gereksinim «hastanın yakınında kalabilmek (AÖ;3.40±.81 AS;3,40±.80)» olduğu, psikolojik destek gereksinimi-rahatlama alt boyutunda hem ameliyat öncesi dönemde hem de ameliyat sonrası dönem de hasta yakınları için en önemli gereksinimin «mümkün olan en iyi bakımın güvencesini alma (AÖ;3.62±.62 AS;3,58±.56)» olduğu, kişisel gereksinimler alt boyutuna bakıldığında ise ameliyat öncesi dönemde hasta yakınları için en önemli gereksinimin «hastane içinde ucuz uygun yiyecek bulma (3.62±.58) iken, ameliyat sonrası dönemde hasta yakınları için en önemli gereksinimin «bekleme odasında rahat mobilyalarının olması (3,38±.72)» olduğu saptanmıştır. Ameliyat öncesi dönemde hasta yakınlarının doktorla her gün görüşme gereksinimi (3.32±.94) hemşire ile her gün görüşme gereksinimi (3.20±1.06), ameliyat sonrası dönemdeki hasta yakınları için doktorla görüşme gereksinimi (3.15±.94), hemşire ile görüşme gereksiniminden (3.05±1.01) daha fazla önemli olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Hastalık süreci hastayı olduğu kadar hasta yakınlarını da olumsuz etkileyen bir süreçtir. Bu bağlamda, sağlık çalışanlarının sağlık sistemine dolaylıda olsa girmiş olan hasta yakınlarına yardımcı olmaları ve gereksinimlerini karşılamaları önemli olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hasta, Hasta Yakını, Gereksinim, Hastane Ortamı

P-1253
ÖRGÜTLENMEDE SOSYAL MEDYAYI KULLANIYOR MUYUZ?

Mehmet Cihad Aktaş¹ , Sakine Aktaş²

¹| Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

²| Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Abd

Giriş-Amaç: Sağlık çalışanları içinde en büyük grubu oluşturan ve hasta ile uzun süreli ilişkiye sahip olan hemşireler, gizli güce sahiptirler. Hemşirelikte kolektif sınıf bilinci yeterince gelişmemiştir. Hemşirelerin her alanda güç kazanmasının en iyi yolu, belirli amaçlara ulaşmak için birlikte hareket edebilmeleridir. Birlikte hareket edebilme konusunda en büyük güç kaynağı ise mesleki örgütlenmedir. Sosyal paylaşım ağları zaman ve mekan olmaksızın bireylerin sanal bir ortamda bir araya gelmelerine ve iletişim kurmalarına imkan sağlamaktadır. Bu çalışmada hemşire derneklerinin örgütlenmede sosyal medyayı ne derecede kullandıklarını belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Türk Hemşireler Derneği resmi Web sayfası üzerinden yapılan taramada belirlenen dernekler adına facebook, twitter ve instagram sayfalarından sosyal medya hesapları aranmıştır.

Bulgular: <http://turkhemsirelerderneği.org.tr/> web adresinde yaptığımız tarama sonucunda 22 tane hemşirelik derneğinin bulunduğu belirlenmiştir. Bunlardan 8 tanesinin facebook, 3 tanesinin twitter hesabının olduğu ve instagram hesaplarının bulunmadığı saptanmıştır.

Sonuç: Hemşireler örgütsel anlamda sosyal medyayı kullanmakta yeteri kadar aktif değildirler. Hemşire örgütlerinin sosyal medyayı aktif kullanmaları örgütlenmede faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Örgütlenme, Hemşirelik

**PROBLEME DAYALI ÖĞRENME VE GELENEKSEL EĞİTİMDEKİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN
PSİKİYATRİ HASTALARINA YÖNELİK TUTUMLARI, PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNİ
ALGILAMALARI VE KARIYER TERCİHLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

Zekiye Çetinkaya Duman¹ , Neslihan Partlak Günüşen¹ , Figen Şengün İnan¹ , Sevecen Çelik İnce¹ , Ayşe Sarı¹

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışma probleme dayalı öğrenme yöntemiyle eğitim gören öğrencilerle, geleneksel yöntemle eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin psikiyatri hastalarına yönelik tutumlarını, psikiyatri hemşireliği algılarını ve kariyer tercihlerini karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Method: Yarı deneysel kontrol gruplu tasarımdaki bu çalışma, Türkiye'nin batısında yer alan probleme dayalı öğrenme ve geleneksel eğitim yöntemini kullanan iki üniversitenin hemşirelik bölümü öğrencileriyle yürütülmüştür. Geleneksel eğitimden farklı olarak probleme dayalı öğrenme, öğrencilere problem çözme, kendi kendine öğrenmeyi ve bilgileri sentez etme yeteneğini kazandırmayı hedefleyen öğrenci merkezli bir eğitim yöntemidir. Probleme dayalı öğrenme yöntemi 13-15 kişilik küçük öğrenci gruplarında yürütülmektedir. Araştırmanın örneklemi 202 hemşirelik öğrencisinden oluşmaktadır. Veriler Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği, Psikiyatri Hemşireliğini Algılama Ölçeği ve kariyer tercihleri listesi aracılığıyla toplanmıştır. Ölçümler psikiyatri hemşireliği eğitimi öncesi (teori ve uygulama) ve sonrası yapılmıştır.

Bulgular: Geleneksel yöntemle eğitim gören öğrencilerin eğitim sonrası ruhsal hastalıklara yönelik inançlar ölçeği puanları probleme dayalı öğrenme ile eğitim gören öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p= 0.00$, $t= 5.84$). Probleme dayalı öğrenme yöntemi ile eğitim gören hemşirelik öğrencileri geleneksel yöntemle eğitim gören hemşirelik öğrencilerine göre ruhsal hastalıklara yönelik daha olumlu tutumlar geliştirmişlerdir. Probleme dayalı öğrenme ile eğitim gören öğrencilerin eğitim sonrası psikiyatri hemşireliğini algıma puanı eğitim öncesi algı puanına göre anlamlı derecede düşüktür ($t: 6.81$ $p:0.00$). Benzer şekilde geleneksel yöntemle eğitim gören öğrencilerin eğitim sonrası psikiyatri hemşireliği algı puanı eğitim öncesi puana göre anlamlı derecede düşüktür ($t=5.33$, $p= 0.00$). Her iki eğitim yönteminde psikiyatri hemşireliği algısı ön teste göre olumsuz yönde değişim göstermiş ve gruplar arasında eğitim sonrası değerlendirmede istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p: 0.11$). Öğrencilerin psikiyatri hemşireliği kariyer tercihleri değerlendirildiğinde; her iki eğitim yöntemi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup; geleneksel yöntemle eğitim alan öğrencilerin psikiyatri hemşireliğini probleme dayalı öğrenme ile eğitim gören hemşirelik öğrencilerine göre daha fazla tercih ettikleri belirlenmiştir.

Sonuç: Probleme dayalı öğrenme yönteminin psikiyatri hastalarına yönelik olumlu tutumlar geliştirmede geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu belirlenmiştir. Her iki eğitim yönteminde de öğrencilerin teorik ve klinik uygulama sonrası psikiyatri hemşireliğine yönelik algıları olumsuz yönde değişmiştir. Bu anlamda öğrencilerin psikiyatri hemşireliği algılarını etkileyen faktörleri belirlemeye yönelik çalışmalar önerilir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Hastalığa Yönelik Tutumlar, Psikiyatri Hemşireliği Algısı, Kariyer Tercihi.

ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN UMUTSUZLUK DÜZEYLERİ VE ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEĞİN BELİRLENMESİ

Nevin Onan¹ , Türkan Özcan² , Sevgi Hür²

¹| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik

²| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Amaç: Ailede engelli bir çocuğun doğumu, aile üyelerinin yaşamlarını, duygularını ve davranışlarını olumsuz yönde etkileyen bir durumdur. Normal özelliklere sahip bir çocuk beklerken ve gelecekle ilgili bütün umut, beklenti ve planlarını da bunun üzerine kurarken, farklı özelliklere sahip olan bir çocuğun doğması ailelerin sosyal çevrelerinde, beklentilerinde, planlarında iş yaşamlarında ve mali konularda büyük değişiklikler yaşanmasına neden olmaktadır. Bu çalışma engelli çocuğu olan annelerin umutsuzluk düzeyleri ve algıladıkları sosyal desteğin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Method: Tanımlayıcı tipte olan çalışma Karabük ilinde özel bir eğitim ve rehabilitasyon merkezinde çocuğu bulunan 95 anne ile gerçekleştirilmiştir. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Beck Umutsuzluk Ölçeği ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği kullanılarak toplanmış ve bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler, parametrik ve non parametrik testler, kolerasyon kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Annelerin yaş ortalaması 40.4±8.9 olup, % 91.6'sı ev hanımı %75.8'i ilköğretim mezunudur. Katılımcıların %69.5'i ekonomik durumlarını orta olarak değerlendirdiğini, %48.5'i iki çocuğa sahip olduğunu ve %16.8'i birden fazla engelli çocuğa sahip olduğunu belirtmişlerdir. Çalışma kapsamındaki annelerin engelli çocuklarının yaş ortalaması 12.5±7.8 olup, %58.9'unun erkek, 32.6'sının fiziksel, %31,6'sının zihinsel engelli olduğu ve %50.5'inin tanısının okul öncesi dönemde konulduğu belirlenmiştir. Annelerin umutsuzluk düzeyi puan ortalaması 6.05±4.03, sosyal destek toplam puan ortalaması 52.51±19.03 olarak bulunmuştur. Sosyal destek ölçeği alt boyut puan ortalamaları "aile" için 19.24±7.39, "özel insan" için 18.52 ±7.87 ve "arkadaş" için 14.74±7.88 olarak belirlenmiştir. Değişkenler açısından incelendiğinde sadece ekonomik duruma göre umutsuzluk düzeyi ve sosyal destek düzeylerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur (p<0.05). Çalışmada umutsuzluk düzeyi ile sosyal destek ve alt boyutlar arasında negatif bir ilişki saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Çalışma sonuçlarına göre engelli çocuğu olan annelerin umutsuzluk düzeylerinin düşük olduğu, en fazla aileden destek aldıkları, umutsuzluk düzeyleri arttıkça sosyal destek puanlarının düştüğü söylenebilir. Ekonomik durumunu iyi olarak değerlendiren annelerin umutsuzluk düzeylerinin anlamlı olarak daha düşük olduğu, sosyal destek düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Engelli Çocuk Annesi, Umutsuzluk, Sosyal Destek

SON SINIF ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE RUHSAL BELİRTİLERİN İNCELENMESİ

Nevin Onan¹ , Ceylan Maraş² , Nur Elif Şen² , Aysel Yıldız² , Mehmet Aydın²

¹| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği AD

²| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencisi

Amaç: Gelişim döneminin beraberinde getirdiği sorunların yanı sıra; üniversite yaşamı pek çok öğrencide değişik sorunların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Üniversite öğrenimi süresince öğrencilerde değişik derecelerde görülebilen psikolojik belirtilerin son sınıf öğrencilerinde gelecek kaygısının daha fazla yaşanması ve bir meslek üyesi olma yolunda son basamak olması nedeniyle daha da artabileceği düşünülebilir. Bu çalışma, bir devlet üniversitesinde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin ruhsal belirti ve yakınmalarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Method: Tanımlayıcı olan bu çalışma Karabük Üniversitesi'nde dört yıllık lisans öğrenimi veren fakülte ve yüksekokullardan basit rastgele örnekleme yolu ile seçilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 386 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler Katılımcı Bilgi Formu ve SCL-90– R (Ruhsal Belirti Tarama Listesi) kullanılarak toplanmış ve bilgisayar ortamında yüzde, ortalama ve student t testi, one way anova testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması $24,03 \pm 2,25$ olup, %50.8'i erkek, %95.9'u bekâr ve %80.8'i çekirdek aileye sahiptir. Öğrencilerin %46.1'i arkadaşları ile evde yaşadığını, %35.2'si ekonomik zorluk çektiğini belirtmiştir. Örneklem grubunun %36.5'i mühendislik, %16.1'i ilahiyat fakültesi öğrencisi olup, öğrencilerin %80.3'ü bölümünü isteyerek seçtiğini ve %23.3'ü okuduğu bölümle ilgili kendini yeterli hissettiğini belirtmiştir. Katılımcıların genel ruhsal belirti düzeyi puan ortalaması $1,02 \pm 0,59$ 'dur. Alt boyut puan ortalamalarına bakıldığında ilk sırada obsesif-kompulsif bozukluk (1.44 ± 0.75) ikinci sırada kişilerarası duyarlılık (1.18 ± 0.75) yer almıştır. Okuduğu bölümü kendi isteği ile seçme ($t=2.349; p=0.00$), bölümle ilgili kendini yeterli hissetme ($F=3.002; p=0.05$), ekonomik zorluk yaşama ($t=4.232; p=0.00$) ve mezuniyet sonrası iş bulma kaygısı olma ($t=4.503; p=0.00$) ile genel ruhsal belirti düzeyi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş, cinsiyet ve aile tipi ile anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Sonuç: Öğrencilerin ruhsal belirti düzeyi puan ortalaması $1,02 \pm 0,59$ 'dur. Öğrencilerin okuyacakları bölümü kendi istekleri ile seçmeleri, ekonomik zorluklarının azaltılması, yeterlilik algılarının artırılması ve mezuniyet sonrası iş bulabilmeyle ilgili kaygılarının azaltılmasının ruhsal belirtilerin azaltılmasında önemli olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Öğrenci, Ruhsal Belirtiler

LİSE ÖĞRENCİSİ ERKEK ERGENLERDE PROBLEM ÇÖZME EĞİTİMİNİN; PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ, KİŞİLERARASI İLİŞKİ TARZI VE ÖFKE KONTROLÜ ÜZERİNE ETKİSİŞerife Öztaban¹, Filiz Adana²¹| Adnan Menderes Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi²| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Araştırma, lise öğrencisi erkek ergenlere uygulanan bilişsel yaklaşım temelli problem çözme eğitiminin, problem çözme becerisi, kişilerarası ilişki tarzları ve öfke kontrolü üzerine etkisini belirlemeyi amaçlayan kontrol gruplu önson-test ile izleme ölçümlü müdahale tipi (yarı-deneysel) bir araştırma olarak yürütülmüştür.

Method: Araştırmanın evrenini, Aydın İli Mimar Sinan Anadolu Teknik, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi'nde 2011-2012 öğretim yılında birinci ve ikinci sınıf öğrencileri (N:653) oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini, problem çözme envanteri puanı açısından benzer özellik gösteren ve çalışmayı kabul eden 30 kişi çalışma grubu, 60 kişi uygulamalı kontrol ve 60 kişi uygulamasız kontrol grubu olmak üzere 150 öğrenci oluşturdu. Her üç gruba da ilk görüşme, son görüşme, üç ay ve altı ay sonraki izlem görüşmesinde kişisel bilgi formu, Problem Çözme Envanteri(PÇE), Çok Boyutlu Öfke Ölçeği (ÇBÖÖ) ve Kişilerarası İlişki Tarzı Ölçeği (KTÖ) uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra One Way Anova testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma ve kontrol grupları arasında yaş, doğum yeri, yaşadığı il açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır($p>0,05$). Araştırma kapsamına alınan deney grubundaki öğrencilerin eğitim öncesi PÇE, ÇBÖÖ, KTÖ alt ölçeği puanları ile eğitim sonrası 1. İzlem, 2. İzlem ve 3. İzlem puanları karşılaştırılmış olup PÇE, ÇBÖÖ, KTÖ alt ölçeği puanlarının eğitim öncesine göre anlamlı derecede düştüğü bulunmuştur. ($p=0,001$) Girişimli kontrol grubu ve girişimsiz kontrol grubundaki öğrencilerin de eğitim öncesi PÇE, ÇBÖÖ, KTÖ alt ölçeği puanları ile eğitim sonrası 1.İzlem, 2.İzlem ve 3.İzlem puanları karşılaştırılmış olup PÇE, ÇBÖÖ, KTÖ alt ölçeği puanlarının eğitim öncesine göre anlamlı derecede düştüğü bulunmuştur. ($p=0.001$)

Sonuç: Ülkemizde erkeklerin öfkelerini ifade etmeleri, kadının ise öfkesini göstermemesi malesef artık doğal kabul edilmekte ve problem çözme becerilerinin kızların lehine değiştiğini birçok araştırma bu sonucu göstermektedir. Bu bağlamda lise öğrencisi erkek ergenlerde grup yaşantısı yoluyla uygulanan; problem çözme eğitimi programının lise öğrencilerinin kişilerarası iletişim ve problem çözme becerilerini geliştireceği, öfke duygusunu tanıyarak bu duyguyla baş edebilmelerinde etkili olduğu değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öfke, Kişilerarası ilişkiler, Problem Çözme

YURTTA KALAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BESLENME OKURYAZARLIĞI, YEME DAVRANIŞI VE OBEZİTE

Büşra Cesur¹, Haldun Sümer², Şükran Ertekin Pınar¹, Tuğba Doğan¹, Merve Gökçe¹

¹ Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sivas.

² Cumhuriyet Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Sivas.

Amaç: Araştırma yurttan kalan üniversite öğrencilerinde beslenme okuryazarlığı, yeme davranışı ve obezite ilişkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı.

Method: Tanımlayıcı olarak Aralık 2014-Şubat 2015 tarihleri arasında yapılan çalışmada üniversite kampüsünde bulunan üç yurttan kalan öğrencilerden 924 öğrenci örnekleme oluşturdu. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Yetişkinlerde Beslenme Okuryazarlığı Değerlendirme Aracı (YBOYDA), Hollanda Yeme Davranışı Anketi (DEBQ) kullanılarak toplandı. Öğrencilerde boy, bel çevresi ve ağırlık ölçümleri yapıldı, Beden Kitle İndeksi (BKI) hesaplandı. Veriler yüzdelik dağılım, Anova, Tukey testi, Pearson korelasyon analizi kullanılarak değerlendirildi, $p < 0.05$ anlamlı olarak alındı.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21.0 ± 1.8 (min:17;max:34), %51.2'si erkektir. YBOYDA puan ortalaması 26.7 ± 4.0 (min:5; max:34) olup öğrencilerin %83.3'ün beslenme okuryazarlığı puanı yeterli düzeyde ancak porsiyon miktarları alt bölümünde %13.2'si, gıda etiketi okuma ve temel matematik alt bölümünde ise sadece %13.1'i yeterli düzeydedir. DEBQ'nin alt boyutlarından duygusal yeme 25.7 ± 11.4 , kısıtlayıcı yeme 22.3 ± 8.0 , dışsal yeme puan ortalaması 29.8 ± 7.5 'dir. BKI ortalaması 22.3 ± 3.1 olup %16.6'sı kilolu, %1.7'si obezdir. BKI'ne göre beslenme okuryazarlığı arasında anlamlı fark olduğu ($p=0.000$), zayıf olanların beslenme okuryazarlığının daha yüksek olduğu saptandı. Beslenme okuryazarlığı ile DEBQ alt boyutlarından dışsal yeme davranışı arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu, ($r=0.125$; $p=0.000$) ancak duygusal yeme ve kısıtlayıcı yeme davranışıyla anlamlı bir ilişki olmadığı saptandı ($p>0.05$).

Sonuç: BKI'ne göre zayıf olan öğrencilerin beslenme okuryazarlığı daha yüksektir. Beslenme okuryazarlığı arttıkça dışsal yeme davranışı artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Beslenme Okuryazarlığı, Yeme Davranışı Ve Obezite, Üniversite Öğrencileri

İNFERTİLİTENİN PSİKOLOJİK, SOSYAL VE ETİK YÖNLERİ: BİR DERLEME ÇALIŞMASI

Şükran Ertekin Pınar¹ , Gülay Yıldırım²

¹| Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sivas.

²| Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik AD, Sivas.

İnfertilite yaşamı tehdit eden bir hastalık olmamakla birlikte tıbbi, psikolojik ve sosyal sorunları da beraberinde getiren önemli kişisel ve aile içi sorunlara yol açan bir yaşam krizidir. Toplumun infertil çiftlere bakışı duygusal sorunlara, evlilik ilişkilerinde bozulmaya ve cinsel işlev bozukluğuna yol açabilmektedir. Aile isminin devamı için sosyal ve ailesel baskılar, yardımcı üreme tekniklerinin fiziksel, psikolojik, etik ve ekonomik zorlamaları çiftleri olumsuz etkileyebilmektedir. İnfertilite beklenilmeyen, tanısı uzun bir zamana yayılan, depresyon, aşırı stres ve anksiyeteye neden olan, uyum mekanizmalarını zorlayan bir durumdur. Aynı zamanda infertilite tedavisi için kullanılan yöntemler beraberinde, yaşamın suni olarak başlatılması, insan preembriyosunun ahlaki ve etik açıdan durumu, ailenin rolü, kullanılmayan embriyoların atılması, cinsiyete göre embriyo seçimi, klonlama gibi birçok etik sorunları gündeme getirmektedir. Bu derleme çalışması, kadın açısından önemli bir sorun olan infertilitenin psikolojik, sosyal ve etik yönlerinin incelenmesi amacı ile ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Psikososyal, Etik Yönler

HEMŞİRELERİN ETİK KARAR VERME DÜZEYİ İLE PROFESYONEL BENLİK KAVRAMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Selma Sabancıoğulları¹, Emine Kol², Alper Tugay Arslantaş², Fatih Toğantemur², Ferda Ülker³

¹| Cumhuriyet Üniversitesi. Suşehri Sağlık Yüksekokulu

²| Akdeniz Üniversitesi. Hemşirelik Fakültesi

³| Akdeniz Üniversitesi.Tıp Fakültesi Hastanesi

Amaç: Araştırma çalışan hemşirelerin etik karar verebilme düzeyleri ile profesyonel benlik kavramları arasındaki ilişki ve etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişkisel olarak yapılan araştırmanın örneklemini bir üniversite hastanesinde çalışan 358 hemşire oluşturmuştur. Veriler, Sosyodemografik Bilgi Formu, Hemşirelerde Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği ve "Hemşirelik Etik İkilem Testi ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede frekans, ortalama, t testi, pearson korelasyon ve çoklu regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 31.61±7.20, çalışma yıl ortalaması 9.63±7.62'dir. Hemşirelerin profesyonel benlik kavramı ölçeği genel puan ortalaması (111.22±12.58), mesleki yetkinlik (22.64±3.13) ve mesleki tutum ve beceri alt boyut puan ortalaması (75.31±8.46) ortalamasının üzerinde, mesleki memnuniyet alt boyut puan ortalaması (13.17±3.37) ise orta düzeyde belirlenmiştir. Hemşirelerin etik ikilem ölçeği ilkesel düşünme puan ortalaması (49.44±6.28) ortalamasının üstünde, pratik düşünme (18.17±3.80) ve aşinalık puan ortalaması (15.05±4.14) ise ortalamasının altında saptanmıştır. Hemşirelerin profesyonel benlikleri ile ilkesel düşünme düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı zayıf bir ilişki ($r=0.19$, $p<0.01$) saptanırken, aşinalık düzeyleri ile negatif yönde anlamlı zayıf bir ilişki ($r=-0.19$, $p<0.01$) saptanmış, pratik düşünme düzeyleri arasında ise ilişki ($r=-0.06$, $p>0.05$) saptanmamıştır.

Sonuç: Hemşirelerin profesyonel benlikleri olumlu ve iyi düzeydedir. Araştırma bulgularına göre, hemşireler karşılaşmış oldukları etik sorunlar karşısında çoğunlukla etik ilkeleri dikkate alarak düşünmekle birlikte, aynı zamanda etik karar verirken çevresel faktörlerden de etkilenmektedirler. Hemşirelerin özellikle mesleki tutum ve beceri düzeyleri etik karar verme süreçleri ilişkilidir. Bu bağlamda hemşirelerin profesyonel benlik kavramlarının geliştirilmesinin etik karar verme sürecini olumlu etkileyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle hemşirelik eğitiminde profesyonel kimliği güçlendirecek eğitim müfredatlarının oluşturulması önerilmektedir. Yanısıra profesyonel kimliği güçlü hemşire etik ilkelere uygun hasta bakımı sağlayarak, hastalarına karşı daha sağlıklı ve sorumlu davranıp, etik karar verme sürecini etkili şekilde yönlendirerek hasta memnuniyeti ve bakım kalitesini arttırabilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Profesyonel Benlik Kavramı, Etik Karar Verme

TÜRKİYE’DE PSİKİYATRİ HASTALARININ TEDAVİYE UYUMUNDA KULLANILAN REHABİLİTASYON YÖNTEMLERİ: SİSTEMATİK DERLEME

Gonca Üstün¹ , Leyla Küçük² , Sevim Buzlu²

¹| Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

²| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu sistematik derleme, Türkiye’de psikiyatri hastalarının tedaviye uyumunda kullanılan rehabilitasyon yöntemlerini sistematik olarak incelemek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Çalışmanın evrenini Aralık 2015 ve Haziran 2016 tarihlerinde, İstanbul Üniversitesi internet erişim ağı üzerinden; psikiyatri (psychiatry), ruhsal hastalık (mental illness), tedavi uyumu/tedaviye uyum (medication adherence/medication compliance), rehabilitasyon (rehabilitation), psikoeğitim (psychoeducation), şizofreni (schizophrenia), depresyon (depression), bipolar bozukluk (bipolar disorder), anksiyete bozuklukları (anxiety disorders) ve Türkiye (Turkey) anahtar kelimeleri ile Türkçe ve İngilizce olarak EBSCOhost, Google Akademik, PubMed ve ULAKBİM Türk Tıp Dizini veri tabanlarında son on yılda (2005 yılından itibaren) yayınlanmış makaleler oluşturmuştur. Ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış ilgili toplam 10 çalışma değerlendirme kapsamına alınmıştır. Derlemeler, tez çalışmaları, kongrelerde sunulan bildiriler, tam metnine ulaşamayan makaleler çalışma kapsamına dahil edilmemiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen makalelerde deneysel, yarı deneysel ve tanımlayıcı nitelikte araştırma tasarımlarının kullanıldığı belirlenmiştir. Çalışmaların 4’ü psikiyatri kliniğinde, 2’si rehabilitasyon merkezinde, 4’ü ise ayaktan tedavi gören hastalarda uygulanmıştır. Örneklem sayıları 30-100 arasında değişmekte olup, çalışmaların 6’sı şizofreni hastalarından oluşmuştur. Tüm çalışmalarda en az bir psikiyatri hemşiresi rehabilitasyon programına katılmıştır. İncelenen çalışmalar, Türkiye’de tedaviye uyum için kullanılan rehabilitasyon yöntemleri bakımından psikoeğitim, sosyal beceri eğitimi, motivasyonel görüşme, bilişsel-davranışçı tedavi, bilişsel modele dayalı görüşme yöntemi ve telepsikiyatrik izlem olmak üzere 6 ana başlık altında ele alınmıştır. Çalışmaların 7’sinde psikoeğitim ve sosyal beceri eğitimi programlarının etkili olduğu bulunmuş; bunlardan 5’inde hastaların tedaviye uyum düzeylerinin arttığı, 2’sinde ise belirti şiddeti, relaps ve hastaneye yatış oranlarının azaldığı belirlenmiştir. Motivasyonel görüşme ve bilişsel-davranışçı tedavinin birlikte uygulandığı, şizofreni hastaları üzerinde yapılan 1 çalışmada tedaviye uyum oranları arasında önemli bir fark olduğu saptanmıştır. Çalışmaların 1’inde bilişsel modele dayalı görüşme tekniği kullanılmış, hastaların tedavileri ile ilgili otomatik düşüncelerinin ve sıklığının azaldığı bulunmuştur. Çalışmaların 2’sinde telepsikiyatrik izlem yoluyla değerlendirilen hastaların tedaviye uyum puanlarının arttığı görülmüştür.

Sonuç: Türkiye’de uygulanan psikiyatrik rehabilitasyon yöntemlerinin tedaviye uyumu arttırdığı görülmektedir. Bu doğrultuda rehabilitasyon yöntemlerinin geliştirilmesi ve etkin kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri, Tedaviye Uyum, Rehabilitasyon

P-1278
TOPLUMUNUN DİĞER BİR ÖTEKİSİ, EŞCİNSELLİK

Gülay Taşdemir¹ , Gülseren Keskin² , Mehtap Kızılkaya³ , Elif Aktekin⁴

¹Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

², ⁴Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

³Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Giriş: Eşcinsel olmak pek çok toplumda ötekileşmeye ve ayrımcılığı beraberinde getirmektedir. Türkiye’de de eşcinsellik genel olarak normal dışı olarak algılanmaktadır. Eşcinseller toplumsal baskı nedeniyle, ailelerinden dışlanmakta, işlerini kaybetmekte, toplumun düşmanca davranışlarına maruz kalmakta ve baskı görmektedir. Toplumsal normların baskısından kaçınmak isteyen eşcinseller, çoğu kez çareyi başkalarının yanında heteroseksüel bir bireymiş gibi davranarak cinsel yönelimlerini gizlemektedirler. Bu yaşantılar bireylerin, depresyon, kaygı gibi psikolojik sorunları daha fazla yaşamalarına neden olmaktadır. Cinsel yönelim, bireyin kendisini hangi cinsten kişilere cinsel ilgi duyduğunu ve erotik nesne seçimini ifade etmektedir. İnsanın cinsel yönelimi karşı cinse (heteroseksüel), kendi cinsine (eşcinsel) ya da her iki cinse birden (biseksüel) olabilir.

Amaç: Bu yazıda Türk toplumunda ötekileştirilen, ayrımcılığa uğrayan eşcinsel bireyleri literatür doğrultusunda tartışmak ve sonuçlarını değerlendirmek amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bunun için, Uluslararası ve Ulusal veri tabanlarında (Pubmed, EBSCOHost, Science Direct, Ulakbim Tıp Veri Tabanı, Türk Medline) 2000-2016 yılları arasında bulunan makaleler taranmıştır. Türkçe anahtar kelime olarak “eşcinsellik, cinsel yönelim, ötekileştirme”; İngilizce olarak “homosexuality, sexual orientation, alienation” kullanılmıştır. Bu alana katkılar sağlamış araştırmalardan yararlanılmıştır.

Bulgular ve Tartışma: Erkek egemen toplumlarda eşcinsellikle ilgili olumsuz yargılar daha fazladır. Türkiye’de yapılmış olan araştırmalarda bu yöndedir. Kadınların erkeklere oranla, genel olarak eşcinsellere ilişkin daha olumlu tutumlar sergiledikleri belirtilmektedir. Ayrıca, eşcinsel bir tanıdığa sahip olan veya eşcinsel kişilerle sosyal ilişkide bulunan bireylerin, daha olumlu tutumlarının olduğu vurgulanmaktadır. Bir araştırmada eşcinsellerin %7’si çalışma yaşamında cinsel yönelimlerinden ötürü işe alınmadıklarını, %10’u uyarı aldıklarını belirtmiştir. Türkiye’de eşcinsellere yönelik olumsuz tutumlara sahip olanların en fazla polis, hekimler ve öğretmenler olduğu saptanmıştır. Bir başka araştırmaya göre, herkesin çoğunluğunkinden farklı cinsel yönelimlerini serbestçe yaşayabilmesi hakkının tamamen kısıtlanabileceğini söyleyenler %53 iken, %72’si kimlerin kimliklerini rahatça açıklayamayacağına dair soruya eşcinsellik gibi farklı cinsel yönelimleri olan kişiler olduğunu belirtmiştir. Diğer bir araştırmada ise Türkiye’de eşcinsel bir aile ile komşu olmaya itiraz etme %66’dır.

Sonuç: Eşcinsel bireylerin yaşamları boyunca karşılaştıkları sorunların temelinde toplumun ötekileştirme ve ayrımcılıktan dolayı olduğu söylenebilir. Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği hakkında önyargısız ve gerçeklere dayanan bilgileri medyada, okullarda ve genel olarak toplumda yayarak, bu tür tutumları ve önyargıları dengelemeye acilen ihtiyaç vardır. Bunun için toplum ruh sağlığı hizmetleri kapsamında psikiyatri hemşiresi olarak düzenli aralıklarla olarak topluma cinsel yönelimlerle ilgili düzenli eğitimlerin verilmesi önemli olacaktır. Eşcinsel bireylerin sosyal destek alabilmeleri için ailelerinin de bu konuda desteklenmesi ve bilgilendirilmesi konusunda psikiyatri hemşiresine önemli roller düşmektedir. Ayrıca eşcinsel bireylerin ve ailelerinin neler yaşadıkları ile ilgili daha fazla çalışma yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eşcinsellik, Cinsel Yönelim, Ötekileştirme.

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA DİNSEL İNANÇ GÜCÜ VE TEDAVİYE UYUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Özlem Şahin Altun¹ , Sibel Asi Karakaş¹ , Zeynep Olçun¹ , Hatice Polat²

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Amaç: Araştırma şizofreni hastalarında dinsel inanç gücü ve tedaviye uyum arasındaki ilişkiyi belirlemek amacı ile yapıldı.

Materyal ve Metot: Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı niteliktedir. Araştırma, Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi psikiyatri polikliniğinde Aralık 2015- Mayıs 2016 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmanın evrenini, belirtilen tarihler arasında ilgili hastanenin polikliniğine başvuran DSM-V tanı ölçütlerine göre şizofreni tanısı konulmuş ve araştırmaya alınma kriterlerine uyum gösteren tüm hastalar oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyerek, araştırma 109 hastayla tamamlandı. Verilerin toplanmasında; “Kişisel Bilgi Formu”, “Santa Clara Dinsel İnanç Gücü Ölçeği” ve “Morisky Uyum Ölçeği” kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, ortalama, yüzdelik dağılımlar, Pearson Korelasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre, şizofreni hastalarının dinsel inanç gücü toplam puan ortalaması 31.36 ± 7.22 olarak belirlendi. Şizofreni hastalarının %29.3’ünün tedaviye uyumlu olduğu, % 35.8’inin orta düzeyde uyumlu olduğu, %34.9’unun ise tedaviye uyumsuz olduğu bulundu. Hastaların tedaviye uyum düzeyi toplam puan ortalaması 6.22 ± 1.47 olarak saptandı. Santa Clara Dinsel İnanç Gücü Ölçeği ve Morisky Uyum Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak önemli bir ilişki olmadığı belirlendi ($p > 0.05$).

Sonuç: Şizofreni hastalarının dini inanç düzeylerinin yüksek olduğu, ayrıca hastaların büyük bir kısmında, tedaviye uyumun yetersiz düzeyde olduğu belirlendi. Şizofreni hastalarının dini inanç düzeylerinin, hastaların tedaviye uyumlarını etkileyen belirleyicilerden birisi olmadığı saptandı.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Dini İnanç Gücü, Şizofreni, Tedaviye Uyum

P-1281
ERGENLERDE ÖFKE, ATILGANLIK VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Eda Kiraz¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Araştırma, ergenlerde öfke duygusu ve bu duygunun ifade ediliş biçimleri, atılğanlık düzeyleri ve ilişkili faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışmanın evrenini 2014-2015 öğretim yılında İzmir Bayraklı ilçesine bağlı liselerde öğrenim gören 2274 öğrenci oluşturmuştur. Örneklemi Nuri Atik Mesleki ve Teknik Anadolu(199) ve Mustafa Kemal Anadolu Lisesi’nde öğrenim gören(205), 404 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem sayısı tabakalı ve küme örnekleme yöntemi ve basit rastlantısal örnekleme yöntemi ile hesaplanmıştır. Örneklem sayısı evreni bilinen örnekleme yöntemi formülü ile 269 olarak, 1,5 desen etkisi ile örneklem sayısı 404 olarak hesaplanmıştır. Araştırma ile ilgili kurum izinleri ve öğrencilerden onamlar alınmıştır.

Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Sürekli Öfke-Öfke İfade Tarzı Ölçeği ve Rathus Atılğanlık Envanteri ile toplanmıştır. Veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows21 programı ile bilgisayar ortamına girilmiş, analizlerde tanımlayıcı istatistikler, Student-t testi, One Way Anova, Mann Whitney-u, Kruskal-Wallis testleri ile korelasyon analizleri kullanılmıştır. Sonuçlar %95’lik güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde kabul edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaşları arttıkça öfke içe($r=0.11, p=0.02$)ve öfke dışı vurumu($r=0.13, p=0.007$) düzeyleri artmaktadır.

En uzun süre köy/ilçede yaşayan öğrencilerin Sürekli Öfke, Öfke-İçe, Öfke-Dışa altölçek puan ortalamaları büyükşehirde yaşayan öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksektir($p<0.05$). Anne-babasının tutumunu anlayışlı olarak tanımlayan, arkadaş ilişkisinden memnuniyetini “iyi” olarak ifade eden öğrencilerin Sürekli Öfke ve Öfke-İçe altölçek puan ortalamaları anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur($p<0.05$).

Sonuç: Öğrencilerin demografik özelliklerine göre sürekli öfke ve öfke ifadesi puan ortalamaları arasında farklılıklar olduğu bulunmuştur.

Madde kullanımı, ruhsal hastalık varlığı, intihar girişimi, aile içi şiddete tanık olma ve maruziyet, aile ve arkadaş ilişkilerinden memnuniyet, disiplin cezası almış olma ve okuldaki başarı durumları öğrencilerin sürekli öfke düzeyleri ve öfke ifade tarzlarını etkilemektedir. Öğrencilerin atılğanlık düzeyleri arttıkça öfke dışı vurumu düzeyleri artmaktadır. Okullarda öfke yönetimi ve atılğanlık programları planlanması önerilmiştir. Çalışmanın okul ortamında yapılması öğrencilerin sosyal ve toplumsal açıdan değerlendirilmesine yarar sağlamaktadır. Bu şekilde risk grubu ergenlerin psikiyatri hemşireleri tarafından belirlenip toplum ruh sağlığı merkezlerine yönlendirilmesinin toplumsal olarak koruyuculuk sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergenler, Öfke, Atılğanlık

DEHB TANISI İLE TAKİP EDİLEN ERGENLERDE ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN UYGULANMASI: GÖRÜŞMELERE İLİŞKİN DENEYİMLER

Dudu Karakaya¹ , Gönül Özgür²

¹| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Çözüm odaklı yaklaşım kısa süreli, yapılandırılmış, etkili ve “çocuk dostu” bir danışmanlık yaklaşımı olup, bireylerin sorunlarının çözümlerine, güçlü yönlerine ve kaynaklarına odaklanır. Bu çalışmada “Çözüm Odaklı Yaklaşımın Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Olan Ergenlerin Özyeterlik Düzeyi ve Benlik Saygısına Etkisi” isimli araştırmanın uygulama aşaması ile ilgili deneyimleri paylaşmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Deneyimler, araştırmacının tezinde kullandığı müdahaleyi içeren Çözüm Odaklı Yaklaşımına temellendirilmiş görüşmelerin aşamalarına ve tekniklerine göre paylaşılmıştır. Bu aşamalar ilk görüşme için tanışma, problemi dinleme, amaç oluşturma, çözümlerin keşfedilmesi ve yapılandırılması, kaynakların farkına vardırma-güçlendirme, amaçları başarma derecesinin ölçülmesi, başarının önündeki engellerin tanımlanması, görüşmeyi değerlendirme, mesaj oluşturma ve görüşmeyi sonlandırma şeklindedir. Daha sonraki görüşmeler için ise, iyi olanları ortaya çıkarma, iyi olanların etkisini açıklama, değişimlerin nasıl olduğunu pekiştirme, ilave başarıları keşfederek tekrar başlama şeklinde sıralanabilir.

Bulgular: Görüşmelerin tanışma aşamasında ergenlerin kendilerini tanıtmakta, iyi oldukları alanları tanımlamakta zorlandıkları ve kendileri ile ilgili olumsuz ifadeler kullandıkları gözlenmiştir. Olumsuz ifadeleri olumluya çevrilerek tekrar edilince bir süre sonra olumlu ifadeler kullanmaya başlamışlardır. Ergenler, durumlarını ailelerinin ve öğretmenlerinin önemseydiğini ancak kendileri için önemli olmadığını belirtmişlerdir. Amaç belirlemede “mucize soru” tekniği kullanılmış, ergenler başta gerçekçi amaçlar belirleyemezken müdahale ile gerçekçi amaçlar belirlemişlerdir. Çözümlerin keşfedilmesi ve yapılandırılmasında iyi olan anları fark etmekte zorlanan ergenler, kaynakların farkına vardırma-güçlendirme aşamasında başatme soruları sorulduğunda genel olarak mutlu bir yüz ifadesi sergilemişlerdir. Derecelendirme sorusunun olumlu şeyleri ortaya çıkarmada özellikle işe yarayan bir teknik olduğu görülmüştür. Başarının önündeki engellerin tanımlanması aşamasında ergenler amaçlarına ulaşmak için yol haritası oluşturmuşlardır. “Amigoluk” her aşamada işe yaramıştır. İkinci ve daha sonraki görüşmelerde iyi olanları ortaya çıkarmada başlarda zorlansalar da, ilerleyen görüşmelerde kolayca keşfedebildikleri ve ifade ettikleri görülmüştür. Sonlandırma aşamasında ergenlerin neleri başardığı netleştirilmeye çalışılmış, amaçlarını ve kazanımlarını fark ettikleri görülmüştür.

Sonuç: Psikiyatri hemşireleri, Çözüm Odaklı Yaklaşımına temellendirilmiş hemşirelik müdahalelerini ergenlerle çalışırken başarıyla kullanabilirler.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Çözüm Odaklı Yaklaşım, Ergen, Psikiyatri Hemşireliği

HEMŞİRELERİNİN ÖRGÜTSEL GÜVEN DÜZEYLERİ İLE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Gönül Özgür¹ , Pınar Tektaş

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş: Hastane çalışanlarının örgütsel güveninin azalması, hemşire işgücü devir hızının ve iş yükünün artmasına, işe devamsızlık, işte aksama, motivasyonda, performansta düşme ve hasta bakım kalitesinde azalmaya neden olmaktadır. Örgütsel güvenin az olmasının neden olduğu bu sonuçlar; hem bireyler hem de örgütler açısından önemlidir.

Amaç: Hemşirelerin örgütsel güven düzeyleri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişkisel tipteki bu araştırma, bir üniversite hastanesinde çalışan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 155 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler, Hemşire Tanıtım Formu, Örgütsel Güven Ölçeği ve Maslach Tükenmişlik Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde dağılımlar, ortalama standart sapmalar, hemşirelerin örgütsel güven düzeyi ile tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesinde spearman korelasyon analizi ve çoklu regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin %83.9'unun lisans mezunu olduğu; %52.9'unun Dahili bilimlerde çalıştığı, %69.7'sinin çalıştığı yerde kendi isteği olmadan görevlendirildiği, %85.8'inin vardiyalı çalıştığı saptanmıştır. Hemşirelerin duygusal tükenme düzeyi ile yöneticiye güven ($r=0.304$, $p<0.01$) ve kuruma güven düzeyi ($r=0.335$, $p<0.01$) arasında, duygusal tükenme düzeyi ile çalışma arkadaşlarına güven düzeyi arasında ($r=0.240$, $p<0.01$), duyarsızlaşma düzeyi ile yöneticiye güven düzeyi arasında ($r=0.315$, $p<0.01$); duyarsızlaşma düzeyi ile çalışma arkadaşlarına güven düzeyi arasında ($r=0.282$, $p<0.01$); kişisel başarı düzeyi ile yöneticiye güven düzeyi arasında negatif yönde çok zayıf ilişki olduğu ($r=0.238$, $p<0.01$) saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelerin örgütsel güven düzeyleri ile tükenmişlik düzeyleri arasında anlamlı ilişki olduğu ve örgütsel güvenin duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı boyutlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Güven, Tükenmişlik, Hemşirelik

WATSON İNSAN BAKIM MODELİNE TEMELLENDİRİLMİŞ HEMŞİRELİK BAKIMININ GEBELİK KAYBI ÖYKÜSÜ OLAN GEBELERİN RUH SAĞLIĞINA ETKİSİ

Pınar Tektaş , Olcay Çam²

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Watson İnsan Bakım Modeli'ne temellendirilmiş hemşirelik bakımının gebelik kaybı öyküsü olan gebelerin anksiyete, depresyon, umutsuzluk ve prenatal bağlanmalarına etkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Deneyisel, öntest-son test düzeni kullanılarak yapılan randomize kontrollü bir çalışmadır. İki üniversite hastanesinde yürütülmüştür. Girişim grubuna Watson İnsan Bakım Modeli'ne temellendirilmiş hemşirelik bakımı uygulanmıştır. Girişim grubunda 68, kontrol grubunda 60 olmak üzere toplam 128 gebe araştırmaya alınmıştır. Veriler tanıtıcı bilgi formu, Beck Anksiyete Ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği, Beck Umutsuzluk Ölçeği ve Prenatal Bağlanma Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Veriler, Ki-Kare testi, t testi, Mann-Whitney-U testi ve Intention to Treat analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Girişim ve kontrol grubunun girişim sonrası beck anksiyete, beck depresyon, beck umutsuzluk ve prenatal bağlanma puan ortalamaları arasında ileri düzeyde anlamlı fark olduğu saptanmıştır (p=0.000).

Sonuç: Watson İnsan Bakım Modeli'ne temellendirilmiş hemşirelik bakımı ile gebelik kaybı öyküsü olan gebelerin anksiyete, depresyon ve umutsuzluk düzeylerinde azalma, prenatal bağlanma düzeylerinde ise artış olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik Kaybı, Ruh Sağlığı, Watson İnsan Bakım Modeli

P-1287
BARİYATRİK CERRAHİNİN PSİKOSOSYAL YÖNÜ

Nuray Akyüz¹ , Yasemin Kutlu² , Tuba Çömez²

¹| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Obezite, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından "Sağlığı bozacak ölçüde vücutta anormal veya aşırı yağ birikmesi" olarak tanımlanmaktadır. Beden Kitle İndeksinin (BKİ) 40 ve daha fazla olması veya BKİ'nin 35 ve buna eşlik eden hastalığının bulunması olarak tanımlanan aşırı şişmanlık (morbid obezite), son yüz yılda epidemik sorun haline gelmiştir. Ölüme neden olan önlenabilir hastalık-lar arasında sigaradan sonra ikinci sıradadır. Obezitenin artması ve cerrahi dışı yöntemlerle kalıcı kilo kaybının yetersiz olması nedeniyle cerrahi yöntemlerin uygulanması giderek artmaktadır. Aşırı şişmanlığın cerrahi tedavisi bariyatrik cerrahi olarak adlandırılmaktadır. Riskleri olmasına karşın tedavide etkili ve uzun süreli bir başarının sağlanabilmesi ancak cerrahi tedavi ile (%61-95) mümkün olabilmektedir.

Bariyatrik cerrahi hastaları ameliyat öncesi ve sonrası dönemde davranışsal bilişsel, duygusal, gelişimsel yönden değerlendirilmelidirler. Cerrahi işlemin başarısını değerlendirmede sadece kilo vermenin tek başına bir ölçüt olmadığı, hastaların psikiyatrik ve psikososyal durumu ile yaşam kalitesindeki iyilik hallerinin de değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır. Hastanın cerrahinin komplikasyonlarıyla baş edebilmesi, ameliyat sonrası uygulaması gereken ve yaşam boyu sürecek olan diyet, egzersiz ve yaşam tarzı düzenlemesi gibi önerilere uyabilmesi önemlidir. Bu bağlamda hastanın ameliyatla ilgili beklentilerinin tartışılması, bireysel hedeflerin belirlenmesi ve sosyal destek sistemlerinin değerlendirilmesi gerekir.

Psikiyatrik bozuklukların varlığı bariyatrik cerrahinin uygulanmasına engel değildir. Ancak sorun tespit edildiğinde bunların tedavisi veya düzeltilmesi önemlidir. Bu sayede cerrahiden elde edilecek fayda artacaktır. Sorun varsa farmakolojik girişimler, psiko-eğitim, psikoterapi, beslenme danışmanlığı, cerrahi sonrası yakın izlem ve obezite cerrahisi destek grubuna katılıma teşvik gibi yöntemlere başvurulabilir.

Özetle, bariyatrik cerrahi hastalarının, içinde uzman bir ruh sağlığı çalışanının da bulunduğu multidisipliner bir ekip tarafından değerlendirilmesi önemlidir. Burada ekibin bir üyesi olan hemşirelere de, ameliyat öncesi ve sonrası dönemde hastaların bütüncül açıdan değerlendirilmesi ve izlemi konularında önemli görevler düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Bariyatrik Cerrahi, Hemşire

P-1288
AMPUTASYONUN PSİKOSOSYAL YÖNÜ

Nuray Akyüz¹ , Tuba Çömez² , Leyla Küçük²

¹| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Ampütasyon, vücudun çıkıntı biçimindeki herhangi bir organının, özellikle kol , bacak ya da parmakların, tamamen ya da kısmen cerrahi yöntemlerle vücuttan ayrılması işlemidir. Tarihte uygulanmış en eski ameliyatlardan biri olan ampütasyon, kişinin dış görüntüsünü değiştiren, hareket özgürlüğünü kısıtlayan ve benlik saygısını azaltan travmatik bir olay olarak da nitelendirmekte ve bireyleri fiziksel olduğu kadar ruhsal yönden de ciddi düzeyde etkilemektedir.

Bireylerin yaşadıkları travmatik olayları anlamlandırmaları ve verdikleri duygusal tepkiler farklılık göstermektedir. Ampütasyon işlemi sürecinde ve sonrasında bireylerde sıklıkla öfke, yas, inkar, pişmanlık, belirsizlik, izolasyon, anksiyete, umut ve sonrasında ise depresyon, anksiyete bozukluğu ve travma sonrası stres bozukluğunun görüldüğü belirtilmektedir (1,2). Özellikle ampütasyon sonrasında ilk iki yılda depresyon ve anksiyete belirtilerinin arttığı sonrasında ise genel popülasyonda görülen sıklığa indiği belirlenmiştir (3).

Ampütasyonun sadece uzuv kaybı ile sınırlı olmaması beden imgesi, işlev, iş ve ilişkilerde kayıp anlamına gelmesi verilen tepkilerin, sürelerinin ve yoğunluğunun farklılaşmasına sebep olmaktadır. Ayrıca bunların dışında kişinin bireysel özellikleri ampütasyonun nedeni, geçmişte ampütasyon öyküsü, ampütasyona ailenin ve toplumun verdiği tepki ve destek, bireyin sosyal destek mekanizmaları ve kayba yüklenilen anlam gibi birçok etkende ortaya çıkacak tepkilerde belirleyici olmaktadır (3,4).

Kayba verilen tepkiler ve baş etme, zaman içinde değişen dinamik bir süreçtir ve bu süreçte bireyin etkili baş etme becerileri geliştirmesi ise çok önemlidir. Bu noktada, ampute edilmesine karar verilen bireyin ve ailesinin sürecin öncesini ve sonrasını kapsayan karar verme aşamalarında, ampütasyondan hemen sonra ve uzun vadede psikiyatri hemşireleri ve diğer sağlık çalışanları tarafından, profesyonel rehabilitasyon ve psikiyatrik destek programları ile desteklenmesi gerekmektedir. Bireylerin travmaya verdikleri ruhsal tepkilerin normalleştirilmesi ve fonksiyonel kapasitelerinin artırılıp kayıpları en aza indirilerek kaliteli bir yaşam sürmeleri sağlanmalıdır. Hastanın yeni yaşantısına uyum sürecinde, bundan sonraki hayatını en iyi şekilde geçirebilmesine olanak sağlayacak cesaret, güç ve destek verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Amputasyon, Psikososyal Etkenler, Adaptasyon

P-1289
CERRAHİ SÜREÇTE MÜZİĞİN ETKİSİ

Hatice Demirdağ¹ , Nuray Akyüz²

¹| Üsküdar Devlet Hastanesi Kalite Yönetim Birimi

²| İ.Ü.Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Müziğin tedavi yöntemi olarak kullanılmasının geçmişi tıp tarihi kadar eskiye dayanmaktadır. Geçmiş dönemlerde Türklerde ve diğer toplumlarda müzik çoğu kez tıbbi tedavilerle bir arada kullanılmıştır. Homeros, ameliyatlarda müziği kullanmış ve teskin edici etkisini göstermiştir. Platon (Eflatun) M.Ö 400 yıllarında müziğin ahenk ve ritimle, ruhun derinliklerine etki ederek bireye hoşgörü ve rahatlık verdiğini belirtmiştir. Türklerde, Anadolu öncesi dönemde Orta Asya'da Baksı adı verilen şaman müzisyenler çeşitli hastalıkların tedavisinde müziği kullanmışlardır.

Cerrahi ve diğer tıbbi süreçlerde müziğin iyileştirici gücünü kanıtlamaya yönelik çalışmaların sayısı gittikçe artmakta ve bu durum sağlık çalışanlarının da dikkatini çekmektedir. Cerrahi süreçte müzik uygulaması; cerrahi girişim öncesi, sırası, sonrası tüm süreç boyunca gerçekleştirilebilmektedir. Yapılan çalışmalar cerrahi süreçte hastalara müzik dinletilmesi sonucunda; ameliyat öncesi dönemde hastanın anksiyetesinin ve sedasyon ihtiyacının azaldığını, ameliyat sonrası dönemde ise hastaların daha az ağrı deneyimlediğini, analjezik ihtiyacının azaldığını, hasta memnuniyetinin arttığını ve hastanede kalış sürelerinin azaldığını göstermektedir. Müzik uygulamasının aynı zamanda fizyolojik parametreler üzerinde iyileştirici etkisi olduğunu ve cerrahiye karşı gelişen stres yanıtı azalttığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Ameliyathanelerde müzik dinletilmesinin cerrahlar, ameliyathane hemşireleri ve diğer ekip üyeleri üzerinde de olumlu etkilerinin olduğu bilinmektedir.

Cerrahi süreçte müzik uygulaması; ekonomik, uygulaması kolay, girişimsel olmayan, bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal iyilik haline katkı sağlayan ve yan etkisi olmayan bir yöntemdir. Hastalara yapılacak birçok girişimde müziğin kullanılması, bu yöntemle ilgili araştırmaların yapılması ve sağlık çalışanlarının özellikle hemşirelerin bu konuda bilinçlendirilmesi oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi Süreç, Müzik, Hemşire

TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELERİNİN VAKA YÖNETİMİNDE ÖZYETERLİLİĞİ; İDEALLER VE GERÇEKLER

Halil İbrahim Olcum¹ , Şenay Şahin¹ , Nuriye Büyükkayacı Duman²

¹| Çorum Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği

²| Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Ülkemizde psikiyatri politikalarının son yıllarda hızla değişmekte, toplum temelli tedavi yaklaşımı öne çıkmaktadır. Bu yaklaşımda tedavi ekibinin önemli bir üyesi olan psikiyatri hemşireleri diğer ekip üyeleri (psikolog, sosyal hizmet uzmanı) gibi vaka yöneticisi olarak görev almaktadır. Toplum temelli ruh sağlığı idealine yaklaşmak için psikiyatri hemşireliği yönünden mevcut durumun belirlenmesi amacıyla gerçekleştirdiğimiz bu çalışma, Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliğinde vaka yönetimi ile ilgili özyeterlilik düzeyini (VY-ÖY) ve problem çözmeye yönelik tutumunu değerlendirmektedir.

Method: Bu çalışma 2016 yılında, veri toplama aşaması ise online anket yöntemiyle gerçekleştirildi. Ana kütleden örneklem seçiminde gelişigüzel örnekleme yöntemi (convenience sampling, accidental hap sampling) kullanıldı. Çalışma 659 üyeye sahip bir mail grubunda paylaşıldı. Anketteki soruları 32 kişinin cevapladığı gözlemlendi. Ankette olguların yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu gibi soruların yanı sıra araştırmacı tarafından vaka yönetimiyle ilgili 5'li likert olarak hazırlanan 14 sorudan oluştu. Ayrıca 35 maddeli 6'lı likert tipi ölçek olan Problem Çözme Envanteri(PÇE) kullanıldı(4). Veriler SPSS 22.0 programıyla değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan olgular incelendiğinde 28'inin kadın, 4'ünün erkek olduğu, %3,1'inin 18-24, %31.3'ünün 25-34, %46.9'unun 35-44 yaş aralığında ve %18.8'inin 45 yaş üstü olduğu saptandı. Eğitim durumlarına bakıldığında ise %28.1'inin ön lisans, %53.1'inin lisans, %18.8'inin ise lisansüstü mezunu olduğu görüldü. Olguların VY-ÖY puan ortalaması 53,59±6,5 ve PÇE puan ortalaması 110,90±9,52 olarak belirlendi. Alınan yüksek puanlar VY-ÖY'de vaka yönetimiyle ilgili girişimler konusunda kendini yeterli hissettiğini, PÇE'deyse problem çözme becerisi algısının düşüklüğünü (3) göstermektedir.

Sonuç: Çalışmamız sonucunda vaka yöneticisi hemşirelerin VY-ÖY ile PÇE puanları arasında anlamlı olmasa da pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bu durum, vaka yönetimiyle ilgili girişimlerde kendini yeterli hisseden olguların problem çözme becerisi algısının yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Toplum ruh sağlığı hemşiresi, birey, aile ve toplumun ruh sağlığını koruma, geliştirme ve sürdürmede görev yapan sağlık ekibi üyesidir (2). Profesyonel hemşireyi bağımlı hemşireden, acemi veya deneyimsiz hemşireyi deneyimli veya uzman hemşireden farklı kılan problem çözme becerileridir (1). Konu ile ilgili literatürde çalışmaya rastlanmamıştır. Bu desende olgu sayısı artırılarak yapılacak çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplum Ruh Sağlığı, Vaka Yönetimi, Özyeterlilik, Problem Çözme

**TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDE ÇALIŞAN PERSONELİN EMPATİK EĞİLİM,
PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK, ÖZ YETERLİLİK VE PROBLEM ÇÖZME DÜZEYLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Aysun Çobadak¹, Nermin Gürhan²

¹| Ege Üniversitesi

²| Gazi Üniversitesi

Amaç: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma toplum ruh sağlığı merkezlerinde çalışan hekimlerin, hemşirelerin, sosyal çalışanların, psikologların ve uğraşı öğretmenlerinin duygudaşlık eğilimi, psikolojik dayanıklılık, öz yeterlilik ve problem çözme becerilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, 15 ildeki (Ankara, Kastamonu, Bolu, Eskişehir, Kocaeli, Konya, Diyarbakır, Bursa, Samsun, Düzce, Antalya, İzmir, Kırıkkale, Kırşehir, Niğde) 22 toplum ruh sağlığı merkezinde yürütülmüştür. Veriler ‘Kişisel Bilgi Formu’, ‘Empatik Eğilim Ölçeği’, ‘Öz Yeterlilik Ölçeği’, ‘Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’, ‘Problem Çözme Envanteri’ ile toplanmıştır. Veriler SPSS 21 programı kullanılarak yorumlanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılanların 111 kişiden 38’inin (%34,3) hemşire, 27’sinin (%24,3) hekim, 18’inin (%16,2) psikolog, 16’sının (%14,4) öğretmen ve 12’sinin (%10,8) sosyal çalışan olduğu saptanmıştır. Empatik eğilim ölçeği, psikolojik dayanıklılık ölçeği, öz-etkililik yeterlilik ölçeği ile yaş grupları, cinsiyet, sosyoekonomik duruma göre farka bakılmış, istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde edilmemiştir ($p>0,05$). Bekârların öz-etkililik-yeterlilik ortalama ölçek puanı, evlilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur ($t=-1,988; p=0,049$). 30 yaş ve altı grup ile 40 yaş ve üzeri grup arasında problem çözme envanteri açısından istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür ($p=0,043<0,05$). Düşük sosyoekonomik duruma sahip olan grubun problem çözme envanterinden almış olduğu ortalama puan, yüksek sosyoekonomik duruma sahip olan grubun almış olduğu ortalama puandan anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır ($p=0,017<0,05$). 40-50 saat haftalık çalışma süresi olanların, 61-70 saat çalışma süresi olanlara göre empatik eğiliminin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Empatik eğilim ölçeği, psikolojik dayanıklılık ölçeği, öz-etkililik yeterlilik ölçeği ile yaş grupları, cinsiyet, sosyoekonomik durum ve meslekler arasında farka bakılmış, istatistiksel olarak çeşitli anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma başka araştırmalara ışık tutabilir ve ileriye dönük planlarda yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Toplum Ruh Sağlığı Merkezi, Empatik Eğilim, Öz Yeterlik, Problem Çözme, Psikolojik Dayanıklılık.

HİPNOZUN TIPTA KULLANIMI VE TÜRKİYE’DEKİ GELİŞİMİ

Hatice Demirdağ¹ , Oğuzhan Gündüz¹

¹| Üsküdar Devlet Hastanesi

Hipnozun insanlar tarafından kullanılmaya başladığını gösteren ilk yazılı belgelere eski Yunan’da rastlamaktayız. M.Ö. 1400-1300 yıllarından kalan dua taşlarında telkinle ilgili bilgilere rastlanmaktadır. Tarih boyunca çeşitli coğrafyalarda birçok toplumda kullanılmıştır ancak modern tıp içerisindeki yerini alışı Fransız bilim adamı Mesmer ‘in ‘Yıldızların İnsan Vücudu Üzerine Etkileri’ isimli ünlü çalışmasını yayınladığı 1765 yılı olarak kabul edilmektedir. Günümüze kadar gelen süreçte gelişerek ilerlemiş ve bugün tek başına yada tıbbın diğer birçok dalı ile birlikte kullanılan etkin bir tedavi yöntemi haline gelmiştir. Ülkemizde Selçuklular döneminden beri kullanıldığı bilinen hipnoz 2015 yılında tıbbi tedavi yöntemi olarak kabul edilmiştir. Bu derlemenin amacı hipnozun tıpta kullanımı ve ülkemizdeki gelişimini inceleyerek bugünkü durumunu geliştirmeye katkıda bulunmaktır.

Hipnozun tıp dünyası genelinde birçok farklı ülkede giderek daha yaygın kullanımı ülkemizde de hipnozla ilgilenen sağlık çalışanı sayısında artışa neden olmuş ve beraberinde hipnoz üzerine düzenlenen eğitim ve çalışmalar kayda değer bir şekilde artmıştır. Tıpta hipnozun kullanım alanlarına baktığımızda baş ağrıları, trigeminal nevralji, ağrısız doğum ve kanser ağrılarında ağrıyı azaltmak için; cerrahi ve diş ünitelerinde hipnoanestezi amaçlı; astım, hipertansiyon, psoriasis, ülser, ülseratif kolit, irritabl kolon, gibi psikosomatik hastalıklarda; tik, kekemelik, enüresis noktürna, yeme bozuklukları, obezite, konversiyon, cinsel işlev bozuklukları, sigara bağımlılığı, dissosiyatif bozukluklar, fobiler, sınav kaygısı vb psikiyatrik hastalıklarda kullanıldığını görmekteyiz.

Hipnoz, bedensel ve ruhsal hastalıkların tedavisinde tek başına ve farklı tedavi yöntemleri ile birlikte olumlu sonuçlar elde etmekte; bugüne kadar bilinen tedavi yöntemleri ile çözümsüz kalan durumlarda alternatif bir tedavi yöntemi olmaktadır. Eğitimli uygulayıcılar tarafından kullanıldığında tıp dünyasında başlı başına yeni bir devir açabileceği düşünülmektedir. Ülkemizde her geçen gün kullanım sıklığı ve yaygınlığı artmakta olan hipnoz ile ilgili çalışmaların yapılması hem sağlık çalışanlarının hem de toplumdaki tüm bireylerin yararına olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hipnoz, Tıp, Hastalık

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET KULLANIM DAVRANIŞLARI İLE KİŞİLERARASI İLİŞKİLER VE SOSYAL BECERİLERİ

Sevim Ulupınar¹ , Emine Dura² , Gülhan Ezgi Çalışkan , Aysel Parmaksız , Kübra Dağdevire , Dilek Perктаş , Gülcan Kar³

¹| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

²| Şişli Hamidiye Etfal EAH

³| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Giriş: Çağımızın en güçlü kitle iletişim kaynaklarından biri olan ve yaşamımıza çok hızla giren internet; sunduğu bilgilendirme, eğitim, iletişim, eğlence, elektronik ticaret ve sanal sohbet fırsatlarıyla hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. İnternetin sosyalleşme ve kişiler arası ilişkiler üzerinde olumlu ve olumsuz yönde pek çok etkisi vardır. Araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin internet kullanım davranışlarının kişilerarası ilişkiler ve sosyal becerilerine etkisini incelemektir.

Gereç Yöntem: Araştırmanın örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören ve çalışmaya gönüllü katılan 820 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, anket formu kullanılarak toplanmıştır. Form; demografik özellikler, kişilere arası ilişkiler, sosyal beceriler ve internet kullanma davranışlarına yönelik sorulardan oluşmuştur.

Bulgular: Öğrencilerin %70.2'si kadın, %32.1'i 1.sınıfta okumaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması, yaklaşık 21 yıldır. Öğrencilerin boş zamanlarında yaptığı aktiviteler; gezi/eğlence faaliyetlerine katılma (%61,1), kitap okuma (%60,2), TV izleme (%43,7), sinema/tiyatroya gitme (%39,6), spor yapma (%27,8) ve sanatsal faaliyetle katılmadır (%18). Öğrencilerin %81,3'ü herhangi bir klüp, dernek üyesi değildir. Öğrenciler, kişiler arası ilişkilerini genellikle iyi olarak nitelendirmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu 4 yıldan fazladır ve günde en az 2 saat internet kullanmakta, %71,8'i internete kolaylıkla ulaşmaktadır. Öğrenciler; merak edilen konuları araştırma (%63,9), video-film seyretme/müzik dinleme (%57,1), sosyal paylaşım sitelerine bağlanma (%54,3), gündemi takip etme (%43,5) ve eğitim için yararlanma (%38) amacıyla internete bağlanmaktadır. Öğrencilerden internet bağımlılık düzeyi ve internet kullanım becerilerine 5 üzerinden puan vermeleri istenmiştir. İnternet bağımlılık algısı puan ortalaması 2,43; internet kullanım beceri algısı puan ortalaması 3.58'dir. Bağımlılık algısı ile internet kullanım becerisi arasında orta derecede anlamlı bir ilişki vardır. İnternet bağımlılık algısı ile kişiler arası ilişkiler arasında anlamlı ilişki yoktur. Cinsiyet, sınıf, bölüm, internete ulaşım kolaylığı ile internet kullanım becerisi ve bağımlılık algısı arasında anlamlı farklılıklar vardır.

Sonuç: Araştırmada üniversite öğrencilerinin internet kullanımının kişiler arası ilişkiler ve sosyal becerileri üzerine etkisi incenmiş ve bazı anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Tartışma: İnternetin doğru kullanımı ile ilgili eğitimlerin yaygınlaştırılması, öğrencilerin sosyal aktivitelere daha fazla yönlendirilmesi önemlidir.

BİR İYİLEŞME MODELİ İLE İZLENEN ALKOL BAĞIMLILARININ 12 AYLIK TAKİP SONUÇLARI

Olca Çam¹ , Ayşegül Savaşan²

¹| Ege Üniversitesi

²| Gediz Üniversitesi

Amaç: Tidal Model'e dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı ile izlenen alkol bağımlılarının 12 aylık takip sonuçlarını incelemektir.

Yöntem: Veriler, çalışmaya katılan 36 birey (deney:18, kontrol:18) alkolü bıraktıktan 12 ay sonra telefonla aranarak toplanmıştır.

Bulgular: Deney grubunun %88.9'una (16 birey), kontrol grubunun %83.3'üne (15 birey) ulaşılmıştır. Deney grubunda ulaşılan bireylerin %37.5'i, kontrol grubunda ulaşılan bireylerin ise %53.3'ü 12 ay içinde poliklinik kontrolüne geldiğini belirtmiştir. Deney grubunun %50'sinin (n=8), kontrol grubunun %60'ının(n=9) alkol kullandığı belirlenmiş olup, gruplar arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($X^2=0.313$, $p>0.05$). Alkol kullanan bireylerin, alkol kullanmaya tekrar başlama zamanları incelendiğinde, hastaneden taburcu olduktan sonra bir ay içinde kullananların oranı deney grubunda %25, kontrol grubunda %77.8'dir. 2-6 ay içinde alkol kullananların oranı ise deney grubunda %75, kontrol grubunda %22.2'dir. Alkol kullanmaya tekrar başlama zamanı açısından gruplar arasındaki fark anlamlıdır ($X^2=4.735$, $p<0.05$). Deney grubundaki bireylerle yapılan Birebir Seansların başında belirlenen bireysel hedeflere ulaşma durumları incelendiğinde, bireylerden 3'ünün (%18.8) hedeflerine ulaşamadığı, 2 bireyin(%12.5) hedeflerinin %25'ine, 6 bireyin(%37.5) hedeflerinin %50'sine, 2 bireyin(%12.5) hedeflerinin %75'ine ve 3 bireyin hedeflerinin tamamına ulaştığı saptanmıştır.

Sonuç: 12 aylık takip süresince bireylerin alkol kullanımının depresme oranı literatürle uyumludur(2,3). Taburcu olduktan sonra ilk bir ay içinde alkol kullananların oranı deney grubunda kontrol grubuna göre daha azdır. Alkol bağımlılığında depresmeyi önlemek için bireylerle yapılan Birebir Seansların taburculuktan sonra da devam etmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alkol Bağımlılığı, Tidal Model

DIYALİZ HASTALARINDA SOSYAL İŞLEVSELLİK, BEDEN İMAJİ ALGISI VE RUHSAL DURUM DEĞERLENDİRİLMESİ

Özge Çetin¹ , Nurgül Göngör Tavşanlı² , Sevgi Türkmen³

¹| Manisa Devlet Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversite, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

³| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Giriş ve Amaç: Diyaliz hastalarında normal yaşam şekli önemli ölçüde bozulmuştur. Diyaliz hastaları birçok fiziksel ve psikolojik strese maruz kalır (1,2,3). Bu çalışma, Diyaliz Hastalarında Sosyal İşlevsellik, Beden İmajı Algısı ve Ruhsal Durum Değerlendirilmesini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, Manisa Devlet Hastanesi'nde Kronik Böbrek Yetmezliği tedavisi gören diyaliz hastaları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Manisa Devlet Hastanesinde diyaliz tedavisi gören hastalar araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, Kasım 2014 – Ocak 2016 tarihleri arasında tedavi gören araştırmaya alınma kriterlerine uygun olan 120 hasta oluşturmuştur. Veriler, Hasta Bilgi Formu, Kısa Semptom Envanteri ve Vücut Algı Ölçeği kullanılmıştır. Veriler, SPSS 15.0 programında sayı, yüzde, ortalama ve t-testi, ANOVA, Kruskal Wallis, Korelasyon testleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 55.23±13.67 (27-91 yaş)'dır. Hastaların %46.7'si kadın %53.3'ü erkektir. Hastaların %30.8'i ilkokul mezunudur. Hastaların %76.7'si evlidir. Hastaların %62.5'i çekirdek aileye sahiptir ve % 61.7'si 4 ve altı çocuğa sahiptir. Hastaların %55.0'inin geliri giderine denktir. Hastaların %80.0'i bir işte çalışmamaktadır, Hastaların %63.9'na 5 yıl ve üzeri öncesi tanı konulduğu görülmektedir. Hastaların %69.2'si 48 ay ve altı süredir diyalize girmektedir ve %52.7'si haftada 3 kez diyalize girmektedir. Hastaların %50.8'si hastalığı nedeniyle operasyon geçirmiştir ve %97.5'nin hastalık ve tedavisi bedeninde değişikliğe neden olmuştur, %49.2'si bedenindeki değişikliğin en çok çocukları tarafından görülmesinden rahatsızlık duymaktadır. Hastaların yaş, cinsiyet, gelir durumu, medeni durumu, eğitim düzeyi, aile tipi gibi sosyodemografik özellikleri ile vücut algısı ölçeği toplam puan ortalamaları, Kısa Semptom Envanteri somatizasyon, Obsesif Kompulsif Semptom, Depresyon, Anksiyete, Fobik Anksiyete, Psikotizm, Paranoid düşünce alt alanları ve Sosyal işlevsellik ölçeği sosyal çekilme, kişilerarası işlevsellik, bağımsızlık yetkinlik, bağımsızlık performans alt alanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Anahtar Kelimeler: Diyaliz, Sosyal İşlevsellik, Beden İmajı.

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE MOTİVASYONEL GÖRÜŞMEYİ İÇEREN ÇALIŞMALAR: BİR İNCELEME ÇALIŞMASI

Birgül Özkan¹ , Şengül Mercan² , Candan Deliduman¹ , Hacer Ak²

¹| Yıldırım beyazıt Üniversitesi Sağlık bilimleri Fakültesi

²| Yıldırım beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Devlet Hastanesi Eğitim Araştırma

²| Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu

Motivasyonel görüşme tekniklerinin son yıllarda kullanımı giderek artmaktadır. Günümüzde artık bir terapi yöntemi olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Motivasyonel görüşme danışanların ambivalansını keşfedip çözümlemelerine yardımcı olarak davranış değişikliğini çıkartmak için kullanılan direktif ve danışan merkezli bir yaklaşım olarak bilinmektedir.

Hastanın kritik düşünme ve karar verme de hemşirenin motivasyonel görüşme yönteminden oldukça yarar sağlığı bilinmektedir. Bu yararlılığının daha genişletilmesi için standartlarının belirlenerek ve alanlara özgü kullanılarak elde edilecek kanıt oluşturulmasına gereksinim bulunmaktadır. Psikiyatri hemşiresinin rollerinden biri olan danışman rolü kapsamında, hastalarla motivasyonel görüşme tekniklerini kullanmaktadır. Özellikle ruh sağlığını koruma, geliştirme ve hastalıklarla mücadelede ruh sağlığı ve hastalıkları hemşirelerinin motivasyonel görüşmeyi kullanmaları beklenmektedir.

Bu araştırma 2016 Ocakta ayda dahil yapılan tarama ile Ulakbim Tıp Veri Tabanı, Cınahl Complete, Web Of Science, Science Direct, Pubmed ve Wiley Online Library veri tabanları incelenmiştir. Bu çalışmada "Motivationalinterviewing "- "motivasyonel görüşme", "Motivational interviewing and psychiatric" – "motivasyonel görüşme ve psikiyatri", "Motivationa lnterviewing and nursing"- "motivasyonel görüşme ve hemşirelik", "Motivational interviewing psychiatric nursing"- "motivasyonel görüşme psikiyatri hemşireliği" terimleri ile taramalar yürütülmüştür. İngilizce ve Türkçe olarak yazılmış, tam metin yayınlanmış makaleler incelemeye alınmıştır.

Bu makalede, motivasyonel görüşmenin, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği için önemi üzerinde durulmuştur. Bu çalışmada psikiyatri hemşireliğine özgün uygulama alanlarında motivasyonel görüşme yöntemlerini incelemek ve bu konuda yapılmış çalışma sonuçlarının analizi ile birlikte bilgileri derlemek amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: : Hemşirelik, Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği, Motivasyonel Görüşme

KANSER HASTALARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE VE KONTROL ODAĞINA GÖRE PROBLEM ÇÖZME BECERİ ALGILARI

Gülsüm Üzüm¹ , Sevgi Türkmen² , Nurgül Güngör Tavşanlı , Özge Dirgen³

¹| Manisa Devlet Hastanesi, Radyasyon Onkoloji bölümü

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

³| Celal Bayar Üniversite, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Giriş ve Amaç: Kanser hastalığı tıbbi-fiziksel bir hastalığın yanı sıra ruhsal ve psikososyal yönü olan bir sorundur (1,2,3). Bu çalışma, kanser hastalarının çeşitli değişkenlere ve kontrol odağına göre problem çözme beceri algılarını belirlemek amaçlı yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, Manisa Devlet Hastanesi Radyasyon Onkoloji Bölümünde Mayıs- Aralık 2015 tarihleri arasında ayaktan izlenen hastalar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Manisa Devlet Hastanesi Radyasyon Onkoloji Bölümünde ayaktan izlenen hastalar oluşturmaktadır. Araştırmanın evreninin 2014 yılı verilerine göre 500 hasta oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme, evreni belli örneklem seçim yöntemi ile toplam 263 hasta üzerinde yapıldı. Araştırmanın verileri bilgi formu, Kontrol Odağı Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri kullanılarak toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde yüzdeler, ortalama t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), ki-kare ve korelasyon katsayısı ile değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 56.98±12.32'dir. Hastaların %50.6'sı kadın %49.4'ü erkektir. Hastaların %58.2'si ilköğretim mezunudur. Hastaların %82.1'i evlidir. Hastaların %60.5'inin geliri giderden azdır. Çalışmanın sonucunda kişilik özellikleri, kontrol odağı türü ve problem çözmede etkili olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet, eğitim durumu, gelir durumu, aile tipi sağlık profesyonellerinden destek alma durumu hastaların kontrol odağı türü ve problem çözmede etkili olduğu belirlenmiştir. Bu faktörler göz önünde bulundurularak, risk altındaki bireyler için bazı müdahaleler düzenlenebilir.. İçsel ya da dışsal denetim odaklı olmanın problem çözme üzerinde önemli rolü olduğu düşünüldüğünde; dışsal denetim odaklı bireylerin bu konudaki algılarının değiştirerek, başlarına gelenleri ve gelecekte yaşayacakları olayları daha içsel nedenlere bağlayabilmelerini sağlamak ve yaşamlarını kontrol edebilecekleri konusundaki inançlarını artırmak önemli olacaktır.

Sonuç: Kontrol odağı ölçeği puanı arttıkça, problem çözme alt ölçeklerinde aceleci yaklaşım, düşünen yaklaşım, kaçınan yaklaşım, değerlendirici yaklaşımı kendine güvenli yaklaşım, planlı yaklaşım puanı artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kontrol Odak, Kanser, Problem Çözme

P-1302
EVLİLİK VE EBEVEYN OLMA SÜRECİNDE KORUYUCU RUH SAĞLIĞI

Hanife Salur¹

¹ | Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Evlilik ve ebeveyn olma süreci kişinin hayatında gelişimsel olarak dönüm noktalarından biridir. İki farklı insanın geçmiş yaşantılarından getirdiği tüm alışkanlıklar ve davranış biçimleri evlilik ve ebeveyn olma sürecinde bir takım sorunların yaşanmasına neden olabilmektedir. Çalışma evlilik ve ebeveyn olma sürecinde koruyucu ruh sağlığının etkisini saptamak amacıyla yapılmıştır.

Method: Çalışma kapsamında Pubmed, Google Akademik ve Ulusal Tez Merkezi; 'koruyucu ruh sağlığı', 'tek ebeveynlik', 'evlilik uyumu', 'psikiyatri hemşireliği-koruyucu faktörler', 'evlilikte sorun çözme', 'yüksek riskli aileler' indeksleri kullanılarak taranmış ve 1 yüksek lisans tezi ve 5 makaleden yararlanılmıştır. Ayrıca editörlüğü Doç. Dr. Celale Tangül Özcan ve Doç. Dr. Nermin Gürhan' a ait " Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri " kitabı ve Prof. Dr. Olcay Çam ve Doç. Dr. Esra Engin'in editörlüğünde yazılan " Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı " kitabından faydalanılmıştır.

Bulgular: Koruyucu ruh sağlığı; ruhsal hastalığın başlamasını önlemeyi ya da geciktirmeyi, hastalığın süresini kısaltmayı ve ruhsal hastalığa bağlı yeti yitimini azaltmayı amaçlar. Koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin temelinde hastalığa ait risk faktörlerinin olduğu ve bunlara yönelik politikalar geliştirilmesi gerektiği düşüncesi yatmaktadır. Evlilik ve ebeveyn olma gibi yaşam döngüsü durumlarının risk potansiyeli yüksek durumlar arasında olduğu bilinmektedir.

Evlilik ilişkisine zarar veren problemler arasında; eşler arasındaki iletişimin yetersiz ve hatalı olması, aile içi şiddet, evlilikten önce birbirini tanıyamama, evliliğe yönelik gerçekçi olmayan beklentiler, cinsiyet farklılıkları (kadınlar ve erkeklerin davranış, alışkanlık vb. genel farklılıkları), din, etnik köken, sosyal statü, eğitim düzeyi veya ırk farklılıklarından kaynaklanan çatışmalar, sadakatsizlik etken olabilmektedir.

Ebeveyn olma sürecinde yaşanan güçlükler arasında ise adölesan gebelikler, plansız gebelik, zorlu gebelik dönemi, çocuğun büyütülmesi ve disiplini ile ilgili fikir ayrılıkları, özel ihtiyaçları olan (engelli) bir çocuğun doğumu, çocuğun yaşamı tehdit eden bir hastalık tanısı olması, çocuğun kaybı gibi problemler göze çarpmaktadır.

Sonuç: Koruma düzeyindeki hemşirelik girişimleri, evliliğin çeşitli aşamalarında nelerin beklendiğine dair eğitim vermeyi içerebilir. Bu tip müdahalede bireysel ve çift terapileriyle benzer durumları yaşayan çiftlerden oluşan destek veya eğitim grupları etkili olabilir.

Ebeveyn olma sürecine yönelik koruma düzeyindeki hemşirelik girişimleri daha çocuk doğmadan önce başlamalıdır. Ebeveynlere yönelik hemşirelik girişimleri; ebeveynin çocukla ilişkisini geliştirmeye, çocuğun davranışlarına yönelik tepkilerini ayarlamaya ve etkili yönetim becerileri kazanmasına yardım sağlamak olmalıdır.

Danışman olarak psikiyatri hemşiresinin hedefi; bireye ve aileye kendilik yeterliliği, kendilik yardımı ve kendi problemlerini çözmede artan bir sorumluluk duygusu kazandırmak olmalıdır. Bu bağlamda psikiyatri hemşiresi; değerlendirme, koordinasyon, sevk etme (yönlendirme) , eğitim, rehabilitasyon, krize müdahale, sosyal yardım sağlama, sorunlarla baş etmeye yardım etme, psikolojik işlevlerin yerine getirilmesine yardım etme, motivasyonu destekleme ve iyilik halinin sürdürülmesi hedeflerine ulaşmayı amaçlar.

P-1303
ERGENLERDE DEPRESYON İLİŞKİLİ İNTİHARLARIN ÖNLENMESİNDE HEMŞİRELELİK
MÜDAHELELERİ

Hacer Ak , Fatma Eker¹

¹| Düzce Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Ergenlik, intihar ve kendine zarar verme gibi yüksek riskli davranışların arttığı stresli bir dönemdir. Dünya Sağlık Örgütü(DSÖ)' göre intihar, ergenlerde en sık görülen ölüm nedenleri arasında yer almaktadır. Ülkemizde gençler arasında intihardan ölümler diğer ülkelerle karşılaştırıldığında düşüktür. Ancak ergenlerdeki intihar girişimleri, acil servise yapılan psikiyatrik başvurular arasında en yaygın başvuru nedenlerinden biri haline gelmiştir. TÜİK(2015) raporuna göre intihar eden kadınlarda oran %18 ile 15-19 yaş grubunda bulunurken, erkeklerde ise bu oranın %12,8 ile 20-24 yaş grubunda olduğu belirtilmektedir.

İntihar girişiminde bulunan ergenler üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda psikiyatrik bozukluklar intihar davranışının temelinde yer alan en önemli etmen olarak saptanmıştır. Psikiyatrik bozukluklar arasında depresyon ilk sıralarda yer almaktadır. Erişkinlerde yapılmış çalışmalar sonucunda depresyonun intihar riskini diğer psikiyatrik bozukluklara kıyasla 3,5-4,5 kat, arttırdığı bildirilmiştir. Yapılan bir çalışmada intihar girişiminde bulunan ergenlerin %26,3'nün depresyon tanısı aldığı, diğer bir çalışmada ise benzer şekilde depresyonu olan ergenlerin son 6 ay içerisinde %71,4'ünde intihar düşüncesinin geliştiği ve %27'sinin intihar girişiminde bulunduğu saptanmıştır. Bu sonuçlar literatür ile uyumlu bulunmuştur.

Depresyonu olan ergenlerde intihar davranışının yüksek oranda saptanması bu kişilerle çalışanların mutlaka intihar riskini değerlendirmesi ve bunun için de intihar davranışı için muhtemel risk etmenlerini iyi bilmesi gerektiğini düşündürmektedir. Depresyonu olan ergenlerle yapılan çalışmalarda intihar davranışı için cinsiyet, düşük sosyoekonomik düzey, aile içi problemler, anne ve babada depresyon varlığı, düşük eğitim düzeyi, okul devamsızlığı, aile içi fiziksel istismara maruz kalma, hastada ve ailede geçmiş intihar girişi öyküsü, umutsuzluk, düşük benlik saygısı, madde kullanımı gibi etmenler saptanmıştır.

Ergenlik döneminde görülen depresyonun, kişinin yaşamını olumsuz yönde değiştireceği görülmektedir. Depresyonu olan bireylerde intihar riskinin de yüksek olduğu düşünülürse intiharı önlemede hemşirelik müdahalelerin önemi ortaya çıkmaktadır. İntihar girişiminin önlenmesinde hemşirenin aktif rolleri vardır. Çünkü hemşire hasta ile 24 saat vakit geçiren, terapötik iletişim kuran, deneyimli ve donanımlı sağlık profesyonelleridir. Depresif ergenlerle intiharı önleme müdahalelerinde terapötik tedavi yaklaşımında bulunulmalıdır. Depresyon tanısı alan ergenlerin bir kısmı intiharı düşünürken diğer bir kısmı ise intiharı düşünmemektedir. Bazı hastaların da intihar girişiminde bulunduğu saptanmıştır. Bu sonuca dayanarak depresyonu olan bireylerde intihar eğiliminin farklı görünümde olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çalışma; Pub-med, Science Direct, Google School, Ebcs-host gibi veri tabanları "psikiyatri hemşireliği ve intihar önleme", intihar önleme programları, "depresyonu olan ergenlerde intihar", "Psychiatric nursing and suicide prevention", "suicide prevention programs", "suicidal adolescents with depression" anahtar kelimelerle Türkçe ve İngilizce taranarak hemşirelerin intiharı önleme müdahalelerini derlemek amaçlı yapılmıştır.

Depresyonu ve dolayısıyla intiharı önleme müdahalelerinden bazıları; Psikodinamik Terapi, Kişilerarası İlişkiler Terapisi (KİT), Bilişsel Davranışçı Terapi(BDT), Aile Terapisi, Varoluşçu Terapi, Problem Çözme Terapisi(SÇT), Farkındalık Eğitimi ve Psikoeğitim'dir.

Bu çalışmada hemşirelerin intiharı önleme müdahaleleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. Ülkemizde ergenlerde depresyon ilişkili intiharların nedenleri üzerinde çalışmalar mevcut olmasına rağmen hemşirelik müdahaleleri üzerine az çalışmaya rastlanılmıştır. Çalışmanın klinikte, acilde, toplumda ve okulda ergenlerle çalışan hemşirelere katkı sağlayacağı, depresyon ilişkili intiharların azaltılmasına yardımcı olacağı ve literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: 'Depresyonu Olan Ergenlerde Intihar'' , 'Psikiyatri Hemşireliği Ve Intihar Önleme, Intihar Önleme Programları

P-1306
PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN GÖZLEM RAPORU YAZMAYA İLİŞKİN
DÜŞÜNCELERİ

İlkay Keser¹ , Kerime Bademli¹ , Melahat Kurşun² , Selen Bozkurt³

¹| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

²| Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, Psikiyatri Kliniği , Antalya

³| Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Antalya

Giriş ve Amaç: Gözlem yapma, psikiyatrik bakımı planlama ve yönetmenin temel basamağını oluşturan veri toplama sürecinin en temel araçlarından birisidir. Psikiyatri hemşireleri, hastanın durumunu anlamak, hastalığın belirtilerini belirlemek, hastalığın nedenlerini ortaya çıkarmak, hastanın bakım gereksinimlerini saptamak, hastaya uygulanacak tedaviye karar vermek ve hastanın kendini ifade etmesine olanak sağlamak, hastaya yapılan bakım müdahalelerinin sonuçlarını değerlendirmek, hastanın tedaviye tepkisini ve hastalığının seyrini izlemek gibi pek çok amaçla gözlemi kullanmaktadırlar. Bu çalışma psikiyatri kliniklerde gözlem yapmayı/yazmayı kolaylaştırma ile ilgili hazırlanan bir projenin kapsamında, psikiyatri kliniğinde çalışan hemşirelerin gözlem raporu yazmaya ilişkin görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla, tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma, Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, Psikiyatri Kliniğinde çalışan 8 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından literatüre göre oluşturulan anket formu aracılığıyla, 10 Mayıs-10 Haziran 2016 tarihleri arasında yüz yüze görüşme yöntemi ile elde edilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda; hemşirelerin tamamının bayan, %85.7'sinin 40 yaş altı, %85.7'sinin evli, %85.7'sinin lisans mezunu olduğu, %71.5'inin 5 yıl ve üzeri süredir psikiyatri kliniğinde çalıştığı saptanmıştır. Katılımcıların tamamı gözlem yazmayı, hemşirenin klinik içi yapması gereken uygulamalar arasında belirtmiştir. Katılımcıların %71.4'ü gözlem raporu yazdığını, %85.7'si gözlem raporunun yazılması gerektiğini, %71.4'ü gözlem yazarken güçlük yaşadığını, güçlük yaşama nedeni olarak en yüksek oranda (%71.4) gözlem yapma ve yazmanın zor olduğunu, %57.1'si gözlem yazmayı zaman kaybı olarak gördüğünü ifade etmişlerdir. Katılımcıların %42.9'u gözlem raporlarının yorum katmadan, okunaklı, sade bir dille yazılması gerektiğini belirtmişlerdir. Genel görünüm(%100), yeme-içme(%85.7), sosyal davranış özellikleri(%85.7) yüksek oranlarda gözlem alanı olarak belirtilirken, konuşma içeriği(%14.3) ve motor davranışlar(%14.3) düşük oranlarda gözlem alanı olarak belirtilmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Örneklem sayısının az olması nedeniyle bulgularımız genellenememekle birlikte daha büyük örneklemde benzer çalışmaların yapılmasına gereksinim olduğu düşünülmektedir. Araştırmanın sonucunda hemşirelerin gözlem yazmanın öneminin farkında oldukları ancak bu konuda yeterli eğitime sahip olmamaya bağlı olarak, gözlem yazmada zorlandıkları düşünülmektedir. Gözlem yazmanın standart formlar oluşturularak ve teknolojik kaynaklar aracılığıyla kolaylaştırılmasını ve zaman kazandırıcı uygulamaların aktif hale getirecek çalışmaların yapılmasını önermekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşiresi, Gözlem Yapma, Gözlem Yazma

HEMŞİRELERİN ÖZGEÇİLİK DAVRANIŞLARININ TRANSAKSİYONEL ANALİZ EGO DURUMLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Aynur Akar¹ , Özlem Şahin Altun²

¹| Milli Eğitim

²| Atatürk Üniversitesi

Giriş ve Amaç: TA Kuramına göre bir insanın kişiliği üç bölümden oluşur. Bunlar "Ebeveyn ego durumu", "Yetişkin ego durumu" ve "Çocuk ego durumu"dur. Ebeveyn ego durumumuz, "kişiliğimizin, insanlara nasıl davranmaları gerektiği konusunda öğütler, emirler veren kısmı olmakla beraber davranışlarımızı etkileyen prensip, kural, değer kısacası dış dünyayla ilgili kalıpları içerir." "Çocuk ego durumu, "bireyin yaşamla baş etmek üzere kendi potansiyelini kullanırken kendisinin oluşturmuş olduğu ve çocukluğundan da izler taşıyan duygu, düşünce ve davranış örüntüleridir." Yetişkin ego durumu ise, "kişiliğimizin akılcı yanıdır ve algılama, bellekte tutma, veri işleme gibi bilişsel etkinlikler onun fonksiyonudur."

İnsan ilişkileri üzerine kurulu bir meslek olan hemşirelikte, bakım sürecinin niteliği hemşirenin diğer insanlarla etkili iletişim kurma yeteneği ile yakından ilişkilidir. Hemşirelerin etkili kişilerarası ilişkiler ve iletişim becerisi geliştirmesi sonucunda hemşireliğin ve sunulan hizmetin niteliğinin de aynı düzeyde artması beklenmektedir.

Özgeçiliğin, hemşirelerin sahip olması gereken temel değerlerden biri olduğunu ve hemşirelik mesleğinin temelinin kişilerarası iletişime dayandığını vurgulayan çok sayıdaki kaynağa karşın ilgili literatür incelendiğinde hemşirelerin özgeçilik davranışlarını belirlemek ve Transaksiyonel Analiz ego durumları açısından incelemeye yönelik yapılmış çalışmanın olmadığı dikkat çekmektedir. Bu bağlamda araştırma, hemşirelerin özgeçilik davranışlarını belirlemek ve transaksiyonel analiz ego durumları açısından incelemek amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı niteliktedir. Araştırmanın evrenini, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesinde çalışan hemşireler oluşturmuştur. Araştırma örneklemini 2014 yılı Ağustos-Eylül aylarında ilgili hastanede çalışan ve araştırmayı kabul eden 324 hemşire oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Ego Durumları Ölçeği" ve "Özgeçilik Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; yüzdelik, ortalama, standart sapma, Pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin Ego Durumları Ölçeğinin Eleştirel Ebeveyn alt boyut puan ortalamalarının 0.16 ± 0.03 , Koruyucu Ebeveyn alt boyut puan ortalamalarının 0.23 ± 0.02 , Yetişkin alt boyut puan ortalamalarının 0.22 ± 0.01 , Uygulu Çocuk alt boyut puan ortalamalarının 0.19 ± 0.02 ve Doğal Çocuk alt boyut puan ortalamalarının 0.18 ± 0.03 olduğu bulunmuştur. Hemşirelerin Özgeçilik Ölçeğinin toplam puan ortalamalarının ise 65.35 ± 11.24 olduğu bulunmuştur. Araştırmada Hemşirelerin, Ego Durumları Ölçeğinin Koruyucu Ebeveyn ve Yetişkin alt boyut puan ortalamaları ile Özgeçilik Ölçeğinin tüm alt boyut puan ortalamaları ve toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç: Hemşirelerin özgeçilik düzeylerinin ortalamanın üzerinde olduğu bununla birlikte özgeçiliği yüksek olan hemşirelerin Koruyucu Ebeveyn ve Yetişkin ego durumunu kullandıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Özgeçilik, Transaksiyonel Analiz Ego Durumları

P-1308
İTERN ÖĞRENCİLERİNİN PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE HASTA BAKIMINA İLİŞKİN DÜŞÜNCE VE DENEYİMLERİ

İlkay Keser¹ , Kerime Bademli²

¹| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Giriş ve Amaç: Hemşireler için psikiyatri kliniğinde çalışmak, hastanın genel ve davranışsal risklerini tanımlamak, hemşirelik bakımını objektif kriterler kullanarak bakımı sunmak ve bakım kalitesini arttırarak hastanın sağlık risklerini en aza indirmeyi kapsar. Psikiyatri hemşirelerinin kliniklerde hasta bakımına ilişkin yaşadıkları deneyimler, psikiyatri hemşirelerinin hemşirelik bakımına ilişkin içgörü kazanmalarına ve hemşirelik bakımı ile ilgili destekleyici stratejiler geliştirmede bilgi kazanmalarına katkı sağlar. Hemşirelik mesleğine adım atmak üzere olan öğrencilerin psikiyatri kliniğinde edinmiş olduğu deneyimlerin değerlendirilmesi, lisans düzeyinde psikiyatri hemşireliği eğitim programının klinik uygulamaya yansımaları ve eğitimin niteliğinin değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda bu çalışma ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği intern uygulama dersi alan öğrencilerin, psikiyatri kliniğinde uygulama sırasında hasta bakımına ilişkin görüşlerini belirlemek, bu konudaki düşünce ve deneyimlerine ilişkin derinlemesine veriler sunmak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde okuyan son sınıf ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği intern uygulama dersi alan ve ruhsal bozukluk tanısı almamış olan 12 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada kalitatif (nitel) araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilim) yöntem kullanılmıştır. Bireysel ve odak grup görüşmesi yapılmış olup görüşmelere öğrencilerin tamamı katılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan 7 demografik, 8 yarı yapılandırılmış olmak üzere 15 sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %75'i erkek, %25'i kız öğrenci olmakla birlikte yaş ortalamaları 23.25'tir. Çalışmanın bulguları öğrencilerin ruh sağlığı bozuk bireyle çalışırken, bakım kavramına ilişkin düşünceleri, yaşadıkları deneyimler ve duygular, yaşadıkları güçlükler, güçlüklerle başetme ve verilen bakımın hastanın tedavi sürecine etkisi temaları altında gruplandırılarak tartışılmıştır.

Sonuç Ve Öneriler: Araştırmanın sonucunda, psikiyatri kliniğinde intern uygulama yapan öğrencilerin hastalarla çalışırken güçlük yaşadıkları, duygusal olarak etkilendikleri, teorik eğitimin yeterli ancak teoriğin pratiğe entegrasyonunda sorun yaşadıkları, sorunlarla baş etmek için farklı destek kaynaklarını kullandıkları, psikiyatrik bakım kavramını herbirinin farklı tanımladıkları ve öğrencilerin verdikleri bakımın hastanın tedavi sürecine olumlu katkı sağladığını düşündükleri saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda teorik eğitim ile klinik eğitimin entegrasyonu ile ilişkili düzenlemelerin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Intern Öğrenci, Psikiyatrik Bakım

ATILGANLIĞI GELİŞTİRMEDE, İLETİŞİM BECERİLERİ GELİŞTİRME DERSİNİN ETKİSİ

Kerime Bademli¹ , İlkay Keser¹

¹| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Giriş ve Amaç: Hemşirelik mesleğinin en temel unsurlarından birisi iletişimdir. Hasta hemşire ilişkisinde güvene dayalı ilişki kurmak ve sürdürebilmek doğru ve etkili bakım verebilmek için önemlidir. Bunun yanı sıra hemşirenin sağlıklı ilişkiler kurabilmesi, kendisini uygun şekilde ifade edebilmesi için atılganlık becerisinin de gelişmiş olması gerekir. İletişim dersleri hemşirelik eğitim programlarının tamamlayıcı bir parçasıdır. Bu bağlamda, bu çalışma iletişim becerileri geliştirme dersi alan öğrencilerin atılganlık becerileri üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini, Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören İletişim Becerileri Geliştirme Dersini alan 2. Sınıf öğrencileri, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 78 öğrenci oluşturmuştur. Ders kapsamında, katılımlı öğretim yöntemleri kullanılarak, atılganlık becerisi için gerekli olan hayır diyebilme, ben dilini kullanma, isteklerde bulunabilme, iltifat etme ve kabul edebilme, kendini tanıma, duygularını ifade edebilme konuları ele alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyo-demografik veri formu ve Rathus Atılganlık Envanteri kullanılmıştır. Araştırmanın ön-test verileri dönem başında, son test verileri ise dönem sonunda toplanmıştır.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin yaş ortalamasının 20.3 olduğu, %83.3'ü kızlardan oluştuğu saptanmıştır. Öğrencilerin, %52.6'sı kendi iletişim beceri düzeyini iyi, %69.2'si kendisini girişken olarak tanımlamışlardır. Öğrencilerin tamamı hemşirelikte iletişim becerilerini geliştirmenin önemli olduğunu ve %92.3'ü dersin kendi iletişim becerilerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %48.7'si hasta hemşire ilişkisi için iletişim becerileri dersinin önemli olduğunu ve %85.7'si dersin sonunda atılganlık becerilerinin geliştiğini ifade etmişlerdir. Araştırmanın sonucunda Ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında öğrencilerin atılganlık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir artış olmamakla birlikte, çekingen öğrenci sayısında azalma, orta düzey atılganlık becerisine sahip öğrenci sayısında artma olduğu saptanmıştır.

Sonuç ve öneriler: İletişim becerileri geliştirme dersi öğrencilerin atılganlık becerisi üzerinde etkili olmuştur. Ancak, dersin kalabalık bir sınıfta klasik öğretim yöntemleri ile yapılmış olmasının araştırma sonucunu etkilediği düşünülmektedir. Küçük grupla, katılımlı öğretim yöntemi kullanılarak atılganlık becerisi öğretiminin etkili olacağı düşünüldüğünden, iletişim becerisi geliştirmeye yönelik derslerin küçük gruplarla, katılımlı öğretim yöntemleri kullanılarak yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Eğitimi, İletişim Becerisi Geliştirme, Atılganlık

ŞİZOFRENİ TARAFINDAN YUTULMA KİM OLMAYA BAŞLADIM?

Kerime Bademli , Neslihan Lök

Şizofreni bireyin duygu, düşünce ve davranış alanlarını olumsuz yönde etkileyen kronik ruhsal bir hastalıktır. Şizofreninin bireylerin benlik algılarına önemli düzeyde zarar verme riski vardır. İlk kez şizofreni tanısı alan birey, kendisini etiketlemeye hazır olmakta ve kendisini “sadece şizofrenik” olarak tanımlamaktadır. Bu nedenle şizofreni tanısı alan birey kendini damgalama, düşük benlik saygısı, umutsuzluk, depresyon ve zamanla toplumsal uyumda azalma gibi sorunlarla baş etmek zorunda kalarak hastalık tarafından yutulabilmektedir. Hastalık tarafından yutulma, bireyin hastalandığında kendi kimliğini kaybetme ve kendisini ve benlik kavramını göz ardı etme süreci olarak tanımlanmaktadır. Hastalık tarafından yutulmanın ilk sonucu olarak bireyin benlik kavramı şizofreniye dayalı benlik kavramı ile yeniden düzenlenmektedir. Benlik kavramı, bireyin kendisini algılamasını, kendisinin diğer insanlarla olan ilişkilerine ait algılarını ve bütün bu algılara verilen değerlerini içerir.

Yapılan çalışmalarda şizofreni hastalarında içgörü eksikliği olmasına rağmen, hastalık tarafından yutulma algılarının gelişebildiği belirtilmektedir. Aynı zamanda benlik saygısı ile hastalık tarafından yutulma arasında ilişki olduğu vurgulanmaktadır. Bir başka çalışma da ise hastalık tarafından yutulma ile umutsuzluk ve düşük benlik saygısı arasında pozitif ilişki görülürken öz yeterlilik ile hastalık tarafından yutulma arasında negatif ilişki bulunmuştur. Literatürde hastalık tarafından yutulma kavramının kronik hastalığın benlik kavramı üzerindeki etkisini anlamada yararlı bir bakış açısı sağladığı belirtilmektedir. Hastalık tarafından yutulmanın yüksek olması erken yaşta şizofreni tanısı alma, hastalığın uzun süreli olması, uzun süre hastanede yatma ve azalmış sosyal ilişkiler ile ilişkili olduğu yapılan çalışmalarda ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte kadınların erkeklerden daha fazla hastalık tarafından yutulmaya yatkın oldukları belirtilmektedir.

Psikiyatri hemşireleri tarafından şizofreni hastalarına uygulanan hemşirelik müdahalelerinin yeni şizofreni tanısı almış hastaların benlik kavramlarını geliştirdiği ve hastalık tarafından yutulmalarını sınırlandırdığı belirtilmektedir. Psikiyatri hemşiresi şizofreni hastasına müdahalede hastanın hastalığına yönelik duygusal tepkisini değerlendirme, hastalık deneyimi konusunda görüşme yapma, benlik kavramını geliştirme, baş etme becerilerini öğretme ve umudunu geliştirme müdahaleleri ile hastanın hastalık tarafından yutulmasını sınırlandırabilir.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Benlik Kavramı, Yutulma

P-1312
ETİK AÇIDAN BİR BAKIŞ : ALZHEİMER

Özlem Işıl¹ , Hale Tosun

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Ülkemizde yaşlı nüfus oranının artması ile birlikte yaşlılık döneminde görülen hastalıkların başında; yaşın ilerlemesi ile ortaya çıkan, bilişsel ve fiziksel fonksiyonların azalması ile seyreden, geri dönüşümü olmayan ve progresif bir hastalık olan Alzheimer gelmektedir.

Sağlıkta yeni hizmet anlayışı, pek çok kronik hastalığın yanı sıra Alzheimer’da da bakım sorumluluğunun ağırlıklı olarak aile ve yakınları tarafından üstlenilmesine neden olmuştur. İlerleyici özelliği nedeniyle hastaların sürekli değişimler yaşamasına, aile üyeleri ve bakım verenlerin yaşantılarının çeşitli boyutlarının etkilenmesine ve zorlanmasına yol açmaktadır. Bu nedenle yönetilmesi zor bir süreç olan Alzheimer hastalığında tanı alan birey, aile ve bakım vericiler birçok etik sorun ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Yunanca “ethos” kelimesinden kaynak alan etik, insanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerin temelini oluşturan değerleri, normları, kuralları iyi-kötü gibi ahlaksal açıdan araştıran bir felsefe disiplini olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda sağlık teknolojisindeki gelişmeler etik sorunlar ve ikilemlerin daha fazla yaşanmasına neden olmakla birlikte, evrensel etik ilkelerin önemi giderek artmaktadır. Zarar vermeme/yarar sağlama, özerklik, adaletli ve eşit davranma, mahremiyet ve sır saklama gibi etik ilkeler özellikle ikilemlerin çözümünde, hasta adına en doğru olana karar vermede yararlanabilecek temel öğelerdir.

Alzheimer’lı birey adına doğru karar verme bakım vericiler açısından oldukça güçtür. Çünkü günlük yaşam aktivitelerini karşılamaya yönelik olarak hastalığın ilk ve orta evresinde kısmen, fakat ileri döneminde ise tam bağımlı olması kendi adına karar vermesini mümkün kılamayacaktır. Böyle bir durumda hasta adına en doğru olana karar verme konusunda hastanın yasal temsilcisi ile işbirliği yapılması gerekmektedir. Sürecin progresif olması nedeni ile hastaya ait bilgilerin kendisi ile nasıl ve ne şekilde paylaşılacağına öncelikle hasta ile sonrasında da duruma göre yasal temsilcisi ile birlikte karar verilmesi etik açıdan zarar vermeme/yarar sağlama, sır saklama, adaletli olma konusunda hasta için en doğru olanın yapılmasına olanak sağlayacaktır.

Özellikle Alzheimer’da etik ilkeler açısından hareket etmek ve bu konuda yaşanan etik ikilemleri çözmek hastalığı yaşayan bireylerin hastalığa ait özellikleri nedeni ile daha güçtür. Çünkü Alzheimer’lı bireyin hastalık sürecindeki progresif bilişsel ve fizyolojik fonksiyonlarındaki azalma aile üyeleri ve bakım verenler açısından etik ikilemlerin daha yoğun yaşanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle Alzheimer’da yaşanan etik sorunların çözümünde aile üyeleri ve bakım verenler açısından, hasta birey adına doğru karar verme sıklıkla yaşanan güçlükler arasında yer almaktadır. Alzheimer’lı bireylerin bakımında karşılaşılan etik ikilemlerin ve sorunların çözümü, insan ve yaşam hakkının gerekliliği adına evrensel etik ilkeler doğrultusunda hareket etmeyi gerekli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler : Alzheimer, Etik, Etik İlkeler, Etik İkilemler

LİSE ÖĞRENCİSİ ERGENLERE VERİLEN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK EĞİTİMİN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK İNANCA VE SOSYAL MESAFEYE ETKİSİ

Hatice Çalık Koyak¹, Hülya Arslantaş²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi, Aydın

²| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi, Aydın

Amaç: Bu çalışma, lise öğrencisi ergenlere verilen ruhsal hastalıklara yönelik eğitimin ruhsal hastalıklara yönelik inanca ve sosyal mesafeye etkisini araştırmak amacı ile yarı deneysel ön test-son test kontrol gruplu desen etkisinde yapılmış bir araştırmadır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Afyonkarahisar Dazkırı İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 4 lisede öğrenim gören 727 öğrenci, desen etkisi göz ardı edilerek ölçeklerden yüksek puan alan 176 kişi ise örnekleme oluşturmuştur. Araştırmanın uygulama kısmı 2014-2015 öğretim yılının bahar yarıyılında yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından oluşturulan 26 sorunun bulunduğu anket formu, Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği ve Sosyal Mesafe Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Her iki ölçekten de yüksek puan almak ruhsal hastalığa yönelik damgalamanın ve sosyal mesafenin fazla olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeklerden yüksek puan alan 176 öğrenci basit rastgele tesadüfi örnekleme yöntemine göre iki gruba ayrılmıştır (deney:88; kontrol:88). Deney grubuna araştırmacı tarafından oluşturulan ruhsal hastalıklara yönelik damgalama eğitimi verilmiştir. Eğitim programı haftada iki toplamda on saatten oluşan ders anlatımlı ve tartışmalı olarak planlanmış olup; sağlık ve ruh sağlığının tanımı, ruhsal yönden sağlıklı/sağsıksız olan bireylerin özellikleri, ruhsal hastalıkların nedenleri, ruhsal bozukluklarla ilgili bilinen bazı yanlış inançlar, başlıca ruhsal hastalıklar (Şizofreni, Duygu durum, Anksiyete) ve damgalamanın tanımı, damgalama ile mücadele için neler yapılabileceği anlatılmıştır. Eğitim kapsamında “Akıl Oyunları” ve “Biz, Siz, Onlar” filmleri de gösterilmiştir. Eğitim sonrası son-test uygulanarak eğitimin etkinliği değerlendirilmiştir. Verilerin demografik değişkenlere göre dağılımını tespit etmek amacıyla frekans analizi, tanımlayıcı istatistikler ve öntest-sontest karşılaştırmasında MWU testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada kontrol grubunun %40,9’u kadın ve %59,1’i erkek; deney grubunun ise %54,5’i kadın ve %45,5’i erkek olarak bulunmuştur. Kontrol grubu öntest ve sontest sonuçları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Deney grubunda ise öntest ve sontest sonuçları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Deney grubundaki öğrencilerin ruhsal hastalığa sahip bireylere yönelik olarak “tehlikelilik”, “çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma” ve “utanma” algılarında düşüş saptanmıştır. Damgalama eğitimi verilen deney grubu öğrencilerinin ruhsal hastalığa sahip bireylere yönelik sosyal mesafe düzeylerinde de azalma olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Damgalama eğitiminin öğrencilerin ruhsal hastalığa yönelik inanç ve sosyal mesafe algılarını olumlu yönde değiştirdiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda erken yaşlardan itibaren okul eğitim programlarına damgalamayı azaltmaya yönelik eğitimler önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ergen, Ruhsal Hastalık, İnanç, Sosyal Mesafe.

P-1315
ROY UYUM MODELİNİN KULLANIMI: DERLEME

Tülün Liman , Demet Taşcı Eser

Amaç: Bu çalışma; Türkiye’de son 10 yılda Roy Uyum Modeli kullanılarak yapılan hemşirelik araştırmalarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: 2007-2016 yılları arasında yapılmış çalışmaları belirlemek için Pubmed veri tabanı, Elektronik dergiler, Google Akademik veri tabanlarında Roy Adaptasyon Model, Roy Uyum Model ve Hemşirelik Anahtar Kelimeleri kullanılarak tarama yapılmış ve 16 çalışmaya ulaşılmıştır.

Bulgular: Roy’a göre hemşirenin amacı, bireyin sağlık ve hastalık sürecinde çevresindeki uyaranlara uyumlu davranış gösterebilmesine yardım etmek olarak tanımlanmaktadır. Yapılan çalışmalarda Roy’un adaptasyon modelinin hemşirelik bakımı ve girişimlerde kullanımının artırılmasına teşvik edildiği görülmektedir.

Türkiye’de Roy Uyum Modeli Kullanılarak Yürütülen Hemşirelik Araştırmaları

ARAŞTIRMANIN YILI	ARAŞTIRMANIN ADI	ARAŞTIRMANIN TÜRÜ
2009	Bulantı kusma sorunu olan bir gebenin Roy Uyum Modeline göre incelenmesi	Olgu Sunumu
2010	Modifiye radikal mastektomi olmuş bir bayanın Roy’un Adaptasyon Modeline göre incelenmesi	Olgu Sunumu
2011	Koroner arter bypass greftli hastalarda erken dönem hemşirelik bakımının Roy Uyum Modeline göre analizi	Derleme
2011	Roy adaptasyon modeline dayalı danışmanlığın gebelikte bulantı kusmaya etkisi	Deneysel
2012	Roy Adaptasyon Modeli doğrultusunda verilen eğitimin hipertansiyon yönetimine etkisi	Yarı Deneysel
2012	Romotoid artritli bir vakanın hemşirelik bakımında Roy Adaptasyon Modelinin kullanımı	Olgu Sunumu
2013	Primer beyin tümörlü hastaların Roy Uyum Modeline göre Uyum durumlarının incelenmesi	Kalitatif
2013	Roy’un Uyum modeli kullanılarak karaciğer nakli sonrası uyumunun incelenmesi	Kalitatif

2014	Meme kanseri nedeniyle meme koruyucu cerrahi yapılan bir hastaya Roy Uyum Modelini temellendirilmiş hemşirelik yaklaşımı	Derleme
2014	<u>Roy Uyum Modeli'ne Temellendirilmiş Total Diz Protezi Ameliyatına Hazırlık Programı</u>	Tanımlayıcı Araştırma
2014	<u>Karanlıktan Aydınlığa Canlıdan Karaciğer Transplantasyonu; Roy Uyum Modeline Temellendirilmiş Nitel Bir Çalışma</u>	Kalitatif
2014	Roy Adaptasyon Modelinin hemodiyaliz hasta eğitiminde kullanımı	Derleme
2015	Karaciğer transplantasyonu planlanan bir hastanın hemşirelik bakımında Roy kullanımı	Olgu Sunumu
2015	Rektum Kanseri Nedeniyle Kolostomi Açılan Bireyin Hemşirelik Bakımında Roy Adaptasyon Modelinin Kullanımı: Olgu Sunumu	Olgu Sunumu
2015	Histerektomi Sonrası Hemşirelik Bakımında Roy Adaptasyon Modelinin Kullanımı	Olgu Sunumu
2016	Miyokard infarktüsü Sonrası Roy Uyum Modeline Dayalı Hemşirelik Yaklaşımı	Derleme

Sonuç: Son yıllarda Ülkemizde Roy Adaptasyon Modeli kullanılarak yapılan hemşirelik araştırmalarının arttığı ancak klinik uygulamalarda kullanımının yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Roy Adaptasyon Model, Roy Uyum Model, Hemşirelik

P-1316
SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ YETERLİLİK DÜZEYİ İLE MESLEK SEÇİMİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nalan Gördeles Beşer¹ , Semra Kocaöz¹

¹| Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Bu tanımlayıcı araştırma, sağlık yüksekokulu öğrencilerinin öz yeterlilik düzeyi ile meslek seçimi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Niğde Üniversitesi Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu'nda birinci sınıfta öğrenim gören ve derslere devam eden 146 öğrenci, araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeyip, evrenin tamına ulaşmaya çalışılmış ve toplam 136 öğrenci (evrenin %93.0) ile çalışma tamamlanmıştır. Araştırmaya Niğde Üniversitesi Etik Kurul onayı ve gerekli yazılı izinler alındıktan sonra başlanmıştır. Araştırmanın verileri, 16-27 Mayıs 2016 tarihleri arasında bilgi formu ve Genel Özyeterlilik Ölçeği* kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Kruskal Wallis Varyans Analizi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Katılımcıların %76.6'sının Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gördüğü, %67.7'sinin kadın, %62.9'unun 19 yaş ve altında, %86.3'ünün çekirdek aile tipine sahip, %62.1'i ekonomik durumlarının orta, %56.5'inin annesinin ilköğretim mezunu olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %51.7'sinin çoğunlukla il merkezinde ikamet ettiği ve %91.1'nin annesinin, %77.4'ünün babasının çalıştığı saptanmıştır. Öğrencilerin öz yeterlilik ölçeğinin başlama, yılmama, sürdürme çabası-ısrar alt boyutlarından aldıkları puan ortancalarının sırasıyla 31.00, 16.00, 9.00'dır. Özyeterlilik ölçeği'nin tüm alt boyutlarından aldıkları puan ortancaları ile meslek seçimine yönelik özellikler arasında istatistiki açıdan anlamlı fark olmadığı bulunmuştur ($p>0.05$). Okuduğu bölümü üniversite tercih sıralamasında ilk sırada yer alanların, idealindeki mesleği okuyanların, öğrenim gördüğü bölümden çok memnun olanların başlama, ilk sırada bölümünü tercih edenlerin, şuan okuduğu bölümden memnun olanların ve insanlara ve bebeklere yardım etmeyi sevenlerin yılmama ve birinci sırada tercihte okuduğu bölümü seçenlerin, idealindeki mesleği okuyanların, insanlara ve bebeklere yardım etmeyi sevenlerin, bölümünden memnun olanların sürdürme çabası-ısrar alt boyutlarından daha fazla puan aldıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak, okuduğu bölümü isteyerek ve bilinçli bir şekilde seçerek gelen ve bölümünden memnun olan öğrencilerin öz yeterlilikleri diğerlerine göre daha yüksektir. Bu nedenle üniversite yaşamına başlamadan önce, seçtiği meslekte çalışmaktan mutluluk duyacağı ve kendini gerçekleştirebileceği iş ve meslekler hakkında kariyer danışmanlıklarının yapılması, okudukları bölüme ve üniversite yaşamına oryantasyonlarının sağlanması öğrencilerin öz yeterliliğinin artırılmasında yararlı olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Özyeterlilik, Sağlık, Üniversite Öğrencisi, Meslek Seçimi

Tablo 1: Öğrencilerin Mesleki Tercihlerine Göre Özyeterlilik Ölçeği Puan Ortalamaları ve Ortancalarının Dağılımı

Özyeterlik Ölçeği Alt Ölçekleri		BAŞLAMA		YILMAMA		SÜRDÜRME ÇABASI-ISRAR	
	n	Ortanca	Min-Max	Ortanca	Min-Max	Ortanca	Min-Max
Öğrencilerin Mesleki Tercihleri							
BÖLÜMÜ SEÇMEDE ETKİLİ OLAN KİŞİ*							
Tercihini Kendisi Yapanlar	55	31.00	9.0-45.0	16.00	5.0-25.0	9.00	3.0-15.0
Bir başkasının etkisi ile tercih edenler	69	31.00	9.0-41.0	16.00	10.0-25.0	9.00	4.0-15.0
		p =0.996		p=0.751		p=0.986	
BÖLÜMÜN KAÇINCI TERCİH OLDUĞU**							
tercih	45	32.00	9.0-45.0	17.00	5.0-25.0	10.00	3.0-15.0
2-5. tercih	34	31.00	9.0-45.0	15.50	13.0-25.0	9.00	6.0-15.0
6≤ tercih	45	30.00	10.0-45.0	16.00	10.0-25.0	10.00	4.0-15.0
		p =0.578		p=0.661		p=0.994	

BÖLÜMÜ SEÇME NEDENİ**							
İş Bulma İmkânı	63	31.00	9.0-45.0	16.00	5.0-23.0	9.00	3.0-15.0
İdealindeki meslek	40	32.500	9.0-45.0	16.00	12.0-25.0	10.00	6.0-15.0
İnsanlara-bebeklere yardım etmeyi sevme	12	32.00	21.0-45.0	17.00	12.0-25.0	10.00	6.0-15.0
Puanın bu bölüme denk gelmesi	9	30.00	24.0-41.0	16.00	10.0-19.0	9.00	7.0-12.0
		p =0.674		p=0.445		p=0.154	
BÖLÜMÜ DEĞİŞTİRME İSTEĞİ*							
Değiştirmek istemeyen	113	31.00	9.0-45.0	16.00	10.0-25.0	9.00	4.0-15.0
Hemşirelik Bölümüne Geçmek İsteyen	11	31.00	13.0-45.0	16.00	5.0-22.0	10.00	3.0-15.0
		p =0.919		p=0.947		p=0.459	
BÖLÜM MEMNUNİYET DERECESİ**							
Çok memnun	13	34.00	19.0-45.0	16.00	13.0-25.0	9.0	7.0-15.0
Memnun	58	32.50	9.0-45.0	16.50	10.0-25.0	10.00	4.0-15.0
Kısmen memnun	40	30.00	9.0-45.0	15.50	12.0-22.0	9.00	6.0-15.0
Az memnun	8	30.50	18.0-38.0	16.0	12.0-22.0	8.50	5.0-12.0
Hiç memnun Değil	5	24.00	13.0-35.0	16.00	5.0-17.0	7.00	3.0-12.0
		p=0.263		p=0.637		p=0.283	

*Mann-Whitney U Testi yapılmıştır.

**Kruskal Wallis Varyans Analizi yapılmıştır

P-1318
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ YÜKSEK LİSANS TEZLERİNİN ÖZELLİKLERİ

Reyhan Koca¹ , Nazmiye Yıldırım²

¹| Balıkesir Asker Hastanesi Başhemşireliği, BALIKESİR

²| İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi BD, İSTANBUL

Amaç: Bu araştırma Türkiye’de psikiyatri hemşireliği alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin özelliklerini değerlendirmek amacı ile yapılmıştır.

Method: Tanımlayıcı tipteki bu çalışmada tezlere internetten T.C. Yükseköğretim Kurulunun “ulusal tez merkezi” sitesi taranarak ulaşılmıştır. Araştırmada 1977-2015 tarihleri arasında yapılmış ve T.C. Yükseköğretim Kurulu’nun “Ulusal Tez Merkezi” ne kaydedilmiş 3699 yüksek lisans tezi incelenmiş, bunların arasından 1985-2015 yılları arasında psikiyatri hemşireliğinde yapılmış olan 725 yüksek lisans tezine ulaşılmış ve bu tezlerin özellikleri değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bu tezlerin %39.2’sinin 2011-2015 yılları arasında yapıldığı, yüksek lisans yapan hemşirelerin %38.2’sinin hastanelerde çalıştığı saptanmıştır. Yüksek lisans tez danışmanlarının yarıya yakınının (%45.2) unvanı yardımcı doçent olup, tez danışmanlarının %59.7’sinin uzmanlık alanının psikiyatri hemşireliği alanında olmadığı belirlenmiştir. Yüksek lisans tezlerinin %33.1’inin örneklemini hemşireler, %28.7’sini genel klinik hastaları ve yakınları, ancak %6.6’sını psikiyatri hastaları ve yakınları, %6.2’sini sağlıklı bireyler oluşturmuştur. Tezlerin %78.1’inin hastane ortamında yapıldığı, büyük çoğunluğunun (%82.2) tanımlayıcı olduğu, veri toplama aracı olarak %68.6’sında anket ve ölçek kullanıldığı saptanmıştır. Tezlerin %32.8’inin örneklem sayısı 100 ve altındadır, %30.1’inin uygulama süresi 3 ay ve 3 aydan az sürededir. Tezlerin konu alanı en sıklıkla (%11.9) hemşirelerin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi hakkındadır. Bunu %10.9 oranında hemşirelerin anksiyete düzeylerinin belirlenmesi ve %10.5 oranında genel klinik hastasının psikososyal değerlendirmesi takip etmektedir. Fiziksel hastalığı olan hasta, hasta ailesinde, gebelerde ve öğrencilerde anksiyetenin değerlendirilmesinin sıklıkla konu alanı olduğu dikkati çekmektedir.

Sonuç: Bu çalışma sonuçlarının, Türkiye’de ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin mevcut durumu hakkında bilgi sağlayacağı ve Türkiye’de ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği alanındaki çalışmaların yönünün belirlenmesine olanak sağlayacağı düşünülmektedir. Buna göre, klinik psikiyatri servisinde veya toplumda, acil veya kronik psikiyatrik bozukluğu olanlara yönelik psikiyatri hemşireliği hizmetlerini içeren çalışmalara ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca bu tezlere danışmanlık yapabilecek psikiyatri hemşireliğinde uzmanlaşmış öğretim üyelerine ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Hemşirelikte Yüksek Lisans, Tez.

P-1328
BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNİN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI KLİNİĞİ'NDE TEDAVİ
GÖREN HASTALARIN NANDA'YA GÖRE BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANILARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

Sibel Öztürk¹ , Hüzün Süt ¹

¹| Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Hemşirelik Araştırma Geliştirme Kurulu, Adana

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği'nde yatan hastaların NANDA'ya göre belirlenen hemşirelik tanımlarının değerlendirilmesidir.

Materyal-Metod: Bu çalışma tanımlayıcı, kesitsel ve prospektif olarak planlanmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi'nden izin alınmıştır. Nisan 2016-Haziran 2016 tarihleri arasında Çukurova Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği'nde yatan hastaların hemşire gözlem dosyalarından, hasta taburcu olduktan hemen sonra veriler toplanmıştır. Veri toplama formunda hastaların demografik özellikleri, hastalık tanımları, EKT uygulanma durumu, fiziksel kısıtlama, uğraşı terapisine katılma durumu ve hemşirelik tanımları yer almaktadır. Çalışmaya 76 hasta alınmıştır.

Tablo 1: Hastaların boy, kilo ve beden kitle indeksi değerleri

	Ortalama	Standart sapma	Min.	Max.
Boy	162,64	9,46	146,00	185,00
Kilo	74,00	16,94	46,00	127,00
Beden Kitle İndeksi	28,03	6,11	17,91	44,58

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 42,02±15,17 (min-max, 14-72); idi. Hastaların %60,5'i kadın, %60,5'i evli, %36,8'i ilköğretim mezunu ve %69,7'si çalışmamaktadır. %82,9'u il merkezinde ve %43,4'ü eşi ve çocuklarıyla yaşamaktadır. %40,8'i EKT tedavisi almıştır. %31,6'sı klinikte uğraşı terapisine katılmıştır. Hastaların %5,3'üne fiziksel kısıtlama uygulanmıştır. Hastaların tanı dağılımına bakıldığında ilk 3 sırada depresyon (%38,2), psikotik bozukluk (%26,3) ve bipolar bozukluk (%10,5) yer almaktadır. Hemşirelik tanımları incelendiğinde; ilk 3 sırada ağrı (%43,4), anksiyete (%39,5) ve kişisel bakımda yetersizlik (%36,8) yer almaktadır.

Tablo 2: Hastaların tıbbi tanımları

Tıbbi Tanılar	Sayı	%
Depresyon	29	38,2
Psikotik bozukluk	20	26,3
Bipolar bozukluk	8	10,5
Somatizasyon bozukluğu	5	6,6
Alkol bağımlılığı	4	5,3
Mental retardasyon (rapor hastası)	2	2,6
Borderline kişilik bozukluğu	2	2,6
OKB	2	2,6
Konversif Bozukluk	2	2,6
Dissosiyatif Bozukluk	1	1,3
Antisosyal kişilik bozukluğu	1	1,3

Sonuç: Çalışma kapsamına alınan hastaların NANDA'ya göre en sık belirlenen 6 hemşirelik tanısı; ağrı, anksiyete, kişisel bakımda yetersizlik, uyku düzeninde bozulma, öz kıyım riski ve düşünce sürecinde bozulma'dır. Hemşirelerin, psikiyatri hastalarının yaşadığı sorunların farkında oldukları söylenebilir. Ancak, rol-ilişki biçimi, cinsellik ve üreme ile değer ve inanç alanlarına özgü bakım problemlerini belirleme konusunda farkındalık geliştirmeleri gereklidir.

Tablo 3: Hastaların NANDA'ya göre belirlenen hemşirelik tanıları

Hemşirelik Tanıları	Sayı	%
Ağrı	33	43,4
Anksiyete	30	39,5
Kişisel bakımda yetersizlik	28	36,8
Uyku düzeninde bozulma	26	34,2
Öz kıyım riski	21	27,6
Düşünce sürecinde bozulma	18	23,7
Konstüpsiyon	18	23,7
Sosyal izolasyon	14	18,4
Başkalarına zarar verme riski	10	13,2
Beslenme yetersizliği	9	11,8
Bulantı ve kusma	7	9,2
Konfüzyon	4	5,3
Fiziksel travma riski	2	2,6
Oral müköz membranda değişiklik	1	1,3
Sıvı volüm dengesizliği	1	1,3

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Tanıları, Hemşirelik Süreci, Ruhsal Hastalıklar

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PSİKİYATRİ VAKALARINA ETİK YAKLAŞIMLARI

Aysun Babacan Gümüş¹ , Sevinç Şıpkın¹

¹| Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Psikiyatri alanındaki uygulamalarda pek çok etik problemle karşılaşmaktadır. Bu problemler farklı değersel öncelikler açısından farklı şekillerde değerlendirilebilmektedir. Bu durum psikiyatrideki etik ilkelerin saptanmasına ve uygulamasına farklı bir boyut getirmektedir. Psikiyatrik ortamda bakım verme sorumluluğu olan psikiyatri hemşireleri de hastalar ile çalışırken çeşitli etik problemlerle karşılaşır ve doğru karar vermede sıklıkla güçlük yaşarlar. Hemşireler etik problemlerle baş edebilmek için etik kararlar almalı ve bu süreçte etik teorilerden, etik yönelimlerden, etik ilkelerden, hemşirelik etik kodlarından ve hasta haklarından yararlanmalıdırlar (1-3). Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin psikiyatri vakalarına etik yaklaşımlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Metot: Çalışma 2015-16 öğretim yılı bahar döneminde, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ve Hemşirelik Tarihi - Etik dersini almış 4. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 55 gönüllü öğrenci katılmıştır. Çalışma öncesi öğrencilerle çalışma hakkında bilgilendirici bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantı sonrasında çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilere yazılı olarak tipik bir psikiyatri vakası verilmiş ve bu vaka üzerinde çalışmalarını istenmiştir. Öğrencilere verilen vaka ile ilgili iki açık uçlu soru sorulmuştur. Birinci soru verilen vakayı etik ilkeler, ikinci soru ise etik problemler çerçevesinde değerlendiriniz şeklindedir. Verilerin değerlendirilmesi her vaka için belirlenen cevap anahtarına göre doğru veya yanlış olarak yapılmıştır. Sonuçlar sayı ve yüzde olarak gösterilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin psikiyatri vakalarına en yüksek oranda yararlılık ilkesi (%92.7) doğrultusunda yaklaşım gösterdikleri tespit edilmiştir. Yararlılık ilkesinin ardından sırasıyla özerklik (%65.5), gizlilik (%54.5), bireye saygı (%47.3), zarar vermeme (%47.3), adalet (%40) ve dürüstlük (%10) vakalara yaklaşımda göz önünde bulundurulmuş diğer etik ilkeler olmuştur. Sadakat ilkesi, öğrenciler tarafından vakalara yaklaşımda hiç göz önünde bulundurulmamıştır. Öğrencilerin psikiyatri vakalarındaki etik problemleri etik ikilem (%29.1), etik sorun (%20) ve etik belirsizlik (%10.9) şeklinde değerlendirdikleri belirlenmiştir.

Sonuç: Öğrenci hemşirelerin psikiyatri vakalarına etik yaklaşım konusunda kısmen yeterli oldukları görülmüştür. Öğrenci hemşirelerin etik farkındalıklarının artırılması, etik sorunları tanıma ve çözüm yolları bulma konusunda geliştirilmeleri için hemşirelik ders programlarında ilgili ders saatlerinin artırılması ve bu derslerin uygulamalarla desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri, Hemşirelik, Etik İlkeler, Etik Problemler

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI VE BENLİK SAYGISININ YILLARA GÖRE İZLENMESİ

Selma Sabancıoğulları¹ , Selma Doğan²

¹| Cumhuriyet Üniversitesi, Suşehri Sağlık Yüksekokulu

²| Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma dört yıllık hemşirelik eğitim sürecinde (klasik programda) hemşirelik öğrencilerinin profesyonel benlik kavramı ve benlik saygısı düzeylerinde ki değişimi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: İzlem araştırması niteliğinde olan bu çalışmada 2012-2013 öğretim yılında bir sağlık yüksekokulunda eğitime başlayan birinci sınıf öğrencilerinin tamamı (n=52) örnekleme alınmış, araştırma her yılın sonunda veri toplama formlarını eksiksiz dolduran 42 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veriler Sosyodemografik Soru Formu, Öğrenci Hemşireler için Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği ve Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler ortalama, tekrarlı ölçümlerde varyans analizi, t testi ve korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin profesyonel benlik kavramı puan ortalaması mesleki derslerin öncesinde (birinci dönemin sonunda) 125.74±8.82, birinci yılın sonunda 132.24±8.46, ikinci yılın sonunda 133.40±9.32, üçüncü yılın sonunda 134.71±7.54 ve dördüncü yılın sonunda 133.45±9.67'dir. Birinci dönemin sonu ile diğer zamanlardaki ölçümler kıyaslandığında ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.000). Öğrencilerin benlik saygısı puan ortalamaları mesleki derslerin öncesinde (birinci dönemin sonunda) 63.47±13.44, birinci yılın sonunda 77.00±11.48, ikinci yılın sonunda 78.09±14.19, üçüncü yılın sonunda 73.47±12.26 ve dördüncü yılın sonunda 77.28±16.79'dur. Birinci dönemin sonu ile diğer zamanlardaki ölçümler kıyaslandığında ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.000).

Sonuç: Araştırma, hemşirelik eğitim süreci içerisinde öğrencilerin profesyonel benlik kavramı ve benlik saygısı düzeylerinin değişiklik gösterdiğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Benlik Saygısı, Profesyonel Benlik Kavramı

BAĞLANMA TARZLARI VE İNTERNET BAĞIMLILIĞININ EVLİLİK UYUMUNA ETKİSİCeren Aycanoğlu¹, Gül Ünsal²¹ | Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü² | Marmara Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Fakültesi / Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Evlilik; arkadaşlık, sevgi, bağlılık, güven, cinsellik ve çocuk sahibi olma gibi birçok gereksinimi doyurma beklentisi içinde kurulmakta ancak ömür boyu beraber ve mutlu olmak için başlanılmış bu birlikteliklerin bir kısmında, çok geçmeden sorunlar ortaya çıkmaktadır.Çözümlemeyen sorunlar eşler arasında uyumsuzluğa yol açmakta, bunun sonucunda da geçmişe göre daha sık ayrılma kararları alınmaktadır.Nitekim TÜİK verilerine göre,2015yılında evlenen çiftlerin sayısı bir önceki yıla göre %0,1 azalırken boşanan çiftlerin sayısı %4,5artmıştır.Boşanma oranlarındaki bu artış ilişkinin devamını sağlayan “evlilikte uyum” kavramının tanımlanmasını ve uyumu etkileyen faktörlerin araştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bireylerin bağlanma stilleri ile evlilik uyumları arasında bir ilişki olup olmadığı, hangi bağlanma stillerine sahip bireylerin eş olarak bir araya geldiği ve hangi bağlanma stiline sahip olan çiftlerin evlilik uyumunun daha fazla olduğu gibi soruların incelenmesi önemli gözükmetedir.Yapılan bir çok çalışma, çocukluk dönemindeki bağlanma kalitesinin sonraki yıllardaki yetişkin ilişkilerinin kalitesi üzerinde etki sahibi olduğunu göstermiştir.Anne bebek arasındaki bağlanma ilişkisi olumluysa, yetişkinlikte kurulan yakın ilişkilerin de olumlu olduğuna dair kanıtlar bulunmaktadır. Bununla birlikte, Rutter ve Quinton, yaşamlarının erken yıllarında olumsuz bakım deneyimleri yaşayan bir çok bireyin güçlü ve destekleyen evlilikler kurduklarına dair kanıtların da olduğundan söz etmişlerdir.

İnternet bağımlılığı kavramı da son zamanlarda evlilik uyumunu etkileyen bir faktör olarak düşünülmektedir.Özellikle eşlerden birinin internet üzerinden ilişki (siber-iliski) içinde olması evliliklere yeni bir boyut kazandırmaktadır.İnternet’in evlerde kullanılması, ister istemez, hem karı-koca ilişkileri ile hem de çocukların eğitimi ve ebeveyn-çocuk ilişkileri ile bağlantılıdır.Bu konuda literatüre bakıldığı zaman internet bağımlılığı ve aile içi ilişkiler daha çok çocuk ve ebeveyn ilişkisi üzerinden ele alınmış, internet bağımlılığının eşlerin evlilik uyumuna etkisine dair bir çalışmaya rastlanmamıştır.Akıllı telefonlar aracılığıyla sosyal medya ve internet kullanımı kolaylıkla bağımlılık haline dönüşebilmektedir.Young internet bağımlıların % 53’ünde ciddi ilişki sorunları olduğunu bildirmiştir.

Bu bağlamda, yapılacak çalışmalar alandaki bilgi birikimine katkı sağlayabilirken , evlilik uyumunu etkileyen problemlerin tespiti ve çözüm yolları ile evliliklerde yaşanan/yaşanabilecek sorunlara karşı önleme ve müdahale çalışmalarına kaynak oluşturabilir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik Uyumu, İnternet Bağımlılığı, Bağlanma Stilleri

PSİKİYATRİ HASTALARINA BAKIM VEREN HEMŞİRELERİN BAKIM ODAKLI HEMŞİRE-HASTA ETKİLEŞİM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Elif Deniz Kaçmaz¹ , Olcay Çam¹

¹ | Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.

Amaç: Psikiyatri hastalarına bakım veren hemşirelerin bakım odaklı hemşire hasta etkileşim düzeylerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Method: Kesitsel tipte, tanımlayıcı bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini İzmir ve Manisa illerinde psikiyatri yataklı servisi olan tüm kamu hastanelerinde, psikiyatri hastalarına bakım veren hemşireler oluşturmaktadır (N=291). Örneklem seçimine gidilmeyerek, araştırmayı kabul eden hemşireler örnekleme oluşturmaktadır (n=112). Veriler Hemşire Tanıtıcı Bilgi Formu, Bakım Odaklı Hemşire Hasta Etkileşimi Ölçeği, Manevi Destek Algısı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (ortalama, sayı, yüzde dağılımları) ve Kruskal Wallis testi, Mann-Whitney-U testi ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Psikiyatri hastalarına bakım veren hemşirelerin, bakım odaklı hemşire hasta etkileşimi ölçeğinden aldıkları ortalama puanları incelendiğinde, önemlilik boyutundan 313.08 ± 30.45 , yeterlilik boyutundan 283.79 ± 37.43 ve uygulanabilirlik boyutundan 268.01 ± 47.65 puan aldıkları belirtilmiştir. Hemşireler, ölçeğin gereksinimler alt boyutundan, önemlilik, yeterlilik ve uygulanabilirlik boyutlarında en yüksek puanı alınırken, maneviyat alt boyutundan en düşük puanı aldıkları saptanmıştır. Hemşirelerin, tanıtıcı özelliklerine göre özellikle hemşirelerin eğitim durumu, çalıştıkları kurum, bütüncül bakımın tanımını bilme ve bütüncül bakım verme durumları ile bakım odaklı hemşire hasta etkileşimi önemlilik-yeterlilik-uygulanabilirlik boyutları arasında önemli farkların olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin manevi destek algı düzeylerine göre bakım odaklı hemşire hasta etkileşimi önemlilik-yeterlilik-uygulanabilirlik boyutları arasında pozitif yönde ilişki vardır.

Sonuç: Araştırmaya katılan hemşirelerin, bakım odaklı hemşire hasta etkileşimine önem verdikleri, ancak aynı oranda kendilerini yeterli algılamadıkları ve uygulayabilir bulmadıkları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği; Hemşirelik Bakımı; Hemşire-Hasta Etkileşimi

SAĞLIK YÜKSEKOKULU SON SINIF ÖĞRENCİLERİN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KLİNİK UYGULAMASINDA NANDA HEMŞİRELİK TANILARININ İNCELENMESİ

Anıl Çilem Çelik¹, Burcu Arkan²

¹| Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Karaman, Türkiye

²| Uludağ Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Bursa, Türkiye

Amaç: Bu araştırma Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik 4. sınıf öğrencilerinin, Ruh Sağlığı ve Hemşireliği Dersi Klinik uygulamasında bakımını üstlendikleri hastalarda saptadıkları NANDA hemşirelik tanılarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma, tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Uludağ Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunda, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören, Ruh Sağlığı ve Hemşireliği Dersini alan dördüncü sınıf öğrencilerinin tamamı (149) oluşturduğu için örneklem seçimine gidilmemiştir. Konsültasyon liyezon psikiyatrisi (KLP) için, Genel Cerrahi, Göğüs Kalp Damar Cerrahi, Ortopedi, Kulak Burun Boğaz Klinikleri ile Psikiyatri ve Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Klinikleri öğrencilerin uygulama alanları olarak belirlenmiştir. Veriler öğrencilerin hasta bakımında kullandıkları veri toplama formu ve hazırladıkları hemşirelik bakım planının incelenmesi ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde hemşirelik bakım planlarının sayı ve yüzdeleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin 440 hasta için hazırladığı 1397 hemşirelik tanısı incelenmiştir. Öğrencilerin belirlemiş oldukları tanılar Fonksiyonel Sağlık Örüntülerine (FSÖ) göre sınıflandırıldığında: Stres ve Baş Etme % 45 (623), Uyku-Dinlenme Biçimi % 19 (262), Sağlığın Algılanması % 13 (173), Beslenme ve Metabolik Durum % 10 (135), Rol ve İlişki Biçimi % 7(99) şeklinde sıralanmaktadır. Bu tanılar arasında en sık saptanan 5 tanı; Uyku Örüntüsünde Bozulma % 19 (262), Anksiyete ile Başetmede Yetersizlik % 12 (163), Ağrı % 8 (112), Beslenme Örüntüsünde Değişim % 6 (86), Sosyal İlişkilerde Bozulma %5.5 (78) şeklindedir.

Sonuç ve Öneriler: Hastaya bakım verirken NANDA tanılarının kullanılması bakımın kalitesini artırmaktadır. NANDA hemşirelik tanısı sınıflandırma sistemini kullanabilme hastalıklar konusunda bilgi ve deneyimi de gerektirmektedir. Öğrenci hemşirelerin bazı tanıları yanlış belirledikleri ve genellikle hastanın fizyolojik gereksinimlerini daha çok önemsediklerini, daha kolay tespit edip, bakım planladıkları görülmüştür. Bu tespitler sonucunda; hemşirelik sürecinin hemşirelik eğitiminin ilk yılından başlanarak öğrenciye sık sık vaka çalışmaları yapılarak somut hale getirilmesi, hemşire öğrencilerin gözlem yapma, görüşme yapma, subjektif verileri yorumlayabilme becerilerinin gelişmesi için bu konulara hemşirelik eğitim programlarında birinci sınıftan itibaren yer ayrılması, hemşirelik sürecinin tüm hemşirelik ana derslerinde ortak bir dil kullanılarak aynı şekilde yorumlanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri; Psikiyatri Hemşireliği Dersi, NANDA Tanıları

P-1345
HEMŞİRELER TÜKENMİŞLİK HİSSEDİYORLAR MI?

Sezgi Çınar Pakyüz¹ , Özden Dedeli¹ , Dilan Deniz¹

¹| Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu araştırmada; hemşirelerin tükenmişlik düzeylerini belirlemek, tükenmişlik düzeylerinin belirli demografik değişkenlere ve çalıştığı birime göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi ve konuya ilişkin sorunların saptanması amaçlandı.

Method: Araştırma, Manisa ilinde bir üniversite hastanesinde yapıldı. Bu hastanede 425 hemşirenin çalıştığı belirlendi. Örneklem büyüklüğü %50 sıklık, %5 sapma, %95 güven düzeyinde 203 olarak hesaplandı. Çalışma hakkında bilgi verildikten sonra kendi rızası ile araştırmaya katılmayı kabul eden tüm hemşirelerle araştırma yürütüldü. Araştırmada veriler, Hemşire Tanıtım Formu ve Maslack Tükenmişlik Ölçeği kullanılarak toplandı. Etik Kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra veriler, hemşireler ile yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak gündüz mesai saatleri içinde toplandı. Araştırma verileri bilgisayarda Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) for Windows 15.0 istatistik programına girildikten sonra, tanımlayıcı istatistiksel analizleri yapıldı. Anlamlılık α =%95 güven aralığında $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 31.1 ± 6.3 (19-50) yaş olup büyük çoğunluğu kadın (%88.7) ve (%52.9) lisans mezunu idi. Maslack Tükenmişlik Ölçeği'nin alt boyutlarından alınan puan ortalamaları sırası ile duygusal tükenmişlik için 18.7 ± 6.7 , duyarsızlaşma için 6.4 ± 4.1 , kişisel başarı için 11.2 ± 5.4 olarak bulundu. Hemşirelerin cinsiyet, çalıştıkları servis ve eğitim durumu göre ölçeğin kişisel başarı alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($0.05<p$). Yaş ve çalışma yılına göre hemşirelerin ölçeğin alt boyutlardan aldıkları puanlar değerlendirildiğinde duyarsızlaşma alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark belirlendi ($0.05<p$).

Sonuç: Araştırmanın sonuçları, hemşirelerin orta düzeyde duygusal tükenme ve duyarsızlaşma yaşadıklarını, kişisel başarılarını düşük olarak algıladıklarını, çalışma yılları ve yaşları azaldıkça duyarsızlıklarının arttığını, lisans mezunu olan ve erkek hemşirelerin kişisel başarılarını daha yüksek olarak algıladıklarını ve servis hemşirelerinin duygusal tükenmişliklerinin daha yüksek olduğunu gösterdi.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Tükenmişlik, Mesleki Duyarsızlaşma

ASPERGER SENDROMU OLAN ÇOCUKLARA YÖNELİK GÜNCEL HEMŞİRELİK UYGULAMALARI

Elçin Babaoğlu¹¹ | Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi-Hemşirelik

Otizm spektrumlu hastalıklar bireysel özelliklerde ve fonksiyonlarda kalitenin bozulması ile karakterize, nörogelişimsel hastalıklardır. Otizm Spektrumlu Hastalıklar (ASD); Otizm, Asperger Sendromu ve Spesifik Olmayan Yaygın Gelişimsel Hastalıkları (PDD-NOS) kapsamaktadır. Göze çarpan özelliği sosyal becerilerde azalma veya noksanlık, sınırlı ilgi ve tekrarlayıcı hareketler olup sıklıkla okula başlama, ergenlik gibi dönemlerde bu hem çocuk hem de ailesi açısından sorunlara neden olmaktadır. ASD bozukluğunun tedavisi etiyoloji ve semptomlara yönelik gerçekleştirilir. ASD'li çocuklarda psikotrop tedavi tek başına etkili olmadığı; LOVAAS, TEACCH gibi eğitim programlarının çocuğun sosyal işlevselliğini artırdığı bilinmektedir.

Amaç: Bu çalışmada Asperger Sendromu olan çocuk ve ebeveynlerinin sorun alanları ve sorunlara özel güncel psikiyatri hemşireliği uygulamaları tanımlanacaktır.

Metot: Çalışma için 2006-2016 tarihleri arasındaki PUBMED, CINAHL, EBSCHOST, ELSEVIER veri tabanlarındaki konu ile ilgili yayınlar taranmış olup araştırmacılar tarafından sorun alanı ve ona özel hemşirelik müdahaleleri gruplanmıştır. Konuyla ilgili betimleyici, deneysel ve vaka çalışmaları değerlendirmeye alınmış olup araştırma sonuçları hastalığın semptomu ve ona ilişkin uygulamalar şeklinde düzenlenmiştir.

Bulgular: Sorun alanları sözel olmayan iletişimde, sosyal motivasyon, empati yapabilme becerisinde, psikososyal zıtlık, karşılıklı iletişim becerisi azlığı, iletişimde sosyal kurallar eksikliği, soyut konuşmayı anlamada zorlanma, ritüellere bağlılık, anksiyete ve sosyal anksiyete, psikomotor becerilerde sınırlılık, alışılmadık ilgi ve hobiler ve bunlara uyumda ısrarcılıktır. Araştırma sonuçlarına göre sosyal beceri eğitimleri, davranış düzenleyici tedavi programları, Theory of Mind eğitimleri, ergoterapi, fizyoterapi ve diğer destekleyici tedaviler Aspergerli çocuğun psikososyal uyumunu artırmaktadır.

Sonuç: Asperger sendromu gibi otizm spektrumlu bozuklukların tanılama aşamasında gecikmeler ve yalnızca psikotrop ilaç tedavisi çocuk ve ailenin giderek sosyal işlevselliğini bozmaktadır. Okullarda görev alan hemşirelerin bu tür çocukları erken dönemde fark ederek ilgili bir ruh sağlığı merkezine yönlendirmesi ile orada yalnızca ilaç tedavisi değil yapılandırılmış psikiyatri hemşireliği müdahaleleri ile çocuğun sosyal işlevselliği desteklenmelidir. İdealde psikiyatri hemşiresi görevleri içinde olan bu uygulamaların ne derecede uygulamaya geçtiği de ülkemiz ve diğer ülkeler açısından tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Asperger Sendromu, Psikiyatri Hemşireliği, Terapi, ASD, Sosyal Beceri

SİTOTOKSİK KEMOTERAPİ ALAN HASTALARDA STRES BELİRTİLERİ VE DÜZEYİ İLE BAŞ ETME YÖNTEMLERİ ARASINDA İLİŞKİ VAR MIDIR?

Sezgi Çınar Pakyüz¹ , Özden Dedeli¹ , Cansu Koşar¹

¹| Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Amaç: Bu çalışmada; sitotoksik kemoterapi alan hastalarda stres belirtileri ve düzeyi ile baş etme yöntemleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Method: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Manisa ilinde bir üniversite hastanesinin ayaktan kemoterapi ünitesine başvuran hastalarla yürütüldü. Hesaplanan örneklem sayısı n: 116 olup, 18 yaş ve üzeri olan, Türkçe anlayıp konuşabilen, sitotoksik kemoterapi alan, psikiyatrik bir hastalık tanısı olmayan ve çalışma hakkında bilgi verildikten sonra kendi rızası ile katılmayı kabul eden 56 hasta araştırmaya dahil edildi. Araştırmada veriler, Hasta tanıtım formu, Algılanan Stres Ölçeği, Stres Belirtileri Ölçeği ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği kullanılarak toplandı. Etik Kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra veriler, hastalar ile yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak gündüz mesai saatleri içinde (Nisan – Haziran 2016) toplandı. Araştırma verileri bilgisayarda Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) for Windows 15.0 istatistik programına girildikten sonra, tanımlayıcı istatistiksel analizleri yapıldı. Anlamlılık α =%95 güven aralığında $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 54 ± 13.8 (20-77) yaş olup büyük çoğunluğu kadın (%58.9) idi. Hastaların Algılanan Stres Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması 20.58 ± 3.27 , Stres Belirtileri Ölçeği'nden aldıkları puan ortalaması 55.28 ± 11.65 olarak belirlendi. Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği'nin alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları sırası ile Kendine Güvenli Yaklaşım için 14.67 ± 3.03 , İyimser Yaklaşım için 8.53 ± 2.89 , Çaresiz Yaklaşım için 9.03 ± 3.83 , Boyun Eğici Yaklaşım için 7.82 ± 2.20 , Sosyal Destek Arama 9.37 ± 2.19 olarak bulundu. Hastaların Algılanan Stres Ölçeği ile Stres Belirtileri Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu ($r=0.48$ $p<0.01$). Stres Belirtileri Ölçeği ile Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği'nin alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki ilişki değerlendirildiğinde; Kendine Güvenli Yaklaşım ($r=-0.33$ $p<0.05$), İyimser Yaklaşım ($r=-0.41$ $p<0.05$) ve Boyun Eğici Yaklaşım ($r=0.36$ $p<0.01$) alt boyutlarından alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu belirlendi. Algılanan Stres Ölçeği ile Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği'nin alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki ilişki incelendiğinde; İyimser Yaklaşım ($r=-0.37$ $p<0.01$), Çaresiz Yaklaşım ($r=0.28$ $p<0.05$), Boyun Eğici Yaklaşım ($r=0.26$ $p<0.05$) ve Sosyal Destek Arama ($r=0.32$ $p<0.05$) alt boyutlarından alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu belirlendi.

Sonuç: Araştırmanın sonuçları, hastaların orta düzeyde stres ve stres belirtileri deneyimlediği, stresle başa çıkma tarzları içerisinde en fazla Kendine Güvenli Yaklaşım ve İyimser Yaklaşım yöntemlerini kullandığı bulundu.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Kemoterapi, Stres

MANİSA RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİ AHMETLİ ÜNİTESİNDE YATAN HASTALARDA YAŞAM KALİTESİ İLE DAMGALANMA ARASINDAKİ İLİŞKİ

Filiz Elma¹, Esra Han¹, Sevgi Nehir Türkmen², Serpil Ercan¹

¹| Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

Giriş ve Amaç: Ruhsal hastalıklar, bireylerin yaşam kalitelerini düşürmekte ve yaşam sürelerini kısaltmaktadır (1,2,3). Bu araştırma, Manisa ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesi Ahmetli ünitesinde yatan hastalarda yaşam kalitesini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Araştırma, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Ahmetli biriminde Mayıs-Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın evrenini, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Ahmetli ünitesindeki hastalar oluşturmaktadır (N=130). Araştırma örneklemini 100 hasta oluşturmuştur. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Ruhsal Hastalıkların İçselleştirilmiş Damgalanması Ölçeği, WHOQOL BREF Yaşam Kalitesi Ölçeği uygulanarak toplanmıştır. Veriler, SPSS 15.0 programında sayı, yüzde, ortalama Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ve korelasyon katsayısı ile değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların %100'ü erkek hastadır, yaş ortalaması 46.48±12.26 (20-70 yaş)'dır. Hastaların %54'ü bekar, %51.0'ı ilkökul mezunudur, %35.0'ı en çok ilde ikamet etmiştir. Hastaların %58.0'ı geliri giderine denktir. Hastaların %76.8'nin psikotik, %12.1'nin anksiyete bozukluğu tanısı vardır. Hastaların %38'i hastalık nedeniyle dışlandığını, %22.0'si kendisine %25.0'i zarar vermek istediği belirlenmiştir. Hastaların eğitim düzeyi, en çok geçirilen ikamet yerinin ilde olması, dini inançlarını yerine getiririm gibi sosyodemografik özellikleri ile yaşam kalitesi ölçeği alt alanları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Ruhsal hastalık bireylerin yaşam kalitesini etkilemiştir. Ruhsal hastalığa sahip bireylere rehabilitasyon hizmeti sağlanması hastaların damgalanma yaşamamalarını neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hasta, Yaşam Kalitesi, Damgalanma

YAŞLI BİREYİN BİLİŞSEL VE ALGISAL FONKSİYONLARINI DESTEKLEMeye YÖNELİK GÜNCEL HEMŞİRELİK UYGULAMALARI

Elçin Babaoğlu¹

¹| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi-Hemşirelik

Aktif yaşlanma kavramı yaşlı bireyin fiziksel olduğu kadar bilişsel algısal ve sosyal olarak da işlevselliğini koruma anlamına gelmektedir. Yaşlanma ile birlikte bireyin bilişsel ve algısal işlevselliğinde nitel ve nicel olarak bir takım azalmalar olduğu bilinmektedir. Özellikle demans ve Alzheimer gibi organik psikiyatrik bozukluklarda bu durum ağırlaşmaktadır. Psikiyatri hemşireliği yaşlı bireyin bilişsel ve algısal fonksiyonlarını destekleyen müdahaleler ile bu alandaki işlevselliği korumakta ve ya yitimi engelleyebilmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı yaşlı bakımında bilişsel algısal fonksiyonları desteklemeye yönelik güncel hemşirelik müdahalelerin belirlemektir. Bu amaçla ülkemizde ve dünyada bu alanda yaşlı bakımına hizmet eden merkezlerle ilgili güncel bilgilerin paylaşımı sağlanacaktır.

Metot: Marjory Gordon tarafından geliştirilen Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri modeline göre modelin fonksiyonlarından biri olan “Bilişsel ve Algısal Fonksiyonlar” örüntüsü duyum, algı, dikkat, bellek ve muhakeme gibi zihinsel alanların işlevselliğini değerlendirmektedir. Çalışma için 2006-2016 tarihleri arasındaki PUBMED, CINAHL, EBSCHOST, ELSEVIER veri tabanlarındaki bu örüntü içeriği ile eşleşen yaşlı bireye özel psikiyatri hemşireliği uygulamaları taranmıştır. Yaşlı bireyin bilişsel ve algısal fonksiyonlarını desteklemeye yönelik uygulamalar listelenmiştir.

Bulgular: Psikiyatri hemşireliği uygulamaları içerisinde yer alan 18 uygulama tanımlanmıştır. Anımsama Terapisi (Reminiscence Therapy), Geçerileştirme Terapisi (Validation Therapy), Gerçeklik Yönelimi (Reality Orientation), Akılda Tutma Terapisi (Cognitive Retention Therapy), Uyarım Tedavisi (Cognitive Stimulation Therapy) ve Azaltılmış Stres Eşiği Modeli bunlardan bazıları olup bu uygulamalar ile özellikle dikkat ve bellek alanında yıkım azalmıştır. Bu müdahaleler gerek ayaktan gerek yatarak yaşlı bakımının yürütüldüğü merkezler ile evde bakım hizmetlerinde de kullanılabilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak yaşlı bireylerin günlük hayatlarını bağımsız yürüte bilme yönünden desteklenmesi gereklidir. Bu nedene bağlı olarak yaşlı bireylerde kognitif fonksiyonları desteklemeye yönelik psikososyal uygulamalara gerek duyulmaktadır. Psikiyatri hemşireliği içerisinde de bilişsel algısal fonksiyonlara yönelik uygulamalar bulunmaktadır. Ülkemizde kognitif fonksiyonları desteklemeye yönelik uygulamalar yaşlı bireylerde kullanılmamaktadır. Hemşirelik profesyonelleri bu uygulamaların farkında olmalı ve yaşlı bakımında kullanarak yaşam kalitesini istenen düzeye çıkarılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Bilişsel Fonksiyonlar, Algılama, FSÖ(Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri), Psikiyatri Hemşireliği

P-1350
PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNE YÖNELİK HASTALARDAN GELEN GÜVENLİK TEHDİTLERİNİN
İNCELENMESİ

Sevgi Nehir Türkmen¹ , Filiz Elma² , Esra Han ² , Bedriye Yeşim Özerlen²

¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

²| Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Giriş ve Amaç: Psikiyatri bölümleri hasta açısından kendine has özellikler barındırmaktadır. Psikiyatri servisleri, hastalardan çalışanlara yönelik şiddet uygulamaları sıklığına bakıldığında acil servislerden sonra en çok tehdi de maruz kalınan yerlerdir (1,2,3). Bu çalışma, psikiyatri hemşirelerine yönelik hastalardan gelen güvenlik tehditlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmanın evrenini Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde çalışan hemşireler oluşturmaktadır. Araştırmada, evrenin tamamına ulaşılması ve örneklem seçilmemesi hedeflenmiştir. Araştırmanın örneklemini 65 hemşire oluşturmuştur. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Güvenlik Tehdit Algı Ölçeği uygulanarak toplanmıştır. Veriler, SPSS 15.0 programında sayı, yüzde, ortalama Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ile değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 38.52±7.39 (24-55 yaş)'dır. Hemşirelerin %73.8'i kadın, %76.9'u evli, %61.5'i ön lisans mezunu, psikiyatri servisinde çalışma yılı ortalaması 3.69±2.49, %49.2'si gelir gider dengeli ve gelir giderden fazladır. Hemşirelerin, psikiyatri ile ilgili fiziksel ortamın her yerinde güvenlik tehdidi ile karşılaşma %73.8, sokakta suç kabul edilen tehditlerle serviste karşı karşıya kalma %70.8, Kişilik bozukluğu olanlardan daha çok tehdit alma %44.6, nöbetler güvenlik tehditleri açısından daha riskli bulanların oranı %69.2, hastadan gelen tehdit; tekme, tokat, saç çekme, yumruk, omuz atma, itirme, tükürme, nesne fırlatma, ateşli, kesici ve delici alet kullanması ile ara sıra karşılaşma %73.8, sözlü(küfür, aşağılayıcı konuşma, ima etme) tehdidi ile karşılaşma %40.0, hastanın kendine yönelik zarar vereceğini söylemesi ile karşılaşma %41.5, hastanın üçüncü kişilere yönelik zarar vereceğini söylemesi ile karşılaşma %44.6 oranında bulunmuştur.

Sonuç: Psikiyatride çalışan hemşireler, hastaların eşyaya yönelik zarar vermesi, yasal eksikliklerin olmasını güvenlik tehdidi olarak algılamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Tehditi, Psikiyatri, Hemşire.

BİPOLAR BOZUKLUKTA BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKÜ VE BAŞ ETME YÖNTEMLERİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Elif Ayyıldız¹ , Aysun Babacan Gümüş²

¹| Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

²| Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Ruhsal bozukluklarda tedavilerin toplum temelli olmaya başlaması, yataklı kurumlar dışında aile içinde geçirilen sürelerin uzamasına ve ailelerin hastaların bakımında daha aktif rol üstlenmelerine neden olmuştur. Kronik ruhsal hastalığı olan bir birey ile yaşamak bakım verenler için ruhsal, sosyal, ekonomik ve çevresel çeşitli sorunlara yol açabilmektedir (1). Ruhsal bozuklukların aileler üzerinde yarattığı bakım yükü ülkemizde de incelenmiş ve bakım yükünün şizofreni gibi ağır yeti yitimiyle seyreden hastalıkların ötesinde, bipolar bozukluk gibi kronik seyirli diğer ruhsal bozukluklarda da aileler için yük oluşturduğu ortaya konulmuştur (2,3). Bu çalışma bipolar bozukluk tanısı almış hastalara bakım verenlerde bakım yükü ve baş etme yöntemlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırma tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nın ayaktan ve yatan hasta birimlerine ve Çanakkale Devlet Hastanesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nın ayaktan ve yatan hasta birimleri ile Toplum Ruh Sağlığı Merkezine başvuran bipolar bozukluğu olan bireylere bakım veren 124 birey ile gerçekleştirilmiştir. Veriler 01.08.2015 – 31.05.2016 tarihleri arasında araştırmaya dâhil edilme kriterlerini karşılayan katılımcılardan toplanmıştır. Veri toplamada Hasta ve Bakım Veren Bilgi Formu ve Hastalık Yükü Değerlendirme Ölçeği (HYDÖ) ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SBÇTÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 (IBM Corporation, Armonk, New York, United States) programı kullanıldı. Ölçek alt boyutları ve toplam puanların birbiri ile korelasyonu için Kendall's Tau-b Testi kullanılmıştır. Değişkenler %95 güven düzeyinde incelenmiş olup p değeri 0,05 ten küçük anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışma grubunu oluşturan bakım verenlerin yaş ortalaması 46.81 (SD=12.54), %64.5'i kadın, %35.5'i erkektir. Bakım verme süresi ortalaması 12.23 (SD=10.52) yıldır. Bakım verenlerin HYDÖ toplam puan ortalaması ile kendine güvenli yaklaşım puan ortalaması ($r = -0.188$, $p=0.003$) ve iyimser yaklaşım puan ortalaması ($r = -0.150$, $p=0.024$) arasında negatif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir. Bakım verenlerin HYDÖ toplam puan ortalaması ile çaresiz yaklaşım puan ortalaması ($r = 0.369$, $p=0.000$) ve boyun eğici yaklaşım puan ortalaması ($r = 0.170$, $p=0.009$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Sosyal destek arama ile HYDÖ toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r = -0.066$, $p=0.303$).

Sonuç: Bipolar bozukluğu olan bireylere bakım verenlerde kendine güvenli ve iyimser yaklaşım arttıkça bakım yükü azalmakta, çaresiz ve boyun eğici yaklaşım arttıkça bakım yükü artmaktadır. Bakım verenlerin baş etme yöntemlerinin iyileştirilmesi bakım verenlerin yükünü azaltmaya katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bipolar Bozukluk, Bakım Veren, Bakım Yükü, Baş Etme

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE ÇEVİRİMİÇİ OYUN BAĞIMLILIĞI RİSK FAKTÖRLERİ: SOSYAL ANKSİYETE AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME

Semra Karaca¹ , Ayşe Karakoç² , Özlem Can Gürkan³ , Nevin Onan⁴ , Gül Ünsal Barlas¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği Ad

²| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

³| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Kadın Sağlığı ve Hastalıkları AD

⁴| Karabük Üniversitesi Sağlık Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Giriş: Cole ve Hooley (2013) özellikle çok oyunculu bilgisayar oyunlarının internet bağımlılığına neden olabileceğini belirtmiştir. Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinde çevrimiçi oyun bağımlılığı (ÇOB) risk faktörlerinin incelenmesidir.

Metod: Araştırma İstanbul ilinde 7 ortaokulda tanımlayıcı ve zaman kesitsel tipte gerçekleştirilmiştir. Veriler öğrenci bilgi formu, Çocuklar İçin Bilgisayar Oyun Bağımlılığı Ölçeği (ÇBOBÖ) ve Çocuklar İçin Sosyal Anksiyete Ölçeği (ÇSAÖ) ile toplanmış ve araştırma bilgisayar oyunlarını sadece çevrimiçi ortamda oynayan 1174 öğrenci ile tamamlanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 12.86±1.16'dır, %53.2'si erkektir ve %86.8'i devlet okulunda eğitim görmektedir. Örneklem grubunun, %5.7'si çevrimiçi oyun bağımlısı (ÇOB), %44'ü problemlili kullanıcı (PK) ve %50.3'ü normal kullanıcıdır. Tek çocuk olma, anne ve baba eğitiminin lise ve üzerinde olması, kişisel bilgisayara sahip olma, bilgisayar kullanım süresinin yüksek olması ve sosyal anksiyete (SA) düzeyinin yüksek olması PK riskini, yaşın ve SA düzeyinin yükselmesi, annenin çalışıyor olması, anne ve baba eğitiminin lise ve üzerinde olması, bilgisayar kullanım süresinin artmasının ise ÇOB riskini artırdığı bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışmanın bulgularına göre; anne ve baba eğitiminin lise ve üzeri olması, bilgisayar kullanım süresinin artması ve SA düzeyinin yüksek olması öğrencilerin hem PK hem de ÇOB riskini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Çevrimiçi Oyun Bağımlılığı, Sosyal Anksiyete.

P-1355
STİGMA VE HEMŞİRELİK

Gizem Taşdöşeyenler¹

¹ | Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Günümüzde ruhsal hastalığı olan birey sayısı oldukça yüksek olup, dünyada bütün insanların %25'inden fazlasını yaşamlarının bir evresinde etkilemektedir. Stigma, ruhsal hastalığa sahip bireylerin toplumun “normal” olarak kabullendiği bazı davranışların ve sınırların dışında görülmesinden dolayı “ötekileştirilerek” toplumdan soyutlanması olarak tanımlanmaktadır. Bunun sonucunda ruhsal hastalığa sahip olan bireylerin özgüven kaybı yaşamaları ile ilişkili olarak sosyal yaşamlarındaki arkadaş ve aile ilişkileri olumsuz yönde etkilenmektedir. Yaşanan kaygı nedeniyle, birçok birey hastalığını kabul etmemekte, toplumdan izole olmakta, sağlık yardımı arama davranışları göstermemekte ve bu durum tedaviye uyumlarını engellemektedir.

Ruhsal hastalığı olan bireylerin yaşadığı sorunlar incelenirken, toplumun, ailelerinin, çocuk ve ergenlerin, üniversite öğrencilerinin, sağlık çalışanlarının bakış açıları ele alınmaktadır. Yapılan bir çalışmada, ruhsal hastalığı olan bireyi; sırasıyla en fazla toplum, aile üyeleri, ruh sağlığı alanında çalışanlar, arkadaşları ve eş ya da yakınlarının damgaladığı belirtilmektedir.

Damgalanma ile mücadelede öncelikli girişimin eğitim olduğu belirtilmektedir. Halkın eğitimi ve bilinçlendirilmesi, toplumun ruhsal hastalığı olan bireylere karşı vereceği tepkilerin bilinmesinde, onu anlamasında kolaylık sağlayarak, ruhsal hastalıklara yönelik damgalanmayı ve neden olduğu sorunları azaltmaya yardım etmektedir. Sağlık hizmetlerinin koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici basamaklarında yer alan hemşireler, her yaştan ve kesimden insana rahatlıkla ulaşabilen bir konumda bulunmaktadır.

Toplumda, rol model olarak hemşire, ruhsal hastalığı olan bireylere karşı tutum ve davranışlarda önemli bir konumda bulunmaktadır. Hemşirelerin stigma ile mücadelede rol ve sorumlulukları, hasta ve hasta yakınları ile terapötik iletişimde bulunma, yaşam becerileri programları, hemşirelik girişimleri ve sağlık sonuçlarındaki etkilerini belirlemek için araştırma yapma, ruhsal hastalıklardaki risk faktörleri ve onları azaltma yolları hakkında halk eğitimleri yapma, destek gruplarına yönlendirme şeklindedir. Özetle; hemşireler araştırmacı, danışman ve eğitmen rollerini uygulayarak ruhsal hastalığı olan bireylere karşı toplumun damgalama eğilimini, olumsuz tutum ve davranışlarını azaltabilir.

Anahtar Kelimeler: Stigma, Ruhsal Hastalık, Hemşirelik

P-1358
PSİKİYATRİ HASTALARININ TABURCULUK SÜRECİ

Fatma Ayhan¹ , Nermin Gürhan²

¹| Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Taburculuk bir hastalık döneminden sonra evlerine dönen hastalar için gerekli adımların atılması, insanların çok kırılgan olduğu, yaşamlarında karmaşık ve çeşitli değişikliklerin yapılması gereken bir dönemdir. Özellikle öz kıyım (intihar) ve kendini yaralama olaylarının taburculuktan sonraki ilk bir kaç hafta içinde yüksek oranda olması nedeniyle taburculuk dönemi oldukça kritiktir. Taburculuğun başarısı; hasta, bakımı verenler ve bakımdan sorumlu olanlar arasındaki başarılı, eksiksiz, bir bilgi paylaşımının yürütülmesine bağlıdır.

Avrupa ülkeleri incelendiğinde ruh sağlığı yürütme/yönlendirme kurulu açısından her ülke kendi yapısına göre farklı modeller uygulamaktadır. Örneğin, İngiltere’de Sağlık Bakanlığı, belediyeler, kamu görevlileri ve klinisyenlerden oluşan Ulusal Ruh Sağlığı Hizmet Ekibi ilgili tüm kurumları desteklemekte ve koordine etmektedir. Almanya’da ruh sağlığı hizmetleri yerel yapılanma ile yürütülmesine rağmen Sağlık Bakanlığı çatısı altında oluşturulan ve doktorlar, hastalar, bakım verenler, kamu sağlığı yetkilileri ve politikacılardan oluşan bir komite, uzmanların görüşlerinin yetkililere iletilmesini ve yeni projelerin başlatılmasını sağlamaktadır.

Taburculuk süreci ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan araştırmalarda; psikiyatri hastalarının taburculukları ile ilgili bilgi, beceri eksiklerinin olduğu bunun sonucu olarak yeterli düzeyde bir taburculuk planlamasının yapılamadığı görülmektedir. Toplum temelli bakım hizmetinin önem kazanmasıyla birlikte hastanede yatış süreleri kısaltılarak erken dönemde taburcu edilen hastalar; ruh sağlığı sorunları, öğrenme güçlükleri, demans, alkol ve madde kötüye kullanımı gibi sorunlarla toplumda yaşamlarını sürdürmektedirler. Hastaların içinde bulunduğu bu karmaşık durumlar, bakım vericilerin ve sağlık ekibinin iş birliği içinde bütüncül bir bakımı gerekli kılmaktadır. Kronik psikiyatrik hastalığı olan bireylerin aileleri ile yapılan araştırmalarda; ailelerin stres, anksiyete, depresyon, utanç, suçluluk, korku, çaresizlik, zorlanma, endişe umutsuzluk gibi duygular yaşadıkları bildirilmektedir.

Psikiyatri hemşireleri etkin bir taburculuk planlaması için; hastayla bağlantı kurmalı, hasta birey ve bakım vericilerin ihtiyaçlarını değerlendirmeli ve belirlemeli, gelişimi gözlemeli, kurumlar ve bakım vericiler arasında düzenli görüşmeler yapmalı, hastanın avukatı gibi hareket etmeli, iyileşme sürecine katılan tüm taraflarla beraber bir taburculuk planı oluşturmalı, gerekli sevk işlemlerini zamanında yapmalı, planları değerlendirmeli ve başarılı bir taburculuk işleminin önündeki engellerin belirlenmesi için çok-taraflı ekiplerle iletişime geçmeli, hasta taburcu olduğunda bütün ihtiyaçlarının dikkate alındığından, güvenlik kaygılarının ele alındığından, uygun planların yapıldığından emin olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hastaları, Taburculuk, Taburculuk Süreci

İN-VİTRO FERTİLİZASYON TEDAVİSİ GÖREN KADINLARDA STRESE YOL AÇAN ETMENLERİN BELİRLENMESİ

Zeynep Sökmen¹ , Serpil Türkleş²

¹| Lütfü Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adatepe Toplum Ruh Sağlığı Merkezi

²| Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

Amaç: Bu araştırma IVF tedavisi gören kadınlarda strese yol açan etmenlerin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini; İstanbul ilinde yer alan devlet kurumlarına bağlı üç hastanenin yardımcı üreme teknikleri ünitesinde IVF tedavisi gören 151 kadın oluşturmuştur. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen Anket Formu ve Sıkıntı/Sorun Belirleme Formu ile toplanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya göre, kadınların %43,7'sinin 30-35 yaş grubunda, %55'inin ilköğretim mezunu olduğu ve %58,3'ünün bir işte çalışmadığı belirlenmiştir. Kadınların, %68,9'unun infertilite tedavisi gördüğünü insanlardan sakladığı, %84,1'inin tedavinin başarısız olacağından korktuğu, %77,5'inin merkezle ev arasında gidiş-gelişlerden yorulduğu, %65,6'sının tedavi giderlerini karşılama konusunda sıkıntı yaşadığı belirlenmiştir. Kadınların, %4'ünün doktorlardan, %7,9'unun hemşirelerden, 17,2'sinin memur ve görevlilerden şikayetçi olduğu saptanmıştır. Geliri giderinden fazla olan kadınların yarıdan fazlasının infertilite tedavisi gördüğünü insanlardan sakladığı belirlenmiştir (p=0,037). Geliri giderinden az olan kadınların önemli bir kısmı infertilite tedavisinin başarısız olmasından korktuklarını ifade etmişlerdir (p=0,025). Çocuk sahibi olamamanın kimden kaynaklandığı sorulduğunda “nedeni belli değil” ve “kendim” yanıtını veren kadınların büyük bir kısmının insanların çocuk sahibi olmakla ilgili soru sormalarından rahatsız oldukları ve merkeze geldiği günlerde kendisini gergin ve huzursuz hissettikleri bulunmuştur (p=0,019, (p=0,025).

Sonuç: Sağlık ekibine ve çiftlere yönelik ihtiyaç duyulan konularda eğitimler planlanması, sağlık ekibinin çiftlere yönelik destek grupları oluşturmaları ve toplantı saatleri düzenlemeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Kadınlar, İn-Vitro fertilizasyon, Hemşirelik, Stres Etmenleri.

ENGELSİZ YAŞAM VE REHABİLİTASYON MERKEZİ'NDE ÇALIŞANLARIN TÜKENMİŞLİK VE YAŞAM DOYUM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Zümra Ülker Dörttepe¹, Ebru Başkaya², İlkay Keser³

¹ Uşak Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, Uşak

² Uşak Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yaşlı Bakım Programı, Uşak

³ Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Giriş ve Amaç: Günümüzde bireyler, hayatın her alanında kendini hissettiren zorlamalarla dolu bir yaşamla karşı karşıyadır. Bu zorlamalar bireyin psikolojik dengesini bozarak yaşam doyumunu olumsuz yönde etkilemekte, tükenmişlik yaşanmasına neden olup, psikiyatrik sorunların oluşmasına yol açabilmektedir. Bu araştırma, bir engelsiz yaşam ve rehabilitasyon merkezinde çalışan bireylerin tükenmişlik ve yaşam doyum düzeylerini belirlemek ve bunların arasındaki ilişkiyi bazı değişkenler açısından incelenmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, Uşak il merkezinde özel bir kuruluş olarak hizmet sunan Engelsiz Yaşam ve Rehabilitasyon Merkezi'nde, Ocak-Nisan2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, merkezde çalışan 70 kişi, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 40 kişi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyo-demografik veri formu, Maslach Tükenmişlik Ölçeği(MTÖ) ve Yaşam Doyum Ölçeği(YDÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmış, ölçeklerin iç tutarlılığını test etmek için Cronbach Alpha katsayısından yararlanılmıştır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda; katılımcıların %47.5'inin orta yaş grubunda, %95'inin kadın olduğu, %80'inin evli, %82.5'inin çekirdek aileye ve %62.5'inin lise düzeyinde eğitime sahip olduğu, %80'inin bakım elemanı olarak çalıştığı, %70'inin 5 yıl ve daha az süredir kurumda çalıştığı saptanmıştır. Yapılan değerlendirmede katılımcıların tükenmişlik düzeylerinin yaşlarına, eğitim durumlarına, mesleklerine göre; yaşam doyum düzeylerinin ise yaşlarına, medeni durumlarına, aile tiplerine, kurumda çalışma sürelerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığını göstermektedir. Ayrıca katılımcıların MTÖ ve YDÖ puanları arasında negatif yönde anlamlı düzeyde korelasyon olduğu saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Çalışmanın sonucunda, katılımcıların tükenmişlik ve yaşam doyum ölçeği puanları arasında negatif yönde anlamlı düzeyde korelasyon olduğu görülmektedir ($p=0.001$). Tükenmişlik riskini azaltmaya yönelik çalışanların tükenmişlik sendromuna ilişkin bilinçlendirilmesi, farkındalık oluşturulması, oryantasyon programlarına katılma, çalışanların sorunlarına yönelik psikolojik destek verilmesi önerilmektedir. Katılımcıların bakım verirken yaşadıkları güçlükler dikkate alınarak, bireylerin kendini tanıması, kendine amaç ve hedefler belirlemesi, kişisel gelişimlerine katkı sağlanması ve gerklı durumlarda profesyonel yardım sağlanarak tükenmişliğin önlenmesinin ruh sağlığını koruma ve geliştirme açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Rehabilitasyon Merkezi Çalışanları, Tükenmişlik, Yaşam Doyumu

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE AİLE SORUNLARININ İNCELENMESİ

Gül Ünsal Barlas¹ , Semra Karaca¹ , Edanur Duran¹ , Elif Hamarat¹ , Fatma Demir¹ , Neşe İpek¹ , Esen Öngün¹ , Yüksel Can Öz¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği AD

Amaç: İnternet bağımlılığı genel olarak internetin kullanımına aşırı istek duymak, internete bağlı olmadan geçirilen zamanın önemini kaybetmesi, internetsiz kalındığında aşırı gerginlik hissetme, bireyin iş, sosyal ve ailevi hayatının giderek bozulması olarak tanımlanabilir (1). Literatürde internet bağımlılığının akademik, ailesel, psikolojik, sosyal ve davranışsal pek çok sorunla ilişkili olduğu belirtilmiştir (2). Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve aile sorunları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Metod: Araştırma öncesi Marmara Üniversitesi Etik kurulundan etik kurul izni ve ilgili fakültelerden kurum izni alınmıştır. Bu çalışma 748 öğrenci ile gerçekleştirildi. Araştırmaya alınma kriterleri; 18-24 yaş aralığında olmak, gönüllü olmak ve veri formlarını eksiksiz doldurmaktır. Katılımcılardan aydınlatılmış onam alınmıştır. Veriler, Bilgi Formu, geçerlik güvenirlik çalışması Balta ve Horzum (2008) tarafından yapılan İnternet Bağımlılığı Testi (3) ve Tuğrul (1996) tarafından geliştirilen Gençlik Dönemindeki Aile Sorunlarını Değerlendirme Ölçeği (4) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel analizler (ortalama, standart sapma, medyan, yüzde) ve “Spearmans Korelasyon” analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada internet kullanım oranı %77.8, riskli kullanım oranı %21.9, bağımlı kullanım oranı ise %0.3 olarak bulunurken, katılımcıların %22.1’i herhangi bir aile sorunu yaşamadığını %77.9’u ailesiyle sorun yaşadığını bildirmiştir. İnternet bağımlılığı ile aile sorunları ölçeğinin tüm alt boyutlarıyla pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu belirlendi($r = .239$; $p < 0,01$).

Sonuç: Bu çalışmada örneklem grubunun İnternet Bağımlılığı Ölçeği puanları ile aile sorunları ölçeği puanları birlikte yükselmektedir. Farklı yaş grupları ile çalışılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: İnternet Bağımlılığı, Aile Sorunları, Üniversite Öğrencileri.

P-1368
KAÇINILMAZ BİR GERÇEK:YAŞLILIK...YAŞLILIK DÖNEMİ DEPRESYONLARI VE HEMŞİRELİK
YAKLAŞIMI

Deniz Çetin¹ , Özlem Işıl²

¹| Yüksek Lisans Öğrencisi Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Yrd. Doç. Dr. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Tıp ve teknoloji alanındaki gelişmelerle beraber yaşam süresinin uzaması sonucu günümüzde giderek artan ve gelecekte de fazla sayıda bir popülasyonu oluşturacak yaşlılar için en önemli sorunlardan biri, kronik hastalıkların artmasına bağlı yaşanan bakım sorumluluğunun da artmasıdır. Eski Romalı aydın Caecilius'un "Bence ihtiyarlıktaki en acı şey o yaşa gelen insanın, başkalarına sıkıntı verdiğini hissetmesidir." sözünden de anlaşılacağı gibi yaşlı bireyler kendi sorumluluklarını tek başlarına karşılayamamakta ve kendilerini fazlalık olarak hissetmektedirler. Gerek bu durumların varlığı gerek-se eklenen yaş ve hastalıklara bağlı olarak yaşlı bireyler depresyona eğilimli hale gelmektedirler. Yaşla giderek artan depresyon, yaşlılık döneminde görülen önemli psikolojik sorunlardandır. Yaşlılıkta bedensel hastalıkların yanısıra ortaya çıkan depresyon bireyi olumsuz yönde etkilemekte ve yaşam kalitesini bozmaktadır. Yaşam kalitesi düşen depresif yaşlı bireylerde, öncelikli bakım; öz bakım gücünü arttırmak, intihar girişimini önlemek, yaşlı ve ailesini bakım ve tedavide desteklemek ve bilgilendirmek olmalıdır. Depresyonun yaşamın tüm evrelerinde görülebileceği gibi yaşlılıkta da sık görülen bir ruhsal bozukluk olduğu literatürde yer almakta, bu durumun üzerinde durulması ve asla atlanmaması gerektiği vurgulanmaktadır.

Bu derlemede, yaşlılık döneminde yaşanan depresyonlarda hemşirenin rol ve yaklaşımlarının neler olduğu ve nasıl geliştirilebileceğinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Bireyler, Depresyon, Hemşirelerin Yaklaşımları.

POSTPARTUM DÖNEMDE YAPILAN ARAŞTIRMALARDA KULLANILAN PSİKOSOSYAL ÖLÇEKLERİN İNCELENMESİ

Sema Üstgörül¹ Emre Yanıkkörem¹

¹| Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Giriş: Postpartum depresyon doğum komplikasyonlardan biri olup uzun yıllar sürebilir hatta doğum sonrası psikoza dönüşebilir (Bilgiç ve ark. 2015). Bu nedenle doğum sonrası psikososyal reaksiyonların tanınması, önlenmesi ve uygun ölçeklerle değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır (Yeşilçiçek Çalık ve Aktaş 2011).

Amaç: Bu çalışmanın amacı, postpartum dönemde psikososyal ölçeklerin kullanıldığı çalışmaların incelenmesidir.

Yöntem: Arama motoru olarak Google Akademik ve Pubmed kullanılmış olup, Türkiye’de 2010-2016 yılları arasında basılmış 37 makaleye ulaşılmıştır.

Bulgular: Çalışmalarda Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği (n=30), Beck Depresyon Ölçeği (n=4), Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği (n=2), Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (n=4), Durumluluk ve Süreklilik Kaygı Envanteri (n=3), Maternal Bağlanma Ölçeği (n=2), Hastane Anksiyete Ölçeği (n=1), Hamilton Depresyon Ölçeği (n=1) ve Doğum ve Doğum Sonrası Döneme İlişkin Endişeler Ölçeği (n=1) kullanılmıştır. Araştırmaların 11’i İç Anadolu bölgesinde, 10’u Ege bölgesinde, dokuzu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde ve beşi Marmara bölgesinde yapılmış, iki çalışma da ise il belirtilmemiştir. Çalışmalar doğum sonrası anksiyete, depresyon prevalansını ve risk faktörlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmalardan elde edilen bulgulara göre postpartum dönemde anksiyete düzeyi Visual Analog Skala (VAS)- Anksiyete (0-10) puanlama sistemine göre 0,88 ile 9,69 arasındadır. Türkiye’de postpartum depresyon prevalansı ise %15,4-35,0 arasında değişmektedir.

Sonuçlar: Literatürde doğum sonrası dönemde psikososyal değerlendirmede çoğunlukla postpartum depresyona yönelik çalışmalara yer verilmiştir. Doğum sonrası depresyonu değerlendirmede çeşitli ölçekler olmasına rağmen en sık Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği kullanılmıştır. Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeğinin kısa maddeli olması ve kullanıma açık oluşu nedeniyle tercih sebebi olduğu düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Doğum Sonrası, Postpartum Depresyon, Psikososyal Ölçek.

P-1370
GEBELİK DÖNEMİNDE ARAŞTIRMALARDA KULLANILAN PSKIYATRİK ÖLÇEKLERİN
İNCELENMESİ

Özge Baydar , Emre Yanikkerem

Giriş: Gebelik kadın yaşamının doğal bir parçası olup bu dönemde meydana gelen nöroendokrin ve psikososyal değişiklikler kadınlarda duygudurum değişikliklerine ve önlem alınmazsa mental sağlık sorunlarına yol açabilmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, gebelik döneminde araştırmalarda kullanılan psikososyal ölçeklerin incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmada Google Akademik ve Pubmed veri tabanı kullanılarak 54 makaleye ulaşılmış konuyla ilgili olmayan 11 makale araştırmaya dahil edilmemiştir. Toplamda Türkiye'de 2006-2016 yılları arasında yayımlanmış 31 Türkçe, 12 İngilizce olmak üzere tam metnine ulaşılan 43 makale değerlendirilmiştir.

Bulgular: Gebe kadınlarda psikokososyal sağlığı değerlendirmede en sık Beck Depresyon Ölçeği (n=14), Edinburg Postnatal Depresyon Ölçeği (n=7), Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (n=6) ve Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (n=5) kullanılmıştır. En çok çalışma sırasıyla İzmir (n=7), Ankara (n=6), İstanbul (n=5) ve Erzurum (n=4) illerinde yapılmış olup Ege bölgesi ilk sırada yer almaktadır. Araştırmalarda en çok gebelerin depresyon ve anksiyete düzeylerini ve etkileyen faktörleri saptamak amaçlanmıştır. Anksiyete ve depresyon prevelansının heperemesis (n=8), preterm eylem (n=1), fetal anomali (n=1), insomnia (n=1), glikoz intoleransı (n=1), amniosentez işlemi (n=1) ve göç (n=1) ile ilişkisi ele alınmıştır. Gebelerin benlik saygısı ve beden imajı ile maternal bağlanma düzeylerini inceleyen az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Gebelik döneminde depresyon prevelansı araştırmalardan elde edilen bulgulara göre %14,4 ile %53,9 arasında değişmektedir.

Sonuçlar: Literatür incelendiğinde gebelik döneminde psikososyal değerlendirmenin yapıldığı çalışmalara son beş yılda daha fazla önem verildiği görülmektedir. Gebelik dönemi stres seviyesini ölçmede yeni ölçekler geliştirilmiş olup (Tilburg Gebelikte Distres Ölçeği, 2012; Prenatal Distres Ölçeği, 2011) bu ölçeklerin kullanımı yaygın değildir. Doğum sonu depresyonu saptamada kullanılan özgün bir ölçeğin olmasına rağmen gebelik dönemine özgü böyle bir ölçeğin olmaması dikkat çekmektedir. Psikososyal durum çok boyutlu bir değerlendirme gerektirdiği için özgün ölçeklerin geliştirilmesi ve kullanılması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, Psikososyal Ölçek, Depresyon

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MADDE KULLANIMI VE ŞİDDET EĞİLİM DÜZEYLERİ

Nesibe Günay Molu¹ , Ali Murat Sünbül² , Filiz Hisar¹

¹| Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Necmettin Erbakan Üniv. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

Amaç: Madde kullanımı tüm dünyada ve ülkemizde giderek artan önemli bir halk sağlığı sorunu haline gelmektedir. Alkol ve madde kullanımından dolayı ortaya çıkan problemler birçok yükü beraberinde getirdiği gibi şiddet ve suç eğilimini de artırmaktadır. Şiddete maruz kalanların ve şiddeti uygulayan kişilerin her ikisinin de sağlığı olumsuz etkilenmektedir. Bu çalışmada amaç üniversite öğrencilerinin madde kullanım durumları ile şiddete eğilim düzeylerinin belirlenmesidir.

Method: Araştırmanın evreni bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesine kayıtlı 573 öğrenci oluşturdu ve araştırmaya katılmayı kabul eden 422 öğrenci örnekleme dahil edildi. Araştırma verileri literatür taranarak oluşturulan kişisel bilgi formu, Göka, Bayat ve Türkçapar tarafından 1995 yılında geliştirilmiş olan şiddet eğilim düzeyi ölçeği (ŞEÖ) ve David Goldberg (1970) tarafından geliştirilen Kılıç (1996) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılan genel sağlık anketi (GSA) ile toplandı. Veriler toplanmadan önce araştırmanın yapıldığı okuldan yazılı izin, katılımcılardan da araştırma hakkında bilgi verilerek sözel onamları alındı. Veriler SPSS programında sayı, yüzde, Mann Whitney U, Kruskal Wallis, Ki kare, Spearman's korelasyon testleri kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre öğrencilerin % 65,9'unun sigara, % 9,2'sinin alkol, % 2,4'ünün uçucu madde, % 1,7'sinin uyuşturucu madde kullandığı belirlendi. Çalışmaya katılan öğrencilerden 316 (%74,9)'sının GSA puanı 4 ve 4'ün üzerinde olup psikotik olmayan depresyon ve bunaltı için risk grubunda olduğu belirlendi. Bununla birlikte riskli grupta ŞEÖ puanlarının istatistiksel olarak anlamlı olacak şekilde daha yüksek olduğu (p:0.000), çalışmaya katılan öğrencilerin % 38.6'sının fazla düzeyde şiddet eğilimlerinin olduğu ve şiddet eğilim puanları ile GSA puanları arasında pozitif yönlü ilişki olduğu belirlendi (r:0,354, p:0,000) .

Sonuç: Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sigara, alkol ve madde kullanımını deneyimlediği, ruhsal hastalıklardan depresyon ve anksiyete açısından risk grubunda olduğu ve şiddet eğilimlerinin olduğu belirlendi. Üniversite öğrencilerinde sigara, alkol ve madde kullanan, depresyon ve anksiyete açısından risk grubu olarak kabul edilen ve şiddet eğilimi olan öğrencilere yönelik önleyici ve iyileştirici programların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sigara, Alkol Madde Bağımlılığı, Şiddet Eğilimi, Üniversite Öğrencileri

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK YARDIM ALMAYA İLİŞKİN TUTUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Nihal Bostancı Daştan¹, Fadime Kaya¹, Tuğçe Şık²

¹| Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

²| Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Öğrencisi

Amaç: Bu araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlarını ve bunu etkileyen faktörleri incelemektir.

Method: Araştırmanın katılımcıları 2015-2016 eğitim öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin hemşirelik programında eğitime devam eden 398 (199 kız, 199 erkek) öğrencidir. Araştırma verileri Özbay ve Özbay tarafından 1996 yılında geliştirilen Profesyonel Psikolojik Yardım Arama Tutum Ölçeği (PPYATÖ), Topkaya tarafından 2011 yılında geliştirilen Psikolojik Yardım Alma Nedeniyle Kendini Damgalama Ölçeği ve Psikolojik Yardım Alma Nedeniyle Sosyal Damgalanma Ölçeği ile elde edilmiştir. PPYATÖ, 32 madde ve 5 alt boyutu olan bir ölçektir. Ölçekten toplam puan elde edilmemektedir. Her alt ölçekten ayrı puan alınmaktadır. İstatistiksel analizde Mann-Whitney U testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin % 32.2'si ihtiyacı olsa bile profesyonel psikolojik yardım almayı istemediğini belirtmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; cinsiyet, daha önce psikolojik yardım alma öyküsü, psikolojik yardım almaya ilişkin tutum, aileden birinin psikolojik yardım alma öyküsü ile PPYATÖ Zorlanma, Danışmaya Olan İnanç, İhtiyaç Hissetme ve Sosyal Kabul alt-ölçek puanları arasında anlamlı ilişki bulundu. Kendini Damgalama (KD) ve Sosyal Damgalama (SD) Ölçekleri ile PPYATÖ-Kişilerarası Açıklık (KD:r=.299; p<0.001; SD:r=.252; p<0.001), İhtiyaç Hissetme (KD:r=.128; p<0.05; SD:r=.229; p<0.001)ve Sosyal Kabul (KD:r=.479; p<0.001; SD:r=.187; p<0.01) alt boyutları arasında pozitif korelasyon; Zorlanma (r=-.430; p<0.001) ve Danışmaya Olan İnanç (r=-.348; p<0.001) alt boyutları ile sadece Kendini Damgalama (KD) arasında ise negatif korelasyon görüldü.

Sonuç: Katılımcıların çoğunluğu ruhsal yönden kendilerini iyi hissetmekte, profesyonel yardım almak istememektedir. Kızların, daha önce psikolojik yardım alanların, ailesinde profesyonel psikolojik yardım öyküsü olanların ve psikolojik yardım almaya yönelik olumlu tutumu olanların profesyonel psikolojik yardım alma tutumunun daha olumlu olduğu görülmüştür. Hem kendini damgalama hem de sosyal damgalama, profesyonel psikolojik yardımı olumsuz yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Profesyonel Psikolojik Yardım, Yardım Arama Tutumu, Damgalama

P-1375
PSİKOTİK BOZUKLUKLARDA AİLE YAPISI

Arzu Yıldırım¹

¹ | Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu yazının amacı psikotik bozukluklarda aile yapısının bozukluk sürecine etkisini değerlendirmektir.

Giriş: Psikozlar beyin gelişimi süresince ve adolesan dönemi sonunda klinik fenotipin ortaya çıkmasına yol açan genetik incinebilirlik ve çeşitli çevresel risk faktörleri arasındaki etkileşimden kaynaklanan karmaşık bozukluklardır (Do,2013). Geçmişte bütün ruhsal bozuklukların nedeni olarak çevre gösterilmiş ve daha sonra yapılan vaka kontrol ve aile temelli çalışmalarda genetik ilişkilerin de olduğu bulunmuştur. Ruhsal bozukluklar ve psikiyatri hastaları üzerine yapılan bilimsel gözlemler ailenin bireyin ruhsal yapısının gelişiminde önemli bir dönüm noktası olduğu, bazı aile ortamlarının ruhsal hastalıkların seyrini değiştirdiği ve aile etkenlerinin sosyal etkenlerden daha önemli olduğu kabul edilmektedir (Vidal ve ark.2008, Margariti ve ark. 2015). Yapılan çalışmalarda ruhsal bozukluğu olan hasta ailelerinin, ruhsal bozukluğu olmayan ailelerden aile işlevlerini daha bozuk ve sağlıklı olarak algıladığı (Koyama ve ark. 2004) ve ruhsal hastalıklara yönelik olumsuz tutum gösterdikleri bulunmuştur (Özbaş ve ark. 2008). Ruhsal bozuklukların işlevsel olmayan aile yapısı ya da hatalı iletişim ve hatalı kişilerarası ilişkilerin sonucu olarak da geliştiği, bu durumdan etkilenen bireyin kendisi olmasına rağmen ruhsal sorunlardan dolayı tüm ailenin hasta olduğu bildirilmektedir. Ruhsal bozukluklarda ailenin nedensel rolü arasında hatalı anne-baba-çocuk ilişkisi (reddetme, aşırı korumacı ve kısıtlayıcı ilişki, aşırı serbestlik-aşırı hoşgörü ve gerçekçi olmayan istekler); yetersiz, örselenmiş, antisosyal ve parçalanmış aile olmak üzere başlıca uyumsuz aile yapıları gösterilmektedir (Kumar 2008). Şizofreni gelişiminde ise ikili çıkmaz (çözumsuz çelişki), bölünme ve çarpıklık, yalancı karşılıklılık-yalancı düşmanlık, açıklığı ve doğruluğu yeterli olmayan aile etkileşim örüntüleri varsayılmaktadır (Kumar 2008). Lim ve arkadaşları (2009) tarafından yapılan sistematik bir derlemede de aile ortamı ile psikoz başlangıcı ya da psikotik depresme arasında ilişki olduğu belirlenmiştir (Lim ve ark. 2009).

Sonuç: Sonuç olarak ailenin psikotik bozuklukların gelişmesinde ve seyrinde önemli düzeyde katkısı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Psikotik Bozukluk, Aile Yapısı.

P-1378
ŞİZOFRENİ HASTALARINDA YAŞAM KALİTESİ VE PSİKİYATRİ HEMŞİRESİNİN
SORUMLULUKLARI

Arzu Yıldırım¹

¹ | Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu makalede şizofreni hastalarında yaşam kalitesi ve psikiyatri hemşiresinin sorumluluklarını irdeleme amaçlanmıştır.

Giriş: Şizofreni hastalarında yaşam kalitesini iyileştirmenin, belirtilerde düzelme ve işlevsel iyileşmede önemli bir belirleyici ve bu hastalarda yaşam kalitesinin geçerli ve yararlı bir sonuç ölçütü olduğu gösterilmektedir (Karow ve ark. 2014, Hayhurst ve ark. 2014). Dünya Sağlık Örgütü yaşam kalitesini bireylerin amaçları, beklentileri, standartları ve ilgileri ile ilişkili olarak yaşadıkları değer sistemleri ve kültür bağlamında yaşam konumlarını algılama olarak tanımlamıştır (Karow ve ark. 2014). Bireyin kendini iyi algılaması, yaşamdan doyum alması öznel; bağımsız yaşayabilme, üretici olma ve toplumsal ilişkiler ise nesnel boyutu ifade etmektedir (Karow ve ark. 2014, Soygür ve ark. 2000). Bazı yazarlar ruhsal bozukluğu olan bireyin yaşam kalitesinin sadece kendisi tarafından değerlendirildiğinde anlamlı olabileceğini savunmuştur. Bu görüşe karşı çıkanlar ise şizofrenide yargılamanın bozulması, içgücünün zayıflığı ve çeşitli nörobilişsel eksiklik nedeniyle hastadan alınan bilginin güvenilirliğine şüpheyle yaklaşmış ve ölçülebilir verilere odaklanmanın daha doğru olacağını savunmuşlardır (Huppert ve ark. 2001). Şizofrenide ruhsal sıkıntı, aile yükü, öz kıyım girişimi, olumsuz bakım verici tutumu, depresif belirtiler, içgörü yüksekliği ve evden uzakta yaşama gibi hastalık faktörlerinin yaşam kalitesinde en önemli belirleyiciler olduğuna, içgörü ile yaşam kalitesi arasındaki ters ilişkinin ise depresif belirtilerle ilişkisine dikkat çekilmektedir. (Huang ve ark. 2016, Margariti ve ark. 2015). Psikotik belirtilere ya da tek başına işlevselliğe odaklanan girişimler yaşam kalitesini geliştirmede başarısız olabileceğinden, belirtilerin farklı alanları ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi anlama önemlidir. (Hayhurst ve ark. 2014, Semptomatik düzelme, işlevsel durumlar ve yaşam kalitesi üzerine gizil etki yapan yoksunluk, bilişsel ve duygulanım belirtileri, tedavi edici girişimlerin sürekliliğini olumsuz etkileyebilmektedir (Karow ve ark. 2014). Bu nedenle psikiyatri hemşiresi öncelikle hastanın gereksinimlerini eklektik yaklaşım ile bireye özgü bakım sağlayarak hastalık belirtilerini yatıştırmayı hedeflemelidir (Dülgerler 2014).

Sonuç: Tedavi edici ilişki kurularak hastaların gereksinimlerine duyarlı girişimlerin, klinik sonuçları ve yaşam kalitesini iyileştirdiği gösterilmiştir. Psikiyatri hemşireleri gereksinim odaklı, kanıta dayalı ruhsal toplumsal müdahalelerin sürekliliği ile hastal

Anahtar Kelimeler: Şizofreni Hastaları, Yaşam Kalitesi, Psikiyatri Hemşiresi.

P-1379
HEMŞİRELERDE ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜK, İŞ DOYUMU VE STRESLE BAŞ ETME TARZLARI
İLİŞKİSİ

Fatma Ergenç¹ , Gönül Özgür²

¹| Hasta ve Yaşlı Hizmetleri Bölümü, İstanbul Avcılar Şehit Şerife Bacı Çok Programlı Anadolu Lisesi, İstanbul

²| Psikiyatri Hemşireliği AD, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir

Amaç: Öğrenilmiş güçlülük, bireyin duygu, ağrı gibi iç uyaranları düzenlemede kullandığı, bilişsel, kazanılmış davranışlar ve beceriler bütünüdür. Güçlülük düzeyi yüksek olan bireyler, stresin performans üzerindeki etkilerini en aza indirebilir ve stresli durumlarda, güçlülük düzeyi daha zayıf olanlara göre daha başarılı olabilirler Bu araştırma, hemşirelerin öğrenilmiş güçlülük düzeyleri, iş doyumunu ve stresle baş etme tarzları arasındaki ilişkileri incelemek amacı ile planlanmış, tanımlayıcı ve ilişkisel tipte bir araştırmadır.

Yöntem: Araştırma, Ankara İli Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan hemşirelerden (N:500), araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden hemşireler(n:302) ile yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Veriler, "Hemşireleri Tanıtıcı Bilgi Formu", "Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği", "Minnesota İş Doyum Ölçeği" ve "Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, sayı ve yüzde dağılımlar, aritmetik ortalama, "t" testi, varyans analizi ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği (ÖGÖ) puan ortalaması 94.16 ± 19.73 , Minnesota İş Doyum Ölçeği (MİDÖ) puan ortalamaları sırasıyla Genel Doyum 2.74 ± 0.72 , İçsel Doyum 2.77 ± 0.75 , Dışsal Doyum 2.69 ± 0.77 dir. Stresle Başetme Tarzları Ölçeği (SBTÖ) puan ortalaması ise 50.05 ± 9.15 olarak bulunmuştur. Hemşirelerin baş etme yöntemi olarak en fazla "kendine güvenli yaklaşımı", en az ise "sosyal desteğe başvurma"yı kullandıkları saptanmıştır. ÖGÖ puan ortalaması ile MİDÖ'nin Genel Doyum, İçsel Doyum ve Dışsal Doyum puan ortalaması arasında ve ÖGÖ puan ortalaması ile SBTÖ alt ölçeklerinden yalnızca SDB ve KGY alt ölçek puan ortalamaları arasında zayıf, pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p < 0.001$).

Sonuç: Hemşirelerin "orta" düzeydeki ÖGÖ puan ortalamasında cinsiyet, gelir düzeyi, haftalık çalışma saati ve stres konulu eğitim alma durumunun etkili olduğu, öğrenilmiş güçlülükte iş doyumunu ve stresle baş etmenin birbiri ile ilişkili olduğunu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire; Öğrenilmiş Güçlülük; İş Doyumu; Stresle Baş Etme Tarzı.

BACH ÇİÇEKLERİ: DUYGULAR VE ZİHİNSEL SORUNLAR İÇİN ÇİÇEKLERİN İYİLEŞTİRİCİ GÜCÜAdalet Kutlu¹ , Mehmet Gülşen¹¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi**Amaç:** Bach çiçekleri ile ilgili bilgi vermek ve ilgili alanlarda kullanımı konusunda farkındalığı arttırmaktır.

Bach çiçekleri, Dr. Edward Bach tarafından ortaya konmuş tamamlayıcı bir iyileştirme yöntemidir. İngiltere’de hastalıklardan korunmada ve akut olarak ortaya çıkan duygu ve zihinsel sorunlarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Hastalıkların kökeni olduğu düşünülen duygusal ya da zihinsel sorunların ortadan kaldırılması ve psikolojik/fiziksel travmaların olumsuz etkilerini iyileştirmek için önerilmektedir. Bach çiçeklerinde temel amaç, duygusal ve zihinsel denge ve uyumun elde edilmesidir. Bach Çiçekleri, toplam 38 çiçek özünden elde edilmiştir. Bach çiçeklerini akut durumlarda kullanmak üzere beş çiçeğin bir arada kombine olarak hazırlandığı iki formu bulunmaktadır. Bach Çiçekleri’nin yedi alt kategoriye ayrılmış etki alanları vardır; Korkular, belirsizlikler, koşullara karşı ilgisizlik, yalnızlık, aşırı duyarlılık, üzüntü ve keder, başkalarının iyiliğiyle aşırı ilgili olma durumu olarak ele alınmaktadır. Bach çiçeklerinden yapılmış özlere remedi denmektedir.

Bach çiçekleri, sulandırılarak ya da doğrudan ağza damlatılarak kullanılabilir. Acil durumlarda birden fazla remedi karıştırılarak alınabilmekle birlikte mümkün olduğunca az remedinin birlikte alınması etki gücünü arttırmaktadır. Bach Çiçekleri hayvanlarda da kullanılabilir. Bach çiçekleri olarak kullanılan remedilerin isimleri ve kullanıldıkları durumlar şunlardır: Agrimony-zihinsel huzursuzluk, Aspen-bilinmeyen korkular, Beech-aşırı eleştirel tutum, Centaury- özgüvensizlik, Cerato- onaylanma ihtiyacı, Cherry Plum-histerik durumlar, Chestnut Bud- dikkatsizlik, Chicory-bencil tavırlar, Clematis-dikkat dağınıklığı, Crap apple-temizlik takıntısı, Elm-aşırı sorumluluk hissi, Gentian-güvensizlik, Gorse-umutsuzluk, Heather-bencilik, Holly-aşırı nefret duygusu, Honeysuckle-geçmişte yaşama, Hornbeam-Pazartesi sendromu, Impatiens-aşırı sabırsızlık, Larch- kendine güvensizlik, Mimulus- bilinen şeylere karşı korku, Mustard- Tükenmişlik ancak mücadeleyi sürdürmek, Olive-yorgunluk, Pine- suçluluk duygusu, Red Chestnut- başkaları için aşırı endişe, Rock Rose- panik duygusu, Rock Water- zihinsel katılık, Scleranthus-kararsızlık, Star of Bethlehem- ruhsal korku, üzüntü, şok ve etkileri, Sweet chesnut- şiddetli çaresizlik hissi, Vervain- aşırı fanatizm, Vine-aşırı hükmetme, Walnut- çabuk etkilenebilirlik, Water Violet- kibir, White Chestnut- takıntılı düşünceler, Wild Oat- tatminsizlik duygusu, Wild Rose- teslimiyet ve Willow- katılık durumlarında kullanılmaktadır.

Bu çalışmanın sunumunda, Bach çiçekleri kullanan kişilerin görüşlerine de yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bach Çiçekleri, Etkileri

BİYONÖROEMOSYONEL SİSTEM: HÜCRE- BEYİN-DUYGULARIN İŞBİRLİĞİ

Adalet Kutlu¹ , Mehmet Gülşen

¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Biyonöroemosyonel Sistem (BNE), Dr. Hamer tarafından tanımlanmış bir sistemdir. BNE, vücuttaki sistem, organ, hücrelerle beyin ve duygu dünyası arasındaki ilişkileri ele alır ve hastalıklarla bağlantılı duygusal anahtarları keşfetmeye çalışır. BNE, bütüncül ve humanist bir yaklaşımdır. Olayın sebeplerine iner, vücudun doğal kendini iyileştirme mekanizmalarını aktive eder. Dr. Hamer, duyguların etkilerini dokular, hücreler ve beyin üzerinde biyolojik olarak (Hamer lekeleri) saptamıştır. BNE’de kişinin yaşadığı psikoşokların bilinçaltında kodlanması nedeniyle hastalıkların ortaya çıktıklarından bahsedilmektedir ve hastalıkları iyileştirmek için bu kodların çözülmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

BNE, tüm hastalıkların kökeninde psikoşoklar (psikolojik çatışmalar/biyoşok)ın bulunduğunu ileri sürer. Psikoşok olabilmesi için, yaşanan olayın öngörülemez, tahmin edilemez, dramatik, çözüm bulunmamış ve kendi başına olması gerekmektedir. Psikoşoklar; yapılandırıcı, programlayıcı ve programlayıcı çatışmayı harekete geçiren çatışma olarak ele alınmaktadır. Dr. Hamer’e göre yaşanan psikoşoklar vücutta dört seviyede ve embriyo döneminin aşamalarında da biyolojik karşılıkları bulunur; aç kalma korkusu, korunma gereksinimi, değersizleşme ve alan kaybı şeklindedir. Aynı olayı yaşayan kişilerin verdikleri tepkiler bilinçaltında kodlanma durumuna göre değişiklik göstermektedir. Örn; işten kovulma durumunda besin kaybetme kodu oluşan kişide karaciğer kanseri, koruma alanı etkilenmişse deri ve kalp hastalıkları, değer duygusu etkilenmişse kas ve kemik hastalıkları, hakimiyet alanının ihlali kaydı oluşan kişide mesane hastalıkları ortaya çıkmaktadır. Ancak karşılaştığı psikoşoku bir yenilenme fırsatı olarak değerlendiren kişide ise hastalık durumuyla karşılaşmamaktadır. BNE’de hastalığın safhaları; aktif çatışmada-şok, üzüntü, iyileşme safhasında-sükunet, düzelme ve sağlığa dönüşte-çatışmanın kesin olarak çözüme kavuşmasıdır. BNE’ye göre hastalıklar üç şekilde aktarılmaktadır; Birincisi nesilden nesile aktarım; bilgi (trajediler gibi) aile ağacında kodlanır. İkincisi, doğmadan bebeğe yüklenen yaşama dair anlamlardır. Üçüncüsü yaşamda çözülmeyen duygusal çatışmaların izleridir.

BNE terapisinde amaç, hissedilenleri ve gizli kalmış durumları anlamak ve bilinç düzeyine çıkarmaktır. Bunun için rahatlama terapisi; amaçların, değerlerin vs. yeniden planlanmasıdır. Olaylarla ilgili duygularını anlatan mektup yazmak vs. ya da hastanın biyoşok anına geri dönmesinin sağlanması ve yüzleşmedir. Karantina, yoga, nefes egzersizleri, anlam projesinden istifa etmek ve ayna terapisi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyonöroemosyonel Sistem, Psikoşok

HEMŞİRELİK VE EBELİK ÖĞRENCİLERİNDE TEMEL KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE SORUN ÇÖZME BECERİLERİ İLİŞKİSİ

Ezgi Özen¹ , Hülya Arslantaş¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma “Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Temel Kişilik Özellikleri ve Sorun Çözme Becerileri ilişkisini” belirlemek amacı ile kesitsel olarak yapılmıştır.

Metod: Araştırma 2015-2016 Bahar döneminde bir devlet üniversitesinin hemşirelik ve ebelik bölümü öğrencilerinde yapılmıştır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş araştırmanın yapıldığı tarihlerde sınıfta bulunan öğrencilere araştırmanın amacı açıklanarak gönüllülük esasına göre veriler toplanmıştır. Araştırmaya başlamadan önce okul idaresinden gerekli izin alınmıştır. Her iki bölümde okuyan toplam 1233 hemşirelik ve ebelik öğrencisinden 609’una ulaşılabilmektedir. Araştırmanın verileri sosyodemografik özelliklere ilişkin sorular, Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği (TKÖÖ) ve Problem Çözme Envanteri (PÇE) ile toplanmıştır. TKÖÖ 5’li likert tipte ve 45 sorudan oluşan, dışadönüklük, sorumluluk, geçimlilik/uyumluluk, duygusal tutarsızlık, gelişime açıklık ve olumsuz değerlilik olmak üzere altı temel kişilik özelliği alt ölçeğinden oluşmakta olup ölçek değerlendirme puanları arttıkça ilgili kişilik özelliğini yansıtmaktadır. PÇE altılı likert tipte bir ölçek olup 35 sorudan oluşmakta ve problem çözme yeteneğine güven, yaklaşma-kaçınma, kişisel kontrol olmak üzere üç alt ölçekten oluşmaktadır. PÇE puanı arttıkça problem çözme becerisi azalmaktadır. Araştırmanın verilerinin değerlendirilmesinde SPSS 21.00 kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler ve Pearson korelasyonundan yararlanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,83±1,630 olup, %30,4’ünün 2.sınıf, %76,8’inin hemşirelik bölümünde okuduğu, %74,1’inin kadın olduğu, %98,5’inin bekar olduğu, %42,4’ünün en uzun yaşadıkları yerin il olduğu, %57,8’inin kendisinden başka 2 ve daha fazla kardeşe sahip olduğu, %41,2’sinin baba eğitim düzeyinin orta öğretim, %58,1’inin anne eğitim düzeyinin ilköğretim olduğu, %71,8’inin sosyoekonomik düzeyini gelirini giderine denk olarak algıladığı, %48,6’sının evde kaldığı, %65’inin odasını başkalarıyla paylaştığı, %83,9’unun çekirdek aile tipine sahip olduğu, %88,3’ünün anne ve babasının birlikte yaşadığı, %56’sının ailelerinin tutumlarını demokratik olarak değerlendirdiği, %76,2’sinin herhangi bir travmaya maruz kalmadığı, %70,4’ünün orta düzeyde akademik başarıya sahip olduğunu düşündüğü bulunmuştur. Öğrencilerin Dışadönüklük Toplam Puanı ile Problem Çözme Güveni Toplam Puanı (PÇGTP) arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,288$; $p=0,000$), Yaklaşma Kaçınma Toplam Puanı (YKTP) arasında negatif yönde çok düşük düzeyde ($r=-,217$; $p=0,000$), Kişisel Kontrol Toplam Puanı (KKTP) arasında negatif yönde çok düşük düzeyde ($r=-,130$; $p=0,000$), Sorumluluk Toplam Puanı ile PÇGTP arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,263$; $p=0,000$), YKTP arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,357$; $p=0,000$), KKTP arasında negatif yönde çok düşük düzeyde ($r=-,199$; $p=0,000$), Geçimlilik/Uyumluluk Toplam Puanı ile PÇGTP arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,292$; $p=0,000$), YKTP arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,326$; $p=0,000$), KKTP arasında negatif yönde çok düşük düzeyde ($r=-,143$ $p=0,000$), Gelişime Açıklık Toplam Puanı ile PÇGTP arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,400$ $p=0,000$), YKTP arasında negatif yönde çok düşük düzeyde ($r=-,254$ $p=0,000$), KKTP arasında negatif yönde düşük düzeyde ($r=-,163$; $p=0,000$), Olumsuz Değerlilik Toplam Puanı ile PÇGTP arasında pozitif yönde çok düşük düzeyde ($r=,251$; $p=0,000$), YKTP arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=,290$; $p=0,000$), KKTP arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=,176$; $p=0,000$), Duygusal Tutarsızlık Toplam Puanı ile PÇGTP arasında pozitif yönde çok düşük düzeyde ($r=,186$; $p=0,000$), YKTP arasında pozitif yönde çok düşük düzeyde ($r=,178$; $p=0,000$), KKTP arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=,161$; $p=0,000$) ilişki vardır.

Sonuç: Öğrencilerin dışadönüklüğü, sorumluluk duygusu, geçimlilik/uyumluluğu ve gelişime açıklıkları arttıkça, problem çözme güveninin, yaklaşma kaçınma davranışının ve kişisel kontrollerinin arttığı; olumsuz değerlilik ve duygusal tutarsızlıkları arttıkça problem çözme güveninin, yaklaşma kaçınma davranışının ve kişisel kontrolünün azaldığı bulunmuştur. Ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin daha iyi problem çözme becerileriyle donatılmasına dayalı bir eğitim sisteminin geliştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Temel Kişilik Özellikleri, Sorun Çözme Becerisi, İlişki.

ONKOLOJİ KORİDORLARI: KANSER HASTASI VE YAKINLARININ KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKİYATRİSİ GEREKSİNİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gamze Koçak , Özlem Işıl

Çocukluğumuzdan beri aklımıza geldiğinde yüzümüzde acı bir tebessüm oluşturan hastane koridorları içerisinde; en çok acıyı ve kaybı barındıran servisler, onkoloji servisleridir. Kanser; ölüm, kemoterapi, ağrı, bulantı, kusma, alopesi kilo kaybı, halsizlik gibi deneyimleri öncelikli olarak akla getirmektedir. Kanser kapıyı çaldığında; hasta ve yakını için acı, kaygı ve korku dolu günler başlamıştır.

Kanser tanısı alan kişinin yapısal özelliklerine göre değişebilen ama genel itibarıyla bir döngüyü izleyen psikolojik tepkileri vardır. Bu zor ve sancılı bir süreçtir. Tüm bu süreç içerisinde kaos yaşanırken göz ardı edilen sonuç ; psikiyatrik sorunlardır. Tanı aşamasında karşılaşılan kanser gerçeği kadar zor olan tedavi sürecinde de hastalığın seyri ve metastaz endişeleri hasta ve yakınlarında bir çok ruhsal sıkıntıya yol açmaktadır. Kanser hastalarıyla yapılan çalışmalarda, yaklaşık %29-47 arasında değişen oranlarda, psikiyatrik bir tanı konacak düzeyde ruhsal bozukluk olduğu bildirilmiştir. Diğer fiziksel hastalıklarda bildirilen ruhsal bozuklukların %20-40 oranında olduğu görülmektedir.

Onkoloji servislerinde kemoterapi, medikal ve palyatif tedavi uygulanmaktadır. Tedavilerin yanı sıra hastalarda görülen psikiyatrik sorunlarda psikiyatri konsültasyonu istenerek ilaç tedavisi düzenlenmekte, tedavinin seyrine göre gerektiğinde rekonsültasyonu istenmektedir. Konsültasyon liyezon psikiyatrisi sadece bir psikiyatri konsültasyonu değil aynı zamanda tedavi sürecinde işbirliği gerektiren bir uzmanlık alanıdır.

Bu makale Türkiye'de kanser hastalarının tedavi gördüğü onkoloji servislerinde konsültasyon liyezon psikiyatri hizmetlerinin işlevselliğini gözden geçirmek; neler yapıldığını ve yapılabileceğini değerlendirmek amacı ile yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi, Kanser, Onkoloji

MEME KANSERİ SAĞKALANLARINDA TEKRARLAMA KORKUSU: KALİTATİF ARAŞTIRMA

Figen Şengün İnan¹ , Besti Üstün²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi

²| Üsküdar Üniversitesi

Amaç: Meme kanseri sağkalanları tedavi sonrası dönemde fiziksel ve psikososyal sorunlar yaşamaktadırlar. Meme kanseri sağkalanları tarafından tanımlanan temel psikososyal sorunlardan biri tekrarlama korkusudur. Tekrarlama korkusu tedavi sonrası dönemde yaşam kalitesini ve psikolojik iyi oluşluğu olumsuz olarak etkilemektedir. Bu kalitatif çalışmanın amacı meme kanseri sağkalanlarında tekrarlama korkusu deneyimini açıklamaktır.

Yöntem: Veriler yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle toplanmış olup, veri analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Görüşmeler 12 meme kanseri sağ kalanıyla yürütülmüştür.

Bulgular: Veriler; korkunun niteliği, hatırlatıcılar, yaşama etki ve başetme olmak üzere dört tema altında toplanmıştır.

Sonuç: Bu çalışma meme kanseri sağkalanlarında tekrarlama korkusunu açıklamada kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. Çalışma sonucu tekrarlama korkusunun, tedavi sonrası döneme uyumu etkileyen önemli bir stresör olduğunu göstermiştir. Tedavi sonrası izlemde; meme kanseri sağkalanlarında tekrarlama korkusunu saptamaya yönelik rutin taramanın yapılması önemlidir. Ayrıca tekrarlama korkusunun yaşantıya olan etkisi değerlendirilmeli ve meme kanseri sağkalanları uygun kaynaklara ve destek sistemlerine yönlendirilmelidirler.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri Sağkalanları; Tekrarlama Korkusu; Kalitatif Araştırma

ALZHEİMER HASTALARINA UYGULANAN FİZİKSEL AKTİVİTE PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİ: SİSTEMATİK DERLEME

Neslihan Lök¹ , Kerime Bademli² , Sefa Lök³

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

³| Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Amaç: Fiziksel olarak aktif bir yaşam sürmek her yaş grubunda önemlidir. Egzersizler bireylerin hem fiziksel hem de ruhsal sağlığını geliştirmede ve iyileştirme de önemlidir. Bu sistematik derlemede amaç Alzheimer hastalarına uygulanan fiziksel aktivite programlarının etkisini değerlendirmektir.

Yöntem: Derleme York Üniversitesi Ulusal Sağlık Araştırmaları Enstitüsü tarafından geliştirilen Centre for Reviews and Dissemination (CRD) 2009 rehberi doğrultusunda yapılmıştır. Literatür taraması, kapsadığı yıllar açısından herhangi bir sınırlama yapılmaksızın, "Pubmed, Cinahl, Wiley Interscience, Sciencedirect, Ovid, Cochrane, Ulakbim Türk Tıp Dizini, Türk Medline" veri tabanlarında yapılmıştır. Tarama Türkçe ve İngilizce dilinde yapılmıştır. Taramada, "Alzheimer ve fiziksel aktivite", "Alzheimer ve egzersiz", "Alzheimer and physical activity", "Alzheimer and exercise," Anahtar Kelimelerleri kullanılmıştır. Tarama sonucunda araştırma kapsamına 12 çalışma alınmıştır.

Bulgular: Derleme kapsamına alınan çalışmalarda Alzheimer hastalarına yönelik uygulanan fiziksel aktivite programları değerlendirilmiştir. Egzersiz programına başlamadan önce hastaların yetenekleri, gereksinimleri ve tercihleri dikkate alınmış ve sağlık muayenesinden geçirildikten sonra gruplara dahil edilmiştir. Uygulanan fiziksel aktivite programlarının ortalama on hafta sürdüğü, haftanın üç günü ortalama 45'er dakika 15 dakika ısınma egzersizleri 30 dakikada yürüyüş şeklinde uygulandığı görülmüştür. Üç çalışmada ise hastalara 10'ar dakikalık ısınma egzersizinden sonra 30 dakika yüzme egzersizi yaptırılmıştır.

Sonuç: Derlemeye alınan tüm çalışmalarda Alzheimer hastalarına yönelik uygulanan fiziksel aktivite programlarının olumlu sonuçları olduğu görülmüştür. Alzheimer hastalarına yönelik uygulanan fiziksel aktivite programları bireylerin; bilişsel aktivitelerini geliştirmiş, kardiyovasküler sağlığı iyileştirerek, hipertansiyon ve kalp hastalığı riskini azaltmıştır. Kas gücü ve eklem esnekliği gibi fiziksel fonksiyonları artırarak bağımsızlığı desteklemiştir. Uyku kalitesini artırmıştır. Yaşlı bireyler tarafından yapılan egzersizler düzenli ve ritmik oldukça bilişsel fonksiyonların korunması ve sürdürülmesi de o derece artmaktadır. Fiziksel egzersizlerin yaşlılık dönemindeki kronik hastalıklardan korunmada, önemli bir yere sahip olduğu bir gerçektir. Yaşlı birey ile çalışan meslek üyelerinin egzersizler konusunda mutlaka bireyleri bilgilendirmesi, onları teşvik etmesi ve uygun egzersiz programlarını planlaması gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer Hastaları, Fiziksel Aktivite, Sistemetik Derleme

RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLER VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİ AÇISINDAN İYİLEŞMEM.Olcay Çam¹ , Hilal Aydoğdu Durmuş²¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı²| İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi

Bu bildirideki amaç, ruhsal hastalığı olan bireylerin ve psikiyatri hemşirelerinin ruh sağlığında iyileşme kavramına bakış açıları ve iyileşmeyle ilgili geliştirilen modellerin gözden geçirilmesi, psikiyatri hemşirelerinin iyileşme sürecindeki rollerinin belirlenmesidir.

İyileşme, sağlık profesyonelleri açısından, semptomları kontrol altında tutmayı ve psikososyal fonksiyonların yenilenmesini içerirken ruh hastalığı olan bireyler açısından olumlu davranışları ve kendini yeniden bulmayı içeren uzun bir yolculuktur. Ruhsal hastalığı olan bireylere ve sağlık ekibine göre değişebilen bir kavramdır.

İyileşme kavramı Watson İnsan Bakım Modeli, Tidal Model ve İyileşmede İşbirlikçi Kuram (Recovery Alliance Theory) gibi birçok model ve kuramla açıklanmaya çalışılmıştır. Bu modellerdeki ortak temalar; umut, güçlendirme, semptom yönetimini sağlama, ilişki/bağlantı kurma, hastaların kendi sorumluluklarını almalarını sağlama ve değer verdikleri şeyleri yapmaları için fırsatları arttırmaktır. İyileşme; bireylerin kendi sorumluluklarını almalarını, hedeflerini geliştirmeyi, hedeflere ulaşmak için plan yapmayı, karar almayı ve öz bakımını sağlamayı içerir. Psikiyatri hemşireleri de güçlü yönlerini ortaya çıkarmaları, baş etme stratejileri geliştirmeleri, hastalık semptomlarını yönetmeleri konularında bireyleri cesaretlendirir.

Sonuç olarak, Psikiyatri hemşireleri olarak iyileşme sürecinde bize düşen bireylerin kendileriyle ilgili farkındalık oluşturmalarına, güçlü yönlerini keşfetmelerine ve yeni stratejiler geliştirmelerine yardım etmektir. Hemşirelik süreci de, bireylerin umudunu, dayanıklılığını, gücünü, iletişim becerilerini ve baş etme stratejilerini geliştirmeye yönelik olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İyileşme, Ruhsal Hastalık, Psikiyatri Hemşireliği
Key Words: Recovery, Mental Health Problems, Psychiatry Nursing

PSİKİYATRİ HASTALARININ BAKIM VERİCİLERİNDE ATILGANLIK VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Filiz Adana¹ , Azime Korkmaz² , Hülya Arslantaş¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²| Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Servisi

Amaç: Psikiyatri hastalarının bakım vericilerinde atılğanlık ve ilişkili faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

Method: Kesitsel tipteki araştırma Eylül 2013-Eylül 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Evreni bilinen örneklem yöntemi ile; % 80 güç ve % 95 güven aralığının da 132 kişiye ulaşılması planlanmış; ancak araştırma sırasında olası kayıplar da göz önüne alınarak 160 kişiye ulaşılmıştır. Araştırmada alfa değeri 0.05 olarak kabul edilmiştir. Anket ve ölçekler bakım vericilere makalenin ikinci yazarı tarafından birebir olarak uygulanmıştır. Anket uygulaması 30 dakika sürmüş ve hastane ortamında görüşme odasında yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Rathus atılğanlık envanteri, sürekli öfke ve öfke ifade tarz ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS istatistik paket programı 15.0'de değerlendirilmiştir. Afyon Kocatepe Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan etik kurul onayı, Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Araştırma ve Uygulama Hastanesinden kurum izni, bakım verici bireylerden anket ve ölçek uygulaması öncesi yazılı onam alınmıştır.

Bulgular: Erkek bakım vericilerin, ekonomik durumunu çok iyi olarak tanımlayanların, öğrenim durumu üniversite mezunu olanların, bir işte çalışanların, öfke yönetimi durumunu iyi olarak ifade edenlerin, kendini atılğan ve saldırgan olarak tanımlayanların ve sigara kullananların RAE puanları anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Öfke durumunda ağlarım diyenlerin RAE puanları düşük bulunmuştur. Araştırmaya katılan bireylerin RAE ile sürekli öfke puanları arasında orta düzeyde ve öfke dışı vurumu arasında düşük düzeyde pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Bu bulgular doğrultusunda bakım vericilerin sosyo-demografik özelliklerine göre atılğanlık düzeylerinin farklılık gösterdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Atılğanlık, Bakım Vericiler, Hastalar

TÜRKİYE’DE HEMŞİRELİKTE NİTEL ARAŞTIRMALARIN DURUMU

Olca Çam¹ , Nihan Yalçiner¹ , Hilal Aydoğdu Durmuş²¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı²| İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi

Amaç: Araştırmanın amacı Türkiye’de hemşireler tarafından yürütülen nitel araştırmaların sayı ve özelliklerini belirlemektir.

Method: Türkiye’de hemşireler tarafından yürütülen nitel araştırmalara dayalı çalışmalara ulaşmak için; Türk Medline, Yüksek Öğrenim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanı ve Pubmed veri tabanı taranmıştır. Tarama yapılırken yıl sınırlaması yapılmamış olup, Türkçe olarak “hemşire, hemşirelik, bakım, nitel ve nicel araştırma” anahtar kelimeleri ve İngilizce olarak “Turkey, nurse, nursing, care, qualitative, qualitative and quantitative research” anahtar kelimeleri kullanılarak hemşirelik alanında hemşireler tarafından yürütülen araştırmalar çalışmaya dahil edilmiştir.

Bulgular: Araştırma kriterlerini içeren 30 tez ve 64 makale olmak üzere toplam 94 çalışmaya ulaşılmıştır. Bu veriler hemşirelik alanında nitel araştırma yöntemlerinin 2002 tarihinden itibaren kullanıldığını görülmektedir. Nitel araştırmaların en fazla Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı (24 araştırma), Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı (15 araştırma) ve Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı’nda (15 araştırma) , en az sayıda Hemşirelikte Öğretim ve Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı’nda yapıldığı saptanmıştır. Araştırmacıların daha çok fenomenolojik deseni kullandığı ve uluslararası yayını tercih ettikleri görülmektedir.

Sonuç: İncelenen çalışmalar sonucunda hemşireler tarafından nitel araştırma kullanımının sınırlı olduğu görülmüştür. Hemşirelik alanında nitel araştırmaların artması; bireylerin yaşadığı durumları, olaylara verdiği tepkileri ve inançlarını, tutumlarını, davranışlarını daha gerçekçi, detaylı ve sistematik değerlendirmelerini sağlayacaktır. Bireylerin hem sağlık profesyonelleri hem de çevreleriyle olan ilişkilerini anlamak için nitel araştırmalara ihtiyaç vardır. Ayrıca hemşirelik bilimindeki kuram ve modellerin geliştirilmesi nitel araştırma yöntemleri ile mümkündür. Nitelikli araştırma sonuçlarının kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarında kullanılması ve bakımın kalitesinin artırılmasını sağlayacaktır. Nitel araştırmanın bütüncül yaklaşımı, hemşirelik alanındaki araştırmalarda bakış açısının gelişmesi için yol gösterici olacaktır. Sağlık hizmetlerinin gerçekçi değerlendirilmesi ve daha doğru hizmet planlarının yapılmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hemşire, Hemşirelik, Nitel Araştırma

ANTİPSİKOTİK KULLANAN HASTALARDA İLAÇ YAN ETKİLERİNİN TEDAVİYE UYUM ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Elvan Sağlam¹ , Fatma Eker²

¹| A.İ.B.Ü.Bolu Sağlık Yüksekokulu

²| Düzce Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu çalışma antipsikotik ilaç kullanan ve ayaktan tedavi gören psikiyatri hastalarında ilaç yan etkilerinin tedaviye uyum üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Metod: Tanımlayıcı ve analitik olarak yapılan bu çalışma Abant İzzet Baysal Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Psikiyatri Anabilim Dalı Psikiyatri Polikliniği, Bolu İzzet Baysal Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Psikiyatri Polikliniği ve Bolu İzzet Baysal Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezinde ayaktan izlenen 507 hastadan, araştırma kriterlerine uyan gönüllü 120 hasta ile yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Hasta Tanıtım Formu, Liverpool Üniversitesi Nöroleptiklerin Yan Etkilerini Değerlendirme Ölçeği (LÜNYED) ile Tıbbi Tedaviye Uyum Oranı Ölçeği, Mcevoy Tedavi İzlem Formu ve Nöroleptik Tedaviye Katılım Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ki kare, student t testi, Mann-Whitney U, ANOVA, korelasyon katsayısı ve lojistik regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamındaki hastaların ilaç yan etkisi nedeniyle ilaç dozunu azaltanların oranının %36.9, ilaçlarını tamamen bırakanların ise %24.3 oranında olduğu, ayrıca kadın hastalarda hormonal yan etkiler, depo form ilaç kullanmayanlarda ise otonomik yan etkiler daha fazla olduğu, hastaların ilaç yan etkileri ve ilaç yan etkilerinin yönetimi konusunda eğitilmediği görülmüştür. Hastaların %75.0’inin tedaviye uyumsuz olduğu, LÜNYED Ölçeğine göre çoğunluğunun (%45.8) yan etkileri orta şiddette yaşamakta oldukları, bazı yan etkilerin tedaviye uyumsuzluğu arttırdığı görülmüştür. Tedaviye uyumsuzluğun bağımlı değişken olarak alındığı lojistik regresyon analizinde ağız kuruluğu olanlarda olmayanlara göre 13.9 kat, aşırı uyuma yan etkisi yaşayanlarda yaşamayanlara göre 9.4 kat tedaviye uyumsuzluk riskinin fazla olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Hastaların ilaç yan etkilerini sık yaşadıkları ve yan etkileri nedeniyle tedaviyi uyumsuz oldukları, ağız kuruluğu ve aşırı uyuma yan etkilerini yaşayan hastaların tedaviye uyumsuzluk riskinin fazla olduğu ve cinsiyete göre yan etkilerin değiştiği ve hastaların ilaç kullanımı ve uyumu konusunda eğitim almadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Antipsikotik İlaç, Hemşirelik, İlaç Yan Etkileri, Tedaviye Uyumsuzluk.

P-1397
RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN AİLELERİNDE BAKIM YÜKÜ VE RUHSAL SAĞLIK DURUMU

Betül Kızılırmak¹ , Leyla Küçük²

¹| Gölcük Asker Hastanesi

²| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu araştırma ruhsal bozukluğu olan bireylere bakım veren aile üyelerinde bakım yükünü ve ruhsal sağlık durumunu değerlendirmek amacıyla yapılmış olup, tanımlayıcı tipte kesitsel bir araştırmadır.

Metod: Araştırma İstanbul'da Ruh Sağlığı ve Hastalıkları'na yönelik hizmet veren iki araştırma hastanesinin ayaktan ve yatan hasta birimlerine başvuran 243 hasta yakını ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında, bakım verenlerin ve bakım verilen hastaların tanıtıcı özelliklerini değerlendiren Anket Formu, bakım verenlerin bakım yükü düzeylerini değerlendiren Hastalık Yükü Değerlendirme Ölçeği ve bakım verenlerin ruhsal sağlık durumlarını değerlendiren Genel Sağlık Anketi (12) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, SPSS 16.0 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Bakım veren bireylerin yaş ortalaması 42,62±13,51 olup, çoğunluğu evli ve evhanımıdır. Bakım verenler çoğunlukla hastaların anneleridir. Okur-yazar olmayan, cinsiyeti kadın olan, işsiz ya da evhanımı olan, akraba desteği yeterli olmayan, bakımı tek başına üstlenen, maddi konularda sorun yaşayan, erkek hastalara bakım veren, hastasında intihar girişimi ve şiddet potansiyeli olan bakım verenlerin yük düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Şizofreni ve diğer psikotik bozukluğu olan hastaların bakım vericilerinde bakım yükü düzeyi ve ruhsal hastalıklar yönünden risk düzeyi yüksek bulunmuştur. Bakım veren bireylerin % 67,49'u ruhsal hastalıklar yönünden riskli, %47,3'ü ise yüksek riskli olarak bulunmuştur. Bakım verenlerin HYDÖ puanları ile GSA puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır (r:0,498; p=0,001; p<0,01).

Sonuç: Ruhsal bozukluğu olan bireylere bakım veren aile üyelerinde yük düzeyi arttıkça, aile üyelerinde de ruhsal hastalıklar yönünden riskin arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Ruhsal hastalıkların sebep olduğu kısıtlılıklar hasta bireyi olduğu kadar ailesini de olumsuz etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Aileleri, Ruhsal Hastalık, Hasta Yakını, Ruh Sağlığı

BİR GRUP LİSE ÖĞRENCİSİNDE İNTERNET KULLANIM ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİHülya Sığırlı , Semra Karaca¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Psikiyatri Hemşireliği

Giriş: İnternet bağımlılığı için risk grubunda olan ergenlerde internet kullanım örüntülerini belirlemek önemlidir. Araştırma lise öğrencilerinde internet kullanım özelliklerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki araştırma İstanbul'da Üsküdar, Bağcılar, Kadıköy ilçelerinde lise öğrencileriyle etik kurul ve kurum izni alınarak yapılmıştır. Örneklem büyüklüğü istatistiksel formülle hesaplanmış ve 1377 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veriler anket formu ile toplanmış ve SPSS 20.00 ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrenciler 13-19 yaş grubunda olup, yaş ortalaması 16.19 ± 1.20 'dir. Öğrencilerin %61.'sı kız, % 32.3'ü 3.sınıfa devam etmekte, %75.2'si doğumundan itibaren büyük şehirde yaşamaktadır. Öğrencilerin %70.2'sinin evinde internet bağlantısı ve %56.8'inin kendi bilgisayarını bulunmaktadır. Öğrencilerin %27.8'i 3-5 saat, %16.9'u gün içerisinde 6 saatten fazla internette zaman geçirmektedir. İnternette 6 saatten fazla zaman geçiren ergenlerin anne Eğitim düzeyi ($X^2=22,587$); baba eğitim düzeyi ($X^2=24,667$) ve gelir düzeyleri ($X^2=20,294$) 6 saatten az zaman geçiren gruptan anlamlı olarak yüksektir. Öğrencilerin, %43.6'sı cep telefonundan da bağlantı kurmakta, %28.1'i sosyal paylaşım ve %25.4'ü sörf yapmak amacıyla internet kullanmaktadır.

Sonuç: Bulgular öğrencilerin internette uzun zaman geçirdiklerini ve daha çok sosyal paylaşım amacıyla internet kullandıklarını göstermektedir. Yapılan çalışmalarda internette geçirilen süre arttıkça problemlerli internet kullanımı ve bağımlılık riskinin arttığı bildirilmektedir. (Gokcearslan ve Durakoğlu 2014) Çalışmamızda yüksek sosyoekonomik düzeyin internete kolay erişim ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Ergenlerde bilinçli internet kullanımına ilişkin girişimler yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ergen, İnternet Kullanım

HEMŞİRELERİN SOSYOTROPİK-OTONOMİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE KLİNİK KARAR VERME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Eda Ay¹ , Nurgül Karakurt² , Esin Kavuran¹

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Atatürk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

Amaç: Bu araştırma, hemşirelerin sosyotropik-otonomik kişilik özellikleri ile klinik karar verme durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile tanımlayıcı olarak yapıldı.

Metod: Tanımlayıcı türde olan çalışma Mayıs 2015- Haziran 2015 tarihleri arasında Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesinde yürütüldü. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyip, araştırmaya katılmayı kabul eden 171 hemşire ile çalışma tamamlandı. Verilerin toplanmasında hemşirelerin tanıtıcı özelliklerinin yer aldığı “Anket Formu” ve “Sosyotropi-Otonomi Ölçeği” (SOSOTÖ) ve “Hemşirelikte Klinik Karar Verme Ölçeği” (HKKVÖ) kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama ve Pearson Korelasyon Analizi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmada hemşirelerin Sosyotropi-Otonomi Ölçeği sosyotropi alt boyutundan 120 puan üzerinden 55.2 ± 16.1 puan, otonomi alt boyutundan 67.6 ± 19.5 puan aldığı belirlendi. Hemşirelikte klinik karar verme ölçeği puan ortalaması 125.1 ± 21.8 olarak saptandı. Hemşirelerin otonomi alt boyutu ile hemşirelikte klinik karar verme ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptandı ($p < 0.05$). Sosyotropi alt boyutu ile hemşirelikte klinik karar verme ölçeği arasında ise ilişki saptanmadı. ($p > 0.05$)

Sonuç: Hemşirelerin otonomik kişilik özelliklerinin sosyotropik kişilik özelliklerine göre daha yüksek olduğu, ve otonomik kişilik özelliklerine sahip hemşirelerin klinik karar verme becerilerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler: Hemşirelik eğitim programlarında, sosyotropi-otonomi kişilik özelliklerinin birlikte geliştirilmesine yönelik ders programları ve ders içerikleri oluşturulması hemşirelerin otonom davranışlarının desteklenmesi ve mesleki otonomiye geliştirecek şekilde eğitim programlarının oluşturulması, hizmet içi faaliyetlerin artırılması ve çalışmanın daha büyük bir örnekleme yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Sosyotropi-Otonomi, Klinik Karar Verme

BİR GRUP ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİNİN RUHSAL DURUMUNUN DEĞERLENDİRMESİ

Ayşegül Bilge¹ , Şeyda Dülgerler¹ , Elif Deniz Kaçmaz¹ , Gül Ertem²¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.**Amaç:** Bu araştırma, bir grup üniversite öğrencisinin ruhsal durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.**Method:** Tanımlayıcı, kesitsel nitelikte olan bu araştırmanın örnek grubunu bir üniversitenin hazırlık sınıfında okuyan öğrenciler oluşturmuştur (n=1194). Veriler, Öğrenci Tanıtıcı Bilgi Formu ve Kısa Semptom Envanteri (KSE) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi, Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Çalışmamızda cronbach alpha katsayısı 0.96 olarak bulunmuştur.**Bulgular:** Öğrencilerin yaş ortalamasının 19.37 ± 2.39 'dur. Öğrencilerin %63.1'i kadın, %48'i fen bilimlerine bağlı bir bölüme kayıtlı ve %6.4'ünde ise kronik bir hastalık olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %39.6'sı yaşadığı sıkıntıyı ailesi ile paylaştığını, %2.6'sı şu anda psikolojik yardım aldığını, önceden ya da şu anda psikolojik yardım alanların %53.1'i psikiyatristten, %0.6'sı psikiyatri hemşiresinden yardım aldığını ve öğrencilerin %25.4'ü şu anda psikolojik yardıma ihtiyacı olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %9.2'si ailesinde psikiyatrik bir hastalık olduğunu, hastalık olanların ise %40.4'ü annesinde olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin KSE toplam puan ortalaması 52.41 ± 34.12 'dir. Öğrenciler sırasıyla KSE alt ölçeklerinden en yüksek puan ortalamasının obsesif kompulsif bozukluk (7.72 ± 4.86), depresyon (6.63 ± 5.27) ve hostiliteden (6.04 ± 4.93) almıştır. KSE toplam puan ve tüm alt ölçekler arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p=0.00$). KSE toplam ve alt ölçek puan ortalamaları ile bazı değişkenler karşılaştırıldığında cinsiyet, kronik hastalık varlığı, sıkıntıların kiminle paylaşıldığı, psikiyatrik yardım alma durumu, psikiyatrik yardım alma ihtiyacı ve ailede psikiyatrik bir hastalığın varlığında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Depresyon alt ölçeğinde ise cinsiyet ve kronik hastalığın varlığına göre KSE toplam ve alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($p>0.05$).**Sonuç:** Öğrencilerin genel ruhsal durumlarında sorun olmadığı, buna rağmen takıntılı, çökkün ve kötü düşüncelerin hakim olduğu ve ruhsal destek talep ettikleri söylenebilir.**Anahtar Kelimeler:** Üniversite Öğrencisi, Ruhsal Belirti, Ruhsal Durum.

P-1402
MULTİPLE SKLEROZLU HASTALARIN STİGMATİZASYON TECRÜBELERİNİN DERİNLEMESİNE
İNCELENMESİ

Serap Sezgin¹

¹| Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Stigmatizasyon (etiketleme veya damgalama) bazı hasta gruplarına karşı toplumun, ailesinin yada kişinin kendisinin tavır alması, dışlaması yada davranışlarının tümüdür. Bu konudaki ilk araştırmacılar olan Goffman stigmatı ‘daha az değer verme davranışı’, bu etiketi taşıyan insanların daha az istenebilir ve neredeyse insan gibi idrak edilmemesi olarak tarif etmiştir. Stigma hastalığın kendisi dışında eklenen bir tecrübedir. Hastalarda sosyal izolasyona, daha sınırlı yaşam tarzına ve gecikmiş yardım isteme davranışına sebep olmaktadır. Damgalama ve içselleştirmiş damgalama, Multiple Skleroz (MS) hastaları ile çalışanlar tarafından, hastalık ve tedavi sürecini olumsuz etkileyen bir durum olarak ele alınıp üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu çalışma MS hastalarının yaşadığı stigmatizasyon tecrübelerini derinlemesine incelemek amacıyla yapılmıştır.

Method: Kalitatif olarak yapılan bu araştırma 2015-2016 tarihleri arasında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Nöroloji Kliniğinde yürütülmüştür. Araştırma kapsamına bu tarihler arasında Nöroloji kliniğine başvuran, araştırmaya katılmayı kabul eden ve iletişim kurulabilen 18-49 yaş grubundaki hastalar alınmıştır. Verilerin toplanmasında tanımlayıcı özellikleri, hastalıkları ve tedavileri ile ilgili özellikleri ve yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme formu oluşturulmuştur. Araştırmacı yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme formu ile fenomenolojik yöntemi ve gerektiğinde betimleme yöntemini kullanarak derinlemesine görüşme odağı yapmıştır. Görüşmeler 1-1,5 saat arasında sürmüştür. Derinlemesine görüşmeler esnasında ses kayıt cihazı kullanılarak görüşmeler kayıt altına alınmış ve buradaki hasta ifadelerinden Multiple sklerozlu hastaların stigmatize tecrübeleri değerlendirilmiş ve hasta ifadeleri kavramsallaştırılmıştır.

Bulgular: MS hastalarının stigmatizasyon tecrübeleri incelendiğinde hasta ifadeleri kavramsallaştırılmıştır. Kavramsallaştırma sonucu MS hastalarının, suçluluk, gizleme, şüphe, indirgemcilik, ayrımcılık, soyutlanma ve içselleştirilmiş damgalama yaşadıkları belirlenmiştir.

Sonuç: Damgalamayı azaltmak için hemşirelerin MS hastalarına yönelik olarak kendi içlerinde var olan bu hastalıklara yönelik olumsuz tutumlarının farkında olmaları ve bunları olumluya çevirmeleri, deneyimli ve eğitimli hemşire gruplarının damgalamayı azaltma organizasyonlarına aktif olarak katılmak diğer meslektaşları ile hastaları bu kaynaklara yönlendirmeleri, MS hastaları ile çalışanlar tarafından, hastalık ve tedavi sürecini olumsuz etkileyen bir durum olarak ele alınması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Multiple Skleroz, Stigmatizasyon

**HEMŞİRELİK BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İLK KLİNİK DENEYİMLERİ SIRASINDA
ALGILADIĞI STRES VE STRESE VERDİKLERİ BİYO-PSİKO-SOSYAL CEVAP İLE STRESLE
BAŞETME DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ**

Eda Ergin¹ , Kıvan Çevik¹

¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin ilk klinik deneyimleri sırasında algıladığı stres ve strese verdikleri biyo-psiko-sosyal cevap ile stresle başetme davranışlarını incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Manisa Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'ne kayıtlı, ilk kez klinik uygulamaya çıkan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 171 öğrenci ile yapılmış tanımlayıcı bir çalışmadır. Veriler; Öğrenci Tanıtım Formu, Hemşirelik Öğrencileri İçin Algılanan Stres Ölçeği, Hemşirelik Öğrencileri İçin Biyo-Psiko-Sosyal Cevap Ölçeği ve Hemşirelik Öğrencileri İçin Stresle Baş Etme Davranışları Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin analizi, bilgisayarda SPSS 21.00 istatistik programında yüzdelik, ortalama, ANOVA ve t testi ile yapıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %65.5'i kız, %37.4'ü 18 yaşında, %21.1'i normal lise mezunudur. Öğrencilerin %76.6'sının hemşireliği isteyerek seçtiği, %87.1'inin mesleğini sevdiği ve %86'sının hemşire olarak çalışmak istediği saptandı. Hemşirelik Öğrencileri İçin Algılanan Stres Ölçeği toplam puan ortalaması 49.07±22.11'dir. Ölçeğin alt boyutlarından öğrencilerin en çok stres yaşadıkları durumun 6,13±2,75 puan ortalaması ile "Mesleki Bilgi ve Beceri Eksikliğinden Kaynaklanan Stres" olduğu belirlendi. Hemşirelik Öğrencileri İçin Biyo-Psiko-Sosyal Cevap Ölçeği toplam puan ortalaması 18,49±14.52 olup, ölçeğin alt boyutlarından "Sosyal Davranış Belirtileri" toplam puan ortalaması 6,26±5,17, "Duygusal Belirtiler" toplam puan ortalaması 7,57±5,95 ve "Fiziksel Belirtiler" toplam puan ortalaması ise 4,65±5,66'dır. Hemşirelik Öğrencileri İçin Stresle Baş Etme Davranışları Ölçeği toplam puanı 35,19±12,11 ve ölçeğin alt boyutlarından en yüksek puan olan "Sorun Çözme" toplam puan ortalaması 14,53±5,65'dir.

Sonuçlar: Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin en çok stres yaşadıkları durumun mesleki bilgi ve beceri eksikliğinden kaynaklanan stres olduğu, yaşadıkları strese karşı güçlü biyo-psiko-sosyal durum gösterdikleri ve stresle başetmede sorun çözme davranışını kullandıkları saptandı.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Öğrenciler, Hemşirelik Eğitim, Stres

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YEME TUTUM ÖZELLİKLERİ İLE ALKOL, MADDE VE İNTERNET BAĞIMLILIK RİSKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Selda Öztürk¹ , Aysel İncedere²

¹| Trakya Üniversitesi

²| Kocaeli Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin yeme tutum özellikleri ile alkol, madde ve internet bağımlılık riskleri arasındaki ilişkiyi ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlandı.

Metod: Bu tanımlayıcı araştırmanın örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören toplam 494 öğrenci oluşturdu. Veriler “Yeme Tutum Testi (YTT)”, “Bağımlılık Profil İndeksi İnternet Formu (BAPİNT)”, Bağımlılık Profil İndeksi Risk Tarama Formu Alkol Ölçeği (BAPİRT), Bağımlılık Profil İndeksi Risk Tarama Formu Madde Ölçeği (BAPİRT) ile toplandı. Veriler SPSS programında parametrik ve non-parametrik testler kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20,8±1,6, %88,7’si kadın, %22,9’u 1. sınıfta, %26,9’u 2. Sınıfta, %25,1’i 3. sınıfta ve %25,1’i 4. sınıfta öğrenim görmekte idi. Öğrencilerin YTT puan ortalaması 15,8±10,8, BAPİNT puan ortalaması 26,4±11,4, BAPİRT puan ortalaması 0,6±1,5, BAPİRT puan ortalaması 0,2±0,9 bulundu. Öğrencilerin %8,1’inde yeme bozukluğu, %17,6’sında internet bağımlılığı, %8,9’unda alkol kullanımı açısından yüksek riskli olduğu ve %1,8’inde madde kullanımı açısından yüksek riskli olduğu belirlendi. Yeme bozukluğu olan öğrenciler ile alkol kullanımı açısından yüksek risk grubunda olanlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulundu (p=0.002). Yeme bozukluğu olan öğrenciler ile madde kullanımı açısından yüksek risk grubunda olanlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulundu (p<0.001). İnternet bağımlılığının sınıflar arasındaki etkisi incelendiğinde gruplar arasında farklılık olduğu (X²=9.351; p=0.025), 1. sınıfların puan ortalamasının en yüksek olduğu belirlendi. Bağımlılık Profil İndeksi İnternet Formu (BAPİNT) puan ortalaması ile yaş arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulundu (p=0.001).

Sonuç: Yeme bozukluğu olan öğrencilerin alkol ve madde kullanım düzeyinin yüksek riskli olduğu, yaş ve sınıf arttıkça internet bağımlılık düzeylerinin azaldığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Yeme Bozukluğu, Bağımlılık

**BİR RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİNDEKİ HEMŞİRELERİN KULLANDIKLARI
KONTROL YÖNTEMLERİNİN EMPATİK EĞİLİM VE BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

Oya Sevcan Orak¹ , Hatice Durmaz² , Serap Sezgin¹ , Ercan Tunç¹ , Sinan Vatansever¹

¹| Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum

Amaç: Bu araştırmanın amacı bir ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesindeki hemşirelerin kullandıkları kontrol yöntemlerinin empatik eğilim ve bazı değişkenler açısından incelenmesidir.

Metod: Tanımlayıcı tipte planlanan araştırmanın örneklemini bir ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde çalışan hemşirelerden araştırmaya katılmaya gönüllü olan ve dahil edilme kriterlerine uyan tüm hemşireler (88 kişi) oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Haziran-Temmuz 2016 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş “Veri Toplama Formu” ve “Empatik Eğilim Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında SPSS 21.00 paket programı ile yapılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Araştırmadaki hemşirelerin %69.3’ünün evli ve %47,7’sinin lisans mezunu olduğu, %63,2’sinin 5 yıl ve daha kısa süredir ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde çalıştıkları belirlenmiştir. Hastaları kontrol altına almak için fiziksel olarak elle tutma ve lüzum halindeki ilacı uygulama yöntemlerini kullanan hemşirelerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Hastaların eşyalara yönelik saldırganlığı olduğunda ve firar etme girişimleri olduğunda kontrol yöntemlerini kullandıklarını bildiren hemşirelerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanlar istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Araştırmamızın yapıldığı ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde çalışan hemşirelerin kontrol yöntemlerine başvurma durumlarının ve kontrol yöntemlerini kullanma sıklıklarının empatik eğilimlerinden etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Empatik Eğilim, Hemşire, Kontrol Yöntemi.

BİPOLAR BOZUKLUK TANISI ALMIŞ HASTALARIN CİNSEL İŞLEVLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Aysel İncedere¹, Selda Öztürk², Leyla Küçük³, Rugül Köse Çınar²

¹| Kocaeli Üniversitesi

²| Trakya Üniversitesi

³| İstanbul Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma bipolar tanısı olan bireylerin cinsel yaşamı ve cinsel işlevlerinin değerlendirilmesi amacıyla planlanmıştır.

Metod: Kesitsel ve tanımlayıcı tipte araştırmanın örneklemini, 25.04.2016-01.07.2016 tarihleri arasında hastalığı en az 2 yıldır süren, DSM V tanı kriterlerine göre bipolar tanısı almış olan, hastalığı klinik remisyonda olan, 18-65 yaş arası ve çalışmaya gönüllü olan 81 hasta oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından oluşturulmuş soru formu ve Arizona Cinsel Yaşantılar Ölçeği (ACYÖ) kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS programında parametrik ve non-parametrik testler kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 36,19±9,61 yıl olup, %56,8'nin kadın, %43,2'sinin erkek idi. Hastaların %81,5'inin cinsel deneyiminin olduğu, %93,9'unun ilk deneyimlerinin kendi isteğiyle, %6,1'nin ise kendi isteği dışında olduğu saptanmıştır. Hastaların %34,6'sı hastalık öncesine göre cinsel istekte azalma olduğunu, %39,5'i ise tedavinin cinsel istekte azalmaya etkisi olduğunu ifade etmişlerdir. Hastaların %23,5'i cinsel kötüye kullanımın olduğunu, %8,6'sı tecavüze uğradığını ifade etmişlerdir. ACYÖ'ne göre hastaların %69'unda cinsel disfonksiyon saptandı. Kadınların ACYÖ puan ortalaması 17,5±7,78, erkeklerin 12,8±5,25, kadınların ACYÖ puan ortalaması erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek saptandı (p=0.016). ACYÖ puan ortalaması ve medeni durum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptandı, evli olup ayrı yaşayanların ACYÖ puan ortalaması (26,7±2,88) daha yüksek bulundu (p=0.030). Hastalık sonrası cinsel kötüye kullanıma maruz kalanlarda cinsel disfonksiyon görülme oranı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulundu (p=0.023). Kadın olgularda cinsel kötüye kullanımın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptandı (p=0.026).

Sonuç: Hastaların büyük kısmında cinsel disfonksiyon saptanmış olup, cinsiyet, medeni durum ve hastalık tanısının cinsel işlevleri etkilediği belirlendi.

Araştırmanın Sınırlılıkları: Çalışma tanımlayıcı olarak planlanmış olup, örneklem grubu ile herhangi bir kontrol grubu arasında karşılaştırma yapılmamıştır. Bu durum araştırmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bipolar Bozukluk, Cinsel Yaşam, Cinsel İşlev Bozukluğu

BİR RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİNDE ÇALIŞANLARDA ÇATIŞMA YÖNETİMİ EĞİTİMİNİN ETKİLİLİĞİ

Emel Öztürk Turgut¹ , Hacer Demirkol¹ , Melek Kayacı Türk² , Nurtaç Cirit² , Ayşegül Bilge¹ , Esra Engin¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Manisa İli Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Amaç: Çatışma Yönetimi Eğitimi'nin (ÇYE) etkililiğini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tek gruplu ön test- son test uygulamalıdır. Araştırmanın evrenini hastanedeki sağlık çalışanları (doktor, hemşire, diyetisyen, hizmetli, güvenlik görevlisi, iş sağlığı ve güvenliği uzmanı, tıbbi sekreter, sivil savunma uzmanı, basın iletişim sorumlusu, tekniker ve teknisyenler) oluşturmuştur (N=454). Araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formu ve Çatışma Çözme Ölçeği (ÇÇÖ) kullanılmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul edenlerden ön testte 76 kişinin formları değerlendirilmiştir. ÇYE'ne 36 kişi katılmıştır. Eğitimin ardından son testte uygulayanlardan 28 kişinin formları değerlendirilmiştir. Eğitimden bir ay sonra izlem testi uygulanmıştır. İzlem testinde yedi kişi formu uygulamayı reddetmiş; 21 kişi izlem testini uygulamıştır. Araştırma, ön test- son test- izlem testini eksiksiz bir şekilde dolduran 21 kişi ile tamamlanmıştır. ÇYE tek oturum olarak planlanmıştır. Eğitimde çatışmanın tanımı, çatışmanın yaşama etkisi, kişilerarası ilişkilerde (aile, sosyal arkadaş, iş arkadaş) çatışma ve çatışma yönetimi konuları yer almıştır. Katılımcıların ön testte aile, sosyal arkadaş ve iş arkadaş ilişkilerinden; iş ortamından daha memnun olmaları ve iş ortamlarına daha ait hissetmeleri için belirttikleri görüş ve önerileri, eğitim içeriğine eklenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı analizler ve Friedman testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının %76.2'si kadın, %81'i evli, %60'ı hemşire ve %85.7'si üniversite-lisansüstü mezunu olarak belirlenmiştir. Sağlık çalışanlarının yaş ortalaması 38±6.46'dır. Sağlık çalışanlarının ÇÇÖ puan ortalaması ön testte 178.29 ±24.05, son testte 179.14±20.21, izlem testinde 182.44±24.20 olarak belirlenmiştir. Anlamli olmamakla birlikte ölçek puan ortalamasında artma belirlenmiştir. Her üç ölçümde de alt ölçeklerde en yüksek ortalama dinleme becerine aittir. Kişilerarası ilişkilerinden, çalıştığı kurumdaki memnuniyet düzeylerinde ve kuruma ait hissetme düzeylerinde de anlamli olmamakla birlikte farklılıklar olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: ÇYE'nin, çatışma çözme becerilerini, anlama ve dinleme becerilerini artırdığı iş ortamından memnuniyetlerini ve iş ortamına aidiyetlerini iyileştirdiği belirlenmiştir. Daha geniş örneklem grubuyla, uzun süreli ve tekrarlı eğitimlerin, ölçümlerin olduğu; özellikle çatışma çözme becerileri alt ve orta düzeyde olan kişilerle yapılan araştırmalar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi, Çatışma, Çatışma Yönetimi Eğitimi

DEĞİŞİM AJANLARI: ERGENLERE UYGULANAN AKRAN EĞİTİMİ PROGRAMININ MADDE BAĞIMLILIĞINI ÖNLEMEDEKİ ETKİSİ

Dilek Akkuş¹ , Aysel Karaca¹ , Dilek Konuk Şener¹ , Handan Ankaralı¹

¹| Düzce Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Amaç: Bu araştırma, Akran Eğitimi(AE) programının ergenlerin temel bağımlılık bilgisine ve madde bağımlılığından korunmada önemli olan öz-etkililik düzeyine etkisini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Materyal/Method: Bu araştırma Madde bağımlılığını önlemede Akran Eğitimi Programı”nın gençlerin temel bağımlılık bilgisine ve madde bağımlılığından korunmada öz-yeterlik düzeyi üzerine etkisini belirlemek amacıyla yarı deneysel çalışmalardan ön-test-son test kullanılarak yapıldı. Bu program Kasım 2014 – Haziran 2015 tarihleri arasında Düzce’de uygulandı. 2014-2015 öğretim yılında Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Anadolu lisesi ve Teknik ve Kız Meslek Lisesinin 9. Sınıf öğrencileri örnekleme oluşturdu. Uygulamada veriler Sosyo-demografik Soru Formu, Madde Bağımlılığı Bilgi Anketi, Bağımlılıktan Korunmada Öz-Yeterlik Ölçeği kullanılarak toplandı. Öncelikle Akran Eğitimcilerin Eğitimi (AEE) interaktif olarak yapılandırılmış bir program ile toplam 20 saatte tamamlandı. Ardından AEE’ler akran eğitim programını 14–16 kişiden oluşan gruplara uyguladı. Her grup toplam 50 dk süren bir oturuma katıldı. Çalışmada girişimlerin etkinliği, kendi kendine raporlandırılan ölçüm araçları (Bağımlılık Bilgi Anketi ve Bağımlılık Öz Yeterlilik Anketi) kullanılarak değerlendirildi. Ölçümler; (1) AE programının uygulanmasından hemen önce, (2) AE bitişini takiben yaklaşık üç ay sonra değerlendirildi. Elde edilen verilere ait tanımlayıcı değerler ortalama, SD, sayı ve yüzde frekanslar olarak verilmiştir. Program sonrası meydana gelen değişim pairedsamples t-test, ve anlamlı farklılıklar post hocTukey testi ile incelenmiştir.

Bulgular: Bağımlılık konusunda akran eğitimcilerden eğitim alan öğrencilerin yarısından fazlası erkek (%59), %83,9’u 15 yaşında, yarısına yakını (% 47,1) endüstri meslek lisesi öğrencisidir. Program sonrası, sigarayı sadece bir kez kullanma sıklığının anlamlı düzeyde azaldığı, ekzta ve reçetesiz ilaç sadece bir kez kullanma sıklığının eğitim sonrası anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir. Program sonrası üç lisede özyeterlilik ölçeği tutum puanlarında anlamlı artış belirlenmiştir. Bilgi puanı bakımından ise en fazla değişim Anadolu lisesinde olmuştur.

Sonuç: Bu çalışma, madde bağımlılığını önleme konusunda akran eğitimi programının lise gençlerinde bağımlılıktan korunma konusunda etkin ve uygulanabilir olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Madde Bağımlılığını Önleme, Akran Eğitimi, Lise Gençleri

TÜRKİYENİN SAKLI KALMIŞ BİR DEĞERİ:TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİ

Deniz Çetin¹ , Gamze Koçak¹ , Özlem Işıl¹

¹ | Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Yapılan saha çalışmalarında Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri (TRSM)'nin bulunduğu toplumsal çevrelerde yaşayan bireylerin, gereksinimleri olmasına karşın bu merkezlerin varlığının farkında olmadıkları gözlenmiştir.Bu gözlemler sonucunda;“TRSM denilince akla gelen nedir, işleyişleri nasıldır ve yerleri nerelerdir?” gibi sorular gündeme gelmekte ve bu derlemenin odak noktasını oluşturmaktadır.

Toplum ruh sağlığı merkezlerinin işlevleri, faaliyetleri, mevcut durumları gözden geçirildiğinde toplum temelli ruh sağlığı modellerinin modern batı ülkelerinin sağlık hizmetlerindeki temel unsurlarından biri olduğu görülmektedir. Toplum temelli ruh sağlığı modelinin coğrafi temelli hizmet, ruh sağlığı ekibi ile verilen hizmet ve tanımlanmış olan bölgeye hizmet vermek amacıyla kurulmuş gündüz hastaneleri, yataklı psikiyatri servisleri ya da rehabilitasyon merkezlerinden oluştuğu görülmektedir. Psikiyatrist, psikolog, psikiyatri hemşiresi ve sosyal çalışmacılardan oluşan ekip hastanın yaşadığı alana hizmet götürür ve bu sayede hastaların toplumla iç içe yaşaması hedefine ulaşılmış olunur. Türkiye'deki ruh sağlığı sistemine bakıldığında toplum temelli ruh sağlığı modeli yerine hastane temelli ruh sağlığı hizmetinin benimsendiği; buna karşın son yıllarda sağlıkta dönüşüm programı kapsamında toplum temelli ruh sağlığı hizmetleri alanında kısmi gelişmeler olduğu görülmektedir. Bu nedenle Türkiye'de ruh sağlığı sisteminin tüm modern ülkelerde gerçekleştirildiği gibi köklü bir değişime gereksinimi vardır.

Bu derlemede; “Ülkemizdeki sistemde nasıl değişiklikler yapılmalıdır?” sorusuna cevaplar aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplum Ruh Sağlığı Merkezi (TRSM), Model, Türkiye

BİR GRUP KADIN PSİKİYATRİ HASTALARININ ELEKTROKONVÜLSİF TEDAVİ'YE İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Havva Artuvan¹ , Sevgi Nehir Türkmen² , Hatice Irmak²

¹| Manisa Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

Giriş ve Amaç: Elektrokonvulsif tedavinin (EKT) aciliyeti, ilaç tedavisine yanıtızsızlık/intolerans ve ilaç tedavisinin risklerinin fazla olması gibi durumlarda temel olarak kullanılmaktadır (1,2,3). Bu araştırma, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde yatan hastaların elektro konvulsif tedaviye ilişkin tutumlarını belirlemek amacı ile yapılmıştır. .

Gereç ve Yöntem: Araştırma, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde Mart-Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi C1-C2 servisinde yatan EKT almış kadın hastalar oluşturmaktadır (N=85). Araştırmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Veriler, hastaların sosyodemografik özelliklerini, hastalığını, hastalıklarının güncel durumlarını, elektrokonvulsif tedaviyle ilgili görüşlerini, EKT sonrası durumlarını değerlendirmek için 36 sorudan oluşan form uygulanarak toplanmıştır. Veriler, SPSS 22.0 paket programında sayı, yüzde, ortalama hesaplanarak değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların %100'ü kadındır, yaş ortalaması 38.71 ±9.15 (20-60 yaş)'dır. Hastaların %43.5'i evli, %38.8'i ilköğretim mezundur, %56.5'i çalışmamaktadır. Hastaların %56.5'i geliri giderine denk veya fazladır. Hastaların %76.5'nin psikotik bozukluk, %16.5'nin duygudurum bozukluğu tanısı vardır. Hastaların %82.4'ü EKT hakkında daha önceden bilgisi olmadığını, %45.9'u ilk EKT'den sonra çok tedirgin ve korkmuş hissettiğini, %45.9'u tehlikeli bulmadığını, %78.8'i EKT'yi tedavi edici bulduğunu, %63.5'i EKT'nin son çare olduğunu, %41.2'si yasaklanması gereken bir yöntem olmadığını, %54.1'i EKT sonucu yan etki geliştiğini, %24.7'si ise bu yan etkinin hafıza kaybı olduğunu, %89.4'ü EKT'nin insanları cezalandırmak için bir yöntem olmadığını ifade etmiştir.

Sonuç: Ruhsal hastalıkların tedavisinde EKT'nin yararlı bir uygulama olduğu ve EKT ile ilgili görüş ve tutumların olumlu yönde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Elektrokonvulsif Tedavi, Tutum, Ruhsal Hastalık

ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMASININ RİSKLİ DAVRANIŞLAR, İNTİHAR OLASILIĞI VE DEPRESİYF BELİRTİLERLE İLİŞKİSİ

Medine Koç¹, Nalân Gördeles Beşer², Ülkü Polat³, Nermin Gürhan³

¹| Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Niğde Üniversitesi Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

³| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Çocukluk çağı travmasının riskli davranışlar, intihar olasılıkları ve depresyon belirtileri üzerine etkisi ve bazı değişkenlerle ilişkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Evren-örneklem; Tanımlayıcı tipte yapılmış olan araştırmanın evrenini G.Ü.Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik-Beslenme-Fizik tedavi, Gaziosmanpaşa Ü.Tokat Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik-Ebelik ve Niğde Ü.Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik-Ebelik bölümleri oluşturması planlanmış fakat G.Ü.SBF'nin araştırmaya izin vermemesi üzerine araştırmanın evrenini Tokat ve Niğde Sağlık Yüksekokulları oluşturmuştur. İki yüksekokulda bulunan toplam hemşirelik 810 ve ebelik 480 öğrencilerinin hemşirelik 482 ve ebelik 295 öğrencileri çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veri toplama formu, çocukluk çağı ruhsal travma ölçeği (ÇCRTÖ), riskli davranışlar ölçeği Üni.Formu(RDÖÜF),İntihar olasılığı ölçeği(İOÖ), Beck Depresyon ölçeği(BDÖ) ile veriler toplanmış ve SPSS 20.00 programı ile istatistiksel anlamlılık durumu $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Değerlendirmede yüzdelik, ortalama, standart sapma,, t testi ve lojistik regresyon analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %62'si(482) hemşirelik, %38'i(295) ebelik bölümü, %81.2'sikadın, %98.6'sıbekar, %30.6'sı birinci sınıfta, yarsından fazlasının (%59.7) yurttta kalmakta olduğu, yarisına yakınının(%49.9)en uzun yaşadığı yerleşim yeri il, %94.5'inin anne ve babasının hayatta, çoğunluğunun(%78.9) aile tipinin çekirdek aile, ekonomik durumunun orta(%63.1), %44.5'inin akademik başarı düzeyinin orta, %66.2'sinin okudukları bölümü isteyerek seçtikleri, büyük çoğunluğu daha önce alkol, sigara gibi madde kullanım öyküsünün olmadığı ve %86.5'inin şu anda da madde kullanmadığı belirlenmiştir. ÇCRTÖ'de yüksek puanı, duygusal ve fiziksel ihmalin,RDÖÜF' de ise en yüksek puanın intihar eğilimi, beslenme alışkanlıkları ve sosyal davranışlar boyutlarında olduğu,İOÖ puan ortalamasının 72.08 ± 10.50 ,BDÖ puan ortalaması ise 5.46 ± 0.858 olduğu bulunmuştur.Öğrencilerin çocukluk çağı travmaları ile anne öğrenim düzeyi, baba öğrenim düzeyi, ekonomik durum, akademik başarı durumu, sigara, alkol gibi madde kullanma, çocukken üzücü olay yaşama durumuna göre ÇCRTÖ puan ortalamaları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur($p < 0.05$).Çalışmamızda erkeklerin, parçalanmış aile tipi olanların, ekonomik durumu ve akademik başarı düzeyi kötü olanların, daha önce ve şu anda madde kullanım öyküsü olanların, çocukken üzücü olay yaşayanların ve tanısı konulmuş hastalığı olanlarınıİOÖ puan ortalamaları anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Kadın öğrencilerin ve okudukları bölümü isteyerek seçenlerin iseBDÖ puan ortalamaları yüksek bulunmuştur($p < 0.05$). Cinsiyete göre erkeklerde; RDÖÜF alt boyutlarından antisosyal davranışlar, alkol- sigara kullanımı, okul terki ve madde kullanımı alt boyu puan ortalamaları anlamlı olarak yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Öğrencilerin çoğunlukla hemşirelik bölümünde ve kadın olduğu, çocukluk çağı travmanın en yüksek duygusal ve ihmali olduğu, riskli davranış olarak intihar eğilimi, beslenme alışkanlıkları ve sosyal davranışlar boyutlarında olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk Çağı Travmaları- Riskli Davranışlar- (İntihar) Öz Kırıyım Olasılığı, Depresyon, Hemşirelik Öğrencileri, Ebelik Öğrencileri

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIĞIN ÖZ YETERLİK SOSYAL DESTEK VE ETKİLİ BAŞ ETME İLE İLİŞKİSİNDE ALGILANAN STRESİN ETKİSİ

Gizem Şahin¹ , Sevim Buzlu²

¹| Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinde psikolojik sağlamlığın; öz yeterlik ve sosyal destek koruyucu faktörleri ve etkili baş etme olumlu sonucu ile ilişkisinde algılanan stresin etkisini incelemek amacıyla planlandı.

Method: Tanımlayıcı-ilişki arayıcı tipte gerçekleştirilen araştırmaya bir vakıf üniversitesinde hemşirelik eğitimi alan 215 öğrenci katıldı. Veriler; 11-25 Mart 2015 tarihleri arasında, Kişisel Bilgi Formu, Connor-Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği, Algılanan Stres Ölçeği, Genel Öz Yeterlilik Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde; betimleyici istatistik testleri, Independent Samples t testi, One Way Anova testi, Bonferroni testi, pearson korelasyon analizi ve lineer regresyon analizi kullanıldı. Araştırma için; etik kurul izni, kurum çalışma izni ve katılımcılardan yazılı onam alındı.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının $20,65 \pm 1,76$ ve %91,2'sinin kadın olduğu belirlendi. Çevresi ile iletişim ve ilişkilerini iyi olarak belirten öğrencilerin, orta olarak belirten öğrencilere göre ve 4. sınıf öğrencilerinin 3. sınıf öğrencilerine göre psikolojik sağlamlık puan ortalamalarının daha yüksek olduğu bulundu. Psikolojik sağlamlık düzeyine etki eden algılanan stres ile öz yeterlik, sosyal destek ve etkili baş etme bağımsız değişkenleri arasında yapılan korelasyon analizinde anlamlı fark olmadığı, algılanan stresin alt boyutu olan yetersiz özyeterlik algısı ile negatif yönde anlamlı ilişkinin olduğu görüldü.

Sonuç: Kurgulanan model doğrultusunda yapılan regresyon analizinde; psikolojik sağlamlığın algılanan stresin alt boyutu olan yetersiz özyeterlik algısını azalttığı ($F=7,159$; $p=0,008$), algılanan stresin etkili baş etmenin alt boyutu olan sosyal desteğe başvurmayı azalttığı ($F=4,055$; $p=0,045$), algılanan stresin alt boyutu olan yetersiz özyeterlik algısının etkili baş etmenin alt boyutu olan sosyal desteğe başvurmayı azalttığı ($F=3,860$; $p=0,023$) belirlendi. Araştırmanın sonucunda; daha geniş ve erkek öğrenci sayısının fazla olduğu örneklem gruplarında çalışmanın tekrarlanması ve psikolojik sağlamlık ile ilgili diğer risk faktörleri, koruyucu faktörler ve olumlu sonuç kriterlerinin ilişkisini inceleyen çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sağlamlık, Stres, Öz Yeterlik, Sosyal Destek, Baş Etme.

TERAPÖTİK İLETİŞİM BECERİLERİ KULLANIMINDA HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL ENGELLERİ

Aysel Karaca

Amaç: Bu çalışma hemşirelik 4. sınıf öğrencilerinin eğitim yaşantıları boyunca en sık kullandıkları ve en çok zorlandıkları teropötik iletişim becerileri ile bu becerileri kullanmaları önündeki bireysel engelleri belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal Method: Bu araştırma kalitatif yöntemin kullanıldığı tanımlayıcı bir çalışmadır. Yardım etme becerileri dersi alan toplam 38 hemşirelik dördüncü sınıf öğrencisi çalışma grubunu oluşturdu. Araştırmanın verileri açık uçlu üç sorudan oluşan yapılandırılmış soru formu ile toplandı. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi uygulandı. Öğrenci görüşleri, anlamsal olarak benzerliklerine göre birleştirildi ve bu görüşleri temsil edebilecek kod isimleri oluşturularak her bir kod altında birleştirilen görüşlerin yazılış sıklığı belirtildi. Kodlar anlam bütünlüğüne göre gruplandırıldı ve bu kodları temsil edebilecek, tema isimleri oluşturuldu. Verilerin analizinin geçerliğini sağlamak için, bir uzman ve araştırmaya katılan beş öğrenci ile görüşüldü. Onlara araştırmacılar tarafından belirlenen kodların ve temaların uygun olarak belirlenip belirlenmediği soruldu. Uzman ve öğrenci görüşü alınarak temalara son şekli verildi (1).

Bulgular: Yapılan analiz sonucuna göre öğrencilerin sıklıkla kullandıkları terapotik iletişim becerileri, kullanmakta zorlandıkları terapotik iletişim becerileri ve terapotik iletişim becerileri kullanmadaki kişisel engelleri olmak üzere üç tema belirlenmiştir. Öğrenciler terapotik iletişim becerilerinden en sık "açık uçlu soru sorma"(%75) ve ardından "bilgi verme"yi (%50) kullandıkları, en zorlandıkları becerinin ise sessizliği kullanma (%60) ve ağlayan hasta ile iletişim (%55) olduğunu belirtmişlerdir. Terapotik iletişim becerileri kullanmaları önündeki kişisel engellerin kendilerine güvensizlik ve olumsuz düşünceleri olduğu belirlenmiştir. Sessizliği kullanma becerisini kullanmadaki zorlanma nedenleri; "hasta yetersiz olduğumu düşünecek", "şimdi ne söyleyeceğim", sessizlik benim beceriksizliğimi gösterir" Ağlayan hastada ise; "ben ağlattım", "benim yüzümden oldu" gibi kendilerine ait olumsuz düşüncelerinden kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin terapotik iletişim becerileri kullanım dağarcığının geliştirilmesi gerekmektedir. Terapotik iletişim becerilerinin kullanımında öğrencilerin bireysel engellerinin eğitim sırasında göz önünde bulundurulması ve bu engellerin aşılması ile ilgili müdahalelerin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Terapotik İletişim Becerisi, Nitel Araştırma

P-1420
CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN KIZ ÇOCUKLARININ PROFİLLERİ

İknur Sevinç¹ , Sevgi Nehir² , Öznur Kırılı¹ , Işık Erkul¹ , Tahliye Kandemir¹

¹| Manisa Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu

Giriş ve Amaç: Çocuk cinsel istismarı diğer istismar türlerine göre çocuklar üzerinde daha travmatik ve uzun süreli etkiler bırakmaktadır (1,2,3). Bu nedenle bu çalışma Cinsel İstismara Uğrayan Çocukların Profillerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve retrospektif nitelikte bir araştırmadır. Çalışma Mayıs-Haziran 2016 tarihinde yapılmıştır. Çalışmanın evrenini Manisa ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesi çocuk ergen kız servisi ve polikliniğe gelen 18 yaş altı kız çocuklar oluşturmaktadır. Araştırmada, örneklem seçimine gidilmeden evrenin tümüne ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmanın örneklemini 85 çocuk oluşturmuştur. Olguların dosyaları ve adli raporları araştırmacılar tarafından geriye dönük olarak incelendi. Çalışmanın istatistiksel analizinde SPSS for Windows 22.0 paket programı kullanıldı.

Bulgular: Cinsel istismara uğrayan çocukların %42.5'i 13-15 yaş arasındadır. En sık bildirilen cinsel istismar tipi kızlarda %69.4'ü vajinal penetrasyon, %62.4'ü bedene cinsel amaçlı dokunmaydı. Mağdurların %25.9'nun birden çok kez cinsel istismara maruz kaldığı saptandı. İstismarcıların tamamı erkek, %54,1'si tanıdık, %14.1'i ise akraba içinden biriydi. Olguların %25.9'nun birden çok istismarcı tarafından istismara uğradığı saptandı. %91.8'i cinsel istismara ek olarak duygusal istismar yaşamıştır. Olguların %83.5'nin istismar sonrası en az bir ruhsal bozukluk tanısı aldığı belirlendi. Olguların %37.6'sı ağır stres bozukluğu, %27.1'i depresyon, %22.4'ü davranış bozukluğu, %12.9'u Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) saptandı.

Sonuç: Mağdurların büyük bir kısmında istismar sonrası ruhsal bozukluk geliştiği görülmüştür. Olgularımızın sosyodemografik özellikleri, istismar ve istismarcı ile ilgili özellikleri önceden yapılmış çalışmaların verileri ile uyumludur.

Anahtar Kelimeler: Cinsel İstismar, Ruhsal Bozukluk, Çocuk

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN MİZAH TARZLARI VE ÖFKE İFADE TARZLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Satı Bozkurt¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Seda Akgün¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş ve Amaç: Mizahın etkili kullanımı öfke yönetimi için önemlidir. Öfke, hemşirelik mesleğinin zorlayıcı eğitim süreçleri ve stresli iş ortamları düşünüldüğünde sıkça deneyimlenebilecek duygulardandır. Bu nedenle bu çalışmada mizah ile öfke ifade tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesine kayıtlı öğrencilerle yürütülmüştür. Veriler; sosyodemografik bilgileri içeren 8 maddelik soru formu, Mizah Tarzları Ölçeği ve Sürekli Öfke-Öfke İfade Tarzları Ölçeği kullanılmıştır. Sınıflara göre tabakalı örneklem yöntemiyle 302 öğrenci örnekleme alınmıştır. Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın verileri tanımlayıcı istatistikler ve korelasyon analizleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %80.5'i kadındır. Öğrencilerin %73.3'ü gelir-gidere denk olduğunu, %47.4'ü yurttan kaldığını, %84.4'ü çekirdek ailede yaşadığını, %53.3'ü ailede kararların demokratik olarak verildiğini, %36.4'ü ise ebeveynlerin kararlarda hakim olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin puan ortalamaları; Katılımcı Mizah=38.79, Kendini Geliştirici Mizah=34.72, Saldırgan Mizah=27.33 ve Kendini Yıkıcı Mizah=30.72'dir. Öğrencilerin öfke puan ortalamaları Sürekli Öfke=10.44, Öfke İçte=8.58, Öfke Dışta=8.23 ve Öfke Kontrol=12.80 puan olarak belirlenmiştir. Kendini Geliştirici Mizah herhangi bir öfke boyutuyla, Öfke Kontrol boyutu puanlarıysa herhangi bir mizah tarzıyla ilişkili bulunmazken; Katılımcı Mizah ile Sürekli Öfke($r=-.139, p=0.016$), Öfke İçte($r=-.228, p=0.000$) ve Öfke Dışta($r=-.137, p=0.017$) puanları arasında negatif zayıf ilişkiler görülmüştür. Saldırgan Mizah ile Sürekli Öfke($r=.208, p=0.000$), Öfke İçte($r=.069, p=0.008$) ve Öfke Dışta($r=.188, p=0.001$) puanları arasında pozitif yönlü zayıf ilişkiler görülmüştür. Kendini Yıkıcı Mizah ile Sürekli Öfke($r=.116, p=0.045$), Öfke İçte($r=.223, p=0.000$) ve Öfke Dışta($r=.208, p=0.000$) puanları arasında pozitif yönlü zayıf ilişkiler görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç: Çalışmada öğrencilerin olumlu mizah tarzlarını kullanma eğilimleri yüksektir. Mizahın etkili kullanımı öfke düzeyleri ile ilişkili olmasına rağmen öfke kontrolü ve baş etmesiyle ilişkili olmadığı bulunmuştur. Kendini Geliştirici Mizah bireylerin kendi kişisel özellikleriyle birlikte başkalarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak olumsuz duyguları azaltmada; Katılımcı Mizahsa kişinin kendi ihtiyaçlarının farkında olarak, kendi şahsiyetine ve başkalarına saygı duyarak mizahı kullanabilmesinde etkilidir. Bu nedenle öğrencilerin profesyonel yaşamlarındaki öfke ile baş etmelerine katkısı olabilecek olumlu mizah tarzlarını geliştirecek sistemli eğitimler önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Mizah, Öfke

BİR HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN EŞCİNSELLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE TUTUMLARI

Gizem Beycan Ekitli¹ , Serenay Eroğlu¹¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş-amaç: Güncel yayınlar dünden bugüne hemşirelerin bu konudaki tutumlarının esnediğini ancak bakım sundukları eşcinsel bireylere karşı olumsuz düşünce ve tavırlara sahip olduklarını göstermektedir. Hemşirelik öğrencilerinin bu kapsamda kendi sorumluluklarını fark ederek kendilerini geliştirebilmeleri için düşünce ve tutumlarının belirlenmesi önemlidir ve araştırmanın amacını oluşturmuştur.

Yöntem: Araştırma 2015-2016 yılında bir hemşirelik fakültesine kayıtlı öğrencilerle yürütülmüştür. Sosyodemografik bilgiler ve eşcinselliğe yönelik görüşleri içeren 24 maddelik form, "Eşcinselliğe İlişkin Tutumlar Ölçeği (EİTÖ)" (min=23, maks=138, puan arttıkça olumsuz) ve "Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği (LGYTÖ)" (min=10, maks=50, puan arttıkça olumlu) kullanılmıştır. Sınıflara göre tabakalandırılmış 302 öğrenci örnekleme alınmıştır. Tanımlayıcı araştırmanın verileri yüzde, pearson korelasyon ve normal dağılıma uyan ve uymayan bağımsız gruplar arası farkın anlamlılık testleri olan Mann Withney U, Kruskall Wallis, Student t ve Anova analizleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %76.2'si biyolojik olarak kadınken, %25.4'ü en uzun süreli olarak ilçe ve kasabalarda yaşamıştır. %71.9'u gelirini giderine denk algılamaktadır. %81.1'i çekirdek aileleriyle birlikte yaşamaktayken, %52.3'ü yurttta kalmaktadır. %4.7'sinin eşcinsel olduğunu bildikleri akrabaları bulunmaktadır. %48.3'ü akrabalarının eşcinsel olduğunu öğrenmeleri halinde normal karşılayacaklarını, %23.5'i tedaviye götüreceklerini ve %12.6'sı bu akrabalarla ilişkilerini sınırlandıracaklarını bildirmiştir. Öğrencilerin %16.6'sının eşcinsel olduğunu bildikleri bir arkadaşları, %5.3'ününse eşcinsel hastaları olmuştur. %51.0'i eşcinsel bir hastaya bakım vermek konusunda zorlanmayacağını düşünmekteyken, %12.9'u böyle bir iş arkadaşıyla çalışmak dahi istememektedir. Öğrencilerin %4.3'ü eşcinsellere yönelik hemşirelik bakımına özgü bir eğitim almışken, bu eğitimlerin yalnızca %0.3'ünü eğitim müfredatları sağlamıştır. Öğrencilerin %60.0'ı eşcinselliğin bir tercih olduğunu, %30.8'i eşcinselliğin tedavi edilebilir ve %31.5'i tedavi edilmesi gerekli bir durum olduğunu belirtmekteyken, %38.7'si eşcinsel evliliklerinin yasal olmamasını koruyucu bulmaktadır. "Eşcinsellik bir hevestir. Merakla başlar. Zamanla engellenmezse alışkanlık olur." ifadesine %49.6'sı katılmaktadır. Puan ortalamaları EİTÖ=87.42±22.23 ve LGYTÖ=31.40±8.92'dur. Ölçekler ters yönlü yüksek ilişkidir (r=-.713, p=0.000). Eşcinsel bir arkadaşına sahip olmak tutum puanları üzerinde her iki ölçekte olumlu farklılıklar yaratmışken, eşcinsel bir aile üyesi ve hastayla temas yalnızca EİTÖ puanları üzerinde anlamlıdır (p=0.05). Cinsiyet ve bu konuda eğitim almış olmak ölçek puanlarını etkilememiştir.

Tartışma-Sonuç: Öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumları olumsuza yakındır ve toplumdaki yaygın tutumla paralellik göstermektedir. Mesleki donanımları göz önünde alındığında öğrencilerin bilgilerinin eksik ve hatalı olması beklenmediktir. Müfredatlarında bu konuda eğitim alanların oranı çok düşükken, eğitim alanların tutumları beklendik şekilde farklılık göstermemektedir. Eşcinsel bireye aile-sosyal çevre-profesyonel ortamda temas arttıkça tutumun olumlu şekilde değişmekte olduğu saptanmıştır. Eğitim müfredatlarında bu sonuçlara uygun düzenlemeler yapılarak öğrencinin eşcinsel bireylere temaslarının arttırılabileceği sosyal ve bilimsel etkinliklerle desteklenmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: LGBT, Öğrenci Hemşire, Tutum, Eşcinsellik

MEME KANSERLİ HASTALARIN CİNSEL UYUMU VE BEDEN İMAJININ İNCELENMESİ

Gözde Gördesli¹ , İlknur Çalışkan , Sabiha Dinç , Zekiye Gencer

¹| Yedigün Tip Merkezi

Amaç: Meme kanserli hastalar tedavi sonrasında fizyolojik rahatsızlıkların yanında bazı psikososyal sorunlar yaşamaktadırlar. Bu sorunlar arasında beden imajında bozulma ve cinsel problemler bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı meme kanserli hastaların beden algıları ve cinsel uyumlarının incelenmesidir

Method: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul izni, kurum izini ve hastaların onamı alınmıştır. Araştırmanın evrenini bir üniversite hastanesinin meme polikliniğine gelen hastalar, örneklemini ise Nisan- Mayıs 2016 tarihinde polikliniğe kontrole gelen araştırma kriterlerine uygun 50 hasta oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından literatüre göre hazırlanan 11 sorudan oluşan hasta tanıtım formu, Meme Kanseri Tanısı Konulan Türk Kadınlarında Cinsel Uyum ve Beden İmajı Ölçeği kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Çalışmanın verilerinin analizinde SPSS 16.0 istatistik programında değerlendirilmiştir. Veriler yüzde, standart sapma ve ortalama ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan hastalarının tümünün evli olduğu, %32'sinin lise mezunu, %74'ünün ev hanımı, %46'sının hastalık evresini bilmediği ve %20'sinin ameliyatının üzerinden 1 ay-1 yıl süre geçtiği bulunmuştur. Araştırmaya katılan hastaların %84'ünün kemoterapi, %68'inin radyoterapi ve %24'ünün hormon tedavisi aldığı belirlenmiştir. Hastaların Cinsel uyum ölçeği alt boyut puan ortalamalarına bakıldığında önceki cinsel uyum puan ortalaması $3,81 \pm 75$, cinsel fonksiyon üzerine etkisi puan ortalaması $2,59 \pm 57$, memelerin cinsellikteki önemi puan ortalaması $3,28 \pm 88$ saptanmıştır. Beden İmajı Ölçeği alt boyutlarında ise önceki beden imajı puan ortalaması $4,03 \pm 70$ ve sonraki beden imajı puan ortalaması $3,79 \pm 1,23$ bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışmaya katılan meme kanserli hastaların beden imajının iyi ve cinsel uyumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna varılabilir.

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN KLİNİK UYGULAMA İÇİN BİR DEPO HASTANE DENEYİMLERİNE İLİŞKİN KAYGILARININ ÖN HAZIRLIK YAPMA VE DİĞER ETKİLİ ETMENLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Ege Miray Eyrenci¹ , Merve Uğuryol¹ , Satı Bozkurt¹ , Gizem Beycan Ekitli¹ , Nihan Yalçiner¹ , Cansu Güler¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Giriş-Amaç: Araştırmada Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi alan öğrencilerin uygulama alanlarıyla karşılaşmadan hemen önceki kaygı durumlarının belirlenmesi ve etkili olabilecek etmenlerin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Araştırma 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesine kayıtlı ve araştırmaya katılmaya gönüllü 297 öğrencinin örnekleminde yürütülmüştür. Uygulamalarının ilk gününde öğrencilerin bir kısmı okulda depo hastaneye yönelik ön hazırlık çalışmasına katılmışken, geri kalanlar doğrudan hastanede uygulamaya başlamışlardır. Araştırma verileri uygulamaya çıkılacak ilk günün sabahında olacak şekilde Tanıtıcı Bilgi Formu ve Durumluk-Süreklilik Kaygı Ölçeği ile toplanmış; tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri sayı, yüzde, ortalama ve bağımsız gruplar arası farkın anlamlılık testleri Mann Withney U, Kruskal Wallis ve normal dağılıma uyan bağımsız gruplar için Student t analizleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 22.00 ± 0.94 'tür, %90.5'i herhangi tanımlı bir ruhsal hastalığının olmadığını, %98.6'sı ruh sağlığı ile ilgili herhangi gönüllü bir etkinliğe katılmadığını belirtmiştir. Durumluk Kaygı puan ortalaması 37.96 ± 4.61 , Süreklilik Kaygı puan ortalaması 45.21 ± 4.92 'dir. İlk gün uygulama alanına çıkan öğrencilerde Süreklilik Kaygı puanları, ilk gün okulda olan öğrencilerinse Durumluk Kaygı puanları daha yüksek bulunmuştur. Erkek olmak durumluk kaygısı ($p=0.001$) arttırmaktayken sürekli kaygı puanlarını düşürmektedir ($p=0.023$). Kendisiyle ya da çevresiyle ruhsal hastalık tanısı alma, önceden ruhsal hastalığı olan bireyle çalışma ve ruh sağlığı ile ilişkili gönüllü bir eyleme katılmış olma durumlarının kaygı puanlarına etkisi yoktur ($p>0.005$). Okulda ön hazırlık çalışmasına katılıyor olmanın durumluk-süreklilik kaygı puanları üzerinde istatistiksel anlamlı bir etki taşımadığı saptanmıştır ($p>0.05$).

Tartışma-Sonuç: Bağımsız değişkenler arasında yalnızca erkek olmanın kaygıyı kısa süreli olarak olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Beklenmedik şekilde okulda bir gün fazladan ön hazırlık yapıyor olmak öğrencilerin kaygıları üzerinde etkili değildir. İlk gün okulda yer alan öğrencilerin o an için daha kaygılı olmaları, alanı henüz görmemiş olma ve okulda daha küçük bir grup eşliğinde öğretim elemanı ile birebir uygulama yapacak olma durumuyla yordanabilir. Kaygı düzeyinin öznel yaşantı ve tutumlarla ilişkisi göz önünde bulundurularak çalışmanın bu yöndeki sınırlılığını ortadan kaldıracabilecek gelecek çalışmalarla öğrencilerin uygulama öncesi kaygılarını tetikleyen etmenlerin saptanması ve cinsiyet farklılıklarının gözetildiği süreçlerle yönetilmesi, uygulama alanından daha etkili yararlanılabilmesi açısından önemli olabilir.

Anahtar Kelimeler: Depo Hastane, Öğrenci Hemşire, Anksiyete, Uygulama

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİ HASTALARINDA YAŞAM KALİTESİ DÜZEYİ İLE SOSYAL UYUM ARASINDAKİ İLİŞKİ

Esra Han¹ , Sevgi Türkmen² , Filiz Elma¹ , Başak Özen¹

¹ | Manisa Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi

² | Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Giriş ve Amaç: Bir ülkede ruh sağlığı hizmetlerinin etkinliğini sağlayabilmek için, bu ülke bireylerinin ruh sağlığı yönünden korunması, riskli grupların epidemiyolojik çalışmalarla belirlenmesi, erken tanı ve tedavisinin sağlanması; bunların dolaylı sonucu olarak, sağlıkta yaşam kalitesinin artırılabilmesi gerekmektedir (1,2,3). Bu araştırma, Manisa toplum ruh sağlığı merkezinde hastalarının yaşam kalitesi düzeyi ile sosyal uyum arasındaki ilişkiyi belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi TRSM biriminde Mayıs-Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi toplum ruh sağlığı merkezine gelen hastalar oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiştir. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırma örneklemini, araştırmaya katılmaya gönüllü ve alınma kriterlerine uygun olan Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi toplum ruh sağlığı merkezine gelen 58 hasta oluşturmuştur. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Sosyal Uyum Ölçeği, WHOQOL BREF Yaşam Kalitesi Ölçeği uygulanarak toplanmıştır. Veriler, SPSS 15.0 programında sayı, yüzde, ortalama Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ve korelasyon katsayısı ile değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 41.57±10.50 (22-67 yaş)'dır. Hastaların %29.3'si kadın %70.7'si erkek, %41.4'ü ilköğretim mezunudur. Hastaların %60.3'ü bekar, %72.4'ü çekirdek aileye sahiptir. Hastaların %56.9'nun geliri giderine denktir. Hastaların %84.5'i bir işte çalışmamaktadır, %75.9'nun psikotik, %20.7'sinin duygudurum bozukluğu tanısı vardır. Hastaların medeni durumu, gelir durumu, eğitim düzeyi, aile tipi, çalışma durumu gibi sosyodemografik özellikleri ile sosyal uyum ölçeği ve yaşam kalitesi alt alanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Hastaların sosyal uyumu iyi oldukça yaşam kalitesi artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hasta, Sosyal Uyum, Yaşam Kalitesi.

45-60 YAŞ ARASINDAKİ MENOPOZ DÖNEMİNDEKİ KADINLARIN MENAPOZ YAKINMALARININ YALNIZLIK DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİ

Fadime Bingöl¹ , Begüm Cerit¹ , Semra Karaca² , Yağmur Eren¹ , Tuğba Koçak¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

²| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışma 45-60 yaş arasında menopoza dönemindeki kadınların menopoza yakınmalarının yalnızlık düzeyleri ile ilişkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma örneklemini İstanbul'da bir devlet hastanesinin menopoza polikliniğine başvuran 45-60 yaş arasında, araştırmaya katılmayı kabul eden 258 kadın oluşturmuştur. Veriler Kişisel Bilgi Formu, UCLA Yalnızlık Ölçeği ve Menopoz Semptomları Değerlendirme Ölçeği (MSDÖ) kullanılarak toplanmıştır. Veriler bilgisayar ortamında SPSS 21 programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan kadınların yaş ortalamasının 56,11±10.33, canlı doğum yapma sayısı 3±2.22 olduğu, %66,7'sinin evli, % 44,2'sinin ilköğretim mezunu, %76'sının ev hanımı, %71,1'inin çekirdek aile yapısına sahip olduğu saptandı. Menopoza giriş şekli kendiliğinden olanlar %86,4, ameliyat ile cerrahi yoldan menopoza girenlerin oranı %9,3, olarak bulundu. Kadınların menopoza ile ilgili bilgi edinme kaynağının %4,3'ünü sağlık personeli oluşturmaktadır. Araştırma kapsamına alınan kadınların MSDÖ puan ortalaması 21.33±8.13 olduğu belirlenmiştir. Kadınların menopoza belirtilerinin %2,2'si çok şiddetli, %55,4'ü şiddetli, %21,3'ü orta derecede, %20,5'i hafif hissettiği saptandı. Araştırma kapsamına alınan kadınların Ucla Yalnızlık Ölçeği puan ortalamasının 49,58±3,85 olduğu saptanmıştır. Kadınların yalnızlık düzeylerinin %61,2'sinin yüksek, %37,6'sının orta, %0,4'ünün düşük olduğu belirlendi. Menopoz Semptomları Değerlendirme Ölçeği ve Ucla Yalnızlık Ölçeği toplam puanlarının yapılan Pearson Korelasyon analizinde anlamlı ilişki olduğu (p=0.024), kadınların yalnızlık düzeyi arttıkça menopoza semptomlarını daha yoğun hissettikleri saptandı.

Sonuç: Menopoz tüm kadınlar için beklenen bir dönemdir. Literatürde menopozun tek başına psikiyatrik bozukluklara yol açmadığı belirtilse de, depresyon gelişme riskini arttıran bir faktördür. Yalnızlık veya yalnız hissetme, depresyon gelişimi açısından tetikleyicidir ve menopoza geçiş sırasında kadınların yaygın bir şikayetidir. Bu çalışmada da kadınların yalnızlık puanları arttıkça menopoza semptomlarını daha yoğun yaşadığı saptanmıştır. Yalnızlık düzeyi yüksek olanlarda menopozal dönem daha güçtür. Kadınları menopoz hakkında bilgilendirme, kadınların birbirlerinden duygusal destek alabilecekleri grup çalışmaları yapma, başetme becerilerinin artırma vb. uygulamalar, psikiyatri hemşireleri tarafından yürütülebilir. Bu uygulamaların menopoza döneminde ve kadınların yaşamlarının sonraki dönemlerinde gelişebilecek, depresyon başta olmak üzere diğer ruhsal hastalıklardan koruyucu olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, Yalnızlık, Hemşire

KRONİK RUHSAL HASTALIKLARDA BAKIM VEREN YÜKÜ: SİSTEMATİK DERLEMESerap Yıldırım¹, Nihan Yalçın¹, Cansu Güler¹¹ Ege üniversitesi hemşirelik fakültesi, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği anabilim dalı

Amaç: Bu sistematik derleme, ülkemizde kronik ruhsal hastalıklarda bakım veren yükünü ve yükü ilişkili olan faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Metot: Araştırma, Kasım 2015- Mayıs 2016 tarihleri arasında, Türk Psikiyatri Dizini, Türk Tıp Veri Tabanı, Türk Medline, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Pubmed veri tabanları kullanılarak yapılmıştır. Tarama, Türkçe ve İngilizce dilinde belirlenen Anahtar Kelimeler ve bu sözcüklerin eş anlamlıları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Toplam 796 çalışmaya ulaşılmıştır. Araştırma konusuyla ilgisiz olan ve araştırma kriterlerine uymayan çalışmalar çıkarılmıştır. Araştırma kapsamına 23 çalışma dahil edilmiştir.

Bulgular: Araştırmalar, 2007 ve 2016 yılları arasında yapılmış olup, 11'i tez çalışmasıdır. İncelemeye alınan araştırmaların 20'si tanımlayıcı, üçü ise yarı deneysel desenedir. Yapılan 15 araştırmanın örneklemini şizofreni, dördünü karma, ikisini demans, birini obsesif kompulsif bozukluk ve birini bipolar bozukluk hastasına bakım verenler oluşturmaktadır. İncelemeye alınan araştırmalarda bakım verenlerin yükünü belirlemek amacıyla çeşitli ölçüm araçları kullanılmıştır. Bunlardan en fazla kullanılan ölçüm aracı Zarit ve arkadaşları tarafından 1980 yılında geliştirilen, Zarit Bakıcı Yük Ölçeği'dir (1,2). Araştırmalarda kullanılan yük ölçeği puan ortalamaları incelendiğinde, bakım verenlerin altı araştırmada hafif, dokuz araştırmada orta, beş araştırmada şiddetli düzeyde yük algıladığı bulunmuştur. Araştırmaların üçünde ölçek puan ortalaması verilmemiştir. Yükü genel olarak, bakıverenin cinsiyeti, eğitim durumu, sosyoekonomik durumu, sosyal destek algısı, hastalıkla ilgili eğitim alma durumu, ruhsal durumu ve baş etme yöntemi, hastanın yaşı, cinsiyeti, tanısı, hastalık süresi ve evresi, tedavi alma durumu, bağımlılık düzeyi ve komorbid tanının varlığı etkilemektedir.

Sonuç: İncelenen araştırmaların büyük bir çoğunluğunun tanımlayıcı olduğu, çalışmaların daha çok şizofreni hastalarının bakım verenleriyle yapıldığı, yükü belirlemek için farklı ölçeklerin kullanıldığı ve bakım verenlerinin yük algılarının genel olarak orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Ülkemizde bakım verenlerin yükünü belirlemeye yönelik deneysel çalışmalar yetersiz olup, bu alana özgü farklı örneklem gruplarıyla deneysel ve niteliksel çalışmaların yapılmasına gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Hastalık, Bakım Veren Yükü, Sistematik Derleme

P-1430
OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARINDA GÖZLENEN DAVRANIŞ PROBLEMLERİ İLE ANNE-BABA TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Özge Kapısız¹ , Aysel Karaca¹ , Şengül Cangür¹

¹| Düzce Üniversitesi

Amaç: Araştırmanın amacı, okul çağı çocuklarında gözlenen davranış problemleri ile anne-baba tutumları arasındaki ilişkileri belirlemektir.

Metot: Araştırmada 60 erkek ve 54 kız çocuk olmak üzere 114 ilköğretim 1. kademedeki öğrenim gören (6-10 yaş) çocuğun anne veya babasından ve sınıf öğretmeninden veri toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak 4-18 yaş Çocuk ve Gençlerde Davranış Değerlendirme Ölçeği (CBCL/4-18), Öğretmen Bilgi Formu (TRF /5-18) ve Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği (PARI) kullanılmıştır.

Davranış problemleri ile anne-baba tutumları arasındaki ilişkiler Pearson Korelasyon testi ile incelenmiştir.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre ailelerin ve öğretmenlerin “çocukların toplam yeterlilik ($p=0.002$), içe yönelim ($p=0.016$), dışa yönelim ($p<0.001$) ve toplam problemleri ($p<0.001$)” hakkındaki görüşlerinin benzer olduğu gözlenmiştir. Ayrıca ebeveynlik tutumları açısından çocukların yaşadığı davranış problemleri ele alındığında ebeveyn tutumlarından “aşırı annelik”, “eşlerin geçimsizliği” ve “baskı ve disiplinin” olduğu ailelerde çocukların anksiyete, sosyal içe kapanma, içe yönelim, sosyal sorun, saldırganlık ve dışa yönelim sorunları yaşadıkları görülmüştür (her biri için $p<0.05$). Bununla beraber demokratik aile tutumuna sahip ebeveynlerin çocuklarında anksiyete ($p=0.044$) ve sosyal sorunlar ($p=0.030$) yaşama riski azalmaktadır ($p<0.05$).

Sonuç: Çocuğun davranış sorunlarının belirlenmesinde aile kadar öğretmenlerinde görüşlerinin önemli olduğu söylenebilir. Çalışmadan alınan sonuçlara göre ebeveyn tutumlarının çocuğun davranış problemini oluşturmada belirleyici etkiye sahip olduğu gözlenmiştir. Bu nedenle çocuklarda davranış problemlerinin önlenmesi ve davranış problemlerine müdahale için okullarda ebeveyn merkezli çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Ruh Sağlığı, Davranış Problemleri, Anne-Baba Tutumları

P-1431
BAĞIMLILARDA GÖRÜLEN ENFEKSİYONLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Sibel Çakır¹ , Özcan Erdoğan¹

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Giriş: Bağımlılık; bir maddeye karşı gelişen tolerans ile maddenin giderek artan miktarda alınması, kişinin kendine engel olamayarak maddeyi kullanmaya devam etmesi ve bıraktığında yoksunluk hissetmesidir. Bağımlı bireylerde nörokimyasal ve nörofizyolojik pek çok değişikliklerin meydana gelmesi, yaşam koşulları, ve immün sistemde meydana gelen zayıflamalar nedeniyle birçok enfeksiyon hastalığı görülür. Bu enfeksiyonlar; cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, solunum enfeksiyonları, deri yolu ile bulaşan enfeksiyonlar ve diğer enfeksiyonlar olarak ayrılabilir. En sık görülen cinsel yolla bulaşan hastalıklar; HIV/AIDS, sifilis, gonore, Human Papilloma Virüs, Hepatit B, Hepatit C iken, solunum yolu hastalıkları; pnömoni, menenjit ve tüberkülozdur. Deri yolu ile bulaşan enfeksiyonlar; skarlar, hiperpigmentasyon ve venöz trombozlardır. Ayrıca peridontal hastalıklar, endokarditler, hemoptiziler ve botulizm görülen diğer enfeksiyonların içerisinde sayılabilir.

Amaç: Bağımlı bireylerde görülen enfeksiyonlar fazla sayıdadır. Hemşireler olarak hastalara ön yargısız bakım verme sorumluluğumuz vardır. Bağımlı hastalara özgü stratejiler geliştirmemiz gerekmektedir. Bağımlılığa eşlik eden psikiyatrik tanılar, bağımlılık yapıcı maddelerin etkileri gibi nedenler tedavi sürecinde zorluklara neden olabilmektedir. Bu noktada bizlere düşen sorumluluklarda oldukça fazladır. Bağımlılarda görülen enfeksiyonlar çok yönlü bir sorundur. Bireylerin gereksinimlerine göre farklılık gösterebilir, bu nedenle bireye özgü bir bakım planı esastır. Enfeksiyonların önlenmesinde ve tedavisinde hemşire önemli bir yere sahiptir. Enfeksiyonlara yönelik risk faktörleri bilinmeli ve bu risk faktörlerine yönelik önlemler alınması gerekmektedir. Enfeksiyon belirtilerinin nedenleri belirlenmeli ve kontrol altına alınmalıdır. Hem bağımlılığa yönelik hem de bağımlılığa bağlı olarak ortaya çıkan enfeksiyonlara yönelik hemşirelik bakımı için hasta fiziksel, sosyal, ruhsal ve davranışsal olarak değerlendirilmeli ve buna yönelik hemşirelik girişimleri planlanmalıdır.

Sonuç: Bizlere bu noktada düşen görev, toplumumuzda son yıllarda yaygınlaşan bağımlılıklara bağlı olarak gelişen enfeksiyonlar ve bu enfeksiyonların yol açtığı çeşitli olumsuz durumları ele alarak koruyucu, tedavi edici, rehabilite edici ve eğitici rollerimizi kullanarak uygun bakımı planlayıp hazırlamak ve uygulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılıklar, Enfeksiyonlar, Hemşirelik Bakımı

P-1433
SESSİZ ÇIĞLIKLAR: CİNSEL İSTİSMAR MAĞDURU ÇOCUKLAR

Nimet Saygın¹ , İlkey Keser²

¹| Antalya Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

²| Akdeniz Üniversitesi

Çocuğun cinsel istismarı dünyada ve ülkemizde yaygın görülen uluslararası bir halk sağlığı problemidir. Ancak gizli bir doğasının olması nedeniyle olguların yalnızca %15'inin bildirildiği düşünülmektedir. Çocuğun cinsel istismarı cinsiyet farkı gözetmeksizin her yaşta, her ırkta, her toplumda ve her sınıfta görülmektedir. Cinsel istismarın çocuk üzerinde kısa dönem ve uzun dönem negatif sonuçlarının olduğu bilinmektedir. Bu sonuçlar çocuğun yaşı, cinsel istismarın türü, şiddet içermesi ve çocuğun istismarcı ile olan ilişkisi gibi faktörlerden etkilenmektedir. Cinsel istismar çocuğun fiziksel, duygusal ve ruhsal sağlığını negatif olarak etkilemektedir. İstismar sonrası kısa dönemde çocukta utanç ve suçluluk duygusu uyku bozuklukları, kâbuslar, fobiler, bedensel yakınmalar, korku tepkileri, amnezi, aşırı fantezi kurma, uyurgezerlik gibi bulgular ortaya çıkabilmektedir. Çocukta dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, enürezis, enkoprezis, depresyon, intihar düşüncesi ve eylemi daha sık ortaya çıkmaktadır. Çocukta davranış problemleri, öfke tepkileri, okul problemleri sıklıkla gözlenmektedir. Yetişkinlikte ise çocukluk dönemi yaşanan cinsel istismarın depresyon, anksiyete, yeme bozuklukları, maddeyi kötüye kullanım, intihar davranışı, kişilik bozuklukları ve dissosiasyon ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Çocuğun cinsel istismarı çok yönlü yaklaşımı, farklı disiplinler ve kurumlar arası işbirliğini gerektiren bir durumdur. Cinsel istismarı ile mücadelenin en etkin yolu istismarın oluşmasını önlemektir. Toplumun her kesimindeki çocuklara ve ailelere hizmet sunan ruh sağlığı ve psikiyatri hemşiresinin çocuklara, ailelere ve topluma vereceği eğitimlerin cinsel istismarın önlenmesinde önemli bir rolü vardır. Ruh sağlığı hemşiresinin holistik ve hümanistik bir yaklaşımla çocuklarla ve ailelerle kurduğu iletişim ve etkileşim yoluyla cinsel istismar belirti ve bulgularını tespit ederek, gerekli müdahalelerde bulunması, çocuk ve ailenin travmayla başetmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu derleme çalışması, cinsel istismarının çocuk, aile ve toplum üzerinde psikolojik ve duygusal olarak yıkıcı etkisinin olması, çocuk ve aile için travmatik ve başetmesi güç bir durum olması nedeniyle, cinsel istismardan koruma ve cinsel istismara uğrayan çocuğa ve ailesine yaklaşımda psikiyatri hemşiresinin rollerine dikkat çekmek amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuğun Cinsel İstismarı, Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşiresi

**TÜRKİYE’DE KANSER HASTALARI VE YAKINLARI İLE YAPILAN PSİKOEĞİTİM ÇALIŞMALARI:
BİR LİTERATÜR TARAMASI**

Aysun Babacan Gümüş , Sevcan Öz¹ , Merve Duman¹

¹| Çanakkale Devlet Hastanesi

Amaç: Kanser tanısı hasta ve hasta yakınlarının iyilik halini tehdit eden günümüzün önemli sağlık sorunlarından biridir. Hastalık sürecinde hasta ve hasta yakınları psikolojik ve sosyolojik olarak çok boyutlu bir yaklaşım ve desteğe gereksinim duymaktadır (1,2). Günümüzde kanıta dayalı uygulamalar arasında yer alan psikoeğitim, psikososyal müdahale boyutlarından biri olarak hasta/sağlıklı birey ve aileye yönelik olarak pek çok alanda uygulanmaktadır. Kanserli hastalarda psikoeğitimsel müdahalelerin sonuçlarını değerlendiren gözden geçirme çalışmaları, bu müdahalelerin hastalar üzerinde olumlu etkilere sahip olduğunu göstermiştir (3). Bu literatür taraması, ülkemizde kanser hastaları ve yakınları ile yapılan psikoeğitim çalışmalarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Method: Bu çalışmanın verileri, “kanser”, “psikoeğitim” ve “hemşirelik” anahtar kelimeleri ile ulusal veri tabanları taranarak (Yüksek Öğrenim Kurumu tez merkezi, ULAKBİM Türk Tıp Dizini, Google Akademik) Türkçe yayınlanan online bilimsel dergilerden ve tezlerden elde edilmiştir. Çalışmaya ülkemizde sadece hemşireler tarafından yapılan ve tam metnine ulaşılan çalışmalar dahil edilmiştir. Tarama sonucunda değerlendirmeye alınan çalışmalar araştırma tipi, örneklem özellikleri, veri toplama araçları ve araştırmadan elde edilen sonuçlar yönünden değerlendirilmiştir.

Bulgular: Yapılan değerlendirme sonucunda ülkemizde kansere yönelik hemşireler tarafından yapılan psikoeğitim çalışmalarının meme kanseri alanında yoğunlaştığı belirlenmiştir. İncelenen çalışmalar deneysel, yarı deneysel ve niteliksel tasarım tiplerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaların tümünün örneklemelerini yetişkin hastalar oluşturmıştır. İncelenen çalışmalarda veri toplama aracı olarak Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği, Kanser Uyum Ölçeği, Fiziksel Performans Ölçeği, Duygudurum Profil Ölçeği, Distres Termometresi, Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Kısa Formu kullanılmıştır. Uygulanan psikoeğitim programlarının distres, anksiyete ve depresyon düzeylerini azaltmada, yaşam kalitesini ve kansere uyumu arttırmada olumlu etkileri olduğu bildirilmiştir.

Sonuç: Ülkemizde kanser hastalarına ve yakınlarına yönelik olarak hemşireler tarafından yapılan psikoeğitim çalışmalarının sayıca yetersiz olduğu görülmüştür. Bununla birlikte yapılan az sayıdaki çalışmanın sonuçları, psikoeğitim çalışmalarının kanserli hastalar üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu yönündedir. Bu nedenle hemşirelerin kanser hastalarının yanı sıra hasta yakınları ile de daha fazla çalışma yaparak bu alana katkı vermeleri yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Psikoeğitim, Hemşirelik

P-1436
TUNCELİ EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE YANSIYAN KADINA ŞİDDET VAKALARININ
İNCELENMESİ

Yadigar Çevik¹ , Ela Uzun , Hatice Sacıcı , Fatma Ölmez , Hüseyin Şakar

¹| Tunceli Üniversitesi

Günümüzün farklı sosyo-kültürel yapısı içinde, kadına yönelik şiddet 21 yy.'da bile kırılması en güç sorunlardan biridir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddetin en fazla aile ortamında ve erkeğin kadına daha sonrada çocuğa yönelik olduğu bildirilmektedir (1,2,3,4). Türkiye'de bu alanda bilgi ve veri sağlayan araştırmalar çok yetersizdir. Bu araştırma, kadına şiddet ile mücadelede kullanılmak üzere kapsamlı bilgiler edinmek amacıyla tanımlayıcı türde restrospektif bir çalışma olarak yapılmıştır. Araştırmancının evrenini son beş yıl içerisinde kaydedilen Tunceli Emniyet Müdürlüğü arşiv dosyaları oluşturmaktadır. Araştırmancının örneklemini evrenin tamamı oluşturmaktadır. Araştırmancının verileri araştırmacılar tarafından literatür taranarak hazırlanmış olan Sosyo-demografik Özellikler Formu kullanılarak toplanmıştır..

Araştırmaya 129 dosya dahil edilmiştir. Şiddet sırasında hakaret, tehdit ve fiziksel yaralanma % 31, 8 oranında en fazladır. Şiddete maruz kalan kadınların % 51'i 36-27 yaş arasında, % 72,9 evli, % 57,4 ev hanımıdır. Şiddet uygulayan kişinin % 21,7 oranında alkol bağımlısı olduğu ve %41, 1 oranında lise ve üzeri eğitimi olduğu görülmüştür. % 31,8 oranında şiddetin önemli bir yaralanmaya sebep olduğu, % 20, 9 şiddet uygulayanın silahının olduğu % 50,4ün boşanma sürecinde olduğu, % 25,6 ında kadını öldürmeye kalkıştığı, % 21,7 ailesinde namus cinayeti olduğu görülmektedir. Bu alanda Tüm Türkiye'yi kapsayacak güvenilir çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Aile İçi Şiddet, Kadına Şiddet

KANSER HASTALARINDA JAMES DESTEKLEYİCİ BAKIM GEREKSİNİMLERİNİ BELİRLEME ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Hacer Demirkol¹ , Olcay Çam¹

¹ | Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Araştırma, kanser tanısı almış bireylerin yaşadığı distresi ölçen James Destekleyici Bakım Gereksinimlerini Belirleme Ölçeği'nin (JDBGBÖ) Türk toplumuna uyarlanarak, geçerlik ve güvenirliğini yapmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Method: Araştırmaya Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne bağlı Tülay Aktaş Onkoloji Hastanesi'ne başvuran 280 kanser tanısı almış birey katılmıştır. Veri toplamak için Tanıtıcı Bilgi Formu, JDBGBÖ ve EORTC QLQ-C30 Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma metodolojik olarak yürütülmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS ve LISREL paket programları kullanılmıştır.

Bulgular: JDBGBÖ'nin dil geçerliği sağlandıktan sonra, ölçek kapsam geçerliği için uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşleri Davis tekniği kullanılarak değerlendirilmiş ve tüm maddelerin Kapsam Geçerlik İndeksi (KGİ) 0.80'in üzerinde bulunmuştur (KGİ>0.80). Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA uyum indeksleri, kapsam geçerliği için uygun değerler arasında bulunmuştur ($\chi^2/df=2.073$, RMSEA=0.062, CFI=0.91, NFI=0.90, NNFI=0.91, SRMR=0.07, GFI=0.90, AGFI=0.92). Ölçüt geçerliği için, JDBGBÖ ve EORTC QLQ-C30 Yaşam Kalitesi Ölçeği beraber uygulanmıştır. Ölçeğin Duygusal Sorunlar alt boyutu ile EORTC QLQ-C30'un Duygusal Fonksiyon skoru arasında ve ölçeğin Bilişsel Alanda Yaşanan Sorunlar alt boyutu ile EORTC QLQ-C30'un Kavrama Fonksiyon skoru arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Ölçeğin Fiziksel Belirtiler alt boyutu ile EORTC QLQ-C30'un Semptom Ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. JDBGBÖ'nin madde-toplam puan korelasyonları incelendiğinde; Madde 28'in madde-toplam puan korelasyon değeri 0.20 altında ve korelasyon için hesaplanan p değeri istatistiki açıdan anlamsız bulunmuştur ($r=0.068$, $p=0.253$). Madde 28 ölçekten çıkarıldığında; ölçeğin Cronbach alfasında önemli derecede değişiklik oluşmadığı için ve orjinal ölçeğin kuramsal yapısını bozmamak adına madde çıkarma işlemine gidilmemiştir. JDBGBÖ'nin Cronbach alfa değeri 0.918 olarak tespit edilmiştir. JDBGBÖ'nin zaman karşı değişmezliğini belirlemek için, ölçek birinci uygulamadan iki hafta sonra 30 kişiye tekrar uygulanmıştır. İlk ve son ölçümler arasında pozitif yönde ileri düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.01$). Sonuç: JDBGBÖ Türk toplumu için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Distres, Geçerlik, Güvenirlik

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ ACİL SERVİS ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDETİN İNCELENMESİSerap Yıldırım¹ , Tuğba Bekitkol² , Emel Öztürk Turgut¹¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı²| Olimpos Hastanesi,Antalya

Amaç: Araştırma, bir üniversite hastanesi acil servis çalışanlarına yönelik şiddetin ve etkili faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Metot: Tanımlayıcı araştırma, Mart- Mayıs 2015 tarihleri arasında, bir üniversite hastanesinin acil servisinde çalışan, araştırmaya katılmayı kabul eden 91 sağlık personeliyle yürütülmüştür. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formlarıyla toplanmıştır. Veriler sayı-yüzde dağılımı, ki-kare ve Student t testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan acil servis çalışanlarının yaş ortalaması 28.66±4.98 olup, %63.7'si kadın, %57.1'i ön lisans/ lisans mezunu, %61.5'i hemşire, %51.6'sı mesleğinde 1-5 yıldır, %44'ü acil serviste 1-5 yıldır çalışmaktadır. Sağlık personelinin %80.2'sinin son bir yıl içerisinde şiddete maruz kaldığı, bunun %80.2'sinin sözel şiddet olduğu, %54.8'inin son bir yıl içerisinde yedi ve daha fazla kez şiddete maruz kaldığı, %76.9'unun hasta yakını tarafından şiddete maruz kaldığı ve %43.8'inin şiddete maruz kaldıktan sonra bildirimde bulunmadığı bulunmuştur. Araştırmada yüksek lisans/doktora mezunlarının, hekim ve hemşirelerin, meslekte 11 ve üzeri yıldır, acil serviste altı ve üzeri yıldır çalışanların şiddete maruz kalma durumu diğer gruplara göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Araştırmada, acil servis çalışanlarının büyük çoğunluğunun şiddete maruz kaldığı, en fazla sözel şiddetin yaşandığı, hekim ve hemşirelerin daha fazla şiddete maruz kaldığı, şiddet uygulayan kişinin çoğunlukla hasta yakını olduğu ve şiddet bildiriminin etkili bir şekilde yapılmadığı sonucuna varılmıştır. Sonuçları evrene genelleylememekle birlikte acil servis çalışma ortamında şiddetle ilgili risklerin belirlenmesi ve bunun için olay bildiriminin yaygınlaştırılması, çalışanların çatışma yönetme becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimlerin düzenlenmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Acil Servis, Şiddet, Etkili Faktör

P-1440
PSİKOSOSYAL BAKIM VE ONKOLOJİ HEMŞİRELİĞİ

Dudu Karakaya¹ , Pınar Tektaş

¹| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Kanser, tıbbi-fiziksel bir hastalık olmasının yanında ruhsal ve psikososyal birçok sorunu beraberinde getiren kronik bir olgudur. Bu nedenle onkoloji hastaları tanıları, tedavileri ve yaşantıları yönünden psikolojik, fizyolojik ve sosyolojik olarak nitelikli, kapsamlı ve hasta merkezli bir bakım gerektiren hasta grubudur. Kanser hastalarının iyi oluşluk düzeylerinin artırılması ve ruhsal durumlarının geliştirilmesinde psiko-sosyal bakım önemli bir yere sahiptir. Sıklıkla hasta ile daha yakın ilişki içinde olmaları ve anksiyetelerine yakından şahit olmaları nedeniyle hemşireler önemli psikososyal bakım vericilerdir. Bu derlemede kanser hastalarıyla çalışan onkoloji hemşirelerinin psiko-sosyal bakıma ilişkin rollerinin, bilgi düzeylerinin, deneyimlerinin, zorlandıkları alanların ve gereksinimlerinin gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Ulaşılabilen veri tabanlarında “psikososyal bakım, onkoloji hemşireliği, kanser” anahtar kelimeleri ile literatür taraması yapılmış ve uygun olan derleme ve araştırma makaleleri gözden geçirilmiştir.

Bulgular: Kanser hastalarının yaşadıkları psikososyal sıkıntı, yaşamlarının her alanını etkilerken, sağlık ekibi tarafından verilen psikososyal bakım, hastaların, ailelerinin ve profesyonel bakım vericilerin ruhsal durumlarını geliştirmekte ve iyi oluşluk düzeylerini artırmaktadır. Ayrıca bulantı, kusma, ağrı ve yorgunluk gibi kanserle ilişkili belirtilerin yönetiminde de etkilidir. Psikososyal bakımda önemli bir yere sahip olan hemşireler, hastaların fiziksel gereksinimlerini karşılarken stres yaşamaktadır. Yaşadıkları bu stres hasta ve ailelerine duygusal destek sağlamakla ilişkilidir. Kendilerini iletişim becerileri konusunda yetersiz hisseden hemşireler daha fazla stres yaşamaktadır. Kanserin psikososyal yönü ile ilgili konuşmak da bu alanda çalışan hemşireler için stres ve kaygının temel kaynağıdır. Hemşireler hastalara ne söyleyeceklerini bilememe noktasında zorlandıklarını, kanserin hasta ve ailesi üzerindeki psikososyal etkileri ile ilgili yeterli bilgileri olmadığını belirtmektedirler.

Sonuç: Psikososyal bakımın kanser hastaları üzerindeki olumlu etkileri düşünüldüğünde; hemşirelerin bu bakımı verme ile ilgili gereksinimlerinin karşılanması gerektiği ve bu beceri konusunda güçlendirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Düzenlenecek psikososyal beceri eğitimlerinin ve süpervizyonun bakımın kalitesini ve iş memnuniyetini artırmada, tükenmişliği azaltmada etkili olacağı söylenebilir. Bu nedenle ülkemizde onkoloji alanında çalışan hemşirelerin psikososyal bakım ile ilgili bilgilerinin, deneyimlerinin, görüşlerinin ve gereksinimlerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Psikososyal Bakım, Onkoloji Hemşireliği, Kanser

P-1441
HEMATOLOJİ KLİNİĞİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İLETİŞİM VE EMPATİ BECERİLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

Behice Belkis Ayan¹ , Birgül Özkan²

¹| Lössante Çocuk ve Yetişkin Hastanesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma tanımlayıcı tipte olup, hematoloji hemşirelerinin iletişim ve empati becerileri arasındaki ilişkisinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma Ankara ilinde bulunan Atatürk Eğitim ve Araştırma, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastaneleri'nin hematoloji kliniklerinde Aralık 2014 -Haziran 2015 tarihleri arasında yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini toplam 100 hematoloji hemşiresi oluştururken, çalışmaya gönüllü katılmayı kabul eden 76 hematoloji hemşiresi ise örneklemi oluşturmaktadır. Araştırmanın uygulanabilmesi için Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Etik Kurul biriminden araştırmanın etik açıdan uygun bulunduğuna dair 24.12.2014 tarih ve 2014-12 araştırma sıra numarası ile Etik Kurul Onay'ı alınmıştır. Verilerin toplanmasında; hemşireler için sosyo-demografik veri toplama formu, İletişim Becerileri Ölçeği (İBÖ) ve Empatik Beceri Ölçeği (EBÖ) kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcı hemşirelerin % 48.7'si 26-35 yaş gurubunda, %53.9 oranında bekâr olup, % 52.6'sı 1-4 yıl deneyim sahibi, %75 oranında servis hemşiresi, %18.4 oranında servis sorumlu hemşiresi, %6.6'sı ise kemoterapi hemşiresi olarak çalışmaktadır. Hematoloji hemşirelerine uygulanan EBÖ ve İBÖ arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü, doğrusal bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç: Çalışma sonucuna göre, iletişim ve empati becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. İncelenen literatürlerde iletişim ve empati becerileri arasında bir ilişki olduğunu destekler niteliktedir. Çalışmanın hematoloji alanına özgü yürütülmesi sınırlılık teşkil ettiğinden, hemşirelerin iletişim ve empati becerilerinin bir çok alana özgü incelenmesi ve değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Empatik Beceriler, Hematolojik Hastalıklar, İletişim Becerileri

P-1442
TUNCELİ EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE YANSIYAN MADDE KULLANIM VAKALARININ
İNCELENMESİ

Yadigar Çevik¹ , Ela Uzun , Hatice Sacıcı , Hüseyin Şakar , Fatma Ölmez

¹| Tunceli Üniversitesi

Herkesi etkileyebilen biyolojik, ruhsal ve sosyal boyutları olan bir ruh sağlığı sorunudur Uluslararası alanda birçok kurum ve kuruluş madde bağımlılığı sorunu ile çalışmakta, maalesefki elde edilen veriler de göstermektedir ki, sorun gün geçtikçe büyümekte, alınan tedbirler ise yeterli olmamaktadır. (1, 2,3,4)

Tunceli ilinin dini, siyasi, coğrafi ve geçmişinde yaşadığı travmatik olayları göz önüne alındığında Tunceli’de yaşayan halkın özellikle ruh sağlığının olumsuz etkilendiğini gözlenmektedir. Özellikle Genç nüfusta Geleneksel oto-kontrol mekanizmalarının zayıflamasına ve bireylerin sosyal yaşamlarının kısıtlı olmasına bağlı olarak gelişen yalnızlık, yabancılaşma ve işsizlik nedeniyle işe yaramazlık duygusu gibi karmaşık süreçlere sürüklenmesine neden olabilmektedir. Böylelikle kendisini çaresiz hisseden bireylerin, kendilerine yeni doyum yolları aramasının ve zararlı tercihlere yönelmesinin kolaylaşacağı kaçınılmaz olarak görülmektedir.(5, 6) Bu alanda eksik ve çözüm bulunması amacıyla çok elzem olan epidemiyolojik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Tunceli Emniyet Müdürlüğüne Yansıyan Madde Kullanım Vaka dosyalarının incelenmesi ile yapılması planlanan epidemiyolojik araştırmalar ile madde ile mücadelede önemli ve ilk adım olan koruyucu çalışmalar için gerekli olan madde kullanımı ve yaygınlığı hakkında daha kapsamlı bilgiler elde edilmesi amacıyla yapılmıştır

Bu araştırma, tanımlayıcı türde restrospektif bir çalışma olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini son beş yıl içerisinde kaydedilen Tunceli Emniyet Müdürlüğü arşiv dosyaları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini evrenin tamamı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından literatür taranarak hazırlanmış olan Sosyo-demografik Özellikler Formu kullanılarak toplanmıştır. Çalışmaya 80 dosya dail edildi. En fazla madde kullanım % 45,6 ile 20-25 yaş grubu arasında, tüm kullanıcılar erkek, % 56,4 lise ve üzeri eğitimi olan, %78,8 bekar % 51, ü çalışıyor, %51, 3 serbest meslek, % 95 esrar kullanıyor ve esrarı çevre il ve ilçelerden temin ediyor. Tüm madde kullananların % 86,3 sigara ve alkol kullanıyor.

Anahtar Kelimeler: Madde Kullanımı, Epidemiyoloji

**RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KLİNİK UYGULAMASININ
ÖĞRENCİLERİN RUHSAL HASTALIĞA YÖNELİK İNANÇLARINA ETKİSİ**

Nihan Yalçın¹ , Cansu Güler¹ , Satı Bozkurt¹ , Gizem Beycan Ekitli¹ , Merve Uğuryol¹ , Ege Miray Eyrenci¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Amaç: Araştırmanın amacı ruh sağlığı ve hastalıkları dersi alan öğrencilerin uygulama alanlarıyla karşılaşmadan önce ve sonraki ruhsal hastalığa yönelik inançlarını belirlemektir.

Yöntem: Araştırmanın tipi tek grup ön test- son test modelidir. Araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesi üçüncü sınıfa ilk defa kayıtlanan 390 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemeye araştırmaya katılmaya gönüllü 293 öğrenci dahil edilmiştir. Öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Öğrenciler uygulama alanlarıyla karşılaşmadan hemen önce ve sekiz günlük uygulama sonrasında değerlendirmeye alınmıştır. Tanıtıcı bilgi formu ve Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği ile araştırma verileri toplanmıştır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri sayı, yüzde, ortalama ve gruplar arası farkın anlamlılık testleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 21.99 ± 0.95 'tir. Öğrencilerin %95.9'u herhangi bir ruhsal hastalık tanısı olmadığını, %98.3'ü ruh sağlığı ile ilgili herhangi gönüllü bir etkinliğe katılmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin "ruhsal hastalığa yönelik inançlar ölçeği" ön-test toplam puan 51.07 ± 12.08 iken, son-test toplam puanı 45.87 ± 13.75 olup, bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($t=7.06$, $p<0.05$). Çekirdek ailede ruhsal bozukluk tanısı olma durumunun öğrencilerin son-test toplam puanlarını etkilediği ($kw=7.32$, $p=0.026$) saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma sonuçları, ruh sağlığı ve hastalıkları uygulamalarının öğrencilerin ruhsal hastalıklara yönelik inançlarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Öğrencilerin uygulama öncesi olumsuz algılarını tetikleyen etmenlerin saptanması ve buna yönelik eğitimlerin yapılması ve duygularını fark etmeye yönelik girişimlerin planlanması uygulama alanından daha etkili ve verimli yararlanılabilmesi açısından önemli olabilir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Hastalık, İnanç, Öğrenci Hemşire

VENTROGLUTEAL ALANA İNTRAMÜSKÜLER ENJEKSİYON UYGULAMASINA YÖNELİK HEMŞİRELERE VE EBELERE VERİLEN EĞİTİMDE NÖRO LİNGÜİSTİK PROGRAMLAMA TEKNIĞİNİN ETKİSİ

Sinem Eroğlu¹ , Kıvanç Çevik²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilimdalı

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Esasları Anabilimdalı

Amaç: Araştırma, Ventrogluteal alana intramüsküler enjeksiyon uygulamasına yönelik hemşirelere ve ebelere verilen eğitimde Nöro Linguistik Programlama (NLP) tekniklerinin etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem: Araştırma, 18 Mayıs - 21 Eylül 2015 tarihleri arasında bir devlet hastanesinde görev yapan hemşireler ve ebelerle yürütüldü. Örneklem seçimine gidilmeyip araştırmaya katılmayı kabul eden ve NLP' ye ilişkin eğitim almayan tüm ebe ve hemşireler araştırmaya alındı. Kurumun çalışma şartlarına göre eğitime katılabilen ancak süre sıkıntısı nedeniyle eğitimden erken ayrılmak zorunda kalan hemşire ve ebeler kontrol grubunu, süre sıkıntısı olmayıp eğitime kalan hemşire ve ebeler ise deney grubunu oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında ilgili literatür doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen, "Hemşire ve Ebe Tanıtım Formu", "Hemşirelerin ve Ebelerin İntramüsküler Enjeksiyon Uygulamasına İlişkin Görüşleri Formu", "Ventrogluteal Bölgeye İlişkin Bilgi Formu" ve "İntramüsküler Enjeksiyonda Ventrogluteal Bölge Kullanımı İşlem Basamakları Gözlem Formu" kullanıldı. Araştırmadan elde edilen veriler (SPSS) 22.0 programında sayı, yüzde, ortalama, paired t testi, student t testi, ki kare testi, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Mc-Nemar Testi kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin ve ebelerin yaş ortalaması deney grubunda 35,84±6,13, kontrol grubunda 39,29±7,91 olduğu, deney grubunda %93,3' ünün kadın, %6,7' sinin erkek, kontrol grubunda %100' ünün kadın olduğu, IM enjeksiyonlarda en sık kullandıkları bölgenin deney grubunda (%95,6) ve kontrol grubunda (%88,9) dorsogluteal bölge olduğu saptandı. VG bölgeyi kullanmama nedenlerinin; deney grubunda bilgi eksikliği (%25), alışkanlık (%21,9) ve güvenli olmaması (%18,8), kontrol grubunda bilgi eksikliği (%58,8) ve alışkanlık (%14,7) olduğu saptandı. Ventrogluteal bölgeye ilişkin bilgi puan ortalamaları deney grubunda eğitim öncesi 14,29±8,34, eğitim sonrası 23,53±3,14 olduğu, kontrol grubunda eğitim öncesi 10,38±8,87, eğitim sonrası 18,76±6,80 olduğu saptandı. Eğitimden bir ay sonra deney ve kontrol grubunun ventrogluteal bölge kullanımı beceri düzeyi puanları karşılaştırıldığında beceri puan ortalamaları deney grubunda 92,29±4,39, kontrol grubunda 92,22±4,29 olduğu saptandı.

Sonuç: Deney grubunun ve kontrol grubunun eğitim öncesi puan ortalamasının, eğitim sonrası puan ortalamasından istatistiksel olarak anlamlı derecede daha düşük olduğu, verilen eğitimde NLP tekniği' nin etkili olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Nöro Linguistik Program, Ventrogluteal Bölge

HEMŞİRELERİN YAŞAM KALİTESİ İLE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Mustafa Durmuş¹

¹| Muş Alparslan Üniversitesi

Amaç: Çalışma hemşirelerin yaşam kalitesi ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırma, Muş devlet hastanesinde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini muş ilinde çalışan 151 hemşire çalışanı oluşturmuştur. Veri toplamada “Hemşirelerin sosyo- demografik özelliklerine ait sorular ”, “Maslach Tükenmişlik Ölçeği” ve “WHOQOL-BREF(TR) Yaşam Kalitesi Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans ve yüzdelik hesaplama, verilerin dağılımı, bağımsız gruplarda t testi, spearman korelasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır.

Bulgular: WHOQOL-BREF-TR ile MTÖ arasında güçlü negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. ($p<0.001$).

Sonuç: Bu çalışmada, hemşirelerin tükenmişlik ve yaşam kalitesinin düşük olduğu, bazı değişkenlerin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Tükenmişlik, Yaşam Kalitesi

AKADEMİSYENLERDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE DÜRTÜSELLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nuray Şimşek¹, Handan Zincir¹, Betül Özen¹, Özlem Ceyhan¹¹|Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: İnternet bağımlılığında dürtüsellik etkili olabileceği bildirilmektedir(1,2,4). Bu çalışma akademisyenlerin internet bağımlılığı ve dürtüsellik eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan bir devlet üniversitesinde çalışan 2328 akademisyen oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü, bilinen evrende örneklem hesaplama yöntemiyle 71 kişi olarak belirlenmiş, ancak evrenin en az %10'una ulaşmış olma amacıyla 232 kişi ile araştırma tamamlanmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Sosyal Bilimler Etik Komitesi'nden etige uygunluk, ilgili kurumdan kurum izni ve katılımcıların yazılı gönüllü oluru alınmıştır. Verilerin toplanmasında bağımsız değişkenleri içeren Tanıtıcı Bilgi Formu, bağımlı değişken olarak ise Barratt Dürtüsellik Ölçeği(3) ve İnternet Bağımlılık Ölçeği(5) kullanılmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından eğitilen anketörlerce, yüz yüze görüşme yoluyla toplanmıştır. Verilerin analizinde mann witney-u, kruskal wallis testleri ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan akademisyenlerin %53.4'ü erkek, %62.1'i evli, %44.0'ü araştırma görevlisidir. Boş zamanlarında katılımcıların %46.6'sı kitap okuduğunu, %41.8'i internette vakit geçirdiğini belirtmiştir. Akademisyenlerin %55.6'sı bilgisayardan internete erişmekte olup, %68.5'i gün boyu aralıklı olarak internete girdiğini, %36.6'sı günde 3-4 saat internette online vakit geçirdiğini belirtmiştir. Yine katılımcıların %92.2'si akademik çalışma yapmak, %50.0'ı film izlemek/müzik dinlemek, %49.6'sı sosyal paylaşım, %31.9'u webde sörf yapmak amacıyla internete girmektedir.

Çalışmamızda akademisyenlerin dürtüsellik ve internet bağımlılığı toplam puan ortalamaları düşük bulunmuştur (Tablo 1). Cinsiyet, yaş ve akademisyenlerin ünvanlarına göre ölçek puan ortalamaları arasında fark yoktur ancak bekar akademisyenlerin internet bağımlılığı puanları evlilere göre yüksek bulunmuştur(p<.05). Yine saat 17-20 arasında, webde sörf yapmak amacıyla ve günde 7-8 saat internet kullananların internet bağımlılığı puanları diğer gruplara göre yüksektir(p<.05). Ayrıca 7-8 saat internet kullananların dürtüsellik toplam puanının daha az süre kullananlardan yüksek olduğu ve dikkatsel dürtüsellik ile internet bağımlılığı puanları arasında pozitif, anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir(p<.05).

Sonuç: Akademisyenlerin tamamına yakını interneti akademik çalışma amacıyla kullanmaktadır. Ancak internet bağımlılığı ile dürtüsellik arasında ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda akademisyenlere dürtüsellikle ilgili farkındalık geliştirecek programlar önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Dürtüsellik, İnternet Bağımlılığı, Akademisyen

Tablo 1: Akademisyenlerin Ölçek Puanları

Ölçekler					
Barratt Dürtüsellik Ölçeği	N	X ± S _D	Min.	Max.	Ortanca
Dikkatsel Dürtüsellik	232	16.52 ± 2.26	11.00	26.00	16.00
Motor Dürtüsellik	232	19.30 ± 2.92	13.00	32.00	19.00
Plansızlık Dürtüselligi	232	24.32 ± 3.49	14.00	34.00	24.00
Dürtüsellik Toplam Puanı	232	63.58 ± 5.64	49.00	88.00	64.00
İnternet Bağımlılık Ölçeği					
Kontrol Kaybı	232	12.22 ± 3.98	7.00	30.00	12.00
Daha fazla Online Kalma İsteği	232	7.79 ± 3.07	4.00	16.00	7.00
Sosyal İlişkilerde Olumsuzluk	232	9.99 ± 3.48	7.00	24.00	9.00
İnternet Bağımlılığı Toplam Puanı	232	30.00 ± 8.74	19.00	65.00	29.00

PSİKİYATRİ SERVİSİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN KADIN HASTALARIN ÖZ BAKIM BECERİLERİNİN HASTALAR VE HEMŞİRELER TARAFINDAN ALGILANMASI

Gönül Özgür¹ , Emel Öztürk Turgut¹ , Hacer Demirkol¹ , Seldağ Çavdarlı Akarca² , Seda Saraç² , Banu Önsöz²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Amaç: Araştırma, Psikiyatri kadın servisinde yatarak tedavi gören hastaların öz bakım becerilerinin hastalar ve hemşireler tarafından algılanmasını karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Metot: Tanımlayıcı, kesitsel tipteki araştırma, bir üniversite hastanesinin psikiyatri servisinde yatarak tedavi gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 50 kadın hasta ve araştırmacılar arasında yer alan üç hemşire ile yürütülmüştür. Veri toplamada, hastaların öz bakım aktivitelerini yerine getirme algılarını sorgulayan ve araştırmacılar tarafından NOC doğrultusunda oluşturulan 16 soruluk anket formu kullanılmıştır (Johson ve ark.2000). Her maddeyi 1 (hiçbir zaman)- 4 (her zaman) arasında puanlamaları istenmiştir. Özbakım becerisi algısı, hem hastalara hem de hemşirelere hastaların ilk yattıkları gün ve taburcu oldukları gün sorulmuştur. Veriler hem gruplar içinde hem de gruplar arasında karşılaştırılmıştır. Her madde ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Öz bakım becerilerini daha olumlu algılayan kişiler maddelere daha yüksek puan vermiştir. Verilerin değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler ve homojen dağılım olmaması nedeniyle Mann Whitney U ve Wilcoxon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların %48'i evli, yaş ortalaması 38.52 ±14.33 ve hastanede kalış 24.98±13.02 gün olarak belirlenmiştir. Katılımcıların %80'i hastaneye 1-3 kez yatmışken, diğerleri dört ve üstü kez yatmıştır, %64'ü duygudurum bozukluğu ve %36'sı psikotik bozukluk tedavisi görmektedir. Grup içi ön-son test karşılaştırmalarda, yalnızca hemşirelerin ilaçları düzenli kullanma becerisine dair algılarında anlamlı düşüş belirlenmiş, diğer maddelerde artma olmuş ya da değişmemiştir (Tablo 1). Gruplar arası ön-son test karşılaştırmalarda ise tüm ölçümlerde hastaların puan ortalaması hemşirelerden daha yüksek olarak belirlenmiştir. Ön testte saç bakımı yapabilme, yardım almadan saç bakımı yapabilme ve temiz kalabilme maddelerinde son testte ise ilaçları düzenli kullanma becerisinde anlamlı farklılıklar belirlenmiştir (p<.005).

Sonuç: Hastaların ve hemşirelerin özbakım becerisi algılarında anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Ön ve son test ölçümlerinde anlamlı çıkan tüm maddelerde hastaların puanları hemşirelerin puanlarından daha yüksektir. Dolayısıyla hastaların özbakım becerisi algıları hemşirelere göre daha olumlu olarak belirlenmiştir. Madde puan ortalamasındaki tek düşüş, ilaçları düzenli kullanma becerisinde hemşirelerin son test ölçümlerinde saptanmıştır ve bu düşüş anlamlıdır. Taburculuk eğitiminde düzenli ilaç kullanımı konusunun vurgulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yatan Hasta, Ruhsal Hastalık, Özbakım

Tablo 1. Özbakım Becerisi Algıları Puan Ortalamasının Grup İçi Dağılımlarının Karşılaştırılması

Öz Bakım Aktiviteleri	Hasta		Z	p	Hemşire		Z	p
	Ön Test	Son Test			Ön Test	Son Test		
	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$			$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$		
Yemek yeme becerisi	3.54±.81	3.90±.36	-3.080	.002*	3.52±.68	3.90±.36	-3.477	.001*
Yardım almadan yemek yiyebilme	3.64±.80	3.96±.20	-2,676	.007*	3.66±.63	3.92±.27	-2.804	.005*
Saç bakımını yapabilme becerisi	3.64±.78	3.86±.50	-1.930	.054	2.88±.32	3.76±.60	-4.497	.000*

Yardım almadan saç bakımı yapabilme	3.92±.34	3.94±.32	-.272	.785	3.74±.60	3.90±.36	-2.309	.021*
Diş fırçalama becerisi	2.24±.82	2.28±.81	-.649	.516	2.16±.82	2.20±.79	-1.134	.257
Yardım almadan diş fırçalama	3.94±.42	3.94±.42	.000	1.00	3.94±.42	3.88±.59	-1.000	.317
Temiz kalabilme becerisi	3.54±.81	3.78±.58	-2.364	.018*	2.68±.77	3.56±.84	-4.247	.000*
Yardım almadan temiz kalabilme	3.60±.81	3.74±.75	-1.408	.159	3.54±.81	3.78±.58	-2.200	.028*
Giyinme becerisi	3.66±.52	3.88±.39	-3.051	.002*	3.46±.68	3.88±.33	-4.031	.000*
Yardım almadan giyinebilme	3.74±.60	3.88±.48	-1.732	.083	3.64±.66	3.90±.30	-2.968	.003*
Günlük yaşamı sürdürme becerisi	2.76±1.12	3.66±.63	-4.665	.000*	2.62±1.09	3.56±.76	-4.758	.000*
Yardım almadan günlük yaşamı sürdürebilme	2.98±1.15	3.60±.73	-3.829	.000*	2.78±1.13	3.58±.79	-4.371	.000*
Tuvalet temizliği becerisi	3.84±.62	3.90±.46	-1.134	.257	3.82±.60	3.96±.20	-2.121	.034*
Yardım almadan tuvalet temizliği yapabilme	3.78±.74	4.00±.00	-2.070	.038*	3.92±.40	3.92±.45	.000	1.00
İlaçları düzenli kullanma becerisi	3.52±.93	3.86±.50	-2.345	.019*	3.46±.91	1.06±.31	-6.313	.000*
Yardım almadan ilaç kullanabilme	3.38±1.09	3.68±.87	-1.917	.055	3.12±.127	3.66±.90	-2.860	.004*

Tablo 2. Özbakım Becerisi Algıları Puan Ortalamasının Gruplar Arası Dağılımlarının Karşılaştırılması

Öz Bakım Aktiviteleri	Ön Test			Son Test		
	U	Z	p	U	Z	p
Yemek yeme becerisi	1174.50	-.622	.534	1250.00	.000	1.00
Yardım almadan yemek yiyebilme	1198.00	-.487	.626	1200.00	-.838	.402
Saç bakımını yapabilme becerisi	688.00	-4.352	.000*	1132.50	-1.387	.165
Yardım almadan saç bakımı yapabilme	1076.50	-2.050	.040*	1201.00	-.821	.412
Diş fırçalama becerisi	1189.00	-.457	.648	1205.50	-.335	.738
Yardım almadan diş fırçalama	1250.00	.000	1.000	1225.00	-.583	.560
Temiz kalabilme becerisi	580.50	-4.961	.000*	1097.50	-1.507	.132
Yardım almadan temiz kalabilme	1181.00	-.598	.550	1231.50	-.206	.837
Giyinme becerisi	1062.00	-1.517	.129	1228.00	-.280	.780
Yardım almadan giyinebilme	1119.50	-.988	.323	1227.50	-.313	.754
Günlük yaşamı sürdürme becerisi	1155.00	-.679	.497	1188.00	-.533	.594
Yardım almadan günlük yaşamı sürdürebilme	1115.50	-.975	.329	1239.50	-.091	.927
Tuvalet temizliği becerisi	1226.00	-.333	.739	1224.00	-.475	.635
Yardım almadan tuvalet temizliği yapabilme	1174.00	-1.185	.236	1200.00	-1.421	.155
İlaçları düzenli kullanma becerisi	1204.50	-.408	.683	5.00	-9.644	.000*
Yardım almadan ilaç kullanabilme	1111.50	-1.147	.251	1248.50	-.017	.986

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGU GEREKSİNİMLERİ İLE STRESLE BAŞA ÇIKMA TARZLARI ÜZERİNDE RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİN ROLÜ

Gizem Şahin¹ , Sevim Buzlu² , Ayşin Kayış³

¹| Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

³| Acıbadem Atakent Hastanesi

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinde duygulara yaklaşma ve duygulardan kaçınma motivasyon düzeyleri ile stresle başa çıkma tarzları üzerinde Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersinin rolünü incelemek amacıyla planlandı.

Method: Tek gruplu ön test-son test tasarım tipinde planlanan bu araştırmanın evrenini, bir vakıf üniversitesinde 2015-2016 eğitim öğretim yılı güz döneminde “Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği” dersini alacak 52 öğrenci, örneklem grubunu ise araştırmaya katılmayı kabul eden 50 öğrenci oluşturdu. Veriler; dönem başı ve sonunda olmak üzere Kişisel Bilgi Formu, Duygu Gereksinimleri Ölçeği (DGÖ) ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SBÇTÖ) kullanılarak iki kez toplandı. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin yanı sıra Mann Whitney U, Kruskal-Wallis, Wilcoxon işaretli sıralar testleri ve pearson korelasyon analizi kullanıldı. Araştırma için; etik kurul izni, kurum çalışma izni ve katılımcılardan yazılı onam alındı.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamalarının $20,6 \pm 1,30$ ve %90'ının kadın olduğu, %74'ünün duygularını ifade etmede güçlük çektiği belirlendi. Öğrencilerin, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi almadan önce ve dersi aldıktan sonraki DGÖ ve SBÇTÖ alt boyutları toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadı. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersi alan öğrencilerin, DGÖ yaklaşma alt boyutu ile SBÇTÖ alt boyutlarından olan kendine güvenli yaklaşım ($p:0,001$), iyimser yaklaşım ($p:0,025$), sosyal desteğe başvurma ($p:0,015$) ve çaresiz yaklaşım ($p:0,001$) alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulundu. DGÖ kaçınma alt boyutu ile SBÇTÖ alt boyutundan olan boğun eğici yaklaşım ($p: 0,017$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişki belirlendi. DGÖ ile SBÇTÖ alt boyutlarından olan kendine güvenli yaklaşım ($p:0,018$), çaresiz yaklaşım ($p:0,001$) ve boyun eğici yaklaşım ($p:0,031$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptandı.

Sonuç: Araştırma sonucunda, öğrencilerin; duygulara yaklaşma ve kaçınma motivasyonları ile stresle başa çıkma tarzları arasında anlamlı ilişki olduğu görüldü. Öğrencilerin duygusal durumlara yaklaşma ve kaçınma motivasyonlarında stresle etkili baş edebilmeleri için uygulamaların planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygu Gereksinimi, Başa Çıkma, Hemşirelik Öğrencileri

BİR FİZİK TEDAVİ HASTANESİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN HASTALARIN AĞRI, ANKSİYETE, DEPRESYON DÜZEYLERİ İLE DİNİ BAŞA ÇIKMA BİÇİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Elvan Emine Ata¹ , Emel Bahadır Yılmaz¹

¹| Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: bu çalışma bir fizik tedavi hastanesinde yatarak tedavi gören hastaların ağrı, anksiyete, depresyon düzeyleri ve dini başa çıkma biçimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla analitik olarak yapılmıştır.

Yöntem: çalışmanın örneklemini 1 Ekim - 31 Aralık 2015 tarihleri arasında Giresun Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinde yatarak tedavi gören 127 hasta oluşturmuştur. Araştırma öncesi hastane etik kurulundan izin alınmıştır. Hastalara bilgi formu, Visual Analog Skala (VAS), Dini Başa Çıkma Ölçeği ve Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği (HAD) uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16 paket programına yüklenmiştir. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılım, ortalama, standart sapma ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: araştıramaya katılan hastaların yaş ortalaması 63,42±11,57 olup, %70,1'i kadın, %74'ü evli ve %62,2'sinin hastalık süresi 1-10 yıl arasında idi. Hastaların %33,1'i disk herni nedeniyle hastanede yatarak tedavi görüyordu. Hastaların en çok ağrı hissettikleri organları sırasıyla bel, bacak, diz, kol, boyun ve omuzdu. Ağrı şiddeti ortalaması 6,32±1,70 olarak bulundu. Hastaların ölçeklerden aldıkları ortalama puanlar incelendiğinde; anksiyete 11,62±2,77, depresyon 10,19±2,33, olumlu dini başa çıkma 107,69±13,38, olumsuz dini başa çıkma puanının 14,88 ±4,26 olduğu saptandı. Hastaların ağrı şiddeti ile anksiyete düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı, olumlu dini başa çıkma biçimleri ile pozitif yönde anlamlı zayıf bir ilişki bulundu. Ağrı şiddeti ile depresyon, olumsuz dini başa çıkma biçimi arasında ilişki saptanmadı. Olumlu dini başa çıkma ile anksiyete arasında negatif yönde anlamlı, depresyon düzeyi ile pozitif yönde anlamlı zayıf bir ilişki olduğu belirlendi. Olumsuz dini başa çıkma ile ağrı düzeyi, anksiyete ve depresyon arasında ilişki saptanmadı.

Sonuç: hastaların yaşadıkları ağrının şiddeti ve depresyon düzeyi arttıkça daha çok olumlu dini başa çıkma biçimini kullandıkları, ağrıları azaldıkça anksiyete düzeylerinin arttığı, olumlu dini başa çıkma biçimlerini kullandıkları arttıkça anksiyete düzeylerinin azaldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Depresyon, Anksiyete, Dini Başa Çıkma, Hemşirelik

YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIKLARI İLE MESLEKİ TATMİN, TÜKENMİŞLİK VE MERHAMET YORGUNLUĞU DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Elvan Emine Ata¹, Emel Bahadır Yılmaz¹, Nurten Gülsüm Akyar²

¹| Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun.

²| Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi, Giresun.

Amaç: Bu çalışma, yoğun bakımda çalışan hemşirelerin psikolojik dayanıklılıkları ile mesleki tatmin, tükenmişlik ve merhamet yorgunluğu düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla analitik olarak yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma 1 Nisan – 1 Haziran 2016 tarihleri arasında Giresun Prof. Dr. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi Yoğun Bakım servisinde çalışan 79 hemşire ile yürütülmüştür. Çalışma öncesi hastane etik kurulundan izin alınmıştır. Veriler kişisel bilgi formu, Çalışanlar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ) ve Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (YİPDÖ) ile toplanmıştır. ÇİYKÖ Mesleki Tatmin, Tükenmişlik ve Merhamet Yorgunluğu olmak üzere 3 boyuttan ve 30 maddeden oluşmaktadır. Her bir alt boyut için alınabilecek puanlar 0 ile 50 arasında değişmektedir. YİPDÖ 33 maddeden oluşan ve beşli likert tipte değerlendirilen bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 33, en yüksek puan 165'tir. Elde edilen veriler SPSS 16 paket programına yüklenmiştir. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılım, ortalama, standart sapma ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması $34,94 \pm 5,94$ olup, %51,9'u lisans mezunu ve ortalama $6,16 \pm 5,74$ yıldır yoğun bakımda çalışıyordu. Hemşirelerin %69,6'sı yoğun bakımda çalışmayı kendisi tercih ettiğini, %89,9'u tekrar seçme şansı olsaydı yine yoğun bakımda çalışmayı tercih edeceğini ve %73,4'ü çalışma koşullarından kısmen memnun olduğunu ifade etti. Hemşirelerin %15,2'sinin hastaya bakım verirken sıklıkla duygusal zorluk yaşadığı ve %12,7'sinin hasta yakınlarına olumsuz haber verirken her zaman zorlandığı belirlenmiştir. ÇİYKÖ alt ölçek puan ortalamaları incelendiğinde; mesleki tatmin $24,64 \pm 8,45$, tükenmişlik $19,17 \pm 6,24$ ve merhamet yorgunluğu $13,45 \pm 5,69$ olarak bulunmuştur. Psikolojik dayanıklılık ölçeği toplam puan ortalaması ise $128,67 \pm 14,84$ 'tür. Psikolojik dayanıklılık ile mesleki tatmin arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ve psikolojik dayanıklılık ile tükenmişlik arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0,05$). Psikolojik dayanıklılık ile merhamet yorgunluğu arasında anlamlı bir ilişki belirlenmemiştir ($p > 0,05$).

Sonuç: Hemşirelerin psikolojik dayanıklılık düzeyleri ortalamanın üzerinde, mesleki tatmin, tükenmişlik ve merhamet yorgunluğu puanları ortalamanın altındadır. Hemşirelerin psikolojik dayanıklılıkları arttıkça mesleki tatminleri de artmakta ve dayanıklılıkları azaldıkça tükenmişlikleri artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Mesleki Tatmin, Tükenmişlik, Merhamet Yorgunluğu, Yoğun Bakım Hemşireliği.

P-1456
HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGU KONTROLÜ VE YAŞAM KALİTELERİNİN
İNCELENMESİ

Emel Aktürk¹

¹| Ordu Üniversitesi

Bu araştırma hemşirelik son sınıf öğrencilerinin duygu kontrol durumlarının ve yaşam kalitelerinin incelenmesine yönelik tanımlayıcı/ilişki arayıcı türde yapılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Ordu ve Samsun illerinde bulunan iki üniversitede 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında öğrenim gören Hemşirelik son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem seçme yöntemine gidilmemiş evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Verilerin toplanmasında sosyo demografik, eğitim ve sağlık özelliklerini sorgulayan anket formu, duygu kontrol durumunu değerlendirmeye yönelik Courtauld Duygu Kontrol Ölçeği (CDKÖ) ve yaşam kalitesi puanlarını ölçmek için Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Kısa Formu (WHOQOL-BRIEF-TR) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; normal dağılış varsayımlarını sağlayan verilerde One Way ANOVA testi ve sonrasında çoklu karşılaştırma için varyanslar homojen olduğundan Tukey testi kullanılmıştır. Normal dağılış varsayımlarını sağlamayan verilerde MannWhitney U testi (MW-U), Kruskal Wallis (KW) testi kullanılmıştır. Değişkenler arasında ilişki olup olmadığı Spearman korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık için p değeri <0,05 olarak kabul edilmiştir.

Öğrencilerin CDKÖ ortalama puanı (45.81±9.02), öğrencilerin duygularını çoğu zaman bilinçli olarak bastırdıklarını ve ifade etmekten çekindiklerini göstermektedir. Öğrencilerin bedensel alan puan ortalamasının en yüksek; çevre alanı puan ortalamasının en düşük olduğu belirlenmiştir. Duygu kontrolünü etkileyen sosyo demografik özellikler; cinsiyet, barınma, duygu kontrolü/yaşam kalitesi konusunda eğitim alma durumudur. Ruhsal alanı etkileyen değişkenler; algılanan aile ekonomik durumu, gelecekte beklenen, algılanan akademik başarı durumu, algılanan sağlık durumudur. Bedensel alanı etkileyen değişkenler; gelecekte beklenen, algılanan sosyal ilişki durumu, algılanan sağlık durumudur. Sosyal ilişkiler alanı etkileyen değişkenler; cinsiyet, gelecekte beklenen, algılanan sosyal ilişki durumudur. Çevre alanını etkileyen değişkenler; cinsiyet, algılanan aile ekonomik durumu, gelecekte beklenen, algılanan akademik başarı durumu, sosyal güvence durumu, algılanan sosyal ilişki durumu, algılanan sağlık durumudur. Sosyal ilişkiler puanı yüksek olan öğrencilerin, çevre-tr alanı yüksek olan öğrencilerin (sosyal ilişkiler ve çevre alanında yaşam kalitesi iyi olan öğrencilerin) mutsuzluk, kaygı dahil duygularını ifade edebildikleri, duygularını bastırmadıkları saptanmıştır. Ruhsal alan puan ortalaması yüksek olan öğrencilerin mutsuzluk, kaygı dahil duygularını ifade edebildikleri, duygularını bastırmadıkları saptanmıştır. Hemşirelik eğitici ve yöneticilerine yönelik öğrencilerin yaşam kalitesi ve duygu kontrolü konularında desteklemeleri önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri; Duygu Kontrolü; Yaşam Kalitesi

Tablo 1. Hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinin duygu kontrol puan ortalamaları (n=104).

CDKÖ	Madde Sayısı	Ölçek min-maks puanı	Çalışmada alınan min-maks puan	Ort	SS
Öfke	7	7-28	7-24	13,88	3,44
Kaygı	7	7-28	7-28	15,86	3,54
Mutsuzluk	7	7-28	7-28	16,08	3,72
Toplam	21	21-84	21-80	45,81	9,02

Tablo 2. Hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinin yaşam kalitesi puan ortalamaları (n=104).

WHOQOL-BREF-TR	Alınabilecek puan aralığı	Çalışmada alınan min-maks puan	Ort	SS
Bedensel Alan	4-20	8-20	14,45	2,64
Ruhsal Alan	4-20	6-18	14,08	2,42
Sosyal İlişkiler Alanı	4-20	4-20	14,24	3,05
Çevre-tr Alanı	4-20	8-18	13,50	2,26

MÜZİK TERAPİSİNİN YAŞLI KANSER HASTALARININ ANKSİYETE VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Kübra Gökalp¹ , Mine Ekinci¹

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Araştırma; müzik terapinin yaşlı kanser hastalarının anksiyete ve uyku kalitesi üzerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Method: Araştırma, Mayıs 2014- Kasım 2015 tarihleri arasında ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışma olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini; hastalığının II. ve III. evresinde olan, 65 yaş ve üstü hematolojik kanser tanısı almış hastalar oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise, 30 kontrol ve 30 deney grubu olmak üzere 60 hematolojik kanser hastası oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında 'Hasta Tanıtım Formu', 'Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ)', 'Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri' ve 'Müzik CD'leri kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, ki-kare analizi ve paired sample t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada, deney ve kontrol grubunda yer alan hastaların uyku kalitesi son test toplam puan ortalamalarının gruplar arası karşılaştırılmasında; kontrol grubu uyku kalitesi son test puan toplam ortalaması 13.87 ± 2.90 iken, deney grubu son test toplam puan ortalamasının 10.67 ± 2.73 olduğu ve puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p < 0.05$) saptanmıştır. Deney ve kontrol grubuna ait durumluk anksiyetesi son test gruplar arası puan ortalamalarının karşılaştırılmasında; kontrol grubunun durumluk anksiyetesi son test puan ortalamasının 40.23 ± 11.30 iken, deney grubu puan ortalamasının 35.43 ± 10.12 olduğu ve durumluk anksiyetesi gruplar arası puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p < 0.05$) saptanmıştır. Deney ve kontrol grubuna ait sürekli anksiyete ön test-son test gruplar arası puan ortalamalarının karşılaştırılmasında; kontrol grubunun sürekli anksiyete son test puan ortalamasının 35.90 ± 9.82 iken, deney grubu son test puan ortalamasının 33.60 ± 9.43 olduğu ve puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p < 0.05$) tespit edilmiştir.

Sonuç: Araştırmada; müzik terapinin hastaların uyku kalitelerini arttırıp, anksiyete düzeyini azalttığı bulunmuştur. Müzik terapinin hemşirelik uygulamalarında kullanılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Kanser, Müzik Terapi, Uyku Kalitesi, Hemşirelik

KİŞİSEL GELİŞİM DERSİNİN ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE ELEŞTİREL DÜŞÜNME, DUYGUSAL ZEKA VE İLETİŞİM BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Esra Engin¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Merve Uğuryol¹, Cansu Güler¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş-Amaç: Güncel bir çok araştırma öğrenci hemşirelerin kişisel ve mesleki duruşlarını geliştirebilmek için kişisel gelişim temelli etkinliklerin yaygınlaştırılması ve eğitim müfredatlarına yerleştirmesini önermektedir. Bu çalışmada müfredatta yer alan kişisel gelişim dersinin öğrencilerin eleştirel düşünme, duygusal zeka ve iletişim becerileri üzerine etkilerini ölçmek amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma 2015-2016 yılında bir hemşirelik fakültesine kayıtlı öğrenci hemşirelerle yürütülmüştür. Veriler sosyodemografik bilgilerini içeren bir anket, “Kalifornia Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (KEDEÖ)”, “Schutte Duygusal Zeka Ölçeği (DZÖ)”, “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ)”yle toplanmıştır. Ön-son test kontrol gruplu planlanan çalışmanın deney örneklemini kişisel gelişim dersini dönem boyu başarı ile tamamlamış gönüllü 15 ve kontrol örnekleminiye ölçülmesi planlanan becerilerin gelişmesine doğrudan katkı sunmayacak dersleri tamamlamış 17 öğrenci oluşturmuştur. Analizde normal dağılıma uymayan bağımlı ve bağımsız gruplararası farkın anlamlılığı testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %34.9’u yurttta kalmakta, %67.4’ü şehirlerde yaşamakta, %55.8’i hemşireliği gönüllü olarak seçmiş ve %53.5’i bu mesleği kendisine uygun bulmaktadır. Kontrol ve deney grupları tüm bu değişkenler ve tüm ölçeklerde öntest puanları açısından homojendir ($p>0.05$). Kontrol ve deney grubunda; KEDEÖ puanları son testte yükselmişken grup içi farklılık kontrol grubunda anlamsız ($Z=-.568, p=0.570$), deney grubunda anlamlıdır ($Z=-1.961, p=0.05$). Kontrol ve deney grubunda; DZÖ puanları son testte yükselmiştir ve grup içi farklılık her grupta anlamlıdır (Kontrol $p=0.001$, Deney $p=0.009$). İBDÖ puanları her iki grubun son testlerinde yükselmişken grup içi farklılık kontrol grubunda anlamsız ($Z=-.541, p=0.588$), deney grubunda anlamlıdır ($Z=-2.929, p=0.003$). Gruplar arası ölçek ön-son test puan farkları karşılaştırıldığında; KEDEÖ Toplam ($p=0.326$), İyimserlik ($p=0.342$), Duyguların Kullanımı ($p=0.118$) ve Duyguların Değerlendirilmesi ($p=0.437$) altboyutları ve DZÖ’deki farklılıklar ($p=0.334$) anlamsız saptanmışken, fark İBDÖ için anlamlıdır ($p=0.013$). Tartışma-

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin iletişim ve duygusal zeka becerileri ortalamanın üstündeyken, eleştirel düşünme becerileri eğitim yılı içinde gelişmesine rağmen yılın sonunda hala düşük düzeydedir. Gözlenen becerilerin hepsi bir yılın sonunda tüm öğrenciler için gelişmekteyken, kişisel gelişim dersinin duygusal zeka ve iletişim becerilerini anlamlı olarak pekiştirdiği belirlenmiştir. Hemşirelik eğitim müfredatlarına bu derslerin eklenmesinin önemi görülmekte ve derslerin müfredatlara eklenebilmesi için öncelikle bu alanda uzmanlaşmış akademisyen hemşire sayısının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nursing Students, Critical Thinking, Emotional Intelligence, Communication

P-1459
TERÖRİZMİN RUH SAĞLIĞINA ETKİLERİ

Elif Ok

Amaç: Terör yüzyıllardır toplumların ve sistemlerin sorun olarak tanımladığı bir olgu olarak varlığını sürdürmektedir. Ülkemizde de terör gündemden hiç inmeyen, herkesin hayatını etkilemeye devam eden bir olgu olarak varlığını sürdürmektedir. Bu çalışmanın amacı terörün ve terör eylemlerinin medyada yer alışının ruh sağlığına etkilerini literatür doğrultusunda incelemektir.

Method: Literatür taraması gerçekleştirilmiştir

Bulgular: Terörizm, planlı ve organize bir şiddet içermesi, gizliliği, sadece düşmanı değil masum sivilleri de bilinçli şekilde hedef alması, şiddeti bir siyasal eylem ve propaganda aracı olarak kullanması, ideolojik bir amaca yönelmesi gibi yönleriyle diğer şiddet türlerinden ayrılmaktadır (Smith 2008). Terörün gerçek hedefi namlunun doğrulduğu kişiler değil, tüm toplum ve onun ötesinde dünya kamuoyudur. Dolayısıyla teröristler fiziksel zarar vermekten öte insanların zihinlerini ve ruhlarını hedef alır. Amaç insanları dehşete düşürmek ve baskı altına almaktır (Yargıç 2004). Terör eylemlerinin ciddi sonuçları vardır. Terörizmin hüküm sürdüğü yerlerde halkın güvenliği yoktur, sosyal hayat zorlaşır, toplumda intikam düşünceleri ve çatışma duygusu yerleşir. Fiziksel ağrı, paralizi, yorgunluk, korku, kızgınlık, keder, panik, kaos, paranoid düşünceler, anksiyete gibi belirtiler ortaya çıkar (Loza 2007; Varcorolis ve Holter 2009). Evden çıkamama, seyahat edememe, toplu etkinliklerinden kaçınma, çocukları okula gönderememe, sigara ve alkol alımını sıklaştırma gibi davranışlar da sık görülmektedir. Terör eylemi öncesinde tedavi edilmiş ruhsal hastalığı olan bireylerin eylem sonrası hastalığa gerileme gösterdikleri de tespit edilmiştir (Boyd 2008). Ayrıca terör olaylarıyla birlikte artan göç ve işsizlik sorunları da ruhsal bozukluklar için hazırlayıcı faktörler haline gelmektedir. Yapılan araştırmalarda, terör eylemleri mağdurlarında yıllar sonra bile anksiyete, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu ve genel psikiyatrik semptomların devam ettiği veya arttığı tespit edilmiştir (Katz ve ark 2002; Eşsizolu ve ark. 2009). Hatta terör mağduru olmayıp medyada birçok kez terör eylemlerini izleyenlerde ve özellikle çocuklarda benzer ruhsal sorunlar saptanmıştır (Ahern ve ark 2002; Burnham 2005; Oflaz 2015).

Sonuç: Sonuç olarak başta terör mağdurları, terörle mücadelede etkin rol oynayan güvenlik güçleri çalışanları, çocuklar ve ruhsal hastalık yönünden risk altındaki gruplar terörün ruh sağlığına etkileri yönünden değerlendirilmeli ve takip edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Terörizm, Ruh Sağlığı

PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDEKİ İNTÖRN ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİK TANISI SAPTAMA BECERİLERİ VE ETKİLİ ETMENLERİN İNCELENMESİ

Şeyda Dülgerler¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Hacer Demirkol¹, Elif Deniz Kaçmaz¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Özellikle fiziksel bulgulara dayalı tanımlamayı daha yaygın kullanan hemşirelik öğrencilerinin, psikiyatrik bakım ve bütüncüllüğü öğrenerek mezun olmaları gerekmektedir. Bu nedenle araştırmada, psikiyatri uygulamalarında tanı belirleme basamağında öğrencilerin yaptıkları yaygın hata ve sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: 2014-2015 yılında psikiyatri hemşireliği intörnleri ile yapılan araştırma tanımlayıcı tipte olup, gönüllülüğünü yazılı onam ile bildiren intörnlerin dosyaları taranarak 359 hastadan veri sağlanmıştır. Ölçme araçları İntörn Hemşire Tanıtıcı Bilgi-Özdeğerlendirme Formu, Hasta Bilgi Formu ve Öğrenci Tanı Belirleme Beceri Formu'dur.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %89.4'ü kendisini teorik açıdan yeterli algıladığını, uygulama boyunca öğrencilerin %87.9'u öğretim elemanından ve %92.9'u sorumlu hemşiresinden yeterli düzeyde yararlandıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin uygulama dosyalarında 93 farklı hemşirelik tanı kategorisinden toplam 2667 hemşirelik tanısı saptadıkları görülmüştür. Öğrencilerin, bakım planlarında en sık 'etkisiz baş etme'(%9.3), 'anksiyete'(%7.6) ve 'uyku örüntüsünde bozulma'(%7.0) tanılarına yer verdikleri görülürken; 'aile baş etmesi', 'etkisiz toplumsal baş etme', 'güçsüzlük riski', 'spiritüel iyilik halini güçlendirmeye hazır oluş', tanılarına hemşirelik süreçlerinde rastlanmamıştır. Öğrenciler raporlarında bu verileri saptamış olmalarına rağmen süreçlerine aktarmada yetersiz kalmışlardır. Öğrencilerin saptamada en başarılı oldukları hemşirelik tanıları; 'uyku örüntüsünde rahatsızlık'(%89.8), 'öz bakım eksikliği sendromu'(%87.8), 'intihar riski'dir (%85.4). En sık 'sosyal izolasyon'(%66.7), 'korku'(%27.3), 'konstipasyon'(%22.2), 'duyusal algılamada bozulma' (%17.6) tanılarını yanlış saptamakta ve 'güçsüzlük'(%90), 'terapötik rejimi etkisiz yönetme: bireysel'(%71.4), 'cinsellik örüntülerinde etkisizlik'(%71) tanıları gözden kaçmaktadır.

Sonuç: İntörn hemşireler tanı saptama becerileri açısından, özellikle fiziksel olarak gözlenebilen ve/veya hastadan doğrudan öğrenebilecekleri alanlarda yeterlidir. Özellikle hastanın cinselliğini, inanç ve değer sistemlerini ve sürecin aile ve toplumu kapsayan alanlarını tanılamak konusunda öğrenciler yeterli beceri gösterememiştir. En sık olarak birbirine benzer belirti ve bulgularla seyreden hemşirelik tanılarını birbiriyle karıştırmaktadırlar. Bu kapsamda eğitim müfredatlarının belirlenen yaygın hatalar ve eksiklikler doğrultusunda düzenlenmesi ve öğrencilerin hastalarla daha fazla temas edebilecekleri gerçeğin içinde veya gerçeğe en yakın koşullarla tanılama eğitiminin yapılabilmesi, öğrencilerin hemşirelik tanısını belirleme becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Hemşire, Hemşirelik Tanısı, Klinik Uygulama

AKADEMİSYEN HEMŞİRELERDE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK: HANGİ KONULARDA VE NEDEN SESSİZ KALİYORLAR?

Serap Altuntaş¹, Kübra Gökalp¹, Ayşegül Sarioğlu Kemer²

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik eğitimi veren okullarda akademisyen hemşirelerin ve öğrenci hemşirelerin örgütsel sessizlik düzeylerini, sessiz kalma nedenlerini ve sessiz kalmanın getireceği sonuçlara yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tasarımda gerçekleştirilmiştir.

Method: Araştırmanın evrenini Türkiye’de hemşirelikte lisans eğitimi veren okullarda çalışan akademisyen hemşireler oluşturmaktadır. Örneklemi ise amaçlı örnekleme yönetime göre, her bir bölgedeki okullar arasından seçilen ve akademisyen hemşire sayısı en fazla olan okullarda çalışan akademisyenler oluşturmaktadır. Veriler, etik kurul onayı ve kurum izinleri alındıktan sonra araştırmacılar tarafından Kasım 2012- Nisan 2013 tarihleri arasında kişisel bilgi formu ve Örgütsel Sessizlik Ölçeği kullanılarak araştırmaya katılmaya gönüllü olan (n=141) akademisyenlerden toplanmıştır. Toplanan veriler, bir istatistik uzmanı tarafından frekans ve yüzdelik hesaplama, ki - kare testleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan akademisyenlerin çoğunluğunun Ege bölgesinde, araştırma görevlisi olarak, 0-5 yıldır çalıştığı ve yöneticilik görevinin olmadığı ve çalıştıkları kurumun yönetim biçimini yarı demokratik – yarı otokratik buldukları saptanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların en fazla “çalışanların performansı” (M= 3.21± .82) ve “yönetim sorunu”(M=3.05±.78), en az da “etik ve sorumluluklar” (M=2.43± .75) konusunda sessiz kaldıkları belirlenmiştir. Katılımcıların en fazla “izolasyon korkusu” (M=3.21 ±.98) ve “ilişkileri zedeleme korkusu” (M=3.21±.90) nedeniyle sessiz kaldıkları saptanmıştır. Katılımcıların sessiz kalma sonucunda “performans ve sinerjiyi engelleyen sonuçlar”ın (M=4.07±.80) daha fazla yaşanacağını düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Araştırma sonuçlarına göre akademisyen hemşirelerin sessiz kalma nedeni olan korkuların giderilmesi, özellikle performans ve yönetimle ilgili konularda kendi düşüncelerini ifade etmeleri için cesaretlendirilmesi ve bunun için uygun ortamlar yaratılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Akademisyen Hemşireler, Örgütsel Sessizlik, Türkiye

NÖROLOJİK HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN BAKIM VERİCİLERİNİN BAKIM VEREN YÜKÜ İLE STRESLE BAŞA ÇIKMA BİÇİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Emel Bahadır Yılmaz¹ , Elvan Emine Ata¹

¹| Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun

Amaç: Bu çalışma, nörolojik hastalığı olan bireylerin bakım vericilerinin bakım veren yükü ile stresle başa çıkma biçimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla analitik olarak yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma, 1 Ekim - 31 Aralık 2015 tarihleri arasında Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Devlet Hastanesinin nöroloji kliniğinde yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini, nörolojik sorunu olan bir hastaya bakım veren ve araştırmaya katılmayı kabul eden 64 kişi oluşturmuştur. Araştırma öncesinde hastane etik kurulundan izin alınmıştır. Hastalara bilgi formu, Zarit Bakım Veren Yükü Ölçeği ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16.0 paket programına yüklenmiştir. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılım, ortalama, standart sapma, Bağımsız Örneklemelerde T-Test ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan kişilerin yaş ortalaması 50,45±11,66 olup, %68,8'i kadın ve %78.1'i evlidir. Katılımcıların %76,6'sı hastaya primer bakım veren kişi olup, ortalama 1,79±3, 98 yıldır bakım vermektedir. Bakım veren kişilerin %48,4'ü hastanın çocuğudur. Katılımcıların %71,9'u hastanın bakımı ve %50,0'si de psikolojik destek konusunda sağlık personelinden yardım gördüklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların ölçeklerden aldıkları ortalama puanlar incelendiğinde; bakım veren yükünün 31,90±15,56, kendine güvenli yaklaşımın 2,41±0,54, iyimser yaklaşımın 2,42±0,59, çaresiz yaklaşımın 1,49±0,63, boyun eğici yaklaşımın 1,64±0,49 ve sosyal destek arama yaklaşımının 1,79±0,66 puan olduğu saptandı. Ayrıca, primer bakım verici olanlarda, bakıma muhtaç bir başka yakını olanlarda ve kadın bakım vericilerde bakım veren yükü daha yüksek bulundu (p<0.05). Katılımcıların bakım veren yükleri ile kendine güvenli yaklaşım ve iyimser yaklaşım puanları arasında negatif yönde anlamlı orta düzeyde bir ilişki, çaresiz yaklaşım ve boyun eğici yaklaşımları arasında ise pozitif yönde anlamlı orta düzeyde bir ilişki bulundu.

Sonuç: Nörolojik sorunu olan hastaya bakım veren kişilerin, bakım veren yükleri arttıkça kendine güvenli ve iyimser yaklaşımları kullanma durumlarının azaldığı, çaresiz ve boyun eğici yaklaşımları kullanma durumlarının arttığı; primer bakım verenlerin, bakıma muhtaç başka yakını olanların ve kadın olanların bakım veren yüklerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Nörolojik Hastalık, Bakım Verici, Bakım Veren Yükü, Başa Çıkma, Hemşirelik.

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN RUHSAL DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

M.Olcay Çam¹, Esra Engin¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Emel Öztürk Turgut¹¹ Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Giriş-Amaç: Üniversite yaşamı geç ergenlikten yetişkinliğe adımın atıldığı ve önemli yaşam krizleriyle bireyleri ruhsal açıdan olumsuz etkileyebilecek bir dönemdir. Bu nedenle araştırma öğrenci hemşirelerin ruhsal durumlarının ve risk gruplarının belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırma 2014-2015 eğitim yılında sürdürülmüş ve katılmaya gönüllü 1251 öğrenci örneklemini oluşturmuştur. Araştırma Bilimsel Araştırma Destekleme Fonu tarafından desteklenen ve devam eden bir projenin ön taramasıdır ve verileri Kısa Semptom Envanteri(KSE) ile toplanmış olup verilerin analizinde tanımlayıcı analizler ve bağımsız gruplar arası farkların anlamlılık testlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %85.0'i kadındır ve sınıf bazında dağılım homojen değildir($p>0.05$). KSE toplam puan ortalaması 40.60 ± 31.06 'dır. Öğrencilerin %16.'sında Somatizasyon, %17.7'sinde Obsesif Kompulsif Bozukluk, %14.5'inde Kişilerarası Duyarlılık, %14.0'ünde Depresyon, %16.1'inde Anksiyete Bozukluğu, %13.9'unda Hostilite, %14.8'inde Fobik Anksiyete, %15.0'inde Paranoid Düşünceler, %15.9'unda Psikotizm ve %15.0'inde Ek Maddeler alt boyutundan psikopatolojiyi düşündürecek düzeyde belirti şiddeti saptanmıştır. Rahatsızlık Ciddiyet İndeksi(RCI) ortalaması 0.77 ± 0.59 , Belirti Toplam İndeksi(BTİ) ortalaması 23.71 ± 12.65 ve Semptom Rahatsızlık İndeksi(SRI) ortalaması 1.57 ± 0.49 'dur. Öğrencilerin %15.8'i RCI, %17.7'si BTİ ve 14.9'u SRI boyutlarında tıbbi tanıyı düşündürecek bulgular göstermektedir. Toplam ve alt ölçekler içinde yalnızca Kişilerarası Duyarlılık boyutu cinsiyetler arasında farklılık göstermektedir ve erkek öğrencilerin puanları anlamlı derecede düşüktür($p=0.000$). Sınıf düzeyi ise tüm boyutlar ve indeksler üzerinde etkilidir($p=0.000$).

Tartışma ve Sonuç: Hemşire öğrencilerin belirti yaygınlıkları diğer üniversite öğrencileriyle benzerlik göstermektedir. Kişilerarası duyarlılık açısından kadınlar daha yüksek risk altındadır. en yüksek puan ortalamaları ise ikinci sınıflarda görülmüştür. Bu durum ikinci sınıf öğrencilerinin artık yetişkin ve üniversiteye uyumunu kazanmış bir birey olarak sosyal sorumluluk ve risklerle daha fazla karşılaşmalarından kaynaklı olabilir. Üniversite çağında olmanın sosyal olarak getirdiği tüm risklerin yanında öğrenci hemşireler zorlu eğitim müfredatları, hastalık-ölüm kavramlarıyla erken yaşta temasta bulunmaları nedeniyle de risk altındadır. Bu nedenle hemşirelerin ruhsal durumlarının hem öğrenim hem de profesyonel süreçte sistematik olarak belirlenmesi, etkili olabilecek etmenlerle incelenmesi ve risk grupları için danışmanlık birimleri gibi destekleyici sistemlerin etkin olarak yürütülmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Hemşire, Ruhsal Durum

P-1468
İNTÖRN HEMŞİRELERDE MESLEKİ GÜDÜLENME KAYNAKLARI VE SORUNLARI İLE STRES İLİŞKİSİ

Duygu Yıldırım¹ , Satı Bozkurt¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş-Amaç: Motivasyon konusu her kurumda çok önemli olmakla birlikte, sağlık hizmeti sunulan hastanelerde, bu hizmetten yararlanan hastalar ve yakınları ile hizmet sunanlar açısından hayati öneme sahiptir denilebilir. Bu araştırmada hemşirelik fakültesi son sınıf öğrencilerinin klinik uygulamalarda karşılaştıkları sorunların öğrenciler üzerinde yarattığı stres ve bu stresin motivasyon ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesine kayıtlı ve araştırmaya katılmaya gönüllü 167 intörn hemşire ile yürütülmüştür. Öğrenciler uygulama alanlarına çıktıkları sırada değerlendirmeye alınmıştır. Uygulama öncesi gerekli izinler alınmıştır. Tanıtıcı Bilgi Formu (37 maddelik), Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği, Algılanan Stres Ölçeği ile araştırma verileri toplanmış; tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri sayı, yüzde dağılımları ve bağımsız gruplar arası farkın anlamlılık testleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamaları 25.37 ± 1.71 'dir, %79.1'i kadındır. Öğrencilerin %58.9'u "kolay iş bulma nedeniyle hemşireliği tercih etmiştir. Öğrencilerin %78.5'i kliniklerde motivasyon düşürücü olaylarla karşılaştığını ifade etmiştir. "Hocanın klinikte az bulunmasından" olumsuz etkilenenlerin motivasyon puanları ($U= 1191.00$, $P<0.05$), olumlu etkilenenlerin stres puanları ($U=970.50$, $P<0.05$) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. "Yanlış yapma korkusu" olanların motivasyon puanları ($U=1206.50$, $P<0,05$), "Hastalara tedavi uygularken bağımsız olmak isteyenlerin" stres puanları ($U=508.50$, $P<0,05$), "Bakım planı hazırlamak" konusunda sorun yaşamayanların motivasyon puanları ($U=1430.00$, $P<0.05$), "Sevmediği alanda çalışmak" istemeyenlerin stres puanları ($U=827.50$, $p>0,05$) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Bu araştırma sonuçları, klinik uygulamalar sırasında öğrencilerin karşılaştıkları stres kaynaklarının öğrencilerin motivasyonları üzerinde oldukça etkili olduğunu göstermektedir. Uygulama alanında öğrencileri etkileyen birçok stres etkeni mevcuttur. Öğrencilerin mesleki motivasyonunu ve verimliliği arttırmak için öğrenci hemşirelere yönelik stres yönetimi ile ilgili çalışmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: İntörn Hemşireler, Mesleki Güdülenme, Stres, Stres Algısı, Güdülenme Kaynakları

PSİKİYATRİDE TAMAMLAYICI VE BÜTÜNLEYİCİ TIP KULLANIMI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİZeynep Özarslan¹ , Özgür Sema Culhacı¹ , Hülya Bilgin¹¹ | Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi İstanbul Üniversitesi

Ulusal Tamamlayıcı Ve Bütünleyici Sağlık Merkezi (NCCIH), tamamlayıcı ve bütünleyici tıbbi (TBT) günümüzde alışlagelmiş tıbbın içinde sayılmayan farklı sağlık sistemleri, uygulamalar ve ürünlerden oluşan bir grup olarak tanımlamıştır. NCCIH, TBT uygulamalarını başlıca 5 gruba ayırmıştır. Bunlar; alternatif tıp sistemleri (geleneksel Çin tıbbı, ayurveda, homeopati), akıl - beden tıbbi (meditasyon, yoga), manuel terapiler (masaj, şiropraksi), enerji temelli terapiler (biyo-geribildirim, akupunktur) ve biyolojik tabanlı terapilerdir (bitkisel terapileri, gıda destekleri).

Literatür incelendiğinde psikiyatride TBT uygulamaları en çok uyku bozuklukları, depresif bozukluklar, madde kötüye kullanımı, şizofreni, anksiyete bozuklukları ve otizmde kullanılmaktadır. Finlandiya’da 30 yaş üstü yetişkinlerde yapılan bir çalışmada TBT uygulamalarını anksiyete ve panik bozukluğu olan hastaların tercih ettiği, alkol kullanım bozukluğu olan hastaların ise daha az tercih ettikleri bulunmuştur. Amerika’da yapılmış olan bir çalışma ise; son 12 ayda psikiyatrik rahatsızlığı olan hastaların %63’ünün en az bir TBT uygulaması kullanıldığını göstermektedir. En sık kullanılan yöntemlerin ise; %44’ü bitkisel terapiler (omega 3 yağ asitleri, sarı kantaron ve kava), %30’u akıl beden tıbbi kullanımı (hipnoz, meditasyon, gevşeme), %30’u enerji temelli terapiler, %21’i ise manuel terapilerdir. Çinli Amerikalılarda TBT uygulamalarının kullanımı incelendiğinde % 43’ünün bitkisel terapi uyguladığı , %25’inin manuel (masaj) veya enerji temelli terapi uyguladığı (akupunktur) görülmektedir.

Psikiyatri hastaların TBT yöntemlerini kullanma amaçları incelendiğinde ise hastalığın iyileşmesi, kilo verme, kaygıyı giderme ve reçete edilen ilaçların yan etkilerini azaltmak gibi çok çeşitli niyetlerle kullandıkları belirlenmiştir. Bu durumda TBT uygulamalarının yaygın olarak kullanıldığı göz önüne alındığında, uygulamaların psikiyatrik rahatsızlığın semptom kontrolünde yardımcı olabileceği gibi bazı yöntemlerin konvansiyonel tedavilerle etkileşimi genel durumu kötüleştirebilir. Ayrıca hastaları modern tıptan uzaklaştırıp, asıl tedavi için geç kalınabilir.

Psikiyatri hemşirelerinin, her toplumda oldukça sık kullanılan TBT uygulamalarının yaygınlığına ilişkin farkındalıkları artmalıdır. Ruh sağlığı alanında çalışan hemşirelerin, uygulamalara ilişkin birey ve ailesi ile sağlık çalışanları arasında iletişimi sağlamaları önemli ve gereklidir. Bu nedenle hemşirelik müfredatları TBT uygulamalarının kullanımına ilişkin bilgileri de içermelidir. Ayrıca hizmet içi eğitim programları kapsamında, psikiyatri hemşirelerinin bilgi birikimleri güncellenmelidir. Hemşireler TBT uygulamaları konusunda bilimsel çalışmalar yapmalı, sağlıklı/hasta birey ve/veya ailesini ve toplumu bilgilendirmelidir. Türkiye’de psikiyatri hastalarının TBT uygulamalarını tercih durumları ve tutumlarına yönelik açıklayıcı bir literatüre rastlanmamıştır. Gelecekte yapılacak olan çalışmaların bu yöne dikkat çekmesi, alandaki eksikliğin giderilmesini ve bilimsel verinin güçlenmesini sağlayacaktır

Anahtar Kelimeler: Tamamlayıcı Ve Bütünleyici Tedavi, Psikiyatri Hemşireliği, Tamamlayıcı Ve Alternatif Tedavi

SAĞLIK PROFESYONELLERİNİN FONKSİYONEL OLMAYAN TUTUMLARI VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYİNE ETKİSİ

Ayşe Aksoy¹ , Fatma Akyüz¹ , Gaye Gülcü¹ , İlkey Şimşek¹

¹| Sivas Numune Hastanesi, Sağlık Bakım Hizmetleri

Araştırma Sivas Numune Hastanesinde hemşire, ebe ve sağlık memuru olarak görev yapan sağlık profesyonellerinin fonksiyonel olmayan tutumları ile tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı. Araştırmaya 20 Haziran 10 Temmuz 2016 tarihleri arasında çalışan, çalışmaya katılmayı kabul eden ve anketleri eksiksiz dolduran 152 kişi katıldı. Araştırmanın verileri “Sosyodemografik Bilgi Formu”, “Fonksiyonel Olmayan Tutumlar Ölçeği” ve “Maslach Tükenmişlik Ölçeği” ile toplandı. İstatistiksel analizlerde yüzdeler dağılım, ortalama, varyans analizi, t test ve korelasyon analizi kullanıldı. Katılımcıların yaş ortalaması 32,11±8,65 ve %37,5’i 25-35 yaş aralığında, %86,2’si kadın, %69,7’si evli ve % 48,8’si lisans mezunu ve çalışma ortalaması 11,85±8,69, %40,1’inin 5 yıl ve altı zamandır çalıştığı, %62,5’inin mesleği isteyerek yaptığı, %39,5’inin dahili servislerde çalıştığı, %82,9’unun klinik hemşiresi olarak görev yaptığı, %80,3’ü istediği birimde ve ortalama 3,25±4,72 yıldır ve %71,1’i her iki vardiya şekli karışık olarak çalıştığı bulundu. Katılımcıların tükenmişlik ölçeği puan ortalaması 1,69±0,60, tükenmişlik ölçeği alt boyutları puan ortalamaları ise duygusal tükenme:2,23±0,81, duyarsızlaşma:1,41±0,94, kişisel başarısızlık:1,43±0,55 olarak bulundu. Fonksiyonel olmayan tutumlar ölçeği puan ortalaması 190,96 ±26,95 ve alt ölçeklerin puan ortalamaları mükemmeliyetçi tutum: 90,73±16,18, onaylanma ihtiyacı: 49,63 ±9,86, otonomi/bağımsız tutum: 29,09 ±5,88, değişken tutum: 21,50 ±4,37 olarak bulundu. Katılımcıların sosyodemografik özellikler ile tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişki incelendiğinde medeni durum, çalışma süresi ve mesleği isteyerek yapma açısından gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı ve bekârların, 5 yıl ve daha az süredir çalışanların ve mesleği istemeyerek yapanların tükenmişlik puanları daha yüksekti(p<0,05). Katılımcıların sosyodemografik özellikler ile fonksiyonel olmayan tutumları arasındaki ilişki incelendiğinde cinsiyet ve çalışılan birim faktörleri açısından gruplar arasındaki fark anlamlıydı, kadınların ve dahili servislerde çalışanların fonksiyonel olmayan tutumlar ölçeği puanı yüksekti(p<0,05). Fonksiyonel olmayan tutumlar ile tükenmişlik arasındaki ilişki incelendiğinde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulundu (r=-0,159, p<0,05). Araştırmanın sonucunda çalışanların tükenmişlik düzeylerini düşürmek ve bakımın kalitesini artırmak için fonksiyonel olmayan tutumları azaltmaya yönelik bilişsel müdahalelerin ve bu tutumlara yönelik farkındalık eğitimlerinin yapılmasının uygun olacağı düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Çarpıtma, Tükenmişlik, Hemşirelik

BİR AMATEM KLİNİĞİNDE OPIOİD KULLANIM BOZUKLUĞU TANISI İLE TAKİP EDİLEN HASTALARIN HEMŞİRELİK BAKIMI VE UYGULAMALARI

Merve Öztürk¹ , Leyla Daştan¹ , Elif Altun²

¹| Hacettepe Erişkin Hastanesi Psikiyatri Servisi

²| Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışmada bir amatem kliniğinde tedavi ortamı ilkelerine göre yapılandırılmış, opiyat kullanım bozukluğu tanısı ile takip edilen hastaların hemşirelik bakımı ve uygulamalarının paylaşılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Hacettepe Üniversitesi Hastanesi Psikiyatri Servisi'nde tedavi ortamı ilkeleri doğrultusunda ve servisin yazılı protokollerine uygun olarak yürütülen, opioid kullanım bozukluğu tanısı ile takip edilen hastaların hemşirelik bakımı ve uygulamaları anlatılmıştır.

Bulgular: Opioid kullanım bozukluğu kullanımına başlanması, maddeden uzak kalma süreçleri sonrasında tekrarlanması açısından çoklu faktörlerin etkileşime girdiği biyopsikososyal bir bozukluk olarak görülmektedir. Bu alanda çalışan hemşirelerin opioid kullanım bozukluğunun önlenmesi ve tedavisi için opioid etkilerini, belirtilerini ve tedavi ilkelerini iyi bilmeleri gerekmektedir. Yatış kararı verilen hastaya poliklinik hemşiresi servis kuralları ve fiziki ortam hakkında bilgileri içeren hasta bilgilendirme broşürünü verir ve hastayı bilgilendirir. Hastayı kliniğe kabul edecek olan hemşire, yatış notunu okur ve hasta ile ilgili genel bilgileri öğrenir, tespit edilen riskler hemşire gözlemine not edilir. Hemşire yardımcı sağlık personeli ve güvenlik eşliğinde hastayı klinik içerisine alır, kendisini tanıtır. Hastanın eşyaları ve üzeri aranır. Fiziki ortamın güvenliğinin sağlanması talimatına uygun olmayan eşyalar ailesine teslim edilir. En son ne zaman kaç gram eroin aldığı sorgulanır ve kayıt edilir. Detoksifikasyon sürecini hızlandırmak amacıyla hastanın sıvı alımı desteklenir, bir hafta ise aldığı çıkardığı sıvı takibi yapılır. Yapılan ilk görüşme tanışma görüşmesidir. Bu görüşmede servis kuralları, toplantıları, samba ve magep eğitimleri ile ilgili bilgilendirme yapılır. Yapılan diğer görüşmelerin konusu ise tesbit edilen hemşirelik tanıları doğrultusunda belirlenmekle birlikte, suboxone ilacı kullanırken dikkat edilmesi gerekenler, uyku hijyeni, öfke kontrolü, bulaşıcı hastalıklar ile ilgili bilgilendirme, taburculuk görüşmesi gibi rutin görüşmeler öncelik sırasına göre motivasyonel görüşmeler esasına uygun olarak yapılır. Hastanın günlük izleminde sık vital, aldığı çıkardığı, cows (Clinical Opiate Withdrawal Scale)'a göre yoksunluk belirtileri takibi yapılır.

Sonuç: Opioid kullanım bozukluğunda ve diğer kullanım bozukluklarında hasta takip sürecinin yazılı hale getirilmesi; hasta bakımının standardize edilmesini, öğrenci hemşirelerin eğitimi için yazılı kaynak oluşumunu sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Opioid Kullanım Bozukluğu, Psikiyatri Hemşirelik Bakımı

P-1473
ADÖLESANLARDA PROBLEMLİ CEP TELEFONU KULLANIMI

Gamze Doğaner¹ , Gülsüm Ançel²

¹| Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara

²| Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

Cep telefonu yararlı bir alet olmasına karşın problemli kullanım riski/bağımlılık riski bulunmaktadır ve bu bağımlılığın bazı ruhsal sorunlar ve kişilik özellikleriyle ilişkili olduğu belirlenmiştir. Cep telefonu kullanım yaşının düşmesinden dolayı adölesanlar riskli grubu oluşturmaktadır ve bu konunun gelecekte tıpkı madde veya kumar bağımlılıklarında olduğu gibi önemli psikolojik sorunlara yol açabileceği öngörülmektedir. Psikiyatri hemşireleri adölesanların ruh sağlıkları konusunda hayati bir rol oynayabilirler. Bu nedenle adölesanlarda cep telefonu bağımlılığını belirleme, önleme ve gerekli müdahaleleri yapma sorumlulukları bulunmaktadır.

Amaç: Bu çalışma adölesanlarda problemli cep telefonu kullanımını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Metod: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak planlanan çalışma, Ankara ili içerisinde bulunan 6 lisede yapılmıştır. Çalışmaya gönüllü olarak toplam 1274 öğrenci katılmıştır. Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Etik Komitesinden, ilgili kurumlardan ve katılımcılardan gerekli izinler alınmıştır. Verilerin toplanmasında demografik özellikler formu ve Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olan “Cep Telefonu Problemli Kullanım Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler SPSS 16. Versiyon kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ve t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %43,9’u kadın, %56,1’i erkek olup yaş ortalaması 16,07±0,99 idi. Araştırmanın sonuçları öğrencilerin hemen hepsinin akıllı telefona sahip olduklarını, %54,6’sının 4-6 yıldır cep telefonu kullandıklarını, % 26,1’inin günde 1-2 saat, %28,8’inin 3-4 saat, %21,8’inin 5-6 saat ve %23,3’ünün 7 saat ve üzerinde kullandıklarını ortaya koymuştur. Her iki cinsiyette de en fazla kullanılan sosyal ağ sitesinin Facebook (%81,2) olduğu ve öğrencilerin en çok kullandıkları cep telefonu özelliğinin internet (%74,4) olduğu belirlendi. Bu çalışmada öğrencilerin ölçekten en yüksek puan aldıkları alt boyutun “Bağımlılık” olduğu, kadın öğrencilerin tüm alt boyut ölçek puanlarının erkek öğrencilerden yüksek olduğu ve cep telefonunu erkeklere oranla daha problemli kullandıkları saptandı (p<0,001).

Sonuç: Adölesanların ve özellikle adölesan kadınların problemli cep telefonu kullanımı konusunda riskli grup oldukları belirlenmiştir. Buna yönelik önlemler eğitimciler, sağlık meslek üyeleri ve hükümetler tarafından alınmalı ve bu konuda daha geniş çaplı araştırmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Problemli Kullanım, Cep Telefonu

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AŞK TUTUMLARI İLE BOYUN EĞİCİ DAVRANIŞLARI VE ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Esra Engin¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Elif Deniz Kaçmaz¹, Burcu Babacan², Arife Gür³

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi - Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Koroner Yoğun Bakım

³| Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Beyin ve Sinir Cerrahisi

Giriş - Amaç: Boyun eğici tutumun artışı, şiddete sessiz kalma, söylenilenlere karşı çıkmama ve sürekli birilerini memnun etme çabasını ortaya çıkabilir. Öğrencilerin duygusal ilişkilerindeki bu eğilimlerini tanımlayabilmeleriyle kişisel, akademik ve mesleki duruşları açısından yönetebilmeleri mümkündür. Bu tutumların belirlenmesi araştırmanın amacıdır.

Yöntem: Araştırma 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesine kayıtlı, sınıflara göre tabakalandırılmış 302 öğrencinin örnekleminde yürütülmüştür. Tanıtıcı Bilgi Formu, Aşk Tutumları Ölçeği-Kısa Formu (ATÖ)(altölçek başına min=4, maks=20, puan arttıkça olumlu) ve Boyun Eğici Davranışlar Ölçeği (BEDÖ)(min=16, maks=80, puan arttıkça olumsuz) kullanılmıştır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın verileri sayı, yüzde, korelasyon ve bağımsız gruplar arası farkın anlamlılık testleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %89.5'i kadındır ve %50.5'i ebeveynlerinin çocuk yetiştirme tutumlarını koruyucu, %10.9'u baskıcı ve otoriter bulmaktadır. Daha önce duygusal ilişki yaşayanlar %79.7, şuan ilişkisi olanlar %53.3'tür ve bunların %81.0'i ilişkilerini demokratik, %8.8'i kendisini otoriter ve %6.6'sı kendisini çekingen olarak değerlendirmektedir. İlişkilerinde %12.3'ünün şiddet öyküsü varken, şiddetin %85.2'si duygusal, %3.7'si fiziksel, %3.7'si cinseldir. Öğrencilerin %53.6'sı karşılıklı, %25.0'i partnerinden kendisine yönelik ve %3.6'sı kendisinden partnerine yönelik şiddet tanımlamıştır. Şiddetin ardından %57.1'i ilişkilerini sonlandırırken, %28.6'sı sürdürmüş, %10.7'si bir süre ayrı kalmıştır. Bu deneyim ve tutumların hiçbirinin cinsiyete göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Öğrencilerin ATÖ puan ortalamaları; Tutkulu=14.16±3.34, Oyun Gibi=9.60±2.38, Arkadaşça=12.25±3.49, Mantıklı=11.98±2.90, Sahiplenici=12.53±2.76 ve Özgeci=11.25±3.06'dır. BEDÖ ortalamaları 34.92±8.32'dir. BEDÖ ve Oyun Gibi(r=,268), Sahiplenici(r=,285) ve Özgeci Aşk(r=,318) boyutları arasında olumlu yönde zayıf bir ilişki saptanmıştır(p=0.000). Oyun Gibi(p=0.000), Özgeci(p=0.001) ve BEDÖ'de(p=0.015) erkeklerin puanları daha yüksek ve fark anlamlıdır. Ölçek puanları ebeveyn tutumları, ilişki yaşama durumları, yaşanan şiddetin türü, şiddetin tarafı ve şiddete verilen tepkiler açısından farklılaşmamaktadır.

Tartışma ve Sonuç: Öğrencilerin en yaygın aşk tutumu tutkuludur ve güvenli bağlanmayla ilişkili bu tarzın yaygınlığı olumludur. Erkeklerdeki oyun gibi bağlayıcılığı düşük ilişki yaygınlığı toplumsal eğilime paralellik gösterirken, özgeci ve boyun eğici tavır gösterme eğilimlerinin kadınlardan fazla olması şaşırtıcıdır. Oyuncu, sahiplenici ve özgeci tutumlar arttıkça boyun eğici davranışlar azalmaktadır. Öğrencilerin iş ortamında atılganlık gösterebilecekleri, doyum alabilecekleri ve güvenle yaklaşacakları sağlıklı ilişkiler kurabilen hemşireler olarak yetişmeleri yolunda, bu tutumlarının önceden belirlenerek cinsiyet farklılıkları gözetilerek destekleyici kişisel gelişim etkinliklerinin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşk Tutumları, Boyun Eğici Davranış, Hemşirelik Öğrencileri, Duygusal İlişki

SAĞLIK PROFESYONELİ OLACAK ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OTOMATİK DÜŞÜNCELERİ VE RUHSAL DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yasemin Yılmaz¹ , Gülsüm Ançel¹

¹| Hemşirelik Bölümü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Amaç: Tanımlayıcı nitelikte olan bu araştırma sağlık profesyoneli olacak üniversite öğrencilerinde otomatik düşünceler ve bu düşüncelerin sosyodemografik özellikler ve ruhsal durumla olan ilişkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Method: Araştırma Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik, Ebelik, Sosyal Hizmet, Beslenme ve Diyetetik, Sağlık Kurumları Yöneticiliği ve Çocuk Gelişimi bölümlerinde 2014-2015 öğrenim gören üniversite öğrencileri ile yürütüldü. Araştırmanın örneklemini bu bölümlerin dördüncü sınıfına devam eden 374 öğrenci oluşturdu. Çalışmada öğrencilerin kişisel özelliklerine ilişkin veriler araştırmacı tarafından hazırlanan sosyodemografik veri toplama formu ile, otomatik düşüncelerine ilişkin verileri Geliştirilmiş Otomatik Düşünceler Ölçeği (ODÖ-G) ile, ruhsal belirtilere ilişkin verileri Kısa Semptom Envanteri (KSE) kullanılarak toplandı.

Bulgular: Olumsuz otomatik düşünceler toplam puanı, olumsuz benlik kavramı, yalnızlık ve umutsuzluk, uyumsuzluk ve pişmanlık alt boyutları ile KSE'nin tüm boyutları arasında orta ile yüksek düzey arasında değişen pozitif yönlü ilişki saptandı ($p<0,001$). ODO-G'nin olumlu benlik alt boyutu ile KSE'nin tüm boyutları arasında ise orta ile zayıf arasında değişen ters yönlü bir ilişki olduğu belirlendi ($p<0,001$).

Sonuç: Bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin olumsuz otomatik düşünceleri arttıkça ruhsal belirtilerinin arttığı, olumlu otomatik düşünceleri arttıkça görülen ruhsal belirtilerin azaldığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Otomatik Düşünce, Ruhsal Durum, Sağlık Profesyoneli, Üniversite Öğrencisi.

P-1572
ÜLKEMİZDEKİ PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRELERİNDE SUNULAN BİLDİRİLERİN
İNCELENMESİ

Dilek Çatalkaya¹ , Sibel Çoşkun Cenk¹

¹ | Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi

Giriş ve Amaç: Psikiyatri hemşireleri Derneği'nin önderliğinde 2009 yılından günümüze çoğu uluslararası düzeyde olan kongreler düzenlenmekte ve sunulan bildiri sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu çalışma, ülkemizdeki psikiyatri hemşireliği alanında çalışan akademisyen ve klinisyenlerin bu kongrelerde sunduğu bildirilerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: 2009 yılından itibaren düzenlenen 6 kongrede toplam 723 poster, 228 sözel bildiri sunulmuştur. Retrospektif ve tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada sadece ülkemizdeki akademisyen ve klinisyenlerce gerçekleştirilen 669 poster, 168 sözel bildiri listelenerek ele alınmıştır. Bildiriler, çalışmanın tipi, konu ve örneklem özellikleri temelinde gruplandırılmaya çalışılmıştır. Gruplandırmada birden fazla gruba uygun olabilecek çalışmalar saptanmış olup çalışmanın amacına en uygun gruba dahil edilmeye çalışılmıştır.

Bulgular: Poster bildirilerin 144'ü derleme, 46'sı deneysel çalışma/olgu sunumu, 479'u ise tanımlayıcı nitelikte, sözel bildirilerin ise 12'si derleme, 47'si deneysel çalışma/nitel çalışma/olgu sunumu, 109'u tanımlayıcı araştırmadır. Bildiriler konu ve örneklem özelliklerine göre değerlendirildiğinde; posterlerde ilk sıralarda çocuk ergen ruh sağlığı ve hemşireliği (n:86), sonra sırasıyla hemşirelik öğrencilerinde ruhsal sağlık, bilgi ve tutum özellikleri (n:80), konsültasyon liyezon psikiyatrisi ve hemşireliği (n:64), psikiyatrik tedavi ve bakım (n:59), hemşirelik eğitimi (n:51), hasta yakınlarında ruhsal sağlık ve aile eğitimi (n:42), hemşire ve sağlık çalışanlarında ruhsal sağlık (n:42) konulu çalışmalar yer almaktadır. Sözel bildirilerde ise ilk sıralarda hemşirelik öğrencilerinde ruhsal sağlık, bilgi ve tutum (n:22) ve hemşire/sağlık çalışanlarında ruhsal sağlık, bilgi ve tutum özellikleri (n:21); sonra sırasıyla hasta yakınlarında ruhsal sağlık ve aile eğitimi (n:18); konsültasyon liyezon psikiyatrisi ve hemşireliği (n:17); şizofreni ve psikotik bozukluklar (n:15) konulu çalışmalar bulunmaktadır. Bağımlılık, toplum ruh sağlığı/rehabilitasyon; psikiyatrik tedavi ve bakım; şiddet; stres /anksiyete bozuklukları; duygudurum bozuklukları ile ilgili çalışmalar ise daha az sayıdadır.

Sonuç ve Öneriler: İncelenen bildirilerde daha çok öğrenciler, hemşirelik öğrencileri, hemşireler, tıbbi hastalar ve hasta yakınlarından oluşan örneklemde çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Psikiyatrik hastalıklar ve hastalarla ilgili çalışmalar ile deneysel/olgu sunumu/nitel türdeki çalışmaların artırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler:

IVth INTERNATIONAL VIIIth NATIONAL PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

“IDEALS AND REALITIES: WHAT WE COULD NOT ACHIEVE”

BOOK OF ABSTRACTS

www.pncongress2016.com

IVth INTERNATIONAL VIIIth NATIONAL PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

“IDEALS AND REALITIES: WHAT WE COULD NOT ACHIEVE”

ORAL PRESENTATIONS

www.pncongress2016.com

IVth INTERNATIONAL VIIIth NATIONAL PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

"IDEALS AND REALITIES: WHAT WE COULD NOT ACHIEVE"

CONGRESS PRESIDENTS

Fahriye Oflaz

Assoc.Prof.,
Head of Psychiatric Nurses Association

Sevgi Nehir Türkmen

Assist. Prof.,
Celal Bayar University Faculty of Health,
Department of Nursing

CONGRESS SECRETARIATS

Sevil Yılmaz

Assist. Prof.,
Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Özge Sükut

Res. Assist.,
Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Hatice IRMAK

Res. Assist.,
Celal Bayar University
Faculty of Health Science

ORGANIZING COMMITTEE

Selda Aydın
Ahmet Ayer
Gülçin Bölük Uzunoğlu
Sezgi Çınar Pakyüz
Meral Çorak
Nur Elçin Boyacıoğlu
Filiz Elma
Necati Ersay
Mehmet Gülşen
Esra Han
Gülhan Kayır
Gül Oban Dikeç
Dilek Özmen
Fatma Sürmeli
Melek Türk

ACCOUNTANTS

Nareg Doğan
Nesibe Kalyoncu

MEMBERS

Gülsüm Ançel
Hülya Arslantaş
Nesrin Aştı
Leyla Baysan Arabacı
Aysun Babacan Gümtiş
Hülya Bilgin
Kadriye Buldukoğlu
Sevim Buzlu
Jeanne Anne Clement
Daniela A. Collins
Olçay Çam
Zekiye Çetinkaya
Ebru Akgün Çitak
Sati Demir
Fatma Demirkıran
Selma Doğan
Nurhan Eren
Perihan Güner
Neslihan Güntaşen
Nermin Gürhan
Meral Kelleci
Neslihan Keser Özcan
Gülseren Keskin
Nazmiye Kocaman Yıldırım
Yasemin Kutlu
Leyla Küçük
Karan Kverno
Col. Maria Mitsiou
Ayşe Okanlı
Anne H. Outwater
Fatma Öz
Selma Sabancıoğulları
Havva Tel
Gülşen Terakye
Neziha Uğurlu
Besti Üstün
Kate Wheeler
Mualla Yılmaz

ORGANISATION SECRETARIAT

Dalya Tourism Congress & Organisation
Nihal Kırkım
E-mail: nihal@dalyatur.com

www.pncongress.2016.com
www.phdnergi.org

Dear Colleagues,

We are honored to invite you to IVth International VIIIth National Psychiatric Nursing Congress which will be held on November 6-9th 2016 at Manisa Celal Bayar University Suleyman Demirel Cultural Center, Manisa, Turkey. We are glad to host the congress as Psychiatric Nurses Association, Manisa Celal Bayar University Faculty of Health, Department of Nursing and Manisa Mental Health and Psychiatric Hospital

The theme of the congress has been identified as '*Ideals and Realities: What we could not achieve*'. The aim of this theme is to renew our motivation with complementary and realistic goals seeing where we are, and what we have achieved until now. In our congress, by coming together with colleagues from our country and the world, we want to progress with real projections looking at the current picture of psychiatric nursing, questioning our ideals and goals, and exploring the changing world conjuncture. We are planning to organize panels and conferences which will allow us to examine of the Education, Implementation and Research issues in psychiatric nursing area deeply in these three days.

Also, to support to clinical practices of nurses, some courses which will help gaining skills useful in clinical implementations are going to be held on November 6th, 2016 and during the congress.

Our congress will be organized in Manisa, a beautiful Aegean city and where Manisa Mental Health and Psychiatric Hospital is located in. We hope that our congress will present new information about the present situation of psychiatric nursing and its reflections to the future and form new opinions enabling interactions and cooperation at national and international level and seeking answers to some questions such as what we are doing and talking about in today's world in which science and technology renew everyday even every hour, whether we can follow it, and whether we can contribute to the change.

We will be honored to host you in our historical city believing that you will definitely have a fun and educational time besides professional, scientific and social sharings.

Turkish will be the official language of the congress. Simultaneous English/Turkish translation service will be provided for the presentations of our colleagues. For further information, you can visit our website at www.pncongress2016.com or send an e-mail to pncongress2016@gmail.com.

We are glad to invite you to attend the IVth International VIIIth National Psychiatry Nursing Congress and looking forward to seeing you.

Yours faithfully,

Associate Prof. Fahriye Oflaz

Congress Co-Chair

Head of Psychiatric Nurses

Association

Koc University School of Nursing

Department of Psychiatric Nursing

Assistant Prof. Sevgi Nehir Türkmen

Congress Co-Chair

Manisa Celal Bayar University Faculty of
Health

Department of Nursing

Department of Mental Health and
Psychiatric Nursing

www.pncongress.2016com

IVth INTERNATIONAL VIIIth NATIONAL PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

“IDEALS AND REALITIES: WHAT WE COULD NOT ACHIEVE”

CONGRESS PRESIDENTS

Fahriye Oflaz

Assoc.Prof.,
Head of Psychiatric Nurses Association

Sevgi Nehir Türkmen

Assist. Prof.,
Celal Bayar University Faculty of Health,
Department of Nursing

CONGRESS SECRETARIATS

Sevil Yılmaz

Assist. Prof.,
Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Özge Sükut

Res. Assist.,
Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Hatice IRMAK

Res. Assist.,
Celal Bayar University
Faculty of Health Science

ORGANIZING COMMITTEE

Selda Aydın

Ahmet Ayer
Gülçin Bölük Uzunoğlu
Sezgi Çınar Pakyüz
Meral Çorak
Nur Elçin Boyacıoğlu
Filiz Elma
Necati Ersay
Mehmet Gülşen
Esra Han
Gülhan Kayır
Gül Oban Dikeç
Dilek Özmen
Fatma Sürmeli
Melek Türk

ACCOUNTANTS

Nareg Doğan
Nesibe Kalyoncu

MEMBERS

Gülşüm Ançel
Hülya Arslantaş
Nesrin Aşti
Leyla Baysan Arabacı
Aysun Babacan Gümüş
Hülya Bilgin
Kadriye Buldukoğlu
Sevim Buzlu
Jeanne Anne Clement
Daniela A. Collins
Olca Çam
Zekiye Çetinkaya
Ebru Akgün Çıtak
Sati Demir
Fatma Demirkıran
Selma Doğan
Nurhan Eren
Perihan Güner
Neslihan Günüşen
Nermin Gürhan
Meral Kelleci
Neslihan Keser Özcan
Gülseren Keskin
Nazmiye Kocaman Yıldırım
Yasemin Kutlu
Leyla Küçük
Karan Kverno
Col. Maria Mitsiou
Ayşe Okanlı
Anne H. Outwater
Fatma Öz
Selma Sabancıoğulları
Havva Tel
Gülşen Terakye
Neziha Ugurlu
Besti Üstün
Kate Wheeler
Mualla Yılmaz

HONORARY PRESIDENTS

A.Kemal Çelebi

Prof., Rector of Manisa Celal Bayar University

Ali Ahmet Kilimcioğlu

Prof., Vice Dean of Manisa Celal Bayar
University Faculty of Health

PHD FORMER PRESIDENTS

Çaylan Pektekin

Professor of Psychiatric Nursing

Nesrin Aşti

Professor of Psychiatric Nursing

Sevim Buzlu

Professor of Psychiatric Nursing

Nurhan Eren

Associate Professor

Yasemin Kutlu

Associate Professor

RETIRED FACULTY MEMBER OF PSYCHIATRIC NURSING

Nebahat Kum

Professor of Psychiatric Nursing

Ayşe Özcan

Professor of Psychiatric Nursing

Gülten Özeltin

Professor of Psychiatric Nursing

Gülşen Terakye

Professor of Psychiatric Nursing

CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE

Congress Presidents

Fahriye Oflaz

Assoc.Prof., Head of Psychiatric Nurses
Association

Sevgi Nehir Türkmen

Assist. Prof., Manisa Celal Bayar University
Faculty of Health, Department of Nursing

Congress Secretariats

Sevil Yılmaz

Assist. Prof., Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Özge Sükut

Res. Assist., Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Hatice IRMAK

Res. Assist., Manisa Celal Bayar University
Faculty of Health Science

Organizing Committee

Selda Aydın

Ahmet Ayer

Gülçin Bölük Uzunoğlu

Sezgi Çınar Pakyüz

Meral Çorak

Nur Elçin Boyacıoğlu

Filiz Elma

Necati Ersay

Mehmet Gülşen

Esra Han

Gülhan Kayır

Gül Oban Dikeç

Dilek Özmen

Fatma Sürmeli

Melek Türk

Accountants

Nareg Doğan

Nesibe Kalyoncu

ORGANISATION SECRETARIAT

Dalya Tourism Congress & Organisation

Nihal Kırkım

E-mail: nihal@dalyatur.com

www.pncongress.2016.com

www.phdnergi.org

www.pncongress.2016com

**T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Manisa İl Kültür ve
Turizm Müdürlüğü**

**Florence Nightingale
Hemşire Mektepleri ve
Hastahaneleri Vakfı**

**Manisa
Büyükşehir Belediyesi**

**Manisa
Ticaret Borsası**

**Manisa
Yunusemre Belediyesi**

**Manisa
Şehzadeler Belediyesi**

**Manisa'yı Mesir'i
Tanıtma ve Turizm Derneği**

**Özgür Tarım Ürünleri
İnşaat San. ve Tic. A.Ş.**

IVth INTERNATIONAL VIIIth NATIONAL PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

“IDEALS AND REALITIES: WHAT WE COULD NOT ACHIEVE”

CONGRESS PRESIDENTS

Fahriye Oflaz

Assoc. Prof.,

Head of Psychiatric Nurses Association

Sevgi Nehir Türkmen

Assist. Prof.,

Celal Bayar University Faculty of Health,
Department of Nursing

CONGRESS SECRETARIATS

Sevil Yılmaz

Assist. Prof.,

Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Özge Sükut

Res. Assist.,

Istanbul University Florence
Nightingale Faculty of Nursing

Hatice IRMAK

Res. Assist.,

Celal Bayar University
Faculty of Health Science

ORGANIZING COMMITTEE

Selda Aydın

Ahmet Ayer

Gülçin Bölük Uzunoglu

Sezgi Çınar Pakyüz

Meral Çorak

Nur Elçin Boyacıoğlu

Filiz Elma

Necati Ersay

Mehmet Gülşen

Esra Han

Gülhan Kayır

Gül Oban Dikeç

Dilek Özmen

Fatma Sürmeli

Melek Türk

ACCOUNTANTS

Nareg Doğan

Nesibe Kalyoncu

MEMBERS

Gülşüm Ançel

Hülya Arslantaş

Nesrin Aştı

Leyla Baysan Arabacı

Aysun Babacan Gümüş

Hülya Bilgin

Kadriye Buldukoğlu

Sevim Buzlu

Jeanne Anne Clement

Daniela A. Collins

Olcay Çam

Zekiye Çetinkaya

Ebru Akgün Çıtak

Satı Demir

Fatma Demirkıran

Selma Doğan

Nurhan Eren

Perihan Güner

Neslihan Günüşen

Nermin Gürhan

Meral Kelleci

Neslihan Keser Özcan

Gülseren Keskin

Nazmiye Kocaman Yıldırım

Yasemin Kutlu

Leyla Küçük

Karan Kverno

Col. Maria Mitsiou

Ayşe Okanlı

Anne H. Outwater

Fatma Öz

Selma Sabancıoğulları

Havva Tel

Gülşen Terakye

Neziha Uğurlu

Besti Üstün

Kate Wheeler

Mualla Yılmaz

ORGANISATION SECRETARIAT

Dalya Tourism Congress & Organisation

Nihal Kırkım

E-mail: nihal@dalyatur.com

www.pncongress.2016.com

www.phdnergi.org

SCIENTIFIC PROGRAMME

EKLENECEK

NOVEMBER 6-9TH, 2016

CELAL BAYAR UNIVERSITY
SÜLEYMAN DEMİREL CULTURE CENTER, MANİSA

www.pncongress.2016com

ID No	CONFERENCE HALL	ID No	MEETING HALL 1	ID No	MEETING HALL 2
	Meeting 1 Moderator: Doç. Dr. Hülya Arslantaş		Meeting 2 Moderator: Doç. Dr. Gülseren Keskin		Meeting 3 Moderator: Doç. Dr. Aysun Babacan Gümüş
1340	THE EFFECT OF BRIEF COGNITIVE BEHAVIORAL STRESS MANAGEMENT PROGRAM ON MENTAL STATUS, COPING WITH STRESS BEHAVIOR AND CAREGIVER BURDEN OF CARER OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS	1141	THE EFFECTS OF RESILIENCE-FOCUSED PSYCHOEDUCATION IN PATIENTS DIAGNOSED WITH DEPRESSION	1449	EFFECT OF REFLEXOLOGY APPLICATION ON ANXIETY
1597	THE RELATIONSHIP BETWEEN RESILIENCE AND EMPATHIC TENDENCY OF PSYCHIATRIC NURSES	1417	CLINICAL SIMULATION EXPERIENCE ON MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING BY USING STANDARDIZED PATIENT	1192	THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNALIZED STIGMATIZATION AND HOPE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA
1186	THE EVALUATION OF THE EFFECT OF ART, DANCE AND MOVEMENT THERAPY ON SCHIZOPHRENIA PATIENTS' STRESS LEVEL	1021	ARE THE SIMULATION APPLICATION A RISING STAR IN EDUCATION OF MENTAL HEALTH AND DISORDERS NURSING OR AN OBLIGATION?	1357	RELATIONS AMONG INTERNALIZED STIGMATISATION, DEPRESSIVE SYMPTOM FREQUENCY AND FAMILY BURDEN IN FIRST-DEGREE CAREGIVERS OF THE PATIENTS TREATED IN THE PSYCHIATRY CLINIC OF A STATE HOSPITAL
1017		1172	DETERMINING OF THE PHYSICAL HEALTH STATE AND HEALTHY LIFE STYLE BEHAVIOURS OF THE CHRONIC PSYCHIATRY PATIENTS	1356	EFFECTIVENESS OF INDIVIDUAL PSYCHOEDUCATION ON QUALITY OF LIFE IN BIPOLAR DISORDER; A CONTROLLED STUDY
1187	POSITIVE SCORING SYSTEM AND REWARDING STRATEGY WITH MARK FOR HOSPITALIZED AND TREATED DRUG ADDICTED PATIENTS	1321	THE EFFECTIVENESS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON INCREASING SELF-ESTEEM, LEARNED RESOURCEFULNESS AND COPING WAYS IN WOMEN EXPOSED TO DOMESTIC VIOLENCE	1393	IMPACT OF WORKING INTERGENERATIONAL COMMUNICATION WITH PSYCHODRAMA TECHNIQUE ON THE PROBLEM SOLVING SKILLS
1016		1134	COMPARISON OF PSYCHOPATHY CONSULTATIONS ASKED FOR AN INMATE AND PSYCHOSOCIAL EVALUATION RESULTS OF THE SAME PATIENT BY THE NURSE: A RETROSPECTIVE EXAMINATION	1234	PATIENTS' FEELINGS AND OPINIONS REGARDING NURSING ACTIVITIES IN A DEPARTMENT OF PSYCHIATRY

07 NOVEMBER 2016 / 17:10 – 18:15

ID No	MEETING HALL 3	ID No	MEETING HALL 4
	Meeting 4 Moderator: Doç. Dr. Selma Sabancıoğulları		Meeting 5 Moderator: Yrd. Doç. Dr. Sevil Yılmaz
1155	DEVELOPMENT OF THE NURSES' OBSERVATION SCALE TO BE USED FOR THE EVALUATION OF PSYCHIATRIC INPATIENTS; A VALIDITY AND RELIABILITY STUDY	1403	EVALUATION OF EATING ATTITUDES AND NUTRITIONAL STATUS IN ADULT WITH SERIOUS MENTAL ILLNESS
1122	EMOTIONAL LABOR AND JOB STRESS LEVELS IN PSYCHIATRIC NURSING	1448	IDEALS AND REALITIES IN PSYCHIATRIC NURSING PRACTICE
1326	DEVELOPMENT A SCALE ON ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS IN COMMUNICATION SKILLS EDUCATION OF SIMULATED PATIENT APPLICATION USING IN EDUCATION OF MEDICAL AND NURSING STUDENTS	1245	SUICIDE RISK IN THE HOSPITALIZED ELDERLY AND AFFECTING FACTORS
1377	ASSESSING RISK FOR VIOLENCE IN PSYCHIATRIC CLINIC: THE BRØSET VIOLENCE CHECKLIST (BVC) TURKISH VERSION: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY	1272	DETERMINATION OF DISEASE SYMPTOMS OF THE CAREGIVERS OF PATIENTS WITH ALZHEIMER'S DISEASE IN HOME SETTING
1435	THE BRØSET VIOLENCE CHECKLIST IN PSYCHIATRIC PATIENTS: ADAPTATION AND RELIABILITY STUDY INTO TURKISH	1387	THE EFFECT OF "COGNITIVE STIMULATION THERAPY" BASED ON ROY'S ADAPTATION MODEL ON THE COPING-ADJUSTMENT, COGNITIVE FUNCTIONS AND QUALITY OF LIFE OF INDIVIDUALS WITH DEMENTIA
1353	THE STUDY OF VALIDITY AND REABILITY OF HOLISTIC NURSING COMPETENCE SCALE	1075	DETERMINATION OF THE LEVEL OF PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND ENCOUNTER WITH THE STRESSFUL LIFE EVENTS BEFORE DIAGNOSIS OF PATIENTS DIAGNOSED WITH BREAST CANCER

ID No	CONFERENCE HALL	ID No	MEETING HALL 1	ID No	MEETING HALL 2
	Meeting 6 Moderator: Doç. Dr. Mualla Yılmaz		Meeting 7 Moderator: Doç. Dr. Dilek Ergin		Meeting 8 Moderator: Yrd. Doç. Dr. Nesrin Şen Celasin
1167	THE OPINIONS OF CHILD BRIDES AND ADOLESCENT PREGNANTS ABOUT VIOLENCE	1329	THE EFFECTS OF SMARTPHONE USAGE OVER MENTAL WELL-BEING	1271	DETERMINATION OF INDEPENDENCE AND LIFE SATISFACTION LEVEL OF INDIVIDUALS WHO HAS DIAGNOSED MENTAL ILLNESS
1432	REVIEW OF VALIDITY AND RELIABILITY OF PICTORIAL PEDIATRIC SYMPTOM CHECKLIST IN CHILDREN OF 4-5 AGES	1176	SMART PHONE ADDICTION: THE CASE OF TWO DIFFERENT COUNTRIES	1223	EVALUATION OF THE SOCIAL ADJUSTMENT AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH OBSESSIVE COMPULSIVE DISORDER
1256	ASSESSMENT IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES CHILDREN WHO HEALTHY IMPROVED WITH CHILDREN WHO DIAGNOSIS OF AUTISM SPECTRUM DISORDERS	1150	EVALUTATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SMARTPHONE ADDICTION AND LONELINESS AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS IN TURKEY	1319	RELATIONSHIP BETWEEN CHILDHOOD TRAUMA AND AGGRESSION IN BIPOLAR AFFECTIVE DISORDER
1207	CHILDHOOD TRAUMATIC EXPERIENCES, ALEXITHYMIA AND RESILIENCE IN PATIENTS WITH ADJUSTMENT DISORDER	1282	MENTAL HEALTH NURSING EDUCATION: MOVIES AND REFLECTIONS	1173	THE PERCEPTION OF CARING, MOTIVATION AND LEADERSHIP ORIENTATIONS: THE COMPARISON OF THE NURSING STUDENTS WHO TAKE PSYCHIATRIC NURSING COURSES OR NOT
1422	APPROACH TOWARDS PEOPLE WITH MENTAL ILLNESS ACCORDING TO LEVINAS' CONCEPT OF THE SELF AND THE OTHER	1325	VALIDITY AND RELIABILITY OF THE TURKISH FORM OF THE SPIRITUAL CARE COMPETENCE SCALE	1018	TO FORGET THEMSELVES IN THE NURSING PROFESSION AND SELF OF THE OTHER
966	THE EXAMINATION OF PSYCHIATRY CLINICS IN TERMS OF THERAPEUTIC MILIEU IN TURKEY	1320	FAMILY OF ORIGIN RELATIONS AND CODEPENDENCY IN NURSES	1490	VALIDITY AND RELIABILITY OF THE FEAR OF CANCER RECURRENCE INVENTORY

08 NOVEMBER 2016 / 16:15 – 17:45

ID No	MEETING HALL 3	ID No	MEETING HALL 4
	Meeting 9 Moderator: Doç. Dr. Gül Ünsal		Meeting 10 Moderator: Yrd. Doç. Dr. Sevgi Nehir Türkmen
1270	COMPARISON OF NEWLY GRADUATE NURSES AND DOCTORS' OPINIONS ABOUT SPIRITUAL CARE AND THEIR EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS	1028	EFFECTS OF SELF-ESTEEM OF OBESITY PATIENTS ON CONTACT STYLES
1265	THE EFFECTS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE SKILLS TRAINING ON INTERPERSONAL RELATIONSHIPS OF NURSING STUDENTS	1232	SEXUAL COMPLAINTS in DIALYSIS PATIENTS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE: REVIEW OF IN TERMS PERSONALITY
1226		1193	INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED EMOTIONAL SUPPORT AND EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS OF NURSES
1455	SCHOOL OF HEALTH STUDENTS' PERCEPTIONS REGARDING THE COMMUNICATION ON THE PROFESSIONAL PRACTICE, SELF-COMPASSION AND PROACTIVE PERSONALITY PROFILES: A PILOT STUDY	1225	THE BELIEF TOWARDS THE MENTAL ILLNESSES AND SOCIAL DISTANCE AMONG THE SECONDARY SCHOOL TEACHERS
1366	PROFESSIONAL SELF-CONCEPT OF NURSING STUDENTS AND THE FACTORS WHICH AFFECT IT	1203	WOMEN'S PSYCHOSOCIAL WORKING BROTHEL PROSTITUTION INDUSTRY CASES TO DETERMINE
1463	FUTURE EXPECTATIONS OF STUDENTS OF AYDIN HEALTH OCCUPATION SCHOOL	1331	A LIFE IN PURGATORY: THE IMPACT OF "PLACELESSNESS" ON THE PSYCHOLOGY OF DEFECTORS

THE EXAMINATION OF PSYCHIATRY CLINICS IN TERMS OF THERAPEUTIC MILIEU IN TURKEY

Gül Ergün¹ , Işıl Işık² , Gül Dikeç³

¹| Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü

²| Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Hemşirelik Bölümü

³| Dr. İzmir, Turkey

Introduction: Therapeutic environment is an environment which enables the individual to realize his/her psychiatric problem and helps her/him to recover as well as giving an opportunity for the individual to use his/her power of ego with social organization supporting characteristic and social values thereof. Obtaining data for therapeutic milieu of the psychiatry clinics in Turkey will contribute to the development of contemporary psychiatry approach.

Object: The object of this study is to determine current status of psychiatry clinics in our country in terms of a therapeutic environment.

Method: This study was performed cross-sectionally and descriptively in 195 institutes comprising psychiatry clinic in our country. It was excluded outpatient services in this study. Only inpatient services included. The universe was defined as 270. A Sample of the entire universe was accepted. The sample data were collected from 195 (72,2%). A survey of 42 questions was used which comprised the characteristics of clinics obtained by reviewing literature and taking specialist opinions. Data was collected by a pollster who recorded the answers taken from an officer in the clinic via telephone between 25 June 2014 and 15 July 2015. Analysis of data was performed using SPSS (18.0). Numbers and percentages were used as descriptive statistic with respect to hospitals. Statistical limit of significance was taken as $p < 0.05$.

Findings: It was detected that most (63,1%) of clinics had 6-10 nurses, 77,9% of them had 1-10 doctors, 37,4% of them did not have a visit room whereas 47,2% of them had an occupation room. It was determined that white (12,3%) and cream (43,6%) colors were preferred for the walls of psychiatry clinics. It was detected that in 99,0% of the clinics activities for patients were performed but in half (45,6%) of them occupational therapy did not performed whereas the ratio of clinic in which planned occupational therapies were performed was 16,9% and the rate of clinic in which regular sport activities did not performed was 57,5%. When the responsibilities of nurses for clinical activities were asked the following answers were obtained: playing with patients or painting in 54,4% of the participated hospitals, and participating jewelry occupation and conducting treatment in 44,1% of them. It was detected that psychoeducation was not performed in 66,2% of the clinics whereas the same was performed in 33,8% of them. It was detected that when the occupational groups providing psychoeducation were evaluated these occupational groups consisted of doctors (17,9%), psychologists (7,2%), nurses (3,6%) and all occupational groups (5,1%).

Result: It was observed that when the results of the study were evaluated there were deficiencies in physical configuration in our country and there were less therapeutic activities. It is noted that mental health and psychiatry nurses takes more responsibility in providing and sustaining therapeutic environment.

Keywords: Therapeutic Milieu, Psychiatry Nurse, Psychiatry Clinic

Nazan Turan¹, Birgül Özkan¹

¹| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Nursing profession, protection of life and the philosophy that people should exhibit appropriate behavior is valuable. Although aware of the targets to be achieved in terms of nursing, professional values, and these values must be aware of the proper way to act, it should be considered human in all sizes. However, in some cases, pushed the need is experiential background is experiencing professional identity and interdependence relationship. In this paper, by society, "white angels" metaphor of the glorified members of the nursing profession else forget themselves / others have dealt me and interdependence situations.

ARE THE SIMULATION APPLICATION A RISING STAR IN EDUCATION OF MENTAL HEALTH AND DISORDERS NURSING OR AN OBLIGATION?

Nazan Turan¹ , Birgül Özkan , Tuğba Aksoy

¹| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Aim: In faculties of nursing, it is thought that with the help of methods like deviating from traditional applications and including technological education content, problems which are formed in mental health and psychiatry nursing can be precluded. In this context, this collection aims to determine activity of simulation applications which are used in mental health and psychiatry nursing across the globe.

Method: Between 2005 and 2016, PUBMED, OVID, SAGE PUB, EBS-HOST and SCIENCE DIRECT databases are scanned in English and by using simulation, simulation healthcare, mental health nursing, nursing education, psychiatric mental health simulation Keywords and five articles which are fit for the purpose are chosen.

Result: In the studies that were examined, it was found that simulation applications are efficient for applications of mental health and psychiatry nursing, realistic simulation applications help to enhance self confidence level of students and to develop therapeutic relationships, realistic simulation applications decrease anxiety level and affect learning success and self-efficacy of students in the positive direction and contribute to develop empathy and confidence feelings and critical thinking ability.

Conclusion: Simulation applications have higher effect to develop strategies for coping with unexpected situations, to form therapeutic relationships, to acquire ability of critical thinking, to develop empathy and to earn clinical experience and professional identity.

Keywords: Simulation, Mental Health Nursing, Nursing Education,

<i>Research</i>	<i>Method-Practice</i>	<i>Sample</i>	<i>Aim</i>	<i>Measurement tools</i>	<i>Result</i>
1. The use of high-fidelity simulation in psychiatric and mental health nursing clinical education Murray A.B 2014	Descriptive (Only post-hoc design) In alcohol-substance abuse, model SimMan illustrated in computer was applied. Four scenarios were determined and each scenario holds 20-25 minutes. After watching scenarios, reinforcement was made with open ended questions. At the end of application, for	n: 20 With the participation of 19 undergraduate students and 1 graduate student (psychiatry nursing) was realized.	In alcohol-substance abuse situations that psychiatric nurses may come across, defining usage of simule psychiatric nursing	Four scenarios were used. 1. alcohol withdrawal in adult men 2. volatile substance use in adolescent 3. excessive use of hallucinogenic substances in adult women 4. excessive use of opioids in the adult male	Simulation applications are effective for mental health and psychiatric nursing applications.

	evaluating effectiveness of simulation, evaluation questionnaire which consists of 20 questions was applied. It was completed as two clinical rotation in eight week.				
2. Enhancing Intellectual Empath: The lived Experience of Voice Simulation Dearing K. Steadman S. 2009	Qualitative research Two groups were formed and in orientation, clinical visit, introduction of plant and meetings with patients were conducted. Besides, every participant in the experimental group was given a cassette player, audio tape and headphones and VSE was introduced. Control group did not take any intervention. At the end of the study, records which were recorded by researcher were listened and thematic analysis was realized.	Among 52 participants, 28 participants were selected who were incapable of advance writing and speaking skills in English and fourth grade of nursing schools located in the West.	Defining beginner nurses' experiences related vocal simulation and understanding effect of simulation in developing therapeutic relationships and empathy skills of nurses	Qualitative- there is no measurement tool.	They make contributions to develop insight of nurses, to found therapeutic relationships, to change attributes and to develop empathy because nurses experience pain of patients.
3. The Impact of High Fidelity Human Simulation on Self-Efficacy of Communication-Skills Kameg K. Haward V. Closhes J. Mitchell A.	Semi experimental The sample was divided into two as experimental group and control group. Primarily, students took seven and a half week period	38 associate degree nursing students from senior class in a private university. 34 female, 4 male.	Increasing self-sufficiency about communication of nursing students and usage of simulation in training	1. Design of mental health patient SIMMANR 2. Single -point visual analog scale (VAS) to measure self-efficacy 3. Competence scale	Simulators affect learning achievement and self-sufficiency level.

Senesky J. 2010	psychiatric nursing course and each student did internship in psychiatry and society mental health nursing under rotations. The experimental group consisted of 21 participants. For this group, mental human simulation was used in clinic and two scenario was planned. Scenario 1: Anxiety-panic female, 30 years old patient Scenario 2: 69 years old, married, male, he was in intensive care with a diagnosis of suicide and taken to psychiatry service. The control group consisted of 17 participants and there is no intervention. After simulation applications, 2-hour communication training			4. Simulation evaluation questionnaire	
4. Using Standardized Patients in an Undergraduate Mental Health Simülasyon Alexander L. Dearsly A. 2013	Prospective cohort study The questionnaire focused on self-confidence, simulation effect and experience was applied before and after simulation application. Primarily, students were informed about eating and	6 male, 21 female undergraduate nursing students from second grade, total 37 participants.	1. In mental health education of undergraduate nursing students, determining effect of integrated simulation method in clinical level 2. Giving students a chance to found therapeutic relationships in realistic environment and	1. Questionnaire 2. Simulation application	Real simulation applications affect to self confidence level of students and simulation applications help to develop therapeutic relationships and decrease anxiety.

	clothing styles, character status, problems and medical history of patients diagnosed with major depression and affective disorder. Each student presented a scenario which was given to himself and this simulation application was evaluated by his four friends.		determining effect of this before assigning to clinic		
5. Simulation decreases nursing student anxiety prior to communication with mentally ill patients Szpak J. Kameg K. 2013	Quantitative Nonrandom semi experimental study The sample was divided into three groups. The first group was formed by nursing students from first grade, the second group was formed by nursing students from second grade and the third group was formed by traditional nursing students. Before application, pre-post anxiety visual analog scale and pre-post stimuli state anxiety questionnaire were applied to participants and 2-hour therapeutic communication lesson was given. This practice continued in 15-week period and at the end,	48 undergraduate nursing students. However, four participants were excluded because they did not complete the two-hour training. For this reason, the research was completed with 44 participants.	Before clinical application, searching effect of high quality simulation on nursing students and interaction with mental health disorders	1. Demographic information form 2. Pre- post anxiety visual analog scale 3. Pre- post stimuli state anxiety questionnaire 4. Simulation evaluation questionnaire	High quality human simulators reduce anxiety.

	determined questionnaires and evaluation of simulation effectiveness questionnaire were applied again. The second group was formed by 18 nursing students from second grade and the third group was formed by 4 traditional nursing students. Both group members did internship psychiatry and community health and mental health nursing areas and after that, all processes that applied into the first group were applied to the second and the third group members. It was applied in simulation measurement centers in spring and fall semesters of 2010. During the interaction of students with simulator, an educator performed speech of patient and each student was evaluated according to his/her records by educator and peers. At the end of research, records were deleted.				

EFFECTS OF SELF-ESTEEM OF OBESITY PATIENTS ON CONTACT STYLES

Gönül Özgür¹, Ayşe Büyükbayram², Nesil Gören Atalay³¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD²| İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD³| İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Aim: The study was performed to examine the association between contact styles of obese patients and their self-esteem.

Materials and Methods: This relational and descriptive study was performed in 2015 with 322 obese patients who were followed in endocrinology clinics of two hospitals located in Izmir. Data were collected via face to face interviews. Information Form, Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES) and Revised Form of Gestalt Contact Style Scale (GCSS-RF) were used. Total score interval of RSES is between 0-30. The score between 15-25 shows that the self-esteem is sufficient and score lower than 15 shows the low levels of self-esteem. High scores that are obtained from GCSS-YDF subdimensions show that related contact styles are used more frequently. In order to evaluate the data of the study, descriptive analysis was used for the number-percentage distributions and means. Furthermore, Spearman correlation analysis was used to evaluate the relationship between variables.

Findings: The mean age of the obese patients were 46,18±11,8 and %84.2 the of them was female. The RSES mean score of people were $X_{\text{self-esteem}}=1,48\pm0,26$ (max=3); mean scores of GCSS-RF sub-dimensions were; $X_{\text{deflection}}=3,13\pm0,69$ (max=3,31); $X_{\text{confluence}}=2,63\pm0,45$ (max=2,92); $X_{\text{contact}}=2,71\pm0,60$ (max=3,45); $X_{\text{emotional desensitization}}=2,78\pm0,62$ (max=3,83); $X_{\text{retroreflection}}=2,96\pm0,75$ (max=5,45). Furthermore, there was a negative relationship between the scores of RSES and retroreflection subdimension of the GCSS-YDF ($r=-,11$ $p<,05$).

Conclusion: According to the research results, obesity patients have “under of moderate level” of self-esteem; they use contact styles according to the frequencies such as ‘confluence, deflection, contact, emotional desensitization and retroreflection. It is detected that individuals who have low self-esteem more frequently use the retroreflection contact style.

Keywords: Obesity, Self-Esteem, Gestalt Contact Styles

S-1075

DETERMINATION OF THE LEVEL OF PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND ENCOUNTER WITH THE STRESSFUL LIFE EVENTS BEFORE DIAGNOSIS OF PATIENTS DIAGNOSED WITH BREAST CANCER

Yasemin Yalçın¹ , Derya Tanrıverdi²

¹| Adana Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adana, Türkiye

²| Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği ABD, Gaziantep, Türkiye

Aims: Breast cancer is the most frequent cancer type among women around the world and demonstrates an increasing prevalence rate by years (Karayurt & Müezziner 2014). The study has been done as a descriptive design with the aim of determining the level of psychological resilience and stressful life events of the patients diagnosed with breast cancer before diagnosis.

Method: The study has been carried out with 201 patients diagnosed with breast cancer. The data on it was collected by "Personel Information Form", "Stressful Life Events Form" and "Resilience Scale for Adults". Number and percentage distribution, mean and standart deviation, independent t-test and Mann-Whitney U test was used for evaluation of data.

Results: %97 of the patients was women and their mean age is 49.4 ± 10.6 . When asked their stressful life events before diagnosis, almost entire of them experienced serious illnesses, %70 of them had financial problems, %64.2 of them had the earthquake experience, %57.7 of them lost one of family members, %54.2 of them said that their relatives had serious illnesses, %51.2 of them said that their husband lost his job, %42.8 of them said that they had problems in the marriage relationship. The rates of %30.8 of the patients being abortion, %29.9 of the patients being exposed to verbal violence, %22.4 of the patients having sexual problems, %20.4 of the patients saying that they were beaten by their partners are the other stress life events which can't be regarded. The total average point of the Resilience Scale for Adults applied to patients has been found 123.68 ± 17.45 and social adequacy subscale of the scale has been determined the highest. Future perception subscale of it has been determined the lowest. The psychological resilience of the patients who didn't declare their stressful life events, who said that their illnesses weren't obstacle to perform their responsibilities, who wanted to recover come back their previous life, who had supporting resource and who didn't have the idea of suicide have been found high.

Conclusion: Increasing psychological resilience is a critical element of the psychosocial care of cancer patients (Molina et al.2014). Increasing psychological resilience levels and reducing the effects of stressful life events are potential targets for interventions to be performed on breast cancer patients. It is recommended to give priority to increasing the psychological resilience of patients who experienced stressful life events.

Keywords: Breast Cancer, Stressful Life Events, Psychological Resilience

EMOTIONAL LABOR AND JOB STRESS LEVELS IN PSYCHIATRIC NURSING

Sibel Coşkun Cenk¹ , Ayşenur Yılmaz

¹ | Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Aim: This descriptive study was conducted to investigate the emotional labor and job stress levels among nurses in psychiatric treatment unit.

Method: The sample of this study consist of 125 voluntarily participant nurses working in Manisa Mental Hospital in 2015. For data collection; “personal data form”, “Emotional Labor Scale” of which developed by Grandey (1999) and “Job Stress Scale” of which developed by Baltas (2004) used in this study. The statistical evaluating of data was used number, percent, t-test and one way anova test with SPSS program in computer.

Results: It was determined that nurses were 67.2% women, 64% were married, 50.4% were graduated from university, 62.4% were between 29 and 40 years old. Besides, 54.4% of them have been working in psychiatric unit between 1 and 5 years and 52% were pleased to working in psychiatry. Nurses’s emotional labor scale scores were determined as surface acting subscale $X=6.86\pm2.49$, deep acting subscale $X=5.76\pm2.29$, emotional effort subscale $X=10.75\pm3.61$ and presure feelings subscale $X=6.52\pm1.73$. The job stress level of nurses: 36% of them were D group which is most productivity stress level and 33.6% were E group, that is though this stress level was high responsibility it was very attractive to people. When the emotional labor scale and job stress scores were compared in terms of all the independent variables, statistically significant differences were found with regard to educational level, marital status, number of children, working unit, exposures to violence and work satisfaction status ($p<0.05$). Compared with emotional labor scale scores and job stress points in nurses; surface acting and emotional effort subscale scores were found statistical significant differences ($p<0.05$) and subscale score were more higher in group E as stress level. We have been concluding that in the level of emotional labor, nurses have used emotional effort mostly and emotional labor in nurses was affected the job stress.

S-1134

COMPARISON OF PSYCHOPATHY CONSULTATIONS ASKED FOR AN INMATE AND PSYCHOSOCIAL EVALUATION RESULTS OF THE SAME PATIENT BY THE NURSE: A RETROSPECTIVE EXAMINATION

Nesibe Günay Molu¹ , Burcu Ceylan² , Deniz Koçoğlu²

¹| Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Purpose: It is planned for the purpose of comparing psychopathy consultations asked for the inmates of a general clinic of a training research hospital and nursing diagnosis which are determined by the nurses that care for the same patients.

Method: This study which is planned as retrospective was conducted in a Training Research Hospital between the dates of January 1st and June 30th 2015. Population of the research was composed by the inmates of the hospital in the same dates, and its sample was composed of 160 patient (n= 160) whose psychopathy consultations were asked in the specified dates.

Findings: 78.9% of the patients stay in the clinic of toxicology. When the clinical pre-diagnosis and nursing diagnosis compatible with the diagnosis of patients who are asked for their psychopathy consultations were evaluated, the data in the table 1 were obtained.

Table-1: Nursing Diagnosis Specified properly to the Result of Consultation

Consultation Clinical Diagnosis	Number	Percentage %	Number of Nursing Diagnosis Specified properly	Percentage %
Suicider Attempt	57	35,625	45	78.9
Anxiety Disorders	28	17,5	5	17.8
Depression	16	10	4	25.0
Organic Mental Disorders	12	7,5	3	25.0
Substance Abuse	3	1,875	1	33.3
Psychosis	3	1,875	2	66.6
Clinically Undiagnosed	39	24,375	16	41.0
TOTAL	160	Hundred	76	47.5

Nursing diagnosis according to the clinical diagnosis of the patients who are asked for their psychopathy consultations were specified that: mental distress is 60.6%, anxiety is 19.7%, inefficient personal tackling is 7.9%, incomppliance to treatment is 6.6%, breakdown of body image is %2.6 and change during the sleeping period is %2.6.

When concordance between the dates of the nursing diagnosis determined in the patients and of request of psychopathy consultation was examined, it was detected that there was a date concordance among the patients who are diagnosis with the most mental distress (60.6%) and 73.7% of the nursing diagnosis were made without the request of consultation.

Result: In our study, while the patient in the toxicology clinic of psychopathy consultation who attempted to commit suicide are desired the most, proper nursing diagnosis are made as mental distress. Another conspicuous finding is the performing of the proper nursing diagnosis process by realizing patient's psychopathic indications before asking for psychopathy consultation. Related training concerning this issue should be given to the health professionals other than the psychiatry clinic personnel to realize patients' mental distress in early stage and to provide support and consultation services.

THE EFFECTS OF RESILIENCE-FOCUSED PSYCHOEDUCATION IN PATIENTS DIAGNOSED WITH DEPRESSION

Tuba Gündoğan , Derya Tanrıverdi

This study was conducted to determine the effects of resilience-focused psychoeducation on the level of depression, hopelessness, coping with stress, and psychological resilience in patients diagnosed with depression. This semi-experimental study was conducted using pre and post-tests, with control groups. All the patients diagnosed as depression at least for 6 months Kahramanmaraş Necip Fazıl City Hospital in during the research constitute the research population. The sample of the research has been consisted of 60 patients who are suitable for the criteria of the research, 30 patients in research group and 30 patients in control group. The data has been collected by using The Personal Information Form, Beck Depression Scale (BDI), Beck Hopelessness Scale (BHS), Ways of Coping Scale (WCS) and The Resilience Scale for Adults (RSA). For evaluating the data, percentile, arithmetic mean, standart deviation, t-test for dependent and independent groups and chi-square analysis has been used. Psychoeducation was provided in the form of group training 2 times a week in total of 10 sessions. For the pretest, experimental and control groups the levels of hopelessness and depression was seen high level, the level of psychological resilience was seen moderate level and patients less used effectively- active coping strategies and more used of passive coping strategies. The BDI and BHS posttest score of the experimental group was found to be decreased to be significantly according to pretest score ($p<0.05$), at the comparison of the control group was not found to be significantly decreased ($p>0.05$). The increases in the score of WCS sub-dimension Self-confident, Optimistic approaches and seeking of social support coping styles and the decrease of score of the Helpless approach of patients in experimental group in posttest compared with pretest are significant ($P<0.05$). It is not important difference in the patients in control group ($p>0.05$), except seeking of social support coping styles. RSA scores of patients in experimental and control group in post-test compared with pretest are not significantly different ($P<0.05$).

Consequently, the psychoeducation has been effective on decreasing the level of depression, hopelessness levels of the patients with depression, and increasing effectively- active coping strategies and decreasing the passive coping strategies. It has not been effective on the level of psychological resilience.

S-1150

EVALUTATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SMARTPHONE ADDICTION AND LONELINESS AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS IN TURKEY

Gül Dikeç¹, Tuğçe Yalnız², Berna Bektaş², Atakan Turhan², Sümeyye Çevik²

¹ PhD. İzmir, Turkey.

² Nurse, İzmir, Turkey.

Background and Aim: Smartphones are becoming dramatically indispensable in daily life and offer a substantial variety of areas. Recently, studies show that smartphone might be cause addiction, especially among young population. The aim of this study was evaluation the correlation between smartphone addiction and loneliness among a group high school students in İzmir.

Method: Data collected between on March and April in four high school in İzmir, Turkey with Personal Information Form, Smartphone Addiction Scale-Short Form (SAS-SF) and UCLA Loneliness Scale. 465 high school students participated this study.

Results: The mean age of participants was $16,15 \pm 1,04$ and 42,8 % of them was male and 57,2 % of them was female. The students average score of SAS-SF and UCLA was found $28,14 \pm 11,54$ and $53,72 \pm 5,42$ respectively. The mean daily time of using smartphone was $4,04 \pm 3,15$. According to Pearson correlation analysis, there was a significant positive weak relation between SAS-SF and UCLA ($r: ,202$, $p: 0,00$). However, there was no correlation between SAS-SF and age, general point of academic ($p > 0,05$), there was a significant positive middle correlation between SAS-SF and the mean daily time of using smartphone ($r: ,409$, $p: 0,00$).

Conclusion: There was a significant correlation between smartphone addiction and loneliness scores. It can be said that students who feel lonely yourself use smartphones much and they are at risk for smartphone addiction. Community mental health nurses should utilize health promotion program about coping with loneliness and prevention programs about behavioural addiction.

Keywords: Smartphone Addiction, Loneliness, High School Students, Community Mental Health Nursing.

DEVELOPMENT OF THE NURSES' OBSERVATION SCALE TO BE USED FOR THE EVALUATION OF PSYCHIATRIC INPATIENTS; A VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Ayşe Sarı¹ , Zekiye Çetinkaya Duman¹

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Objective: The study aimed to develop the Nurses' Observation Scale to evaluate psychiatric inpatients and to establish the scale's validity and reliability.

Method: The study has a methodological design. The study sample comprised 120 patients who were hospitalized in the adult psychiatry clinic, were in the 18-65 age group and agreed to participate in the study. Data were collected using the sociodemographic data form and Nurses' Observation Scale developed by the researcher. The scale was completed by observing the patients in the clinic for three days. Informed consent was obtained from either the patient or his/her relative(s) if the patient's condition was not suitable for giving the consent. Of the patients data analysis was conducted with numbers, percentages, item and scale content validity index analysis, item analysis, exploratory factor analysis confirmatory factor analysis, Cronbach's alpha and Kappa analysis.

Results: The content validity index of the nurses' observation scale was 0.96. After the item analysis, a 30-item scale was created. The exploratory factor analysis indicated that the KMO value was 0.66 and Bartlett test result was (χ^2 : 1102.578; $p = 0.000$). The scale included six factors explaining 59.5 of the total variance. The sub-dimensions were named as "Cooperation, General Appearance, Mood, Sense of the Situation, Speech and Sleep". According to the confirmatory factor analysis, model fit indices were as follows: GFI=0.80, NNFI=0.91, CFI=0.92, IFI=0.92 and $\chi^2=342.49$, $df=257$, $\chi^2/df=1.33$ and RMSEA=0.054. The results of the Kappa statistics revealed that the agreement between the observers was 0.64 ($p<0.05$). Cronbach's alpha value of the entire scale was 0.81.

Conclusion: The Nurses' Observation Scale was considered valid and reliable. Thus, nurses are recommended to use the scale to assess observable behaviors of adult psychiatric inpatients aged between 18 and 65 years.

Keywords: Psychiatric Clinics, Observation, Nurses, Scale.

THE OPINIONS OF CHILD BRIDES AND ADOLESCENT PREGNANTS ABOUT VIOLENCE

Gülbeyaz Baran¹ , Funda Gümüş¹¹| R.A. Dicle University Atatürk School of Health, Diyarbakır

Aim: To examine the opinions about violence on child brides and adolescent pregnant women who live in the center of Diyarbakır.

Method: 10-19 age range women, that are living in the province of Diyarbakır who is adolescent pregnant or has an early age marriage, created the sample of the research during dates between January-June 2016. 79 adolescent pregnant women and the child brides, who are registered in family health centers throughout Yenışehir, Kayapınar, Bağlar and Sur provinces of Diyarbakır, created the sample of the study. Legal sense, mandatory registration of all pregnant women in family health centers are there in Turkey. But the case for early marriage is impossible. Therefore, non-formal wedding because of their small cars and the snowball sampling method in this county to reach an early age married women, has also been used off the record. It requires the protection of individual rights related ethical principles "Informed Consent Policy", "Volunteer Policy" and "Privacy Protection Policy" has been fulfilled. The data of research are gained by researchers, who reached to the telephone numbers of child brides registered in family health center and called them out to the center and also provided interviews by going some of them's houses. There are 56 questions interrogate their opinions about violence and socio-demographic characteristics in The Personal Information Form, prepared with the benefits of their literature informations. Verbal consent was obtained from the women themselves. Verbal consent was obtained from women themselves. The data was calculated as percentage, average in the computer environment.

Findings: Age average of the child brides is 17.86 ± 1.00 , %46.8 of them have the average of 8 years of education, %53.2 of them have lived in a big family, %32.9 of them have not got civil marriage (It was the only religious ceremony) , %36.7 of them are relatives with their husbands, none of them are working and %94.9 of them are not able to bear their expenses. Adolescent pregnant women state that, %70.9 of them are totally against to violence, %92.4 of them think real man does not need violence, %91.1 of them think that a man should not beat his wife when she exhibits an unacceptable behaviour, %83.5 of them think that physical power is not a show of strength, %74.7 of them think violence has not got their attention, %88.6 of them think fight is not solving the problems between couples, %74.7 think it is not a normal situation to have violence in television programs, %69.6 of them hate violence.

Conclusion: Adolescent pregnant women remarked that they perceive violence as an unacceptable act and they are against to violence.

Keywords: Child Bride, Adolescent Pregnant, Violence Opinion

DETERMINING OF THE PHYSICAL HEALTH STATE AND HEALTHY LIFE STYLE BEHAVIOURS OF THE CHRONIC PSYCHIATRY PATIENTS

Derya Kayar Erginer¹ , Neslihan Partlak Günüşen²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans öğrencisi

²| Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı öğretim üyesi

Objective: The aim of this study is to determine physical health status and healthy lifestyle behaviors in chronic psychiatric patients hospitalized at the psychiatry clinic.

Methods: The sample of this descriptive study consisted of 115 patients hospitalized in the psychiatric clinic of a university hospital. The sample was determined using the purposive sampling method. Data were collected with face-to-face interviews between February 2013 and August 2013 using the personal information form prepared by the researcher in line with literature. To assess the healthy lifestyle behaviors of the patients, the Healthy Lifestyles Behaviors Scale (HLBS) II was used. In order to do research Dokuz Eylul University Faculty of Medicine, Department of Mental Health and Disease from the date 01.09.2013 and numbered article 38 was taken with permission institutions. Ethics Committee approval, Dokuz Eylül University, invasive (interventional) Non-Research Ethics Committee of the date 02.14.2013 and numbered 872-GO protocol number has been decided by 2013/22. By researchers, providing information about the research after determining individuals met the criteria for inclusion in research of individuals who agreed to participate in the research were verbal and written permission.

Results: Of the patients, 59.1% had at least one physical diagnosis in addition to the psychiatric diagnosis. Besides these physical diagnoses, the patients also reported some other physical complaints such as vision problems, tooth decay, dry mouth, edema, heartburn, constipation, urinary complaints, changes in sexual function, balance, movement and sleep problems, increased thirst, and increased appetite. Of the patients, 66.1% had high body mass indices (BMI), 49.6% had the metabolic syndrome according to the International Diabetes Federation's (IDF) criteria and 40% had the metabolic syndrome according to the criteria of the Adult Treatment Panel (ATP III A) renewed by the American Heart Association. The mean score the patients obtained from the HLBS II was 119.19. The patients obtained the highest mean score from the spiritual development dimension of the scale and the lowest mean score from the physical activity and stress management dimension.

Conclusion: The physical health of chronic psychiatric patients was rather deteriorated. Protection and promotion of these patients' health is a priority issue for psychiatric nurses.

Keywords: Chronic Psychiatric Patients, Physical Health, Metabolic Syndrome, Healthy Lifestyle Behaviors.

THE PERCEPTION OF CARING, MOTIVATION AND LEADERSHIP ORIENTATIONS: THE COMPARISON OF THE NURSING STUDENTS WHO TAKE PSYCHIATRIC NURSING COURSES OR NOT

Satı Dil¹

¹| Çankiri Karatekin Üniversitesi

The motivation and leadership properties of nursing students are factors that contributed to both individual empowerment and their success in life. As well as, these are important in terms of increasing the quality of care, job satisfaction and the development of professional satisfaction.

Aim: This study examines the relationship with some sociodemographic variables and the comparison of the perception of caring, motivation and leadership orientation of the nursing students who take psychiatric nursing courses or not.

Method: This descriptive study involves 275 undergraduates students who take psychiatric nursing clinical experience with non-2nd and 3rd 4th grade students in Departments of Nursing in a school of health. The sample of this research consisted of 200 students who agreed to participate in the study. The data of the study have been gathered through the administration of The Caring Assessment Questionnaire Q Turkish Form (TCAQ), Motivation Resources and Problems Scale (MS) and Leadership Orientations Scale (LOS) was used too. Data were evaluated by Kruskal Wallis, Man Whitney-U, Pearson's correlation and regression analysis.

Findings: Some of the basic findings of the study can be outlined as follows: It was determined that average ages of students (53 %) who take psychiatric nursing course are 21.07 ± 1.77 . It was also seen that TCAQ (269,7+44.4), Motivation (87,815 +12.63) and Leadership Orientation Scale' (122,29+17.75) scores of students were in the average level. According to the state receiving psychiatric nursing course, there is the differences but they were not statistically significant. However, it was determined that students who have psychiatric nursing course had statistically significant differences on Leadership Orientation Scale' 3. Subscale scores (transformational leadership) ($z: 2.415$, $p: 0.016$). It was found that some students who are girls and have high level academic achievement and choose the profession willingly had higher scores in TCAQ, MS, LOS' scores than the others. ($p < 0.05$).

It was determined that between TCAQ, MS and LOS scores of the students was positively relationship (TCAQ and LOS, $r: 0.442$, $p: 0.00$; TCAQ and MS, $r: 0.324$, $p: 0.00$; LOS and MS, $r: 0.390$, $p: 0.00$). Also, it was found that between Autonomy and Individual Development Scale scores of the students was positively relationship ($r = -0.197$, $p = 0.007$). According to multiple regression analyses results, gender ($\beta: 0.194$, $p: 0.003$), LOS ($\beta: 0.407$, $p: 0.000$), and MS ($\beta: 0.135$, $p: 0.05$) also predicts "Perception of Caring". It was determined that having taken psychiatric nursing course was not predict perception of caring ($\beta: 0.016$, $p: 0.794$).

Conclusion: In this research, motivation and leadership orientation of nursing students has been shown to have a significant effect on their perception of caregiving.

Keywords: Care, Leadership, Motivation, Nursing Students

SMART PHONE ADDICTION: THE CASE OF TWO DIFFERENT COUNTRIES

Fatma Ayhan¹ , Ümmühan Yalçiner¹ , Tansu Gök¹ , Jose Polainas²

¹| Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Instituto Politecnico Portalegre, Escola Superior de Saude de Portalegre

Introduction Objective: The Internet and technology addiction can be defined as a situation where deprivation is unable to reach a technological product that is dependent on the person, as in other addictions. As with other addictive type of phone use there are a lot of damage. Interpersonal relationships, physical and mental health, mobile phone radio frequency waves emitted by acting on the general functionality as it may cause many negative consequences and cause significant adverse effects at the cellular and molecular level (original and Mollaoğlu 2006). For example, in a survey carried out; Radio frequency wave exposure in rats reported that creates DNA breaks in brain cells (Lau et al, 1997), in which the effect of electromagnetic fields parallel to the HL-60 and HL-60 lineage DNA is stated to fix the rate of decline was (Robison et al, 2002). As a result of this research is so important impact of the phone is made to determine the smart phone addiction addiction and related factors.

Methods: The study sample 261 Turkey has created 300 Portuguese Nursing student. Research on the data collection form prepared in accordance with literature data by researchers at individual properties form and Kwon by developed (2013) and No. et al (2015) conducted by the Turkish validity reliability Smart Phone Addiction Scale was used. This questionnaire was translated into Portuguese for students in Portugal validity and reliability analyzes were performed. Smart Phone Addiction Scale 6-point Likert-type scale is the highest score that can be obtained from the scale 60, the lowest score of 10.

Results: Cronbach's alpha number of scales translated into Portuguese language in the study was found to be 0.838. The average age of students in a province in Turkey in the study it was 20 ± 1.8 , the first time in 14 years they received cell phone and smart phone to have received an average of 17 years. the average age of nursing students in a city in Portugal is 22 ± 5.59 , which is 12 years old the first mobile phones and smart phones had received approximately 17 years old. smartphones among students in both countries were most commonly used for messaging. Turkish students who score 30 smartphone addiction is that 28 of the Portuguese students and found that this value is significant.

Conclusion: It could be said that in both countries with medium levels of smartphone addiction.

Keywords: Addiction, Smartphones, Nursing

S-1186

THE EVALUATION OF THE EFFECT OF ART, DANCE AND MOVEMENT THERAPY ON SCHIZOPHRENIA PATIENTS' STRESS LEVEL

Sema Kanat¹

¹| İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Spr Birimi

Purpose: The aim of this research is to evaluate how art, dance and movement therapy on patients diagnosed with chronic schizophrenia effects patients' stress level and their social functionality.

Method: The research was done with 8 people who are the control group and corresponding 8 people who are the experimental group staying in the French Lape Hospital for more than 1 year.

Group work has been terminated in 10 sessions. In order to gather data, Personal Information Questionnaire, the scale of Functional revival in schizophrenia, the scale of ways to deal with stress have been applied to both groups. The values of the scales used were evaluated by the use of SPSS programme.

Findings: The ages of patients in the research range from 44 to 80 and 25% of them is women, 75% of them is men. 50% is high school, 25% is university and 25% is primary school graduate. When the first and last test of ŞİDO and SBTÖ scales, which were applied to both control and experiment group, are evaluated, only a little bit of difference was found and therefore a statistical comparison could not be made. However, when the group process is evaluated, the full, regular and active attendance of participants paved the way for trust in between. The wholeness and group cohesion have been formed. Patients who were silent and passive at first left the research with confidence and happiness at the end of the process.

Result: When the 12 session workshop is evaluated from the first to last session, we can say that interaction among them and environment have increased, they have become self-sufficient individuals, they have improved their creativity, they have come to understand and define their own feelings. In the light of these benefits, we can again say that art, dance and movement therapy both decreased the stress level of schizophrenia patients in the first place and developed their social functional structure.

Keywords: Schizophrenia, Art Therapy, Art Amd Dance/Movement Theraphy

POSITIVE SCORING SYSTEM AND REWARDING STRATEGY WITH MARK FOR HOSPITALIZED AND TREATED DRUG ADDICTED PATIENTS

Samet Doğruyol , Tülay Demiray , Dilek Özdemir , Anıl Acar , Bayram Çiço , Çağrı Bora , Burak Tuncer ,
Yasin Ünal

Introduction: Behavioral Therapy can be considered as a systematic application of learning principles to treatment and analysis of behavioral disorders (1). When drug addiction disorder is also considered to be an undesirable behavioral pathology the use of behavioral therapy is important in terms of adaptation to long-term and short-term treatments. This study aims to give an example of behavioral therapy strategy and nursing practice used to increase adaptation of inpatients diagnosed as drug addicted to treatment.

Development: The implementation behavioral therapy for systematic exercise has great importance in success of the treatment (1). Although indications of behavioral therapy are collected on anxiety disorders mainly, today they are used for treatment of chronic diseases and patients groups having alcohol and drug addiction (2). Some methods are used for psychiatric patients as a strategy of learning new behaviors. These are; formatting, awarding with mark, modeling, social skills training, conditioning therapy for repulsive stimuli, dealing probability and role play. The mark rewarding technique is often used in children and psychiatric inpatient clinic groups. Children/ patients who perform desired behaviors are rewarded in various ways such as marks, money or scoring. Targeted behaviors include patient's keeping clothes clean, children continue to school or child's ability to specify anger issues without harming other things orally. In this technique child / patient loses score or mark in case of inappropriate behavior. With such scoring children/patients are rewarded as periodic leisure time, permit for going out, games and sugarless chewing gum (3,4).

In Amatem clinic of our hospital rewarding with mark among behavioral therapy strategies is applied to inpatients for activities as shown in Table 1 by collecting positive points and negative points. Thus; permits of patients in the clinic are given gradually and adaptation for treatment is ensured. The table is not enough by itself and decisions are taken according to patient's clinical course and team's observations.

Conclusion: Psychiatric nurses contribute to the treatment by applying behavioral therapy in patients with low treatment adherence such as drug addiction and can make positive behavior changes with behavioral therapy techniques used. This study is an example of behavioral therapy application in psychiatric nursing. The implementation of such studies in other psychiatric patient groups by systematizing will contribute to evidence-based practice of psychiatric nursing.

Keywords: Drug Addiction, Behavioral Therapy, Positive Ratings System

THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNALIZED STIGMATIZATION AND HOPE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

Zeynep Olçun¹ , Özlem Şahin Altun¹

¹| Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: The study aims to determine the relationship between level of hope and internalized stigmatization in patients with schizophrenia.

Materials and Methods: This is a descriptive and correlational study. The study was conducted in Psychiatry Clinics of Ataturk University Yakutiye Research Hospital and Erzurum Regional Training and Research Hospital between July 2015 and June 2016. The study population consisted of all schizophrenia patients who fit the research inclusion criteria and diagnosed as schizophrenia according to DSM-V diagnosis criteria in the related psychiatric clinics of hospitals at the given dates. No sampling was performed in the study population, and the study was completed with 76 patients. "Personal Information Form", "Internalized Stigma of Mental Illness Scale (ISMIS)" and "Herth Hope Scale" was used for data collection. In the evaluation of the data, numbers, means and percentage distributions, and Pearson Correlation test was used.

Results: According to research findings, the mean internalized stigma score of patients was 72.78 ± 16.05 . The prominent sub-scales of the ISMIS were found to be the endorsement of stereotypes (17.22 ± 4.75), social withdrawal (15.07 ± 4.58), alienation (14.25 ± 3.05), perceived discrimination (13.22 ± 3.78) and stigma resistance (13.01 ± 3.04). And, the mean score in the Herth Hope Scale was found to be 50.36 ± 11.91 . The highest sub-scale scores of the Herth Hope Scale were found to be the interconnectedness (17.90 ± 3.93), positive readiness and expectancy (16.86 ± 3.19) and temporality and future (15.59 ± 6.45) respectively. Considering the relationship between Herth Hope Scale and ISMIS, it was determined that there is a significant negative relationship between total scale scores ($p < 0.05$).

Conclusion: It was revealed that patients have a higher level of internalized stigma, and intermediate level of hope. The level of hope of patients with schizophrenia was found to decrease as their level of internalized stigma perception increases.

Keywords: Hope, Internalized Stigma, Schizophrenia.

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED EMOTIONAL SUPPORT ANDEMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS OF NURSES

Sibel Asi Karakas¹ , Özlem Şahin Altun¹ , Ayşe Okanlı² , Hatice Polat³ , Zeynep Olçun¹

¹| Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği

²| İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği

³| Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, Elazığ

Introduction and Purpose: In the patient-nurse relationship, it is extremely important for nurses to be aware of their feelings, to control their emotions, to understand the individual addressed, and to develop effective communication skills. In the nursing profession, in which people needs to be addressed in a holistic manner, spiritual dimension and the requirements in this area should be identified accurately, and the physical care of the individual should be provided in conformity with the spiritual care. This is because, spiritual care is one of the basic elements of the holistic nursing care. This study aims to investigate the relationship between perceived emotional support and emotional intelligence levels of nurses.

Material and Methods: The study population consisted of 177 nurses working in a psychiatric hospital in Turkey. The study was carried out with the 159 nurses who agreed to participate in the research without any sample group selection between December 2015 and April 2016. Personal Information Form, which was developed by the researchers, the Emotional Intelligence Scale (EIS) and the Perceived Emotional-Support Scale was used for data collection. For evaluation of the data, percentiles, means, and Pearson correlation analysis was used.

Results: The mean total score of the nurses in the Perceived Emotional Support Scale was 48.85 ± 8.85 , and the mean score in the Emotional Intelligence Scale was 133.40 ± 32.28 . In addition, in the comparison between mean sub-scale scores and total scores of the Emotional Intelligence and Perceived Emotional Support Scale Scores, positive and significant correlations were found between Perceived Emotional Support Scale and total score of the Emotional Intelligence Scale ($r=0.268$, $p= 0.001$), self-awareness ($r=0.275$, $p= 0.001$), self-regulation ($r=0.211$, $p= 0.008$), self-motivation ($r= 0.199$, $p= 0.012$), empathy ($r= 0.258$, $p= 0.001$), and social skills ($r= 0.276$, $p= 0.000$) sub-scales of EIS.

Conclusion: A significant relationship was found between nurses' emotional intelligence and perceived emotional support ($p<0.05$); that is, nurses with higher levels of emotional intelligence were found to have higher levels of perceived emotional support as well. In this context, it should be ensured first that nurses realize their individual characteristics, explore their own strengths and weaknesses, assess their emotional reactions on the incidents, and they should be supported to gain skills to control their emotions, in order to improve the emotional intelligence.

Keywords: Nurse, Emotional Support, Emotional Intelligence

WOMEN'S PSYCHOSOCIAL WORKING BROTHEL PROSTITUTION INDUSTRY CASES TO DETERMINE

Duygu Türk Çetinkaya

Aim: Ankara Chamber of Commerce notifying: "To the "Lifeless Women File" report that they prepared under the name of "What's Happening to Us?", in Turkey, the count of prostitutes working as secret/licenced are approaching to 100 thousand (ATO 2004). " Reasons of dragging to prostitution are specifying as; backwardness in term of socio-economic, financial diffuculty, intrafamilial violance, divorces, forcible marriages, addictive drugs, risk factors generating from family or entourage, alcohol, drugs, volatile substance addiction, psycho-social expectations and wanna bees (Doğan 2013, Küntay ve Çokar 2007). The families which prostitutes grown up, mostly broken (Saygıl, Türkcan, Kükürt ve Adem 1991), had failure in social and economic ways had emphasised (Başoğlu1979; Lung, Lin, Lu, ve Shu 2004; Sevim, Özden ve Yargıç 2004; Seyyar 2015). The community mental health nurse make actual functions as; identification the group which brings high risk and the new cure methods like counseling, education and treat crisis (Pektaş, Bilge ve Akif-Ersoy 2006). Espacially for the mental health prostitutes which composing the bring high risk group will be helpfull geting social support from mental health nurse as for the challenges that they lived. This workout has planned for specify psycho-social situations of prostitutes who work in prostitution sector.

Method: Be in illustrator type workout started after got written acknowledgement from Aydın Community Health Institution and with research ethics committee approval in brothels in Aydın, between 15 January, 15 March 2016. Had taken 44 women into the scope of sample which had accepted to join survey as written and verbal from 53 women who are working registered. For survey's datas personal knowledge form psycho-social well-being scale and Eysenck Personality survey reviewed and shortened form has used. Survey's illustrator statistic values has been found for the independent and dependent continuous variables and Kolmogorov-Smirnov test used for specify scale point's range. All results obtained in survey tested as dual and statistical significance level accepted at least 0,5. Survey's all statistical analysis's made by SPSS for Windows 15.0 packet programme.

Findings: Lived their childhood period with their parents are %47.8, Lived their childhood period with just one parent are %32.6, Lived their childhood period with a relative are %10.3, Lived in dormitory are %6.5, Women's %47.8 clarified that they had exposed to violance and %47.8 had transmited a psychological disease in their childhood period. While sample group's neuroticism points are increasing, by extension, psychological well-being points are decreasing in statistical way obtained significant correlations ($p < 0.1$) EKA-GGK with extrovert sub-dimension and psychological well-being scales's between "environmental dominance" ($p < 0.1$), "personal development" ($p < 0.5$), "self assent" ($p < 0.1$) and psychological well-being total ($p < 0.1$) points in positive way. While sample group's neuroticism points are increasing, by extension, psychological well-being points are decreasing in statistical way obtained significant correlations ($p < 0.1$) EKA-GGK with extrovert sub-dimension and psychological well-being scales's between "environmental dominance" ($p < 0.5$), "self assent" ($p < 0.01$) and psychological well-being total ($p < 0.1$) points in positive way.

Result: For be resolved the problems about prostitution need to make remark without prejudices, understand the causes prostitution are important (Odabaşı 2000; Küntay ve Çokar 2007; Pheterson 1990). It's be in sight the family atmosphere is so important on being dragged along to prostitution (Başoğlu1979; Lung, Lin, Lu, ve Shu 2004; Sevim, Özden ve Yargıç 2004; Seyyar 2015). Family members should get conscious about child raising. Children should observing about omission and draft. Provide as community health nurses support prostitutes in psycho-social way, have an active part in struggle with being stigmatized. Raising should specialized psychiatry nurse/community health nurse in this purview and generate psycho-social consultansy services (19 Nisan 2011 Resmi Gazete 27910 sayılı yönetmelik; Pektaş, Bilge ve Akif-Ersoy 2006).

**CHILDHOOD TRAUMATIC EXPERIENCES, ALEXITHYMIA AND RESILIENCE IN PATIENTS WITH
ADJUSTMENT DISORDER**

Emine Öksüz¹, Sevinç Mersin², Celale Tangül Özcan¹

¹ Department of Psychiatry Nursing, School of Nursing, Gulhane Military Medical Academy, Ankara, Turkey

² Department of Psychiatry Nursing, School of Nursing, Şeyh Edebali University, Bilecik, Turkey

Objective: Adjustment disorder is one of the psychiatric disorders stipulating a stressful life event in the etiology. There is a significant deterioration in social life, business life and other functions in this disorder (1). Although adjustment disorder is a common enough disorder and causes a loss of function, there are limited studies about it (2,3). The aim of this study was to determine the level of childhood traumatic experiences, alexithymia, and resilience in patients with adjustment disorder.

Methods: This was a case-control study. The study sample consisted of 110 healthy people (control group) and 158 patients with adjustment disorder (case group) treated in the psychiatric department of a university hospital in Turkey. The Childhood Traumatic Experience Scale (CTES), Toronto Alexithymia Scale-20 (TAS-20), and Resilience Scale for Adults (RSA) were used to collect the data for this study.

Results: In this study, the CTES and TAS-20 total mean scores of the case group was found to be higher than the control group and the RSA total mean score of the case group was found to be lower than the control group ($p<0.05$).

Conclusion: Consequently, the traumatic childhood experiences of the case group were excessive; their alexithymia levels were high and their resilience levels were low. Investigating childhood traumatic experiences, alexithymia, and resilience are considered to be significant in the selection of therapy and education programs in patients with adjustment disorder.

Keywords: Adjustment Disorder, Alexithymia, Childhood Traumatic Experience

EVALUATION OF THE SOCIAL ADJUSTMENT AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH OBSESSIVE COMPULSIVE DISORDER

Mehmet Cihad Aktaş¹ , Döndü Çuhadar²

¹| Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

²| Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Objective: Social adjustment is considered as the degree to which a person accomplishes the normative social expectations of behaviour that constitutes his roles. Obsessive Compulsive Disorder(OCD) is a chronic illness that frequently influences the family, academic, occupational and social functioning of patients and negatively affects the quality of life(QOL). In this study, we aimed to evaluate social adjustment and quality of life and define their relationship in patients with OCD.

Method: In this study data of 114 patients with OCD collected by using Yale–Brown Obsessive–Compulsive Scale (Y-BOCS), the World Health Organization Quality of Life Measurement Instrument Short Form, Turkish Version (WHOQOL-Bref TR) and Social Adaptation Self-Evaluation Scale (SASS).

Results: Mean age of patients was 31.43±9.71 and %57.9 were female. It was found that the most frequent obsession was contamination obsession (%55.3) and cleaning compulsion (%62.3). (SASS) mean score was 32.48±11.84, (Y-BOCS) total mean score 21.21±10.53, (WHOQOL-Bref TR) scale lower dimensions mean score at physical domain 12.00±3.52 psychological domain 11.87±3.78 social domain 10.59±4.41 environmental domain 12.06±2.92. It was found that there was a positive relationship between SASS and all domain of WHOQOL-Bref TR (p<0.05). There was a negative relationship between Y-BOCS total mean scores and SASS (p<0.05). There was a negative relationship between Y-BOCS total mean scores and all domain of WHOQOL-BREF-TR (p<0.05).

Discussion: According to the study social adjustment and quality of life in patients was lower than expected, the less social adjustment were associated with the less quality of life. Obsessive compulsive symptom severity was associated negatively with QOL and social adjustment (p<0.05).

It will be beneficial planning the interventions to increase quality of life with social adjustment and doing studies to evaluate the results of these interventions.

Keywords: Obsessive Compulsive Disorder, Social Adjustment, Quality Of Life, Social Function

THE BELIEF TOWARDS THE MENTAL ILLNESSES AND SOCIAL DISTANCE AMONG THE SECONDARY SCHOOL TEACHERS

Hülya Arslantaş¹ , Filiz Abacıgil² , Rüveyda Yüksel¹ , Filiz Adana² , Ezgi Özen¹ , Duygu Yeşilfidan³ , Selen Gürsoy Turan ²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Adnan Menderes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı

²| Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: The aim of this study is to examine the belief towards mental illnesses and social distance among secondary school teachers.

Method: There are twenty high schools in the city centre of Aydın and 1252 teachers, in total, work at these high schools. With stratified sampling methods according to the types of schools six high schools has been determined. The number of the teachers who worked at this six high schools, has been calculated by the G-Power Statistical Analysis Program. The effect size, alpha, and the power has been found to be 0,25, 0,05 and 80% respectively. When the factor of gender was chosen as a variable for six types of schools, the total number has been found to be 128, and when the effect of design was chosen to be two, 256 Teachers has been determined. The number of the sample which had to be reached, has been found to be 331 along with 30% substitutes. However, the data of 329 teachers could have been used, since 4 teachers had filled the survey form inadequately. The data of the research has been collected by means of Beliefs Toward Mental Illness Scale, Social Distance Scale and Personal Information Form, in which the representative characteristics of teachers were questioned through face to face meeting method between the dates of 20 September 2015 and 24 May 2016. SPSS for Windows 15.00 Statistical Program has been used for analysing the data of the research. Descriptive statistical methods (Percentage calculation, mean, standard deviation) as well as T test has been used in the evaluation of the data of the research.

Results: In the study 46,5% of the participants are female and 53,52% of them are male. The mean age of the teachers is 43.65±8.52. While 24.3% of the participants has stated that they had an acquaintance who had psychological problems in their close social circle and 9.4% of the participants has stated that they had psychiatric support before. As to the causes of the mental illnesses 65% of the participants has referred to genetic disposition, 83.9% stressful life events, 44.4% interpersonal relations, 72% domestic violence, 58,9% marital conflict, 55,3% personal weakness, 68,4% traumatic life events, 14,6% infectious diseases, 23,4% religious belief causes and 11,7% supernatural power. Ninety-three percent of the teachers have not considered mental retardation, 92.1% communication disorders, 51.7% schizophrenia, 24% mood disorders, 25,8% depressive disorders, 22.5% anxiety disorders, and 32,5% personality disorders as a mental illness. The participants who had an acquaintance that had mental illness in their close social circle, has scored lower ($t=-.901$; $p=0.004$) with regard to social distance than the participants who did not have such an acquaintance. The participants who had psychiatric support before, has scored lower ($t=-1.803$; $p=0.072$) with regard to the belief about mental illnesses than the participants who had not psychiatric support before. Besides, a moderate positive correlation ($r=0.502$; $p=0.000$) between the score of BMI and the score of SMÖ has been determined.

Conclusion: In line with this data, knowing someone who has mental illness and having psychiatric support before have a positive impact on the view towards mental illnesses. As the beliefs towards mental illnesses become negative, the social distance towards the patients increases as well.

Keywords: Teacher, Mental Illness, Social Distance.

SEXUAL COMPLAINTS in DIALYSIS PATIENTS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE: REVIEW OF IN TERMS PERSONALITYGülseren Keskin¹, Gülay Taşdemir²¹| Ege Üniversitesi Atatürk SHMYO²| Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi**Keywords:** homosexuality, sexual orientation, alienation

Introduction: Homosexuals are facing alienation and discrimination in many societies. In Turkey, homosexuality is perceived as outside of the normal in general. Homosexuals are excluded from the families, exposed to hostile behaviors of the society and they lose their jobs due to social pressure. Homosexuals, who want to avoid the pressure of social norms, conceal their sexual orientation by pretending to have a heterosexual orientation among others. These experiences lead individuals to have more psychological problems such as depression and anxiety. Sexual orientation represents to whom individuals are interested in and erotic object selection of these individuals. Sexual orientation of people may be to opposite sex (heterosexual), same sex type (homosexual) or to both sexes (bisexual).

Objective: In this paper, it was aimed to evaluate and discuss homosexual individuals, who were marginalized and discriminated in Turkish society, in accordance with the literature.

Methods: The articles in international and national (Pubmed, EBSCOHost, Science Direct, Ulakbim Tıp Veri Tabanı, Türk Medline) databases between the years 2000-2016 were reviewed. English as the key word "homosexuality, sexual orientation, alienation" is used. Studies contributed to this are were used.

Results and Discussion: Negative judgments about homosexuality can be observed more in male-dominant societies. Earlier studies conducted in Turkey are consistent with this result. Women exhibit more positive attitudes toward homosexuals compared to men. In addition, people who have a homosexual friend or interacted with homosexuals exhibit positive attitudes toward homosexuals. According to a study, 7% of the homosexuals stated that they were not recruited due to their sexual orientation and 10% stated that they received a warning, respectively. In Turkey, teachers, doctors and police officers are determined to have the most negative attitudes towards homosexuals. According to another study, 53% of the participants stated that right to live of people with different sexual orientation can be freely restricted and 72% of the participants stated that individuals with different orientations such as homosexuality hide their true identities. In another study, 66% of the people in Turkey appeal to have a homosexual family as neighbor.

Conclusion: Problems encountered by homosexuals during their lives are caused by discriminating and excluding them from society. Such attitudes and prejudices are needed to be neutralized by spreading factual and correct information about sexual orientation and gender identity in media and schools. Mental health services under psychiatric nurses with periodically information to community on this issue is important. Conducting more studies about informing and supporting families in order to provide social support to homosexual individuals is also important.

PATIENTS' FEELINGS AND OPINIONS REGARDING NURSING ACTIVITIES IN A DEPARTMENT OF PSYCHIATRY

Mualla Yılmaz¹ , Serpil Türkleş¹ , Nurdan Yüksel ² , Arzu Senem² , Neslihan Demir² , Fulya Yıldırım²

¹| Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Mersin

²| Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Psychiatric nurses play an important role in creating a therapeutic environment (1, 2).

Aim: The aim of this study was to determine patients' feelings and opinions regarding nursing activities in a department of psychiatry.

Method: This study is a retrospective and cross-sectional descriptive study. The study population consisted of feedback documents written about nurses' activities by the patients who were hospitalized in the department of psychiatry of Mersin University Health Research and Practice Hospital between November 2014 and November 2015 and who participated in the activities (n=142). Data were collected by examining all the feedback documents (i.e. 142 written documents). Ethics committee approval was obtained prior to examining the written feedback from the patients. Raw data were obtained by transcribing data from the written documents into a MS Word file. Raw data were then categorized by reading the documents elaborately and a content analysis was performed (3, 4).

Results: As a result of the content analysis, three main themes, with 14 subthemes emerged: **"Impact of Activities on Patients"**, **"Emotions Raised by Activities in Patients"** and **"Patients' Opinions on Activities"**. The results showed that the activities performed by the nurses increased friendship and communication among the patients, let them feel that health professionals were by their sides, let them have the opportunity to spend time with other patients, and made them feel relaxed and happy. Also, the patients stated that these activities ensured their self-confidence, made them feel valued and connect to life, and let them find the warmth of a family environment.

Conclusion: This study reported on the patients' feelings and opinions regarding the nursing activities carried out in accordance with therapeutic environment principles in Mersin University Hospital Department of Psychiatry.

Keywords: Psychiatric Patient, Nursing Activities, Feelings, Thoughts

SUICIDE RISK IN THE HOSPITALIZED ELDERLY AND AFFECTING FACTORS

Dilek Avcı¹, Kevser Tarı Selçuk¹, Selma Doğan²

¹| Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Balıkesir, Türkiye.

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

Objective: This study aimed to investigate the suicide risk among the elderly hospitalized and treated because of physical illnesses, and the factors affecting the risk.

Methods: This cross-sectional study was conducted with 459 elderly people hospitalized and treated in a public hospital between May 2015 and December 2015. Data were collected with the Personal Information Form, Suicide Probability Scale, Hospital Anxiety and Depression Scale. For the analysis, descriptive statistics, the chi-square test, Fisher's exact test, logistic regression analysis were used.

Results: In the study, 24.0% of the elderly were at high risk for suicide. According to the logistic regression analysis, suicide risk 3.08 times higher in those in the 60-74 age group than in those in the 75 and over age group, 2.34 times higher in those living alone than in those living with the family, 2.84 times higher in those drinking alcohol than in those not drinking alcohol, 2.94 times in those perceiving their religious beliefs as weak than in those perceiving, 3.21 times higher in those hospitalized for cancer than in those hospitalized for hyperlipidemia, cataract etc., 3.22 times higher in those whose duration of diagnosis was ≥ 11 years than in those whose duration of diagnosis was ≤ 10 years, 2.15 times higher in those who presented to a psychiatry clinic than in those who did not, 3.24 times higher in those whose anxiety score was ≥ 11 than in those whose anxiety score was ≤ 10 , and 3.46 times higher in those whose depression score was ≥ 8 than in those whose depression score was ≤ 7 ($p < 0.05$).

Conclusion: In the study, approximately one out of every four elderly people was at high risk for suicide. Therefore, older people should be assessed for suicide risk and programs targeting to prevent the elderly from committing suicide should be organized.

Keywords: Elderly, Suicide Risk, Physical Illness

**ASSESSMENT IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES CHILDREN WHO HEALTHY IMPROVED
WITH CHILDREN WHO DIAGNOSIS OF AUTISM SPECTRUM DISORDERS**

Sibel Öztürk¹ , Mehtap Uzel¹ , Derya Gürel¹

¹| Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Hemşirelik Araştırma Geliştirme Kurulu, Adana

Background: The aim of this study was to compare in terms demographics, risk factors, psychosocial developmental features and early diagnosis indicators children who healthy improved with children who diagnosis of Autism Spectrum Disorders

Method: Research was planned prospective, comparative as a descriptive study. Research was conducted between February 2014 and February 2015 in Cukurova University Faculty of Medicine, Child and Adolescent Mental Health and Diseases Department. It was included, 59 patients who newly diagnosed with autism spectrum disorder and 52 control patients who showing healthy growth, in the study. In order to do study permission was obtained from Cukurova University Faculty of Medicine Ethics Committee. It was performed questionnaire prepared by the researcher according to the literature to case and control groups for parents. The results were analyzed with SPSS 20.0 software package.

Results: The average age of case and control groups were similar (34,47±10,88; 34,29±11,19). The male gender in the case group were significantly higher than the control group (n:46, %77,9 p=0,000 r=0,365). Passed in terms of disease during pregnancy were not significantly different between cases and controls. It was determined to be a significant difference between the method of delivery of case and control groups. In the control group of normal birth rate it is higher. There was no difference between the case and control groups in maternal education level. There is a significant difference between smoking in pregnancy, alcohol use and exposure to violence. It was determined to be significantly higher than in the group of case the control group early diagnosis indicator; communication and social areas, hands and muscles skills and language development.

Conclusion: The early detection of autism spectrum disorder and initiation of treatment is important. Primary care maternal and child health services, healthy child clinics, child neurology and child mental health unit staff nurses should focus on education parents in terms of risk factors for autism, symptoms and psychosocial developmental features and it is important to create awareness.

**THE EFFECTS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE SKILLS TRAINING ON INTERPERSONAL
RELATIONSHIPS OF NURSING STUDENTS**

Orkun Erkayıran¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Emotional intelligence has an important place in the nursing profession, in caring patients and in the interpersonal relationships with patients and their relatives.

This research aimed to investigate the effect of emotional intelligence skills training on emotional intelligence and interpersonal relationship levels of nursing students which will be health care professionals in future.

This is a quasi-experimental, randomized controlled study in which pretest-posttest control group model was performed. It was conducted with 1st grade nursing students. Emotional Intelligence Skills Development Training was performed to the experimental group. 72 students participated to the research; 36 for experimental group and 36 for control group. The data obtained by personal information form, Bar-On Emotional Intelligence Scale and Interpersonal Relationship Style Scale. Data was evaluated by chi-square test, paired samples t-test and willcoxon t-test.

Significant differences were found between emotional intelligence scores of both experimental and control group after emotional intelligence skills development training, also another significant difference was found between pretest and posttest interpersonal relationship style scores of experimental group. It was concluded that emotional intelligence skills development training contributed to development of emotional intelligence and interpersonal relationships levels of nursing students. It is recommended to universalize emotional intelligence skills development training to contribute interpersonal relations of nursing students.

Keywords: Emotional Intelligence, Nursing, Nursing Students

COMPARISON OF NEWLY GRADUATE NURSES AND DOCTORS' OPINIONS ABOUT SPIRITUAL CARE AND THEIR EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS

Selma Sabancıoğulları¹, Nazmiye Çatal¹, Fatma Doğaner¹

¹| Cumhuriyet Üniversitesi. Sıhşehri Sağlık Yüksekokulu

Aim: The study has been conducted to compare newly graduate nurses and doctors' opinions about spiritual care and their emotional intelligence levels.

Method: Descriptive study's sample is consisted of 50 nurses and 50 doctors who graduated from a university's medical faculty and health faculty recently. Data were collected by Personal Information Form, Spirituality and Spiritual Care Rating Scale and Schutte Emotional Intelligence Scale. Percentage, average, t test and Pearson correlation tests were used in a statistical evaluation.

Findings: Spirituality and Spiritual Care Rating Scale average score of nurses' (54.64±5.44) was found to be higher than doctors' score (51.20±3.87) and the difference between them was statistically significant (t=3.63, p=0.000). Likewise, Schutte Emotional Intelligence Scale average score of nurses' (156.56±18.69) was found to be higher than doctor's score (145.44±13.29) and the difference between them was statistically significant (t=3.42, p=0.001). While most of the nurses reported that they got training on spiritual care, only 6% of doctors' said they did get. 84% of nurses' and 50% of doctors' stated that the spiritual care is necessary. 68% of nurses' and 24% of doctors' stated that they applied spiritual care to their patients while they were students.

Result: Emotional intelligence levels of nurses and doctors are above average and positive. Emotional intelligence levels of nurses' are higher than doctors'. Spirituality and spiritual care detection levels of nurses' are higher than doctors'. According to the research findings, while in nursing education spiritual care is given a place, it is given less place in a medical education. Spiritual care practices are known to have positive effects on the healing process of patients. In this context, educators mainly in medical field and educators in nursing field should see increasing knowledge and skills of students towards the concepts of spirituality and spiritual care as the responsibility of the education.

Keywords: Nurse, Doctor, Spiritual Care, Emotional Intelligence.

DETERMINATION OF INDEPENDENCE AND LIFE SATISFACTION LEVEL OF INDIVIDUALS WHO HAS DIAGNOSED MENTAL ILLNESS

Ayşegül Bilge¹, Nezihe Uğurlu², Cansu Güler¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

²| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik AD.

Objective: The aim of the study, to determine the level of independence and life satisfaction of individuals who has diagnosed mental illness.

Methods: The universe of research is consists of a total of 108 inpatient at Ege University Medicine Faculty Hospital Department of Mental Health and Psychiatric (64) and Muğla University Training and Research Hospital Psychiatry Clinic (44). The entire universe has been reached. Description Form, Life Satisfaction Scale, which have been adapted Turkish by Köker (1991), and Psychiatric Patient Independence Level Scale (PPIS) which was developed by Acele and et al (2014), have been used for data collection tool. Permits have been obtained from ethics committee, institutions, and participant.

Results: 60.2% of the participants were male, 57.4% of 34 years and over, 58.3% of single, 37% of secondary school graduates, 60.2% of not working, 59% of being treated in Izmir 33.3% of diagnosed depression, 26.9% being treated for more than nine years, and 38% of them staying in hospital more than one week. When independence and life satisfaction levels of psychiatric patients was examined, it is found that their life satisfaction is at the border and they are dependent in moderate level. When the relationship between life satisfaction and independence level it was determined that there was a negative relationship ($r = -0.212$, $p = 0.028$). When life satisfaction and independence level and diagnoses is compared life satisfaction of patients with anxiety disorders, and independence levels of depression patients are significantly higher. It was found that participants were significant differences in the age and level of independence, and 34 years and older patients are more dependent. It is found that there is a significant difference between the level of independence and the city which they have been treated, and that of those in psychiatric patients is more dependent located in Muğla than Who live in Izmir and life satisfaction of whom located in Izmir, is higher.

Conclusion: Accordingly, those, it is reported that, when life satisfaction of psychiatric patients increases, they become independent and variables such as diagnoses, age, city they are treated, have an effect on life satisfaction and independence level. While psychiatric nurses are editing therapeutic environment, taking into account these variables, it is recommended to make arrangements to improve the patients' life satisfaction and independence level.

Keywords: Life Satisfaction, Independence Level, Mental Illness

DETERMINATION OF DISEASE SYMPTOMS OF THE CAREGIVERS OF PATIENTS WITH ALZHEIMER'S DISEASE IN HOME SETTING

Hacer Gök Uğur¹ , Oya Sevcan Orak² , Yeşim Yaman Aktaş³ , Özgür Enginyurt⁴

¹| Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Ordu.

²| Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Samsun.

³| Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Giresun.

⁴| Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Ordu.

Purpose: This study aims to determine disease symptoms of the caregivers of patients with Alzheimer's disease in home setting.

Method: The study was conducted with patients with Alzheimer's disease and their caregivers, registered in Health Care at Home Services of the General Secretariat of the Association of Public Hospitals in the Province of Ordu, Turkey. The study population consisted of 70 patients with Alzheimer's disease and their caregivers living in the Province of Ordu, and the study samples consisted of 60 patients with Alzheimer's disease and their caregivers. The study was carried out between April 2015 and April 2016. "Alzheimer's Disease Symptom Screening Form", "Standardized Mini Mental Test", and "Patient and Caregiver Introductory Information Form", which was developed by the researchers, was used for data collection. Definitive statistics were employed in the evaluation of the data. Ethics Committee approval from the Ordu University, and written permission from the General Secretariat of the Association of Public Hospitals were obtained to conduct the study.

Results: It was determined that, average age of patients included in the study was 82.92 ± 7.17 , the average duration of the disease was 5.37 ± 3.09 , 78.3% was female, 63.3% was single, and 66.7% was illiterate. Patients' mini-mental test score average was found to be 11.08 ± 8.39 . Looking at the symptoms of the caregivers, it was determined that 51.7% complained about the aggressive behavior of the patients, 76.7% complained of patients' fears, 71.7% complained of sleep problems, 60.0% complained of patients' hallucinations, 76.7% had distractibility complaints, 61.7% complained of patients' indifference to the surrounding, 48.3% complained of loss of appetite, 76.7% complained of reluctance to move, and 55.0% complained of patients loud yelling.

Conclusion: As a result of the study, registered caregivers of patients with Alzheimer's disease in home setting were found to have psychiatric and behavioral complaints that cause difficulties in giving care. It is believed that it's important to support caregivers of patients with Alzheimer's disease, who have severe cognitive impairment and been registered in health care services in an at home setting, for coping with the symptoms seen during the disease course. Psychiatric nurses are recommended to strengthen caregivers and perform psychosocial interventions to support them.

Keywords: Patients With Alzheimer, Caregiver, Symptom.

MENTAL HEALTH NURSING EDUCATION: MOVIES AND REFLECTIONS

Ayşe Gül Yavaş Ayhan , Yasemin Yılmaz , Gülsüm Ançel

Aim: Determination of the contribution of movies to mental health nursing education and personal development of students.

Method: The study was conducted in the fall semester 2015-2016 academic year at Ankara University Faculty of Health Sciences Nursing Department with 102 last year students taking the mental health nursing course. Students' opinions were identified about 12 movies which were watched one time a week. In the study which was planned as qualitative, data was assessed by content analysis.

Results: Watching movies in education was evaluated by the students as an experience both useful and entertaining. It was determined that movies contribute to students' development in theoretical, application and personal area.

Conclusion: It was concluded that using movies for education must be based on scientific evidences and more works need to be done about this topic.

RELATIONSHIP BETWEEN CHILDHOOD TRAUMA AND AGGRESSION IN BIPOLAR AFFECTIVE DISORDER

Sevgi Türkmen¹, Hatice Irmak¹, M.Murat Demet², Kaan Toksöz³

¹| Celal Bayar University Faculty of Health Sciences, Mental Health and Disease Nursing Department., Manisa

²| Celal Bayar University School of Medicine, Psychiatry., Manisa

³| Manisa Mental Health and Disease Hospital, Manisa

Introduction and Aim: Not only Childhood traumatic experiences cause susceptibility to bipolar affective disorder but also childhood traumatic experiences may affect the clinical course of the disease and aggression level of patients. As mentioned in studies in bipolar patients, childhood experiences of neglect and abuse increase level of aggression, impulsivity and violence in patients. Childhood trauma was expressed that adversely affect the clinical course of bipolar patients. This research was conducted to define the relationship of childhood trauma and aggression in bipolar affective disorder.

Materials and Methods: This study was conducted between December 2015 and March 2016 in Manisa Mental Health Diseases Hospital. According to the Basic Health Statistics Data Module (TSİM) in 2014, 449 patients with bipolar affective disorder patients were treated in the Manisa Mental Health and Diseases hospital. The minimum sample size of the universe is calculated 217 with 95% confidence interval and 5% standard deviation using the known formula. The data, is collected using Information Form, Childhood Trauma Questionnaire (CTQ-28), Buss-Durkee, the Aggression Scale. The data was evaluated by number, percentage, t - test, one-way analysis of variance, Mann-Whitney, Kruskal-Wallis and the Pearson correlation coefficient in SPSS 22.0 program.

Results: The average age of the patients is 34.51 ± 11.84 (12-70). 62.2% of the patients are male, 51.6% of patients are single, 33.6% of patients are primary school graduates. Income status of patients; 48.8% of patients the income is less than expenses. Socio-demographic characteristics such as the income situation of the patient, marital status, education level, parents' education, place of residence, immigration status, self-harm state with childhood trauma scale total score and Buss-Durkee Aggression Scale was found a statistically significant correlation between subdomains. ($p < 0.05$)

Conclusion: Childhood neglect and abuse experiences are seen commonly in patients with bipolar disorder, it was determined that these people also be in a meaningful relationship with aggression problems.

Keywords: Childhood Trauma, Bipolar Disorder, Aggression

S-1320
FAMILY OF ORIGIN RELATIONS AND CODEPENDENCY IN NURSES

Halil İbrahim Olcum¹, Nuriye Büyükkayacı Duman²

¹| Çorum Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği

²| Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Objective: There are different usages in Turkish (10) but generally, codependency defined as a type of pathological relation which develops between the person who depends on somebody's care and the person who gives care and people support, increase and continue each other's dependency because of any reason (2). Its known that Codependency has a relation with disorder of parental functionality (7,8,9,14). The purpose of this study is to investigate the family of origin relations and Codependency in nurses.

Methods: 232 cases participated in the study. Applied Family of Origin Relations Inventory(FORI) and Nurse Codependency Questionnaire(NCQ) to cases (3,8). All statistical analyses were performed using SPSS version 22.0.

Findings: The average age of 232 subjects took part in this study were 29,71 +- 8,76. 90.5% of the subjects were female, 9.5% were male. The average FORI points of subjects were 12,75±3.64; the average "NCQ entire" points were 67,35±12,72; the average "codependent caretaking" sub-scale points were 38,49±9,29; the average "lack of voice" points were 28,85±5,61.

	Family of Origin Relations Inventory		
	N	Sig.	Pearson Cor.
Codependency entire points	232	0,020*	0,153
Codependent caretaking points		0,319	0,066
Lack of voice points		0,000**	0,239

* p<0,05 * p<0,01 düzeyinde anlamlı

There was a significant positive correlation ($r=.147$, $p=.020$) between FORI- "NCQ entire" points and high level significant positive correlation ($r=.239$, $p=.000$) between FORI- "NCQ lack of voice" sub-scale points.

Results: In literature, we find studies says negative communication within the family and relationships like; witnessing or experiencing physical violence, parental conflicts, emotional abuse, neglect and parentification have a relation with co-dependency (1,6,13). Also some studies did not find any relationship (3,4,12). However, the relationship with the family origin was examined by a few questions in the studies; there were no studies that examine the relationship enough. This study is important because we used a valid and reliable scale to measure the level of family of origin relations. Taking high scores from FORI shows healthy relationship with family of origin, and taking high scores from NCQ shows decreases the level of codependency. In this study we have find that point of FORI increases, "NCQ entire" points and "lack of voice" points is also was found increase in nurses. We can say that high codependency and lack of voice has a relation with the unhealthy relationship with their origin family in nurses.

Keywords: Co-Dependency, Family Of Origin Relations, Nurse

**THE EFFECTIVENESS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON INCREASING SELF-ESTEEM,
LEARNED RESOURCEFULNESS AND COPING WAYS IN WOMEN EXPOSED TO DOMESTIC
VIOLENCE**

Emel Bahadır Yılmaz¹ , Fatma Öz²

¹| Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun

²| Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ankara

Aim: This study was conducted to determine the effectiveness of an empowerment program on increasing self-esteem, learned resourcefulness and coping ways in women exposed to domestic violence.

Method: The study was conducted between October 2012 and June 2014 in the obstetrics & gynaecology departments of the Giresun Maternity Hospital and at the Family Counseling Center. The sample included 60 women. Thirty women were assigned to the intervention group, and 30 women were assigned to the control group. The data were collected by Personal Information Form, Coopersmith Self-Esteem Inventory (SEI)^{1,5}, Rosenbaum's Learned Resourcefulness Scale (RLRS)^{2,4} and Ways of Coping Inventory^{3,6}. The empowerment program was based on individual counselling and consisted of 10 sessions.

Result: Women in the intervention group showed significant improvements both in their SEI scores and in their RLRS scores compared with controls ($p<0.05$). The difference between the self-confident approach pre-test and post-test scores of women in the intervention group was statistically significant ($p<0.05$). The helpless approach and yielding approach scores of women in the intervention group decreased after the empowerment program ($p<0.05$). Post-test scores of the optimistic approach and social support seeking approach were significantly higher compared with the pre-test scores in the intervention group ($p<0.05$). The difference between the SEI pre-test and follow-up scores of women in the intervention group was statistically significant ($p<0.05$). There was a significant difference between the RLRS pre-test and follow-up scores ($p<0.05$). While follow-up scores of self-confident, optimistic, and social support seeking approaches were significantly higher compared with the pre-test scores ($p<0.05$), the follow-up yielding scores and helpless approaches were significantly lower compared with the pre-test scores ($p<0.05$).

Conclusion: The results of the current study indicate that empowerment program for women exposed to domestic violence led to a positive change in levels of self-esteem, learned resourcefulness, and coping ways.

Keywords: Domestic Violence, Empowerment, Self-Esteem, Learned Resourcefulness, Coping Ways.

VALIDITY AND RELIABILITY OF THE TURKISH FORM OF THE SPIRITUAL CARE COMPETENCE SCALE

Şafak Dağhan¹, Tülay Sağkal Midilli², Aslı Kalkım¹

¹| Ege Üniversitesi Emşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilimdalı

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilimdalı

The study was conducted to establish the validity and reliability of the Turkish form of the Spiritual Care Competence Scale, developed by Leeuwen et al. (2009).

This was a methodological study. The population of the study consisted of the 384 nursing students in the fourth year class of the nursing faculty of a college of nursing, and 292 students were included in the study sample. Collection of data was accomplished between March and June 2016 in the classroom environment with pen and paper using a nurses' identifying information form and the Turkish scale, whose original name is Spiritual Care Competence Scale.

The scale consisted of 27 items on nursing competence in the six areas of evaluation and practice of spiritual care, development of professionalism and spiritual care quality, personal support and patient counselling, guidance, attitude to patient spirituality and communication. The scale was of five-way Likert type. The lowest possible score on the scale was 27 and the highest was 135. A high score indicated nursing competence with regard to spiritual care.

Data evaluation was performed using SPSS 21.0 and the statistics program LISREL 8.7. After adapting the scale to the Turkish language, content validity index, explanatory and corrective factor analysis, item analysis for reliability and internal consistency analysis were performed. Before the study, permission was obtained from the owners of the scale by email, from the ethics committee to conduct the study and orally from the students.

The content validity index of the scale was found to be 0.89. A three sub-dimension scale explained 75.18% of the total variance. According to corrective factor analysis, goodness of fit indices showed that the three sub-dimension model had a good fit. The factor loadings of the scale items varied between 0.62 and 0.94. the Cronbach's alpha value for the three sub-dimension scale was 0.97, for the sub-dimension of spiritual care evaluation and practice (6 items) it was 0.94, for the sub-dimension of professionalism and patient counselling in spiritual care (15 items) it was 0.96, and for the sub-dimension of attitude to patient spirituality (6 items) it was 0.97. No statistically significant difference was found between the total test-retest (n = 30) mean scores of the scale and the three sub-dimensions (p>0.05).

The research finding show that the three sub-dimension model of the scale is a valid and reliable instrument for Turkish society. It is felt that the scale can be used in planning the training in spiritual care of nurses and nursing students, in determining the topic fields which they need, and in evaluating their competence in giving spiritual care.

Keywords: Validity, Reliability, Spiritual Care, Competence, Nursing.

DEVELOPMENT A SCALE ON ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS IN COMMUNICATION SKILLS EDUCATION OF SIMULATED PATIENT APPLICATION USING IN EDUCATION OF MEDICAL AND NURSING STUDENTS

Neşe Mercan¹ , Celale Tangül Özcan

¹| Gülhane Education And Research Hospital Psychiatry Clinic

This study was planned as a methodological study for development of scale for Assessment of the Effectiveness in Communication Skills Education of Simulated Patient Application Using in Education of Medical and Nursing Students. As part of the work “simulated patient application of draft from was done at the GATA simulation laboratory with the method of simulated patient application between 8-11 March 2016. The research sample consists of 58 students in 5th grade from medical school and 77 students in 3rd grade from nursing school who agreed to participate in the research. In this research, data was collected using a “student information form” and a “simulated patient application efficiency scale. “The “simulation design scale”, “motivation and learning strategies measure”, “detection learning measure”, and “spielberger state and continual anxiety measure” have also been used. In the analysis to evaluate the simulated patient application efficacy scale reliability, Cronbach’s alpha coefficient, which is calculated for the scale, was found to be 0.952. Also, for the scale, as a result of test-repetition on test reliability analysis, between test-repetition on test scale points, large and positive coefficients have been found. As a result of “scope”, “surface”, “scale”, and “confirmation” validity analysis, which is evaluated, the applicability of this scale is accepted as valid. In the context developed in this work, the scale of assessment of the effectiveness of communication skills of the simulated patient application has been accepted as reliable and valid.

Keywords: Simulated Patients, Communication Training, Scale Development

THE EFFECTS OF SMARTPHONE USAGE OVER MENTAL WELL-BEING

Aysun Babacan Gümüş¹ , Sevinç Şıpkın¹

¹| Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Objective: Using smartphones is increasing rapidly and this increase brings together the addiction to smart phones and problematic usage of smart phones. Smartphones may lead to many negative consequences on to interpersonal relationships, physical and mental health, general functionality (1-3). This study examined the the smart phone addiction impact on mental well-being.

Method: The study was done with School of Health students at a public university. The study was not made to sampling, it was targeted to reach all the students enrolled in school at 2015-2016 spring semester. Criteria to participate to study were stated as: using smartphone, volunteer, responding to complete the data collection tool. 714 students who met these criteria formed the sample. Data were collected with Smartphone Addiction Scale (SAS), Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale (WEMWBS) and Information Form.

Findings: The average age of young people that formed the study group was 20.85 (SD=1.62) and %76.2 was woman, %23.8 man. Smartphone usage average time 3.39 (SD = 1.86) years. At the smartphone selection 50.3% of participants "into the phone's features", 28% "telephone quality", 18.2% of "the phone's price," 3.5% "in the phone's image" gave importance. The reasons to change smartphone was stated as distortion (54.2%), "dislike" (23.1%), "needs" (16%), "aging" (6.7%). Participants stated that the purposes of using smart phone were "internet" at the maximum rate (76.6%), then message (13.2%), at least to talk (10.2%). 29% of them ranked themselves they were almost addicted to smartphone, 54.5% of them thought they were not addicted to it, 16.5% of them said they had no idea about it.

Smart phone usage time (years) and there was a positive correlation between the smart phone addiction ($r = .115$, $p < .01$). There was a significant correlation in the positive direction was found between the daily talk time and smartphone addiction ($r = .107$, $p < .05$). There was a significant correlation in the positive direction was found between the daily internet use time and smartphone addiction ($r = .315$, $p < .01$). There was a negative correlation was found between the smartphone addiction point average and Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale (WEMWBS point average) ($r = -.181$, $p < .01$).

Result: When the smartphone usage (internet and speech purposes) increases, smartphone addiction is increasing. When the smartphone addiction increases mental well-being is adversely affected.

Keywords: Smartphone, Addiction, Mental Well-Being

A LIFE IN PURGATORY: THE IMPACT OF “PLACELESSNESS” ON THE PSYCHOLOGY OF DEFECTORS

Özcan Erdoğan¹ , Özlem Işıl¹

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

People may be forced to migrate in cases of emergency caused by war, terror or natural disasters. Those who come to a position of defector or refugee due to migration are rendered vulnerable due to a variety of causes such as difficult living conditions, problems regarding shelter and nourishment, hardships in access to health and social services, contagious diseases, violence etc.

These people who had to leave the lands in which they were born, grew up, and had a feeling of belonging, and forced to live in another place with a completely different culture as a result of wars, slog on to have a feeling of home, even though they possess a house in which they can shelter, nestle and satisfy physical needs.

Proper and sustainable external conditions are suspended in cases of migration. Hopelessness, dissolution of social structure, erosion of social networks of solidarity, disappearance of safe living environments, psychological and physical violence, witnessing injury and death of relatives, increase of destruction, plunder and traumas disrupt the social interaction of individuals, buffet their psychological health and cause new psychological disorders. When the sheltering situation is considered, it is observed that the inadequacy of tents or dwellings regarding ventilation and lighting, lack of clean water and hygienic conditions, heating problems, risk of fire put individuals in a more insecure, worried, vulnerable and depressed mood.

Services of counseling and rehabilitation have an important place in the realization of post-migration harmony, protection of the psychological health of groups living in camps and ensuring that they find their place in society as functional individuals, and solving of problems that arise from economic and cultural differences.

Psychological well-being of individuals in the position of refugee is ensured with the provision of services designed to satisfy conditions of security and basic physical needs. In order to satisfy basic needs, absence of personnel such as translators, doctors, nurses, psychologists, social workers etc. as well as necessary material equipment in the camps should be compensated. Nurses who will work in these areas should be specifically elected among those educated in the fields of psychiatry nursing and disaster nursing, refugees should be given counseling service and necessary precautions should be taken for those diagnosed with psychological problems. Governments, non-governmental organizations and universities should make more effort countrywide in order to fulfill all those needs as necessary until the permanent residence of defectors and refugees is ensured.

Keywords: Defector, Psychology, Placelessness

THE EFFECT OF BRIEF COGNITIVE BEHAVIORAL STRESS MANAGEMENT PROGRAM ON MENTAL STATUS, COPING WITH STRESS BEHAVIOR AND CAREGIVER BURDEN OF CARER OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS

Elvan Emine Ata¹ , Selma Doğan²

¹| Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Giresun.

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Aim: This study was carried out experimentally with pre-test post-test control group model in order to evaluate the effect of "Brief Cognitive Behavioral Stress Management Program (BCBSMP)" on mental status, coping with stress behavior and caregiver burden of carer of schizophrenic patients.

Method: The study was carried out in a Community Mental Health Center (CMHC) in Sivas. The universe of study was composed of caregiver of 100 schizophrenic patients followed by CMHC. 61 care givers of schizophrenic patients who receive care in CMHC between 1 January 2012-1 January 2013 were included in the study after confirming that they adapt to inclusion-exclusion criteria and after giving written consent that they are willing for participating in the study. Caregivers were matched according to gender and scale scores and assigned into experiment (28 people) and control group (33 people). Before program, care givers in both groups were applied "Descriptive Information Form", "Zarit Caregiver Burden Scale (ZCBS)", "Scale of Coping Attitude Evaluation (COPE)", "Stress Indicators Scale (SIS)", "General Health Survey-28 (GHS)", "Family Evaluation Scale (FAS)". Caregivers in experiment group were taken to BCBSMP for 7 weeks, 120 minutes in a day per week. After program, care givers were applied the scale applied in pre-test again. Data obtained were presented as percentage, arithmetic average and standard deviation, in statistical analysis, Wilcoxon Test, Mann-Whitney U Test were used in the analysis of data which are not compatible with normal distribution; Independent Sample T Test, Paired t Test were used in the analysis of data which are compatible with normal distribution.

Result: Before program, score averages obtained from scales of caregivers in experiment and control group were found similar ($p>0.05$). In the measurement made after program, score averages of ZCBS, COPE, SIS and GHS obtained by caregivers in experiment group significantly improved compared to before program and control group ($p<0.05$). It was determined that FAS behavior control and roller sub-group score averages of caregivers after program declined significantly compared to control group ($p>0.05$).

Conclusion: As a result, it can be said that BCBSMP has an effect which decrease stress indicators, mental diseases risk and care load of caregivers, develop their problem-oriented and emotion-oriented coping attitudes.

Keywords: Family, Schizophrenia, Caregiver, Stress Management, Nursing.

THE STUDY OF VALIDITY AND REABILITY OF HOLISTIC NURSING COMPETENCE SCALE

Adeviye Aydın¹ , Duygu Hiçdurmaz¹

¹| Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Aims: The aim of this study was to analyze whether Holistic Nursing Competence Scale (HNCS) which was developed by Takase ve Teraoka (2011) is a valid and reliable tool for Turkish society.

Method: Content validity of HNCS was examined according to translation-backtranslation, language equivalence and the experts's opinions. The scale consists of five sub-scales named "general aptitude", "staff education and management", "ethically oriented practice", "nursing care in a team", and "professional development" that has septet Likert type 36-items., 288 nurses who were working at internal medicine, surgery and intensive care clinics of two hospitals has more than 500 beds one is education research hospital and the other is university hospital, selected by using simple random sampling. The scale for reliability of re-test was applied 72 nurses after 3 weeks. Confirmatory factor analyse was performed to determine if the sample is adaptive with data. Results of Structural Equation Modeling were examined for fit indexes. Cronbach alpha and item total correlation coefficients of the study were calculated to determine the internal consistency.

Results: The scale has shown an acceptable adaptation according to Structural Equation Model fit indexes ($\chi^2/sd=2.96$, RMSEA=0.087, CFI=0.98, RFI=0.96, GFI=0.74). The cronbach's alpha value of the scale was 0.97 for total and .89, for the subscale of "general aptitude" .94 for the subscale of "staff education and management", .93 for the subscale of "ethically oriented practice".94 for the subscale of for "nursing care in a team"and .92 for the subscale of "professional development". Pearson-Product Moment correlation coefficient was calculated .83 between first-test and re-test ($p<0.01$). Total correlations of items werevaried between according to subscales.69-.84 for the subscale of "general aptitude", .77-.85 for the subscale of "staff education and management" .67-.88 for the subscale of "ethically oriented practice" .82-.88 for the subscale of "nursing care in a team" and 87-.91 for the subscale of "professional development"

Conclusion: It's determined that, HNCS has equivalence with the original one and it is culturally appropriate to the Turkish culture, it is a reliable and valid measurement to evalute holistic nursing competence of the nurses.

Keywords: Holism, Holistic Nursing, Competence, Validity, Reliability.

EFFECTIVENESS OF INDIVIDUAL PSYCHOEDUCATION ON QUALITY OF LIFE IN BIPOLAR DISORDER; A CONTROLLED STUDY

Funda Gümüş , Sevim Buzlu

Background: With psychoeducation programs, patients diagnosed with bipolar disorder can increase the quality of their lives.

Aim: The present study aims to examine the effectiveness of individual psychoeducation on the quality of life of individuals with bipolar disorder.

Methods: The study was designed as a randomized controlled experimental design: with a pretest-posttest control group and repeated measures. The project was conducted from June 2011–April 2013 with 82 outpatients in the mental health outpatient clinic of a Mood Disorders Unit at an Istanbul University Hospital. The inclusion criteria for the study were: patients who had a diagnosis of Bipolar Disorder I or Bipolar Disorder II according to DSM-IV criteria.

Results: Of all the intervention group patients, 89.2% were diagnosed with Bipolar Disorder I, and their average age was 38.70 ± 11.68 . As for the control group patients, 87.8% had Bipolar Disorder I, and their average age was 40.05 ± 12.17 . No significant difference in terms of sociodemographic and clinical variables was found. After psychoeducation, it is found that there was a significant decrease in the total average score ($t = 2.739$, $p = 0.01$) and were no statistically significant differences for the Quality of Life Scale total score averages between the intervention and control groups ($p > 0.05$).

Discussion: Improving the quality of life is the one of the main objectives of the bipolar disorder treatment (Alpman 2010). Although some studies about bipolar disorder show that the psychoeducation increases the total score and/or subdimension scale of quality of life (Sabancıoğlu and Nature 2003; Colom and Lam 2005; Bauer et al. 2006; Deep et al., 2007), Such a result could not be reached in this study. Amini and Sharifi (2012), state in their work that the patients' quality of life measure in quality of life scores fall in all subscales at discharge, after discharge 4, 8 and 12 months of (Amini and Sharifi 2012). Pellegrinelli and Collegues (2012) reported that there is no difference between the groups after the 12th months of psychoeducation, except the environmental quality of life subscale. In this study it is shown the reduction in the scale scores of the whole groups in terms of quality of life. When psychoeducation studies that finds that improve quality of life are analyzed, mostly in psychoeducation group format, and usually it was reported that more than four sessions held over 18 months and the follow-up period. These variables are considered to affect the results of the study. Therefore, there is a need for similar studies.

Conclusions: Four-session individual psychoeducation seems to be ineffective for improving overall quality of life.

Keywords : Individual Psychoeducation, Bipolar Disorder, Quality Of Life.

RELATIONS AMONG INTERNALIZED STIGMATISATION, DEPRESSIVE SYMPTOM FREQUENCY AND FAMILY BURDEN IN FIRST-DEGREE CAREGIVERS OF THE PATIENTS TREATED IN THE PSYCHIATRY CLINIC OF A STATE HOSPITAL

Funda Gümüş¹, Gül Dikeç², Gül Ergün³

¹ | Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

² | İzmir, Turkey

³ | Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü

Background and Aim: Family members of people with mental illness are known to also be influenced by the illness and may internalize the negative attitudes that are expressed by the public. The aim of the present study is to determine the relations among internalised stigmatization, depressive symptom frequency and family burden in the first-degree relatives of the individuals with mental illnesses.

Method: Data were collected on June 20- July 14, 2016 in Burdur State Hospital Psychiatry Inpatient Unit with patients' first degree caregivers via Information Form prepared, Internalised Stigmatization of Mental Illnesses Scale (ISMI), Beck Depression Scale (BDS) and Perceived Family Burden Scale (PFBS). In the analysis of the data; minimum, maximum, frequency, percent, normally tests, Student t test, Pearson and Spearman Correlation, and ANOVA were used. Totally 262 female, 138 male participated this study.

Results: 65.5 % of the individuals participating in the study were women while 34.5 % of them were men. When the degree of kinship was examined, it was detected that 42.3 % of the participants were the spouses of the patients, 32.5 % of them were the children of the patients, 20.3 % of them were parents of the patients while 5 % of them were the siblings of the patients. As for the illnesses, it was found out that 52 % of them were depressive disorders, 28.5 % of them were bipolar disorder and 19.6 % of them were schizophrenia. Age average of the patient relatives participating in the study was 35.58 ± 12.78 , average duration of the illness was 4.82 ± 4.42 , and the average duration of care provided by the patient relatives was 4.42 ± 3.69 . Total score averages of the patient relatives in ISMI, BDS and PFBS were 43.25 ± 8.87 , 19.45 ± 6.76 and 30.43 ± 10.27 , respectively. In the correlation analysis, a positive moderate relation ($r: 0,509$, $p:0,00$) was detected between RHİDO and AADÖ; a positive moderate relation ($r:0,512$, $p:0,00$) was detected between ISMI and BDS; a positive moderate relation ($r: 0,506$, $p:0,00$) was detected between PFBS and Beck Depression Scale and a positive moderate relation ($r: 0,541$, $p:0,00$) was detected between duration of care giving and Beck Depression Scale.

Conclusion: The relations among internalized stigmatization, perceived family burden, depressive symptom frequency of the patient relatives participating in the study were detected. According to this study results, it may recommend that study with large population in this subject and psychiatric and mental health nurses plan the interventions which decrease internalised stigmatization among not only for patients but also for their caregivers.

Keywords: Patient Relative, Internalized Stigmatization, Family Burden, Depressive Symptoms.

PROFESSIONAL SELF-CONCEPT OF NURSING STUDENTS AND THE FACTORS WHICH AFFECT IT

Arzu Yüksel¹

¹| Aksaray Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Introduction and Target: The development of Professional self-concept starts with the career choice and it is mostly completed during the process of nursing training. This study is carried out in order to analyze the level of Professional self-concept and the factors which affect it.

Method: The sample of this descriptive study was composed by 277 students, studying in Aksaray Health Academy Nursing Department who agreed to take part in the research. Data was collected using a Descriptive Information Form and the Professional Self Concept Scale of Student Nurses developed by Sabancıoğulları and Doğan (2011). T test and ANOVA test were used for the statistical evaluation

Ethical Aspect of the Research: The research was conducted after getting written permission from the related academy. The target of the study was explained to the students and their verbal consent was secured the distribution of the questionnaires. Questionnaires were distributed to the volunteer students collectively. The students filled up the forms themselves anonymously.

Findings: The majority (68%) of the students who participated in the research were females whereas 35.7% of them were first grade students. 44% of them were graduates from Anatolian High Schools and 49.8% of the students' mothers were primary school graduates. 65.7% of the students stated that they had chosen nursing career voluntarily, 72.2% said that they would like to work as a nurse after their graduation while 16.6% of them were indecisive. Moreover, 70.8% of the students believe that the prestige of their career is at medium level.

It was observed that the average points of the students' Professional Self Concept Scale of Student Nurses general grade average (136.56 ± 14.76), the low dimension averages of professional satisfaction (22.96 ± 4.41), and the low dimension averages of professional qualifications (92.82 ± 10.23) were all above the medium level. Professional self-concept averages of the students who stated that they have chosen nursing voluntarily, who would like to work as a nurse and who consider the prestige of the profession as good, were found significantly higher ($p < 0.05$).

Result: The study demonstrated that the level of nursing students' professional self-concept is above average and positive.

Keywords: Student Nurse, Professional Self-Concept, Nursing

ASSESSING RISK FOR VIOLENCE IN PSYCHIATRIC CLINIC: THE BRØSET VIOLENCE CHECKLIST (BVC) TURKISH VERSION: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Gülşen Moursel¹ , Zekiye Çetinkaya Duman²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi

²| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Aim: These aim of this study to test reliability and validity of Broset Violence Ceklist.

Methods: It is a methodological study. Research sample, Dokuz Eylul University Training and Research Hospital, Adult Mental Health Disorders between February and July 2015 constitutes 126 patients at the clinic. Data was collected by Brøset violence checklist, Overt Aggression Scale, and sociodemographic information form. Evaluation of data, Kendall W (Kendall's Coefficient of Concordance) ROC analysis, Mann-Whitney U analysis, correlation analysis, Chi-square analiysis, Cohen Kappa, Kuder Richardson-20 analysis are used.

Results: During research, 47 violent episodes were observed in 25 patients. BVC' s ROC curve analysis results sensitivity was found between 0.680 to 0.880. Specificity were found between 0.990 and 1.000. The AUC (Area under curve) was found between 0.700 - 0,800. It was determined that the scale has an acceptable margin level. Predicting violence within 24 hours of the 2 cut-off point for the BVC total score was determined to be an appropriate value.

Conclusion: The study was conducted for the purpose of validity and reliability in adapting the “Brøset Violence Cheklist (BVC)” violence risk assessment tool to Turkish. Prevention of violence and be used in clinical practice in patients are recommended to manage effectively.

Keywords: Psychiatry Clinic, Inpatient, Risk Of Violence, Validity And Reliability

THE EFFECT OF “COGNITIVE STIMULATION THERAPY” BASED ON ROY’S ADAPTATION MODEL ON THE COPING-ADJUSTMENT, COGNITIVE FUNCTIONS AND QUALITY OF LIFE OF INDIVIDUALS WITH DEMENTIA

Neslihan Lök¹ , Kadriye Buldukoğlu² , Nur Ebru Barçın³

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

³| Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Objective: The objective of the study was to determine the effect of “Cognitive Stimulation Therapy” based on Roy’s Adaptation Model on the coping-adjustment, cognitive functions and quality of life of individuals with dementia.

Methods: The study population consists of dementia patients at the Akdeniz University Neurology polyclinic. The study is a randomized controlled study designed in the experimental type using a single blind pre-test, post-test pattern. Individuals are assigned to intervention and control groups with simple randomization method. The study was carried out with 60 dementia patients with 30 in the intervention and 30 in the control groups. The application stage of the study was carried out at the Social and Healthy Life Association. Data was acquired via socio-demographic and disease history information form, Coping and Adjustment Period Scale, Standardized Mini Mental Test and Quality of Life in Alzheimer’s Disease Scale. Cognitive Stimulation Therapy based on Roy’s Adaptation Model was applied to the intervention group. The data were evaluated using t test, Mann Whitney U test and Wilcoxon signed rank test.

Results and Conclusion: It was determined as a result of the study that the coping-adjustment, cognitive function and quality of life levels of the intervention group patients subject to Cognitive Stimulation Therapy based on Roy’s Adaptation Model were higher in comparison with the coping-adjustment, cognitive function and quality of life levels of the individuals in the control group. It was observed that the Cognitive Stimulation Therapy applied based on Roy’s Adaptation Model had a positive effect on the coping-adjustment, cognitive function and quality of life of light and moderate stage dementia patients. Cognitive Stimulation Therapy applied based on Roy’s Adaptation Model dementia cognitive functions, the quality of life and coping-compliance of individuals, to be used as nursing practices in improving is recommended.

Keywords: Alzheimer, Roy’s Adaptation Model, Cognitive Stimulation Therapy, Psychiatry Nursing

IMPACT OF WORKING INTERGENERATIONAL COMMUNICATION WITH PSYCHODRAMA TECHNIQUE ON THE PROBLEM SOLVING SKILLS

Gülcem Sala Razi¹, Bircan Kırlangıç Şimşek², Ayşe Kuzu³

¹| KKTC Sağlık Bakanlığı

²| Dr. Abdülkadir Özbek Psikodrama Enstitüsü

³| Bülent Ecevit Üniversitesi Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri MYO

Purpose: The purpose of this study is to investigate the impact of working inter-generational communication with psychodrama techniques on the problem solving skills of group of nursery students.

Methodology: In the research, semi-experimental, single group, first test-final test study pattern is employed. The sample space is composed of 27 junior grade nursery students who have volunteered to join the study. Psychodrama meetings conducted once in a week, and each session lasted 4 hours. 14 group meetings are organized. Data Information Form is collected by using Group Evaluation Form, Problem Solving Inventory (PSI) (Heppner ve Peterson, 1982). Problem Solving Inventory (PSI) is applied before and after the group meetings. In analysis of the data, statistical techniques and feedback of the students are employed.

Findings: After the study, participant's PCE points ($=75.92 \pm 15.85$) decreased significantly compared to the one before ($=86.00 \pm 15.20$) the study ($p=0.001$). Meanwhile, at the lower dimensions of PSI, only in the Evaluative Approach, a difference in the preliminary test and final test points is observed ($p<0.05$). The reason of this difference was the final test. In Thinking Approach, Self Confident Approach, Planned Approach, Impetuous Approach and Evasive Approach points, there is no statistically meaningful difference ($p>0.05$). Meanwhile, the students stated that with this study, they have developed themselves in gaining self- confidence, noticing their wants and their realization.

Result: Decrease in the PSI points show that the problem solving skill perception of the students that participate in the study has changed in a positive direction. The decrease in the PCE points shows the improvement in the problem solving skills of the students attending the study. In the sub levels of the PCE, there is a difference only in the evaluation approach. These results may suggest that the students participating the psycho drama study gained insights and tended to assess with the recognition of their feelings and thoughts in solving the problems. When the feedback of the participants examined, it is seen that, working with Intergenerational communication psychodrama method was to a great extent effective in increasing the students self-consciousness, awareness of needs and wants, and increasing the self respect.

Keywords: Psychodrama, Intergenerational Communication, Problem Solving Skills, Nursery Students

EVALUATION OF EATING ATTITUDES AND NUTRITIONAL STATUS IN ADULT WITH SERIOUS MENTAL ILLNESS

Murat Urhan¹ , Melek Türk¹ , Sevgi Türkmen¹ , Nurtaç Cirit¹ , Ahmet Ayer¹

¹| 1 Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, MANİSA 2 Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

Objective: People with serious mental illness, including schizophrenia, schizoaffective disorder, major depressive disorder, and bipolar disorder, experience rates of obesity nearly double the observed rates within the general population. Diabetes, hypertension and cardiovascular diseases are more frequent within these patients and lead to an increase in mortality rates about 2-3 fold and a decrease in life expectancy by 20% compared with general population. In this study, we evaluated the nutritional status, physical activity level and eating attitudes of patients with schizophrenia, bipolar disease and major depression.

Methods: Total of 78 patients with schizophrenia (n=28), bipolar disease (n=35) and major depressive disorder (n=15) volunteered to this cross-sectional study. Descriptive information about the patients collected via face-to-face interview; 24 h dietary recall method and Eating Attitudes Test-26 (EAT-26) used for the evaluation of dietary intake and eating attitudes. Daily physical activities logged for determine the physical activity levels. Collected data analyzed via SPSS 15.0 for count, percent, mean, standard deviation and Kruskal-Wallis analysis.

Results: Body Mass Index values of schizophrenia patients (28.17 ± 0.99 kg/m²) are slightly higher than bipolar (26.89 ± 1.08 kg/m²) depressive (26.70 ± 1.98 kg/m²) patients ($p > 0.05$). Percentages of overweight/obese patients in each group are 72.0%, 58.8% and 50.0%, respectively. Physical Activity Level (PAL) values of bipolar group (1.72 ± 0.33) are significantly higher than depression (1.64 ± 0.51) and schizophrenia (1.60 ± 0.18) group ($p < 0.05$). Depression group have higher EAT-26 scores (13.00 ± 3.35) compared with schizophrenia (11.18 ± 2.15) and bipolar (10.89 ± 1.39) groups. However, 22.9% of bipolar patients, 21.4% of schizophrenia patients and 16.7% of depression patients have scores over the EAT-26 cut-off point. Energy, carbohydrate, iron, dietary fiber and sugar intake of schizophrenia patients have found statistically significant ($p < 0.05$).

Conclusion: Unhealthy dietary habits and sedentary lifestyles are associated with adverse health consequences. Establishing healthy eating habits and the provision of physical activity opportunities may improve the health status of serious mental illness patients.

Keywords: Serious Mental Illness, Nutritional Status, Eating Attitude

CLINICAL SIMULATION EXPERIENCE ON MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING BY USING STANDARDIZED PATIENT

Gizem Şahin¹ , Oya Sağır Koptaş² , Sevim Buzlu³

¹| Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| Acıbadem Üniversitesi, Center of Advanced Simulation and Education (CASE)

³| İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: Clinical simulation was done by using standardized patients in order to ensure students to assess mental health situation of the individuals with mental disorder.

Method: Main learning outcomes of students' implementation of simulation were establishing therapeutic communication with individuals having mental disorder, using therapeutic communication skills, and evaluating psychiatric diagnoses. Prior to the simulation, 10-minutes scenarios, which involve the three mental-disorders with the highest probability of encounter in clinical application, namely schizophrenia, major depression, and bipolar disorder (manic phase), were prepared. The content of the rehearsals done with three professional actors, who acted as standardized patients, was composed of transferring the learning outcomes and the content of the simulation, making adjustments in the scenario text through proof reading, actors' role playing according to the scenario, and evaluation. Clinical simulation was done in 15 October 2015 with 50 third-year students. Simulation was video recorded, and written consents of the participants were obtained. During the interviews done with the standardized patients in the clinical simulation, students evaluated the psychiatric diagnoses through using "Mental Status Examination Form", which was developed by the trainers. The facilitators used "Student Evaluation Form" during the simulation in order to evaluate the skills of the students.

Results: After implementing the scenarios, trainer of each station applied PEARLS (Promoting Excellence and Reflective Learning in Simulation) approach, and, according to the students' feedbacks, it was found that the existence of professional actors in the role of patient has an important influence both on obtaining higher reliability, and on reaching clinical learning outcomes.

Conclusion: In conclusion, it was determined that the simulation was a beneficial method for decreasing students' anxiety before clinical implementations and increasing their self-confidence. In the light of this result, it was recommended that simple and complex versions of simulation implementation should be integrated into the curriculum of mental health and psychiatric nursing.

Keywords: Psychiatric Nursing, Clinical Simulation, Standardized Patient

APPROACH TOWARDS PEOPLE WITH MENTAL ILLNESS ACCORDING TO LEVINAS' CONCEPT OF THE SELF AND THE OTHER

Yeter Sinem Üzar Özçetin¹ , Duygu Hiçdurmaz¹

¹| Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Aim: To determine approach towards people with mental illness according to Levinas' concept of the self and the other.

Method: Literature review

Findings: Levinas identifies the self as a concept which include increased responsibility, see itself the centre and value the pleasure. Our self effect our viewpoint and relations with the other. When we examined the relation between the other and the self, we can see the seperation between the self and an another self. This seperation is being the centre of different kinds of historical, social, cultural discriminations and show up in different ways nearly all social/cultural structure. Negative approaches towards mental illnesses are based on this seperation. The self identify itself and mark the bounds to be understood, noticed and exist. However, all the identifications of the self about itself also include a negativeness towards the other. Societies including health care providers' sitigmatizations towards people with mental illness are caused by these boundaries. On the contrary, protect the other focus on responsibility of the self towards the other without profit and is against the sameness of the self. People depend the other to get rid of these sameness. Thereby, to be responsible from the other is a natural part of human relations. The responsibility from the other including mental health problems is undeniable and inevitable. The self can be responsible and ethical when it can give up to be in the centre for a vulnerable other. The dignity of the self appears as amoral responsibility towards the other. This stuation maket the self to find out justice for the other according to Levinas and develop the relation through the eyes of third parties.

Conclusion: Presentations of moral and the ethical conditions towards people with mental illness can be possible if the self has self-knowledge, takes responsibility, respects the other and be willing to get rid of sameness. Thus, the self which exsist for the other rises a position which the other depend on itself. Consequently, the self can rise the highest point of its exsistence when it looks itself through the other and this help the self to get rid of egoism.

Keywords: The Self And The Other, Mental Health, Mental Health Illness, People With Mental Illness

REVIEW OF VALIDITY AND RELIABILITY OF PICTORIAL PEDIATRIC SYMPTOM CHECKLIST IN CHILDREN OF 4-5 AGES

Özge Kapisız¹ , Semra Karaca² , Şengül Cangür¹

¹| Düzce Üniversitesi

²| Marmara Üniversitesi

Purpose: Measurement tools intended for children are needed in provision of child mental health services. This study was conducted with purpose of reviewing the validity and reliability of Pictorial Pediatric Symptom Checklist (PPSC), validity and reliability check in Turkish of which was carried out by Ardiç and Ünsal (1), in preschool children of 4-5 ages.

Method: This study is of a methodological type, and carried out after receiving ethics committee permission from Marmara University Institute of Health Sciences Ethics Committee, and institution permission from Düzce Provincial Directorate of National Education. The population of the study consists of 1,512 parents with children of 4-5 ages studying in 26 preschool education institutions in Düzce. The sample of the study is composed of 790 parents who accept to participate in the study and meet the admission criteria. MINRES Factor Analysis and Confirmatory Factor Analysis (CFA) were used to identify and support of the validity of PPSC. The internal consistency coefficient for Cronbach Alpha and validity coefficient for Test-Retest were calculated in order to assess the validity of the checklist.

Findings: It was observed that the dataset of the checklist meet multivariate normal distribution ($p>0.05$) and multicollinearity assumptions. According to Cronbach Alpha internal consistency and test-retest validity coefficients, the overall reliability of the checklist is at an acceptable level ($C\alpha=0.83$, $r=0.70$). As a result of factor analysis, the construct validity of PPSC with five-factor structure was investigated with CFA. Although the suggested model was not considered as meaningful (Chi-square=460.02, $df=365$, $p=0.001$), the model has a good fit because it is $RMSEA<0.05$ and $\chi^2/df<2$, when other model fit indexes were analyzed. The model has an acceptable fit as indexes SRMR<0.07, CFI, NFI, GFI, and AGFI are close to the values 0.90 or 0.95.

Conclusion: The findings show that the PPSC is a valid and reliable screening tool offering the opportunity of identifying psychosocial and behavioral problems in preschool children.

Keywords: PPSC, Validity And Reliability, Preschool Children

THE BRØSET VIOLENCE CHECKLIST IN PSYCHIATRIC PATIENTS: ADAPTATION AND RELIABILITY STUDY INTO TURKISH

Serap Yıldırım¹ , Emel Öztürk Turgut¹ , Özlem Ögütveren² , Enver Sevinç² , Nurdan Kocabıyık³ , Harun Koyun² , İsmail Yalın² , Mehtap Erkal²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²| Kamu Hastaneler Birliği Manisa İli Genel Sekreterliği Manisa Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi

³| Kamu Hastaneler Birliği Balıkesir Devlet Hastanesi, Balıkesir

Aim: This cross sectional methodological research was conducted for adaptation and reliability study into Turkish of the Brøset Violence Checklist (BVC) in Psychiatric Patients.

Method: After obtaining permissions language and content validity were studied of BVC and then the last checklist was completed by researchers. The last check list was conducted in psychiatric services which were not in scope of research as a pilot study and, its items were found understandable and functional. Then concordance between observers was examined. In this context 239 peer observations of 14 patients were completed. According to Linear Weighting Kappa value at the rate of 53% and Intraclass Correlation Coefficient at the rate of 61% concordance was found (p=.000). After these steps the research was started.

After the pilot study and concordance between observers study were carried out, the research was started. The research was conducted between February and June 2016 in three acute services of Manisa Mental Health Hospital (Manisa is a metropolis where is in west of Turkey). All hospitalized patients in the acute services were evaluated with using BVC on every shifts (day- night). These evaluations was conducted with observations by nurses who educated about scoring and concepts of BVC. Also it was noted that if there was a violent behavior on every shifts. The research was completed with 96 patients and 3454 observation.

Findings: 20 violent behaviors from 3454 observations were determined in the research. According to these violent behavior distributions in terms of BVC scores it was found that increased BVC scores showed increased violent behaviors. There were no violent behaviors in patients who had scores of zero and one, violent behaviors were found at rate of 1.3% in patients with scores of two, 26.8% with scores of three and 100% with scores of four. According to chi square test it was found statistically significant ($\chi^2 = 1712.95$, p=.000). Violent patients's BVC median was found as 3.00 while non-violent patients' was 1.00. This difference was found as statistically significant (U=378.000, Z=-10.977, p=.000). BVC scores was found as predictor of violent behavior with ROC Curve (AUC=.994, p=.000). Score of three accepted as cut of score. In this case 90% sensitivity and 99.1% spesitivity were found PV+=.375, PV=-.999).

Conclusion: In line with this findings, BCV was found as a practical and reliable tool for determinating risk of violent behavior in Turkey.

Keywords: Psychiatric Patient, Violence, Checklists, Adaptation, Reliability

IDEALS AND REALITIES IN PSYCHIATRIC NURSING PRACTICE

Özgü Uluman¹, Özge Sukut¹, Fadime Kaya², Cemile Hürrem Ayhan¹

¹| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

²| Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: The study has carried out descriptively to determine how the psychiatry nurses can apply the role and responsibilities under the law in clinical area.

Methods: The study's data was collected between June 16, 2016 and July 15, 2016 with 118 people (academician and psychiatry nurses) who are members of Psychiatric Nurses Association and accepted to participate of the study. Data is included 7 socio demographic information and 77 questions by graded 0-10 points which required legal responsibility context of Mental Health and Psychiatric Nursing Clinical Responsibility in psychiatric clinic. The data was collected via online (by e-mail). Data analysis in SPSS was performed using mean and standard deviation as descriptive statistics.

Results: According the results; the mean age of nurses and academicians was found 35.45 ± 6.77 , 84.2% of the sample was women, 31.7% of them was graduated in Master Degree Program, and % 57.5 of them was working as a psychiatry nurse. Most of nurses (45.9%) were working in the psychiatric clinic; it was found that 35.8% of them working more than 10 years in the area and 56.7% of them work in Istanbul.

According the results, average scores of 77 roles and responsibilities under the legal responsibility was determined that showed varying average between the range of 6.39 ± 2.89 to 8.75. The highest average with three roles and responsibilities are "To provide Electro-convulsive therapy (ECT) patients scheduled for go hungry for at least 4 hours before procedures (8.82 ± 2.22)", "To provide Electro-convulsive therapy (ECT) patients scheduled for enabling the removal of the prosthesis before procedures (8.80 ± 2.19)" and to provide given the proper position for patient during ECT (8.75 ± 2.26). Whereas the lowest average with three roles and responsibilities was determined as "Following social security of patients and to contact with relevant departments to ensure the social security of patient who don't have social security (6.39 ± 2.89)"; "observation for signs of pneumonia (6.59 ± 3.24)" and "Planning and implementation raising awareness and assertiveness training for support the patients and their families (6.78 ± 3.35).

Conclusion: In the context clinical responsibility of psychiatric and mental health nursing to do their legal responsibilities; The need to be addressed training and advisory services to increase awareness the role of "Following social security of patients and to contact with relevant departments to ensure the social security of patient who don't have social security"; "Observation for signs of pneumonia" and "Planning and implementation raising awareness and assertiveness training for support the patients and their families".

S-1449
EFFECT OF REFLEXOLOGY APPLICATION ON ANXIETY

Merve Uğuryol¹ , Ayşegül Bilge¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Aim: This study aims to identify reflexology's effect on anxiety.

Method: This study is based on a pretest - posttest control group. Environment consists of the students of Ege University Nursing Faculty. In the initial phase of the study, anxiety levels of all the students were detected and in the second phase, of those students with a high level of anxiety, 30 constituted the case group and another 30 comprised the control group, who were selected by simple random sampling method. "Introductory Information Form, Beck Anxiety Inventory, The State-Trait Anxiety Inventory and Anxiety Perception Scale" were applied in collecting data. The required written permissions were obtained in order to carry out the research. In the first phase, students in the case and control group were provided with trainings on reflexology. The case group had reflexology applied for six sessions in total. Afterwards, "Beck Anxiety Inventory" and "The State-Trait Anxiety Inventory" were applied simultaneously for the individuals in both case and control groups as a final test and a month later as a monitoring test. Additionally, the case group was also placed on the anxiety perception scale before and after each reflexology session. In analysing the data, descriptive statistics, Paired-Samples T Test, Independent Samples T Test, One Way ANOVA Test, Pearson Correlation, Repeated Measure ANOVA Test were used.

Results: After the application of reflexology, a significant statistical decrease was observed in intergroup Beck Anxiety Inventory average points of both the control and case group individuals ($p=0.00$). As for the intergroup State-Trait Anxiety Inventory average points, a substantial difference was detected in the case group ($p=0.00$). An outstanding statistical difference was also found between the anxiety perception average points of the individuals in the case group that had reflexology applied ($p=0.00$).

Conclusion: Consequently, six-session reflexology application were found to have positive effect on anxiety level.

Keywords: Reflexology, Anxiety, Psychiatric Nursing.

SCHOOL OF HEALTH STUDENTS' PERCEPTIONS REGARDING THE COMMUNICATION ON THE PROFESSIONAL PRACTICE, SELF-COMPASSION AND PROACTIVE PERSONALITY PROFILES: A PILOT STUDY

Özge Sukut¹ , Selver Karaaslan² , Sevil Yılmaz¹ , Hülya Bilgin¹

¹| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

²| Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Aim: The study was carried out to determine the perceptions of nursing and midwifery students' communication in professional practice and profiles of self-compassion and proactive personality.

Methods: The descriptively pilot study' data was collected between May 16, 2016 and June 03, 2016 in a state university with 145 midwifery and nursing students after taken the ethic and intuitions permission. The data form created by researches, it is included socio demographic information (8 item), and the perception of communication with patient, the relatives of the patient, clinical staff, and lecturer who responsible of them. Self-compassion scale (20 items) was used to measure self-awareness. Proactive Scale (10 items) was used to measure the proactive personality structure. The cronbach alfa was found 0.784 of Proactive Scale, 0,720 of Self-compassion Scale. The data was evaluated ANOVA, t-test and descriptive analysis.

Findings: It was found that 66.9% students were women, 69% of them were nursing students, 44,1% of them were in third grade. Midwifery students had statistically higher score in self-compassion scale ($p<0.05$). There was no difference between scales and gender, grade ($p>0.05$). The mean of self-compassion scale was found 80.75 ± 11.90 , and the mean of Proactive Scale was found 42.05 ± 16.86 . According to perspective of communication, the mean of feeling safe was found 5.77 ± 3.76 , while communication with family relative in clinic. It was found that the mean of feeling stress with patient was 3.80 ± 3.60 . The mean of feeling comfortable with patient relative was found 5.29 ± 3.63 . It was found that the mean score was changed between 6.10 and 6.40 while feeling adequate in communication with patient, the relatives of the patient, clinical staff, and lecturer. The lowest mean was found between students and lecturer while feeling satisfaction with lecturer in their communication.

Results: The students had lower proactive personality level, and had moderate self-compression. The students are less safe with patient relative but feel more comfortable with them in their communication. They feel stressful with patient, and moderately feel adequately with them. The satisfaction level was the lowest rates between student and lecturer.

FUTURE EXPECTATIONS OF STUDENTS OF AYDIN HEALTH OCCUPATION SCHOOL

Ömer Faruk Baştuğ¹, Hülya Arslantaş¹

¹| Adnan Menderse Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Purpose: The expectation is to make predictions on what could happen in the future based on previous experiences.³ The future expectation is cognitive maps¹ containing individuals' opinions, interests and concerns regarding the future. The study has been conducted in order to determine the future expectations of students of ADÜ Health Occupation School.

Material-Method: Target population of the study is composed of 869 students studying at nursing, midwifery, nutrition and dietary departments of ADÜ Health Occupation School in March-May 2016; the sample is composed of 650 students who agreed to participate in the study and who were at classes during the research days. In the study, questionnaire form regarding socio-demographic features of the participants and Future Expectations Scale (FES) have been used. FES consists of economic, social, educational, personal-occupational future subscales and the total score is not obtained. For the evaluation of the answers that students gave to the scale, five different levels of points are given to each subsection as low (1-1,79), below the average (1,80-2,59), average (2,60-3,39), above average (3,40-4,19) and high (4,20-5,00). Data obtained are evaluated via SPSS 21 software.

Findings: 32,3% of the students participating the study are second-years, age average is 20.76 ± 1.76 , 81,72% of them are women, 70,6% of them are happy with their department, 59,1% of them believe that they will be appointed right after graduation. 81,5% of them are concerned about the future of our country.

It has been seen that the students had doubts about their economic futures ($\bar{x}=2,30$). They have doubts about that their living conditions ($\bar{x}=2,36$) economic conditions ($\bar{x}=2,40$), welfare levels ($\bar{x}=2,34$), job opportunities ($\bar{x}=2,09$) would be better in the future.

It has been seen that students doubt and had concerns ($\bar{x}=2,05$) about their social futures being not good. Their expectations, regarding that number of problems would decrease in the future ($\bar{x}=1,98$), people would be happier ($\bar{x}=2,02$), we would become a more peaceful and more democratic society ($\bar{x}=1,99$), legal order would be better ($\bar{x}=1,98$) and people would be more respectful towards differences ($\bar{x}=2,13$), have been measured below the average.

Students' expectations regarding their educational future are below average ($\bar{x}=2,50$). They have doubts about that educational capabilities of schools would be better ($\bar{x}=2,40$), better teachers would be trained ($\bar{x}=2,46$) and students would be more qualified ($\bar{x}=2,48$).

Students' expectations regarding their personal-occupational future are above the average ($\bar{x}=3,78$). Their expectations are above average, regarding that they would contribute to their future occupations ($\bar{x}=3,41$), they would be more responsible persons ($\bar{x}=3,73$), they would be more assertive individuals ($\bar{x}=3,73$), they would establish good families ($\bar{x}=3,86$) and they would be individuals beneficial to the society ($\bar{x}=3,94$).

Conclusion: Future expectations of students participating in our research are below the average in general. Studies on this matter are important in terms of determining the reasons and solution to the said problem.

Keywords: University Students, Future Expectation

VALIDITY AND RELIABILITY OF THE FEAR OF CANCER RECURRENCE INVENTORY

Nilgün Kahraman¹ , Duygu Hiçdurmaz¹

¹| Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD, Ankara, Türkiye

Aim: Fear of recurrence is a significant problem for patients in remission. Our country is a valid and reliable tool that enables the determination of this issue. Thus, current and reliability in this study, which is good, can be applied to almost all types of cancer and can be generalized, which is a comprehensive scale "Fear of Cancer Recurrence Inventory" is intended to make the inventory of the Turkish validity and reliability study.

Methods: In this study, the province of Ankara with four universities, five Training and Research Hospital been carried out. Hospital and ethics committees have been obtained before study. The study was worked in groups of four cancers (colorectal, lung, prostate, breast) in 300 patients. Respective languages of the scale, scope and structure validity was tested. To do this primarily by three people who are expert in the language of the scale of the written Turkish translation made and then translated back into English by a person skilled in the language field scale owner. It was checked again by experts and Turkish language experts in the field. grade evaluation questionnaire by 11 psychiatric nursing experts for content validity were applied. Confirmatory factor analysis for construct validity was applied. 3 weeks to 75 patients with intermediate scale invariance by time evaluation was carried out again.

Results: Expert opinion for content validity was assessed by analysis of Kendall's W is not a statistical difference between them (Kendall's W = 0.033, p = 0.173) were found to be compatible with the determined expert points. Explanatory factor analysis of the scale factor with 42 items and the results are collected in 7 charge of all factors were found to be above the 0,70. When the percentage of explained variance explained % 89,196 look shows that this seven of the total variance with the factors. The 42 items and 7 factors at different scales in the applied confirmatory factor analysis in the overall structure seems to provide a good fit ($\chi^2 / df = 3,609$, IFI = 0,901, TL = .893, CFI = 0.900, RMSEA = 0.093, SRM = 0.1063). Scale reliability of the result of the evaluation for each scale and subscale Cronbach's alpha value of 0.90 from was found to be high. It is also determined by test-retest method and it is pointless to apply again the difference between the time scale that does not change based on average scores (p <0.05).

Conclusion: In short, the fear of cancer recurrence can be used in the inventory of Turkish society to the conclusion that a reliable and valid tool has been reached.

Keywords: Cancer, Cancer, Fear Of Recurrence, Survival, Validity And Reliability

THE RELATIONSHIP BETWEEN RESILIENCE AND EMPATHIC TENDENCY OF PSYCHIATRIC NURSES

Nareg Doğan , Nur Elçin Boyacıoğlu , Mehmet Ali Doğan , Neslihan Keser Özcan

Aim: Resiliency which plays an important role for mental health nurses, influences patient care quality, coping and job satisfaction. Besides, the term empathy has a fundamental place for nursing care, associated with resiliency. This article aims to study the relation between resiliency and empathic tendency for mental health nurses who work in psychiatric care.

Methods: This study was conducted with 101 nurses work at mental health hospital in Istanbul and was conducted during May- June 2016. In data collection, "Information Form", "Resilience Scale" and "Empathic Tendency Scale" were used. Data was analyzed using frequency, mean and Spearman correlation test. Ethical permission was obtained from the ethics board of the hospital. The written and oral consent of the nurses were obtained after informing them about the study.

Results: In this study we observed a significant positive correlation between "Resiliency" and "Empathic Tendency" among psychiatric nurses ($r=.0379$, $p=.000$). Together with, there has been positive correlation values between the three subgroups "perception of future", "social skills" and "social resources" of "Resiliency" and "Empathic Tendency". It hasn't been found any association with the other subscales (structured style, perception of self, family cohesion).

Conclusion: It has been established that psychiatric nurses those who has high empathic tendencies, are more resilient.

Keywords: Resilience, Empathic Tendency, Psychiatric Nursing, Turkey

IVth INTERNATIONAL VIIIth NATIONAL PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

“IDEALS AND REALITIES: WHAT WE COULD NOT ACHIEVE”

POSTER PRESENTATIONS

www.pncongress2016.com

7 NOVEMBER 2016 / 09:00-16:00

Poster Panel Number	Poster ID Number
1	1198 EFFECT OF MINDFULNESS-BASED PSYCHOSOCIAL SKILLS TRAINING ON THE LEVELS OF INSIGHT AND FUNCTIONAL RECOVERY IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA
2	1408 THE EFFECTIVENESS OF THE CONFLICT MANAGEMENT EDUCATION ON STAFF IN A MENTAL HEALTH HOSPITAL
3	1102 COUNSELING WITH WEB BASED AND VIDEO CONFERENCE METHODS FOR INDIVIDUALS WITH SCHIZOPHRENIA AND THEIR FAMILIES
4	1310 THE EFFECT OF THE COMMUNICATION SKILLS DEVELOPMENT COURSE ON DEVELOPING ASSERTIVENESS
5	1264 THE EFFECT ON THEIR PROBLEM SOLVING SKILLS, INTERPERSONAL STYLE AND ANGER CONTROL OF PROBLEM-SOLVING TRAINING IN MALE ADOLESCENTS WHO ARE HIGH SCHOOL STUDENTS
6	1313 IMPACT OF THE EDUCATION GIVEN TO HIGH SCHOOL ADOLESCENTS ORIENTED TO PSYCHOLOGICAL DISEASES IN TERMS OF ANTICIPATIONS FOR PSYCHOLOGICAL DISEASES AND SOCIAL DISTANCE
7	1446 EFFECT OF NEURO LINGUISTIC PROGRAMMING TECHNIQUE ON NURSES AND MIDWIVES ON INTRAMUSCULAR INJECTION APPLICATION TO VENTROGLUTEAL AREA.
8	1159 THE EFFICACY OF GROUP THERAPY ON PATIENTS WITH TEMPOROMANDIBULAR DISORDERS
9	1452 THE ROLE OF A MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING COURSE ON NEED FOR AFFECT AND COPING THE STRESS OF NURSING STUDENTS
11	1409 AGENTS OF CHANGE: THE EFFECT OF PEER EDUCATION PROGRAM ON THE PREVENTION OF SUBSTANCE ABUSE
12	1457 EFFECT OF MUSIC THERAPY ON ANXIETY AND SLEEP QUALITY OF ELDERLY CANCER PATIENTS
13	1243 THE IMPACT OF SEXUAL DYSFUNCTION ON QUALITY OF LIFE OF ASTHMA PATIENTS
14	1166 THE EFFECT OF ANXIETY-DEPRESSION STATUS ON PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENTS IN THE PATIENTS UNDERGOING LIVER TRANSPLANTATION
15	1194 FUNCTIONAL STATUS OF PATIENTS WITH CANCER INPATIENTS
16	1199 DETERMINATION OF HOPELESSNESS AND QUALITY OF LIFE LEVELS IN HEMODIALYSIS PATIENTS
17	1299 SOCIAL FUNCTIONING, BODY IMAGE AND STATE OF MIND ASSESSMENT ON DIALYSIS PATIENTS
18	1425 INVESTIGATION OF THE BODY IMAGE AND SEXUAL HARMONY OF THE BREAST CANCER PATIENT
19	1115

	GYNAECOLOGICAL FROM WOMEN'S DETERMINATION of ANXIETY LEVEL
20	1267 PSYCHOLOGICAL, SOCIAL AND ETHICAL DIMENSIONS OF INFERTILITY
21	1370 EVALUATION OF PSYCHIATRIC SCALES USED IN STUDIES AT PREGNANCY PERIOD
22	1369 EVALUATION OF PSYCHIATRIC SCALES USED IN STUDIES AT POSTPARTUM PERIOD
24	1164 RELATIONSHIP BETWEEN THE SYMPTOMS, THEIR MOTHERS' STRESS LEVELS AND QUALITY OF LIFE IN HOSPITALIZED ADOLESCENTS WITH A CANCER DIAGNOSIS
25	1287 PSYCHOSOCIAL ASPECT OF BARIATRIC SURGERY
27	1286 THE EFFECTS OF NURSING CARE BASED ON WATSON'S THEORY OF HUMAN CARING ON THE MENTAL HEALTH OF PREGNANT WOMEN WHO HAVE SUFFERED A PREGNANCY LOSS
28	1440 PSYCHOSOCIAL CARE AND ONCOLOGY NURSING
29	1184 TO EVALUATE THE ABILITY OF NURSING STUDENTS TO DETERMINE THE PSYCHOSOCIAL NEEDS OF PATIENTS WITH CHRONIC DISORDERS.
30	1347 IS THERE A RELATIONSHIP BETWEEN STRESS SYMPTOMS, STRESS LEVEL AND COPING STRATEGIES IN PATIENTS WITH RECEIVING CYTOTOXIC CHEMOTHERAPY?
31	1402 DEPTH EXAMINATION OF STIGMATIZATION EXPERIENCE OF MULTIPLE SCLEROSIS
32	1154 DIABETES SELF-CARE VIEWS OF INDIVIDUALS WITH BOTH PSYCHIATRIC İLLNESS AND TYPE 2 DIABETES AND INDIVIDUALS ONLY WITH TYPE 2 DIABETES
33	1434 PSYCHOEDUCATION STUDIES ON CANCER PATIENTS AND RELATIVES IN TURKEY: A LITERATURE REVIEW
34	1437 VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF JAMES SUPPORTIVE CARE SCREENING FOR CANCER PATIENTS
35	1441 EVALUATION OF THE COMMUNICATION AND EMPATHY SKILLS OF NURSES WHO WORK IN HEMATOLOGY CLINICS
36	1428 THE CORRELATION BETWEEN MENOPAUSAL SYMPTOMS AND LEVELS OF LONELINESS IN WOMEN OF THE AGES 45-60
37	1185 THE EFFECTS OF DEATH ANXIETY ON PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENT IN INDIVIDUALS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE
38	1246 THE EFFECT OF THE BODY IMAGE ON QUALITY OF LIFE IN INDIVIDUALS UNDERGOING HEMODIALYSIS TREATMENT
39	1386 FEAR OF RECURRENCE IN BREAST CANCER SURVIVORS: A QUALITATIVE STUDY
40	1453 DETERMINATION OF THE RELATION BETWEEN PAIN, ANXIETY, DEPRESSION LEVELS AND RELIGIOUS COPING MECHANISMS OF THE INPATIENTS IN A PHYSIOTHERAPY HOSPITAL
41	1174

	THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND LIFE SATISFACTION IN COPD
42	1301 PERCEPTION PROBLEM SOLVING SKILLS ACCORDING TO LOCUS OF CONTROL AND VARIOUS VARIABLE OF CANCER PATIENTS
43	1361 FACTORS CAUSING STRESS IN WOMEN HAVING IN-VITRO FERTILIZATION TREATMENT
44	1197 THE DISEASE-RELATED NEEDS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS' PRIMARY CAREGIVERS AND THEIR ON CARE BURDEN THE EFFECT
45	1295 INFLUENCE OF THE SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF PREGNANT ADOLESCENTS ON SELF CARE ABILITY, SELF ESTEEM AND BODY IMAGE
46	1161 "THE DETERMINATION OF NURSES' MOBBING SITUATION"
48	1285 AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSES' ORGANIZATIONAL TRUST LEVEL AND BURNOUT LEVEL
49	1459 THE EFFECTS OF TERRORISM ON MENTAL HEALTH
50	1306 THOUGHTS OF THE NURSES WORKING AT PSYCHIATRY CLINIC ON WRITING OBSERVATION REPORT
51	1152 THE DETERMINATION OF COPING LEVELS AND CARE BURDEN OF CAREGIVERS OF CHRONIC PSYCHIATRY PATIENTS
52	1281 ANGER, ASSERTIVENESS AND RELATED FACTORS AMONG ADOLESCENTS
53	1291 EVALUATION OF EMPATHIC TENDENCY, RESILINCE, SELF SUFFICIENCY AND PROBLEM SOLVING LEVEL AT COMMUNITY MENTEAL HEALTH CENTERS STAFF
54	1391 ASSERTIVENESS IN PSYCHIATRY PATIENTS' CAREGIVERS AND RELATED FACTORS
55	1412 DETERMINATION OF ATTITUDES TOWARDS ELECTROCONVULSIVE THERAPY OF A GROUP OF WOMEN PSYCHIATRIC PATIENTS
56	1427 CORRELATION BETWEEN THE LIVING STANDARDS OF THE PATIENTS OF SOCIETAL PSYCHOLOGICAL HEALTH CENTERS AND THEIR SOCIAL ADAPTATION
57	1430 THE RELATION BETWEEN BEHAVIORAL PROBLEMS OBSERVED IN SCHOOL-AGE CHILDREN AND PARENTS' ATTITUDES
58	1414 THE RELATIONSHIP BETWEEN CHILDHOOD TRAUMAS AND RISKY BEHAVIOURS, SUICIDE TENDENCY AND DEPRESSION SYMPTOMS
59	1280 INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE STRENGTH OF RELIGIOUS FAITH AND ADHERENCE TO TREATMENT IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA
60	1431 INFECTIONS SEEN IN ADDICTED PATIENTS AND NURSING CARE
61	1420 PROFILE OF SEXUALLY ABUSED GIRLS
62	1398 DETERMINATION OF THE PROPERTIES OF INTERNET USE IN A GROUP OF HIGH SCHOOL

	STUDENT
63	1436 ANALYSES OF VIOLENCE TO WOMAN AFFAIR REFLECTED TUNCELI POLICE DEPARTMENT
64	1348 RELATIONSHIP BETWEEN OF STIGMATIZE WITH QUALITY OF LIFE ON MANISA MENTAL HEALT AND DISEASE HOSPITAL, AHMETLI UNIT
65	1442 ANALYSES OF USING SUBSTANCE AFFAIR REFLECTED TUNCELI POLICE DEPARTMENT
66	1178 THE EVALUATION OF TREATMENT ADHERENCE AND SELF-SUFFICIENCY OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS PARTICIPATING AND NON- PARTICIPATING TO REHABILITATION PROGRAM
67	1388 EFFECTIVENESS OF PHYSICAL ACTIVITY PROGRAM USED TO ALZHEIMER PATIENTS: A SYSTEMATIC REVIEW
68	1390 RECOVERY FOR PEOPLE WITH MENTAL HEALTH PROBLEMS AND MENTAL HEALTH NURSES
69	1397 CARE BURDEN LEVEL AND MENTAL HEALTH CONDITION OF THE FAMILIES OF INDIVIDUALS WITH MENTAL DISORDERS
70	1179 DETERMINATION OF CARE BURDEN AND PSYCHIATRIC SYMPTOM LEVELS AMONG CARE- GIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS
71	1312 ALZHEIMER: AN ETHICAL PERSPECTIVE
73	1351 EXAMINATION OF CARE BURDEN AND COPING METHODS ON CAREGİVERS TO PATIENTS HAVE BEEN DIAGNOSED BIPOLAR DISORDER
74	1252 EXAMINING THE EXPECTATIONS OF THE PATIENT’S RELATIVES IN THE PREOPERATIVE AND POSTOPERATIVE PERIODS
75	1224 ASSESSMENT OF ANXIETY, DEPRESSION, LONELINESS AND STIGMATIZATION IN PATIENTS WITH TUBERCULOSIS

08 NOVEMBER 2016 / 09:00-16:00

Poster Panel Number	Poster ID Number
1.	1170 INVESTIGATION OF HUMANE AND PROFESSIONAL VALUES OF ONCOLOGY NURSES
2.	1196 THE NOTION OF "SOCIAL ENTREPRENEURSHIP" IN NURSING AND ITS SIGNIFICANCE
3.	1200 THE COMPARISON OF EXHAUSTION AND DEPRESSION LEVELS OF HEALTH CARE STAFF WORKING IN A DAY SHIFT WITH THOSE WORKING IN A 24-HOUR-SHIFT
4.	1379 CORRELATION BETWEEN THE LEARNED RESOURCEFULNESS, JOB SATISFACTION AND MEANS OF COPING WITH STRESS AMONG NURSES
5.	1143 THE ROLES OF PSYCHIATRIC NURSES ON INTERCULTURAL ADAPTABILITY OF MIGRANTS
6.	1300 STUDIES ON MOTIVATIONAL INTERVIEWING IN PSYCHIATRIC NURSING:AN ANALYSIS
7.	1447 THE RELATIONSHIP BETWEEN QUALITY OF LIFE AND BURNOUT LEVELS OF NURSES
8.	1250 SPIRITUALITY AND SPIRITUAL CARE RELATED PERCEPTIONS OF NURSES WORKING AT THE INPATIENT SERVICES OF A UNIVERSITY HOSPITAL
9.	1251 THE IMPORTANCE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT AND CONSULTING SERVICES FOR EMPLOYEE
10.	1268 EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ETHICAL DECISION MAKING LEVELS AND PROFESSIONAL SELF-CONCEPTS OF NURSES'AND INFLUENCING FACTORS
11.	1399 DETERMINATION BETWEEN CLINICAL DECISION MAKING SITUATIONS WITH SOCIOTROPIC AUTONOMIC PERSONALITY FEATURES OF NURSES
12.	1206 NURSES DEATH ANXIETY, ATTITUDES AND INFLUENCING FACTORS ABOUT THE CARE OF DYING PATIENT
13.	1249 DETERMINATION OF PERCEPTION OF PATIENT SAFETY and BURNOUT LEVELS AMONG NURSES WORKING IN A UNIVERSITY HOSPITAL
14.	1350 INVESTIGATION OF SAFETY THREAT COMING FROM PATIENT TOWARDS THE PSYCHIATRIC NURSE
15.	1406 EMPATHIC TENDENCY OF CONTROL METHODS USED BY NURSES IN A MENTAL HEALTH-DISEASE AND TO BE EXAMINED IN TERMS OF SOME VARIABLES
16.	1438 A STUDY ON VIOLENCE TOWARDS STAFFS OF A UNIVERSITY HOSPITAL EMERGENCY SERVICE
17.	1461 ORGANIZATIONAL SILENCE AMONG ACADEMICIAN NURSES: WHY DO THEY REMAIN SILENT AND WHICH ISSUES LEAD THEM TO DO SO?
18.	1471 DYSFUNCTIONAL ATTITUDES OF HEALTH PROFESSIONALS AND THE EFFECT OF THESE ATTITUDES ON LEVEL OF BURNOUT
19.	1214 THE RELATION BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ATTITUDES AND BEHAVIOURS OF NURSES WHO WORK IN A MENTAL HEALTH HOSPITAL IN REGARDS TO MENTAL ILLNESSES AND

	PATIENTS
20.	1182 DETERMINATION OF THE SPIRITUAL SUPPORT PERCEPTION OF INTENSIVE CARE UNIT NURSES: A PILOT STUDY
21.	1307 EXAMINATION OF NURSES' ALTRUISM BEHAVIORS IN TERMS OF TRANSACTIONAL ANALYSIS EGO STATES
22.	1135 AN EVALUATION OF STATE OF MENTAL OF CARE STAFF WORKING AT A CARE AND REHABILITATION CENTER
23.	1210 THE EFFECT OF PSYCHOEDUCATION ON PROFESSIONAL QUALITY OF LIFE AND POST-TRAUMATIC GROWTH LEVELS OF NURSES WHO WORK WITH ONCOLOGY PATIENTS
24.	1339 REVIEW OF CARE-ORIENTED NURSE-PATIENT INTERACTION IN NURSES GIVING CARE FOR PSYCHIATRY PATIENTS
25.	1345 DO NURSES FEEL BURNOUT?
26.	1450 RELATIONSHIP BETWEEN INTERNET ADDICTION AND IMPULSIVITY OF ACADEMICIANS
27.	1454 RELATION BETWEEN THE RESILIENCE AND OCCUPATIONAL SATISFACTION, BURNOUT AND COMPASSION FATIGUE LEVELS OF NURSES WORKING AT INTENSIVE CARE UNITS
28.	1472 NURSING CARE AND APPLICATIONS OF THE PATIENTS THAT FOLLOWED BY THE DIAGNOSIS OF OPIOID USE DISORDER IN A PSYCHIATRIC CLINIC
29.	1328 EVALUATION OF NURSING DIAGNOSES DETERMINED BY NANDA OF PATIENTS WHO MENTAL HEALTH AND ILLNESS TREATED IN CLINICAL
30.	1365 IDENTIFYING FATIGUE AND LIFE SATISFACTION LEVELS OF EMPLOYEES IN BARRIER-FREE LIVING AND REHABILITATION CENTER
31.	1188 THE RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND CONFLICT SOLUTION
32.	1181 FREQUENCY OF 1ST CLASS SCHOOL STUDENT ENURESIS IN, MOTHER OF ATTITUDE AND ASSOCIATED FACTORS
33.	1147 EARLY PERIOD SELF-CARE ABILITY AND CARE REQUIREMENTS OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS AFTER DISCHARGE
34.	1148 THE EFFECT OF SOCIAL SUPPORT TO TREATMENT ADHERENCE IN PSYCHIATRIC PATIENTS
35.	1205 FAMILY ENVIRONMENT, INTERNALIZED STIGMA AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA
36.	1238 FAMILY FOCUSED CARE IN CHRONIC PSYCHIATRIC DISORDERS: FAMILY SYSTEMS NURSING MODEL
37.	1284 IMPLEMENTATION OF SOLUTION FOCUSED APPROACH AT ADOLESCENTS WITH ADHD: EXPERIENCES RELATED TO INTERVIEWS
38.	1334 REORGANIZATION OF PSYCHIATRIC NURSE ROLE COMPONENTS IN A PSYCHIATRIC UNIT TO IMPROVE THE QUALITY OF PATIENT CARE
39.	1335

	ATTACHMENT STYLES AND IMPACTS OF INTERNET ADDICTION TO THE MARITAL ADJUSTMENT
40.	1358 DISCHARGE PROCESS OF PSYCHIATRIC PATIENTS
41.	1451 PERCEPTION OF THE SELF CARE ABILITIES OF THE FEMALE IN-PATIENTS IN THE PSYCHIATRY SERVICE BY PATIENTS AND NURSES
42.	1138 THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND SUICIDE PROBABILITY IN PATIENTS WITH PSYCHIATRIC DISORDER
43.	1136 INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN OF PERCEIVED SOCIAL SUPPORT AND BURNOUT LEVELS AND CHILD-REARING ATTITUDES IN MOTHERS OF CHILDREN DIAGNOSED WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER
44.	1219 CHILDHOOD TRAUMAS, DEPRESSION AND MATERNAL ATTACHMENT IN ADOLESCENT AND NON-ADOLESCENT MOTHERS
45.	1395 EVALUATION OF DRUG SIDE EFFECTS ON MEDICATION ADHERENCE IN PATIENTS USING ANTIPSYCHOTICS
46.	1421 VALIDATION OF THE TURKISH TRANSLATION OF THE COGNITIVE TEST ANXIETY SCALE-REVISED
47.	1462 DETERMINING THE RELATION BETWEEN CAREGIVER BURDEN FOR INDIVIDUALS HAVING NEUROLOGICAL DISEASE AND THEIR COPING WAYS WITH STRESS
48.	1257 DETERMINATION HOPELESSNESS LEVEL AND PERCEIVED SOCIAL SUPPORT OF MOTHERS OF DISABLED CHILDREN
49.	1407 SEXUAL FUNCTIONS IN BIPOLAR DISORDERED EVALUATION
50.	1375 FAMILY STRUCTURE IN PSYCHOTIC DISORDERS
51.	1378 QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA AND RESPONSIBILITIES OF PSYCHIATRIC NURSES
52.	1410 A HIDDEN VALUE OF TURKEY: COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTERS
53.	1368 INEVITABLE FACT: ELDERLINESS OLD AGE DEPRESSIONS AND ATTITUDES OF NURSING
54.	1293 PRACTISES OF HYPNOSIS IN MEDICINE AND PROGRESS IN TURKEY
55.	1290 CASE MANAGEMENT AND PROBLEM SOLVING SKILLS OF COMMUNITY MENTAL HEALTH NURSES; IDEALS AND REALITIES
56.	1315 USE OF ROY ADAPTATION MODEL: REVIEW
57.	1311 SWALLOWED BY SCHIZOPHRENIA -ENGULFMENT WHO STARTED THAT?
58.	1288 PSYCHOSOCIAL ASPECTS OF AMPUTATION
59.	1289 THE EFFECT OF MUSIC IN THE SURGICAL PROCESS
60.	1177 BARRIERS IN COMMUNITY MENTAL HEALTH SERVICES

61.	1242 RISK GROUP IN MENTAL HEALTH: MIGRATED INDIVIDUALS
62.	1278 HOMOSEXUALITY IN THE OTHER SECTION OF SOCIETY
63.	1105 PERSONEL HYGIENE IN SCHIZOPHRENIA PATIENTS
64.	1302 PROTECTIVE MENTAL HEALTH IN THE PROCESS OF MARRIAGE AND BEING PARENT
65.	1380 BACH FLOWERS: THE RECOVERY POWER OF FLOWERS FOR EMOTIONS AND MENTAL PROBLEMS
66.	1381 BIONEUROEMOTIONEL SYSTEM: THE COLLABORATION OF BIOLOGY –BRAIN- EMOTIONS
67.	1572 ANALYSIS OF PRESENTED PAPERS IN PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS IN TURKEY
68.	1240 PERCEIVED STRESS, PERCEIVED SOCIAL SUPPORT, SUBJECTIVE WELL-BEING AND RELATED FACTORS IN NURSING STUDENTS

09 NOVEMBER 2016 / 09:00-14:00

Poster Panel Number	Poster ID Number
1.	1429 CAREGIVER BURDEN IN CHRONIC MENTAL ILLNESS: A SYSTEMATIC REVIEW
2.	1139 RECOVERY IN MENTAL DISEASES
3.	1157 CLINICAL STUDIES ON PSYCHIATRIC PATIENTS, ETHICS AND NURSING
4.	1303 NURSING INTERVENTIONS FOR THE PREVENTION OF DEPRESSION RELATED SUICIDES AT PUBERTY
5.	1433 SILENT SCREAMS: CHILDREN WHO ARE VICTIMS OF SEXUAL ABUSE
6.	1355 STIGMATIZATION AND NURSING
7.	1248 FATHERHOOD ROLE: THE ROAD OF ATTACHMENT FROM ADDICTION
8.	1277 REHABILITATION METHODS USED FOR TREATMENT ADHERENCE OF PSYCHIATRIC PATIENTS IN TURKEY: SYSTEMATIC REVIEW
9.	1392 STATE OF QUALITATIVE RESEARCH IN NURSING IN TURKEY
10.	1165 VIEWS OF NURSING STUDENTS ABOUT CHOOSING PSYCHIATRIC NURSING INTERNSHIP
11.	1373 EVALUATION OF NURSING STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS SEEKING PSYCHOLOGICAL HELP AND FACTORS AFFECTING THEIR ATTITUDES
12.	1401 EVALUATION OF THE MENTAL CONDITION OF GROUP OF UNIVERSITY STUDENT
13.	1494 INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE LOVE ATTITUDES, SUBMISSIVE BEHAVIORS OF NURSING STUDENTS AND SOME VARIABLES
14.	1426 EVALUATION OF ANXIETIES OF NURSING STUDENTS RELATED WITH DEPOT HOSPITAL FOR CLINIC IMPLEMENTATIONS DUE TO PRELIMINARY PREPARATION AND OTHER FACTORS
15.	1101 INVESTIGATING NURSING STUDENTS OF METACOGNITIVE READING COMPREHENSION AWARENESS
16.	1316 THE RELATION BETWEEN SELF-EFFICACY AND THE CHOICE OF A PROFESSION OF STUDENTS IN HEALTH HIGH SCHOOL
17.	1424 VIEWS AND ATTITUDES TOWARDS HOMOSEXUALITY OF NURSING FACULTY STUDENTS
18.	1083 THE EFFECT OF PSYCHOEDUCATION PROGRAM GROUNDED ON THE PROFESSIONAL SOCIALIZATION THEORY UPON SOCIAL SKILL LEVELS OF NURSING STUDENTS
19.	1213 STIGMATIZATION TENDENCY OF NURSING AND SOCIAL SERVICE SENIOR STUDENTS
20.	1168 THE RELATIONSHIP BETWEEN PROBLEM – SOLVING SKILLS AND RESILIENCE OF THE UNDERGRADUATE STUDENTS
21.	1211

	CREATIVITY LEVELS AND PROBLEM-SOLVING SKILLS OF NURSING STUDENTS
22.	1423 INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN STUDENT NURSES' HUMOR STYLES AND ANGER EXPRESSION STYLES
23.	1443 EFFECT OF MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING CLINICAL APPLICATION TO BELIEFS TOWARD MENTAL ILLNESS
24.	1405 THE RELATIONSHIP BETWEEN EATING ATTITUDES AND RISK OF ALCOHOL, SUBSTANCE AND INTERNET ADDICTION OF UNIVERSITY STUDENTS'
25.	1419 PERSONAL OBSTACLES OF NURSING STUDENTS IN USE OF THERAPEUTIC COMMUNICATION SKILLS
26.	1468 RELATION BETWEEN VOCATIONAL MOTIVATION SOURCES AND THEIR PROBLEMS AND STRESS OF INTERN NURSES
27.	1144 A DAY IN MANISA: OVERALL IMPRESSION OF NURSING STUDENTS FROM FETHIYE SCHOOL OF HEALTH ON A MENTAL HOSPITAL
28.	1180 POSSIBILITY OF SUICIDE AND PROBLEM SOLVING LEVEL OF DEMOGRAPHIC VARIATIONS IN TERMS OF THE COMPARISON: FACULTY FACULTY OF MEDICINE AND HEALTH SCIENCES RESEARCH ON NURSING STUDENTS: STUDY 1- ASSESSMENT
29.	1209 UNIVERSITY SENIOR NURSING STUDENTS'S OPINIONS ABOUT BUSSINESS LIFE: QUALITATIVE RESEARCH
30.	1215 THE EFFECT OF MENTAL HEALTH AND DISEASES COURSE ON THE NURSING STUDENTS'S SOCIAL DISTANCE, ATTITUDE AND STIGMATIZATION TENDENCY TOWARDS SCHIZOPHRENIA
31.	1235 TO DETERMINE ANXIETY AND DEPRSESSION LEVELS AND TO EVALUATE MENTAL STATE OF STUDENTS AT YUSUF ŞEREFOĞLU HEALTH HIGH SCHOOL
32.	1237 SOCIALISATION LEVEL OF NURSING UNDERGRADUATES ON VIRTUAL PLATFORMS AND THE AFFECTING FACTORS
33.	1239 THE EFFECT OF INTERPERSONAL RELATIONS TRAINING OF NURSING STUDENTS AND ITS EFFECT ON THEIR VIRTUAL AND INTERPERSONAL RELATIONSHIP
34.	1171 PSYCHOACTIVE SUBSTANCE USE OF AYDIN HEALTH COLLEGE STUDENTS AND RELATED FACTORS
35.	1247 HEALTHY LIFESTYLES AND DEPRESSION LEVELS OF THE STUDENTS IN THE HEALTH SCIENCES FACULTY
36.	1255 COMPARISON OF NURSING STUDENTS HAVING EDUCATION WITH THE PROBLEM-BASED LEARNING WITH THOSE HAVING EDUCATION WITH THE TRADITIONAL METHOD IN TERMS OF THEIR ATTITUDES TOWARDS PSYCHIATRIC PATIENTS, CAREER CHOICES AND PERCEPTION OF THE PSYCHIATRIC NURSING
37.	1473 PROBLEMATIC MOBILE PHONE USE IN ADOLESCENTS
38.	1151 STUDENTS' ASSESSMENT TOWARDS THE PSYCHOEDUCATION-BASED SOCIAL SKILL TRAINING COURSE
39.	1208 NURSING STUDENTS 'OPINION AND KNOWLEDGE LEVELS ABOUT PSYCHOSOCIAL CARE

40.	1230 THE EFFECT OF UNDERGRADUATE DEGREE IN NURSING ON THE OPINION AND SOCIAL DISTANCE OF THE STUDENTS FOR PSYCHIATRIC PATIENTS
41.	1308 THOUGHTS AND EXPERIENCES OF INTERN STUDENTS AT PSYCHIATRY CLINIC CONCERNING PATIENT CARE
42.	1318 THE PROPERTIES OF MASTER'S THESIS OF PSYCHIATRIC NURSING
43.	1332 A LONGITUDINAL STUDY OF PROFESSIONAL SELF CONCEPT AND SELF-ESTEEM IN STUDENT NURSES
44.	1404 AN EXAMINATION OF STRESS DURING THE FIRST CLINICAL EXPERIENCE OF FIRST-YEAR NURSING STUDENTS, THEIR BIO-PSYCHO-SOCIAL RESPONSE TO STRESS, AND THEIR STRESS COPING BEHAVIORS
45.	1220 EVALUATION OF ATTITUDES FOR PROFESSION PRIVATE VOCATIONAL HEALTH HIGH SCHOOL NURSING STUDENTS'
46.	1343 EXAMINING NANDA NURSING DIAGNOSES IN CLINICAL PRACTICE OF PSYCHIATRIC NURSING COURSE OF THE VOCATIONAL HEALTH HIGH SCHOOL FINAL YEAR STUDENTS
47.	1456 EXAMINATION OF EMOTIONAL CONTROL AND LIFE QUALITIES OF SENIOR NURSING STUDENTS
48.	1460 CLINICAL PSYCHIATRY INTERN STUDENTS ABOUT SKILLS NURSING DIAGNOSTIC DETECTION AND EFFECTIVE FACTORS OF EXAMINATION
49.	1464 THE EVALUATION OF THE MENTAL STATUS OF NURSING STUDENTS
50.	1367 EXAMINATION OF INTERNET ADDICTION AND FAMILY PROBLEMS IB UNIVERSITY STUDENTS
51.	1266 NUTRITION LITERACY, EATING BEHAVIOURS AND OBESITY IN UNIVERSITY STUDENTS STAYING AT DORMS
52.	1236 LEARNED RESOURCEFULNESS, SELF-EFFICACY AND HOPE SCALES OF NURSING STUDENTS
53.	1227 THE RELATIONSHIP BETWEEN LEVELS OF HIGH SCHOOL STUDENTS' ASSERTIVENESS AND SOCIAL PHOBIA AND SUBMISSIVE BEHAVIORS
54.	1330 ETHICAL APPROACHES TO PSYCHIATRY PATIENTS OF NURSING STUDENTS
55.	1233 THE RELATION BETWEEN BODY IMAGE, SELF-ESTEEM AND EATING ATTITUDES WITH BODY MASS INDEX IN NURSING STUDENTS
56.	1371 UNIVERSITY STUDENTS' SMOKE, ALCOHOL AND DRUG USE AND LEVEL OF TENDENCY TO VIOLENCE
57.	1570 EVALUATION OF AUTOMATIC THOUGHTS AND MENTAL STATES OF THE UNIVERSITY STUDENTS WHO WILL BE HEALTH PROFESSIONALS
58.	1244 EFFECTS OF PARENTAL ATTITUDES ON ADOLESCENTS VIOLENT BEHAVIOR
59.	1296 INTERNET USAGE BEHAVIOR AND INTERPERSONAL RELATIONSHIP AND SOCIAL SKILLS OF COLLEGE STUDENTS

**THE EFFECT OF PSYCHOEDUCATION PROGRAM GROUNDED ON THE PROFESSIONAL
SOCIALIZATION THEORY UPON SOCIAL SKILL LEVELS OF NURSING STUDENTS**

Hatice Öner Altıok¹ , Besti Üstün²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Üsküdar Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Fakültesi. Hemşirelik Bölümü

This study was conducted to investigate the effect of psychoeducation program grounded on the professional socialization theory upon social skill levels of students.

The type of the study was quasi-experimental while investigating the effect of psychoeducational intervention, which was applied during the second stage of the study, upon social skill levels of students; and it had pretest-posttest control group design. The sample of this stage consisted of a total of 120 volunteer students (60 experimental and 60 control group). A psychoeducational program involving six sessions was applied on the experimental group. Social Skill Inventory was used in the data collection process. While independent samples t-test was used for the evaluation of the data, variance analysis (ANOVA) and bonferroni test were used for repeated measurements. Measurements were performed before and after the intervention during third and sixth months. While a significant increase was observed on social skill scores of students who participated in the psychoeducational group during the 3rd and 6th month follow-ups after the program, we observed no change in the control group. A significant difference was observed on social skill levels during the intragroup evaluation of the social skill inventory.

It was suggested to organize the psychoeducational programs independently from lessons at schools that train nurses in order to develop the social skill levels of students.

Keywords: Professional Socialization Process, Professional Identity, Stress Of Nursing Students, Social Skills, Psychoeducation

P-1101
INVESTIGATING NURSING STUDENTS OF METACOGNITIVE READING COMPREHENSION
AWARENESS

Reyhan Eskiuyurt , Birgül Özkan , Candan Deliduman , Rabia Mina Abbak

Introduction and Objectives: In this research is conducted to investigate the metacognitive reading comprehension awareness of fourth grade nursing studnets.

Methods: The research is conducted 90 fourth grade students who've studied Nursing Department Yıldırım Beyazıt University Faculty of Health Science between spring semester 2015-2016. Data are collected using personal form, "The Metacognitive Awareness of Reading Comprehension Scale" and "Textbook Evaluation Form". Data analysis in SPSS 16 program average, percentage distribution, t-test and Pearson Correlation analysis were performed.

Results: In this study, we've found The Metacognitive Awareness of Reading Comprehension Scale scor average of female students are 58.91, The Metacognitive Awareness of Reading Comprehension Scale scor average of male students are 58,66. It is not statistically significant difference between academic success and metacognitive awareness of reading comprehension ($p > .05$).

Conclusions: Research results have showed that books about psychiatry content helped to understand subject and increase interested in about psychiatry lesson for students.

Keywords: The Metacognitive Awareness Of Reading Comprehension, Nursing, Students.

P-1102
**COUNSELING WITH WEB BASED AND VIDEO CONFERENCE METHODS FOR INDIVIDUALS
WITH SCHIZOPHRENIA AND THEIR FAMILIES**

Birgül Özkan¹ , Reyhan Eskiuyurt¹

¹| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

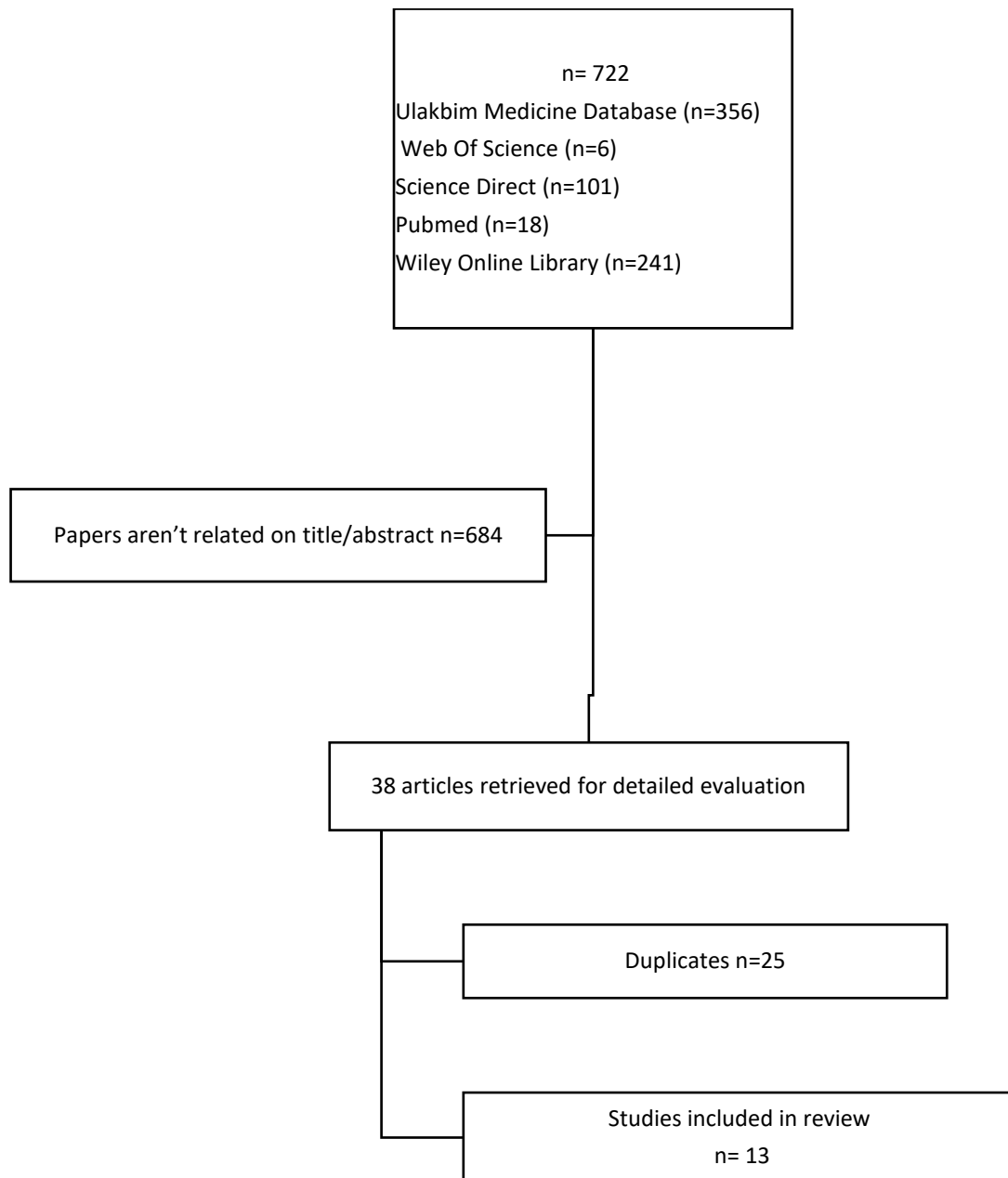
Objective: The aim of this study is defining effects of interventions including web-based and video conference for individuals with schizophrenia and their families and collecting results of studies in this topic and analyzing them.

Methods: A quantitative systematic review was conducted. Reviews, last of them was made in February 2016, were performed with controlling Ulakbim Medicine Database, Web of Science, Science Direct, Pubmed and Wiley Online Library databases.

Results: Six studies which examine web-based intervention oriented individuals with schizophrenia; three studies which examine web-based intervention and two studies which examine video-based intervention for caregivers of individuals with schizophrenia.

Conclusion: Interventions including web based and video conference have specific advantages. They involve increment in the level of disease information, decrement in positive symptoms of disease, decrement in stress perception and development in social support perception. Psychoeducation which is given with web based and video conference interventions is beneficial for individuals with schizophrenia and their families.

Keywords: Counseling, Psychoeducation, Schizophrenia, Video-Based Intervention, Web-Based Intervention.

P-1105
PERSONEL HYGIENE IN SCHIZOPHRENIA PATIENTS

Hülya Kök Eren¹

¹| Eskişehir Sağlık Bilimleri Fakültesi

Object: This study of schizophrenia patients' knowledge and practices relating to individual hygiene and personal hygiene was conducted to evaluate the training.

Materials and Methods: Quasi-experimental research in the Community Mental Health Center and was conducted with 74 patients with schizophrenia. The questionnaire consists of 3 parts. The first section contains 12 questions consisting of demographic information about the patient and his family. 5 questions about the disease in the second section and 23 questions were asked about the participant's personal hygiene practices in the third part. Pre-test applied to patients before training. Then the community have been trained as a slide show about personal hygiene at the Mental Health Center. The last test was administered three weeks after the training. Percentage distribution in statistical analysis, average and McNemar's test was used. The significance level of $p < 0.05$ were taken.

Results: The average age of patients in the study was 41.28 ± 1.59 . Prior training, 66.2% ($n = 49$) of patients have using hand washing with soap and water, after training 100.0% ($n = 74$) uses hand washing with soap and water. While before the training, 32.4% ($n=24$) of the participants are washing their feet every day, 56.8% ($n = 42$) of the patients are washing their feet every day after training. Before the training, 14.9% ($n = 11$) of the participants on a regular basis the outer ear with a damp cloth and clean the back, after training, 43.2% ($n = 32$) of respondents have stated that clean the ears regularly with a damp cloth. Whereas 21.6% ($n = 16$) of the participants before the training, are brushing their teeth, after training 40% ($n = 30$) of the participants are brushing their teeth two times a day. Prior training 39.2% ($n = 29$) of the patients have using water and toilet paper in the toilet cleaning, post-training 68.9% ($n = 51$) of the participants stated that the use of water and toilet paper. Information about the socio-demographic characteristics of the patients and hand washing time is given in Tables 1 and 2.

Conclusions and Recommendations: In our study was found that patients with schizophrenia did not show enough care with personal hygiene and without knowledge. Personal hygiene stimulates their interest in the role-play, skit, the seminar is understood that the regulation is important and necessary.

Keywords: Schizophrenia, Hygiene, Hand Washing

Table 1. Socio-demographic characteristics of patients

Mean age	41.28 $\pm$ 1.59	
	n	%
Gender		
Female	34	45.9
Male	40	54.1
Marital Status		

Married	16	21,6
Single	41	55,4
Divorced	17	23,0
Educational Status		
Illiterate	7	9.5
Literate	14	18.9
Primary education	28	37.8
High school	25	33.8
Monthly income		
500 tl and under	10	13.5
500- 1000 tl	13	17.6
1500- 2000 tl	30	40.5
2000 TL and above	21	28.4

Table 2. Hand Washing Time of the Patients (n = 74)

El Yıkama Zamanı	Before education				After education				Test	
	Every time		Never		Every time		Never		t	p
	n	%	n	%	n	%	n	%		
After get up	52	70,3	22	29,7	71	95.9	3	4.1	4.433	0.000
Before eating food	43	58.1	31	41.9	73	98.6	1	1.4	7.055	0.000
After eating food	51	68.9	23	31.1	69	93.2	5	68.2	3.845	0.000
Before entering the toilet	29	39.2	45	60.8	58	78.4	16	21.6	9.547	0.000
After entering the toilet	62	83.8	12	16.2	72	97.3	2	2.7	2.793	0.007
Someone with buckles	12	16.2	62	83.8	42	56.8	32	43.2	5.647	0.000
As for outside to home	25	33.8	49	66.2	54	73.0	20	27.0	5.291	0.000
After touch money	11	14.9	63	85.1	27	36.5	47	63.5	3.085	0.003
After sneeze	22	29.7	52	70.3	48	64.9	26	35.1	5.179	0.000
After coughing	7	9.5	67	90.5	15	20.3	59	79.7	1.920	0.059

GYNAECOLOGICAL FROM WOMEN'S DETERMINATION of ANXIETY LEVEL

Kübra Kayaoğlu¹ , Hatice Pekince¹ , Canan Kılıçkaya²

¹| Firat Üniversitesi Kovancılar Meslek Yüksekokulu

²| Giresun Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Aim: Gynaecological, sexually transmitted infections, in any case do not go the way of the genital cancers and early diagnosis is very important for the protection of women's health (Demir ve Yeşiltepe Oskay 2014). In the women from gynecological examination anxiety, one of the most common psychological problems (Altay ve Kefeli 2012). The research was conducted in order to define the anxiety of women who undergo a gynecological examination.

Material & Methods: Research Elazığ Education and Research Hospital Maternity Outpatient Clinic at 14/03 / 2016-15 / 04/2016 were made between. The sample of the study age range 20-49, JM and has a total of 177 women who agreed to participate in the study. Data and information of the women in order to determine the anxiety level for examination Spielberg et al (Oner, Le Compte, 1983) organized by the State collected by anxiety scale. The data obtained in this study using SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) were analyzed using Windows 20 program. Data assessing the percentage calculation, Student's t- test and one -way ANOVA methods were used.

Findings: Research before the end of the women Gynaecological state anxiety score average is 41.17 ± 7.30 . Age, level of education, the difference between mean scores of anxiety by professional status and marital status were not statistically significant ($p > 0.05$).

Conclusion: Women 's gynecological examination before the " moderate anxiety " is determined to live. The results are in line with the relevant literature and women 's age, level of education, professional status, regardless of the marital status of women in the gynecological examination can be said to be caused by anxiety experienced at different levels (Mete 1998; Özbek 2006; Erbil ve ark. 2008; Altay ve Kefeli 2012; Demir ve Yeşiltepe Oskay 2014).

Keywords: Anxiety, Gynecological Examination, Woman

AN EVALUATION OF STATE OF MENTAL OF CARE STAFF WORKING AT A CARE AND REHABILITATION CENTER

Haydar Kaya¹ , Birgül Özkan²

¹| Turgut Özal Üniversitesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

The present study is a complementary type research and carried out to evaluate state of mental of care staff working at a care and rehabilitation center.

The study was conducted at Ankara Saray Life Without Disabilities Care and Rehabilitation Center during January 2015 - April 2015. 445 nursing personnel working at the center made up the sampling of the study. Descriptive Data Form, Brief Symptom Inventory (BSI) were used in data collection. The data were collected by face to face interview method. SPSS 21 package program was used for statistical analyses and calculations, and MS-Excel 2013 programs were used for graphic drawing. Statistical methods, number, percentage, median, Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis, and Bonferroni corrected Mann-Whitney U test was used for data evaluation. Statistical significance level was accepted as $p < 0.05$.

According to the study findings, a statistically significant difference was found between SSI medians and the effect of employment type on social life, problematic area, stress experienced during the past year, and previous mental problems. There was statistically significant difference determined between educational status and income perception and only paranoid thought sub dimension, and the behaviour developed against the experienced occupational problems and obsessive compulsive disorder, depression and paranoid thought sub dimensions. There was no statistically significant difference found between SSI score medians of care staff's individual characteristics such as gender, age, marital status, number of children, employment period, employment type, presence of social opportunities, and activity state.

Suggestions were presented to determine mental problems of the nursing personnel based on the experienced problems and to meet necessities of the individuals based on the study results.

Keywords: Care And Rehabilitation Center, Care Staff, Brief Symptom Inventory, State Of Mental

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN OF PERCEIVED SOCIAL SUPPORT AND BURNOUT LEVELS AND CHILD-REARING ATTITUDES IN MOTHERS OF CHILDREN DIAGNOSED WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER

Hatice Polat¹ , Sibel Asi Karakaş²

¹| Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

²| Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD

Pubescence is a stressful period of increased high-risk behaviors, such as suicide and self-harm. According to the World Health Organization (WHO), suicide is the most common cause of death among adolescents. Deaths from suicide among young people in our country are lower compared with other countries. However, adolescent suicide attempts, has become one of the most common causes of application of psychiatric references to the emergency room. TÜİK (TSI) (2015) report has indicated that the suicide rate among women was found as 18 % within the 15-19 age group while this figure for men was found as 12.8 % within the 20-24 age group.

In studies with adolescents having depression for suicidal behavior; gender, low socioeconomic status, family problems, presence of depression in parents, low levels of education, truancy, domestic exposure to physical abuse, previous history of suicide attempt of parents or patient, self-despair, low self-esteem, substance-use disorders like factors were determined.

It was observed that the depression at puberty changes person's life negatively. By considering the high risk of suicide in people with depression, nursing interventions for the prevention of depression related suicides at puberty is of crucial importance. This study was performed for the purpose of compiling the nursing interventions for the prevention of depression related suicides at puberty by scanning; Pub-Med, Science Direct, Google School, EBCS-host databases with the keywords "Psychiatric nursing and suicide prevention", "Suicide prevention programs", "Suicidal adolescents with depression" in English and "Psikiyatri hemşireliği ve intihar önleme", "İntihar önleme programları", "Depresyonu olan ergenlerde intihar", and in Turkish. Being an experienced and well-equipped health professional establishing a 24 hours' therapeutic communication with the patient, the Nurse has an active role for the prevention of suicidal attempts. Some of the depression and hence suicide prevention introduction and

Purpose: Attention Deficit Hyperactivity Disorder DHD affects both the children diagnosed with it and their parents¹. In fact, it affects families as negatively as terminal illnesses in childhood³. Sudden changes in the moods of children with ADHD and their failure to control the anger and inconsiderate behaviours caused by impulsivity and the repetition of the same mistakes without learning a lesson negatively affects these children's peer relationships, social skills and ability to communicate with authority figures⁴. Therefore, it is very difficult for many parents to live with and to control a child with ADHD and behavioural problems². This study, to investigate perceived social support and burnout levels and child raising attitudes in mothers of children diagnosed with attention deficit hyperactivity disorder.

Material and Method: The study population included the parents of 399 children who were newly diagnosed with ADHD and received treatment at the Child and Adolescent Psychiatry Outpatient Clinic between January 2014 and June 2015. The study sample included 159 mothers of children with ADHD in the 6-16 age group who presented to the outpatient clinic with their mothers and whose mothers agreed to participate in the study. The data were collected using a descriptive data form for the socio-demographic characteristics of the mothers, the Maslach Burnout Inventory, the Multidimensional Scale of Perceived Social Support and the Family Life and Child-Rearing Attitude Scale. Percentages and the Pearson Correlation Analysis were used for evaluating the data.

Results: There was a significant correlation between the child-rearing attitudes of the mothers of children with ADHD, and their burnout and perceived social support ($p<0.01$). The mothers who demonstrated negative child-rearing attitudes were found to perceive a lower level of social support and to experience more burnout ($p<0.01$). It was determined that mothers of children with ADHD displaying negative child-raising attitudes.

Conclusion: In conclusion, the mothers of children with ADHD showed negative child-raising attitudes, perceived social support low and had higher burnout levels, also mothers of negative child-rearing attitudes, lower level of social support and burnout levels were related to each other.

Keywords: Burnout, Child-Raising Attitude, Social Support

ADHD: Attention deficit hyperactivity disorder

THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND SUICIDE PROBABILITY IN PATIENTS WITH PSYCHIATRIC DISORDER

Ahmet Çapar¹, Döndü Çuhadar²

¹| Kilis Devlet Hastanesi

²| Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Introduction: Psychological resilience has positive effects on the coping status of individuals with stressors while also protecting against suicide (1). When psychological resilience is compared with stressors or risk factors related with suicide, it is stated that it is the skill, perception or belief group that protects the individual from suicide attempt (2).

Objective: The study was carried out in a comparative and descriptive manner in order to determine the relationship between psychological resilience and suicide probability in patients with psychiatric disorders.

Method: The study was carried out during September 1st2015 –September 30th2016 with the 280 individuals, 139 of them were psychiatric patients and 141 of them were healthy individuals. “Personal Information Form”, “Resilience Scale for Adults (RSA)” and “Suicide Probability Scale (SPS)” were used as data acquisition tools in the study. The data were evaluated by using mean, t-test and correlation analysis via IBM SPSS 22 software.

Results: In this study it was determined that suicide probability was higher in psychiatric patients; psychological resilience was higher positively in healthy individuals than psychiatric patients. A negative and statistically significant relationship was determined between hopelessness, hostility and thoughts of suicide which are the sub-scales of SPS and structural style, future perception, family harmony, self-perception, social sufficiency and social resources which are the sub-scales of PRSFA($p<0.05$). A positive and statistically significant relationship was determined between negative self-evaluation which is a sub-scale of SPS and structural style, future perception, family harmony, self-perception, social sufficiency and social resources which are sub-scales of PRSFA ($p<0.05$).

Conclusion: Our study put forth that the risk of suicide is greater in patients with lower psychological resilience levels. It is thought that examining psychological resilience in patients with high suicide risk will provide guidance for taking the necessary precautions for developing the coping attitudes of patients. It is suggested that programs are applied which will increase the evaluation skills of psychiatry nurses regarding the risky behavior of patients (suicide, violence, harm to one’s own self and/or his/her environment) as well as the evaluation of the risk levels.

Keywords: Psychiatry Patients, Resilience, Suicide

P-1139
RECOVERY IN MENTAL DISEASES

M. Olcay Çam¹ , Nihan Yalçiner¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Objective: In classical model, recovery is defined as an independent life, average appropriate entertaining activities, working, created social support network, not repeating for two years and not using antipsychotic drugs. But, in its widest definition of recovery is the way of living life in a satisfactory, hopeful, and contributing attitude, despite deep, individual, unique change process on values, feelings, objectives and roles and limitations caused by the disease of the individual who is subject to disability. The purpose of this presentation is to present the recovery process and importance of recovery in mental diseases and psychiatric nursing.

Methods: Related literature has been examined in mental diseases and psychiatric nursing on recovery process.

Results: Recovery is coming-going and mostly complicated individual lives time journey in which individuals improve their health and wellness moods, live the lives they drive, recognize unique efforts and initiatives, reach to their full potential. Factors that positively affect recovery are hope, realistic optimism, acceptance of disease, ability redefine himself, able to manage the symptoms, self-confidence, self-respect, individual responsibility, determination, taking back control, finding meaning, qualified life, focusing on power and change, support of environment and society, professional treatment, continuity of drug treatment, mental strength, patient focused treatment, sharing experiences and education. The factors that negatively affect are negative self-conception, self-blaming, self-hatred, family disputes, escalating stress, branding, prejudice and discrimination.

Conclusion: In this recovery journey, psychiatric nurses are in the supportive role in the life change implementations of patients. Recovery is based on determining the positive characteristics that may open the door leading to a hard walk to a more functional life. Recovery is possible only if initiatives in recovery process are continuous, coordinated, cooperative, in line with patient's personal objectives, culture and individual requirements, flexible dependent with the phase of the disease, working with social institutions, including self-management education and social treatment and patient oriented. Human are naturally born strong, talented and creative. Psychiatric nurses should help patients to dream different future and to determine accessible objectives with their hopeful attitudes, believing in patients while helping them to develop their self-competence.

Keywords: Mental Diseases, Recovery, Psychiatry Nursing

THE ROLES OF PSYCHIATRIC NURSES ON INTERCULTURAL ADAPTABILITY OF MIGRANTS

Olcaý Çam¹ , Ayşegül Bilge¹ , Nihan Yalçiner¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakóltesi

Objective: Changes in social area may positively and negatively affect human development. One of the most important environmental changes is migration. Migration has existed since the beginning of history of mankind. Turkey is one of the countries that both takes and gives migrants. There is a strong relation among migration and mental disorders. Thus, migrants compose one of the working fields of psychiatric nurses. The purpose of this communiqué is to present roles of psychiatric nurses on intercultural adaptability of migrants.

Methods: Related literature has been examined on migration and psychiatric nurses.

Results: Migrants may face with mental disorders due to stressed daily events, important social changes, their culture being under threat, being unemployed, migrants not having adequate proficiency, mental capacity and information, individuals being subject to violence and losing their relatives, the amount of cultural, social and economic differences between the countries that give and take migrants. Undertaken studies prove that, high amounts of emotional disorders, schizophrenia, eating disorders, anxiety, post trauma stress disorders, behaving disorders, paranoid disorders, somatoform disorders, depression, alcohol and drug use and sleeping disorders are observed in migrants. For mental symptoms, suspicion, insecurity, being touchy, fear, social restraints, suicidal thoughts and decrease in self confidence are observed.

Conclusion: Solutions of migration issue are multi dimensional including economic, political and social aspects. To avoid mental disorders, the first step should be to ensure adaptability among cultures. Psychiatric nurses may provide cultural adaptability of migrants with their consultant and therapist roles. In their consulting role, they may attempt to protect and increase of their strong points and helping them to have the capability to manage the problems they face with in the country they migrated and to protect their strong aspects. Psychiatric nurses may evaluate the mental situation of migrants with their psychopathology knowledge, may transfer individuals to health institutions after determining their health problems. In order to obtain the cultural adaptability of migrants, psychiatric nurses may use their special skills such as family consultancy and psychodrama.

Keywords: Migrant, Intercultural Adaptability, Psychiatric Nursing

A DAY IN MANISA: OVERALL IMPRESSION OF NURSING STUDENTS FROM FETHIYE SCHOOL OF HEALTH ON A MENTAL HOSPITAL

Sibel Coşkun Cen¹ , Erdi Tandırcı² , Dilek Çatalkaya³

¹| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık YO

²| Acıbadem Hastanesi, Bodrum

³| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi

Field practices provide significant opportunities for nursing schools, especially for those which are based in small towns with little chances for professional practices despite increasing number of students. Students nurses in Fethiye School of Health have had to face challenges in psychiatry nursing courses as there isn't a psychiatry clinic in Fethiye. To provide a chance of a field practice, every year, senior students used to be taken to a hospital visit to a mental hospital a nearby city, Manisa. Students normally used to participate in clinical care activities as full-time trainees and report their professional experiences to their lecturers but these hospital trips couldn't be organized for the last couple of years since the hospital management was unwilling to grant an institutional permission. This study, therefore, is a retrospective study that analyzes the internship reports of the senior students between 2011-2103 with content analysis. This study investigates 130 reports most of which were written by students in the psychosis clinic. The results of the content analysis indicated that most students expressed their feelings and concerns before the trip while they mostly expressed pity and sorrow after their practice in the hospital. Most students stated that they felt uneasy on their first introduction to the clinic but immediately interacted with the patients. Moreover, it has been stated that more than half of the students were involved in rehabilitation practices. The students also noted that they had the chance of observing ECT procedures despite their limited time in the hospital. The students also reported their concerns about the physical conditions of the hospital and lack of nursing care. Almost all students commonly agreed that they benefited a lot from the trip. As a conclusion, short visits to mental hospitals are considered to be helpful for the nursing schools that have limited practice opportunities.

EARLY PERIOD SELF-CARE ABILITY AND CARE REQUIREMENTS OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS AFTER DISCHARGE

Sultan Taş¹, Kadriye Buldukoğlu¹

¹| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Objective: In someone's care who is treated in-patiently because of schizophrenia the main gain that is aimed is that he/she achieves the state of "goodness" in the highest level possible in line with his/her own potential. For that; it is necessary to determine how the illness affects the life of the individual, in which areas and what levels does the illness causes loss, in which areas is the individual strong and what kind of care relation and process does the individual need to perform his/her potential. It is also extremely important that this care relation should not be limited to the period of hospitalization but it should be somehow sustainable, continuous and developing the individuals state of goodness. Within this context, the study is carried out to identify the early period necessities of nursing care of the individuals who are treated with schizophrenia after they are discharged and their self-care abilities.

Method: 31 individuals were taken in the study who were treated with schizophrenia and then discharged in a psychiatry clinic of a university hospital between the dates of 31 April 2013- 31 April 2014 and who fitted the criterions for being taken to the study. The study data were collected by the "Care Necessities Identification Form" and the "Self-care Ability Scale" which were prepared for the determination of care necessities of the individuals after discharge and the individuals' introductory characteristics. Descriptive statistics, Kolmogorov-Smirnov, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Duncan multiple comparison tests are used in the evaluation of the data. Ethics Committee approval, institution permit and participator consent is taken to carry out the study.

Findings: The average age of the individuals who participated in the study is 35.58 ± 11.57 and the average age of onset is 23.81 ± 8.38 . The point average of the individuals' self-care abilities is determined as 99.32 ± 21.86 and it is seen that the lowest point is 46 and the highest point is 136 taken from the scale. The self-care ability point average of the singles, the childless and the ones who have other individuals in their family with mental illnesses is determined to be lower compared to others ($p \geq 0.05$). In terms of care necessities it is determined that the individuals need care in the early period after discharge in means of self-conception, problem solving and problem coping, information requirements, role and relationships, safe environment, treatment and care, self-care, sleep and relaxation and spiritual areas. When looked at the relationship between self-care ability and care necessities, statistically there is no significant difference but with the individuals whose sexual life and relationship with their spouse, relatives and friends were affected badly by the illness, whose sleep routine is disturbed and who are unwilling in their daily cares the point averages of the individuals' self-care abilities were determined to be lower.

Conclusion: Because it is determined that the self-care ability levels of the participators of this study are medium leveled within the following first two weeks after being treated with schizophrenia in a clinic and then discharged, and their care necessities continues in many self-care areas; the "self-care ability levels" of the patients should be handled as a criterion for discharge and they should be evaluated before the discharge.

Keywords: Psychiatric Nursing, Schizophrenia, Self Care

Tables

Findings related to the Individuals' Introductory Characteristics and Illness Characteristics

Introductory Characteristics	Number (n)	Percentage (%)
Average of Age: 35.58 ± 11.57		
Sex		
Female	18	58.1
Male	13	41.9
Educational Status		
Primary or secondary school	13	41.9

High school	13	41.9
University and higher	5	16.1
Marital Status		
Married	8	25.8
Single	16	51.6
Divorced	7	22.6
Employment Status		
Employed	5	16.1
Unemployed	26	83.9
Having a child?		
Yes	12	38.7
No	19	61.3
Number of children*		
1 child	7	58.3
2 children and more	5	41.6
Characteristics Related to Illness	Number (n)	Percentage (%)
Average Age of Onset: 23.81±8.38		
Existence of Another Illness		
No	22	71.0
Yes	9	29.0
Times of Hospitalization		
Once	8	25.8
Two times or more	23	74.2
Existence of Another Individual in the Family with Mental Illness		
No	19	61.3
Yes	12	38.7
TOTAL	31	100

The Point Average of the Individuals' Self-Care Ability

Scale	The Low and High Value of the Scale	The Low and High Values that are marked	Average ±SS	n
Self-care Ability Scale	0-140	46-136	99.32±21.86	31

The Distribution of Self-Care Ability Point Average according to the Individuals' Introductory Characteristics and Illness Characteristics

Introductory Characteristics	Number (n)	Self-care ability Average ±SS	Evaluation
Marital Status			
Married	8	111.87±14.58	F=4.499
Single	16	89.12±23.93	p=0.020
Divorced	7	108.28 ±11.33	
Having a child?			
No	19	92.94±23.89	t=-2.165
Yes	12	109.41±13.68	p=0.039
Number of children(n=12)*			
1 child	7	102.43±8.69	t=-2.572
2 children and more	5	119.20±14.02	p=0.028
Characteristics Related to Illness	Number (n)	Self-care ability Average ±SS	Evaluation
Existence of Another Individual in the Family with Mental Illness			
No	19	105.84±15.81	t=2.222
Yes	12	89.00±26.54	p=0.034

THE EFFECT OF SOCIAL SUPPORT TO TREATMENT ADHERENCE IN PSYCHIATRIC PATIENTS

Gölsen Kılınç¹ , Rukuye Aylaz¹¹| İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Aim: This study was carried out descriptively in order to determine the effect of social support to treatment adherence in psychiatric patients and to determine the factors influencing this situation.

Material and Method: All psychiatric patients treating in Elazığ Mental Health and Illness Hospital and Community Mental Health Center were created the population of the investigation between the dates of collecting data. The sample size was determined by the sampling formula known as the universe minimal sample size 324. Psychiatric patients who selected by non-probability random sampling method from population was created simple size. Data of the study were obtained with the “Personal Information Form”, “Morisky Adherence Scale” and “Multidimensional Scale of Perceived Social Support”. Descriptive statistics, depended and independent samples t-test, Kruskal-Wallis Variance, Mann-Whitney U Test, Analysis of Variance, Pearson Kolerasyon were used in the evaluation of data.

Results: 52% of all patients were in the 25-49 age group, 57.4% were male, 42.9% were schizophrenia. Patients living with his family, partner (wife/husband) and children were found more compliant to treatment according to living alone and patients with high income were found more compliant to treatment according to having low income ($p<0.05$). Family support of married patient, family, friend and special person supports of patients living with wife/husband and children, total scores of Multidimensional Scale of Perceived Social Support of patients living in the province and district centers were found higher. The patients whose income were less had less scores of family, friend, special and overall support ($p<0.05$).

Conclusion: As a result, when social support of patients increased, compliant to treatment was higher. It is suggested that psychiatric nurses in psychiatry team should take empowering tasks between patients and their families or relatives.

Keywords: Psychiatry, Treatment Compliance, Social Support.

P-1151
**STUDENTS' ASSESSMENT TOWARDS THE PSYCHOEDUCATION-BASED SOCIAL SKILL
TRAINING COURSE**

Mehtap Kızılkaya¹, Hatice Öner Altıok²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

²| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD.

Introduction: Social skill trainings organized based on the psychoeducation contributes individuals in developing new solutions for their problems by developing their life skills.

Purpose: The research was conducted to determine students' assessments regarding psychoeducation-based social skill training course.

Method: Sampling group of the study conducted descriptive phenomenological type was consisted of 38 volunteer students who took Psychoeducation Based Social Skill Training Course at the Aydın Health College, Adnan Menderes University. The study data was collected through narrative method, one of the qualitative research methods, in the period of May 1st – 20th, 2016. In the data collection period, students answered two questionnaires consisted of open-end questions; while one of which was including descriptive questions and the other was evaluating their opinions and suggestions regarding the course. In analysis process of collected data, reasoning content analysis method was employed.

Findings: According to the study results, mean age of respondent students was determined as X=20.39. While 87.5% of participants were female, 12.5% were male; 93.8% were from the 2nd grade, 6.2% were from the 1st and 3rd grades. It was determined that while 50% of students selected the course on their own, 37.5% took the course because there was no other available course and 12.5% took the course based on other reasons (e.g. friend suggestion, convenient schedule, etc.). As a result of investigation of the relevant documents, considerations of students towards the course were revealed under three core categories such as opinions, affections and suggestions and themes and sub-themes related with these. In the opinion category, there were four themes including opinions regarding reasons for selection of the course, content and course implementation, personal contribution of the course, and contribution of the course into professional life of individuals. In the affection category, there were two themes were determined as affections towards the instructor/teacher and to the course. In the suggestion category, there were three themes determined as course content, course implementation-method, and classroom characteristics.

Result: It was concluded that course selection of course content from the subjects that could be utilized by students in their social and professional lives and their transfer through psychoeducation-based model improve efficiency of the course.

THE DETERMINATION OF COPING LEVELS AND CARE BURDEN OF CAREGIVERS OF CHRONIC PSYCHIATRY PATIENTS

Erman Yıldız¹ , Rukuye Aylaz¹

¹| İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: This study has been carried out descriptively in a way in order to search the ability on coping with stress and caregiver burden of patients of chronic psychiatric.

Material and Method: The study was conducted between February 2015 and November 2015 at the psychiatric polyclinics of İnönü University Turgut Özal Medical Center. The study population comprised of 316 caregivers for patients diagnosed with schizophrenia and bipolar disorder in accordance with DSM V diagnosis measures between the dates stated above. The sample size was determined by the sampling formula known as the universe sample size 134 caregivers. For data collection "Patient and Caregiver Identification Form", "Zarit Caregiver Burden Scale" and "Ways of Coping Inventory" were used. Descriptive statistics, depended and independent samples t-test, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U Test, Analysis of Variance, Pearson Correlation Test were used in the evaluation of data.

Results: The study the caregiver burden total score mean was 59.33 ± 16.75 . Average age of individuals providing care is 49.95 ± 13.68 and the majority of them are married and primary school graduate. Married and low income of caregivers were found to they experience more burden. Caregivers are confident, increases helpless and submissive approach points; It was determined that increased the total burden. With social support subscale care burden scale were significant negative correlation between total mean score ($p < 0.05$). According to social support increased care load is reduced.

Conclusion: This study determine that caregiver have a high level caregiver burden. Social support was determined to be important in reducing the maintenance burden. Psychiatric nurses who spend the most time with patients and caregivers within the health care team, is the most active member of the team working on this issue. This is by reason of a psychiatric nurse, it suggested to be directed to other generic organization to get help in terms of economic and social support of caregivers.

DIABETES SELF-CARE VIEWS OF INDIVIDUALS WITH BOTH PSYCHIATRIC İLLNESS AND TYPE 2 DIABETES AND INDIVIDUALS ONLY WITH TYPE 2 DIABETES

Sevecen Çelik İnce¹ , Neslihan Günüşen¹ , Ayşegül Özerdem² , Seçil Özışık²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²| Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Purpose: The aim of this study is to reveal diabetes self-care-related beliefs and practices of individuals with psychiatric illness (schizophrenia and bipolar) and type 2 diabetes and individuals only with type 2 diabetes.

Methods: This qualitative phenomenological study was conducted with 12 individuals diagnosed with both psychiatric illness and type 2 diabetes and 14 individuals diagnosed with type 2 diabetes. Data collected through in-depth interviews with semi-structured questions were analysed using the content analysis method.

Results: In the study, the following three main themes appeared: living with diabetes, facilitators of compliance with diabetes and barriers to compliance with diabetes. The living with diabetes theme revealed that individuals perceived diabetes as a serious illness which threatens life and restricts freedom, and that they experienced discomfort and concern for the future. In the facilitators of compliance with diabetes theme, two kinds of facilitators were identified: (1) personal facilitators (making diabetes lifestyle, being knowledgeable of diabetes, not wanting to start insulin), (2) environmental facilitators (presence of social support from family and health care workers). In the barriers to compliance with diabetes theme, facilitators identified were as follows: (1) personal facilitators (forgetfulness, laziness, lack of sufficient knowledge, having difficulty in establishing limits to the diet, the presence of additional health complaints, focusing on the symptoms of psychiatric disorders and side effects of psychiatric drugs), (2) environmental facilitators (negative attitudes of and feedback from health team and family members, cold weather conditions and heavy workload).

Conclusion: The participants in both groups had difficulty fulfilling their diabetes self-care. However, the participants diagnosed with psychiatric illness and type 2 diabetes had more difficulty in managing diabetes due to psychiatric symptoms and side effects of psychiatric drugs. Nurses should plan initiatives supporting and motivating self-care practices of individuals in both patient groups, and should encourage them to implement these practices.

Keywords: Diabetes, Self-Care, Psychiatric İllness.

P-1157
CLINICAL STUDIES ON PSYCHIATRIC PATIENTS, ETHICS AND NURSING

Belgin Bayrak¹ , Maral Kargin² , Hilal Seki Öz³

¹| Sağlık Bakanlığı

²| Fırat Üniversitesi

³| Ashfield Sağlık Hizmetleri Tic. Lim. Şti

Psychiatric patients are a patient group that needs to be tackled attentively a researcher. It is a research area which does not have animal model and which is apart from a couple of advanced samples for depression and anxiety disorders. Placebo also cannot be used actively in some of the disorders related to psychiatry. The patients having this disorder have cognitive losses because of their disorders, have problems regarding competence and autonomy, cannot actively participate in informed consent process and they are called vulnerable group because of this feature. This circumstance may cause ethical dilemmas and violations. Such ethical dilemmas and violations might arise in clinical researches and nurses most frequently witness this circumstance. Since the nurses working in psychiatry clinic communicate with patient 7 days 24 hours, being the first medical personnel to be reached, they can examine the changes on patients closely and notice them at an early stage. These features differentiate them among other medical personnel in the issue of preventing the violations that may be seen in clinical applications. Furthermore, it is thought that the advocacy role for patient rights and undergraduate education include ethics and research courses, they also need to take part in the researches.

Since the psychiatric patients are vulnerable in the researches and the nurses are the best observers for patients, it is thought that the nurses need to take part in all stages of clinical researches as an active member of the research team.

THE EFFICACY OF GROUP THERAPY ON PATIENTS WITH TEMPOROMANDIBULAR DISORDERS

Nazmiye Yıldırım¹, Arzu Aydoğdu¹, Serap Oflaz¹, Mine Özkan¹

¹| İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi BD

Aim: Evaluate the effect of group therapy on anxiety, depression level and coping strategy on patients diagnosed with temporomandibular disorders.

Method: Thirty-five women who were evaluated within the scope of Diagnosis and Treatment Unit Clinic of Multidisciplinary Temporomandibular Joint and Liaison Model and were followed-up in Consultation Liaison Psychiatry Clinic, participated to the group therapy. The weekly therapy lasted 90 minutes in 12 weeks (Table 1). The patients were divided into five groups. The patients in similar ages who were willing to participate to group therapy and who did not have proper stress management skills and had problematic relationship were chosen for the study. Semi-structured questionnaire form was applied before the group therapy and the data were collected by performing the State-Trait Anxiety Inventory, Beck Depression Scale and Stress Coping Strategy Scale during the pre-test and post-test.

Results: The mean age was 42.7±9,6 (19-63) years and 45.7% were secondary school graduates. Most of the patients (71.4%) were married. Most common symptoms were pain, clicking and jaw fatigue and the symptoms continued mean 4.9±5.8 years (6 months-20 years). Stress was the main provoking factor (94.3%) and family and relationship problems were the main stressors, and 71.4% did not have efficient social support, and approximately half of the patients (48.6%) had psychiatric disorders.

After the group therapy, statistically significant decrease was measured on depression mean score ($p=0.004$), trait anxiety mean score ($p<0.0001$), and state anxiety mean score ($p=0.03$) compared with the prior to the therapy. There was a statistically significant increase on use of problem solving coping strategy ($p=0.03$) and the use of social support increased and the use of avoidance method decreased but there was no statistically significant difference (Table 2).

Conclusion: The group therapy was effective on reducing the anxiety and depression levels and improved the problem solving skills.

Keywords: Temporomandibular Disorder, Anxiety, Management

Table 1: The group therapy designed for woman with temporomandibular disorder

GROUP THERAPY PERIOD	
	Pre-assessment of pre-interview, informing, consent of participation, semi-structured questionnaire form and the scales
Session 1	Introducing, identification of group rules and objectives
Session 2	TMD information; etiology, anatomy, symptoms, functions, and risk factors
Session 3	The relation of physical symptoms and mood in TMD, stress response and its effect, self-observation
Session 4	The relation between mood-thought-feeling-physical symptom-behaviour, management of physical symptoms
Session 5	Defining the emotions and identification the level of emotions, emotion management
Session 6	The importance of perception, identification of automatic thoughts, understanding the cognitive distortion
Session 7	Identification of alternative thoughts, to be able to perform the full model by themselves
Session 8	Identification of alternative thoughts, to be able to perform the full

	model by themselves
Session 9	Effects of the past and future to the present, acceptance, forgiveness study
Session 10	Interpersonal relations, limitation, self-expression and ability to say no
Session 11	Effective problem solving, management skills
Session 12	Assessment of objectives, exchanging ideas about ending the group therapy, book recommendation, planning the follow-up date for the following month

Table 2. The mean score of anxiety, depression and coping strategy before and after the group therapy

Topics	Pre-test Mean±SD	Post-test Mean±SD	t	p
Depression	19.53±11.75	14.96±9.95	3.123	.004
Trait anxiety	52.74±9.45	46.35±8.38	4.458	.000
State anxiety	44.90±9.02	41.51±9.00	2.255	.032
Problem solving coping	25.69±4.60	27.73±3.34	2.187	.038
Social support seeking coping	22.50±4.65	23.57±3.90	1.535	.137
Escape-avoidance coping	23.65±3.62	22.84±3.06	1.133	.268

"THE DETERMINATION OF NURSES' MOBBING SITUATION"

Orhan Çukurlu¹ , Özlem Şahin Altun² , Fatma Feray Selvi³

¹| Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği

³| Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Beyhekim Psikiyatri Kliniği

The Goal: Mobbing (psychological violence) is a psychological terror which is applied towards a person by one or several persons in a work place as a hostile and an amoral communication is systematically used. The common point that the results of international research combine indicates that the number of mobbing victims (psychological violence) is much more than the number of other victim and abuse victims. (1,2) the goal of this research is to determine on whether mobbing situation of a Training and Research Hospital's employees differs against demographic variables.

Method: the research has been made as descriptive cross sectional. While the universe of study consists of Sevkett Yılmaz Training and Research Hospital in the center of Bursa, its sampling consists of nurses who are voluntary to attend in the study and who would communicate. The study comprises of 95 nurses. The survey of Leymann mobbing scale which was prepared by the use of "Mobbing Typology " that Heinz Leymann developed it and which was developed by Yildirim A. and Yildirim D. has been used to gather data. (3) Mann-Whitney U test has been used on the comparison of two-groups and Kruskal-Wallis H test has been used on the comparison of 3 and over groups for the obtained data.

Findings: a significant relation has been determined between age and Leymann mobbing scale; between the institution which is worked, the unit which is worked, the education situation, the occupational experience year and the working year in the institution and their mobbing situation ($p<0,05$)

Conclusion: according to the results of research which has been made, it has revealed that there is a mobbing on nurses, it increases and decreases by demographic features and it causes an important stress on working life, it destroys the quality of life. It requires to assess on the results of mobbing and to take necessary requirements.

Keywords: Mobbing, Terrorisation, Nurse, Hospital, Psychological Violence, Psychological Terror Terör

RELATIONSHIP BETWEEN THE SYMPTOMS, THEIR MOTHERS' STRESS LEVELS AND QUALITY OF LIFE IN HOSPITALIZED ADOLESCENTS WITH A CANCER DIAGNOSIS

Burcu Aksoy¹ , Neslihan Günüşen¹

¹| -Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: The aim of this study is to determine the relationship between the adolescent' symptoms, stress levels of their mothers' and the quality of life in hospitalized adolescents with cancer.

Method: This research is a descriptive study. The samples consisted of 83 adolescent, between the ages of 10-18 diagnosed with cancer that inpatient in 3 different hospital's pediatric hematology and oncology clinics in Izmir, and their mothers. The data were collected using Memorial Symptom Assesment Scale, Perceived Stress Scale and Pediatric Quality of Life Questionnaire (PedsQL). Data were collected between June 2015 and February 2016. While evaluating the data, number / percentage, arithmetic average and Spearman correlation analysis were used.

Results: It is detected that the adolescent mostly experienced these symptoms in the last week; lack of energy (88.0%), feeling nervous (88.0%), lack of appetite (84.3%) and feeling sad (78.3%). Perceived stress scale of mothers overall score average was found to be 32.77 ± 8.57 points. It is identified that mothers of adolescents with cancer have experienced moderate level of stress. The pediatric quality of life scale of adolescents' with cancer score was examined, the psychosocial total score was 64.12 ± 14.87 and the overall score was determined as 60.76 ± 16.17 . When the relationship between the variables is examined the quality of life and the general condition index of Memorial symptom scale was found to be negatively moderate correlation ($r = -0.520$). When the mother's stress level and the quality of life was examined a negatively weak relation has been detected ($r = -0.307$). There was no correlation between symptoms of adolescents and stress levels of mothers.

Conclusion: It is seen that the symptoms of adolescents with cancer have experienced and the stress levels of their mothers affects the quality of life of adolescents. Regular monitoring of symptoms, implementation of evidence-based nursing interventions for these symptoms and making the nursing interventions to reduce the stress levels of mothers can improve the quality of life in adolescents.

Keywords: Cancer, Adolescent, Quality Of Life

VIEWS OF NURSING STUDENTS ABOUT CHOOSING PSYCHIATRIC NURSING INTERNSHIP

Neslihan Günüşen¹ , Zekiye Çetinkaya Duman¹ , Figen Şengün İnan¹ , Sevecen Çelik İnce¹ , Ayşe Sarı¹ ,
Burcu Aksoy¹

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Aim: To investigate factors affecting nursing students' preference to choose psychiatric nursing internship.

Methods: In the nursing faculty where this qualitative study was conducted, students can practice in areas of their choice in the fourth year. The study sample included 13 students whose first preference was psychiatric nursing internship and 11 students whose last preference was psychiatric nursing internship. In-depth interviews were conducted with the students. The data were analyzed with the content analysis method.

Results: Factors affecting students whether or not to choose psychiatric nursing were personal factors, stigmatization, psychiatric nursing education and perception of healthcare. Among the personal factors are personal interest, a desire to improve inadequacies and presence of psychiatric patients in the environment. Stigmatization, another important factor affecting students' preference, prevents them from choosing psychiatric nursing internship. Psychiatric nursing education affects students' preferences because they think content and time allocated to psychiatric nursing is not enough. The reason students' perception of healthcare affects their preference is that students who prefer psychiatric nursing internship give more importance to the holistic care.

Conclusion: Stigmatization is a major obstacle affecting students' preferences. Thus, it is recommended that activities aiming to reduce stigmatization should be added to the nursing education. It is also recommended that the content and time allocated to psychiatric nursing in the nursing education curriculum should be increased. Another important point is to gain students a holistic approach at every stage of nursing education.

Keywords: Nursing Students, Perceptions Of Psychiatric Nursing, Internship

THE EFFECT OF ANXIETY-DEPRESSION STATUS ON PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENTS IN THE PATIENTS UNDERGOING LIVER TRANSPLANTATION

Erman Yıldız, Gülsen Kılınç, Özgür Metin

Introduction-purpose: Organ Transplantation (transplantation), such as chronic organ failure organ diseases applied to current, is a routine and advanced treatment, in General, the transfer process the tissue or organs. For transplantation, organ failure, in the absence of other medical solutions at the point of black and kidney, liver, heart, lung, pancreas, such as solid organs are the lack of any treatment option other than posting to a failure that increases the importance of the topic. Research, organ transplantation in individuals prior to enforce a final transfer, donation certainty to win ever and can not be treated as reasons is aided by individuals led to anxiety and depression. In addition, provides a new way of life in the wake of harmony, this general uncertainty in the status of stress, psychological pressure, family and sexual roles change, loss of privacy, autonomy and future concern, fear, professional and social development of psychosocial problems, such as around the strain caused. This information in the light of this work; liver transplant is seen in individuals applied to anxiety and depression status of an individual's psychosocial adjustment is made as an identifier in order to determine the effect.

Material Methods: liver transplantation Liver Transplant hospital, İnönü University Research is carried out with 90 patients. Research data, patient information Form, the hospital anxiety and Depression Scale, collected with the Self-Report Scale Psikosoyal-Disease. The evaluation of the data; descriptive statistics, Kruskal Wallis, Mann-Whitney U, analysis of variance, Pearson Kolerasyon test was used.

Results: the average age of the patients participating in the study, the majority of male 46.78 ± 1.50 (68%), primary school graduates (40%), and is married (72%). Transfer of patients with anxiety scale average 7.50 ± 0.47 ; Depression scale is average 8.11 ± 0.48 respectively. Accordingly, it can be said that they are risky in terms of patients ' depression. The patients ' psychosocial adjustment if the average score of 66.66 ± 0.71 and transplant patients were found to have poor levels of psychosocial sleep. Scores of anxiety of patients with psychosocial adjustment in the meaningful relationship between scores ($r = 0.275$, $p = 0.009$).

Conclusion: as a result of the findings of liver transplant patients ' anxiety levels increases the negative influences in understanding psychosocial adjustment.

THE RELATIONSHIP BETWEEN PROBLEM – SOLVING SKILLS AND RESILIENCE OF THE UNDERGRADUATE STUDENTS

Mustafa Durmuş , Ayşe Okanlı

Aim: This study was conducted in order to examine the relationship between Problem – Solving skills and Resilience of the Undergraduates.

Materials and Methods: The study was conducted respectively at Muş Alparslan University in Muş between March 2015 and February 2015. The study of the whole population was comprised of freshmen and senior undergraduates of Muş Alparslan University and also including 397 ones. It was used for data collection "Questions of socio-demographic characteristics of students" "Resilience Scale for Adults" " Problem Solving Inventory". For collecting, the data was compiled voluntarily by making comments to the undergraduates with ethical approval after receiving consent of the institutions in the classroom. To assess the data the frequency and percentage calculations, the distribution of data, independent Samples t-test, Spearman Correlated analysis, multiple regression analysis and one way ANOVA test were used.

Results: Resilience Scale for Adults students' average score was found as 98.52 ± 17.78 . PSI score of the students were found as 102.72 ± 21.85 . Gender of students, geographic regions in which they live, economic status, and educational status of their fathers ($p < 0.05$) were not found to significantly influence levels of resilience. It was found to increase the average score of resilience whenever the average score of problem-solving skills decreased. It was found significantly relationship between problem solving and psychological resistance ($p = 0.000$).

Conclusion: It was found to affect the resilience of psychological problem-solving skills of the students and resilience of intermediate level, not to be affected economic status, gender, the strength of educational status of parents.

Keywords: Nursing, Problem Solving, Resilience, Students.

INVESTIGATION OF HUMANE AND PROFESSIONAL VALUES OF ONCOLOGY NURSES

Elanur Yılmaz Karabulutlu¹ , Gülden Atan² , Seda Karaman¹ , Sibel Asi Karakas¹

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van Sağlık Yüksekokulu

Objective: This study aims to investigate the humane and professional values of oncology nurses.

Material and Method: The present study is a descriptive type research. The study data were collected in May 2016 in the Erzurum Atatürk University Research and Application Hospital, Erzurum Regional Training and Research Hospital, Yüzüncü Yıl University, Dursun Odabaşı Medical Center, and the Van Regional Training Hospital. The study population consisted of the oncology nurses working in the above-mentioned hospitals; and the study was conducted with 76 nurses, who agreed to participate in the research, without any sample selection. The research data were collected using "Personal Information Form" that identifies the personal characteristics of nurses, "Humane Values Scale (HVS)", and the "Nurses' Professional Values Scale (NPVS)".

Results: Of the nurses, 59.2% was in the 19-28 age group, 86.8% was male, 56.6% was married, 50.0% had balanced income, 56.6% was college graduate, 76.3% was working for 1-9 years, 55.3% was working for 40 hours a week, and 60.5% was working at night shift. The mean score in HVS taken by the nurses was 63.01 ± 8.05 , and the mean score taken in NPVS was 89.52 ± 22.02 . The difference between mean HVS scores of the nurses was found to be statistically significant in terms of age ($p < 0.05$). The difference between mean NPVS scores of the nurses was found to be statistically significant in terms of marital status, education status and income status ($p < 0.05$). A positive correlation was found between the mean Humane Values Scale scores and Professional Values Scale scores of the nurses ($p < 0.05$).

Conclusions: Nurses' age was found to affect their humane values, whereas their marital status, educational status and income status were effective on their professional values. It was found that professional values of nurses increase with increased human values.

P-1171
PSYCHOACTIVE SUBSTANCE USE OF AYDIN HEALTH COLLEGE STUDENTS AND RELATED FACTORS

Elif Karakoç¹ , Zeynep Atik¹ , Hülya Arslantaş¹ , Filiz Adana¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Aim: This study was conducted to determine prevalence of psychoactive substance use and related factors in Aydın Health College students.

Material and Method: The universe of this descriptive research consisted of 864 persons who study in Nursing, Midwifery, or Nutrition and Dietetics Departments of Adnan Menderes University, during fall semester in the academic year 2015-2016.

Results: The sample was used to determine the stage of the ability of an appropriate sampling method. 542 students participated in the study. The data were obtained by using a personal form related to sociodemographic characteristics which prepared by the researchers, Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT), Fagarström Nicotine Addiction Test and Drug Abuse Screening Test (DAST-10). For the research, approval from Adnan Menderes University Aydın Health College and verbal consents from the students before the implementation of questionnaires were obtained. While analyzing the data, SPSS 18.00 package programme was used and the data were evaluated via percentage and correlation analyses. Of the students; 83.5% were female, 98.3% were single, 38.9% were from Aegean Region, 41.8% lived in county, 56.9% stayed in dormitory, 75.2% shared his/her room with another person. Of the students; 86.1% reported that he/she had not experienced any trauma and 69.9% defined themselves as exactly religious. Fathers of 49.6%, and mothers of 61.7% students were primary school graduate; 73.8% of the students had balance of income and expenditures, 83.7% had nuclear family, parents of 90.9% lived together, 50.5% had no substance use story in their family, attitudes of 50.8% of the parents were democratic. Of the students; 31.9% reported that their reason for substance use start was just for try, 85.1% reported that they had no difficulty in accessing substance, 96.8% did not use sleeping pill or sedative, 54.4% tried smoking, 61.7% tried smoking when they were 16 years old or upper, 49.3% drink a cup of coffee per day, 81.5% did not smoke, 73.9% did not use alcohol. Fagarström Nikotine Addiction Test (1.295; 0.002) and AUDIT (10.707; 0.010) scores of male students were higher than their female counterparts. A positive and poor correlation between alcohol and cigarette use was found ($r=0.351$; $p=0.003$).

Conclusion: It was concluded that almost one fifth of students use cigarette, and one fourth of students use alcohol; substance use of male students were more than female students and alcohol and cigarette uses were together.

Keywords: Student, Psychoactive Substance, Prevalence, Related Factor.

THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND LIFE SATISFACTION IN COPD

Gölsen Kılınç¹ , Erman Yıldız¹

¹| İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Introduction and aim: COPD which is one of the important life threatening disease is a leading cause disability and death in both developed and underdeveloped countries. COPD is not only a chronic physical illness but also leading a lot of mental, emotional, social, psychosexual problems and conflict in patients. The disease can lead to psychiatric disorders by affecting brain function and also may occur psychiatric disorders due to the impact on the patient's living space too. Psychological resilience is defined recovery strength of oneself in the face of difficult life experiences or ability to successfully overcome the disaster or life change. Chronic diseases which is perceiving as trauma, tragedy or threatening by individuals can lead to psychological maladjustment by shaking their ability to deal with. As a chronic disease, COPD is effecting individual's life, increasing help and support necessary, leading to decrease life quality and effecting life satisfaction negatively. This study was carried out descriptively in order to determine the relationship between psychological resilience and life satisfaction in COPD.

Material and Method: Before starting the research, ethics committee permission was received from the Inonu University Research and Publication Ethics Committee Decision number: 2016 / 9-13). The study was conducted with 114 COPD patients who treated in a university hospital's chest services between October 2015-May 2016. Data of the study were obtained with the "Personal Information Form", "Resilience Scale for Adults" and "Life Satisfaction Inventory". Descriptive statistics, depended and independent samples t-test, Kruskal-Wallis Variance, Mann-Whitney U Test, Analysis of Variance, Pearson Kolerasyon were used in the evaluation of data.

Results: The mean age of the patients was 70.08 ± 10.62 , majority (77.1%) were male, 80.6% were married, 86.8% were unemployed, 59.7% were graduated primary school. Total score of Resilience Scale for Adults was 116.43 ± 19.78 and Life Satisfaction Inventory was 18.70 ± 6.72 . This result indicated that patients had high level life satisfaction. A significant positive correlation was determined between resilience and life satisfaction ($r: .254, p:0.002$).

Conclusion: According to study results, when resilience of patients increased, life satisfaction was higher.

Keywords: Resilience, Life Satisfaction, COPD, Psychiatric Nursing.

P-1177
BARRIERS IN COMMUNITY MENTAL HEALTH SERVICES

Hülya Kök Eren¹ , Birgül Özkan²

¹|Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²|Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

According to a statement by the World Health Organization, 450 million people are exposed to the disease burden of being suffering from various mental illnesses and mental illness. Globally, compared with patients who were to receive the care and treatment of individuals with mental illness, 90% adequate mental health care / service is said to be deprived of access. However, the researchers "these alarming statistics and rapidly growing innovative pursuing the purpose of improving" Most models of care of patients with serious mental illness, their families and the communities where it is criticized on the show parallels with the facts.

While Community Mental Health Service; the absence of the country's public law and policy on mental health, to ensure the state's inadequate funding, are sufficient between community mental health workers collaboration, service delivery of the incompatibility, while serving individuals with physical, mental, spiritual, cultural and unable to handle as a social whole, and the stigma of mental health care It poses for the obstacles encountered.

To eliminate barriers to mental health care, health care professionals and for the state of how they can change the culture related to stigma surrounding mental illness; services to reach deprived groups on how to integrate and they can identify; and with a focus on long-term treatment approaches, how are integrated mental and physical health and functional improvement in the answer key challenges that they will collaborate. Subsequently, the community mental health nurses must develop a conceptual model that aims to eliminate barriers to mental health, these models are both universal in terms of focus, as well as people-centered; in terms of collaborative design; must be integrative in scope and based on the available evidence, interventions that promote access for all qualified job should be run.

Improper maintenance services of distribution and integration of lack of cooperation in the field of mental health care are agreed that the most common obstacles. Therefore, Community Mental Health Nurses and other health care professionals, with professionals in other fields, met with researchers and policy makers both very disciplined both approaches blended proposing comprehensive health care in terms of functionality are obliged to work on the adaptation and implementation gaps outlined in this article.

THE EVALUATION OF TREATMENT ADHERENCE AND SELF-SUFFICIENCY OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS PARTICIPATING AND NON- PARTICIPATING TO REHABILITATION PROGRAM

Gonca Üstün¹ , Leyla Küçük² , Sevim Buzlu²

¹| Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

²| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Objective: The aim of this study is making comparison of treatment adherence and self-sufficiency between schizophrenia patients participating and non-participating to rehabilitation program which is applied at Community Mental Health Center.

Method: This study, which was planned as comparative-descriptive, has been conducted at the Community Mental Health Center in Amasya between January-March 2016. The group of this study is composed of 32 patients who were diagnosed with schizophrenia and who were regularly participating to rehabilitation program. The characteristics of 32 schizophrenia patients in the control group are similar to the study group in terms of age, age at the onset of the disease, duration of disease and the number of hospitalization. Data obtained by personal information form, Morisky Adherence Scale, and Self-Efficacy Scale was analyzed using SPSS 20.0 software package.

Results: In the scope of this research, the average age of the study group was 37.03 ± 10.84 , and the average age of control group was 36.62 ± 9.59 . 78.1% of the patients attending to study group are male and 56.3% are single. In the control group, 56.3% of patients were male and 50.0% were single. 71.9% of patients have been participating to rehabilitation program for longer than 6 months. 50% of the patients in the study group and 25% of the patients in the control group were consistent with the treatment. Although there were no significant differences between groups in terms of the level of medication adherence ($\chi^2=3.267$, $p=0.071$, $p>0.05$), schizophrenia patients participating to rehabilitation program have higher medication adherence. Female and single patients were more adaptable than male and married patients to treatment, respectively. The scale of self-efficacy mean score was found as 61.28 ± 12.09 for study group and 62.82 ± 11.16 for control group. There was no significant difference in self-efficacy scores between the two groups ($t = -0.526$, $p=0.601$, $p>0.05$).

Conclusion: In this study, while there was no significant difference between groups, schizophrenia patients participating to rehabilitation program have higher treatment adaptation than the control group. In this regard, it was recommended that patients should be supported in order to participate to rehabilitation programs.

Keywords: Treatment Adherence, Self-Sufficiency, Rehabilitation

DETERMINATION OF CARE BURDEN AND PSYCHIATRIC SYMPTOM LEVELS AMONG CARE-GIVERS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS

Medine Koç¹ , Havva Tel² , Kamuran Karakölah³

¹| Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

²| Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

³| Tokat Kamu Hastaneleri Birliği Tokat Dr. Cevdet Aykan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Aim: The current study was done in order to determine care burden and psychiatric symptom levels among caregivers of schizophrenic patients.

Method: Care-givers of schizophrenic patients who were treated at Tokat Association of Public Hospitals Tokat Dr. Cevdet Aykan Psychiatry Hospital between the 1st of February and the 30th of April 2016 were included in this descriptive study. The data of the study were collected through “Care-giver Descriptive Form”, “Care-giver Burden Scale” and “Brief Symptom Inventory”. For the analyses of the data processed with SPSS 20 software package; t test, ANOVA variance analysis test and Pearson correlation analysis were employed.

Result: It was identified that 58.0% of the participant care-givers were female, 78.4% of them were married, 46.6% of them graduated from primary schools, 70.5% of them lived in nuclear family, 30.7% of them were the mothers of the patients, 55.7% of them received help from families during care, 51.1% of them had physical diseases, 22.7% of them had psychological diseases and daily lives of 62.5% of the mothers were negatively affected by care-giving.

It was detected that there was statistically significant difference among psychiatric symptom scores in terms of care-givers’ sex, frequency of hospitalization and presence of psychological disease ($p<0.05$). Negative self-concept score was high among female care-givers but low among the care-givers of those patients who were hospitalized for the first time while somatization score was high among the care-givers without psychological diseases.

It was seen that there was statistically significant difference among care burden scores in terms of care-givers’ education, family type, whether or not they received help from family and presence of physical diseases ($p<0.05$). Those care-givers who were illiterate, lived in extended family, could not receive enough help from family and had physical diseases demonstrated high care burden scores. It was noted that there was a statistically significant positive correlation between age and care duration ($r=.339$, $p=.001$) and care burden ($r=.228$, $p=.033$) and thus as age increased so did care duration and care burden.

Conclusion: It was seen that most of the care-givers of schizophrenic patients were female, female care-givers had high negative self-concept and those care-givers who were illiterate, lived in extended family, could not receive enough help from family and had physical diseases had high care burden. Also; as care duration increased so did care burden.

Keywords: Schizophrenic Patient, Caregiver, Care Burden

P-1180

**POSSIBILITY OF SUICIDE AND PROBLEM SOLVING LEVEL OF DEMOGRAPHIC VARIATIONS IN
TERMS OF THE COMPARISON: FACULTY FACULTY OF MEDICINE AND HEALTH SCIENCES
RESEARCH ON NURSING STUDENTS: STUDY 1- ASSESSMENT**

Nermin Gürhan¹ , Nazan Turan² , Esra Kabataş³ , Burhanettin Kaya¹ , Selim Açıköz²

¹| Gazi Üniversitesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

³| Beykent Üniversitesi

Aim: In this study aimed to determining cause between suicidal thought and sociodemographic variables.

Methods: This is a descriptive study. In ankara of state universities has been applied 5 and 6 class medical faculty with 3 and 4 class faculty of health sciences nursing department student. Data collection tools was applied "Participant Information Form", "Suicide Probability Scale," "Problem Solving Inventory", "Brief Symptom Inventory" "Beck Depression Inventory" and "Beck Hopelessness Scale".

Results: Students Beck Depression points higher ($p = 0.009$) were statistically significant relationship between depression and suicidal ideation.

Conclusion: According to TÜİK data, suicide is seen 15-19 and 20-24 age group in the second and third rows. Studies have reached the conclusion in nature to support the TSI data.

P-1181
FREQUENCY OF 1ST CLASS SCHOOL STUDENT ENURESIS IN, MOTHER OF ATTITUDE AND ASSOCIATED FACTORS

Pelin Karaatlı¹ , Filiz Adana¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi

This research was carried out in 1st class primary school students to determine prevalence of enuresis and related factors.

The research work formed the universe 2014-2015 academic year, the mother of total 3895 first-class primary school students studying in Aydin Province. G power program with effect size 0.25; the significance level (α) 0.05; when calculated as 80% of power acceptable sample size 269; Given the impact of the 1.5 design targeted to reach 404 student mother has reached 425 people surveyed.

There are a total of 55 primary schools surveyed in the province. The sample was selected in a random drawing to determine the stage from four elementary school and the survey was completed in the 2014-2015 academic year. Before the application is received permission ethics committee, parent consent forms written permission and institutions. Data collection has been used as a tool developed by researchers in the literature according to "Questionnaire" and " Family Knowledge Form and Parent Attitude Research Instrument (PARI)". The obtained data were evaluated at the SPSS package (Version 21 o'clock, Chicagoll, USA).

Data were used for the evaluation of descriptive statistical analyzes (Mean, standard deviation, frequency, percentage), in comparison with normal distribution t test and One Way ANOVA; comparison of non-normal distribution Mann-Whitney and Kruskal-Wallis H test, the comparison of ordinal data Pearson Correlation analysis.

Students were 54,1% (n = 230) were female, 45,9% (n = 195) were men and the mean age was $6,80 \pm 0,48$. Students of social security that were 82,8% (n = 352).

According to the results of the analyzes; no significant difference was found between the number of siblings with enuresis (himself included), siblings born last year, family type, the presence of the mother-child relationship problems, to physical violence by her case, restrictions on children's activities, enuresis story of mother and father, husband and wife incompatibility.

When all the results are evaluated in general, mental behavior disorders in childhood which can create contribution in reducing Primary enuresis increase in 1st year students of similar research, support, training and counseling provision.

Keywords: Children, Enuresis, Maternal Attitude.

P-1182
**DETERMINATION OF THE SPIRITUAL SUPPORT PERCEPTION OF INTENSIVE CARE UNIT
NURSES: A PILOT STUDY**

Hatice Tambağ¹ , Sercan Mansuroğlu¹ , Gamze Yıldırım¹

¹| Mustafa Kemal Üniversitesi

Objectives: The objective of this study is to determine the perceptions of intensive care unit nurses about the patients' need of spiritual care.

Methods: The study is descriptive. Research was conducted with 67 nurses working at the hospital intensive care unit of Hatay Union General Secretary of Public Hospital in 2016. Data was collected by performing the personal information form and Spiritual Support Perception Scale (SSPS). Frequency, percentage, mean, standard deviation t Test, One-Way Anova and Bonferroni Post Hoc analyzes were used to evaluate the data.

Results: Nurses 46 (68.7%) were female and average age of 30.98±4.86. Nurses 50 (74.6%) undergraduate degree and 33 (49.3%) 1-5 years working in intensive care unit. It was found that mean total average of SSPS of nurses 47.91±5.52. It was found that there is statistical significant difference among the spiritual support perceptions of nurses according to their work in the intensive care unit variable ($p<0.05$). It was found that there is no statistical significant difference among the spiritual support perceptions of nurses according to gender, age, marital status, education level, working year and working hours variables ($p>0.05$).

Conclusion: As a result, found to affect spiritual support perceptions levels of nurses; their work in the intensive care unit variable. In addition, determined level of spiritual support perceptions was high (47.91±5.52) of the nurses participated in the research.

Keywords: Intensive Care Unit, Nurse, Spiritual Support.

P-1184

**TO EVALUATE THE ABILITY OF NURSING STUDENTS TO DETERMINE THE PSYCHOSOCIAL
NEEDS OF PATIENTS WITH CHRONIC DISORDERS.**

Sevinç Mersin , Meral Demiralp , Emine Öksüz , Dilek Derince

Purpose: The purpose of this study was to evaluate the ability of nursing students to determine the psychosocial needs of patients with chronic disorders.

Methods: The study with mixed research design was undertaken by retrospectively examining nursing care plans of 40 nursing students and by conducting individual interviews with five nursing students and six academicians.

Findings: The nursing diagnoses consisted of 70 psychosocial nursing diagnoses (18.61%) and 306 physiological nursing diagnoses (81.39%). Nursing academicians stated that students had difficulty in determining the psychosocial needs of patients and in making a nursing diagnosis. On the other hand, the nursing students stated that the role models during clinical practice were inadequate.

Result: Psycho-social needs were not addressed by students enough.

Keywords: Nursing Student, Chronic Disorder, Psychosocial Need

THE EFFECTS OF DEATH ANXIETY ON PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENT IN INDIVIDUALS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE

Sabri Toğluk^{1,2}, Döndü Çuhadar³

¹| Gaziantep Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi

²| Siirt Kurtalan Devlet Hastanesi

³| Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Introduction: Respiratory distress and shortness of breath result in panic, anxiety and fear of death. As is the case for all chronic diseases, COPD increases anxieties related with future as well as causing hopelessness and anxiety due to factors such as functional disorder in the organ it is found in along with continuous drug use and hospital dependency (Çevirme, 2008). Physical and social limitations affect the patient psychologically and might even result in social isolation (Ünsal and Yetkin, 2005). It is stated that psychosocial adjustment worsens when the patient thinks that his/her disease affects his/her daily activities completely. Psychosocial adjustment to the disease is in reality affected from all factors related with the disease and treatment and similarly the course of the disease is also affected from whether psychosocial adjustment is good or bad (Öyke, 2008)

Objective: This study was carried out in a descriptive manner in order to determine the effect of death anxiety on psychosocial adjustment in patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease.

Method: The study was carried out on 150 inpatients and outpatients who were being treated at the thoracic diseases department of a state hospital during January 1 – April 20, 2016.

Personal Information Form, Death Anxiety Scale (DAS) and Psychosocial Adjustment to Illness Scale-Self Report (PAIS-SR) were used for data acquisition. The data were analyzed via IBM SPSS 22 software.

Results: The DAS score average of the patients was determined as 6.96 ± 3.45 , PAIS-SR total score average was determined as 67.54 ± 14.96 . The areas that were affected the most from among the sub-dimensions of the PAIS-SR scale were Professional Environment 13.62 ± 2.62 , Social Environment 12.81 ± 4.07 , Sexual Relations 10.22 ± 3.55 and related areas respectively. A positive and statistically significant relationship was determined between the death anxiety of the patients and their psychosocial adjustments ($p < 0.005$). Based on this result, it can be stated that the psychosocial adjustments of the COPD patients to the illness and to life are disrupted as death anxiety increases.

Conclusion: It can be concluded as a result of the study that the death anxieties of COPD patients are at a moderate level, that their psychosocial adjustments to the disease are at a bad level and that their psychosocial adjustments to the illness and to life are disrupted with increasing death anxiety. Psychiatry nurses can contribute to increasing the psychosocial adjustment to the illness of the patient by helping the patient and his/her family in adjusting to the changes in their life styles, preventing non-beneficial adjustments, developing the coping skills of the patient and his/her family and accordingly making the necessary planning.

Keywords: Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Death Anxiety, Psychosocial Adjustment, Psychiatry Nurse.

THE RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND CONFLICT SOLUTION

Naci Yıldırım¹ , Özlem Şahin Altun²

¹| Erzurum Kamu Hastaneler Birliği

²| Atatürk Üniversitesi

Aim: This study aims to determine the relationship between emotional intelligence and resolution of conflicts experienced by nurses.

Material and Methods: This is descriptive and correlational study. The study was conducted at hospitals of institutions of public hospitals in Erzurum centre, Turkey. The study population consisted all nurses working at these hospitals affiliated to the Association of State Hospitals. The sampling of the study consisted 574 nurses, who agreed to participate in the study and were working in the state hospitals in the province of Erzurum between August 2013 and June 2015. "Personal Information Form", ROCI and EIS were used for data collection. The data evaluated by using percentages, means, standard deviation and Pearson correlation test.

Results: It has been found that the RÖÇÖ average total score of nurses is middle level (101.08), the average score of emotional intelligence assessment scales of nurses is low level (124.66), according to the classification made. A statistically significant positive relationship was found between the integration sub-scale of the ROCI and emotional-awareness, self-motivation, empathy sub-scales and total mean score of the EIS. A statistically significant positive relationship was found between the reconciliation sub-scale of the ROCI and sub-scales and total mean score of the EIS. However, a statistically significant negative correlation was found between the avoidance sub-scale of the ROCI and the mean emotional-awareness sub-scale score of the EIS.

Conclusion: It was determined that nurses mostly use holistic and reconciliation approaches, and moderately use the compliance, domination and avoidance approaches for conflict resolution. It was also found that nurses use their self-awareness, self-regulation, self-motivation, empathy and social skills minimally. A correlation was found between emotional intelligence and the conflict resolution methods used by nurses to resolve their interpersonal conflicts.

Keywords: Conflict Resolution, Emotional Intelligence, Nursing

P-1194
FUNCTIONAL STATUS OF PATIENTS WITH CANCER INPATIENTS

Meryem Cansu Şahin¹ , Özlem Işıl²

¹| Okmeydani Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Şişli, İstanbul

²| Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Purpose: This study was carried out to determine the functional status of cancer inpatients.

Materials and Method: The study was carried out using data gathered from 240 patients receiving treatment as inpatient in an oncology clinic in a Research and Training Hospital in Istanbul (European Side) between 2014 and 2015 and agreed to participate in the study. The data was gathered using the 'Information Form' established by the researchers in line with the literature details and the 'Functional Living Index' developed by Harvey Schipper et al. Complementary and comparative statistical methods were used to analyze the data.

Findings: It has been determined that longer illness and treatment process of patients led to a decline in the functional living index scoring averages; the functional living index level changed at the time of receiving cancer diagnosis, patients receiving treatment for longer than a year, who are married, widow or with children, working full time, those diagnosed with a psychiatric disease, those aged 40 or over, those who underwent surgery due to their illness or are considering to refuse treatment had low levels of functional living index. It has also been determined that those receiving treatment for less than a year, who are single, working half-time, having no diagnosed psychiatric illness, below the age of 40, having no children and living in the city had high level of functional living index.

Conclusion: This study concluded the functional living index of patients to be low; it is therefore recommended that the training and care provided to patients by nurses will help enhance and maintain the functional living index level, consultation, liaison and psychiatry nurses should be utilized, therapeutic cooperation should be established, approach should be based on the patient's period of treatment, and palliative care should be provided to maximize the physical, psychological and social capacities of patients and health workers should be in constant communication.

Keywords: Functional Living, Cancer Patient, Inpatient

THE NOTION OF “SOCIAL ENTREPRENEURSHIP” IN NURSING AND ITS SIGNIFICANCE

Selver Karaaslan¹ , Şükriye İlkay Güner¹ , M.Cihad Aktaş¹

¹| Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van Sağlık Yüksekokulu

Objective: This study aims to define the notion of “social entrepreneurship” in nursing, and to emphasize its significance for the profession.

The term of social entrepreneurship was first coined in around 1800’s. The services of Florence Nightingale, the founder of nursing profession, are commonly accepted as first social entrepreneurship activities. Today, opportunities for education, health and employment services, environmental sustainability, fair wages, and alleviation of poverty are amongst the primary interests of social entrepreneurship.

Social entrepreneurship is addressed as an activity that involves innovative approaches from entities with the mission to notice social issues and to draw attention to them, and therefore to create social value. As such, social entrepreneurs are people or organizations who create social changes for the benefit of society, instead of merely working for their own interests. Application of this idea to the profession of nursing encompasses the detection and elimination of issues on protection of masses from diseases, evaluation of environmental health and elevation of total community healthcare services. The social entrepreneurship of entrepreneur nurses not only renders them able to improve their society, but also creates a feeling of professional moral satisfaction for them, which helps to further present great nursing practices.

Method: This study was performed by gathering the results of web searches with the Keywords of “sosyal girişimcilik”, “hemşirelikte sosyal girişimcilik”, “sağlık ve sosyal girişimcilik”, “social entrepreneurship”, and “social entrepreneurship in nursing” together.

Results: In the literature survey, number of related studies was found to be very low, and they had the common expression that curriculum related to social entrepreneurship, especially in nursing, business, engineering and public policy students’ education programs, needed much improvement.

Conclusion: When the purposes and activities of social entrepreneurship are examined, it can easily be seen that they are by nature very compatible with the profession of nursing. Social entrepreneurship in nursing could be summarized as to have two major targets; to deliver a high quality health service and to run surveys to detect existing issues in healthcare services. It is, therefore, advisable to increase the studies on social entrepreneurship in nursing, to organize activities to increase community awareness on subject, and to conduct necessary activities to position the subject into graduation and post-graduation programs.

Keywords: Nursing, Social Entrepreneurship, Social Entrepreneurship In Nursing.

THE DISEASE-RELATED NEEDS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS' PRIMARY CAREGIVERS AND THEIR ON CARE BURDEN THE EFFECT

Nesrin Çunkuş¹, Hülya Arslantaş²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi, Aydın

²| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi, Aydın

Aim: The fact that the responsibilities of the caregivers looking after schizophrenic patient's increase turns their life into a long-termed obligation which is troublesome and busy. When the responsibilities in the life of caregivers and the responsibilities of looking after combine, it leads to care burden.^{1,2,3}This study has been done to research the requirements of caregivers of schizophrenia patients and the effects of these requirements on the care burden.

Method: The population of cross-sectional research is formed by the primary caregivers of schizophrenic patients who applied to a university's psychiatry department between the dates of March- December 2015,took the diagnosis of schizophrenia according to DSM V and ICD 10 diagnosis classification,hospitalized or were outpatients and corresponded to the criteria of the research and the sample of it is formed by 94 caregivers who admitted the research.Ethics committee approval,consent of institution and verbal consent from the caregivers have been taken for the research.The data of the research has been collected with Questionnaire Form and Zarit Care Burden Scale which has been prepared by the researcher in accordance with the literature and belongs to the patients and the caregivers.The acquired data has been evaluated with the programme of SPSS 21.The results have been evaluated at 95% confidence interval and at $p<0.05$ significance level.

Results: It has been concluded that 67% are women,31% are mothers of patients,76.6% are married,52.1% are leisured and the average age of the caregivers is 52.08 ± 14.59 .It is determined that the caregivers have some difficulties with executing daily routines,communicating,dealing with symptoms of the sickness,making his/her patient take drugs, managing anger and behavior, and participating to patient domestic life of patient.It has been concluded that,while care giving 64.9% drug treatment and side effects,67% dealing with symptoms of schizophrenia,58.8% early warning symptoms,36.2% groups and associations about schizophrenia,50% communication skills,50% dealing with stress,60.6% legals rights of patient whom giving care,48.9% psychosocial treatment,47.9% daily living skills of patient,57.4% managing the leisure time activities of the patient,61.7% participating to domestic life of the patient, of caregivers need knowledge and experience.The average score of care burden scale is determined as 38.47 ± 15.05 .It has been concluded that,the caregivers' lack of knowledge and experience about drug treatment and side effects,dealing with symptoms of schizophrenia,early warning symptoms,communication skills,dealing with stress,psychosocial treatment,managing the leisure time activities, participating to domestic life,impress the care burden.

Conclusion: It is clearly understood that the feeling of burden care for caregivers will be able to reduce with giving consultancy services and with a creation of comprehensive, systematic, continuous and in accordance with the capacity of caregivers education programs including the difficulties faced by caregivers and the requirements been able to cope easily with the difficulties during care period.

Keywords: Schizophrenia, Caregivers, Care Burden

EFFECT OF MINDFULNESS-BASED PSYCHOSOCIAL SKILLS TRAINING ON THE LEVELS OF INSIGHT AND FUNCTIONAL RECOVERY IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

Emine Yılmaz , Ayşe Okanlı¹

¹ | İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Aim: This study was conducted to determine the effect of mindfulness-based psychosocial skills training on the level of insight and functional recovery in patients with schizophrenia.

Material and Method: This semi-experimental study was conducted using pre- and post-tests, experimental and control groups. The research data was collected between February and October 2015 in the Community Mental Health Center located in the Province of Erzurum, Turkey. The study sample includes 45 patients with schizophrenia (21 in the experimental, and 24 in the control group). Data was collected using 'Personal Information Form', 'Functional Recovery Scale in Schizophrenia' and 'Beck Cognitive Insight Scale'. The experimental group was divided into 2 groups of 10-12 people on average. Mindfulness-based psychosocial skills training was provided in the form of group training 2 times a week for 8 weeks in a total of 16 sessions. The arithmetic means, standard deviation, percentage distributions, Chi-square, Mann-Whitney U-test, Wilcoxon Signed Rank Test and Friedman Test was used in the evaluation of data.

Results: Experimental and control groups the level of functional recovery and insight pretest was seen low level. The mean and insight post-test and follow-up scores of the patients in the experimental group were found to be higher than of the control group, to be statistically significant difference between the groups ($p<0.05$). In the intragroup comparisons, the functional recovery follow-up score of the experimental group was found to be decreased to be statistically significantly compared to post-test score ($p<0.05$), and the insight level pre-test score was found to be lower than the mean post-test and follow-up scores. And, looking at the intragroup comparison of the control group ($p<0.05$), the functional recovery score was found to be statistically significantly decreased, however, no to be statistically significant difference was found between the mean insight level scores ($p>0.05$).

Conclusion: It was determined that mindfulness-based psychosocial skills training was effective in increasing the levels of insight and functional recovery in patients with schizophrenia. It can be recommended to include this training program in the rehabilitation process in order to provide permanence.

Keywords: Mindfulness, Functional Recovery, Schizophrenia

P-1199
DETERMINATION OF HOPELESSNESS AND QUALITY OF LIFE LEVELS IN HEMODIALYSIS PATIENTS

Feride Ercan¹ , Satı Demir¹

¹| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ankara

Aim: The aim of this descriptive study was to determine the hopelessness and quality of life levels in hemodialysis patients.

Method: The study sample consisted of 320 hemodialysis patients from a university and two state hospitals and one private hemodialysis center in Ankara province. We obtained written permission from the study institutions, approval from the university ethics committee and written informed consent from the patients. Data collection was with the Patient Information Form, Beck Hopelessness Scale (BHS), EQ-5D General Quality of Life Scale and EQ-5D VAS between January and April 2016.

Results: Females made up 51.9% of the group. The mean age was 57.06±15.46 (min=19.0; max=88.0) years, mean disease duration 9.66±7.54 (min=0.10; max=50.0) years and mean treatment duration 6.55±5.64 (min=0.10; max=42.0) years. Social support was reported by 95.3% and training on hemodialysis had been provided to 3.4%. Mean scale score was 9.63±5.56 (min.=0.0; max.=20.0) for BHS, 0.57±0.32 (min.= -0.35; max.=1.00) for EQ-5D and 57.0±22.20 (min.=0.0; max.=100.0) for EQ-5D VAS. The mean BHS score was higher in subjects who were divorced/widowed, literate, had other chronic disorders, could not receive support when needed, and had not received hemodialysis training. The mean EQ-5D VAS score was lower in females and subjects who were divorced/widowed, literate, had other chronic disorders, and had not received hemodialysis training. We found a positive relationship with BHS and a negative relationship with EQ5D VAS scores of age, number of children, and treatment duration. We found a negative relationship between BHS scores and EQ-5D VAS scores.

Conclusion: Patients who are divorced/widowed, literate, have another chronic disorder, do not receive support when needed and have not received hemodialysis training experience more hopelessness. Females and patients who are divorced/widowed or have another chronic disorder have lower general health levels. Increasing age, number of children and treatment duration increase the hopelessness level and decrease the general health level. The increase in the hopelessness level also has a negative effect on the level of health. We recommend focusing on these characteristics that influence hopelessness and general health-related quality of life by the treatment team through early intervention and patient support with a psychosocial approach.

Keywords: Hemodialysis, Hopelessness, Quality Of Life

P-1200
**THE COMPARISON OF EXHAUSTION AND DEPRESSION LEVELS OF HEALTH CARE STAFF
WORKING IN A DAY SHIFT WITH THOSE WORKING IN A 24-HOUR-SHIFT**

Mehmet Emin Şanlı^{1,2}

¹| Gaziantep Üniversitesi

²| Batman Üniversitesi SHMYO

Introduction: When the definition of depression is expressed in a broad sense, it is referred as pessimism, bad mood, sorrowfulness, a general reluctance and lack of interest in life (1). As for exhaustion, it is defined as physical, emotional, psychological and mental exhaustion stemming from long exposure to emotional atmosphere and situations that require emotional demands (2).

Purpose: The study aims to determine the exhaustion and depression levels of health care staff working in a day shift and those working in a 24-hour-shift in a comparative and descriptive way.

Method: The study was conducted among 304 health care services staff in Batman District Hospital between the dates of March 15th and May 15th 2016. In the study, "Socio-Demographic Data Survey, "Maslach Exhaustion Scale" and "Back Depression Scale" were used as data collecting tools. The data were analyzed via IBM SPSS 22 program.

Findings: In accordance with the Maslach Exhaustion Scale, the average of the day time shift health care staff is 2.94, BDS total point is 72 and its average is 0.55. As for the 24-hour-shift staff, it is determined that their MES is 3.05, BDS total point and their average is 100 0.57 respectively. A significant difference has been determined in terms of age, alcohol consumption, shift type and the variables of coping with stress among the participants in the study ($p<0.05$).

Result: In the study, it has been concluded that the type of shift as day time or 24-hour-shift has had an impact on exhaustion and depression levels the health care staff. It has been determined that female staff has had more exhaustion level compared to male staff. When the exhaustion levels of health care staff is compared, it has been obtained that they have had the most exhaustion level in the degree of "desensitization" in both shift types. It is thought that the social responsibilities of women apart from their responsibilities in business life have had an effect in this result.

Keywords: Health Care Staff, Exhaustion, Depression.

FAMILY ENVIRONMENT, INTERNALIZED STIGMA AND QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

Ebru Karaağaç Özçelik¹, Arzu Yıldırım²

¹| Türkiye Kamu Hastaneleri Birliği Muş Devlet Hastanesi

²| Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Objective: The cost of schizophrenia is high and it is a serious mental disorder that should be addressed on the basis of society (Draper et al. 2009, Yıldız 2005). This study was performed to determine the family environment, internalized stigma, and quality of life in patients with schizophrenia.

Methods: This descriptive study was performed between December 2011 and February 2012 with 51 outpatients and 51 patient relatives who were diagnosed with schizophrenia and who were being monitored, in clinical remission at the outpatient psychiatry clinic of Erzincan State Hospital. The study data were collected using a descriptive questionnaire, the Family Environment Scale, the Internalized Stigma of Mental Illness Scale and the Abbreviated Turkish Version of the World Health Organization Quality of Life Questionnaire.

Results: It was observed in this study that there was not any significant difference between the mean scores of the patients' and their relatives' interpersonal relationships (43.94 ± 8.20 , 27.10 ± 5.59) and control (46.29 ± 6.72 , 26.57 ± 4.30) in the family setting ($p > 0.05$). the patients perceived internalized stigma at above the moderate level according to their mean scores of total ISMI (76.12 ± 17.15) and of subscales of Alienation (15.63 ± 4.41), Stereotype Endorsement (18.24 ± 4.20), Perceived Discrimination (13.67 ± 4.09), Stigma Resistance (12.35 ± 3.6), and Social Withdrawal (16.24 ± 5.21). Additionally the patients' perception of physical (12.00 ± 2.75), mental (11.11 ± 3.02), social (9.15 ± 3.72), and environmental (11.56 ± 2.61) quality of life was generally at the moderate level.

Conclusion: It was found in this study that there was not any difference between the patients' and their relatives' perception of interpersonal relationships and control and they perceived internalized stigma at above the moderate level; their quality of life evaluations were generally at the moderate level. Besides as their perceived internalized stigma level went up, their quality of life areas significantly decreased and their perception of interpersonal relationships and control in the family environment increased significantly in the positive direction. It is important that psychiatry nurses should assess the factors affecting the patients relapses and treatment such as family environment and internalized stigma and develop and implement programs aiming at increasing decision making skills and self-esteem, so that they would make significant contributions to the quality of life of the patients.

Keywords: Schizophrenic Patients, Family Environment, Internalized Stigma, Quality Of Life, Psychiatric Nurse.

P-1206
NURSES DEATH ANXIETY, ATTITUDES AND INFLUENCING FACTORS ABOUT THE CARE OF DYING PATIENT

Merve Şahin¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu

Objective: The purpose of this study is to determine nurses' death anxiety, the attitudes towards caring for dying patients and influencing factors.

Method: Planned as crossed sectional, the study was carried at Aydın Adnan Menderes University Research and Application Hospital. The area of research is composed of 499 nurses who work in intensive care units and clinic units, the sample of it includes 218 people counted by sample strategy and 327 nurses with 1.5 figure affect. The approvals for this research was received from Ethic Committee and the participants.

Survey data was collected by utilizing Personal into Form, Thorson-Powell Death Anxiety Scale (ÖKÖ) and Frommelt Scale of Attitudes Towards Caring for Dying Person (FATCOD). The data were entered entered to computer environment by SPSS statistics packet program (Version 21, Chicago IL, USA). For the analyse of data, descriptive statistics, student-t test, one way anova, mann whitney u, kruskal wallis tests were used. The results were evaluated in %95 confidence interval and sense $p < 0.05$ level.

Results: The nurses' average of age is 26.24 ± 6.35 . It was found out that after the patient the nurses cared died, they feel %54.7 sorrow and %21.9 despair, nurses' anxiety of death decreases as they grow older ($r = -0.12$, $p = 0.02$). The findings that nurses point average of death anxiety is 56.60 ± 17.27 , the average of nurses Frommelt attitude scale for the care of dying patient is 103.14 ± 11.53 . The average point of death anxiety of nurses working at intensive care units is higher than the ones who work at clinic units ($t = 2.09$, $p = 0.03$). It was found that the nurses who inexperienced ones during the care of dying patient ($F = 3.87$, $p = 0.02$), facing death from time to time at the unit they work ($F = 3.86$, $p = 0.02$) exhibit less positive attitude. It was determined that in order to deal with the mourning of the patient having death during their own care, %48.3 of the nurses use the way of accepting death as a natural cycle, relaxing while %27.2 are praying.

Conclusion: This work showed that nurses professional care for dying patient increases their death anxiety. Moreover, it indicates that nurses having high death anxiety exhibit more positive attitude during the care of dying patient. According to the results obtained the trainings awareness of the nurses' own death anxiety and positive or negative attitudes which they exhibit during the care of dying patient.

Keywords: Nursing, Death Anxiety, Caring For Dying Patient

NURSING STUDENTS 'OPINION AND KNOWLEDGE LEVELS ABOUT PSYCHOSOCIAL CARE

Ayşe Aksoy¹ , Nurhayat Kılıç² , Birnur Yeşildağ³

¹| Sivas Numune Hastanesi

²| Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³| Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu

Aim: This research was conducted with the aim to determine nursing students ' views and knowledge on psychosocial care.

Materials–Methods: This descriptive section of studying research has been made by a total of 130 of 3rd and 4th grade students in Artvin Çoruh University Faculty of Health Sciences Nursing Department. All of the 3rd and 4th grade students have attended the research. Data of the study were collected from " Information Form " , Opinion Forms of psychosocial care and maintenance "and" Psychosocial Care Information Form ". The point to be obtained from forms which are composed to determine the levels of knowledge related to psychosocial care has been evaluated over 5 point. Percentage distribution, variance analysis and student test have been used in statistical analysis.

Results: The majority of the students who attend the survey are consisted of age 21 and over (80.0 %), single (99.2%), women (63.1 %), those whose income equal to the expense (61.5), fourth class (51.5%) and the happy part of being a nursing students (58.5 %). 43.1 % of those who took place in the survey think that psychosocial care is the primary role of nurses, 11.5% evaluate their patients in terms of psychosocial in their practice and %6,9 stated that their assessment is sufficient. 55.4 % of student nurses stated that they just questioned psychosocial problems in patient admission. 58.5% of knowledge levels of student nurses related to psychosocial care was in low level and average psychosocial care knowledge score was 2.33 ± 1.10 were found. It was determined that lack of knowledge of psychosocial care according to 79.2 % of nursing students and more than the number of patience are the obstacles in front of the psychosocial care. In the knowledge point average based on identifying characteristics of student nurses the difference between the groups in terms of being happy to be nursing students and finding themselves enough in recognizing psychosocial symptoms were found to be statistically significant ($p < 0.05$).

Result: It has been determined that nearly half of the nursing students think that psychosocial care is a priority role of nurses and %11.5 of nursing students are able to assess their patience in terms of psychosocial. It has been confirmed that nursing students need training to improve their knowledge and skills related to psychosocial care and regulations.

Keywords: Psychosocial Care, Nursing Students

P-1209
UNIVERSITY SENIOR NURSING STUDENTS'S OPINIONS ABOUT BUSSINESS LIFE:
QUALITATIVE RESEARCH

Gülay Yılmaz¹

¹| Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Introduction: Nursing has various problems in working life (1). Because of these problems, nurses can have physical, spiritual and work difficulties (2,3). To evaluate of working life views of students who will make this profession in the future is important.

Aim: This study was conducted to determine university senior nursing students's opinions about bussiness life after graduation who have mental health and psychiatry nursing lesson.

Method: This study which has qualitative properties was made with seventy-nine university senior nursing students who have mental health and psychiatry nursing lesson in a university by using focus group interviews method. Semi-structured questionnaire method was used for interviews. The moderation of the meeting was made by the researcher and it took an average of 30-60 minutes.

Findings: Students who participated in the study expressed that by using the educational role for future plans, after gaining experience, they will give weight to specializations; they expressed that they can have some difficulties as violence, communication problems, patients who died, team conflicts, lack of skills, emotional and physical wear. They remarked some important and possitive points for overcomig these problems, as strengthen communication skills, unity and solidarity, acquisition of knowledge and skills, professional congress-seminar and following the technological developments, research, professional duties and awareness for responsibilities and rights. The students mentioned about anxiety, fear, uncertainty, fatigue, insomnia and such as negative emotions and situations about when they start to work professional. They mentioned their nursing philosophy as respect, fair and equal treat, valuing people, loving people, helping, advocacy, nonmaleficence, honesty, team cohesion, emotions as conscience and compassion, and caring with values and beliefs.

Result: It is recommended to teach the students the ways of coping with problems that they can have in bussiness life beside of providing professional information in nursing education and strengthening students.

Keywords: Nursing Students, Qualitative Research

THE EFFECT OF PSYCHOEDUCATION ON PROFESSIONAL QUALITY OF LIFE AND POST-TRAUMATIC GROWTH LEVELS OF NURSES WHO WORK WITH ONCOLOGY PATIENTS

Gülay Yılmaz¹, Besti Üstün², Neslihan Günüşen³

¹| Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Introduction: Working with oncology patients is a stressful experience. Due to traumatic experiences such as death and suffering in oncology, nurses' burnout and compassion fatigue level is very high (1,2). Promotion of empathy, awareness and communication skills; to teach the ways of coping with the traumatic experience to oncology nurses, increase the professional quality of life of nurses (3). One of the ways teaching these skills is psychoeducation (4).

Aim: This study was conducted to assess the effectiveness of the psychoeducation program on compassion fatigue, burnout, compassion satisfaction and, post-traumatic growth levels of nurses who work with oncology patients.

Method: The study was designed as one group pretest-post-test model in a quasi-experimental. It was conducted with 43 nurses who are working in an University hospital which has clinics that provided care for Oncology patients between the dates of March - April 2016. Written consent was taken from the participants and permission of institution and the ethics committee was taken from the relevant institution. The Nurse Identification Form, Professional Quality of Life scale (ProQOL) that is prepared by Stamm (2005) for identify the symptoms of compassion satisfaction, compassion fatigue and burnout and "Posttraumatic Growth Inventory" (PGI) that is reformed by Tedeschi and Calhoun (1996) for evaluate the positive development that can be seen after traumatic experiences in individuals were used in this study. Psychoeducation program is designed as two separate half-day and each one for three-hour session and two consulting observation. Pre and post psychoeducation scales were administered to the participants. The obtained data was assessed by the method of analysis "t-test for paired group" in SPSS 21 programme.

Findings: The average age of nurses is $35,4 \pm 6,8$; 97,7% of nurses are woman; 67,4% of nurses are married; 62,8% of nurses have a child; 14% of nurses have had master degree; 81,4% of nurses have not received education in oncology; 74,4% of nurses have been working as nurse more than 7 years; 51,2% of nurses have been working in same clinic for 7 years; 55,8% of nurses are working less than 45 hours in a week; 67,4% of nurses willingly chose nursing; 51,2% of nurses want to work with oncology patient. The assessment that is made for pre and post psychoeducation, these results show us that, the average difference in the score were determined to be statistically significant. Statistics are; ProQOL compassion satisfaction ($t= 21,142$ $p<0,01$); burnout ($t=24,260$ $p<0,01$); compassion fatigue ($t= 21,142$ $p<0,01$); PGI relationships with others ($t= -18,49$ $p<0,01$); change in philosophy of life ($t= -15,57$ $p<0,01$); changes in self-perception ($t= -18,44$ $p<0,01$) and the total points ($t= -22,45$ $p<0,01$)

Results: Awareness, communication, empathy, death experiences and psychoeducation that is prepared with dealing with them, was found to be effective on their professional life of quality and, on their posttraumatic growth of oncology nurses who have lot of traumatic experiences. It is recommended that psychoeducational programs for nurses in addition to the routine service.

Keywords: Oncology Nurse, Professional Quality Of Life, Post Traumatic Growth.

CREATIVITY LEVELS AND PROBLEM-SOLVING SKILLS OF NURSING STUDENTS

Gülşah Aynagöz¹ , Satı Demir²

¹| Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara/Türkiye

²| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Ankara/Türkiye

Aim: The aim of this descriptive type study was to determine the creativity levels and problem-solving skills of nursing students.

Method: The study sample consisted of 813 nursing students in four state universities located in Ankara province center. We obtained written permission from the study institutions, approval from the university ethics committee and written informed consent from the students. The data were collected between May and June 2016 using the Student Information Form, How Creative Are You scale (HCAY) and Problem Solving Inventory (PSI).

Results: Females made up 89.4% of the group. The mean age was 20.59 ± 1.68 (min=18.0; max=25.0) years. The 1st year students made up 25.32%, 2nd year 23.6%, 3rd year 34% and 4th year 35.7%. Almost all (99.4%) were single and 63.8% lived in the student dormitory. The grade average was 2.50 and above in 90.2%, 50.9% had chosen nursing voluntarily, and 64.8 were happy with their decision. The economic status was moderate in 69.9%, and 45% had a regular hobby. Mean scale scores were 19.64 ± 14.04 (min= -50; max=76.0) for HCAY and 93.46 ± 15.18 (min=32; max=139) for PSI. The mean PSI scores of those aged 21 and above and those who were married were higher. The mean PSI scores decreased from 1st year to 4th year but there was no statistically significant difference between mean HCAY scores by year. Mean HCAY score were lower in students whose family lived in a village. A negative relationship was found between mean academic success scores and PSI scores. A negative relationship was found between HCAY scores and PSI scores.

Conclusion: The nursing program improves the problem-solving skills of the students. However, those aged 21 and above and those who were married experienced more difficulty in solving problems. Creativity levels were lower in those whose family lived in a village. We recommend supporting students with these characteristics in terms of problem solving and creativity. An increase in the creativity level also affects problem-solving skills positively. Therefore, development of courses and activities increasing student creativity should also improve problem-solving skills.

Keywords: Nursing Students, Creativity, Problem Solving

STIGMATIZATION TENDENCY OF NURSING AND SOCIAL SERVICE SENIOR STUDENTS

Hasan Sevinik¹ , Burcu Ceylan¹

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Objective: From protecting and developing to diagnosis, treatment and observation of community mental health, psychiatry team has various roles. In psychiatry team nurses and social workers can reduce stigmatization by interaction and education enterprise in somewhere collective, like hospital, school and offices. This research was planned to determine stigmatization tendency of the nursing and social service senior students.

Method: This is a descriptive research. Sample of the research is 113 nursing and 62 social service senior students of Health Sciences Faculty of an university accepting join the research in 2015-2016 year. Data was collected via Personal Knowledge Form and Stigmatization Scale. To analyze the data number, percentage, average, standart deviation and t test were used. Meaningfullness level was accepted as $p<0.05$.

Findings: The average age of nursing students was 21.58 ± 1.04 and of social service students was 22. Stigmatization tendency, labelling, psychological health and prejudice level of the nursing and social service students were different; discrimination and excluding level were similar. It was determined that stigmatization tendency, psychological health and prejudice points of the nursing students were higher.

Result: according to results, different strategies should be improved for nursing and social service programs to reduce stigmatization tendency and improved positive attitudes towards disadvantaged groups. It is suggested that researchs with the wider, controlled, experimental and mix groups should be done.

Keywords: Stigmatization, Nursing Student, Social Service Student

P-1214

**THE RELATION BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ATTITUDES AND BEHAVIOURS
OF NURSES WHO WORK IN A MENTAL HEALTH HOSPITAL IN REGARDS TO MENTAL
ILLNESSES AND PATIENTS**

Saliha Bozdoğan Yeşilot¹, Ayşe İnel Manav¹, Nesibe Neşe Sedef², Yakup Dünder², Didem Ateş²,
Sinan Özler²

¹| Çukurova Üniversitesi

²| Dr. Ekrem Tok Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Aim: Aim of this study is to evaluate the relation between emotional intelligence and attitudes and behaviours of nurses who work in a mental health hospital in regard to mental illnesses and patients.

Method: This is a descriptive study. Participants are all nurses who work in Dr. Ekrem Tok Mental Health Hospital in Adana. The study sample consisted of 70 nurses who agreed and had criteria to participate in this study. Data were collected by using socio-demographic questionnaire, Schutte Emotional Intelligence Scale and Opinions about Mental Illness Scale. Data were analysed using SPSS package programme, Pearson correlation test and t-test.

Findings: The average age of individuals participating in the study is 40 ± 7.97 . Average working period of participated nurses in this hospital is 9.16 ± 6.63 . The mean score of Schutte Emotional Intelligence Scale is 162.22 ± 14.43 . Findings indicate a positive correlation between emotional intelligence and B factor of Opinions about Mental Illness scale.

Result: According to the findings; the nurses with high level of emotional intelligence score had higher scores for protective and humane approach. Thus, the development of positive attitudes towards people with mental illnesses can be achieved based on this finding. Therefore, we can recommend training program in order to increase emotional intelligence for nurses.

Keywords: Emotional Intelligence, Stigma, Nurse

P-1215

**THE EFFECT OF MENTAL HEALTH AND DISEASES COURSE ON THE NURSING STUDENTS'S
SOCIAL DISTANCE, ATTITUDE AND STIGMATIZATION TENDENCY TOWARDS
SCHIZOPHRENIA**

Burcu Ceylan¹ , Hasan Sevinik¹

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Objective: Reducing social distance and improving positive attitudes towards persons with mental problems are important parts of psychiatric rehabilitation. This research was planned to determine the effect of mental health and diseases course on the nursing students's social distance, attitude and stigmatization tendency towards schizophrenia.

Method: This research is pre- test and last- test (without controlled group) intervention research. Sample of the research is 72 senior nursing students of Health Sciences Faculty of a university accepting join the research in 2015-2016 year. Data was collected by Personal Knowledge Form, Social Distance Scale, Beliefs towards Mental Diseases Scale and Stigmatization Scale. At the beginning of the course, end of the theoretical course and end of practice data was collected. To analyze data number, percentage, average, standard deviation and variance analysis were used. Meaningfulness level was accepted as $p < 0.05$.

Findings: The average age of the students was 21.57 ± 1.17 . according to variance analysis there was an important difference between total point of Beliefs towards Mental Diseases Scale and its Danger subscale with total point of Stigmatization Scale and its Discrimination, Excluding, Labelling, Psychological Health and Prejudice subscales ($p < 0.05$). to assess differentness's source Bonferroni test was used. It was found that pre-course point was the highest; post- practice point was the lowest.

Results: It was found that social distance, attitude and stigmatization tendency of the students were higher than mid, mental health and diseases course had a positive effect on this process. It was shown that different strategies should be improved for mental health and diseases schedule to improve positive attitudes reducing stigmatization tendency and social distance towards schizophrenic and other disadvantaged groups. It is suggested that the researches with wider, controlled, experimental and mix groups should be done.

Keywords: Stigmatization, Nursing Student, Psychiatry Nursing Course.

CHILDHOOD TRAUMAS, DEPRESSION AND MATERNAL ATTACHMENT IN ADOLESCENT AND NON-ADOLESCENT MOTHERS

Sule Çınaklı , Hülya Arslantaş¹

¹ | Adnan Menderes Üniversitesi

Aim: This study planned as cross-sectional was conducted to examine the childhood traumas, depression and maternal attachment in adolescent and non-adolescent mothers.

Method: 45 adolescent and 118 non-adolescent mothers who gave birth at Adnan Menderes University constitute the population of the study. Questionnaire Form, Maternal Attachment Inventory, Edinburgh Postnatal Depression Scale and Childhood Traumas Questionnaire were used in this study. Verbal consent were obtained from the participants and ethics committee approval was obtained as well. In the evaluation of the data, descriptive statistic analyses, Independent Samples t-test, Pearson chi-square test and correlation analysis were used.

Results: 27.6% (n=45) of the mothers in our study are adolescent and 72.4% (n=118) of them are non-adolescent mothers. While the mean age of the adolescent mothers is 16.5±1.3, it is 27.3±4.3 in adult mothers. 64.4% of the adolescent mothers and 21.2% of the adult mothers are in an extended family structure. It was determined that there was a postpartum depression risk in 64.4% (n=29) of the adolescent mothers and in 37.3% (n=44) of the adult mothers. It was determined that there was a statistically significant difference between the mean score (mean±SD =45.75±16.08) in childhood traumas questionnaire of the adolescent mothers and the mean score (mean±SD =35.78±10.66) of the adult mothers (t=-3.847, p=0.000). Childhood traumas questionnaire total score was found higher in the mothers having a risk of postpartum depression than the mothers not having a risk of postpartum depression (t=-4.180, p=0.000). It was determined that while the mean score in childhood traumas questionnaire of the adolescent mothers having a risk of postpartum depression was 51.66±15.80, it was 35.06±10.17 in those not having a risk of postpartum depression. It was also determined that there was a statistically significant difference between the total score in childhood traumas questionnaire of the adolescent mothers and the postpartum depression risk (t=-4.273, p=0.000). It was determined that while the mean score in childhood traumas questionnaire of the non-adolescent mothers having a risk of postpartum depression was 37.61±9.43, it was 34.70±11.26 in those not having a risk of postpartum depression. Any significant difference was not found between postpartum depression risk and childhood traumas questionnaire scores (t=-1.440, p>0.05). Any significant difference was not found between the mothers with postpartum depression risk and the mothers without postpartum depression risk in terms of maternal attachment inventory scores. (t=1.852, p=0.066).

Conclusion: It was found that postpartum depression risk was twice higher in adolescent mother than non-adolescent mothers; childhood traumas questionnaire scores were higher in the adolescent mothers than the non-adolescent mothers, and childhood traumas were more common in the mothers having a risk of postpartum depression having a role in the adolescent motherhood, and the postpartum depression risk did not affect the attachment between the mother and baby. The presence of childhood traumas increases the risk of postpartum depression.

Therefore training about seminars about childhood traumas can be organized for the families, school administrators and teachers, and the children themselves. It can be suggested to increase number of schools which will increase mother-child interaction, to use descriptive scales for post-partum depression, to recognize individuals with mental health problems easily and direct them to professional treatment, to prepare all kind of legal regulations to prevent adolescent motherhood.

Keywords: Adolescent Mother, Attachment, Trauma, Postpartum Depression

P-1220
**EVALUATION OF ATTITUDES FOR PROFESSION PRIVATE VOCATIONAL HEALTH HIGH
SCHOOL NURSING STUDENTS'**

Hatice Tambağ , Hacer Kabakoğlu , Yonca Görüroğlu

Objectives: The study was conducted to evaluation of attitudes for profession private vocational health high school nursing students'.

Methods: The study is descriptive. Research was conducted with 710 students studying in 2015-2016 academic year, four private health vocational high school in the city of Hatay. Data was collected by performing the personal information form and "Attitude Scale for Nursing Profession (ASNP). Frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-square analyzes were used to evaluate the data.

Results: Students' 51.5% were male and average age of 16.06 ± 0.93 . The students' ASNP total score was found 156.35 ± 21.92 . The students' attitude towards nursing profession was positive in the ASNP sub-scale properties of nursing profession (93.8%), preference to nursing profession (85.6%) and general position of nursing profession (89.9%). It was found that students' positive attitude towards nursing profession were affected by demographic variables, gender, schools, classes, economic status, choosing the profession intentionally and expressed the need get education nursing profession have undergraduate level. ($p < 0.05$).

Conclusion: As a result, was determined that the students have a positive attitude towards the nursing profession.

Keywords: Nursing, Profession, Attitude.

P-1224

ASSESSMENT OF ANXIETY, DEPRESSION, LONELINESS AND STIGMATIZATION IN PATIENTS WITH TUBERCULOSIS

Ayla Yılmaz¹ , Özden Dedeli²

¹| Ankara Keçiören Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Purpose: The purpose of this study was to assess anxiety, depression, loneliness and stigmatization in patients with pulmoner tuberculosis.

Materials and Methods: This descriptive and cross sectional study was conducted with 208 patients with tuberculosis (TB) at the inpatient and outpatient tuberculosis clinic of community hospital in Izmir. The data were collected by a demographic questionnaire and Tuberculosis Patients Stigma Scale (TPSS), Hospital Anxiety and Depression Scale (HAD) and UCLA Loneliness Scale. Mean±Standart Deviation, correlation were used in statistical analysis.

Results: The average age of subjects of the study was 45.5 ± 14.8 (31-60) years, and the majority were married (62%) and male (63%). It was found that 26% of the patients were at risk of anxiety, 60.5% of them were at risk of depression, approximately 80.2% of them were identified as they feel moderate or high levels of loneliness. At the TNWP, it was found that 47.6% of patients' points they got at whole scale were over the average.

Conclusion: As a result, it was found that the patients with TB were on low risk of anxiety and high risk of depression, and felt moderate and high levels of loneliness and experienced moderate level of stigmatization.

Keywords: Tuberculosis, Stigmatisation, Anxiety, Depression, Loneliness

THE RELATIONSHIP BETWEEN LEVELS OF HIGH SCHOOL STUDENTS' ASSERTIVENESS AND SOCIAL PHOBIA AND SUBMISSIVE BEHAVIORS

Betül Sarıyar Sözen , Filiz Adana

This Study about adolescents who is high school student; assertiveness, social phobia and submissive behaviors levels and conducted to examine the relationship between each other descriptive / cross-sectional survey. We need to examine research both in the country and the abroad; adolescence assertiveness, it did not contain any work that can be discussed with the level of social phobia and submissive behaviors. Hence research work is original.

In Aydin Province, in the academic year of 2013-2014 with 462 students interviewed who were at the level of high school 1st 2nd 3rd 4th. In the study, Personal Information Form, (RAE) Rathus Assertiveness Inventory, (LSAS) Liebowitz Social Anxiety Scale and (SAS) Submissive Behavior Scale were used. Personal information form is a questionnaire which consisting of 40 questions; it includes attitudes towards demographics; assertiveness and social behavior. In this study; the data obtained were analyzed by SPSS 21 software packages and reviewed. Data evaluation; basic statistical analysis, the two-sample t-test, One Way ANOVA, Kruskal Wallis and correlation analysis was used.

The students' mean age who took part in the research was $16,41 \pm 1,10$; and found to be 52.2% (n = 241) of them were female and 47,8's% (n = 221) were male. They were taken the score 10.49 ± 13.44 from the RAE, and 39.47 ± 9.46 the score of SAS and, 106.05 ± 21.01 the mean score of LSAS, and 52.54 ± 12.58 the mean score of Liebowitz Social Anxiety Avoidance Subscale and 53.50 ± 11.69 the score of Liebowitz Social Anxiety Fear Subscale.

The analysis results in this study; student's SAS values be connected with, RAE mean scores were negatively correlated low levels and LSAÖ Fear Subscale score averages between positive low level and LSAÖ Avoidance Subscale score positive lowest among averages the levels and total score between positive LSAÖ low levels were found to be associated. SAS values mean scores were higher than. Lonely feel the level of the students who have above average and social interrelationship in self-assessing as below average the popular feel-level students. Students of religious belief indicating that a strong and important LSAÖ Fear and Avoidance subscale mean scores were higher then the others. The adolescents' both about the request own that school choice and have a good family communication has lower scores of LSAÖ Liebowitz Social Fear Supbscale and Avoidance Subscale.

As the results of this study; high school students who have high levels of assertiveness, the neck was found to be less than the deflection behavior. High school student who are adolescents have submissive behaviors, has been found to have higher levels of social anxiety and avoidance. The students whose parents with higher education levels, and who has great family communication and who felt himself/herself Popular; it is been found that, the students are have more assertiveness behavior and have less social anxiety and avoidance behavior and a submissive behavior.

Keywords: Assertiveness, High School Students, Social Anxiety, Submissive Behaviors

THE EFFECT OF UNDERGRADUATE DEGREE IN NURSING ON THE OPINION AND SOCIAL DISTANCE OF THE STUDENTS FOR PSYCHIATRIC PATIENTS

Filiz Adana¹, Duygu Yeşilfidan¹, Gülelgün Türk¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Objective: The objective of this study is to determine the effect of undergraduate degree in nursing on the opinion and social distance of the students for psychiatric patients.

Method: The study is a cross-sectional study conducted in students in their first and fourth year in a Nursing Department of a College of Health Sciences during the 2013-2014 academic year. Questionnaires were used in the classrooms and under supervision and necessary permission was obtained from the college management and consents from the participants.

A questionnaire with 32 questions and the Social Distance Scale was used in the study. The data obtained was evaluated with the SPSS 18 (PASW Inc., Chicago. IL. USA) program running on the Windows XP computer operating system and the significance level was accepted as $p < 0.05$.

Results: The mean age of the students was 20.74 ± 2.04 and 53.2% (n=67) of the students were in first year, 46.8% (n=59) were in fourth year and almost all of the students were single (99.2%, n=125) and 73% of the students (n=92) declared that their income met their expenses and 88.1% (n=111) claimed that they did not have any health problem.

93.7% (n=118) of the students claimed that they never had any psychiatric therapy, 99.2% (n=125) claimed that they did not have any psychiatric problems at the time of the study, 92.1% (n=116) claimed that they did not have any family members who were diagnosed with a mental illness, 71.4% (n=90) claimed that they did not know anyone with a mental illness in their neighbourhood and 75.4% (n=95) claimed that there was no one they knew who was diagnosed with a mental illness.

35.8% (n=24) of the first year students and 47.5% (n=28) of the fourth year students expressed that mental illnesses are just like any other illness; 52.2% (n=35) of the first year students and 45.8% (n=27) of the fourth year students expressed that inpatients in psychiatric hospitals are more dangerous than healthy people; 25.4% (n=17) of the first year students and 8.5% (n=5) of the fourth year students expressed that they believed that a mental illness is a divine retribution; 23.9% (n=16) of the first year students and 16.9% of the fourth year students (n=10) claimed that all inpatients in psychiatric hospitals should be sterilised.

Social distance scale scores of the first year students were found to be significantly higher than the fourth year students (3.23; $p = 0.002$).

Conclusion: Based on these findings, it is possible to conclude that an undergraduate degree in nursing has a positive effect on the opinions and social distance of students for psychiatric patients.

Keywords: Nursing, Student, Social Distance

THE RELATION BETWEEN BODY IMAGE, SELF-ESTEEM AND EATING ATTITUDES WITH BODY MASS INDEX IN NURSING STUDENTS

Reyhan Uzun¹, Kamuran Özdil², Gülhan Küçük³

¹| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı - Diyetisyen

²| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu -Halk Sağlığı Hemşireliği ABD.

³| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu - Psikiyatri Hemşireliği ABD.

Aim: A body without fat and thin in women, with muscle and well-built in men is seen as ideal body shape (1). This image could cause some psychologic problems with physical problems in people. Thus, multidimensional approaches are considered which included in psychological support with control of nutrition attitudes (2, 3). This study is aimed to evaluate the relation between body image, self-esteem and eating attitudes with body mass index in nursing students.

Method: Total 181 students who have studied at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nursing Department constituted of the sample. Data was collected with a questionnaire form, Eating Attitude Test, Body Image Test and Rosenberg Self-Esteem Scale. For analysis t test, one-way variance analysis, Mann Whitney U, Kruskal Wallis, Pearson and Spearman tests with descriptive statistics were used. Also required consents were taken.

Results: Of the students; mean age was 20.83±2.6 years, 96,7% were single and 62,4% had well income level. The mothers and fathers of the students had got high school and under education level, mostly (90.6%, 77.9% respectively). It is found that their scores form eating attitudes and self-esteem scale didn't show normative distribution while their body image test scores had got normal distribution. Besides, of the student; 24.3% had eating disorder risk, 30.9% had low body image and 10.5% had low self-esteem. It is determined that there was a significant relation between parental education level and eating disorder ($p<0.05$). Also, some relations as between body mass index and body image; daily activity status and eating disorder risk with body image; smoke and using alcohol with eating disorder risk were found as significant ($p<0.05$). Again, there was a meaningful relation between their body shape, body image and eating disorder risk ($p<0.05$). As a result of three test correlation analysis, it is determined that there was a positive strong relation only between Body Image and Self-Esteem scores (Spearman's $r=0.530$, $p=0,000$).

Conclusions: In this study, it is seen that there was a relation between body image, self-esteem and eating attitudes with body mass index. Education about nutrition attitudes in order to supply healthy and balanced nutrition and psychologic support for body image and self-esteem should be given.

Keywords: Nursing Students, Body Image, Self-Esteem, Eating Attitudes

TO DETERMINE ANXIETY AND DEPRESSION LEVELS AND TO EVALUATE MENTAL STATE OF STUDENTS AT YUSUF ŞEREFOĞLU HEALTH HIGH SCHOOL

Derya Özbaş Gençarslan¹ , Hasan Hüseyin Çam² , Ayşe Duygu Yıldırım²

¹| Gaziantep Üniversitesi

²| Kilis 7Aralık Üniversitesi

Aim: To determine anxiety and depression levels and to evaluate mental state of students at Yusuf Şerefoğlu Health High School.

Method: This research is a descriptive study. The sample consists of 306 students who receive education at Kilis 7 Aralık University Yusuf Şerefoğlu Health High School and accept to participate this study. Data were collected by Individual Information Form, Beck Depression Scale, Beck Anxiety Scale and The Brief Symptom Inventory.

Findings: 41,5 % of students are 20-21 years old. 66,3 % of students girl, 66,3 % of them were born in Southeast Anatolia, 70,6 % of them have nuclear family, 72,2 % of them have four and upper sibling, 49,3 % of students' mother graduated from primary or secondary school and father graduated from primary or secondary school. 91,5 % of students' mothers are house wife and fathers are employee. 35 % of them have democratic family, 51,6 % of them are living in dorm, 68 % of students' families' economic conditions are medium level, 18,3 % of them are using cigarette and alcohol, 8,8 % of them have chronic illness. 25,5% of sample are first class, 21,6 % are second class, 25,8 % of third class, 21,1 % of fourth class. It was found that there is a statistically relationship between depression levels and mother education level, mother-father attitude, students' class level, and also there is a statistically relationship between anxiety levels and age group, gender and students' class level. There is a statistically relationship between brief symptom inventory total score and gender and students' class, depression subscale score and gender and students' class, anxiety subscale and age group and mother. Father attitude, negative ego subscale and students' class, somatization subscale and gender, father's job and students' class, hostility subscale and mother-father attitude, narcotic drug using and students' class.

Result: The students live middle level anxiety and depression symptoms, experience some mental symptoms.

Keywords: University Student, Anxiety And Depression Mental State.

LEARNED RESOURCEFULNESS, SELF-EFFICACY AND HOPE SCALES OF NURSING STUDENTS

Şebnem Bilgiç , Münire Temel , Ülfiye Çelikkalp

Aim: This study aimed to determine learned resourcefulness, self-efficacy and hope levels of nursing students and the factors affecting these levels.

Method: This descriptive study was carried out at a School of Health, Department of Nursing of a university. The research was done with 353 undergraduates who agreed to involve in this study. Data was collected through General Information Form, Rosenbaum Learned Resourcefulness Scale (RLRS), General Self-Efficacy Scale (GSE), and Dispositional Hope Scale (DHS). Data was analysed using both descriptive (mean, standard deviation, percentage calculations), and comparative (Mann Whitney U test, Kruskal Wallis) statistical research methods. Inter-scale relationship was determined through Spearman Correlation Analysis.

Findings: The average age of undergraduates involved in this study was 20.87 ± 1.88 . Undergraduates who have experienced a traumatic incident were 67.7% and 65.4% of them pointed out that there have been severe arguments and fights in their families. The average scores of undergraduates were determined to be 126.44 ± 16.50 , 28.58 ± 5.79 , and 25.21 ± 3.27 for RLRS, GSE and DHS respectively. Average scores of RLRS, GSE and DHS were found out to be significantly higher ($p < 0.05$) for those who have experienced a traumatic incident. The average of RLRS, GSE and DHS scores were determined to be significantly higher ($p < 0.05$) for undergraduates who have experienced severe arguments and fights in their families. When the relationship of DHS, RLRS, and GSE was analysed, it was found out that there was a positively moderate level of relationship among them, whereas the relationship between RLRS and GSE was determined to be a positively low level relationship.

Result: The result of this study revealed that experiencing traumatic incidents and severe inter-family arguments and fights had a significant effect on Scores of Rosenbaum Learned Resourcefulness Scale, General Self-Efficacy Scale, and Dispositional Hope Scale for undergraduate nursing students. It was also found out that the higher their learned resourcefulness level is, the more their self-efficacy and hope levels increase.

Keywords: Learned Resourcefulness, Self-Efficacy, Hope

SOCIALISATION LEVEL OF NURSING UNDERGRADUATES ON VIRTUAL PLATFORMS AND THE AFFECTING FACTORS

Fatma Nevin Şişman¹ , Münire Temel²

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Objective: The aim of this study is to determine the socialisation level of nursing undergraduates on virtual platforms and the affecting factors.

Material and Method: This descriptive type of study was carried out at the Nursing Department of a university. Instruments used were a 26-question Personal Information Form issued, 3 sub-dimensional (virtual socialising, sharing, and loneliness) Virtual Environment Loneliness Scale (VELS). There was no sampling patterns used, yet it was conducted with 93 voluntary undergraduates. Descriptive statistics, Mann-Whitney U and Kruskal Wallis tests were used for the assessment of the data.

Findings: It was determined that 41.9% of the subjects were 19 years old, 79.6% were female, 54.8% stayed at a dormitory, and 47.3% were siblings.

It was found out that 93.5% of them used virtual communication platforms every day, 23.7% used WhatsApp most frequently, 84.9% shared true information in virtual communication, 19.4% did not spend any day without using virtual communication platforms. VELS scores of undergraduates were determined as 59.41 ± 11.80 ; virtual socialising scores were 26.89 ± 6.02 ; virtual sharing scores were 14.79 ± 6.03 and virtual loneliness scores were 17.73 ± 3.78 , and were at a significant difference ($p < 0.05$) among virtual socialising level, use of virtual platforms, number of days spent without using virtual platforms, and sharing true information on virtual platforms. For undergraduates, there was a significant difference ($p < 0.05$) among virtual socialising scores, number of days spent without using virtual platforms, and finding the time spent on virtual platforms sufficient.

Besides, there was a significant difference ($p < 0.05$) among the number of siblings, virtual socialising, and virtual loneliness.

Conclusion: It was determined that socialising on virtual platforms was at medium-level, and that number of siblings, matter of sharing true information on virtual platforms, number of days spent without using virtual platforms, and finding the time spent on virtual platforms sufficient affected virtual socialising levels of undergraduates.

P-1238
FAMILY FOCUSED CARE IN CHRONIC PSYCHIATRIC DISORDERS: FAMILY SYSTEMS NURSING MODEL

Fatma Nevin Şişman¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Family Systems Nursing Model include nursing practices for individuals and families suffering from mental illness. In this model, therapeutic interviews that nurses apply are important to reduce distress and promote recovery.

The Calgary Family Assessment Model (CFAM) and the Calgary Family Intervention Model (CFIM) formed the framework for nursing practice in Family Systems Nursing Model. The Calgary Family Assessment Model (CFAM) consist of structural, developmental and functional three main diagnostic categories for family. The Calgary Family Intervention Model focus on identifying problems, planning cognitive, behavioral and emotional approach for families and determining of applications and facilitating the changing in the functionality of the families about the disease.

In this model, if nurses exhibit positive behaviors towards the family, family distressing conditions will be reduced. It is a fundamental change that will allow the formation of therapeutic healing. In addition, family member' viewpoint against professional behavior and disease, the families' effective participation to the management the disease that are important for the treatment process.

If the nurses give a nursing care according to family systems nursing model, it was determined that families have less distress and burn out, burden about the management the disease. At the same time, it was determined that nurses have more knowledge about the functionality of the families for the disease management and relationships of the families.

It is suggested that family systems nursing model will be used for home care in chronic psychiatric disorders. It will be possible that reducing burden, distress and promoting recovery.

Keywords: Chronic Psychiatric Disorders, Family Focused Care, Family Systems Nursing Model

THE EFFECT OF INTERPERSONAL RELATIONS TRAINING OF NURSING STUDENTS AND ITS EFFECT ON THEIR VIRTUAL AND INTERPERSONAL RELATIONSHIP

Münire Temel¹ , Fatma Nevin Şişman²

¹| Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

²| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Objective: The aim of this study was to assess the effect of interpersonal relations training of nursing students and its effect on their virtual and interpersonal relationship.

Material and Method: The study in quasi-experimental design was carried out at the Nursing Department of a university. Instruments used in this study were Personal Information Form issued in accordance with the literature reviewed, 2 sub-dimensional (alimentative and frustrating) Interpersonal Relationship Style Scale (IRSS), and 3 sub-dimensional Virtual Environment Loneliness Scale (VELS). The study was carried out with 71 voluntaries 1st class undergraduates of nursing department. Data collection instruments were applied to these undergraduates (pretest), and a 10-week Interpersonal Communication and Relationship training was given to them using methods such as presentations, role play, and debate. Post-test was applied one week after the 10th session. Descriptive statistics and t-test were used in the assessment of the findings, and level of significance was found out to be $p < 0.05$.

Findings: It was determined that 78.9% of the subjects were female, 78.9% of them had close friends, and that undergraduates spent approximately 4.52 ± 3.25 hours daily on virtual platforms. It was found out that there was a significant difference between IRSS sub-dimension pre-test (30.28 ± 4.92) and post-test (32.76 ± 6.88) scores, and frustrating relationship style sub-dimension pre-test (15.04 ± 8.72) and post-test (12.91 ± 5.34) scores ($p < 0.05$). It was also determined that there was a significant difference between the pre-test (26.71 ± 6.13) and post-test (24.63 ± 6.47) scores of VELS socialising sub-dimension, and between pre-test (17.47 ± 3.81) and post-test (16.28 ± 4.37) scores of loneliness sub-dimension ($p < 0.05$); however, it was determined that there was no significant difference between pre-test (14.78 ± 6.17) and post-test (15.16 ± 6.93) scores of sharing sub-dimension ($p > 0.05$).

Conclusion: It was found out that interpersonal relationship training improved interpersonal relationship styles of undergraduates, decreased levels of virtual socialising and virtual loneliness, yet was not effective in virtual sharing level.

Keywords: Nursing Students, Interpersonal Relationship, Training

PERCEIVED STRESS, PERCEIVED SOCIAL SUPPORT, SUBJECTIVE WELL-BEING AND RELATED FACTORS IN NURSING STUDENTS

Süleyman Ümit Şenocak¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

This study was conducted as descriptive to determine perceived stress, perceived social support and subjective well-being levels of nursing students.

The universe of the study comprised of 775 nursing bachelor's degree student who continue their education in Adnan Menderes University Aydın Health College, between academical years 2014-2015. The sample of the study was decided as 310 students by using known-universe sampling method, when design effect accepted as 1,2. But 13 students were omitted from the study sample which were detected not to complete questionnaire form completely, and 297 students composed the final study sample.

Data used in the study was gathered via "Personal Information Form" which investigates socio-demographic characteristics of students and independent variables, "Perceived Stress Scale", "Perceived Social Support Scale" and "Subjective Well-Being Scale". Data evaluated via SPSS for Windows 15.0 statistical package program. Descriptive statistical methods (percentage, mean, median, standard deviation), t test, Mann-Whitney U Test, Kruskal-Wallis Test, One-Way Anova Test and Pearson Corelation Test were used while analysing data.

Of the participants 230 (77.4%) were female, 67 (22.4%) were male, mean age was 20.32±1.65. Students perceive less stress, more social support and have higher subjective well-being levels for those who think that both of their parents understand them, who are satisfied with the relations with their family members, who are satisfied with the place they stay during their university education, who evaluate their physical and mental health as good, who did not experience a mental problem during their university edcation, who think their academical success as good, who are satisfied with their school life, who have a close person to share their problems when they need, who have a friend group that they are always together, who participate to social or cultural activities, who have a professor to share their problems when they need. It was found that perceived stress had negative correlation with both of perceived social support and subjective well-being. And there was positive correlation between perceived social support and subjective well-being.

It is recommended that by determining perceived stress, perceived social support and subjective well-being levels of students, those in need can be directed to related units in order to take support, and seminars for the students' social skills, interpersonal relationships and communication skills can be organized, and elective courses can be prepared for nursing students by the schools giving nursing education.

Keywords: Nursing, Perceived Stress, Perceived Social Support, Subjective Well-Being

P-1242
RISK GROUP IN MENTAL HEALTH: MIGRATED INDIVIDUALS

Fatma Nevin Şişman¹, Nesrin Arslan²

¹| Marmara Üniversitesi

²| Karabük Üniversitesi

Migration is defined as movement of individuals due to economic, social, and political reasons and is affected by numerous economic, social, cultural and political factors.

Migration and its results are both physically and psychologically traumatic and its effects on mental health such as social isolation, cultural shock and cultural change are defined. As a result of unemployment, social disharmony, and role change in the place of migration, individuals exhibit behaviors such as aggression, theft, and committing a crime. Frequent occurrence of neurotic, psychotic, and psychosomatic problems induced by migration arises from migration phenomenon's involving all these stressors together.

The studies have revealed that the rate of suicide is high in migrants and associated especially with depression. Furthermore, frequent mental problems observed in migrants are alcohol, substance-use, and thus dependence risk and anxiety disorders.

Due to health problems migrants encounter, they are at higher risk compared to other groups. For this reason, evaluation of health promotion behaviors of migrants by nurses and planning of health services are an important issue. Specialist psychiatric nurses should be assigned to plan such services. Nurses should make interventions in subjects of providing psychological and social support to individuals affected by migration process, referring individuals to related social resources and evaluating them in terms of post-traumatic stress disorder, forming necessary support network, and providing adaptation to language and culture in the place to which individuals migrate. Interventions to be applied to migrated individuals can be administered in accordance with nursing diagnoses of low self-esteem, depressive affect, fear, guilt, loneliness, and anger in emotional field and language problems, dependence, change in entertainment activities, social isolation and inefficient social coping in social field

Keywords: Migration, Nurse, Mental Health

THE IMPACT OF SEXUAL DYSFUNCTION ON QUALITY OF LIFE OF ASTHMA PATIENTS

Dilek Avcı¹ , Selma Doğan²

¹| Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Balıkesir, Türkiye.

²| Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

Objective: The present study was aimed at determining sexual dysfunction, quality of life levels of asthma patients and investigating the effects of sexual dysfunction on quality of life of asthma patients.

Methods: This cross-sectional study was conducted with 172 patients with asthma treated in the Chest Diseases department of a public hospital between June 2015 and December 2015. Data were collected with the Personal Information Form, Arizona Sexual Experiences Scale and WHO-5 Well Being / Life Quality Index. The analysis was performed using the descriptive statistics, t-test, ANOVA, Pearson's correlation and regression analysis.

Results: While the mean scores asthma patients obtained from the Life Quality Index were low (11.95 ± 5.58), the mean scores they obtained from the Arizona Sexual Experiences Scale were moderate (17.03 ± 7.96), and 73.3% of the patients experienced sexual dysfunction. Sexual dysfunction was more prevalent in women, in people who were in the ≥ 51 age group, primary school graduates, unemployed, in need of healthcare, had been sick ≥ 11 years, and whose income level was low ($p < 0.05$). These people's quality of life was significantly low. A strong negative correlation was determined between quality of life and sexual dysfunction ($p < 0.01$), and that sexual dysfunction accounted for 76% of the total variance of quality of life ($p < 0.001$).

Conclusion: In the present study, three out of every four patients experienced sexual dysfunction and their quality of life was low. Therefore, to improve asthma patients' quality of life, their sexual functions should be taken into account, and in their treatment, a multidisciplinary approach should be applied.

Keywords: Asthma, Life Quality, Sexual Function

EFFECTS OF PARENTAL ATTITUDES ON ADOLESCENTS VIOLENT BEHAVIOR

Fatma Ayhan¹ , Birgül Özkan²

¹| Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Depending on the environmental conditions where increasing the physical strength and adolescent aggressive behavior in adolescence and may increase the incidence of violence like (Stars & Sue, 2011). Excessive anger and aggression both children and adolescents is a problem that creates problems in many areas of life as well as in adults. Attackers individual factors in the emergence of behavior are invested through psychiatric disorders experienced by the patient, family factors, family communication and interaction, experienced family conflict and inconsistent disciplinary practices are among the important factors (Ögel Tari, & Yılmazçetin Eke, 2006). "Intergenerational Transition" The theory of aggression and violence learned that behavior and the time that the intervention or the necessary precautions are not taken, no wounds recycling in the social structure in the long term is that it can open (Bandura, 1978).

This research; adolescent violence and accept the attitudes of their parents was conducted to assess the impact of violence. The sample of the Survey Karaman by clusters of students studying at various high school students selected using a sampling method was created in 1196. The data field takes about 30 minutes by researchers in the classroom were collected by face to face interviews. As data collection tool, a questionnaire to determine the individual characteristics of students and parents attitudes scale (Sariot, 2011), acceptance of violence and violent scales (Yoroh and hardworking) were used.

According to accept the severity scale of verbal and sexual violence for girls to accept the higher the score, the score was determined that acceptance of physical and emotional violence is higher in males ($p < 0.01$). According to the men of violence, verbal score on the scale, physical, sexual and psychological violence found that more than apply girls ($p < 0.01$). Parental attitudes and found a significant positive correlation between acceptance scores violence. Parents of students have positive attitudes of students were found to reduce the rate of acceptance of violence. Parental attitudes were identified as positive as rate increases students' dreams of violence.

As a result, rates for the reduction of violence in society that need to be developed primarily positive attitude of their parents so the family to say that there must be consultation.

Keywords: Family Adolescence, Parents From Violence

P-1246
**THE EFFECT OF THE BODY IMAGE ON QUALITY OF LIFE IN INDIVIDUALS UNDERGOING
HEMODIALYSIS TREATMENT**

Gamze Muz¹, Gülhan Küçük², Merve Dağdelen³

¹| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu-İç Hastalıkları Hemşireliği
ABD

²| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu - Psikiyatri Hemşireliği ABD

³| Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu

Purpose: Body image is an important factor giving information about the view and feelings of the unstable person (1-3). This concept has an important place in various areas and in urology in the field of health (2). The purpose of this study is to determine the effect of the body image on quality of life in individuals undergoing hemodialysis (HD) treatment.

Method: The sample group of the study consisted of 133 individuals undergoing HD treatment in the Hemodialysis Unit of Nevşehir State Hospital and Cappadocia Dialysis Center. A questionnaire and the Scale of the Body Image Quality of Life Inventory (BIQLI) were used to collect data. Mann Whitney U, Kruskal Wallis test, normality tests, and descriptive statistics were used to assess the data. For the study, institutional permission, ethics committee approval and verbal consents from individuals were obtained.

Results and Conclusion: 53 % of the individuals included in the study and undergoing HD treatment were male, their average age was 57.97±14.68, and 39.1% had a diagnostic duration of 2-5 years. A statistically difference was found between the graduated schools of the individuals and the subscale “interaction with the opposite sex” of the BIQLI Scale(p<0.05). While a statistically significant difference was found between the professions of the individuals and the subscale “effect on daily life” of the BIQLI Scale (p<0.05), there was a statistically significant difference between duration of diagnosis, dietary compliance and the subscale “effect on behavior/attitude” of the BIQLI Scale (p<0.05). A statistically significant difference was found between the income level and the total score of the BIQLI Scale and its subscale “effect on daily life” (p<0.05). No statistically significant difference was found between gender, existence of additional chronic disease, way of work and all the subscale and total scores of the BIQLI Scale (p>0.05). The cronbach’s alpha value of the scale is 0.865. It was determined that the effect of BIQLI was an important factor in patients undergoing HD treatment.

Keywords: Body Image, Quality Of Life

HEALTHY LIFESTYLES AND DEPRESSION LEVELS OF THE STUDENTS IN THE HEALTH SCIENCES FACULTY

Nurhayat Kılıç¹, Hatice İskender², Eda Dokumacıoğlu¹, Yalçın Kanbay¹

¹| Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Objective: This study was conducted to determine healthy lifestyles, eating habits and depression levels of the students attending the Faculty of Health Sciences.

Materials and Methods: This descriptive study was conducted in the period between December 2015 and April 2016 at the Faculty of Health Sciences of Artvin Çoruh University. The sample of the study was comprised of 303 students from nursing and nutrition and dietetics departments. Data were collected through "Sociodemographic Characteristics Questionnaire", "Eating Habits Questionnaire" and "Healthy Lifestyle Behavior Scale (HLBS)" and "Beck Depression Inventory (BDI)". The numbers, averages and percentages were used for descriptive data. Analysis of variance and t test were used as parametric tests and Kuruskal Wallis and Mann-Whitney U tests as nonparametric tests for the exploration of differences; correlation analysis was used for the exploration of correlations.

Results: When compared with the other students, significantly higher HLBS mean scores were determined for the students in the survey who reported that they used no alcohol, and perceived their health at a good or moderate level, defined themselves with extroverted personality, kept in regular training, frequently participated in social activities ($p < 0.05$) The students who reported the use of alcohol and cigarettes, a poor perception of health level, an introverted personality trait, rare participation in social activities, and residing at private dormitories, displayed significantly higher BDI mean scores, compared to other students ($p < 0.001$). BDI and HLBS showed a negative and weak correlation. BDI score increased significantly as HLBS score decreased ($p < 0.001$).

Conclusion: Most of the participants were determined to perceive themselves having a good level of health and normal weight. Also, a negative relationship was identified between healthy lifestyle behaviors and depression.

Keywords: Healthy Lifestyle, Depression

FATHERHOOD ROLE: THE ROAD OF ATTACHMENT FROM ADDICTION

Gülseren Keskin¹

¹| Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

Objective: The role of fatherhood is an important phenomenon with social aspects and structure concern due to the public health. Paternity, the nature of the interaction between the child and the father, has a very great importance on the social and cognitive, emotional development of the child. The reduction of the relationship between parent and child has led to the development of dependent behavior. This study aimed to evaluate the impact of the role of the father's connection process and development of dependence and the role of the nurse as a therapist in this issue.

Methods: The articles that are related with, addiction, paternity, attachment, were searched by **Keywords** in PubMed, Medline, EBSCOHost, PsycINFO, Science Direct, Turkish Medline, Çukurova Index Databases and in Google Scholar and those appropriate for this review were used by authors.

Results: In contrast to the role of motherhood, research done on the hormonal attention of the fatherhood is limited. Testosterone steroids and neuropeptides oxytocin has been responsible for complex social behavior in parenting. Oxytocin-induced changes in testosterone levels has been determined to be effective on father bonding with child which affect touching, tone of voice and change in affect. Traditionally, the mother is often responsible for the child's primary care, the father appears as playmate. However, the interaction of the father is important as the mother. In particular, the mental state of the child's father has proved to be effective as of the mothers. Personality traits of the child are determined to be caused by more established father attachment relationship. In a study conducted, 70% of emotional and behavioral problems in children of depressed fathers were experiencing. Children in externalizing problems are often developed negative father to connect with the child, while the mother was found to be established internalizing problems. Problems connecting between father and child is causing the child in solitude and dependent development of behavior.

Conclusion: The mental process of connecting individuals have an important place, not only with established relationships with mothers, also parents should be taken into consideration patterns. The nurse should be aware of the active role of fathers within the therapeutic relationship.

Keywords: Addiction, Paternity, Attachment

**DETERMINATION OF PERCEPTION OF PATIENT SAFETY and BURNOUT LEVELS AMONG
NURSES WORKING IN A UNIVERSITY HOSPITAL**

Hakime Aslan¹ , Behice Erci¹

¹| İnönü Üniversitesi

Aim: The purpose of this study is to determine the patient safety perceptions and burnout levels among nurses working in a university hospital.

Method: This descriptive study was conducted with nurses working in Turgut Özal Medical Center of İnönü University between June and July 2016. No sampling selection was used in the study and it was aimed to reach the whole population. 164 nurses who were voluntary to participate in the study were included in the study. The data were collected by using a questionnaire evaluating the demographic characteristics, Patient Safety Culture Scale (PSCS), and Maslach Burnout Inventory (MBI).

Results: Number, percentage, and mean were used to evaluate the data. It was found that the average age of the nurses participating in the study was 29.14%, 73.8% were female, 50% were single, 75% had a bachelor's degree, 54.3% had a working period between 0 and 5 years, 41.5% were working in the intensive care unit, 57.9% selected this occupation voluntarily, 48.2% were satisfied with the profession, and 65.9% received training on patient safety. The mean scores obtained by the nurses from the subscales of patient safety culture were respectively; 2.69 ± 0.49 for Management and Leadership, 2.69 ± 0.48 for Employee Behavior, 2.69 ± 1.03 for Reporting Unexpected Events and Errors, 2.75 ± 0.53 for Employee Training, 3.74 ± 0.72 for Care Environment and the total scale mean scores was 2.91 ± 0.52 . In this study examining the burnout levels of the nurses, it was determined that "Emotional exhaustion" (EE) mean score was 22.35 ± 6.97 , "depersonalization" (D) mean score was 7.65 ± 4.70 , and "Personal Accomplishment" (PA) mean score was 20.28 ± 5.44 .

Conclusion: According to the study results, the highest score was received from the "care environment" scale and this revealed that the nurses had a very high level of patient safety perceptions concerning the care environment. The mean scores received from the other subscales showed that the nurses had a moderate level of patient safety culture perceptions. According to these results, it was found that the nurses had a high level of burnout level except for depersonalization.

**SPIRITUALITY AND SPIRITUAL CARE RELATED PERCEPTIONS OF NURSES WORKING AT THE
INPATIENT SERVICES OF A UNIVERSITY HOSPITAL**

Feride Ercan¹ , Gülşah Aynagöz² , Satı Demir¹

¹| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ankara/Türkiye

²| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Ankara/Türkiye

Aim: The aim of this descriptive study was to determine the spirituality and spiritual care related perceptions of nurses working in inpatient Internal Medicine and Surgery Departments and Intensive Care Units.

Method: The study sample consisted of 132 nurses working in adult inpatient Internal Medicine and Surgery Departments and Intensive Care Units of a university hospital. We obtained written permission from the study institutions, approval from the university ethics committee and written informed consent from the nurses. The data were collected between February and September 2015 using the Demographic Characteristics Form and the Spirituality and Spiritual Care Rating Scale (SSCRS).

Results: The mean age was 30.65±6.00 (min=19; max=55) years. Females made up 90.2% of the group; married nurses constituted 62.1% while 84.9% were at the undergraduate degree level. Internal medicine nurses constituted 46.2% and inpatient nurses 91.7%. The mean working duration was 8.18±6.34 (min=0.20; max=36) years overall and 4.38±5.05 (min=0.10; max=36) years in the current clinic with 69.7% mostly working nights. We found that 68.9% of the nurses had information on spiritual care with 48.1% receiving this information at school and 51.6% finding their current knowledge adequate. The current knowledge was thought to be inadequate in recognizing the spiritual dimension by 90.2% of the nurses. The mean SSCRS total scale score was 3.69±0.40 (min=2.76; max=4.59). The mean SSCRS total scale score was higher in nurses who found their spiritual care knowledge adequate. The mean score for the "Spirituality and Spiritual Care" subscale of the SSCRS was higher in nurses who found their Spiritual Care knowledge adequate and stated that they provided spiritual care. The mean score of the "Religiosity" subscale of the SSCRS was higher in married nurses than single/divorced ones. There was a positive relationship between total work duration and the "Religiosity" subscale scores.

Conclusion: More than half the nurses had information on spiritual care but more than half had not received any training on the subject since graduation, did not feel adequate and felt training was necessary. Nurses with inadequate knowledge, who were single/divorced and had less work experience felt they needed more support regarding spirituality and spiritual care. We therefore recommend meeting the information requirements of the nurses regarding spirituality and spiritual care by providing courses, seminars and in-service training, both during undergraduate/postgraduate studies and during employment.

Keywords: Nurse, Spirituality, Spiritual Care

P-1251
**THE IMPORTANCE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT AND CONSULTING SERVICES FOR
EMPLOYEE**

Elif Aktekin¹ , Gülay Taşdemir² , Gülseren Keskin¹

¹| Ege Üniversitesi

²| Pamukkale Üniversitesi

Aim: The aim of this study is to evaluate the situation of psychological support and consulting services and to determine its importance in the context of employee health and safety, within the scope of Employee Assistance Programs (EAP) in Turkey and in the World.

Method: Medical and Social Sciences Databases and Google Scholar are reviewed by using the **Keywords**; EAP and employee psychological support services. Evaluating limited within the scope of EAPs.

Findings: EAP firstly began in the 1950s in Amerika with industrial alcohol abuse programs, it has evolved into multiple support programs during the 1980s. EAPs play an important role in helping troubled employees to balance the demands of work and personal life. As a result it is supported that the employer's goals for improved or sustained levels of productivity at workplace.

The problems of the employees are stress, mental health disorders, substance abuse, other behavioral addictions, parenting issues, emotional problems, problems at work, and personal financial and legal concerns. EAP includes psychological support and consulting services (personal emotional problems parenting, substance addiction, personal work problems), legal and financial consulting services and medical/general consulting services. Psychological support and consulting services not only aim to solve emerged furthermore it aims to prevent potential problems to reach the conflict dimension. For example, wellness programs and organizational crisis management or risk management education are considered in this context.

Results: The human element is the main source of an organization. Every kind of investments or supports to the human resource is to contribute positively to organizational performance. Meeting the needs of employees, motivating them to be able to provide efficiency and effectiveness and also the creation of employee commitment to the organization. Recently the scope of the developments in the occupational health and safety in Turkey, EAP will provide a significant contribution to the protection of the mental health besides the physical health of workers.

Keywords: Employee Assistance Programs (EAS), Psychological Counselling

EXAMINING THE EXPECTATIONS OF THE PATIENT'S RELATIVES IN THE PREOPERATIVE AND POSTOPERATIVE PERIODS

Pınar Çiçekoğlu¹, Ebru Cirban¹, İhsan Eriş¹, Müzeyyen Yıldız¹, Figen Öz¹, Anıl Oğul¹, K. Kürşat Güleç¹

¹| Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü

Aim: This study was performed to determine the needs of the patient's relatives who sit up with the patient in the preoperative period hospitalized in a state hospital and the condition to meet these needs.

Method: This descriptive type study was conducted with the patient's relatives who sit up with the patient in the preoperative and postoperative periods in all units in a state hospital between October- December 2015 and accepted to join the study. The sampling process was not realized and all patient's relatives who accepted to join voluntarily were interviewed (n=132). "General Information Form" which was prepared through the literature information and "Critical Care Family Needs Inventory" developed by Molter in 1979 and was divided into five subgroups by Daley in 1984 were used to determine the needs of family members in the data gathering process.

Findings: Among the patient's relatives who joined the survey voluntarily, 54.5% are women, 45.5% are men, 30.3% are primary school graduate, 30.3% are high school graduate, 81.1% are married and the average of age is 39.56 ± 14 . It is determined that 72.7% of the patient's relatives had companion experience previously, 36.4% of them declared that the patient is their daughter or son. While the nursing service satisfaction rate is 34.8%, the satisfaction rate of the services provided by the doctor is 43.2% and the satisfaction rate of the general services provided by the hospital is 72.7.

When it is looked at the information need about the patient subscale of Critical Care Family Needs Inventory, the most significant need for the patient's relatives is «I need to know the truth related to the course of the disease of my patient (preop; $3.77 \pm .57$ postop; $3.72 \pm .57$) » in both preoperative and postoperative periods. When it is looked at the need for proximity and accessibility subscale, the most significant need for the patient's relatives is «staying with the patient (preop; $3.40 \pm .81$ postop; $3.40 \pm .80$) » in both preoperative and postoperative periods. When it is looked at the assurance and anxiety reduction subscale, the most significant need for the patient's relatives is «the assurance of getting the best care possible (preop; $3.62 \pm .62$ postop; $3.58 \pm .56$)» in both preoperative and postoperative periods. When it is looked at the need for comfort subscale, it is determined that the most significant needs for the patient's relatives are «obtaining cheap food at the hospital ($3.62 \pm .58$)» in the preoperative period and «comfortable furniture in the waiting lounge ($3.38 \pm .72$)» in the postoperative period. When it is looked at the need for support subscale, it is determined that patient's relatives' the need for day meeting with the doctor is ($3.32 \pm .94$) and the need for day meeting with the nurse is (3.20 ± 1.06) in the preoperative period is more than the need for day meeting with the doctor which is ($3.15 \pm .94$) and the need for day meeting with the nurse which is (3.05 ± 1.01) in the postoperative period.

Conclusion: The disease process affects the patient as well as the patient's relatives negatively. In this sense, it is important for the healthcare professionals to help the patient's relatives who are involved in the health system indirectly and meet their needs.

Keywords: Patient, Patient's Relative, Need, Hospital Environment

COMPARISON OF NURSING STUDENTS HAVING EDUCATION WITH THE PROBLEM-BASED LEARNING WITH THOSE HAVING EDUCATION WITH THE TRADITIONAL METHOD IN TERMS OF THEIR ATTITUDES TOWARDS PSYCHIATRIC PATIENTS, CAREER CHOICES AND PERCEPTION OF THE PSYCHIATRIC NURSING

Zekiye Çetinkaya Duman¹ , Neslihan Partlak Günüşen¹ , Figen Şengün İnan¹ , Sevecen Çelik İnce¹ , Ayşe Sarı¹

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: This study was conducted to compare nursing students having education with the problem-based learning with those having education with the traditional method in terms of their attitudes towards psychiatric patients, career choices and perception of the psychiatric nursing.

Methods: This quasi-experimental study with a control group was conducted with nursing students attending two universities in the western part of Turkey. While education is given with the problem-based learning method in one of the universities, it is given with the traditional training method in the other university. Different from the traditional training method, the problem-solving method is a student-centered educational method aiming to gain students the self-learning ability and ability to synthesize their knowledge. The problem-based learning is conducted in small student groups of 13–15 people. The study sample consists of 202 nursing students. The data were collected with the Beliefs toward Mental Illness Scale, the Psychiatric Nursing Perception Scale and the list of career choices. Measurements were performed before and after the psychiatric nursing training (theoretical courses and clinical practices).

Results: The scores the students having the traditional education obtained from the Beliefs toward Mental Illness Scale after training were significantly higher than were those of the students having the problem-based learning ($p = 0.00$, $t = 5.84$). Attitudes of the nursing students studying with the problem-based learning method towards mental illnesses were more positive than were those of the nursing students studying with the traditional method. The scores the students studying with the problem-based learning method obtained from the Psychiatric Nursing Perception Scale after the training were significantly lower than were the scores they obtained before the training ($t: 6.81$ $p = 0.00$). Similarly, the scores the students studying with the traditional method obtained from the Psychiatric Nursing Perception Scale after the training were significantly lower than were the scores they obtained before the training ($t = 5.33$, $p = 0.00$). In both education methods, the students' perception of psychiatric nursing changed adversely after the training, and evaluation performed after theoretical courses and clinical practices revealed no statistically significant difference between the two groups. When the participating nursing students' career choices were evaluated, a statistically significant difference was determined between the two training methods. The students studying with the traditional method preferred psychiatric nursing more than did the students studying with the problem-based learning method.

Conclusion: The problem-based learning method was determined to be more effective than the traditional method in terms of developing positive attitudes toward psychiatric patients. In both training methods, the students' perceptions of psychiatric nursing changed negatively after the theoretical courses and clinical practices. Therefore, it is recommended that studies aiming to determine the factors that influence students' perceptions of psychiatric nursing should be performed.

DETERMINATION HOPELESSNESS LEVEL AND PERCEIVED SOCIAL SUPPORT OF MOTHERS OF DISABLED CHILDREN

Nevin Onan¹ , Türkan Özcan² , Sevgi Hür²

¹| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik

²| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Purpose: The birth of a disabled child in the family, is a condition that affects negatively the family members, their lives, feelings and behaviors. When waiting the birth of a normal features child and planning the all hope, expectations and plans about the future, birth of a child having different features causes major changes in the families' social environment, their expectations, their work life and financial issues. This study is designed to determine the hopelessness level and perceived social support of mothers of disabled children.

Methods: This descriptive study was carried out with 95 mothers whose children were continuing the private and rehabilitation center in Karabük. Data were collected by Personal Information Form, Beck Hopelessness Scale and Multidimensional Perceived Social Support Questionnaire and data were analyzed in computer by using descriptive statistics, parametric and nonparametric tests correlation.

Results: The average age of mothers was 40.4±8.9, 91.6% housewife, 75.8% primary school graduates. 69.5% of participants assessed their economic condition as the middle, 48.5% have two children and 16.8% indicated that they have more than one disabled child. The average age of children with disabilities that of mothers covered by the study was 12.5 ± 7.8 and it was determined that 58.9% male, 32.6% physical disabled, 31.6% mentally disabled and 50.5% of children were diagnosed in pre-school period. The mothers obtained an average score of 6.05±4.03 from the hopelessness scale level and an average score of 52.51±19.03 from the social support scale. The average scores of social support scale's subscales were determined as 19.24±7.39 for family, 18,52 ± 7.87 for special person and 14.74 ± 7.88 for friend. Statistical difference was determined between only economic status and the level of hopelessness and social support levels (p <0.05). Study result also revealed that there is negative correlation between the level of hopelessness and social support and subscales (p <0.05).

Conclusion: According to the results of the study we can said that mothers with disabled children present low hopelessness level, they receive support mostly from family and when hopelessness levels increased social support scores decreases. It was determined that mothers who assessed the economic condition as well have significantly lower levels of hopelessness and higher levels of social support.

Keywords: Mother Of Disabled Child, Hopelessness, Social Support

THE EFFECT ON THEIR PROBLEM SOLVING SKILLS, INTERPERSONAL STYLE AND ANGER CONTROL OF PROBLEM-SOLVING TRAINING IN MALE ADOLESCENTS WHO ARE HIGH SCHOOL STUDENTS

Şerife Öztaban¹, Filiz Adana²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi

²| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Objective: The research was conducted observational measurements of a study and a control group with pre- and posttest evaluations (semi-experimental) to identify the effects of the cognitive approach-based problem solving education of adolescents problem-solving skills, interpersonal style, and anger control.

Method: Research environment consisted of Mimar Sinan Aydın Anatolian Technical and Industrial High School first and second grade students (N:653) who were in the 2011-2012 academic year. The study included 150 students in terms of problem solving inventory scores similar properties, which were divided into 30 students as the study group, 60 interference control intervention and 60 no interference control group. It was given personal consenting form, Problem Solving Inventory, Multidimensional Anger Scale and Interpersonal Style Scale at the first interview, the last interview, after three months and after six months. Data were used descriptive statistics with One Way Anova test.

Results: It was not found a statistically significant difference between study and control group in terms of age, place of birth, the provinces ($p > 0.05$). Pre and post training (including 1st, 2nd and 3rd follow-up) subscale scores of experimental group students for Problem Solving Inventory, Multi-dimensional Anger Scale and Interpersonal Relation Style Scale were compared and it was found that these subscale scores decreased significantly when compared with pre-test ($p=0.001$). Also pre-training PSI, MAS, ISS sub-scale scores of interference and non-interference group students were compared with 1st, 2nd and 3rd follow-up scores after training and it was found that these sub-scale scores decreased significantly in comparison with pre-training scores ($p=0.001$).

Conclusion: In our country, unfortunately it is now being accepted as normal when men express their anger and women do not and many research shows that problem solving skills go in women's favour. In this context, it is estimated that problem solving training programme conducted in high school male adolescents via group experience will improve problem solving and interpersonal relation skills and it is effective while challenging with anger thanks to recognizing this emotion.

Keywords: Anger, Interpersonal Relations, Problem Solving

NUTRITION LITERACY, EATING BEHAVIOURS AND OBESITY IN UNIVERSITY STUDENTS STAYING AT DORMS

Büşra Cesur¹ , Haldun Sümer² , Şükran Ertekin Pınar¹ , Tuğba Doğan¹ , Merve Gökçe¹

¹| Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sivas.

²| Cumhuriyet Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Sivas.

Aim: This research was conducted to evaluate the correlation between nutrition literacy, eating behavior and obesity in university students staying at dorms.

Method: The sample of descriptive study is composed of 924 university students that was staying at a three different dorms located in a university campus on the dates of 20 December 2014-20 February 2015. Data were collected by using Personal Information Form, Evaluation Instrument of Nutrition Literacy on Adults (EINLA) and Dutch Eating Behaviour Questionnaire (DEBQ). Students' height, waist circumference, and weight measurements were performed and Body Mass Index (BMI) was calculated. Data were evaluated by using percentage distribution, Anova, Tukey test and Pearson's correlation analysis. The significance level was determined as $p < 0.05$.

Results: The average age of the students was 21.0 ± 1.8 years (min:17; max: 34), and 51.2% of them were male. EINLA average score was 26.7 ± 4.0 (min:5; max:34) and 83.3% of students' nutrition literacy was at sufficient level. However, in portion size 13.2% of them, in reading food labels and math 13.1% of them were at sufficient level. From DEBQ subscale, emotional eating average score was 25.7 ± 11.4 (min:13; max:65), restrictive eating average score was 22.3 ± 8.0 (min:10; max:50) and external eating average score was 29.8 ± 7.5 (min:10; max:50). The average of BMI is 22.3 ± 3.1 , 16.6% of them overweight and 1.7% of them obese. According to the BMI there was a significant difference in nutritional literacy ($p=0.000$) and those who are skinnier were found to have a higher nutrition literacy levels. It was found that there is a significant difference between nutrition literacy and external eating behaviour from DEBQ ($r=0.125$; $p=0.000$). It was also found that there was not a significant correlation between nutrition literacy and emotional, restrictive eating behaviours ($p > 0.05$).

Conclusion: According to the BMI, skinnier students have a higher nutrition literacy levels. As nutrition literacy levels increase, external eating behaviours increase, too.

Keywords: Nutrition Literacy, Eating Behaviour And Obesity, University Students

PSYCHOLOGICAL, SOCIAL AND ETHICAL DIMENSIONS OF INFERTILITY

Şükran Ertekin Pınar¹ , Gülay Yıldırım²

¹| Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sivas.

²| Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik AD, Sivas.

Although infertility is not a life threatening condition, it is a problem that can lead to medical, psychological and social problems and important personal and family issues. Society's view towards infertile couples can cause emotional problems, breakdowns in marital relations and sexual dysfunctions. Social and familial pressures for continuation of the family name; physical, psychological, ethical, and economic forces of assisted reproductive techniques have negative effects on couples. Infertility is an unexpected condition whose diagnosis can spread out over a long time. It causes depression, extreme stress and anxiety and also forces the adaptation mechanisms. Methods that are used for the treatment of infertility bring along many ethical issues such as artificial initiation of life, moral and ethical status of pre-human embryos, roles of the family, elimination of unused embryos, embryo selection by gender and cloning. This compilation study is discussed with the aim of examining psychological, social and ethical dimensions of infertility which is an important issue of women.

Keywords: Infertility, Psychosocial, Ethical Dimension

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ETHICAL DECISION MAKING LEVELS AND PROFESSIONAL SELF-CONCEPTS OF NURSES'AND INFLUENCING FACTORS

Selma Sabancioğulları¹ , Emine Kol² , Alper Tugay Arslantaş² , Fatih Toğantemur² , Ferda Ülker³

¹| Cumhuriyet Üniversitesi. Suşehri Sağlık Yüksekokulu

²| Akdeniz Üniversitesi. Hemşirelik Fakültesi

³| Akdeniz Üniversitesi.Tıp Fakültesi Hastanesi

Aim: The study has been conducted to examine the relationship between ethical decision making levels and professional self-concepts of nurses' and influencing factors.

Method: Descriptive and relational study's sample is consisted of 358 nurses working at a university hospital. Data were collected by Sociodemographic Information Form, Professional Self-Concept Scale in Nurses and "Ethical Dilemmas Test in Nursing". Frequency, Mean, t test, Pearson correlation and multiple regression analysis were used in a statistical evaluation.

Findings: Average age of nurses is 31.61 ± 7.20 and working year average is 9.63 ± 7.62 . Professional Self-Concept Scale mean overall score (111.22 ± 12.58), professional competence (22.64 ± 3.13) and professional attitude and skill subscale mean scores (75.31 ± 8.46) of nurses are above the average. Professional satisfaction subscale mean score (75.31 ± 8.46) is found to be at a medium level. Ethical Dilemma Scale's ethical thinking mean score of nurses (49.44 ± 6.28) is above the average, practical thinking (18.17 ± 3.80) and familiarity mean scores (15.05 ± 4.14) are below the average. A positive significant weak relationship ($r=0.19$, $p<0.01$) was found between professional self concept and ethical thinking levels of nurses and a negative significant weak relationship between professional self concept and familiarity levels of nurses ($r=-0.19$, $p<0.01$). Relationship could not be found among practical thinking levels of nurses ($r=-0.06$, $p>0.05$).

Result: Professional self concept of nurses are positive and at a good level. According to research findings, nurses mostly act according to ethical principles when they are faced with ethical issues and they are influenced by environmental factors while making an ethical decision. Professional attitude and skill levels of nurses are associated with their ethical decision making processes. In this context, developing professional self-concepts is thought to affect nurses' ethical decision making processes positively. Therefore, the creation of curriculums that will strengthen the professional identity in nursing education is recommended. In addition, a nurse with a strong professional identity can increase satisfaction of patient and the quality of care by providing care in accordance with ethical principles, by acting in a more prudent and responsible way towards patients and by directing effectively the ethical decision-making process.

Keywords: Nurse, Professional Self-Concept, Ethical Decision Making

REHABILITATION METHODS USED FOR TREATMENT ADHERENCE OF PSYCHIATRIC PATIENTS IN TURKEY: SYSTEMATIC REVIEW

Gonca Üstün¹ , Leyla Küçük² , Sevim Buzlu²

¹| Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

²| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Objective: This systematic review is planned to investigate systematically the rehabilitation methods used for treatment adherence of psychiatric patients in Turkey.

Method: The population of this study is consisted of articles from accessed by searching on “EBSCOhost”, “Google Scholar”, “PubMed” and “ULAKBİM Turkish Medical Index” databases between December 2015 and June 2016. In this review, the articles were selected as full text by searching with “psychiatry”, “mental illness”, “medication adherence/ medication compliance”, “rehabilitation”, “psychoeducation”, “schizophrenia”, “depression”, “bipolar disorder”, “anxiety disorders” and “Turkey” **Keywords** and they were published in English and Turkish languages in the last decade (since 2005). Total 10 studies of these articles that meet the research’s criteria have occurred the sample of the review.

Results: In this review, experimental, quasi-experimental and descriptive research designs were used often for the studies. Four of the studies were conducted at psychiatry clinics, two at rehabilitation centers and four on outpatients. The sample size varied from 30 to 100 and six studies were performed in patients with schizophrenia. At least one psychiatry nurse participated in rehabilitation program in all studies. Studies were evaluated under six main categories of rehabilitation methods used for treatment compliance in Turkey: psychoeducation, social skill training, motivational interviewing, cognitive behavioral therapy, cognitive approach-based interviewing, and telepsychiatric observation. Psychoeducation and social skill training programs were found to be effective in 7 studies and of these, five studies reported increased treatment compliance in patients and two studies revealed reduced symptom severity, relapse and hospitalization rate. In one study, which used motivational interviewing and cognitive-behavioral treatment together in schizophrenia patients, a significant difference in treatment compliance rate was determined. Cognitive approach based interviewing technique was used in one study and it was found out that the treatment-related automatic thoughts of patients and their frequency reduced. In two of the studies, it was observed that treatment compliance scores were increased in patients evaluated with telepsychiatric observation.

Conclusion: Psychiatric rehabilitation methods applied in Turkey is increasing treatment adherence. In this context, the development and effective use of rehabilitation methods is recommended.

Keywords: Psychiatry, Treatment Adherence, Rehabilitation

HOMOSEXUALITY IN THE OTHER SECTION OF SOCIETY

Gülay Taşdemir¹, Gülseren Keskin², Mehtap Kızılkaya³, Elif Aktekin⁴

¹Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

^{2,4}Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

³Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Introduction: Homosexuals are facing alienation and discrimination in many societies. In Turkey, homosexuality is perceived as outside of the normal in general. Homosexuals are excluded from the families, exposed to hostile behaviors of the society and they lose their jobs due to social pressure. Homosexuals, who want to avoid the pressure of social norms, conceal their sexual orientation by pretending to have a heterosexual orientation among others. These experiences lead individuals to have more psychological problems such as depression and anxiety. Sexual orientation represents to whom individuals are interested in and erotic object selection of these individuals. Sexual orientation of people may be to opposite sex (heterosexual), same sex type (homosexual) or to both sexes (bisexual).

Objective: In this paper, it was aimed to evaluate and discuss homosexual individuals, who were marginalized and discriminated in Turkish society, in accordance with the literature.

Methods: The articles in international and national databases between the years 2000-2016 were reviewed. Studies contributed to this are were used.

Results and Discussion: Negative judgments about homosexuality can be observed more in male-dominant societies. Earlier studies conducted in Turkey are consistent with this result. Women exhibit more positive attitudes toward homosexuals compared to men. In addition, people who have a homosexual friend or interacted with homosexuals exhibit positive attitudes toward homosexuals. According to a study, 7% of the homosexuals stated that they were not recruited due to their sexual orientation and 10% stated that they received a warning, respectively. In Turkey, teachers, doctors and police officers are determined to have the most negative attitudes towards homosexuals. According to another study, 53% of the participants stated that right to live of people with different sexual orientation can be freely restricted and 72% of the participants stated that individuals with different orientations such as homosexuality hide their true identities. In another study, 66% of the people in Turkey appeal to have a homosexual family as neighbor.

Conclusion: Problems encountered by homosexuals during their lives are caused by discriminating and excluding them from society. Such attitudes and prejudices are needed to be neutralized by spreading factual and correct information about sexual orientation and gender identity in media and schools. Conducting more studies about informing and supporting families in order to provide social support to homosexual individuals is also important.

Keywords: Homosexuality, Sexual Orientation, Alienation

**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE STRENGTH OF RELIGIOUS FAITH
AND ADHERENCE TO TREATMENT IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA**

Özlem Şahin Altun¹, Sibel Asi Karakaş¹, Zeynep Olçun¹, Hatice Polat²

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Aim: The study aims to determine the relationship between the strength of religious faith and adherence to treatment in patients with schizophrenia.

Materials and Methods: This is a descriptive and correlational study. The research was conducted in Elazığ Mental Health Hospital, Psychiatric Clinic between December 2015 and May 2016. The study population consisted of all schizophrenia patients who fit the research inclusion criteria and diagnosed as schizophrenia, according to DSM-V diagnosis criteria, in the psychiatric clinics of the hospital at the given dates. No sampling was performed in the study population, and the study was completed with 109 patients. "Personal Information Form", "Santa Clara Strength of Religious Faith Questionnaire" and "Morisky Adherence Scale" was used for data collection. In the evaluation of the data, numbers, means, percentage distributions, and Pearson Correlation test was used.

Results: According to research findings, the mean strength of religious faith of the patients with schizophrenia was found to be 31.36 ± 7.22 . Of the patients with schizophrenia, 29.3% was adherent to treatment, 35.8% was medium level adherent, and 34.9% was non-adherent. The total adherence to treatment score of the patients was found to be 6.22 ± 1.47 . No statistically significant correlation was found between the mean scores of the Santa Clara Strength of Religious Faith Questionnaire and Morisky Adherence Scale ($p > 0.05$).

Conclusion: Strength of religious faith of patients with schizophrenia was found to be higher, in addition the majority of patients was found to have an insufficient level of adherence to treatment. It was found that the level of strength of religious faith of the patients with schizophrenia is not one of the determinants that affect their adherence to treatment.

Keywords: Strength Of Religious Faith, Schizophrenia, Adherence To Treatment

ANGER, ASSERTIVENESS AND RELATED FACTORS AMONG ADOLESCENTS

Eda Kiraz¹ , Fatma Demirkıran¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu

Object: The purpose of research is to investigate anger emotion and expression of this emotion, level of assertiveness and related factors in adolescents.

Method: The population of the study was planned as descriptive, 2274 students that is studying in high schools in İzmir/Bayraklı in 2014-2015 education years. The sampled group was formed by 404 students from Nuri Atik Vocational and Technical Anatolia (199) and Mustafa Kemal Anatolia High Schools. The number of sampling was formed with sampling process by stratified, cluster sampling and simple accidental sampling. The number of sampling was calculated 269 with sampling process by known population and the number of sampling was found 404 with 1.5 pattern effect. Related with study, permission were taken from the institutions, consents were obtained from students.

Demography Information Form, Trait Anger Expression Inventory (STAXI) and Rathus Assertiveness Inventory (RAE) were used as data collection tools. Data were analyzed using descriptive statistics, Student t test, One Way Anova, Mann Whitney-u, Kruskal-Wallis and correlation tests by using SPSS (Statistical Package for Social Sciences)21 programme. Results were evaluated in 95%confidence interval, $p<0.05$ significance level.

Results: Anger-In and Anger-Out expression increased have been determined when students' ages increased. Continuous Anger, Anger-In and Anger-Out Subscale average points of students living in villages and small towns were found considerably higher than students living in big cities($p<0.05$). Continuous Anger and Anger-In Subscale average points of students expressed attitude of parents and satisfaction of relation with friends as "good" were found considerably lower($p<0.05$).

Conclusion: Differences Between continuous anger and anger expression average points were found according to demographic futures of the students.

Substance abuse, having mental disease, suicide attempted, violence in the family and being exposed to violence in the family, satisfaction of family and friends relationships, disciplinary punishment and success status in the school effect continuous anger and anger expression manner of the students. The assertiveness level increased has been determined, when Anger-Out expression increased. Planning anger management and assertiveness programmes in the schools were suggested. Making study in the school atmosphere utilizes students to be evaluated in the sense of social and common. In that way risk group of adolescents is determined and directed to community mental health centers by psychiatry nurses. That is thought to ensure protection for community.

Keywords: Adolescents, Anger, Assertiveness

IMPLEMENTATION OF SOLUTION FOCUSED APPROACH AT ADOLESCENTS WITH ADHD: EXPERIENCES RELATED TO INTERVIEWS

Dudu Karakaya¹ , Gönül Özgür²

¹| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Aim: Solution-focused approach is a consulting approach which is short-term, structured, effective and "kid friendly". It focuses on solutions to problems, strengths and resources of individuals. The aim of this study is to share experiences related to the implementation phase of the research which is called as " "The Effects of Solution-Focused Approach on Levels of Self Efficacy and Self-Esteem in Adolescents with Attention Deficit Hyperactivity Disorder ".

Method: Experiences were shared according to the stages and techniques of interviews which were used in theses by researcher, and which were based on Solution Focused Approach. For first interview, these stages are acquaintance, listening the problems, goal setting, discovery and configuration of the solutions, aware of the source – strengthening, Scaling questions, identification of barriers related to success, assessment the interview, the message and termination the interview. For further interviews, the stages are finding out “what is the well?”, explaining the impact of the well, strengthening how is changes, discovering additional success and start again.

Results: In the acquaintance stage of interviews, adolescents slog on to introduce themselves and to identify areas they are good. They used negative statements about themselves. When negative statements were translated into positive, they used positive statements about themselves. Adolescents stated that their families and teachers payed attention to their situation. They also stated that their situation didn't important for them. In the goal setting step the "miracle question" technique is used. Although adolescents can not determine realistic goals first, they have set realistic goals thanks to interventions. In the stage of discovery and configuration of the solutions, adolescents are forced to realize things that they are good. In the stage of aware of the source – strengthening, adolescents generally exhibited a happy face when coping questions asked. It is shown that scaling questions are an useful technique to discover the positive things. In the stage of identification of barriers related to success, adolescents created a road map to reach their purpose. "Cheerleading" has worked at every stage. In the second and later interviews they were forced to reveal the good things. In the later interviews they have been able to easily explore and express them. At the termination interview, it has tried to clarify what adolescents accomplished. It has shown that they realized their goals and achievements.

Conclusion: Psychiatric nurses can use nursing interventions based on solution-focused approach successfully when they work with adolescents.

Keywords: Solution-Focused Approach, Adolescents, Psychiatric Nursing

AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSES' ORGANIZATIONAL TRUST LEVEL AND BURNOUT LEVEL

Gönül Özgür¹ , Pınar Tektaş

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Introduction: Decreases in the organizational trust level of nurses, leads to increase turnover rate of nurses, causes an increase in workload, causes a decrease in motivation and causes a decrease in the quality of patient care. The results caused by the lack of organizational trust is important for both individuals and organizations.

Aim: It was aimed to investigate the relationship between nurses' organizational trust level and burnout level.

Method: This descriptive and relational study is carried out at an university hospital with 155 nurses who were agreed to participate to the study. Data were collected with Identifying Information Form, Organizational Trust Inventory and Maslach Burnout Inventory. Data were analyzed with numbers, percentage, mean standart deviation, spearman correlation analysis and multiple linear regression.

Findings: According to research results 89.3% of the nurses were graduated from university, 52.9% of the nurses were working at internal science area, 69.7% of the nurses were assigned without their own request where they worked, 85.8% of the nurses were working in shifts. A negative, very weak and statistically significant relationship was found between emotional exhaustion level and trust in employer level ($r=0.304$, $p<0.01$) and trust in institution level ($r=0.335$, $p<0.01$); a negative, very weak and statistically significant relationship was found between emotional exhaustion level and trust in colleagues level ($r=0.240$, $p<0.01$); between depersonalization level and trust in employer level ($r=0.315$, $p<0.01$); between depersonalization level and trust in colleagues level ($r=0.282$, $p<0.01$); between reduced personal accomplishment level and trust in employer level ($r=0.238$, $p<0.01$).

Results: It was concluded that there was a statistically significant relationship between the nurses' organizational trust level and burnout level. In addition organizational trust was a significant predictor of emotional exhaustion, depersonalization and reduced personal accomplishment level.

Keywords: Organizational Trust, Burnout, Nursing

P-1286

THE EFFECTS OF NURSING CARE BASED ON WATSON’S THEORY OF HUMAN CARING ON THE MENTAL HEALTH OF PREGNANT WOMEN WHO HAVE SUFFERED A PREGNANCY LOSS

Pınar Tektaş , Olcay Çam²

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Objective: Evaluate the nursing care program based on Watson’ Theory of Human Caring on the the anxiety, depression, hopelessness and prenatal attachment levels of pregnant women subsequent to pregnancy loss.

Method: This research employed experimental, randomized, controlled study using pretest-post test design. This research is conducted at two university hospitals. Nursing care based on Watson’s Theory of Human Caring was applied to the intervention group. The number of women was 128 in total, 68 in the intervention group, 60 in the control group. Data were collected through personal information form, beck anxiety inventory, beck depression inventory, beck hopelessness scale and prenatal attachment inventory. Data were evaluated with chi-square, t test, mannwhitney-u and intention to treat analysis.

Findings: After intervention statistically significant differences was found between the intervention and control group according to their beck anxiety, beck depression, beck hopelessness and prenatal attachment scores (p=0.000).

Conclusion: It was determined that nursing care based on Watson’s theory of human caring decreases the anxiety, depression and hopelessness level and increases the prenatal attachment level of women in pregnancy subsequent to pregnancy loss.

Keywords: Pregnancy Loss, Mental Health, Watson’s Theory Of Human Caring.

PSYCHOSOCIAL ASPECT OF BARIATRIC SURGERY

Nuray Akyüz¹ , Yasemin Kutlu² , Tuba Çömez²

¹| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

World Health Organization (WHO) defines obesity as “abnormal or excessive fat accumulation that may impair health”. Morbid obesity, defined as a body mass index (BMI) ≥ 40 or BMI ≥ 35 and experiencing obesity-related health conditions, has become an epidemic in the last century. It is second most frequent preventable cause of death after smoking.

Due to the rising frequency of obesity and failure to lose weight with nonsurgical treatment methods, utilization of surgical techniques is increasing. The surgical treatment of morbid obesity is named as bariatric surgery. Despite its risks, effective and long-term success in treating obesity is only accomplished with surgical techniques (61-95%).

Patients of bariatric surgery should be evaluated in behavioral, cognitive, emotional and developmental aspects both pre- and postoperatively. It has been emphasized that weight loss is not the only criteria in evaluating the success of the procedure. Instead, psychiatric and psychosocial status of the patient, together with the state of well-being in their life quality, should be taken into consideration as well. Dealing with the complications of the surgery and following the postoperative recommendations of diet, exercise and lifestyle changes that is going to last for the rest of the patient’s life is essential. It is important to discuss the patient’s expectation about the surgery, set individual goals and consider social support systems.

Presence of psychiatric disorders is not a contraindication for bariatric surgery. However, when diagnosed, it is important to treat these disorders to maximize the benefits of surgery. Pharmacological interventions, psycho-education, psychotherapy, nutrition counseling, close postoperative follow-up and encouraging participating in obesity surgery support groups can be considered when necessary.

In conclusion, it is important to evaluate the patients of bariatric surgery by a multidisciplinary team that includes a specialized mental health worker. Nurses as a part of this team have important responsibilities in the pre-and postoperative complete assessment and follow-up of patients.

Keywords: Obesity, Bariatric Surgery, Nurse

P-1288
PSYCHOSOCIAL ASPECTS OF AMPUTATION

Nuray Akyüz¹ , Tuba Çömez² , Leyla Küçük²

¹| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| İÜ Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amputation is the complete or partial removal of a projecting organ of the body, especially the arms, legs, or fingers, by surgical operation. Amputation surgery is one of the oldest surgeries performed in history. It is a traumatic event that changes the body image, limits freedom of movement and lowers self-esteem. Patients are severely affected both psychologically and physically.

Different individuals have different interpretations of the traumatic events they go through and express different emotional reactions. During and after the process of amputation, people often experience anger, grief, denial, regret, uncertainty, isolation, anxiety, hope and then depression, anxiety disorders and posttraumatic stress disorder (1,2). Symptoms of depression and anxiety increase in the first two years after the amputation procedure, and decrease back to the frequency observed in normal population afterwards (3).

Amputation is not just limited to the loss of limb function. It also causes the time and intensity of the given reactions to be different by altering the body image, function and social and professional relationships. Also, many factors, such as a person's individual characteristics, causes of amputation, past history of amputation, response and support of the family and the community to amputation, social support mechanisms and meaning attributed to the loss may determine the reactions that may occur (3,4).

Reactions to a loss and coping are dynamic processes that change by time and developing effective coping strategies is crucial in this process. The patient who is decided to be amputated and their family should be supported with professional rehabilitation and psychiatric support programs by psychiatry nurses and other healthcare workers in decision making stages, right after the amputation and in long term. Patients should have a high quality of life by normalizing their emotional reactions to trauma, increasing functional capacity and minimizing loss. People in the process of adapting to their new life should be given courage, strength and support in order to allow the best life possible.

Keywords: Amputation, Psychosocial Factors, Adaptation

P-1289
THE EFFECT OF MUSIC IN THE SURGICAL PROCESS

Hatice Demirdağ¹ , Nuray Akyüz²

¹| Üsküdar Devlet Hastanesi Kalite Yönetim Birimi

²| İ.Ü.Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

The history of music as a treatment is as old as the history of medicine itself. In the ancient times, music had been used jointly with medical therapies in Turks and other populations. Homeros used music in operations and showed its soothing effect. In the 4th century BC, Plato expressed that music gives tolerance and comfort by touching the depths of one's soul with harmony and rhythm. In Turkish history, Shaman musicians called Bakshi used music to cure various diseases in Middle Asia in pre-Anatolian period.

The number of studies aiming to prove the healing power of music in surgical or other processes is increasing and this draws the attention of healthcare providers. Implementation of music in the surgical process can take place before, during and after the surgical intervention. Studies have shown that having patients listen to music in the surgical process decreases anxiety and need of sedation preoperatively, decreases postoperative pain experienced alongside with analgesic requirement, increases patient satisfaction and reduces hospital stay. Some studies also indicate that music improves physiological parameters and decreases the stress response against surgery. Playing music in the operating rooms (OR) is known to have positive effects on surgeons, OR nurses and other staff.

Implementation of music in the surgical process is an economic, easy-to-apply and non-invasive technique without any side effects that contributes to the physical, psychological and social well-being of an individual. Using music in various surgical interventions, researching about this method and increasing consciousness among healthcare providers, especially nurses, is essential.

Keywords: Surgical Process, Music, Nurse

CASE MANAGEMENT AND PROBLEM SOLVING SKILLS OF COMMUNITY MENTAL HEALTH NURSES; IDEALS AND REALITIES

Halil İbrahim Olcum¹ , Şenay Şahin¹ , Nuriye Büyükkayacı Duman²

¹| Çorum Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği

²| Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Objective: Psychiatry policies changing rapidly in recent years and community-based treatment approach stands out in Turkey. In this approach, the psychiatric nurses who is an important member of the treatment; works as a case manager like the others (psychologists, social workers). The study that carried out for determining the facts and current situation in terms of psychiatric nursing to approach the ideal of community-based mental health, evaluates the attitudes of problem solving and self-efficiency levels of case management (SE-CM) in Community Mental Health Nursing.

Method: This study was executed in 2016 and carried out by online questionnaire method. In selecting the sample from the main mass convenience sampling method was used. The study was shared in an e-mail group has 659 members. It has been observed that 32 persons answered questions. Besides questions about age, sex, marital status and educational background there were also 14 questions which were prepared by researcher as five-point likert scale questionnaire. Also, "Problem Solving Inventory" which is a six-point likert scale consists of 35 questions is used (4). All statistical analyses were performed using SPSS version 22.0.

Findings: Analyzing the cases in the study, it has been confirmed that 28 of them are females 4 of them are males. 31,3 percent of them are between the ages of 25-34, 46,9 percent are between 35-44 and 18,8 percent are above the age of 45. Education levels of the cases was; 28.1 percent undergraduate, 53.1 percent graduate, 18.8 percent master degree. The average SE-CM points were $53,59 \pm 6,5$ and PSI points were $110,90 \pm 9,52$. High scores on SE-CM show that cases feel efficient in attempts on case management. For problem solving inventory (PSI) high scores mean that the perception of problem solving skills is low (3).

Results: In consequence of our study, it has been confirmed that there is a nonsignificant but positive, poor correlation, between case manager nurses' scores of feeling efficient (SE-CM) and problem solving inventory (PSI). This can be interpreted as cases who feel efficient in attempts on case management have also high perception levels on problem solving skills.

Community mental health nurse is a member of health team that working on person, family and community mental health protection, development and sustaining (2). What distinguishes a professional nurse from an beginner nurse or an inexperienced nurse from an experienced or a specialist nurse are problem solving skills (1). There are no studies in the literature on this subject. Further studies with higher number of cases on this pattern are needed.

EVOLUATION OF EMPATHIC TENDENCY, RESILINCE, SELF SUFFICIENCY AND PROBLEM SOLVING LEVEL AT COMMUNITY MENTEAL HEALTH CENTERS STAFF

Aysun Çobadak¹, Nermin Gürhan²

¹| Ege Üniversitesi

²| Gazi Üniversitesi

Objective: This descriptive study was performed for determination of empathic tendency, resilience, self sufficiency and problem solving level of doctors, nurses, social workers, psychologists, occupational teachers who working at community mental health centers.

Methods: The study was conducted with 15 cities' 22 community mental health centers (Ankara, Kastamonu, Bolu, Eskişehir, Kocaeli, Konya, Diyarbakır, Bursa, Samsun, Düzce, Antalya, İzmir, Kırıkkale, Kırşehir, Niğde). Data collected with 'Personal Information Form', 'Empathic Tendency Scale', 'Self Efficacy Scale', 'Resilience Scale', 'Problem Solving Inventory'. Data were interpreted using SPSS 21 program.

Results: It has been identified that (n:111) participants ,38 (% 34,3) nurses, 27 (24,3%) physicians, 18 (16,2%) psychologist, 16 (14,4%) teachers and 12 (10,8%) social worker. The difference was analyzed according to age groups, gender, socioeconomic status with empathic tendencies scale, resilience scale, self-efficacy qualification scale, statistically significant results were not obtained ($p>0,05$). Self-efficacy-average proficiency scores of unmarried people was statistically significantly higher levels than married individuals. ($t=-1,988$; $p=0,049$). In terms of problem solving inventory there were statistically significant difference between 30 years and under age group with 40 years and over age groups. It was found that the group with low socioeconomic status, who was seen themselves had more problem solving skill than high socioeconomic status ($p=0,017<0,05$). Problem solving inventory subscales were examined. As a result of this, between the 30 years and under group and 40 years and older group, within the scope of approach-avoidance subscale and personal control size, significant statistically difference was detected. Empathic tendencies of staff working 40-50 hours were significantly higher than the 61-70-hour staff

Conclusion: At this research was evaluated of empathic tendency, resilience, self sufficiency and problem solving level at community mental health centers staff and determination of a few statistically difference between age group, gender, and socioeconomic status. Research may shed light on the other studies and may help further research future plans, programs.

Keywords: Community Mental Health Center, Empathic Tendency, Resilience, Self Sufficiency And Problem Solving

Hatice Demirdağ¹ , Oğuzhan Gündüz¹

¹| Üsküdar Devlet Hastanesi

It is the ancient Greek that we see the first written documents that shows hypnosis was used by people. Knowledge about hypnotic suggestion was written at the prayer stones from 1400-1300 BC. Hypnosis was used in few nations at various locations during time but the official date for its application in modern medicine is accepted as 1765, when french scientist Mesmer published his well known study 'The Effects of Stars and Human Body'. Hypnosis kept its progress and evolution by time and today it has become an effective treatment method in combination with several medical branches and also by itself alone. Hypnosis has been used since Seljuks in our country and has been validated as a medical treatment method in 2015. The goal of this compilation is to examine the progress of hypnosis in our country and the application of hypnosis in modern medicine with the intent to promote its current situation.

With its place in medicine growing in various countries the number of health care professionals that are interested in hypnosis also increased in Turkey leading to the rise at the number of studies and workshops about hypnosis. We can see that hypnosis is used at headaches, chronic pain, trigeminal neuralgia, painless birth, pain control in cancer; hipoanesthesia in surgical and dental units; psychosomatic diseases like asthma, hypertension, psoriasis, ulcer, irritable colon; psychiatric disorders like flick, stammer, enuresis, eating disorders, obesity, conversion, sexual function disorders, smoking addiction, dissociative irregularities, fobia, examination anxiety.

Hypnosis is an effective treatment method for physical and mental diseases when used alone or in combination with the other treatment methods. It can also be an alternative treatment for th diseases which can not be cured with current treatment methods. It is the common thought that when applied by certified implementers hypnosis open a new era at the world of medicine. New studies about hypnosis would be beneficial for both health care professionals and community as its frequency and prevalence of practice are advancing every single day.

Keywords: Hypnosis, Medicine, Disease

**INFLUENCE OF THE SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF PREGNANT
ADOLESCENTS ON SELF CARE ABILITY, SELF ESTEEM AND BODY IMAGE**

Gülbeyaz Baran¹ , Fatma Güdücü Tüfekci²

¹| Dicle University Atatürk Health College, Research Assistant Dr., Department of Children's Health and Diseases Nursing

²| Atatürk University Faculty of Health Sciences, Assoc. Prof. Dr., Department of Children's Health and Diseases Nursing

Purpose: It is to determine the influence of the sociodemographic characteristics of pregnant adolescents on self care ability, self esteem and body image.

Materials and Method: The research was conducted in six family health centers in regions with low socioeconomic levels in the center of the province of Diyarbakır in southeast Turkey, between August 2012 – June 2013 with 66 pregnant adolescents between 12-19 ages, as a definitive study. Personal Information Forms, Scale of Self Care Ability, Rosenberg Self Esteem Scale and Body Image Scale was used in collecting the research data. The data was evaluated in the computer environment and average, percentage and t tests were applied. The researchers adhered to ethical principles.

Findings: The average age of the 66 pregnant adolescents included within the scope of the research was found 17.91 ± 1.106 . It was determined that the 40.0 % of the pregnant adolescents were secondary school graduates, 59.2 % of them had health card for uninsured people in Turkey, 68.2 % of them lived in extended families and 51.5 % of them had balanced incomes and expenses. No meaningful difference was found between the self care ability, self esteem, body images and the education levels of the pregnant adolescents ($p > 0.05$). A statistically meaningful difference was found between the self care ability score averages and the income levels of the pregnant adolescents ($p < 0.05$). No statistically meaningful difference was found between the self care ability, self esteem and body images of the pregnant adolescents and their family types, their willingly getting married and their marriage situations ($p > 0.05$).

Conclusion: Forming programs for improving and enhancing the self care abilities of the pregnant adolescents and providing the continuity of the programs beginning from preconception in the institutions where pregnant adolescents are monitored and extending these programs especially in rural areas should be targeted.

Keywords: Pregnant Adolescent, Body Image, Self Esteem, Self Care Ability, Nurse

INTERNET USAGE BEHAVIOR AND INTERPERSONAL RELATIONSHIP AND SOCIAL SKILLS OF COLLEGE STUDENTS

Sevim Ulupınar¹ , Emine Dura² , Gülhan Ezgi Çalışkan , Aysel Parmaksız , Kübra Dağdevire , Dilek Perктаş , Gülcan Kar³

¹| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

²| Şişli Hamidiye Etfal EAH

³| Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Introduce: Internet is one of the most powerful mass media and enter our lives very quickly in our age. Internet provides many opportunities (information, education, communication, entertainment, electronic commerce, and virtual chat etc.) and has become an integral part of our lives. There are many positive and negative effects of internet usage on the interpersonal relationship and socialization. This study aims to analyze the effect of internet usage on the interpersonal relationship and social skills of college students.

Material and Method: The sample of the research consisted of 820 voluntary students in a health sciences faculty. Data collected a questionnaire which included demographical characteristics, interpersonal relationship, social skills and internet usage of college students.

Findings: Of the students, 70.2% were females 32.1% were in the first year. The average age of the students was 21. Hobbies of students were travel (61.1%), reading (60.2%), watching TV (43.7%), cinema/ theater (39.6%), sport (27.8%) and art (18%). 81.3% of students were not a members of the association or club. Students said they have good interpersonal relationships. The majority of students were using the Internet more than 4 years, at least 2 hours per day and 71.8% were easily access the Internet. Students connected to the internet in order to research (63.9%), watch video-movies / listen to music (57.1%), connect social networking sites (54.3%), follow journal (43.5%) and education (38%). The students evaluated the perception of internet addiction and internet usage skills level over 5 points. The average of perception of internet addiction was 2.43 and internet usage skill was 3.58. There was a moderately significant relationship between internet usage skills and perception of internet addiction. No significant difference was found between perception of internet addiction and interpersonal relationship. A significant difference was found between gender, class, department, easily access to internet between internet usage skills and perception of internet addiction. Results: In the study, examined the effect of internet using on the interpersonal relationship and social skills of college students and were obtained significant results.

Conclusion: It is important that training on effective use of the Internet should be expanded and students should be encouraged to more social activities.

Keywords: Students, Internet Usage, Interpersonal Relationship, Social Skills

P-1299
SOCIAL FUNCTIONING, BODY IMAGE AND STATE OF MIND ASSESSMENT ON DIALYSIS PATIENTS

Özge Çetin¹ , Nurgül Göngör Tavşanlı² , Sevgi Türkmen³

¹| Manisa Devlet Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversite, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

³| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Introduction and Objectives: The normal way of life in dialysis patients is significantly impaired. Dialysis patients are exposed to many physical and psychological stress (1,2,3). This study's aim is determine the Social Functioning, Body Image And State Of Mind Assessment On Dialysis Patients.

Materials and Methods: This research conducted on dialysis patients whom receive a treatment at Manisa State Hospital on Chronic Kidney Failure. Population is composed by dialysis patients whom receive a treatment at Manisa State Hospital. Research sample composed by 120 patients whom in conformity with the criteria and receiving a treatment between the dates of November 2014 – January 2016. Data analyzed with patient verse form, Short Symptom Inventory and Body Image Scale have been used. Data on program of SPSS 15.0 number, percentage, average and t-test, ANOVA, Kruskal Wallis, Correlation tests.

Results: Patients' average of age is 55.23±13.67 (27-91 age). %46.7 of patients are women, %53.3 of patients are men. 30.8% of patients were primary school graduates. 76.7% of the patients were married. 62.5% of patients have elementary family and % 61.7 has 4 or less children. %55.0 of patients' balance of income and expenditures are equal. 80.0% of patients were working in a job. 63.9% of patients are seen and diagnosed by 5 years before. 69.2% of the patients receive dialysis treatment for 48 months, and six times on dialysis and %52.7 of them 3 times a week. 50.8% of the patients underwent surgery because of illness and treatment of the disease has led to changes in the body of 97.5%. The 49.2% are disturbed by the changes seen by mostly children. The age, gender, income level, marital status, education level, family type and sociodemographic characteristics such as body perception scale total score of the patients short symptom scale, somatisation, obsessive compulsive Symptom, Depression, anxiety, Phobic Anxiety, psychoticism, Paranoid consideration sub field and social functioning scale, social withdrawal, interpersonal functioning, independence, perfection, independent performance sub fields statistically relevant and interrelatedness is located (p<0.05).

Keywords: Dialysis, Social Functioning, Body Image.

STUDIES ON MOTIVATIONAL INTERVIEWING IN PSYCHIATRIC NURSING:AN ANALYSIS

Birgöl Özkan¹ , Sengöl Mercan² , Candan Deliduman¹ , Hacer Ak²

¹| Yıldırım beyazıt Üniversitesi Sağlık bilimleri Faköltesi

²| Yıldırım beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Devlet Hastanesi Eğitim Araştırma

²| Turgut Özal Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu

Recently, there has been an increase in the use of motivational interviewing techniques. Today, motivational interviewing is regarded as a therapy technique. Motivational interviewing is a client-centered approach that aims to develop behavioral change by helping the clients to discover and resolve their ambivalences.

In the process of critical thinking and taking critical decisions, clients benefit considerably from motivational interviews in psychiatric nursing. Psychiatric nurses are expected to use motivational interviewing in the scope of their counselor role to protect and develop mental health and to fight against the mental illnesses.

In this research, Ulakbilim Medical Database, Cinahl Complete, Web of Science, Science Direct, Pubmed and Wiley Online Library were reviewed including January 2016. The databases were reviewed by using the **Keywords** “motivational interviewing”, “motivational interviewing and psychiatry”, “motivational interviewing psychiatric nursing”. English and Turkish full text articles were reviewed.

This article puts an emphasis on the importance of motivational interviewing in mental health and illnesses nursing. This study aims to develop an understanding of the motivational interviewing by investigating the motivational interviewing techniques that are unique to psychiatric nursing and analyzing the results of the previous studies in this field.

Keywords: Nursing, Mental Health And Mental Illnesses Nursing, Motivational Interviewing

**PERCEPTION PROBLEM SOLVING SKILLS ACCORDING TO LOCUS OF CONTROL AND
VARIOUS VARIABLE OF CANCER PATIENTS**

Gülsüm Üzüm¹ , Sevgi Türkmen² , Nurgül Güngör Tavşanlı , Özge Dirgen³

¹| Manisa Devlet Hastanesi, Radyasyon Onkoloji bölümü

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

³| Celal Bayar Üniversite, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Introduction and Objectives: Mental and psychosocial aspects as well as Medical-physical cancer diseases is a problem (1,2,3). This study was conducted to determine their perceptions problem-solving according to locus of control and various variables of cancer patients. Research, the patients who were treated as outpatients in Manisa state hospital radiation oncology was conducted in from may to december 2015. The universe of the study consisted of about 500 patients, according to data from 2014. Study sample consisted of about 263 patients chosen with the selection from a determined universe method. The data of study was collected using information form, the Locus of Control Scale and Problem Solving Inventory. In evaluation of the statistical analysis of data was made percentage of statistical analysis of the data, the average t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), chi-square and the correlation coefficient.

Materials and Methods: The average age of the patients was $56.98 \pm 12:32$. 50.6% of the patients were female, 49.4% of the patients were male. 58.2% of patients were primary school graduates. 82.1% of the patients were married. 60.5% income of patients is less than expenses. It was determined a result of the study that personality traits was effective type locus of control and in solving the problem. By taking into consideration this factors, some interventions may organize for individuals who detected under risk. When consider the key role of being internal locus of control on the solving problems; this is so important for individuals who have external locus of kontrol that cahanging their belief about regulating their lifes. Also tie events which already experienced and will be experienced in future more internal reasons is so important, too.

Result: When increased locus of control scale score, sub-scale problem solving approach in a hurry, thinking approach avoidant approach, confident approach, evaluative approach, planned approach points increased.

Keys Words: Locus Of Control, Cancer, Problem Solving

PROTECTIVE MENTAL HEALTH IN THE PROCESS OF MARRIAGE AND BEING PARENT

Hanife Salur¹

¹| Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Purpose: The process of marriage and being parent is one of the progressional turning points in one's life. All habits and behavioral patterns which come from past of two different people may cause some problem in the process of marriage and being parent. This study was conducted with the purpose of determining the effect of protective mental health in the process of marriage and being parent.

Methodology: In this study, findings were collected from printed and written sources by reviewing literature.

Findings: Some problems such as inadequate or wrong communication between couples, domestic violence, not know each other enough before marriage, unrealistic expectations about marriage, gender differences, religion, ethnic origin, social status, education level, disagreements arise from ethnicity, unfaithfulness can damage marriage relationship. Difficulties which had during the process of being parents such as adolescent pregnancy, unplanned pregnancy, difficult pregnancy period, disagreements about raising child with disabilities, a child with malignant disease, death of a child draw the attention.

Result: Nursing attempts in protection level can involve in providing training for expectations in various stages of marriage. In this kind of medical intervention, education and support groups consisting of couples that had some situations with individual and couple therapies may be effective. Nursing attempts in protection level for the process of being parent should start before child comes into the world. Nursing attempts for parents should develop the relationship between parents and child, control parents' reaction towards child's behaviors and become parents skillful at an efficient management. Aim of the nurse as a consultant should make a person or family self-competence and give an ever growing sense of responsibility for solve one self's own problems and a sense of self-assistance.

Keywords: Marriage, Mental Health, Being Parent

P-1303
NURSING INTERVENTIONS FOR THE PREVENTION OF DEPRESSION RELATED SUICIDES AT PUBERTY

Hacer Ak , Fatma Eker¹

¹| Düzce Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Pubescence is a stressful period of increased high-risk behaviors, such as suicide and self-harm. According to the World Health Organization (WHO), suicide is the most common cause of death among adolescents. Deaths from suicide among young people in our country are lower compared with other countries. However, adolescent suicide attempts, has become one of the most common causes of application of psychiatric references to the emergency room. TÜİK (TSİ) (2015) report has indicated that the suicide rate among women was found as 18 % within the 15-19 age group while this figure for men was found as 12.8 % within the 20-24 age group.

In studies with adolescents having depression for suicidal behavior; gender, low socioeconomic status, family problems, presence of depression in parents, low levels of education, truancy, domestic exposure to physical abuse, previous history of suicide attempt of parents or patient, self-despair, low self-esteem, substance-use disorders like factors were determined.

It was observed that the depression at puberty changes person's life negatively. By considering the high risk of suicide in people with depression, nursing interventions for the prevention of depression related suicides at puberty is of crucial importance. This study was performed for the purpose of compiling the nursing interventions for the prevention of depression related suicides at puberty by scanning; Pub-Med, Science Direct, Google School, EBCS-host databases with the Keywords "Psychiatric nursing and suicide prevention", "Suicide prevention programs", "Suicidal adolescents with depression" in English and "Psikiyatri hemşireliği ve intihar önleme", "İntihar önleme programları", "Depresyonu olan ergenlerde intihar", and in Turkish.

Being an experienced and well-equipped health professional establishing a 24 hours therapeutic communication with the patient, the Nurse has an active role for the prevention of suicidal attempts. Some of the depression and hence suicide prevention intervention methods

THOUGHTS OF THE NURSES WORKING AT PSYCHIATRY CLINIC ON WRITING OBSERVATION REPORT

İlkay Keser¹, Kerime Bademli¹, Melahat Kurşun², Selen Bozkurt³

¹| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

²| Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, Antalya

³| Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Antalya

Introduction and Objective: Making observation is one of the most basic tools of the data collection process which makes up the main step of psychiatric care planning and management. Psychiatry nurses use observation for various purposes such as understanding the status of the patient, determining the symptoms of the disease, revealing the causes of the disease, determining the care needs of the patient, deciding on the treatment to be applied to the patient, allowing the patient to express himself/herself, assessing the results of the care interventions performed to the patient, and observing the reaction of the patient towards the treatment and the course of the disease. This study was performed in a descriptive way in order to determine the opinions and thoughts of the nurses working at the psychiatry clinic on writing observation report within the scope of a project prepared with regard to making observation/facilitating writing at psychiatry clinics.

Method: The study was performed with 8 nurses working at Akdeniz University Hospital, Psychiatry Clinic. The data of the study were obtained with the face-to-face interview method between 10 May and 10 June 2016 using the questionnaire form created by researchers in line with the literature.

Findings: As a result of this study, it was determined that all of the nurses are female, 85.7% of them are below the age of 40, 85.7% are married, 85.7% have bachelor's degree, and 71.5% of them have been working at the psychiatry clinic for 5 years and more. All of the participants stated that writing observation is among the practices that must be performed by the nurses at the clinic. 71.4% of the participants stated that they write observation reports, 85.7% stated that the observation report should be written, 71.4% stated that they have difficulty in writing observations, and they stated the fact that it is hard to make observation and write it at the highest rate (71.4%) as the reason for having difficulty, and 57.1% stated that they consider writing observation as a waste of time. 42.9% of the participants stated that the observation reports should be written in an intelligible and simple way, without adding one's own comments. While the general appearance (100%), eating-drinking (85.7%) and social behaviour features (85.7%) were specified as the areas of observation at high rates, the content of speech (14.3%) and motor behaviours (14.3%) were defined as observation areas at low rates.

Conclusion and Suggestions: As a result of the study, it is considered that the nurses are aware of the importance of writing observations, but they have difficulty in writing them due to not having sufficient education in this respect. It is suggested to facilitate writing observation by creating standard forms and through technologic sources, and to carry out studies that will activate time-saving practices.

Keywords: Psychiatric Nurse, Making Observation, Writing Observation

EXAMINATION OF NURSES' ALTRUISM BEHAVIORS IN TERMS OF TRANSACTIONAL ANALYSIS EGO STATES

Aynur Akar¹, Özlem Şahin Altun²

¹| Milli Eğitim

²| Atatürk Üniversitesi

Introduction and Aim: according to TA theory the personality of a person consists of three parts. These are; 'Parent ego state' ', 'Adult ego state' 'and' 'Child ego state. Our parent ego state has a part giving advice and orders to our personality on how to behave to people and also it consists of pieces about outer World such as principal, rules and value that effects our behaviors. Child ego state that bear traces of childhood, is an emotion, thought and behavioral pattern created by himself in using his own potential for coping with life. The Adult ego state is the rational response of our personality and perception, memory retention, cognitive activities, such as data processing is its function.

In the nursing profession, which is based on human relations, the quality of the care process is closely related to the nurse's ability to communicate effectively with other people. As a result of the development of interpersonal relations and communication skills of the nurses the quality of the services offered and nursing is expected to increase at the same level.

Despite the numerous sources that emphasizes that altruism is one of the fundamental values a nurse should have and nursing is based on interpersonal communication; by examining the related literature, it is noteworthy that there is no studies about altruism behavior of the nurses and examining the Transactional Analysis ego states. In this context, research was conducted to determine the altruism behavior of nurses and to examine in terms of transactional analysis ego states.

Materials and Method: Study is descriptive and correlational. The population of the study is the nurses working in Cukurova University Faculty of Medicine Balcalı Hospital. Sample of the study consisted of 324 volunteer nurses who were employed in that hospital in August-September months in 2014. The data were collected by using "Personal Information Form", "Ego State Scale" and "Altruism Scale". In the evaluation of the data, percentages, means, standard deviations and Pearson correlation tests were used.

Result: It is found that, critical parent subscale mean score of nurses' ego state scale is 0.16 ± 0.03 ; Protective Parental subscale mean score is 0.23 ± 0.02 ; adult subscale mean score is 0.22 ± 0.01 ; Empirical Child subscale mean score is 0.19 ± 0.02 and Natural Child subscale mean score is 0.18 ± 0.03 . On the other hand it is found that Nurses' Altruism Scale total mean score is 65.35 ± 11.24 . It is also found that there is a significant positive correlation between Nurses Ego State Scale Protective Parents and Adult subscale mean scores and all subscales mean score and total average score of altruism Scale. ($p < 0.05$).

Conclusion: It is determined that Nurses' altruism level is higher than the average, besides, Nurses, who has high level of altruism, use Protective Parent ego state and Adult ego states.

Keywords: Altruism, Nursing, Transactional Analysis Ego States

THOUGHTS AND EXPERIENCES OF INTERN STUDENTS AT PSYCHIATRY CLINIC CONCERNING PATIENT CARE

İlkay Keser¹ , Kerime Bademli²

¹| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Introduction and Objective: For nurses, working at a psychiatry clinic includes defining the general and behavioral risks of the patient, providing nursing care by using objective criteria and minimizing the health risks of the patient by increasing the quality of the care. The experiences obtained by psychiatry nurses in regard to patient care at clinics contribute to their gaining the insight about nursing care and gaining knowledge on developing supporting strategies regarding nursing care. The assessment of the experiences obtained by students who are about to enter the nursing job at psychiatry clinics will contribute to the reflection of the psychiatric nursing education program at bachelor's level on clinical practice and the assessment of the quality of education. In this context, this study was carried out in order to determine the opinions of the students receiving mental health and diseases nursing intern practice lesson on patient care during practice at a psychiatry clinic, and to provide the detailed data on their thoughts and experiences in this respect.

Method: The sample of the study consisted of 12 finalgrade students studying at Akdeniz University, Faculty of Nursing, in the 2015-2016 academic yearand receiving mental health and diseases nursing intern practice lesson. The phenomenological method among qualitative research methods was used in this study. Individual and focus group interviews were held, and all of the students participated in the interviews. A demographic questionnaire form and semi-structured interview form were used in the collection of the data. The content analysis was used in the analysis of the data.

Findings: 75% of the students participating in the study are male and 25% are female, and their age average is 23.25. The findings of the study were grouped and discussed under the themes of the thoughts of the students on the care concept while they are working with an individual with disturbed mental health, their experiences, and feelings, the difficulties they experience, coping with difficulties and the effect of the care given on the treatment process of the patient.

Conclusion and Suggestions: As a result of the study, it was determined that students making intern practice at the psychiatry clinic have difficulty while working with patients, they are emotionally affected, the theoretical education is sufficient but they have problems in the integration of the theory into practice, they use different sources of support in order to cope with problems, each defines the concept of psychiatric care differently and the care given by the students contributes positively to the treatment process of the patient. In line with these results, it is suggested that the arrangements regarding the integration of the theoretical education and clinical education are made.

Keywords: Psychiatric Nursing, Intern Student, Psychiatric Care

P-1310
THE EFFECT OF THE COMMUNICATION SKILLS DEVELOPMENT COURSE ON DEVELOPING
ASSERTIVENESS

Kerime Bademli¹ , İlkay Keser¹

¹| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Introduction and Objective: One of the most basic elements of nursing is communication. The ability to establish and maintain a trust-based relationship in the patient-nurse relationship is important in terms of providing correct and effective care. In addition to this, nurses should have developed assertiveness skills in order to be able to establish healthy relationships and adequately express themselves. Communication courses are a complementary part of the nursing education programs. In this context, this study was performed in a descriptive way in order to assess the effect of the communication skills development course on the assertiveness skills of the students receiving this course.

Method: The universe of the study consisted of the 2nd-grade students studying at Akdeniz University, Faculty of Nursing, and receiving Communication Skills Development Course, and the sample consisted of 78 students who accepted to participate in the study. A socio-demographic data form and the Rathus Assertiveness Inventory were used as data collection tools in the study. The pre-test data of the study were collected at the beginning of the term, and the post-test data were collected at the end of the term.

Findings: As a result of the study, it was determined that the age average of the students is 20.3 and 83.3% of them consist of female students. 52.6% of the students defined their communication skill level as good, and 69.2% defined themselves as outgoing. All of the students stated that it is important to develop communication skills in nursing, and 92.3% stated that the course contributes to their communication skills. 48.7% of the students expressed that the communication skills course is important for the patient-nurse relationship, and 85.7% stated that their assertiveness skills developed at the end of the course. As a result of the study, it was determined that when the pre-test and post-test results were compared, there was no statistically significant increase in the assertiveness level of the students, while there was a decrease in the number of shy students, and an increase in the number of students with the intermediate level assertiveness skills.

Conclusion and Suggestions: The communication skills development course has been effective in the assertiveness skill of the students. However, it is believed that the fact that the course was conducted in a crowded classroom using classical teaching methods affected the result of the study. Since it is believed that the teaching of the assertiveness skill using the participatory teaching method will be effective, it is suggested that the courses on developing communication skills are performed with small groups using the participatory teaching methods.

Keywords: Nursing Education, Communication Skills Development, Assertiveness

SWALLOWED BY SCHIZOPHRENIA -ENGULFMENT WHO STARTED THAT?

Kerime Bademli , Neslihan Lök

Schizophrenia individual's feelings, thoughts and behavior are areas of chronic mental illness that affects negatively. self-perception of individuals with schizophrenia are at significant risk of harm. For the first time individuals diagnosed with schizophrenia, and be alert to the labeling himself as "just schizophrenic" defined as. Therefore, individuals diagnosed with schizophrenia self-stigma, low self-esteem, hopelessness, can be swallowed by the disease are forced to deal with problems such as a decrease in depression and social cohesion over time. being swallowed by the disease itself and losing its own identity and self-concept is defined as the period when the individual's illness to ignore. The individual's self-concept as the first result of the reorganization swallowed by the disease is based on the self-concept of schizophrenia. Self-concept, the individual's perception of himself, his perceptions of their relationships with other people, and includes the value given to all these perceptions.

Although the lack of insight in schizophrenia studies are indicated by swallowing perception can develop the disease. It is emphasized that the relationship between self-esteem at the same time being swallowed by the disease. negative correlation between being swallowed by the disease with a positive relationship between self-efficacy was seen with another study on the disease being swallowed by despair and low self-esteem were found. In the literature of the concept of being absorbed by disease it is stated to provide a useful perspective to understand the effect on the self-concept of chronic disease. The high mania engulfed by illness not diagnosed with schizophrenia at an early age, longer duration of illness, lying in the hospital for a long time and has emerged in studies to be associated with decreased social relations. However, the women and men are said to be more prone to be swallowed by the disease.

Psychiatric nurses by the implementation of nursing interventions to improve their self-concept that patients with schizophrenia had been diagnosed with schizophrenia and that new limit their ingestion by the disease are mentioned. Psychiatric nurses schizophrenia intervention in the patient's emotional response to the assessment of the disease, to discuss the disease experience, self-concept development, and teaching coping skills and may limit the hope of being swallowed by the patient's disease with development interventions.

P-1312
ALZHEIMER: AN ETHICAL PERSPECTIVE

Özlem Işıl¹ , Hale Tosun

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Alzheimer, an illness irreversible and progressive that emerges with old age, which has a development accompanied by the deterioration of cognitive and physical functions, is foremost among the elderly diseases in our country.

The novel understanding of health service has caused the responsibility of care in the case of many chronic diseases, as well as Alzheimer, to be taken up predominantly by family and relatives. Due to its progressive quality, it exposes the patients to constant experiences of change, and causes different dimensions of the lives of family members and caregivers to be affected and strained. Accordingly, the individual diagnosed with Alzheimer, an illness hard to manage, as well as family and caregivers are faced with a variety of ethical problems.

Ethics, which originates from the Greek word “ethos”, emerges as a philosophical discipline that investigates the values, norms, rules that constitute the basis of individual and social relationships from a moral point of view.

While the developments in the health technologies in recent years have caused more ethical problems and dilemmas to be experienced, the significance of universal ethical principles have been increasing. Ethical principles such as abstaining from harm and providing benefit, autonomy, fair and equal treatment, privacy and secrecy are basic elements that can be benefited from especially in solving of dilemmas and making the judgment best-suited for the patient.

Behaving in accordance with ethical principles and solving the ethical dilemmas arisen in such cases is especially hard in the case of Alzheimer due to the illness-related characteristics of individuals suffering from it. This is because the progressive decrease in the cognitive and physical functions of the individual with Alzheimer during the course of illness causes ethical dilemmas to be experienced more intensely by the family members and caregivers. Therefore, making the right decision for the sick individual can be located among the frequently encountered hardships in the solving of ethical dilemmas regarding family members and caregivers.

The resolution of ethical dilemmas and problems encountered during the course of the caring of individuals with Alzheimer makes it imperative to act in accordance with universal ethical principles.

Keywords: Alzheimer, Ethics, Ethical Principles, Ethical Dilemmas

**IMPACT OF THE EDUCATION GIVEN TO HIGH SCHOOL ADOLESCENTS ORIENTED TO
PSYCHOLOGICAL DISEASES IN TERMS OF ANTICIPATIONS FOR PSYCHOLOGICAL DISEASES
AND SOCIAL DISTANCE**

Hatice Çalık Koyak¹, Hülya Arslantaş²

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi, Aydın

²| Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi, Aydın

Objective: The present study searching out to explore the impact of psychological diseases education administered to high school adolescents in association with disposition to psychological diseases and social distance which was actualized on the semi-tentative preliminary test-final test control cohort design axis.

Method: The concept of the research is constituted by 727 students providing education at 4 high schools accountant to Afyonkarahisar Dazkırı Sub-Province National Education Ministry, whereas 176 persons whom was awarded with high scores based on scales considered design axis consummated the sample of the study. Application portion of the study executed in the education period of 2014-2015 spring half-year. The data were collected by means of a questionnaire filled with 26 questions which was designed by the researcher, Psychological Diseases Oriented Approaches Scale and Social Distance Scale. High scored awarded from both scales referred to excessive psychological disease fluctuations and social distance. 176 Students awarded with advance scores from the scales separated into two groups as per simple random sampling method (experience:88; control:88). Into the experience group psychological variations training was allocated constituted by the researcher. Education program scheduled as weekly two and totally ten hours course descriptive and discussion form; definition of health and psychological health care, specifications of psychologically healthy/unhealthy individuals, causes of psychological diseases, some of the falsified approaches for psychological diseases, predominant psychological diseases (Schizophrenia, Mood status, Anxiety) and definition of stigmatization, struggle with stigmatization associated precautions were all unveiled. Under the content of the education also some film exhibitions were made such as “Intellectual Games” and “We, You, They”. After the education applying final-test educational efficiency was evaluated. To determine the data allocation based on demographic variants frequency analysis, descriptive statistics and pre-test-final test comparisons MWU test was performed.

Findings: In the research control cohort was constituted by 40.9% female and 59.1% male; experiment group was diagnosed as 54.5% female and 45.5% male. In the comparison of the control group preliminary test and post-test results no statistically weighted dispersion was diagnosed ($p>0.05$).

In the experiment group in the comparison of preliminary test and post-test results statistically weighted results were found ($p<0.05$). In the students of the experiment group in terms of psychologically sick persons “dangerousness”, helplessness and interpersonal relation corruptions and “embarrassment”-perceptions were not found in deregulation. Fluctuations education allocated group student’s psychologically sick persons associated social distance magnitudes were found contracted.

Conclusion: Fluctuation was determined to impact positively the student’s psychological diseases associated beliefs and social distance perceptions. In that respect, from the beginning of early ages school instruction programs may be intended to penetrate education in the course of attenuating stigmatization.

Keywords: Adolescent, Psychological Disease, Belief, Social Distance.

P-1315
USE OF ROY ADAPTATION MODEL: REVIEW

Tülün Liman , Demet Taşcı Eser

Research Objective: This study aims to promote an increase in the use of Roy Adaptation Model in nursing care and interventions.

Method: Nursing Studies Conducted Based on Roy Adaptation Model over The Last Decade in Turkey are reviewed.

Findings: According to Roy, the objective of a nurse is defined as helping the individual act in harmony with the stimuli around in both periods of health and sickness

Nursing Studies Conducted Based on Roy Adaptation Model in Turkey

YEARS OF THE STUDY	THE NAME OF STUDY	TYPE OF STUDY
2009	Examination of A Pregnant Woman's Problem with Nausea and Vomiting According to the Roy Adaptation Model	Case Presentation
2010	Examination of A Woman, With Modified Radical Mastectomy According To the Roy Adaptation Model	Case Presentation
2011	Analysis of Early Nursing Care in Coronary Artery Bypass Graft Patients According to the Roy Adaptation Model	Review
2011	Effect Of The Consultancy Based To The Roy Adaptation Model On Nausea And Vomiting In Pregnancy	Empirical
2012	Effect Of The Training Based to The Roy Adaptation Model On Hypertension Management	A quasi-Experimental
2012	Use Of Roy Adaptation Model In Nursing Care Of A Case With Rheumatoid Arthritis	Casa Presentation
2013	Examination of The Adaptation States of Patients With Primary Brain Tumor According To The Roy Adaptation Model	Qualitative

2013	Examination of The Adaptation States of After Liver Transplantation Use of Roy Adaptation Model	Qualitative
2014	Nursing Approach Based on Roy Adaptation Model in a Patient Undergoing Breast Conserving Surgery for Breast Cancer	Review
2014	The Total Knee Replacement Surgery Preparation Program is Based on Roy Adaptation Model	Descriptive Study
2014	Live Donor Liver Transplantation is The Light at The End of A Tunnel: A Qualitative Study Based on Roy's Adaptation Model	Qualitative
2014	The use of patient education Roy Adaptation Model Haemodialysis	Review
2015	Using The Roy's Adaptation Model in Nursing Care of A Patient Who The Planned Liver Transplantation	Case Study
2015	Use Of The Roy Adaptation Model In The Nursing Care Of Individuals With A Colostomy Opened Due To Rectum Cancer	Case Study
2015	Use Of Roy Adaptation Model In Nursing Care Following Hysterectomy	Case Study
2016	Nursing Approach Based on Roy Adaptation Model After Myocardial Infarction	Review

Keywords: Roy Adaptation Model, Nursing

Conclusion: It is determined that there has been an increase in nursing studies that rely on Roy Adaptation Model in recent years, however, the model is not used adequately in clinical practices.

THE RELATION BETWEEN SELF-EFFICACY AND THE CHOICE OF A PROFESSION OF STUDENTS IN HEALTH HIGH SCHOOL

Nalan Gördeles Beşer¹ , Semra Kocaöz¹

¹| Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Üyesi

Goal: This descriptive research was carried out to investigate the relation between self-Efficacy and the choice of a profession of students in health high school.

Method: Niğde University formed the research's population from 146 students who are educated and follow courses at the first grade in Niğde Zübeyde Hanım Health High School. In the research, it was tried to reach the whole population without selecting samples and it was completed with total 136 students (93.0 % of the population). The research was started after receiving ethics committee's approval of Niğde University and necessary written permissions. The research data were collected through using information form and General Self-Efficacy scale between 16 and 27 May 2016. In the evaluation of data, descriptive statistics and Kruskal-Wallis analysis of variance and Mann-Whitney U test were used.

Finding: It was identified that 76.6's% of the participants study at the Department of Nursing, 67.7% of them are women, 62.9% are at or under 19 years of age and 86.3% have the core family type, 62.1% have the middle of the economic situation, their mothers of 56.5% graduated from the primary school. It was found that 51.7% of the students reside mostly in the city center and the mother of 91.1%, and the father of 77.4% work. Student's start, not giving up and continue of self-efficacy scale's efforts and the score averages obtained from the insist-subscale are respectively 31.00, 16:00 is 9:00. There is no significantly difference between score averages obtained from the all subscales of the self-efficacy scale and the features for the choice of a profession in terms of statistics.

Conclusion: It was determined that the obtained score of students who put the studying department to the first rang on the university preferences' list, receive education for their ideal professions and are very satisfied with the department of education for start; the obtained score of those who prefer the studying department first, are content with the current department of education and want to help people and babies for not giving up; the obtained score of those who prefer the studying department first, study on their ideal professions, want to help people and babies and are satisfied with their department for continue are higher than the insist-subscale's.

Suggestion: As a consequence, the self-efficacy of those who prefer the studying department consciously and willingly and are content with it is higher than the others'. Therefore, career consultancy for preferred professions and works which students are happy to do and may realize themselves and provide for orientation programs for the department of education and university life would be useful for increasing student's self-efficacy.

P-1318
THE PROPERTIES OF MASTER’S THESIS OF PSYCHIATRIC NURSING

Reyhan Koca¹ , Nazmiye Yıldırım²

¹| Balıkesir Asker Hastanesi Başhemşireliği, BALIKESİR

²| İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi BD, İSTANBUL

Aim: This research is reviewed with the goal of assessing the properties of the master’s thesis in the field of psychiatric nursing in Turkey.

Method: On the descriptive type of this study, thesis have been achieved by scanning T.C Higher Education Council’s “National Thesis Center” from the internet. On this research, 3699 Master’s thesis which are reviewed between 1977-2015 dates and saved in the T.C Higher Education Council’s national thesis center are examined. Among them, 725 Master’s thesis which were constructed between 1985-2015 on psychiatric nursing, have been achieved and the properties of these thesis were evaluated.

Results: It is revealed, 39.2% of these thesis was done between years 2011-2015, nurses who made master’s degree was working at a hospital. It is stated that almost half of the (45.2%) thesis advisories’ titles are assistant professor and 59.7% of thesis consultants’ profession isn’t about psychiatric nursing. It is established that 33.1% of the master’s degree samples are nurses, 28.7% are general clinic patients and relatives, only 6.6% of them are psychiatric patients and relatives, 62% of them are healthy individuals. It is stated that, 78% of thesis was done at hospital environment, most of them are descriptive, it is also stated that survey and scale are used as a data collection tool. Sampling numbers of 32.8% of thesis are a hundred and below. 0.13% of implementation period is three months and below three months. Thesis subject areas of most frequently (11.9%) is about to investigate the nurses’ job satisfaction and burnout. The followed to determine the level of anxiety of nurses with ratio of %10.9 and the psychosocial assessment of general clinical patients with ratio of 10.5%. There are remarkable often subject areas to evaluate anxiety in their families and patients with physical illness, in pregnant women and students.

Conclusion: It is thought that, result of this work will provide information about current status of master’s thesis, which was done about mental health and psychiatric nurses and it will allow to determine the direction of studies about mental health and psychiatric nursing in Turkey. Accordingly, in clinical psychiatry service or society, it is understood to be a need for studies involving psychiatric nursing services for those with emergency or chronic psychiatric disorders.

Also it is seen that thesis consultant’ needs to be specialized in psychiatric nursing faculty members.

Keywords: Psychiatric Nursing, Master’s Degree At Nursing, Thesis.

**EVALUATION OF NURSING DIAGNOSES DETERMINED BY NANDA OF PATIENTS WHO
MENTAL HEALTH AND ILLNESS TREATED IN CLINICAL**

Sibel Öztürk¹, Hüzün Süt ¹

¹| Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Hemşirelik Araştırma Geliştirme Kurulu, Adana

Background: The aim of this study to evaluate of nursing diagnoses determined by NANDA of patients who mental health and illness treated in clinical.

Method: Research was planned prospective, comparative and as a descriptive study. Permission was obtained for conducting the study of Çukurova University Medical Faculty Hospital Balcalı. Çukurova University Mental Health and Diseases Clinic of patients at the nursing observation file between April 2016-June 2016, immediately after the patient is discharged the data were collected. In the form of data collection is located the demographic characteristics of the patients, diagnoses, ECT status, physical limitations, participation in the case of occupational therapy and nursing diagnosis. The study were included 76 patients.

Results: The average age of were 42,02±15,17 (min-max, 14-72); 60.5% of patients were female, 60.5% of patients were married, 36.8% of primary school graduates, 69.7% does not work, 82.9% of the province and 43.4% lives with his wife and children. 40.8% received ECT treatment. The 31.6% participated in clinical occupational therapy. Physical restraint was applied 5.3% of patients. It is located top 3 of depression (38.2%), psychotic disorders (26.3%) and bipolar disorder (10.5%) when the distribution of patients diagnosed. When examined nursing diagnosis; are located top 3 pain (43.4%), anxiety (39.5%) and personal care failure (36.8%).

Conclusion: The most frequent six nursing diagnosis by Nanda of the patients included in the study are pain, anxiety, lack of personal care, disruption of sleep patterns, suicide and the risk of deterioration the thought process. Nurses, said they were aware of the problems experienced by psychiatric patients. However, it is necessary to develop awareness identify care problems specific to the field role-relationship format, sexual and reproductive, value and belief.

Keywords: Nursing Diagnosis, Nursing Process, Mental Disorders

ETHICAL APPROACHES TO PSYCHIATRY PATIENTS OF NURSING STUDENTS

Aysun Babacan Gümüş¹ , Sevinç Şıpkin¹

¹| Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Objective: In the applications in the field of psychiatry were faced with many ethical problems. These problems can be evaluated in different ways in terms of different value priorities. This brings another dimension to defining and applying the principles of ethics in psychiatry. Psychiatric nurses who are responsible with nursing in psychiatric settings always encounter ethical problems and have difficulty in making the right decision while working with patients. In the process of coping with ethical problems and making the right decisions, the nurses can frequently find solutions to the ethical issues by utilizing ethical theories, ethical tendencies, ethical principles, ethical nursing codes and patient rights (1-3). This study was performed to evaluate student nurses' approach to psychiatric patients.

Method: The study was carried with 4th grade students who had taken Mental Health and Psychiatric Nursing and Nursing History - Ethical courses. 55 voluntary students attended to the study. Before the study, a meeting was held to give information about the study. After the meeting, a typical psychiatric case was given to the students who accepted to participate to study and asked them to study on the case. Two open-ended questions were asked about the cases given to students. The first question was to evaluate the students in the case of ethical principles, the second question was as to evaluate in consider the ethical problems. Evaluation of the data determined as correct and incorrect according to the answer key was constructed for each case. Results was shown as number and percentage.

Findings: It was identified that students' approach to the psychiatry patients was at the the highest rate in the direction of the principle of the utility (92.7%). After the principle of utility respectively autonomy (65.5%), confidentiality (54.5%), respect for the individual (47.3%), do no harm (47.3%), justice (%40), honesty (%10) were the other ethical principles were taken into consideration in approaching to the patients. The principle of loyalty had never been taken into consideration in the approach to psychiatric patients. In addition, it was determined that they were able to assess the ethical dilemma (%29.1), ethical issue (20%) and ethical uncertainty (10.9%).

Result: It was seen that student nurses were found to be partially sufficient about the ethical approach to psychiatric patients. It is suggested to increase the number of hours of the lessons of nursing related courses in the curriculum and support these lessons with applications in order to increase student nurses' awareness of ethics and to develop recognising and finding solutions to ethical problems.

Keywords: Psychiatry, Nursing, Ethical Principles, Ethical Problems

A LONGITUDINAL STUDY OF PROFESSIONAL SELF CONCEPT AND SELF-ESTEEM IN STUDENT NURSES

Selma Sabancıoğulları¹ , Selma Doğan²

¹| Cumhuriyet Üniversitesi, Suşehri Sağlık Yüksekokulu

²| Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Aim: Research, in the four-year nursing education process (in the classical program) was conducted to determine the change in their professional self-concept and self-esteem levels of nursing students.

Method: This longitudinal study was performed on 42 students at health higher school who were started to the education in 2012-2013 years and filled out the data forms regularly at the end of the each years. Data were collected by Sociodemographic Information Form, "Professional Self-Concept Scale in Student Nurses" and "Coopersmith Self Esteem Scale". Frequency, average, t test, Pearson correlation and analysis of variance for repeated measures were used in a statistical evaluation.

Results: Professional Self-Concept Scale mean overall score of students were found at Before the professional courses (at the end of the first semester) 125.74 ± 8.82 , at the end of the first class 132.24 ± 8.46 , at the end of the second class 133.40 ± 9.32 , at the end of the third class 134.71 ± 7.54 and at the end of the fourth class 133.45 ± 9.67 . There were a statistically significant difference between the averages the end of first semester and with the other measurements when compared ($p = 0.000$). Coopersmith Self Esteem Scale mean overall score of students were found at Before the professional courses (at the end of the first semester) 63.47 ± 13.44 , at the end of the first class 77.00 ± 11.48 , at the end of the second class 78.09 ± 14.19 , at the end of the third class 73.47 ± 12.26 and at the end of the fourth class 77.28 ± 16.79 . There were a statistically significant difference between the averages the end of first semester and with the other measurements when compared ($p = 0.000$).

Conclusion: This research has revealed professional self-concept and self-esteem levels of students in nursing education process that the vary.

Keywords: Student Nurse, Professional Self-Concept, Self Esteem

**REORGANIZATION OF PSYCHIATRIC NURSE ROLE COMPONENTS IN A PSYCHIATRIC UNIT
TO IMPROVE THE QUALITY OF PATIENT CARE**

Celale Tangül Özcan¹ , Çiğdem Yüksel¹ , Emine Öksüz¹ , Neşe Mercan¹ , Gamze Sarıkoç²

¹| Gata Hemşirelik Yüksek Okulu

²| Gata Enfeksiyon Hastalıkları Ve Klinik Mikrobiyoloji Servisi

It is important to establish and strengthen the role of the psychiatric nurse to support the implementation of a vision for change, to improve the knowledge, skills and competencies required by nurses working with patients in a psychiatric service.

The aim of this quasi-experimental study is to evaluate the effect of reorganization of psychiatric nurse role components in a psychiatric unit on the quality of nursing care. In our study a care model has been developed by clinicians, academicians/researchers in collaboration with multidisciplinary team as a quality improvement project for use within the psychiatric setting. In this context, academicians/researchers have worked in full day in the psychiatric setting. Inpatient Psychiatric Nurse Role Components are redesigned based on nursing care checklists to improve the quality of patient care practices. The nurses rated the frequency of the skills they perform defined the nursing care checklists which assesses Clinical Observation, Clinical Interview, Patient Administration to Service, Medication Administration, ECT Administration, and Discharge Training. Effectiveness of the model was assessed by these structured checklists conducted at baseline and after implementation as pre and posttests.

There is a statically significant difference between total scores of pre and posttest of Clinical Observation, Clinical Interview, Medication Administration and Discharge Training Skills of nurses ($p \leq 0.05$).

The results showed that the collaboration of with multidisciplinary team with clinicians, academicians / researchers improved the quality of patient care practices.

Keywords: Nurse, Care, Skills, Collaboration, Psychiatric Clinic

ATTACHMENT STYLES AND IMPACTS OF INTERNET ADDICTION TO THE MARITAL ADJUSTMENTCeren Aycanoğlu¹ , Gül Ünsal²¹| Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü²| Marmara Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Fakültesi / Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Marriages are forged based on certain expectations to satisfy various needs such as friendship, love, affiliation, security, sexuality and desire to have child(ren). However, on the course of some examples of this relationship, which originally started to be together and be happy for life, problems emerge before long. Unsolved problems disrupt the harmony between the spouses which in return cause separations at a rate somewhat higher than the past. In fact, according to TurkStat data, the number of couples married in the year 2015 decreased by %0,1 while the number of couples divorced increased by %4,5 compared to previous year. The increase in the divorce rates necessitates a closer look into the concept of “marital adjustment” and the factors affecting the harmony, which ensures continuity of the relationship.

It appears to be of importance to examine certain questions such as if there is a correlation between the attachment styles of individuals and their marital adjustment, which style of attachment have a distinct tendency to result in individuals becoming spouses and which style of attachment provide higher marital adjustment. There is abundance of studies in the literature showing that the bonding quality in childhood has significant effects on the quality of relationships during adulthood. Proofs show that a positive bond between the mother and the baby leads to positive intimate relationships during the adulthood. This being said, Rutter and Quinton also mentioned that there are evidences which showed many individuals who experienced negative care during early ages managed to establish strong and supporting marriages.

Internet addition phenomenon has recently come into radar as a factor that affects marital adjustment. Especially when one party involved in an online-relationship (cyber relationship) the marriages acquire new dimensions. Domestic access to internet de facto relates to both marital relationships and parental relationships even to education of the child. A quick glance at the literature would show that the internet addiction has been mostly discussed in the context of familial relations and parent-child relationship. There is an apparent lack of studies that address the internet addiction in the context of its impacts on marital adjustment. Thanks to today's smart phones, social-media or internet use can easily become an addiction. A good %53 of young internet addicts is reported to have significant relationship problems.

A study on this field might contribute to the knowledge on this specific subject and also may serve as a source material for other studies and works that focus on determination of the problems that affect the marital adjustment or on solutions or on preventing and/or intervening possible problems that may arise in marriages.

Keywords: Marital Adjustment, Internet Addition, Attachment Styles

REVIEW OF CARE-ORIENTED NURSE-PATIENT INTERACTION IN NURSES GIVING CARE FOR PSYCHIATRY PATIENTS

Elif Deniz Kaçmaz¹ , Olcay Çam¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D

Purpose: This study has been carried out to review care-oriented nurse-patient interaction level of nurses giving care for psychiatry patients.

Method: The study is a cross-sectional and complementary research. The research environment consists of nurses giving care for psychiatry patients in all the public hospitals with psychiatry wards in İzmir and Manisa (N=291). No sample selection was applied as nurses themselves taking part in the research constitute sampling (n=112). Required data were collected through the Nurse Introductory Information Form, Caring Nurse-Patient Interaction Scale, Spiritual Perception of Support Scale. Defining statistics (average number and percentage distribution), and the Kruskal Wallis test, Mann-Whitney-U test and Pearson Correlation analysis were used in evaluation of the collected data.

Findings: As for the average points nurses giving care for psychiatry patients gained from care-oriented nurse-patient interaction scale, they received 313.08±30.45 for importance aspect, 283.79±37.43 for adequacy aspect and 268.01±47.65 for feasibility aspect. While nurses achieved the highest points from the sub-aspect of requirements, and aspects of importance, adequacy, feasibility, they were determined to have the lowest points from the sub-aspect of spirituality. It was also identified that significant differences stood out between their distinctive features, such as level of education, hiring institution, awareness of the definition of integrated care, and importance- adequacy-feasibility aspects of care-oriented nurse-patient interaction. Depending on nurses' level of spiritual perception of support, there is a positive correlation between importance-adequacy-feasibility aspects of care-oriented nurse-patient interaction.

Result: Nurses giving care for the psychiatry patients were observed to recognize the importance of care-oriented nurse-patient interaction; however, their self-perception was that they were inadequately applying the necessary importance on this interaction. Nurses' motivation may be improved by providing relevant trainings on the subject so that they enhance the required skills to apply them in practice.

Keywords: Psychiatry Nursing, Nursing Care, Nurse-Patient Interaction

EXAMINING NANDA NURSING DIAGNOSES IN CLINICAL PRACTICE OF PSYCHIATRIC NURSING COURSE OF THE VOCATIONAL HEALTH HIGH SCHOOL FINAL YEAR STUDENTS

Anıl Çilem Çelik¹ , Burcu Arkan²

¹| Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Karaman, Türkiye

²| Uludağ Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Bursa, Türkiye

Aim: This study was carried out in order to determine the NANDA nursing diagnoses that the 4th grade students of Uludag University School of Health established in the patients for whom they were providing care in the clinical practice of the Psychiatric Nursing Course.

Material and Method: This is a descriptive study. Since the population of the study consisted of all final-year students (149) taking the course of Psychiatric Nursing in Uludag University School of Health in 2015-2016 academic year, a sample was not selected. For consultation liaison psychiatry (CLP); General Surgery, Thoracic and Cardiovascular Surgery, Orthopaedics, Otorhinolaryngology Clinics and Psychiatry and Child and Adolescent Psychiatry Clinics were determined as practice areas. Data were collected by examining the data collection forms used by the students in the care of the patients as well as the nursing care plans. In the assessment of the data, numbers and percentages of the nursing care plans were used.

Results: 1397 diagnoses prepared by the students participating in the study for 440 patients were examined. When the diagnoses established by the students are classified by their Functional Health Patterns, they can be listed as Stress and Coping with it 45 % (623); Sleeping- Way of Resting 19 % (262), Health Perception 13 % (173), Nutrition and Metabolic Situation 10 % (135), Role and Mode of Relations 7 % (99). Out of these diagnoses, the most commonly established ones are Sleep Pattern Disorders 19 % (262), Inadequacy in Coping with Anxiety 12 % (163), Pain 8 % (112), Changes in Nutritional Patterns 6 % (86) and Problems in Social Relations 5.5 % (78).

Conclusion and Recommendations: Use of NANDA diagnoses while providing care for the patient increases the quality of the care. Students need to have knowledge and experience about diseases in order to be able to use NANDA nursing diagnosis classification system. It was seen that student nurses established certain diagnoses incorrectly and generally paid too much attention to physiological requirements of the patients while it was easier for them to establish diagnoses and plan care. As a result of these findings, it is recommended that nursing process should be concretised via frequent case studies starting from the first year of the education and such issues as making observations, making interviews, interpreting subjective data should be included in the nursing education programs as of the first year so that the student nurses can improve these skills. Also, the nursing practice needs to be interpreted in the same manner by using a common language in the main courses of the nursing department.

Keywords: Nursing Students, Psychiatry Nursing Course, NANDA Diagnoses

P-1345
DO NURSES FEEL BURNOUT?"

Sezgi Çınar Pakyüz¹ , Özden Dedeli¹ , Dilan Deniz¹

¹| Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Objective: The aim of this study was to determine the burnout of nurses, to determine whether burnout levels differ according to specific demographic variables and the unit is working and to identify the problems related to the subject.

Methods: The research was conducted at a university hospital in Manisa. Were determined that 425 nurses working in this hospital. The sample of this study was conducted 204 nurses. The data were collected by a nurses identification form, Maslach Burnout Scale. The data is evaluated by using SPSS 15.0 package software. Descriptive statistical methods (Percentage, mean, standard deviation) were used in evaluating the data, ANOVA and Kruskal-Wallis test, Mann-Whitney and t test were used in comparing the data. The results were evaluated at 95% confidence interval, the significancy was evaluated at $p<0,05$.

Results: The average age of the nurses participated to our research was 31.1 ± 6.3 (19-50) and most of them are women (%88.7) and they were graduate degree. Subscales of the Maslach Burnout Inventory received average scores, respectively, was found as 18.7 ± 6.7 for emotional bornout, 6.4 ± 4.1 for depersonalization, 11.2 ± 5.4 for personal success. According to nurses of gender, educational status and work services that it was found that there was a statistically significant between score of scale of personal success subscale ($0.05<p$). According to age and working year that scores of subscale they received on the scale of nurses is evaluated that it was determined that there was a statistically significant between scores of depersonalization subscale ($0.05<p$).

Conclusion: According to the results gathered from the findings; nurses live in moderate emotional burnout; nurses perceive as lower personal success. As the period of working in the job and ages decreased depersonalization rised in nurses. Graduated degree and male nurses perceived as a high personal success. The burnout was seen to be higher in nurses working in service.

Keywords: Nursing, Burnout, Professional Depersonalization

IS THERE A RELATIONSHIP BETWEEN STRESS SYMTOMS, STRESS LEVEL AND COPING STRATEGIES IN PATIENTS WITH RECEIVING CYTOTOXIC CHEMOTHERAPY?

Sezgi Çınar Pakyüz¹ , Özden Dedeli¹ , Cansu Koşar¹

¹| Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Aim: The aim of the study is to evaluate relationship between Stress symtoms, Stress level and Coping Strategies in Patients with receiving Cytotoxic Chemotherapy.

Methodology: Research is carried out with patients who receiving Cytotoxic Chemotherapy in a University Hospital Chemotherapy Unit in Manisa. Research sample consisted of 56 patients, who aged 18 years and over, speaking and understanding Turkish, receiving Cytotoxic Chemotherapy, not diagnosed with a psychiatric illness and agree to participate study with self consent after receiving information about the research. Data were collected with Patient information form, Perceived Stress Scale, Stres Symptoms Scale and Coping Style Scale. After receiving approval from ethic committee and Hospital Administration, datas were collected with face to face interview technique in the daytime within working hours. Statistical analysis was performed after entering data to Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 15.0 software. The results were evaluated at 95% confidence interval, the significancy was evaluated at $p<0,05$.

Results: The mean age of the patients' participated to our research was 54 ± 13.8 (20-77) and most of them are women (%58.9). It was determined that Patients' mean score from Perceived Stress Scale was 20.58 ± 3.27 and mean score from Stress Symptoms Scale was 55.28 ± 11.65 . It was found that mean scores from subscales of Coping Style Scale respectively, for self-confident approach was 14.67 ± 3.03 , for optimistic approach was 8.53 ± 2.89 , for helpless approach was 9.03 ± 3.83 , for submissive approach was 7.82 ± 2.20 and for seeking social support was 9.37 ± 2.19 . It was determined that, there was a statistical significance correllation between Perceived Stress Scale scores and Stres Symptoms Scale scores ($r=0.48$ $p<0.01$). When correlation between Stress Symptoms Scale scores and subscales of Coping Style Scale scores was evaluated, it was found that there was a statistical significance correlation between self-confident approach ($r= -0.33$ $p<0.05$), optimistic approach ($r=-0.41$ $p<0.05$) and submissive approach ($r=0.36$ $p<0.01$). When correlation between Perceived Stress Scale scores and subscales of Coping Style Scale scores was evaluated, it was determined that there was a statistical significance correllation between optimistic approach ($r= -0.37$ $p<0.01$), helpless approach ($r=0.28$ $p<0.05$), submissive approach ($r=0.26$ $p<0.05$) and seeking social support ($r=0.32$ $p<0.05$).

Conclusion: It was concluded that patients experienced moderate level stress and stress symptoms and also they used self-confident approach and optimistic approach methods mostly in coping style strategies.

Keywords: Cancer, Chemotherapy, Stress

**RELATIONSHIP BETWEEN OF STIGMATIZE WITH QUALITY OF LIFE ON MANISA MENTAL
HEALT AND DISEASE HOSPITAL, AHMETLI UNIT**

Filiz Elma¹, Esra Han¹, Sevgi Nehir Türkmen², Serpil Ercan¹

¹| Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

Introduction and Objectives: Chronic mental illness are reducing quality of life and reducing life expectancy. This research was performed for determine of quality of life of hospitalized patients in Manisa Mental Health and Disease Hospital, Ahmetli Unit.

Materials and Methods: The population of the research consisted of hospitalized patients in Manisa Mental Health and Disease Hospital, Ahmetli Unit (N=130). The study sample consisted of 100 patients. Data was collected by the interiorized stigmatize of mental illness scale, introductory information form, and WHOQOL BREF quality of life scale. Figure-percentage distribution, mean, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, analysis within Statistical Package for Social Sciences (SPSS) for windows version 15.0 software and correlation coefficient were used in data analysis.

Results: Consisting of patients in the study 100% male, the average age 46.48+/-12.26 (20-70 age), 54% single, 51% graduated from primary school, 35% country resident, 58% incomes is balanced. 76.8% psychotic disorders, 12.1% anxiety disorder of medical diagnosis of patients. 38% tell they were excluded due to illness, 22% do yourself a mischief, 25% damage. It has been found out that there is a statistically meaningful relationship between the sub-area points of the scale of life qualite and sociodemographic features such as the education level of the patients, applying religious beliefs and that the most frequent residence in the city(p<0.05).

Conclusion: Mental illnesses effect person's quality of life. rehabilitation to patients who have mental illnesses provide less stigma. Rehabilitation service providing for mental illness persons were lead to set for life of stigmatize.

Keywords: Psychiatryc Patient, Quality Of Life, Stigmatize.

INVESTIGATION OF SAFETY THREAT COMING FROM PATIENT TOWARDS THE PSYCHIATRIC NURSE

Sevgi Nehir Türkmen¹ , Filiz Elma² , Esra Han ² , Bedriye Yeşim Özerlen²

¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

²| Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Introduction and Objectives: Psychiatry Department is hosting its own characteristics in terms of the patient. When looked at the frequency severity applications from patients to employees that psychiatric services are the places most exposed to the threat after the emergency (1,2,3). This study was performed to investigate the security threats from the patient for psychiatric nurses.

Materials and Methods: The population of the study consisted of working nurses in Manisa Mental Health and Disease Hospital. It targeted that to reach the entire population and not sample selection. The study sample consisted of 65 nurses. Data was collected by the Security Threat Perception Scale and Information Form. Figure-percentage distributions, mean, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, analysis within Statistical Package for Social Sciences (SPSS) for Windows version 15.0 software were used in data analysis.

Results: The average age of nurses in the study 38.52 ± 7.39 (24-55 years), consisting of 73.8% female, 76.9% married, 61.5% associate degree graduates of, the mean work years in psychiatry service 3.69 ± 2.49 , 60.5% income of patients is more than expenses and income balanced. confrontation 73.8% with security threats anywhere in the physical environment on psychiatry, 70.8 % to face in service with threats adopted crime in street, 44.6% get threat more than with personality disorder, 69.2% the ratio of nurses finding more risky in terms of security threats night shift, occasionally 73.8% encounter threat from the patient consisted of kicking, slapping, hair-pulling, punching, throwing shoulder, urging, spitting, throwing objects, firearms, use of cutting and drilling tools, 40.0% encounter with threat verbal (swearing, insulting speech, implying), 41.5% encounter with the saying would damage self of patient, 44.6% a rate of was found saying would harm to a third person of the patient

Conclusion: The nurses working in psychiatry were perceived as a security damage to goods of patients, the legal deficiencies.

Keywords: Security Threats, Psychiatry, Nursing

EXAMINATION OF CARE BURDEN AND COPING METHODS ON CAREGIVERS TO PATIENTS HAVE BEEN DIAGNOSED BIPOLAR DISORDER

Elif Ayyıldız¹ , Aysun Babacan Gümüş²

¹| Çanakkale Onsekiz Mart University Research Application Hospital, Çanakkale

²| Çanakkale Onsekiz Mart University, Health High School, Department of Nursing, Çanakkale

Aim: Community-based treatments in mental disorders have cause extend time spent in the family other than inpatient institutions and have led families to take an active role in care of patients. Living with an individual with chronic mental disease has resulted in mental, social, economic and environmental problems for caregivers (1). Care burden caused by mental disorders over families has been examined also in Turkey and it has been revealed that care burden creates burden for families in other chronic mental disorders such as bipolar disorder beyond diseases with severe ability loss such as schizophrenia (2,3). This study was conducted to examine caregivers in bipolar disorder in terms of care burden and coping methods

Method: Research was a descriptive study. The study was conducted with 124 caregivers of individuals with bipolar disorder who applied to outpatient and inpatient units of Çanakkale Onsekiz Mart University Medical Faculty Hospital Psychiatry Department, outpatient and inpatient units of Çanakkale State Hospital Psychiatry Department, and the Community Mental Health Center. The data were collected from participants meeting inclusion criteria of the study between 01.08.2015 and 31.05.2016. Patient and Caregiver Information Form, Burden Assessment Scale (BAS), and Ways of Coping Inventory (WCI) were used to collect the data. SPSS 22.0 program (IBM Corporation, Armonk, New York, United States) were used to data analyses. Kendall's Tau-b Test were used to correlation between subscale dimensions and total scores. Variables were investigated confidence level of %95 and a significance level for statistical test results was determined to be $p < 0.05$.

Results: The average age of the caregivers constituting the sample group was 46.81 (SD=12.54), 64.5% were female, and 35.5% were male. Average caregiving duration was 12.23 (SD=10.52) years. A negative correlation was determined between BAS total mean score and self-confident approach mean score ($r = -0.188$, $p = 0.003$) and optimistic approach mean score ($r = -0.150$, $p = 0.024$) of the caregivers. There was positive significant correlation between BAS total mean score and helpless approach mean score ($r = 0.369$, $p = 0.000$) and submissive approach mean score ($r = 0.170$, $p = 0.009$) of the caregivers. No significant correlation was determined between seeking social support and BAS total mean score ($r = -0.066$, $p = 0.303$).

Conclusion: Self-confident and optimistic approaches increased in caregivers of individuals with bipolar disorder, care burden decreased; as helpless and submissive approaches increased, care burden increased. Improvement of coping methods of the caregivers will make contribution to reduce their burden.

Keywords: Bipolar Disorder, Caregiver, Care Burden, Coping

P-1355
STIGMATIZATION AND NURSING

Gizem Taşdöşeyenler¹

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Today, mental illness, which is quite a high number of individuals, more than 25% of all people in the world are affected in a stage of life. Individuals who have mental disease, are isolated from the community by marginalising due to the fact that their behaviours are seen out of the bounds and different than normal. As a result, related to decreased self-esteem social and family relationships are affected in a negative way. Experienced anxiety results in denial of disease, isolation from society, and a significant barrier to health behaviours such as seeking help and adherence to treatment. While addressing problems of people who have mental diseases, perspectives of society, family, children and adolescents, college students, and health care workers should be discussed. The viewpoints of these social structures stated above such as families or health care providers to people with mental disease give important data to appraise stigmatization. In a study among people with mental disorders; society, family members, mental health professionals, friends, and their partners or relatives are reported to be stigmatize the individuals with mental diseases mostly.

A primary initiative in struggle with stigma is stated as education. Education and awareness of community make it easy about reacts of the community to the individuals with mental disorders, by facilitating its understanding. Moreover, education and awareness of community decrease stigma against mental disorders and problems caused by stigma against mental disorders. Nurses that involve protective, therapeutic and rehabilitative steps in health services located in the place that can reach to person from all ages, rank and file.

A role model as a nurse in the society, attitudes and behaviors towards the people with mental disease are important. The stigma combat roles and responsibilities of nurses, patients and have a therapeutic communication with relatives, life skills programs, conduct research to determine the effects of nursing interventions and health outcomes, risk factors for mental disorders and making public education about ways to reduce them, the health sector and other employees and to continue its exchange of information between meetings, referral and treatment to support groups that contain resources such as education.

In summary; nurses could act as researchers, consultants and instructor to reduce the negative attitudes and behaviors of the society against the person with mental disease.

P-1358
DISCHARGE PROCESS OF PSYCHIATRIC PATIENTS

Fatma Ayhan¹ , Nermin Gürhan²

¹| Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Discharge period; after a period of illness taking steps necessary for patients returning to their homes, people is very fragile, it is a period of complex and various changes in their lives to be done. Especially suicide and postoperatively because of the high rate of self-injury incidents in the first few weeks after discharge is critical. The success of discharge; patients between care providers and care responsible for the successful ones, complete depends on the implementation of an information sharing.

It emphasizes the importance of coordination of mental health services in the text published by the WHO and underlines the necessity of an executive or steering committee. When the European countries examined mental health executive/board in terms of routing each country applies different models according to their structure. For example, the Ministry of Health in the UK, municipalities, public officials and the National Mental Health Service Team is composed of those clinicians to coordinate and support all the relevant institutions. mental health services in Germany, although carried out with local structure created under the umbrella of the Ministry of Health and doctors, patients, caregivers, a committee of public health officials and politicians, is to be transmitted to the authorities of the opinions of experts and the launch of new projects.

With regard to the discharge process in research conducted at national and international level; information about the discharge of psychiatric patients, skills are seen not made adequate level of discharge planning as a result of it is missing. Community-based care in hospital length of stay shortened with the increasing importance of patients being discharged early; mental health problems, learning disabilities, dementia, continue their life in society with problems such as alcohol and substance abuse. Such psychological problems, as well as diabetes, cardiovascular diseases, gastrointestinal disorders, skin infections, asthma, liver diseases, physical disorders, such as are found in commonly in these patients. This complex situation in which the patients makes the holistic care of the caregivers and the health care team collaboration required. Family members are faced with several difficulties in fulfilling its role of providing care. The survey conducted with the families of patients with chronic psychiatric illness; family of stress, anxiety, depression, shame, guilt, fear, despair, stress, anxiety these families as a result of the stress they live and where they live emotions like despair is reported that the high incidence of depressive symptoms and anxiety. Research emphasizes the importance of protecting the health of families and active participation in family therapy.

Psychiatric nurses for effective discharge planning; patient connection must be established, should assess the individual patient and caregiver needs and shall determine, visual development, institutions and caregivers include regular consultations should be done, the patient's lawyer should act like, create a discharge plan together with all parties involved in the healing process, should make timely dispatch operations, plans evaluative and successful discharge process to communicate with multi-party team to identify obstacles to, feeling that their every need is patient discharge, is taken in addressing the security concerns should make sure that those eligible pal.

Keywords: Psychiatric Patients, Discharge, Discharge Process

FACTORS CAUSING STRESS IN WOMEN HAVING IN-VITRO FERTILIZATION TREATMENT

Zeynep Sökmen¹, , Serpil Türkles²

¹|Lütfü Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adatepe Toplum Ruh Sağlığı Merkezi

²|Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

Purpose: This descriptive study was conducted to determine the factors causing stress in women who undergo in-vitro fertilization (IVF) therapy.

Method: The study sample consisted of 151 women who received IVF therapy in the assisted reproductive techniques units of three state hospitals in Istanbul. The study data were collected using a Questionnaire developed by the investigators and the Distress/Problem Identification Form.

Results: According to the research, 43.7% of the women were in the age group of 30-35, 55% of them are primary school graduates, and 58.3% are unemployed. We found that 68.9% of the women concealed from people the fact that they had been undergoing infertility treatment, 84.1% of them feared that the treatment would be unsuccessful, 77.5% stated that the trips between the center and their home were tiring, and 65.6% found it difficult to meet the treatment expenses. 4% of the women complained about the doctors, 7.9% about the nurses and 17.2% about the public servants and other staff. More than half of the women whose income was more than their expenses tried to conceal from people that they had been undergoing infertility treatment ($p=0.037$). A considerable portion of the women whose income was less than their expenses stated that they feared their infertility treatment would be unsuccessful ($p=0.025$). A majority of the women who gave the answer “the cause is not known” or “me” when they are asked “who is responsible for not being able to have a child” stated that they were annoyed when people asked questions about having a child and felt strained and uneasy on the days of coming to the center ($p=0.019$, $p=0.025$).

Conclusion: We suggest that trainings should be planned for health teams and couples on subjects they need to know about, and health teams should establish support groups and organize meetings for couples.

Keywords: Infertility, Women, In-Vitro Fertilization, Nursing, Stress Factors.

IDENTIFYING FATIGUE AND LIFE SATISFACTION LEVELS OF EMPLOYEES IN BARRIER-FREE LIVING AND REHABILITATION CENTER

Zümra Ülker Dörttepe¹ , Ebru Başkaya² , İlkey Keser³

¹| Uşak Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, Uşak

²| Uşak Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yaşlı Bakım Programı, Uşak

³| Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Introduction and Purpose: Today individuals face to face with a life full of assertive difficulties in every field of life. These difficulties influence life satisfaction of the individuals by overbalancing psychology of them and may lead to psychiatric problems causing fatigue. This research is conducted as descriptive to identify the fatigue and life satisfaction levels of the employees in a barrier-free living and rehabilitation center and analyze the relationship between them in terms of some variables.

Tools and Method: The research was conducted in a private Barrier-free Living and Rehabilitation Center in Uşak city Center between January and April 2016. Universe of the research consists of 70 employees in city center and the sampling consists of 40 people who accepted to participate in the research. Socio-demographic data form, Maslach Fatigue Scale (MFC) and Life Satisfaction Scale (LSS) were used as data collection tools in the research. In the analysis of the data descriptive statistical methods were used and Cronbach Alpha coefficient was utilized in order to test the internal coherence of the scales. Results were evaluated at 95% of confidence interval at $p < 0,05$ significance level.

Findings: As a result of the research, it was identified that 47.5% of the participants are middle aged, 95 % of them are women, 80% of them are married, 82.5% them has nuclear family and 62.5% of them are high school graduate, 80% of them works as care personnels and 70% of them works at the institution for 5 years and less than 5 years. The evaluation indicates that fatigue levels of the participants change significantly according to their ages, educational status and jobs, however; life satisfaction levels of the participants change according to their ages, marital status, family types and their working duration at institution. Moreover, it was found out that there is a negative significant correlation between MFC and LSS points of the participants.

Conclusion and Recommendations: As a result of the study we can see that there is a negative significant correlation between fatigue and life satisfaction scale points of the participants ($p \leq 0.001$). In order to reduce the risk of burnout for employees it is recommended raising awareness of burnout syndrome, joining orientation programs and giving psychological support for their problems. We think that it is important for the participants to know themselves by considering the difficulties to encounter while they are giving care, to identify goals and targets for themselves, to contribute to their personal development and to prevent fatigue by providing professional help in terms of protecting and improving mental health.

Keywords: Rehabilitation Center Employees, Fatigue, Life Satisfaction

EXAMINATION OF INTERNET ADDICTION AND FAMILY PROBLEMS IB UNIVERSITY STUDENTS

Gül Ünsal Barlas¹ , Semra Karaca¹ , Edanur Duran¹ , Elif Hamarat¹ , Fatma Demir¹ , Neşe İpek¹ , Esen Öngün¹ , Yüksel Can Öz¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği AD

Purpose: Internet addiction is identified as the extremely desire to use the internet, losing the importance of time without the internet, feeling nervous when remaining without it, deterioration of oneself business, social and family life (1). It has been reported that internet addiction is related to various problems such as academic, domestic, psychological, social and behavioral problems (2). This study was conducted to determine the examination of Internet addiction and family problems in university students.

Method: The research was approved by the Marmara University Ethical Committee and the Faculties. This study was conducted with 748 students. Inclusion criteria; Being in the 18-24 age range to volunteer and to fill out the form data. The measuring instruments consisted of a personal information form, Turkish validity and reliability study conducted by Balta and Horzum (2008), the Internet Addiction Scale (3) and Developed by Tuğrul (1996) the Family Problems of Young Adulthood Evaluation Scale (4). Data was analyzed with SPSS 11.5 programme, using descriptive statistics and “Spearman’s RO Correlation Test”.

Results: Internet usage rate, risky usage rate and addicted usage rate was found respectively 77.8%, 21.9% and 0.3%. The vast majority (77.9%) of the participants had family problems. There was a positive significant correlation between internet addiction and all sub-dimensions of Family Problems of Young Adulthood Evaluation Scale ($r = .239$; $p < 0,01$).

Conclusion: It seems that there is a correlation between Internet Addiction and Family Problems among Young Adulthood university students It is recommended to work with different age groups.

Keywords: Internet Addiction, Family Problems, University Students.

Deniz Çetin¹ , Özlem Işıl²

¹| Yüksek Lisans Öğrencisi Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Yrd. Doç. Dr. Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

One of the most important problems for elders, the numbers of whom are increasing gradually in our day and will cover a large section of the population in the future as a result of extension of length of life along with the developments in medical and technological areas, is the increase responsibility of care faced as a consequence of the increase in chronic diseases. As it can be understood from the saying of Roman intellectual, Caecilius: “the most sorrowful thing in old age is that person’s, getting that age, feeling that s/he is causing trouble to others”, elders cannot meet their responsibilities on they own and feel themselves as unnecessarily extra. Elders become inclined to depression both because of the existence of these cases and depending on the age and the diseases. Depression gradually increasing by age is one of the substantial psychological problems in old age. Revealing as well as bodily diseases, depression affects individuals in negative manner and impairs quality of life. The primary care in depressive elders with impaired quality of life shall be the increase self-care ability, to prevent suicide attempt, and to support and inform the elder and the family during care and treatment. It takes part in the literature that depression is a psychological disorder frequently seen in old age as well as all phases of life and it is emphasized that this case shall be underlined and never be ignored.

It is targeted in this study to identify the roles and attitudes of nurses in depressions experienced in old age and to reveal how those can be developed.

Keywords: Elders, Depression, Attitudes Of Nurses

EVALUATION OF PSYCHIATRIC SCALES USED IN STUDIES AT POSTPARTUM PERIOD

Sema Üstgörül¹ Emre Yanikkerem¹¹| Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Introduction: Postpartum depression is one of the birth complications may continue throughout years, also may cause psychosis (Bilgiç at al. 2015). Hence, it is very important that determination, prevention and evaluation of psychosocial reactions during postpartum period with specific current scales (Yeşilçiçek Çalık and Aktaş 2011).

Purpose: The aim of this study was to review studies was used in studies with psychosocial scales during postpartum period.

Methods: In this review, 37 full text examined by using pubmed and Google Academic, which published between 2010-2016 in Turkey.

Findings: Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) was the most commonly used scale for assessing psychosocial health in postpartum period (n=30). Other very commonly scale were used Beck Depression Inventory (n=4), Multimensional Scale of Perceived Social Support (n=4), Sielberger Trait- State Anxiety Inventory (n=3), Postpartum Depression Screening Scale (n=2), Maternal Attachment Inventory (n=2), Hospital Anxiety and Depression Inventory (n=1), Hamilton Depression Inventory (n=1), Fear of Childbirth and Postpartum Period Questionnaire (n=1), respectively. These researches were conducted in Central Anatolia Region (n=11), Aegean Region (n=10), Eastern and Southeastern Anatolia Region (n=9), Marmara Region (n=5) and no placemend (n=2). Aims of these researches were to evaluate the prevalence and risk factors of postpartum depresyon and anxiety. As the result of these studies, it was ranged from 0.88 to 9.69 according to Visual Analog Scale for anxiety (0 = totally unsatisfied, 10 = totally satisfied) in postpartum period. In Turkey, the prevalence of postpartum depression was ranged from 15.4% to 35.0%.

Results: There was much more studies considered postpartum depression in postpartum period. Although there were variety scales in order to assess of postpartum depression, Edinburgh Postnatal Depression Scale was the most commonly used scale. Because Edinburgh Postnatal Depression Scale was the short formed and open access scale.

Keywords: Postpartum period, Postpartum depression, Psychological scales.

EVALUATION OF PSYCHIATRIC SCALES USED IN STUDIES AT PREGNANCY PERIOD

Özge Baydar , Emre Yanikkerem

Introduction: Pregnancy is seen as a natural part of a woman's life. Neuroendocrine and psychosocial changes in this period may cause mood changes affecting pregnant woman's mental health.

Purpose: The aim of this study was to investigate the psychological scales used in studies evaluating stress and depression during pregnancy.

Methods: Among 54 papers obtained from Pubmed and Google Academic database, 11 papers were excluded after reviewing their abstracts or full texts due to their irrelevance to the subject of the study. In total, 31 papers in the Turkish language and 12 papers in English language published between 2006-2016 were reviewed and analyzed.

Findings: The Beck Depression Inventory was the most commonly used scale for assessing psychosocial health in pregnant women (n=14). Other very commonly used scales were the Edinburgh Postnatal Depression Scale (n=7), the Multidimensional Scale of Perceived Social Support (n=6) and the Hospital Anxiety and Depression Scale (n=5), respectively. The majority of studies conducted in the Aegean region, followed by İzmir (n=7), Ankara (n=6), İstanbul (n=5) and Erzurum (n=4).). The most frequently mentioned aim for the researches was the determination of anxiety and depression levels and the related factors in pregnant women. Studies examined the prevalence of depression and anxiety and relationships with hyperemesis (n = 8), preterm delivery (n1), fetal abnormalities (n = 1), insomnia (n = 1), glucose intolerance (n = 1), amniocentesis (n = 1), and immigration (n = 1). There are few studies about self-esteem, body image and maternal attachment in pregnant women. In literature the prevalence of depression in pregnancy range from 14.4 % to 53.9 %.

Conclusions: In the literature, psychosocial assessment of women during pregnancy period is evaluated thoroughly during the last five years and new scales for the assessment of the stress level in pregnancy has been developed (Tilburg Pregnancy Distress Scale, 2012; the Prenatal Distress Questionnaire, 2011). However, these scales have not been used extensively. Although there is a specific questionnaire for detecting postpartum depression, there is not such a specific scale for pregnancy. Psychological condition requires a multidimensional evaluation so it is critical to use particular scales for assessing psychosocial disorders in pregnant women.

Keywords: Pregnancy, Psychological Scales, Depression

UNIVERSITY STUDENTS' SMOKE, ALCOHOL AND DRUG USE AND LEVEL OF TENDENCY TO VIOLENCE

Nesibe Günay Molu¹ , Ali Murat Sünbül² , Filiz Hisar¹

¹| Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Necmettin Erbakan Üniv. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

Purpose: Drug use is increasingly becoming an important public health problem in the whole world and our country. Results of alcohol and drug use not only bring various problematic issues but also increase the tendency for violence and crime. Health of people either applying or exposed to violence is negatively affected. The purpose of this study was to determine the university student's state of drug, smoke and alcohol use and their level of tendency to violence.

Method: The population of the study was consisted by all students (573 student) registered in Konya Necmettin Erbakan University, Faculty of Health Sciences. The whole population who agreed to participate in the study was included in the sample (n:422). Data of the study were collected with a personal information form prepared after literature search, the violence tendency level scale (SEO) which was developed in 1995 by Goka, Bayat and Turkcapar and the General Health Questionnaire (GSA) which was developed by Goldberg and Williams (1970) and its validity and reliability into Turkish were conducted by Kilic (1996). Before the data collection, written permission from the school in which the research was conducted and oral consent of the participants after informing them about the study, were granted. Data were analyzed using descriptive statistics, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis test, Chi square and Spearman's rho correlation test, in SPSS program.

Findings: According to the research findings it was confirmed that 65.9% of the students were smokers, 9.2% of them were alcohol consumers, 2.4% of them used volatile substance and 1.7% were drug abusers. 316 of the students (74.9%) who participated in the study had a score ≥ 4 in the GSA scale, and were determined to be in the risk group for non-psychotic depression and mood (p:0.000). Along with this, it was confirmed that 38.6% of the students who participated in the study, had high level of tendency to violence, and that there was a positive correlation ($r:0,354$, $p:0,000$) between their tendency to violence score and their GSA score.

Result: It seems that students of the Faculty of Health Sciences experiencing smoking, alcohol and drug use, are in the risk group in terms of depression and anxiety as a mental health illness, and they have tendency to violence. Application of preventive and therapeutic programs is suggested for students who are smokers, alcohol consumers and drug abusers, and they are supposed to be in the risk group in terms of depression and anxiety, and have tendency to violence

EVALUATION OF NURSING STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS SEEKING PSYCHOLOGICAL HELP AND FACTORS AFFECTING THEIR ATTITUDES

Nihal Bostancı Daştan¹ , Fadime Kaya¹ , Tuğçe Şık²

¹| Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

²| Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Öğrencisi

Aim: The aim of this study is to investigate nursing students' attitudes towards psychological help and factors which affect their attitudes.

Methods: Participants were 398 (199 women, 199 men) students who were enrolled in nursing department during 2015- 2016 academic year at Faculty of Health Sciences, Kafkas University. The data were obtained by Professional Help Seeking Attitude Scale (PHSAS) developed by Özbay and Özbay (1996), Self Stigma of Seeking Psychological Help Scale and Self Stigma of Psychological Help Scale developed by Topkaya (2011). PHSAS, consist of 32 articles and 5 subdimensions. It is not possible to get total point from the scale. Different points are obtained from each subscales. In statistical analysis of the data Mann- Whitney U test, One Direction Variant Analysis (ANOVA) and Pearson's Correlation analysis have been used.

Results: 32.2 % of the students' reported that they don't want to seek professional psychological help even if they need. According to the findings obtained from the study, there has been found a meaningful relation between gender, history of seeking psychological help before, attitude towards seeking professional help, history of someone seeking psychological help from the family and Professional Help Seeking Attitude Scale's uneasiness, belief in psychological counselling, feeling need and social acceptance subscale scores. A positive correlation has been seen between Self Stigma (SeS) and Social Stigma (SoS) Scales and Professional Help Seeking Attitude Scale's subdimensions ; interpersonal opening (SeS:r=.299; p 0.001; SoS:r=.252; p 0.0001) feeling need (SeS:r=.128; p 0.05; SoS:r=.229; p 0.001) and social acceptance (SeS:r=.479; p 0.001; SoS:r=.187; p 0.01) and a negative correlation has been seen between Uneasiness (r=-.430; p 0.00) and belief in psychological counselling (r=-.348; p 0.001) subdimensions and only in self stigma.

Conclusion: Most of the participants feels themselves well in means of psychological state and they don't want to seek help. It has been seen that professional psychological help seeking attitude is more positive in women, those who seek psychological help, those who have professional help history in their family and those who have positive attitudes towards seeking help. Both self stigma and social stigma affects professional psychological help negatively.

Keywords: Nursing Students, Professional Psychological Help, Help-Seeking Attitudes, Stigmatization

P-1375
FAMILY STRUCTURE IN PSYCHOTIC DISORDERS

Arzu Yıldırım¹

¹| Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Purpose: The purpose of this paper is to evaluate the effect of family structure on the course of ailment in psychotic disorders.

Introduction: Psychoses are complex disorders arising from the interaction between genetic vulnerability and various environmental risk factors that lead to the emergence of a clinical phenotype during brain development and at the end of adolescence (Do, 2013).

In the past, environment used to be shown as the reason for all mental disorders, but the case control and family-based studies carried out later have found that genetic aspects are also involved. Scientific observations on mental disorders and psychiatric patients have demonstrated that family is an important milestone in the mental development of an individual, some family environments can alter the course of a mental disease, and family-related factors are more significant than social factors (Vidal et al. 2008, Margariti et al. 2015). Studies have found that families of patients with mental disorders perceive family functions in a more distorted and unhealthy manner than families with no mentally ill members (Koyama et al. 2004) and they exhibit a negative attitude towards mental diseases (Özbeş et al. 2008).

It has been reported that mental disorders can also develop as a result of a dysfunctional family structure or improper communications and incorrect interpersonal relationships, and although it is the individual who is affected by this, the entire family may become ill due to mental problems. Improper parent-child relationships (rejection, excessively protective and restrictive relationships, excessive liberty/latitude and unrealistic demands) and discordant families (unqualified, disturbed, antisocial and broken families) have been shown as examples to the causal role of families in mental disorders (Kumar 2008). Family interaction patterns not sufficiently clear and proper have been held responsible in the development of schizophrenia (mutual dilemma/double bind, disintegration and spoilage, pseudo-mutuality/pseudo-hostility) (Kumar 2008). It was also found in a systematic mega-study made by Lim et al. (2009) that there was an association between family atmosphere and onset of psychosis or psychotic exacerbation.

Conclusion: We can say that family has a significant influence on the development and course of psychotic disorders.

Keywords: Psychotic Disorders, Family Structure.

QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA AND RESPONSIBILITIES OF PSYCHIATRIC NURSES

Arzu Yıldırım¹

¹| Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Purpose: This article aims at investigating quality of life in patients with schizophrenia and the responsibilities of psychiatric nurses.

Introduction: Improved quality of life has been shown to be an important indicator of improved symptoms and functioning as well as a valid and useful criterion of outcome in schizophrenic patients (Karow et al. 2014, Hayhurst et al. 2014). The World Health Organization defines quality of life as individuals' perception of their position in life in the context of the culture and value systems in which they live and in relation to their goals, expectations, standards and concerns (Karow et al. 2014). Perception of good health and satisfaction with life represent the subjective dimension of it and living independently, being productive and social relationships the objective dimension (Karow et al. 2014, Soygür et al. 2000). Some authors have argued that quality of life of a person with mental disorder can be meaningful only when it is assessed by that person. The opponents of this view have approached the reliability of a piece of information obtained from the patient with suspicion due to impaired judgment, poor insight and various neurocognitive defects in schizophrenia and argued that focusing on measurable data would be more correct (Huppert et al. 2001).

It has been pointed out that disease factors such as mental distress, family burden, suicide attempt, negative caregiver attitude, depressive symptoms, level of insight and living away from home are the major indicators of quality of life in schizophrenia and the inverse relationship between insight and quality of life is associated with depressive symptoms (Huang et al. 2016, Margariti et al. 2015).

Since interventions focusing on psychotic symptoms or solely on functioning can be unsuccessful in improving quality of life, it is important to understand the relationship between various areas of symptoms and quality of life (Hayhurst et al. 2014). Deprivation and cognitive and emotional symptoms, which have hidden effects on symptomatic improvement, functioning and quality of life, may negatively affect the sustainability of therapeutic interventions (Karow et al. 2014). Therefore, psychiatric nurses should first evaluate patient needs eclectically and then try to alleviate disease symptoms by providing customized care (Dülgerler 2014).

Conclusion: Interventions sensitive to patient needs that establish a therapeutic relationship have been shown to improve clinical outcomes and quality of life. Psychiatric nurses make significant contributions to improving quality of life by empowering patients through the continuation of need-oriented and evidence-based mental and social interventions.

Keywords: Schizophrenic Patients, Quality Of Life, Psychiatric Nurses.

CORRELATION BETWEEN THE LEARNED RESOURCEFULNESS, JOB SATISFACTION AND MEANS OF COPING WITH STRESS AMONG NURSES

Fatma Ergenç¹ , Gönül Özgür²

¹| Hasta ve Yaşlı Hizmetleri Bölümü, İstanbul Avcılar Şehit Şerife Bacı Çok Programlı Anadolu Lisesi, İstanbul

²| Psikiyatri Hemşireliği AD, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir

Objective: Learned resourcefulness is the integral whole of the cognitive and learned behaviors and skills of the individual which are used for arranging the internal stimuli of the individual during perception of the emotions, affects and pain. Individuals whose resourcefulness level is high may be capable reduce the effects of stress on performance down to a minimum and may become more successful in coping with stress when compared with those who have lower resourcefulness levels. This research is a descriptive and interactional study that is planned in order to observe the relations between resourcefulness levels, work satisfaction and the methods they adopted for coping with stress.

Method: Face-to-face interview method in this research study is applied to the nurses (N=500) who are employed in the Atatürk Training and Research Hospital in Ankara Province who voluntarily accepted to take part in this research project (N=302). Data is collected through “Introductory Information Form of Nurses”, “Rosenbaum Learned Resourcefulness Scale”, “Minnesota Work Satisfaction Questionnaire” and “Styles of Coping with Stress Questionnaire”. Numeric and percentage distributions, arithmetic means, “t” test, variance analysis and correlation analysis methods are used for assessing the data.

Findings: The average score of Learned Resourcefulness Scale among the nurses (LRS) is computed as 94.16 ± 19.73 , Minnesota Work Satisfaction Scale (MWSS) as 2.74 ± 0.72 General Satisfaction as for Internal Satisfaction as 2.77 ± 0.75 and for External Satisfaction as 2.69 ± 0.77 . The average score for Styles of Coping with Stress Score (SCSS) is found as 50.05 ± 9.15 . It is observed that nurses have used the “Self-confident Conduct” approach as most frequently and “To Apply for Social Support” approach as least frequently. After having analyzed the arithmetic mean values of LRS scores and (MWSS) General Satisfaction, internal satisfaction and external satisfaction scales, LRS score average and SCSS sub-scores; a weak, positive and statistically significant correlation is found only between SDB and KGY sub-scale score means of the SCSS scales ($p < 0.001$).

Result and Conclusion: It is observed that a positive correlation is found between the nurses who received moderate level LRS and their gender, income level, weekly work hour and those who received stress coping courses in weekly bases and that the learned resourcefulness, work satisfaction and coping with stress are found to be correlated with each other at a statistically significant level.

Keywords: Nurse, Learned Resourcefulness, Work Satisfaction, Type Of Coping With Stress.

BACH FLOWERS: THE RECOVERY POWER OF FLOWERS FOR EMOTIONS AND MENTAL PROBLEMS

Adalet Kutlu¹ , Mehmet Gülşen¹

¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: Giving information about Bach flowers and to raise awareness of using areas.

Bach flowers is a complementary method which is presented by Dr. Edward Bach. This method is used commonly in England for prevent from illness and acute emotional and mental problems. It is recommended for eliminate emotional or mental problems which is considered as roots of illnesses. The main aim is to stabilization emotions and mental balance. It is got from 38 flower essence. There are two combine form prepared from five flower essence for acute issues. Bach flowers have seven sub-category according to affect areas; fears, uncertainty, indifference to conditions, lonely, hypersensitivity, sadness and sorrow, hypersensitivity to others happiness. Essence which prepared from Bach flowers is called as “remedy”.

Bach flowers can be used directly drop to mouth or to dilute with water. In emergency situations a lot of remedy can be used but usingless remedy as possible as is more affective. Bach flowers also can be used on animals. Names of remedies and usage areas; Agrimony-mental unrest, Aspen-unknown fears, Beech-hypercritical attitude, Centaury- diffident, Cerato-need for approval, Cherry Plum-hysterical situations, Chestnut Bud-carelessness, Chicory-selfish attitude, Clematis-distractibility, Crap apple-cleanliness obsession, Elm-extreme sense of responsibility, Gentian-distrust, Gorse-desperate, Heather-selfishness, Holly-extreme sense of hate, Honeysuckle-living in the past, Hornbeam-Monday syndrome, Impatients-extreme impatience, Larch-self-distrust, Mimulus-fear against knowns, Mustard-fatigue but continue to struggle, Olive-tiredness, Pine-feeling guilty, Red Chestnut-extreme concern for others, Rock Rose-panic, Rock Water-mental rigidity, Scleranthus-instability, Star of Bethlehem-mental fear, sadness, shock and impacts, Sweet Chesnut-extreme sense of despair, Vervain-extreme fanaticism, Vine-extreme domination, Walnut-sensitivity, Water Violet-arrogance, White Chesnut-obsessive thoughts, Wild Oat-dissatisfaction, Wild Rose-devotion, Willow-rigidity.

In the study will also be provided to the views of people who use Bach flowers.

Keywords: Bach Flowers And Effects

Adalet Kutlu¹ , Mehmet Gülşen

¹| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Bioneuroemotional system (BNE) is a system which is defined by Dr. Hamer. BNE tackles the system in body, organ, the tie between the body cells, emotions and body and it tries to discover emotional keys which are related with illnesses. BNE is a integrity and humanist approachment. It digs to the reasons and activates the body's natural recovery. Dr. Hamer determines the biological effects of emotions at body cells, brain and textures (Hamer stains). In BNE it says that the illnesses appear because the psychoshocks is encoded in the subconscious and it says that for recovery we need to solve these codes.

BNE says that psychoshocks are the reason of every illness. For a psychoshock the action needs to be unpredictable, tragic, experienced alone and without any solution. Psychoshocks handle as they are configurator, programmer and conflict which starts programmer conflict. For Dr. Hamer, psychoshocks have 4 levels at body and at embryo time it has got biological reserves; fear to be hungry, protection needs, feeling worthless and losing area. It shows difference between people who suffered from the same action because it depends on encoding in the subconscious. Example: at fired from the job situation the person who has losing food code suffers from liver cancer, if he/she affected from protection area, he/she suffers from skin and heart illnesses, if he/she affected from emotion of worth muscle and bone illnesses, if he/she affected from breach of dominance area he/she suffers from illnesses of bladder. But if the people think that this psychoshock is a chance to regenerate, they don't have any illnesses. At BNE the levels of illness are; shock at active conflict, sadness, silence at recovery, recovery and end of conflict. For BNE illnesses transfer as three types. First, transfer from another generation to another generation, information –like tragedy- remains at family tree. Second, the meanings which transfer to embryo before born. Third type is signs of experienced emotional conflicts which are unsolved.

In BNE therapy the aim is to understand the feelings and situations which remained secret and bring to consciousness. For this, relaxing therapy is the replan of aims and values. Writing postcards about the emotions of that action etc. or provide the ill person return to the bioshock and facedown. Quarantine, yoga, breathing exercises, quit from the meaning Project and mirror therapy is recommended.

Keywords: New German Medicine, Bioneuroemotional System, Psychoshock

FEAR OF RECURRENCE IN BREAST CANCER SURVIVORS: A QUALITATIVE STUDY

Figen Şengün İnan¹ , Besti Üstün²

¹| Dokuz Eylül Üniversitesi

²| Üsküdar Üniversitesi

Aim: Breast cancer survivors are face post-treatment physical and psychosocial problems. One of the major psychosocial problems that breast cancer survivors report is fear of recurrence. Fear of recurrence is a distressing symptom and can negatively affect breast cancer survivors' quality of life, and psychological wellbeing. The purpose of this qualitative descriptive study was to explore breast cancer survivors' experiences related to fear of recurrence.

Method: The data which were collected through semi-structured in-depth interviews were analyzed with inductive content analysis. Interviews were conducted with 12 breast cancer survivors.

Results: The data were categorized into four themes: The nature of fear, reminders, effects on life, and coping.

Conclusion: The study provided a comprehensive framework for the exploration of the nature of fear of recurrence in breast cancer survivors. The results showed that fear of recurrence was a significant stressor affecting the post-treatment compliance. Healthcare professionals play a critical role in delivering survivorship care. At this point, conducting routine screenings aiming to determine the fear of recurrence in survivors during the follow-up care is important. In addition, it is essential to consider the impact of fear of recurrence on life, and survivors should be referred to appropriate resources and support services.

Keywords: Breast Cancer Survivors; Fear Of Recurrence; Qualitative Research

EFFECTIVENESS OF PHYSICAL ACTIVITY PROGRAM USED TO ALZHEIMER PATIENTS: A SYSTEMATIC REVIEW

Neslihan Lök¹ , Kerime Bademli² , Sefa Lök³

¹| Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

³| Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Objective: Physically active lifestyle is important to take in all age groups. Exercise is also important for individuals to develop both physical and spiritual health and healing. The aim of this systematic review was to evaluate the effects of Alzheimer's physical activity program applied to patients.

Method: Developed by the National Institute for Compilation York University and Health Research Centre for Reviews and Dissemination (CRD) is made in accordance with the 2009 guidelines. Literature review, without any restriction in terms of years covered, "PubMed, CINAHL, Wiley Interscience, Sciencedirect, Ovid, Cochrane, Ulakbim Türk Tıp Dizini, Türk Medline" is made in the database. Screening was conducted in English and Turkish languages. Scanning, "Alzheimer and physical activity," "Alzheimer's and exercise", "Alzheimer and physical activity," "Alzheimer's and exercise," keywords are used. The scan result has been 12 studies included in the research.

Results: applied for Alzheimer's patients in the study received the compilation scope fiizksel activity programs are evaluated. ability of patients before starting an exercise program are taken into account requirements and preferences and health has been included in the group after being subjected to inspection. Applied physical activity programs that take an average of ten weeks, three days a week, 15 minutes per 45 minutes of warm-up exercises showed that administered as a 30-minute walk. In three studies in patients after 10-minute warm-up exercises for 30 minutes swimming exercise it was built.

Conclusion: In all the studies included in the review applied for Alzheimer hastalarını was seen as positive results of physical activity programs. Alzheimer's patients applied for physical activity programs of individuals; developed cognitive activities, improving the cardiovascular health, reduce the risk of hypertension and heart disease. improving physical function, such as muscle strength and joint flexibility has supported independence. increased quality of sleep. The protection of regular exercise and quite rhythmic and maintaining cognitive function in older individuals by that degree is increasing. Physical exercise in the prevention of chronic diseases of old age, it is important to have a real place. must inform individuals about exercise in elderly individuals working with members of the profession, encourage them, and it is necessary to plan appropriate exercise programs.

Keywords: Alzheimer's Patients, Physical Activity, Systematic Compilation

RECOVERY FOR PEOPLE WITH MENTAL HEALTH PROBLEMS AND MENTAL HEALTH NURSES

M.Olcay Çam¹ , Hilal Aydoğdu Durmuş²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi

The purpose of this report is review the perspectives of recovery in people with mental health problems and psychiatric nurses, and also to review models related to recovery process, and the determine of the role of psychiatric nurses within it.

In terms of the health care team, recovery involves managing symptoms, and the renewal of psychosocial functions, while for people with mental health problems, it involves a long journey towards positive behaviors and the re-discovery of the self. The process can vary depending on individuals who experience mental health problems, and the conceptualization of the health care team.

Many models and theories have attempted to explain recovery, such as Watson's theory of human caring, Tidal Model, and Recovery Alliance Theory. In these models, the common themes are hope, empowerment, symptom management, relationship/connection, allowing patients responsibility in the process, and increasing opportunities to be involved in the care. For the patient, recovery includes taking responsibility, developing goals, planning to achieve goals, making decision and providing self-care. Mental health nurses encourage people develop their strengths, develop coping strategies and manage symptoms.

As a result, psychiatric nurses help patients to create greater awareness about themselves, discover their own strengths and develop new strategies in the recovery process. Therefore, it is important to design nursing care plans that develop hope, resistance, strength, communication skills and coping strategies.

Keywords: Recovery, Mental Health Problems, Psychiatry Nursing

ASSERTIVENESS IN PSYCHIATRY PATIENTS' CAREGIVERS AND RELATED FACTORS

Filiz Adana¹ , Azime Korkmaz² , Hülya Arslantaş¹

¹| Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²| Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Servisi

Objective: The cross-sectional study that aims to determine assertiveness in psychiatry patients' caregivers and related factors.

Method: This study has been conducted between the dates of September 2013-September 2014. In the study sample calculation is done via known universe sample method; and it is planned to reach 132 people between 80% power and 95% confidence interval. However, it is aimed to reach 160 people, taking into account of possible loss during the research. In the research alpha error value is accepted as 0.05.

Surveys and scales are applied to caregivers one-to-one by the second researcher of the article. Conducting surveys has taken 30 minutes and been performed in the meeting room at the hospital. Personal information form, Rathus assertiveness inventory and State-trait Anger Expression Scale have been used in the research. Findings are evaluated in SPSS 15.0 package program.

From Afyon Kocatepe University Noninvasive Clinic Researches Ethic Committee, ethic committee approval; from Afyon Kocatepe University Ahmet Necdet Sezer Research and Application Hospital, institutional permission; from caregivers written approval has been obtained before survey and scale application.

Results: Of male caregivers, ones who identify their economic condition as very high, the ones whose state of education is university graduate, the ones who work, individuals who express that their anger management condition is good, individuals who identify themselves as assertive and aggressive and individuals who smoke RAI scores have been found to be meaningfully high.

RAI scores of the people who state that they cry in anger condition have been found to be low. Positive medium level relationship has been found between RAI and state anger scores of the participants in the study, and positive low level relationship has been found between their RAI scores and their anger expression.

Conclusion: In the light of these findings, it can be said that assertiveness levels of the caregivers show significant difference according to their socio-demographic features.

Keywords: Assertiveness, Caregivers, Patients

STATE OF QUALITATIVE RESEARCH IN NURSING IN TURKEY

Olcaý Çam¹ , Nihan Yalçiner¹ , Hilal Aydoğdu Durmuş²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi

Objectives: The aim of the study is determine the amount and characteristics of qualitative research which has been conducted by nurses in the field in Turkey.

Methods: In order to access qualitative research conducted by nurses in Turkey, Türk Medline, the National Thesis Center of the Council of Higher Education and Pubmed databases were scanned. When scanning in the field of nursing research conducted by nurses has not been the limitation year and using the following **Keywords:** “hemşire, hemşirelik, bakım, nitel, nitel ve nicel araştırma” for Turkish, and “Turkey, nurse, nursing, care, qualitative, qualitative and quantitative research” for English were included in the study.

Results: A total of 94 studies were accessed, including 30 theses and 64 articles within the criteria. This sample shows that qualitative research methods have been used in the nursing field since 2002. Most of the qualitative research in nursing were performed in the Department of Women Health and Gynecologic Nursing (24 studies), Department of Mental Health and Psychiatric Nursing (15 studies) and Department of Surgical Nursing (15 studies), and minimum of the qualitative research were Department of Administration in Nursing (3 studies) and Department of Nursing Education (3 studies). It was seen that researchers generally took a phenomenological approach, and targeted international publications.

Conclusion: As a result of the studies showed that the use of qualitative research by nurses is limited. The increase of qualitative research in nursing will provide the living conditions of the individuals, and the event and the reactions of their beliefs, their attitudes, their behavior more realistic, detailed and systematic assessment. Both individuals and health professionals there is a need for qualitative research to understand their relationship with their environment. Also the development of theories and models of nursing is possible with qualitative research methods. Use of the qualified research results for evidence-based nursing practice will provide to improve the quality of care. The holistic approach of qualitative research will be a guide for the development of perspective researches in the field of nursing. A realistic assessment of health services will be made more accurately service plan.

Keywords: Nurse, Nursing, Qualitative Research

EVALUATION OF DRUG SIDE EFFECTS ON MEDICATION ADHERENCE IN PATIENTS USING ANTIPSYCHOTICS

Elvan Sağlam¹ , Fatma Eker²

¹| A.İ.B.Ü. Bolu Sağlık Yüksekokulu

²| Düzce Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Aim: This study has been done to evaluate the drug side effects onto the adherence in patients using antipsychotic medication.

Method: Study has been designed as descriptive and analytic manner. The population of the study was constituted of 507 outpatient with schizophrenia or bipolar affective disorder who live in Bolu province, the sample of study was composed of 120 patients who selected using simple random sampling method. Side effects related to antipsychotics were assessed with Liverpool University Neuroleptic Side Effect Rating Scale (LUNSERS), patient adherence to medication was assessed with a evaluation scheme with five subcategories including; Medication Adherence Rating Scale (MARS), McEvoy Treatment Observation Form, Adherence to Neuroleptic Treatment Scale (ANT), changing medication dose by oneself and stopping medication by oneself. The statistical analyze of datas were performed with chi-square test, student t-test, Mann-Whitney U test, ANOVA, correlation coefficient and logistic regression.

Findings: it was determined that patients have not been educated about drug side effects and management of these side effects. The ratio of the patients who were reduced the medication dose because of the side effects was %36,9 while the ratio of the patients who stopped medication was %24.3. Hormonal side effects were more common in women and autonomic side effects were more common in patients who were not using depot medication. It was observed that %75.0 of the patients were non-adherent to medication, %45.8 of patients were having problem due to side effects according to LUNSERS, some side effects caused non-adherence to medication. In logistic regression analysis, non-adherence risk was 13.9 times higher in patients with mouth dryness and 9.4 times higher in patients with hypersomnia when compared to patients without.

Results: It was concluded that, patients should have an education about drug side effects, patients' family along with patient should have been include to the education about management of side effects, It was recommended that close follow up of the patients with mouth dryness and hypersomnia, investigation of reducing the dose or stopping medication because of the side effects by themselves, regular hormonal follow up of women patients and education about inevitable effects and create procedures about management of side effects.

Keywords: Antipsychotics, Drug Side Effects, Non-Adherence, Nursing

P-1397

CARE BURDEN LEVEL AND MENTAL HEALTH CONDITION OF THE FAMILIES OF INDIVIDUALS WITH MENTAL DISORDERS.

Betül Kızılırmak¹, Leyla Küçük²

¹| Gölcük Asker Hastanesi

²| İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Aim and Objective: This study was conducted to assess burden of care levels and the mental health of the family members providing care to persons with mental disorders This study is a descriptive, cross-sectional study (n:243).

Methods: It was conducted with 243 relatives of patients who registered for ambulatory and in-patient services in two research hospitals which provide healthcare service in Mental Health and Disorders Department on Anatolian side of Istanbul. In order to collect data, Questionnaire Form which was prepared in line with literature and which help analyze characteristics of caregivers and patients who receive such care, The Burden Assessment Scale (BAS) that help determine caregivers' burden of healthcare and General Health Questionnaire (12) which helps one to evaluate caregivers' mental health status were used. SPSS 16.0 program was used to analyze study data.

Results: The average age of caregivers is 42.62±13.51 and most of the caregivers are married and are housewives. Most of the caregivers are the mothers of the patients. The burden level of caregivers of patients suffering from schizophrenia and other psychotic disorders was found to be higher than that of the caregivers of patients with other mental disorders. Of the caregivers included in this study, 67.49 % were found to be at risk, and 47.3% of the caregivers were found to be at a high risk for developing a mental disorder. A positive and statistically significant relation was identified between the BAS scores and GHQ scores of the caregivers (r:0.498; p:0.001; p<0.01).

Conclusion: We found that as the level of burden of the family members providing care to individuals with mental disorders increases, the risk of developing a mental illness increases among the family members. Limitations caused by mental disorders have a negative impact on the patient's family as much as they do on the patient.

Keywords: Turkish Families, Mental Disorder, Patient's Family, Mental Health

P-1398
DETERMINATION OF THE PROPERTIES OF INTERNET USE IN A GROUP OF HIGH SCHOOL STUDENT

Hülya Sığırlı , Semra Karaca

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Psikiyatri Hemşireliği

Background: It is important to determine patterns of internet use among adolescents who are at risk for internet addiction. The study was conducted to examine properties of internet use among high school student.

Method: Descriptive and cross-sectional study was conducted in countries such as Üsküdar, Bağcılar, Kadıköy in İstanbul with high school student bu obtaining ethnical committee permission and official permission. The sample size was calculated using a statistical formula and the study was conducted with 1377 students. Data was obtained by questionnaire and analyzed using SPSS 20.00.

Results: Students are in 13-19 age group, average of age 16.19 ± 1.20 . 61% of students are girls, 32,3 % of students study at third grade, 75,2% live in big cities since birth. 70,2% of students have internet connection in their homes and 56,8 have personal computer. 27,8 % of students spend 3-5 hours, 16,9% spend more than 6 hours on the internet in a day. Maternal educational level ($X^2=22,587$), paternal educational level ($X^2=24,667$), and level of income ($X^2=20,294$) of adolescents who spend time more than six hours on the internet are meaningfully high to group who spends time less than six hours. 43,6% of students connect to the cell phone, 28,1 use the internet to social networking and 25,4% use the internet to surf.

Conclusions: Findings indicate that students spend a long time on the internet and they use the internet for social networking. Studies inform that as time of internet use increases, problematic internet use and the risk of addiction increase (Gokcearslan and Durakoğlu 2014). Our study results that high socioeconomic status is related with easy internet access. Making initiatives related with conscious internet use of adolescents may be recommended.

Keywords: Adolescent, Internet Use

**DETERMINATION BETWEEN CLINICAL DECISION MAKING SITUATIONS WITH
SOCIOTROPIC AUTONOMIC PERSONALITY FEATURES OF NURSES.**

Eda Ay¹ , Nurgül Karakurt² , Esin Kavuran¹

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Atatürk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

Purpose: This descriptive research was conducted to investigate the relationship between sociotropic-autonomic personality traits and clinical decision making competencies of nurses.

Method: This descriptive study was carried out between May 2015 and June 2015 in the Atatürk University Research Hospital. The study was carried out with 171 nurses who agreed to participate in the research without any sample selection in the study population. A "Questionnaire" that for introductory information of the nurses, the "Sociotropy-Autonomy Scale" (SAS), and "Clinical Decision Making in Nursing Scale" (CDMNS) was used for data collection. For evaluation of the data, numbers, percentiles, means, and Pearson correlation analysis was used.

Results: In the study, nurses were found to take 55.2 ± 16.1 points over 120 points in the sociotropy sub-scale of the sociotropy-autonomy scale, and 67.6 ± 19.5 points in the autonomy sub-scale. And, the mean score taken in the clinical decision making in nursing scale was found to be 125.1 ± 21.8 . A positive and significant correlation was found between the nurses' autonomy sub-scale and clinical decision making in nursing scale ($p < 0.05$). However, there was no relationship between the sociotropy sub-scale and clinical decision making in nursing scale ($p > 0.05$).

Conclusion: It was concluded that autonomic personality traits of nurses were higher than their sociotropic personality traits, and the nurses having autonomic personality traits tend to have higher clinical decision making skills.

Recommendations: It can be recommended to develop a course content and curriculum towards the co-development of the sociotropic-autonomic personality traits, support autonomic behaviors of nurses, develop training programs to improve professional autonomy, increase in-service activities, and conduct the research with a larger sample.

Keywords: Nursing, Sociotropy-Autonomy, Clinical Decision Making

EVALUATION OF THE MENTAL CONDITION OF GROUP OF UNIVERSITY STUDENT

Ayşegül Bilge¹ , Şeyda Dülgerler¹ , Elif Deniz Kaçmaz¹ , Gül Ertem²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.

²| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.

Objective: This study is undertaken to evaluate of the mental condition of group of university students.

Method: Students of preparation class of universities composed sampling group of this study which has definitive and sectional characteristics (n=1194). Data are gathered by using Student Information Form and Short Symptom Inventory (KSE). In the evaluation of data, definitive statistics, t-test in independent groups, reverse variance analysis, Kruskal Wallis test are used. In our study, Cronbach alpha coefficient was determined as 0.96.

Findings: The average age of students is 19.37 ± 2.39 . %63.1 of them are women, %48 are registered in sections under natural sciences and %6.4 of them have chronic diseases. %39.6 of students declared they shared their problems with parents, %2.6 said they had been taking psychological support, %53.1 declared they had been taking support from psychiatrist while %0.6 from psychiatry nurse and it was determined that %25.4 of them currently needed psychiatric support. %9.2 declared they had psychiatric patient in their families, %40.4 said disease coming from mothers. Average total KSE points of students is 52.41 ± 34.12 'dir. The highest average points in KSE sub scales are relatively obsessive compulsive disorder (7.72 ± 4.86), depression (6.63 ± 5.27) and hostility (6.04 ± 4.93). Positive and meaningful relation determined between KSE total points and all sub clauses ($p=0.00$). In comparison of KSE total and sub scale point averages and some coefficients, statistically meaningful differences were determined due to gender, chronic diseases, people problems are shared with or existence of mental disease in the family ($p<0.05$). In depression sub scale, due to gender and existence of chronic disease, no meaningful difference was determined due to KSE total and sub scale average points ($p>0.05$).

Conclusion: There is not a general problem in mental health of students although they demand mental support for their obsessions, depressions and bad thoughts.

Keywords: University Student, Mental Indications, Mental Situation

DEPTH EXAMINATION OF STIGMATIZATION EXPERIENCE OF MULTIPLE SCLEROSIS

Serap Sezgin¹

¹| Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: Stigmatization (labeling or stamping) which is exclusion or behaviour against certain patient groups that society, family or person takes self attitude. From the first researchers in this issue, Goffman has described stigma as people who can be less desirable and almost not to be realize like a human being, 'less worth making behavior'. Stigma is an experience that attaches itself out of disease. It causes social isolation, a more limited lifestyle and delayed help-seeking behavior in patients. Stigmatization and internalized stigma are issue that needs to be taken as a situation with have a negative effect on treatment process and disease by working with Multiple Sclerosis (MS) patients. This study has been worked for examine MS patients who have in depth experiences of stigmatization.

Method: This research as performed qualitative has been carried out between February 2015-2016 in Neurology of Ondokuz Mayıs University Medical Faculty Hospital. Patients aged 18-49 has been taken who recourse to the neurology clinic, agreed to participate in the research and could communicate between these dates. Defining features, disease and treatment-related features and in-depth semi-structured interview form were created to collection of datas. Researcher made phenomenological method and by using method of description when required with semi-structured in-depth interviews form. The interviews lasted between 1-1.5 hours. It has been conceptualized and evaluated that patient statements and interviews which have been recorded by using voice recorder from patients multiple sclerosis.

Findings: When it is examined stigmatization experiences of MS patients, expressions of these patients have been conceptualized. It has been determined that MS patients lived guilty, hiding, doubt, reductionism, discrimination, isolation and internalized stigma in result of conceptualization.

Result: It is suggested to reduce stigma that nurses towards MS patients to be aware of negative attitudes for these diseases in themselves and turn them to positive, actively participate to reduce-stigma organizations which have nurses groups with experienced and trained, direct patients to these resources with other colleagues, as being a situation with adversely affecting disease and the treatment process by MS patients and workers.

AN EXAMINATION OF STRESS DURING THE FIRST CLINICAL EXPERIENCE OF FIRST-YEAR NURSING STUDENTS, THEIR BIO-PSYCHO-SOCIAL RESPONSE TO STRESS, AND THEIR STRESS COPING BEHAVIORS

Eda Ergin¹ , Kivan Çevik¹

¹| Celal Bayar University Health Sciences Faculty Department of Fundamental of Nursing

Aim: This study was conducted with the aim of investigating perceived stress during the first clinical experience of first-year nursing students, their bio-psycho-social response to the stress, and their stress coping behaviors.

Method: This was a descriptive study, performed with 171 students registered at the Nursing Department of Manisa Health Sciences Faculty who were carrying out clinical practice for the first time and who agreed to take part in the study. A Student Identification Form, a Perceived Stress Scale for Nursing Students, a Bio-Psycho-Social Response Scale for Nursing Students and a Stress Coping Behavior Scale for Nursing Students were used in the collection of data. Data analysis was performed using the program SPSS 21.00, percentages, means, ANOVA and t test.

Findings: It was found that 65.5% of the participating students were female, 37.4% were 18 years old, and 21.1% had graduated from normal high schools; 76.6% of the students had chosen nursing willingly, 87.1% liked the profession and 86% wished to work as nurses. The total mean score on the perceived stress scale for nursing students was 49.07 ± 22.11 . The sub-dimension of the scale on which the students experienced the most stress was Stress Arising from a Deficiency of Professional Knowledge and Skills, with a mean score of 6.13 ± 2.75 . The total mean score on the Bio-Psycho-Social Response Scale for Nursing Students was 18.49 ± 14.52 , with total mean scores of scale sub-dimensions of 6.26 ± 5.17 for Indicators of Social Behavior, 7.57 ± 5.95 for Affective Indicators, and 4.65 ± 5.66 for Physical Indicators. The total mean score for Stress Coping Behaviors for Nursing Students was 35.19 ± 12.11 , and the sub-dimension with the highest score was Problem Solving with a mean score of 14.53 ± 5.65 .

Results: According to the results of the study, the students experienced the greatest stress from deficiencies in professional knowledge and skills, they displayed a strong bio-psycho-social response to stress, and they used problem-solving behavior to cope with stress.

Keywords: Nursing, Students, Nursing Training, Stress

**THE RELATIONSHIP BETWEEN EATING ATTITUDES AND RISK OF ALCOHOL, SUBSTANCE
AND INTERNET ADDICTION OF UNIVERSITY STUDENTS'**

Selda Öztürk¹ , Aysel İncedere²

¹| Trakya Üniversitesi

²| Kocaeli Üniversitesi

Aim: This study is to determine the relation between eating attitudes and alcohol, substance and internet addiction of the university students and the affecting factors.

Methods: The sample of this descriptive study was conducted with 494 students who take education at Nursing in Faculty of Health Sciences. Analyses of datas, which were collected using Eating Attitudes Test (EAT), Addiction Profile Index (BAPİ) for internet use, Addiction Profile Index (BAPİ) for Alcohol Scale and Addiction Profile Index (BAPİ) for Substance Scale, were performed with parametric and non-parametric tests.

Results: The mean age of the students were 20.8 ± 1.6 , 88.7% were women, 22.1% 1st grade, 26,9% 2nd grade, 25,1% 3rd grade and 25.1% 4th grade in university. EAT mean scores of 15.8 ± 10.8 , API-internet mean scores 26.4 ± 11.4 , API-alcohol scale mean scores 0.6 ± 1.5 and API-substance scale mean scores were 0.2 ± 0.9 of students. It was determined 8.1% of students have eating disorder, 17.6% of students have internet addiction, 8.9% of students have high risk of alcohol use and 1.8% of students have high risk of substance use. Students who have eating disorders and found a significant positive relation between have high risk of alcohol use ($p=0.002$). Students who have eating disorders and found a significant positive relation between have high risk of substance use ($p<0.001$). 1st grade students BAPİ for internet use scores were the highest ($X^2=9.351$; $p=0.025$). Students of age ($p=0.001$) and class ($p=0.025$) there was a significant negative correlation between BAPİ for internet use scores.

Conclusion: It was determined that students who have eating disorders were high risk of alcohol and substance use, age and class increases at the same time internet addiction levels decreased.

Keywords: University Student, Eating Disorders, Addiction

EMPATHIC TENDENCY OF CONTROL METHODS USED BY NURSES IN A MENTAL HEALTH-DISEASE AND TO BE EXAMINED IN TERMS OF SOME VARIABLES

Oya Sevcan Orak¹ , Hatice Durmaz² , Serap Sezgin¹ , Ercan Tunç¹ , Sinan Vatansever¹

¹| Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum

Objective: The purpose of this research is empathic tendency of control methods used by nurses in a mental health-disease and to be examined in terms of some variables.

Method: The sample of the research planned in descriptive type has been created by nurses who works mental health and disorders hospital volunteered to participate in the research and adapted to criteria for inclusion of all nurses (88 people). The research datas were collected between June-July, 2016. Developed by researchers as a data collection tool "Data Collection Form" and "Empathic Tendency Scale" were used in the research. Evaluation of datas was made with package program SPSS 21.00 in computer network. The level of meaningfulness was taken as $p < 0.05$ in the research.

Findings: The nurses in the study have been determined to work in the mental health and diseases hospital whose 69.3% are married, 47.7% of university graduates and 63.2% of them have 5-year and shorter duration. The empathy tendency scale scores of the nurses, who administer medicine, when necessary, or constrain patients physically by hand in order keep them under control, were determined to be significantly lower ($p < 0.05$). The empathy tendency scale scores of the nurses, who stated that they use methods of control when patients have an aggression towards objects and attempt to escape, were found to be significantly higher ($p < 0.05$).

Result: It has been reached the conclusion that nurses who work in the mental health and disorders hospital are affected with empathic tendency to frequency of using control methods and situations of control methods.

Keywords: Empathic Tendencies, Nurse, Control Method.

SEXUAL FUNCTIONS IN BIPOLAR DISORDERED EVALUATION

Aysel İncedere¹, Selda Öztürk², Leyla Küçük³, Rugül Köse Çınar²

¹| Kocaeli Üniversitesi

²| Trakya Üniversitesi

³| İstanbul Üniversitesi

Aim: In this research, sexual functions of bipolar disorder and having outpatient treatment were examined and have been designed as a descriptive.

Methods: The sample of this descriptive study was conducted with 81 patients who receive care in the psychiatry department of a university hospital. Patients were recruited if they have bipolar disorder, were aged 18 to 45 age, disease in clinical remission, volunteered to participate. Analyses of data, which were collected using a questionnaire and using Arizona Sexual Experiences Scale (ASEX) were performed with parametric and non-parametric tests.

Results: The mean age of the patients were 36.2 ± 9.61 , 86.8% were female and 13.2% were male. 81.5% of patients had sexual experience and 93.9% of those had the experience willingly while 6.1% were unwilling. 34.6% of patients expressed a fall in sexual drive compared to the times before the illness while 39.5% stated that treatment had an effect which reduced sexual drive. 8.6% of patients stated they had forced unwanted sexual relations while 23.5% stated they had exposed to sexual abuse. According to ASEX 69% of all patients were observed sexual dysfunction. ASEX mean scores were female 17.5 ± 7.78 , of male 12.8 ± 5.25 and female's ASEX mean score was statistically significant higher than male's score ($p=0.016$). There was a statistically significant relationship between marital status and ASEX mean score ($p=0.030$), patient who were married but living separately ASEX mean score's were higher. The relationship between the sexual dysfunction and sexual abuse after illness was higher and statistically significant ($p=0.023$). It was found that sexual abuse in female patients was statistically significantly higher ($p=0.026$).

Conclusion: Sexual dysfunction was observed in majority of patients, gender, marital status and diagnosis of the disease were found to affect sexual function.

Study Limitations: In this descriptive study, sample was compared with any control group. This is limitations of study.

Keywords: Bipolar Disorder, Sexual Life, Sexual Dysfunction

THE EFFECTIVENESS OF THE CONFLICT MANAGEMENT EDUCATION ON STAFF IN A MENTAL HEALTH HOSPITAL

Emel Öztürk Turgut¹ , Hacer Demirkol¹ , Melek Kayacı Türk² , Nurtaç Cirit² , Ayşegül Bilge¹ , Esra Engin¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Manisa İli Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Aim: This research was conducted for investigating the effect of Conflict Management Education

Method: The research was applied as single group pretest post test design. Healthcare professionals (psychiatrists, nurses, dieticians, security staffs, occupational health and safety experts, medical secretary, civil defence experts, press relations officer, healthcare personels, technicians and technicians) were the population of research (N=454). A questionnaire form that was designed by the researchers and Conflict Resolution Scale (CRS) were used. Volunteer 76 healthcare professionals' pretests were examined and then 36 healthcare professionals attended the education. After the education 28 posttests were examined. Follow up test were applied after a month. Seven healthcare professionals didn't apply the follow up test. Finally, research was completed with 21 healthcare professionals that applied the pre-post- follow up test forms completely. The education was planned as one session. The topics of education were definition of conflict, effects of conflict on life, conflict in interpersonal relationships (family, social and business friends) and conflict management. Healthcare professionals' views and suggestions that were about increased satisfaction in interpersonal relationships and the organisation, increased belonging level from pre test were taken part in the education material. Descriptive and Friedman analysis were applied for evaluating data.

Results: 76.2% of the participants were female, 81% of them were married, 60% of them were nurses, and 85.7% of them were graduated/postgraduated. Healthcare professionals' average age were 38.00±6.46. The average score of CRS were found as pretest 178.29 ±24.05, posttest 179.14±20.21, follow up test 182.44±24.20. Although there was no significant differences, increase was observed. Listening Skills subscale had highest score in all three tests. There were increases in satisfaction level of interpersonal relationships and the organisation, belonging level though no significant differences.

Conclusion: It was determined conflict management training increased "Conflict Management", "Listening" and "Understanding Skills" and enhance job satisfaction with loyalty. It is recommended research are done with individuals have low and middle score of conflict management with larger group, repetitive training and measurements in a long term.

AGENTS OF CHANGE: THE EFFECT OF PEER EDUCATION PROGRAM ON THE PREVENTION OF SUBSTANCE ABUSE

Dilek Akkuş¹ , Aysel Karaca¹ , Dilek Konuk Şener¹ , Handan Ankaralı¹

¹| Düzce Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Purpose: This study was carried out to determine the effect of Peer Education (PE) program on the basic addiction knowledge of the adolescents and their self-efficacy level which is important in avoiding substance abuse.

Material/Method: This study was performed by using pre test-post test method, that is one of the semi-experimental methods, in order to determine the effect of “Peer Education (PE) program for preventing substance abuse” on the basic addiction knowledge of the adolescents and their self-efficacy level which is important in avoiding substance abuse. This program was carried out in Duzce between November 2014-June 2015. The sample was composed of 9th year students who were studying in Technical and Vocational High School, Anatolian High School and Technical and Vocational School for Girls between 2014-2015 academic year. Data were collected by using Sociodemographic Question Form, Substance Addiction Information Survey and Self-Efficacy Scale in avoiding Addiction. Firstly, training of Peer Educators was completed by an interactively structured program within 20 hours. Then, Peer Educators performed education program to the groups of 14-16 people. Each group attended to a session lasting for a total of 50 minutes. Efficiency of the interventions in the study were evaluated by using self-reported measurement tools (Addiction Information Survey and Addiction Self-Efficacy Questionnaire). Measurements were evaluated (1) just before the implementation of PE program and (2) after three months following the end of PE.

Descriptive values of data obtained were given as mean, standard deviation (SD), number and percentages. The change occurred after the program were assessed by paired samples t-test and the significant differences were evaluated by post hoc Tukey test.

Results: More than half of the students who were given education by peer educators about addiction were males (59%), 83.9% were 15 years old and nearly half of them (47.1%) were students at vocational high schools. Following program, it was determined that the frequency of smoking for once was significantly decreased, and frequency of taking ecstasy and prescription drugs for once was significantly increased. A significant increase was observed in self-efficacy attitude scores in three high schools after the program. The most significant change for knowledge score occurred in Anatolian High school.

Conclusion: This study showed that peer education program for preventing substance abuse can be effective and feasible in avoiding addiction among high school students.

Keywords: Preventing Substance Abuse, Peer Education, High School Students

A HIDDEN VALUE OF TURKEY: COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTERS

Deniz Çetin¹, Gamze Koçak¹, Özlem Işıl¹

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi

It was observed in field works conducted that the individuals living in social environments having Community Mental Health Centers (CMHC) are not aware of those centers despite their necessities. As a result of these observations, questions such as “what does come to mind when it comes to CMHC, what are the functions of them and where are those?” becomes the current issue and constitute the focus of this review.

When the functions, activities, and current status of Community Mental Health Centers are examined, it is seen that community-based mental health models are of the basic elements in health services of western countries. It is also observed that community-based mental health model is comprised of daytime hospitals, inpatient psychiatry services or rehabilitation centers established with the purpose of rendering geographical-based service, rendering service with mental health team and rendering service to the defined region. The team consisting psychiatrist, psychologist, mental health nurse and social workers takes services to the place where the patient lives in and therefore the target of patients’ live together with the society is achieved. When mental health system in Turkey is taken into account, it is seen that hospital-based mental health service is adopted rather than community-based mental health model but however there has been some partial developments in the area of community-based mental health services within the scope of health transformation program in the recent years. Hence, mental health system in Turkey requires a radical change just as undergone in all modern countries.

The response of the question “what kind of changes shall be undergone in the system of our country?” shall be sought in this study.

Keywords: Community Mental Health Center (CMHC), Model, Turkey

DETERMINATION OF ATTITUDES TOWARDS ELECTROCONVULSIVE THERAPY OF A GROUP OF WOMEN PSYCHIATRIC PATIENTS

Havva Artuvan¹ , Sevgi Nehir Türkmen² , Hatice Irmak²

¹| Manisa Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD., MANİSA

Introduction and Aim: Electroconvulsive therapy is used basically in such cases the urgency of the treatment, drug treatment unresponsiveness / intolerance and drug risk in case of more (1,2,3). This research was conducted in Mental Health and Disease Hospital of Manisa in order to determine the attitudes of electroconvulsive treatment of patients at the hospital.

Materials and Methods: The study was conducted between March-June 2016 date in Mental Health and Disease Hospital of Manisa. The research population constitutes female hospitalized patients has received ECT in the C1-C2 services in Mental Health and Disease Hospital of Manisa (N=85). The research aimed at reaching the entire population. Data was collected by applying form consists of 36 questions to assess the views of the situation after ECT, electroconvulsive therapy on the current state of the disease the patient sociodemographic characteristics of the disease. Data evaluation is made by calculating the average, number, percent in the SPSS 22.0 software package.

Results: 100% of patients in the study were women, the average age is 38.71 ±9.15 (20-60 age). 43.5% of patients were married, 38.8% of patients were primary school graduates, %56.5'i of patients aren't working. 56.5% of patients are equivalent income and expenses or more. 76.5% of patients are diagnosed psychotic disorders, 16.5% of patients are diagnosed mood disorder. 82.4% of patients had no prior knowledge about ECT, 45.9% of patients felt very nervous and scared after the first ECT, 45.9% of patients don't find that dangerous, 78.8% of patients receiving ECT treatment that is curative, 63.5% of patients that ECT is the last resort, 41.2% of patients that a method shouldn't be banned, 54.1% of patients develop side effects that after ECT, 24.7% of patients reported that this side effect is loss of memory, 89.4% of patients stated that there is no way to punish the people.

Results: ECT in the treatment of mental illness as a useful application, and the opinions and attitudes about ECT was determined to be positive.

Keywords: Electroconvulsive Therapy, Attitude, Mental Illness

THE RELATIONSHIP BETWEEN CHILDHOOD TRAUMAS AND RISKY BEHAVIOURS, SUICIDE TENDENCY AND DEPRESSION SYMPTOMS

Medine Koç¹ , Nalân Gördeles Beşer² , Ülkü Polat³ , Nermin Gürhan³

¹| Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²| Niğde Üniversitesi Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

³| Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Aim: This study was performed in order to determine the effect of childhood traumas on risky behaviours, suicide tendency and depression symptoms and their relationship with some variables.

Method: The universe and the sample: Initially, the universe of this descriptive study was planned to include the students from GU Faculty of Health Sciences, Departments of Nursing, Nutrition and Physical Therapy, the students from Gaziosmanpaşa University School of Health Departments of Nursing and Midwifery, and the students from Niğde University Zübeyde Hanım School of Health Departments of Nursing and Midwifery. However, as the GU Faculty of Health Sciences did not grant permission for the study, the universe of the study included only the students from Tokat and Niğde Health Schools. The sample of the study consisted of 482 nursing students and 295 midwifery students from two high schools which have a total of 810 nursing and 480 midwifery students. The data was collected using Data Collection Form, the Scale of Childhood Psychological Trauma, University Form for the Scale of Risky Behaviours, the Scale of Suicide Tendency, and Beck Depression Scale and using SPSS 20.00 program its statistical significance was determined to be $p<0.05$. To perform evaluations, the percentage analysis, median analysis, standart deviation, t-test and logistic regression analysis were used.

Result: The results of the study helped to obtain the following data: Of the students who participated in the study 62 % (482) are from the nursing department and 38 % (295) are from the midwifery department. 98 % of them are single. 30,6% are first year students. More than half of the students (59,7%) live in dormitories. Almost half of them (49,9 %) lived in a city for the longest part of their lives. Parents of 94,5 % of the students are still alive. Most of them (78,9 %) have a nucleus family. 63,1 % of them come from middle- class families. The academic success level of 44,5 % of them are average. 66,2 of them chose their departments willingly. Most of them did not drink alcohol or smoke before and 86,5 of them still do not.

The highest point of the Scale of Childhood Psychological was given to psychological and physical ignorance. For the University Form for the Scale of Risky Behaviours the suicide tendency, nutrition pattern and social behaviours were given the highest points. It was found that the average of Suicide Tendency Scale was $72,08 \pm 10,50$ while that of Beck Depression Scale was $5,46 \pm 0,858$. It was determined that there is a significant correlation between the childhood traumas of the students and factors such as the educational level of their mothers and fathers, income level of the family, academic success, smoking, drinking alcohol and having a depressing experience in childhood ($p<0,05$). The study also found that the average points of Suicide Tendency Scale are significantly high for the male students who are from a split family, come from a low-income family, are not performing well academically, took harmful substances before and are still taking them, had a depressing experience in childhood, and who got diagnosed with illness. As for the female students and those who chose their departments willingly, the average points for the Beck Depression Scale are high ($p<0,05$). The average points for the antisocial behaviours, drinking alcohol, smoking, dropping out of school, and taking drugs which are sub-dimensions of University Form for the Scale of Risky Behaviours are significantly high for the male students.

Conclusion: It was found that most of the students are female and from the nursing department. The highest childhood trauma is psychological and physical ignorance. Risky behaviours were found for the dimensions of suicide tendency, nutrition patterns, and social behaviours.

Keywords: Childhood Traumas, Risky Behaviours, Suicide Tendency, Depression, Nursing Students, Midwifery Students

**THE EFFECT OF PERCEIVED STRESS ON RELATIONSHIP OF RESILIENCE WITH SELF EFFICACY
SOCIAL SUPPORT AND THE EFFECTIVE COPING SKILLS IN NURSING STUDENTS**

Gizem Şahin¹ , Sevim Buzlu²

¹| Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: The aim of this research is to observe the effect of perceived stress on the relationship of resilience with self efficacy, social support and efficient coping skills in nursing students.

Method: This research is performed in the type of descriptive and correlational and the participants are 215 nursing students who are being educated in a foundation university. Used data forms are; Personal Information Form, Connor-Davidson Resilience Scale, Perceived Stress Scale, General Self Efficacy Scale-Turkish Form, Revised Form of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support and Ways of Coping Inventory collected every other week for two weeks in each class in two sessions. Descriptive statistic tests, Independent Samples t test, One Way Anova test, Bonferroni test, pearson correlation analysis and linear regression analysis are used in the process of analyzing data.

Results: It was determined that 20.65 ± 1.76 of the mean age and %91.2 of the students were female. Comparing the students who have a good communication and relationship between his/her surroundings, with the students who have an average communication and relationship with his/her surroundings and 4th grade students with 3rd grade students, it was discovered that the average score of resilience is higher in them.

Correlation analysis with resilience on perceived stress, self efficacy, social support and effective coping skills it is found that, there is no significant difference but it is seen that there is negative relation on inadequate self efficacy perception.

Conclusion: In accordance with the fictionalized modal, regression analysis suggests that, resilience decreases the inadequate self efficacy perception, inadequate self efficacy perception decreases the appliance to social support and perceived stress decreases the appliance to social support.

Keywords: Resilience, Stress, Self Efficacy, Social Support, Coping Skills.

P-1419
**PERSONAL OBSTACLES OF NURSING STUDENTS IN USE OF THERAPEUTIC
COMMUNICATION SKILLS**

Aysel Karaca

Scope: This study was carried out in order to determine the most common and most difficult therapeutic communication skills which is used by nursing 4th class students throughout their educational life and personal obstacles in using these skills.

Material Method: This study is a descriptive study in which qualitative method is used. Study group is composed of 38 nursing students at 4th class who receive course of helping skills. Data of study is collected with structured question form composed of three open-ended questions. Content analysis was used in the analysis of study data. Views of students were integrated according to semantic similarities and codes were formed in a way that would represent these views, writing frequencies of these views integrated under each code were stated. Codes were grouped according to semantic integrity and theme names were formed that would represent these codes. In order to enable validity of data analysis, interview was done with an expert and five students that participated in the research. They were asked whether codes and themes determined by the researchers were suitable or not. Themes were given their final form after taking the views of experts and students (1).

Findings: according to analysis results, three themes were determined namely therapeutic communication skills frequently used by the students, therapeutic communication skills they have difficulty in using and personal obstacles in using therapeutic communication skills. Students stated that they commonly used “asking open-ended questions” (75%) and then “giving information” (50%) among therapeutic communication skills, the skill which they have the utmost difficulty is making use of silence (60%) and communication with the crying patient (55%). It was determined that the personal obstacles in using therapeutic communication skills are diffidence and negative thoughts. Reasons for having difficulty in making use of silence are negative thoughts of them such as “patient would think that I am insufficient”, “what will I say next”, “silence would display my lack of skill”; for the crying patients they have negative thoughts such as “I caused him to cry”, “it is because of me”.

Result: Vocabulary for using therapeutic communication skills of nursing students should be improved. It is suggested that in using therapeutic communication skills, personal obstacles of students should be considered during education and interventions about overcoming these obstacles should be planned.

Keywords: Nursing Students, Communication Skill, Qualitative Study

P-1420
PROFILE OF SEXUALLY ABUSED GIRLS

İknur Sevinç¹ , Sevgi Nehir² , Öznur Kırılı¹ , Işık Erkul¹ , Tahliye Kandemir¹

¹| Manisa Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu

Introduction and Objectives: Child sexual abuse causes the effect more traumatic and long-term effects on children than other types of abuse. Therefore, this study was conducted to determine the profile of Sexually Exploited Children.

Materials and Methods: Research is descriptive and retrospective nature. The study was conducted in May-June, 2016. The population of the study consisted of girls who were child girl service under age 18 hospitalized in child girl service and outpatient services of Manisa Mental Health and Disease Hospital. It targeted that to reach the entire population and not sample selection. The study sample consisted of 85 child. Hospital records and judicial reports of cases were examined by researchers retrospectively. The SPSS for Windows 22.0 program was used for statistical analysis.

Results: 42.5% of sexually abused children aged between 13-15. The most frequently reported sexual abuse type was vaginal penetration in girls (69.4%), sexual touching in girls (69.4%). 25.9% of victims were exposed to sexual abuse more than once. Regarding the abusers; all of them were male, 54.1% were familiar and 14.1% were among relative. 25.9% of cases were abused by more than one abuser. 91.8% experienced emotional abuse in addition to sexual abuse. 83.5% of cases were diagnosed with at least one mental disorder following the abuse. 37.6% of the cases were diagnosed with severe stress disorder, 27.1% depression, 22.4% behavioral disorders, 12.9% Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD). a

Conclusion: It was observed that the mental disorder developed following the abuse in a great majority of victims. Sociodemographic features of our cases, as well as their features related to the abuse and the abusers are in line with the data of previous studies.

Keywords: Sexual Abuse, Mental Disorder, Child.

**VALIDATION OF THE TURKISH TRANSLATION OF THE COGNITIVE TEST ANXIETY SCALE-
REVISED**

Satı Bozkurt¹ , Gizem Beycan Ekitli¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Instruction-Aim: Secondary education students in Turkey face high levels of stress related to testing due to several layers of highly competitive educational assessments used to determine access to University programs. This competitive climate for attaining access to quality higher education naturally sparks concerns for high school students in Turkey. In fact, the rates of reported test anxiety reported by students preparing to take the Turkish national exams were higher than general reported levels. The aim of this study was exploring the psychometric properties of the newly created Turkish version of the Cognitive Test Anxiety Scale – Revised (CTAR-25 Items).

Method: CTAR was developed to assess only the cognitive aspects of test anxiety, across the learning-testing cycle. Data were collected from high school seniors (n=1075, 55% female) attending secondary schools located in Izmir between 2014-2015. Participants in the current examination completed a general information questionnaire, the Turkish translation of Test Anxiety Inventory, and the Turkish Translation of the CTAR.

Findings: Exploratory factor analysis revealed a unidimensional structure consistent with the conceptualized nature of cognitive test anxiety and previous examinations of the English version of the CTAR. Examination of the factor loadings revealed two items that were weakly related to the test anxiety construct and as such were prime candidates for removal. Confirmatory factor analyses were conducted to compare model fit for the 25 and 23-item version of the measure. Results indicated the 23-item version of the measure provided a better fit to the data which supports the removal of the problematic items in the Turkish version of the CTAR. Additional analyses demonstrated the internal consistency, test-retest reliability, concurrent validity, and gender equivalence for responses offered on the Turkish version of the measure.

Conclusion: Results of the analysis revealed the T-CTAR is a valid and reliable measure of cognitive test anxiety for use among Turkish students.

Keywords: Student, Cognitive Test Anxiety, High School

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN STUDENT NURSES' HUMOR STYLES AND ANGER EXPRESSION STYLES

Satı Bozkurt¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Seda Akgün¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Introduction-Aim: It's important to use humor effectively in anger management. Anger is a common experienced feeling in the view of nursing education's compelling process and stressful work environments. The relationship between humor and anger expressions is intended to investigate.

Method: This study was designed as descriptive type of research. The sample of the research was configured as stratified random sampling and consists of 302 nursing students who were volunteer and schooled in Ege University Faculty of Nursing, in 2015-2016. Data were collected by "Descriptive Information Form", "The Humor Styles Questionnaire(HSQ)" and "Trait Anger and Anger Styles Scale". In the analysis, descriptive statistics and correlations were used.

Findings: More than half of nursing students were women (80.5%). More than a half of subjects had a perception of making both ends meet (73.3%), was living in a dormitory (47.4%), was living with elementary families (84.4%). 22.6% of students thought the author in their family was their parents and 53.3% was living in democratic families. Average scores of HSQ; Affiliative Humor=38.79, Self-enhancing Humor=34.72, Aggressive Humor=27.33 and Self-defeating Humor=30.72. Average scores of anger; Trait Anger=10.44, Anger Inside=8.58, Anger Outside=8.23 and Anger Control=12.80. Self-enhancing Humor score wasn't related with any anger subscale and Anger Control score wasn't related with any humor style. There were weak negative relations between Affiliative Humor and Trait Anger ($r=-.139$, $p=0.016$), Anger Inside ($r=-.228$, $p=0.000$), Anger Outside ($r=-.137$, $p=0.017$). It determined also there were weak positive relations between Aggressive Humor and Trait Anger ($r=.208$, $p=0.000$), Anger Inside ($r=.069$, $p=0.008$) and Anger Outside ($r=.0188$, $p=0.001$). There're weak negative relations between Aggressive Humor and Trait Anger ($r=-.116$, $p=0.045$), Anger Inside ($r=-.223$, $p=0.000$) and Anger Outside ($r=-.208$, $p=0.000$).

Discussion-Result: The tendency of using positive humor styles is dominant in students. Using humor effectively is associated with levels of anger but not with management and coping with anger. Self-enhancing humor is effective upon reducing unpleasant feelings considering others requirements with their own expectations. Affiliative humor is also effective on using humor with an awareness of self needs and other's dignities. Therefore, systematic trainings which can effect positively on humor styles and anger management are recommended.

Keywords: Nursing Students, Humor, Anger

VIEWS AND ATTITUDES TOWARDS HOMOSEXUALITY OF NURSING FACULTY STUDENTS

Gizem Beycan Ekitli¹ , Serenay Eroğlu¹¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Aim: Current publications of nurses from yesterday to today show that they have negative thoughts and attitudes towards homosexual individuals only care that they offer flex their stance on this issue. In order to develop themselves recognizing their responsibilities of nursing students, it is important to determine the ideas and attitudes and this was the purpose of research.

Method: The sample of the research was configured as stratified random sampling and consists of 302 nursing students who were volunteer and schooled in Ege University Faculty of Nursing, in 2015-2016. 24-item form containing demographic and socio-orientated views of homosexuality, "The Attitudes toward Lesbians and Gay Men Scale-The Revised Short Version(ATLG)" and "Index of Homophobia(IHP)" were used. According to descriptive research data, pearson correlation and normal distribution has quizzed what contain suitable uncommitted things and unsuitable committed things between them that they owe significance tests by Mann Withney U, Kruskal Wallis, Student t and Anova analysis.

Findings: 76.2% of students are women as biologically, living with elementary families (81.1%), living in dormitory (52.3%) and has a perception of making both ends meet (71.9%). 4.7% of student have relatives who are homosexual ,48.3% of students if they knew that their relatives are like homosexual they would accept as normal ,23.5% of them prefer to take their relatives with this conditions on a treatment and 12.6%of students had reported breaking with their relatives .16.6% have homosexual friends,5.3% have homosexual patients.51.0% of students is thinking giving care to a homosexual patient isn't difficult for them even 12.9% don't want to work with such a colleague. 4.3% of students just learns to nursing care as general which is special training on its own, only the 0.3% of part the students was provided from their curriculum.60.0% of students is thinking that homosexuality is a choice,30.8% of homosexuality can be cured and while 31.5% of student signify a situation which must be treated.%38.7 is finding protective forbidding of homosexual marriage.49.6% is participating in"Homosexuality is a fad.It begins with curious.If it doesn't block, turns a habit". The average scores of students were IHP=87.42±22.23, ATLG=31.40±8.92. Scales had a high negative correlation with each other ($r=-.713$, $p=0.000$). There are a positive diversity on both scores if there's a homosexual friend, and having a homosexual family members or patients are effecting IHP scores significantly ($p= 0.05$). Gender and to be trained aren't affecting factors.

Result: Students attitudes intended for homosexuality are convenient to negative and it shows parallelism with common attitude of national culture. The students' incomplete and incorrect knowledge is unexpected. The rate of taken education about homosexuality is very low; contrary to expectations there is no difference in attitudes with taking education. To contact with a homosexual individual effects attitude positively. While making appropriate adjustments in curriculum, supporting students with social and scientific activities which can increase the contact with homosexual individuals are recommended.

Keywords: Nurse,Student,Homosexuality

P-1425
INVESTIGATION OF THE BODY IMAGE AND SEXUAL HARMONY OF THE BREAST CANCER
PATIENT

Gözde Gördesli¹ , İlknur Çalışkan , Sabiha Dinç , Zekiye Gencer

¹| Yedigün Tip Merkezi

Breast cancer patients live some of the psychosocial problems alongside of physiological disorders after treatment. These problems are corruption of body image and sexual problems. The aim of this study was investigate to the body image and sexual harmony with breast cancer patients

Method: The study is a descriptive type. To perform this study, ethics committee permission and institution permission and the patients permission were granted. The population of this study were the patients who come to breast polyclinic of a university hospital; and the samples were 50 patients who are suitable for examination criteria and come for control to the polyclinic in April-May 2016. Datas were collected by patient promotion form which has consisted of 11 questions and prepared by researchers due to literature; and collected by face-to-face interview with the usage of Body Image Scale and Sexual Harmony in Turkish Women. Analysis of the data from the study is realized with SPSS 16.0 statistic programme. Data were analyzed by percent, standard deviation and average.

Results: All patients in the scope of study were married, %32 of them high-school graduated, %74 of them are housewives, %46 of them have no knowledge of disease process and %20 of them passed 1 month – 1 year from their surgery. The patients in this study; % 84 of them had chemotherapy, %68 of them had radiotherapy and %24 of them had hormonal treatment. When we look at the sub-dimension average score of sexual harmony scale was founded as; previous sexual harmony average score is $3,81 \pm 75$, average score of effect on sexual function is $2,59 \pm 57$, average score of importance of breasts in sexuality is $3,28 \pm 88$. Previous and next average score of body image in Body Image Scale sub-dimension were founded as; $4,03 \pm 70$ and $3,79 \pm 1,23$.

Conclusion; body image of the breast cancer patients who have participated this study is fine. Sexual harmony of the breast cancer patients who have participated this study is moderate.

EVALUATION OF ANXIETIES OF NURSING STUDENTS RELATED WITH DEPOT HOSPITAL FOR CLINIC IMPLEMENTATIONS DUE TO PRELIMINARY PREPARATION AND OTHER FACTORS

Ege Miray Eyrenci¹ , Merve Uğuryol¹ , Satı Bozkurt¹ , Gizem Beycan Ekitli¹ , Nihan Yalçiner¹ , Cansu Güler¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Introduction-Objective: The study aims to examine the anxiety levels and effective factors just before meeting their clinics for practice of students which attending Mental Health and Diseases Nursing lecture.

Method: Research has been executed with the sampling of 297 students who are registered to nursing faculty in 2015-2016, volunteer for study. Implementation of the first day, while some of the student participated in preparation work for depot hospitals, the rest have begun practice directly to the hospital. Research data so that the morning of the first day to go to practice collected with Informative Forms and State-Trait Anxiety Inventory; the data descriptive study were analyzed by number, percentage, mean the difference between independent groups and the significance tests, Mann Whitney U, Kruskal Wallis and Student's t analysis for independent groups that fit a normal distribution.

Findings: The mean age was 22.00 ± 0.94 , %90.5 of them had any diagnosed mental disease, %98.6 of them didn't attend any volunteer activity related with mental health. The mean score of State Anxiety was 37.96 ± 4.61 , in Trait Anxiety was 45.21 ± 4.92 . Trait Anxiety scores in the students the first day of implementation, State anxiety scores the first day of school students in the were higher. Being male increased the State anxiety ($p=0.001$) while decreasing Trait Anxiety scores ($p=0.023$). Factors like diagnosing any mental disease for selves or relatives, having an experience of working with mental patient and attending any volunteering action related with mental health have no effects on anxiety scores ($p>0.05$). Being school and preparing for clinic wasn't effective statistically on both scores ($p>0.05$).

Discussion-Result: The anxiety of being the only male among the independent variables of short-term negative impact has been identified. Unexpectedly, to be doing extra preparation at school one day is not acting on the anxiety of students. School students' higher anxiety can predict with not meeting clinics yet and making their preparation lectures in school with a small group. With future studies those will able to resolve study's this restriction by considering relationship of anxiety level with subjective experience and attitudes, determining factors which trigger students' pre-practise anxieties and managing them with processes in which gender differences are considered may be significant to benefit from practise area more efficient.

Keywords: Depot Hospitel, Nursing Students, Anxiety, Implementation

CORRELATION BETWEEN THE LIVING STANDARDS OF THE PATIENTS OF SOCIETAL PSYCHOLOGICAL HEALTH CENTERS AND THEIR SOCIAL ADAPTATION

Esra Han¹ , Sevgi Türkmen² , Filiz Elma¹ , Başak Özen¹

¹| Manisa Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hastanesi

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Introduction and Aims: In order to improve efficiency of the health care services it is necessary to protect the country's citizens in terms of psychological health, and to determination of the risk groups epidemiologically and to detect and cure the persons with disorders and consequently the living standards will improve gradually. (1,2,3). This research is conducted on the patients of the Manisa Soul Asylum Hospital in order to determine the correlation between their living standards and their social adaptation.

Tools and Methods: The research is conducted in the Manisa Psychological Health and Disorders Hospitals TRSM unit between May and June in 2016.

The universe of the research consists of the patients visiting Societal Psychological Health Centre of the Manisa Psychological Health and Disorders Hospital. There was no need to take a sample space. It was aimed to reach the whole universe of the research. The subjects of the research consists of the 58 patients visiting Societal Psychological Health Centre of the Manisa Psychological Health and Disorders Hospital who were willing to take part in the research and were suitable in terms of research criteria.

The data is collected using Demographic Information forms, Social Adaptation Scale, WHOQOL Quality of Living Scale. The data is evaluated using the number, percentage, average, Mann Whitney U, Kruskal-Wallis and correlation coefficient functions in SPSS 15.0 program.

Findings: The average of the patients taking part in the research was 41.57±10.50 (age range 22-67 years). The percentage of the female patient is %29.3' and the male %70.7. The percentage of primary school graduates is %41.4. The percentage of the celibate patient is %60.3. The percentage of the patients coming from elementary family is %72.4. The patients with middle income i.e. with equal income and expenses is %56.9. The percentage of the unemployed patients is %84.5, The 75.9 per cent of the patients are diagnosed with psychotic disorders and 20.7 per cent of the patients are diagnosed with mood disorders.

There is a statistically meaningful correlation between the social demographic characteristics like marital status, income group, level of education, family group and the social adaptation scale and the subgroups of living standards (p<0.05).

Result: The living quality increases as the patients social adaptation gets better.

Keywords: Patients, Social Adaptation, Living Quality.

THE CORRELATION BETWEEN MENOPAUSAL SYMPTOMS AND LEVELS OF LONELINESS IN WOMEN OF THE AGES 45-60

Fadime Bingöl¹ , Begüm Cerit¹ , Semra Karaca² , Yağmur Eren¹ , Tuğba Koçak¹

¹| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü

²| Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Purpose: This is a descriptive study that was conducted to determine the correlation between menopausal symptoms and levels of loneliness in women of the ages 45-60.

Method: The study sample comprised 258 women presenting at the menopause clinic of a state hospital in Istanbul who agreed to participate in the research and were between the ages of 45-60. Data were collected with a Personal Information Form, the UCLA Loneliness Scale and the Menopause Symptoms Severity Inventory (MSSI). The data were analyzed in the electronic medium using the SPSS 21 program.

Results: The mean age of the women included in the study was 56.11 ± 10.33 , the number of their live births was 3 ± 2.22 , 66.7% were married, 44.2% were primary school graduates, 76% were housewives and 71.1% lived in a nuclear family. It was observed that 86.4% had entered menopause naturally but 9.3% had experienced menopause through surgical procedures. Health professionals were the source of information about menopause for 4.3% of the women. The mean score of the women in the study on the MSSI was 21.33 ± 8.13 . Of the women, 2.2% experienced menopausal symptoms of extreme intensity, 55.4% of high intensity, 21.3% of moderate intensity, and 20.5% of minimum intensity. It was found that the mean score of the women in the study on the UCLA Loneliness Scale was 49.58 ± 3.85 . Loneliness levels were high in 61.2% of the women, moderate in 37.6% and low in 0.4%. A significant correlation was detected in the Pearson correlation analysis that was carried out on the women's total scores on the Menopause Symptoms Severity Inventory and the UCLA Loneliness Scale ($p=0.024$); as loneliness levels increased, it was found that menopausal symptoms tended to be felt more intensely.

Conclusion: Menopause is an expected period in every woman's life. Even though the literature asserts that menopause by itself does not lead to psychiatric disorders, it is reported that going through menopause is a factor that increases the risk of depression. Feeling alone or having feelings of loneliness trigger the development of depression and this is a prevalent complaint among women transitioning into the period of menopause. This study found that higher loneliness scores pointed to more intense symptoms of menopause. The period of menopause is more difficult for women who have high levels of loneliness. Empowering menopausal women with information about this transition, organizing group sessions to enable women to support each other, offering opportunities to increase coping skills are strategies that may be implemented by psychiatric nurses. It is expected that such strategies will be effective in providing protection against psychiatric problems, especially depression, that may develop during the period of menopause and in later life.

CAREGIVER BURDEN IN CHRONIC MENTAL ILLNESS: A SYSTEMATIC REVIEW

Serap Yıldırım¹ , Nihan Yalçiner¹ , Cansu Güler¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Objective: This systematic review aims to analyze the caregiver burden in chronic mental illness and to determine factors associated with burden.

Method: The study was conducted by checking Turkish Psychiatry Index, Turkish Medical Index, Turkish Medline, National Council of Higher Education Thesis Center and PubMed databases between November 2015- May 2016. The database research was performed in English and Turkish using keywords and synonyms of these words. Total 796 studies were reached in this research. Some studies that unrelated to the research topic and unsuitable the research criteria were removed. Twenty-three studies are included in this study.

Results: The researches included in this study, were carried out between 2007 and 2016, 11 of them are thesis. Twenty of these researches are descriptive studies, and rest of them are quasi-experimental. The researches were conducted with 15 caregivers of schizophrenia, four mixed group, two dementia, one obsessive-compulsive disorder and one bipolar disorder patients. Various measurement tools were used to determine the burden of caregivers in the researches included in this review. The most widely used measurement tool was the Zarit Caregiver Burden Scale which was developed by Zarit and colleagues in 1980. When burden scale average scores in researches were examined, caregiver burden was found mild level in six researches, moderate level in nine researches and severe level in five researches. Average scores were not given in three of the researches. Burden of the caregiver was generally effected by caregiver's gender, educational level, socioeconomic status, social support perception, getting education about illness, mental status and coping skills, patient's age, gender, diagnosis, duration and severity of disease, receiving treatment status, level of dependency and comorbid diagnosis.

Conclusion: It is concluded that majority of the analyzed research was descriptive studies, most of them was conducted with schizophrenia caregivers, different scales was used to determine burden and burden perception of caregivers was moderate level at large. Experimental studies are insufficient to determine the burden of caregivers in our country, so it is need that experimental and qualitative studies should be conducted in different specific samples.

Keywords: Mental Illness, Caregiver Burden, Systematic Review

**THE RELATION BETWEEN BEHAVIORAL PROBLEMS OBSERVED IN SCHOOL-AGE CHILDREN
AND PARENTS' ATTITUDES**

Özge Kapısız¹ , Aysel Karaca¹ , Şengül Cangür¹

¹| Düzce Üniversitesi

Purpose: The purpose of this study is to identify the relation between behavioral problems observed in school-age children and parents' attitudes.

114 elementary 1st grade, the students (6-10 years) were collected data from the child's mother or father and teacher.

Method: Data was collected from the mother or father and classroom teachers of 114, elementary 1st grade (6-10 years), the students including 60 boys and 54 girls. As the data collection tool, Child Behavior Checklist (CBCL/4-18), Teacher Report Form (TRF/5-18), and Parental Attitude Research Instrument (PARI) were used. The relations between the behavioral problems and parents' attitudes were investigated through Pearson Correlation analyses.

Findings: According to the study findings, it was observed that the thoughts of the families and teachers with regard to "total competence ($p=0.002$), internal orientation ($p=0.016$), external orientation ($p<0.001$), and total problems of the children" were similar. In addition, considering the behavioral problems experienced by the children in terms of their parental attitudes, such problems as anxiety disorders, social introversion, internalorientation, socialsocialissues, aggressiveness, and external orientation in families in which "extrememotherhood", "interpaternalconflict", and "pressure and harsh discipline" were experienced, were seen (for each of them $p<0.05$). However, the risk of experiencing anxiety disorders ($p=0.044$) and social issues ($p=0.030$) for the children of the families with democratic attitude was reduced.

Conclusion: It can be said that the thoughts of parents are important in identifying children's behavioral problems as well as of teachers. According to the results of the study, it was observed that parents' attitudes are determinant influence on children'screation of problems. Therefore, making parents-based studies in schools is recommended forth eprevention of behavioral problems of children and to interfere with behavior problems.

Keywords: Children's Mental Health, Behavioral Problems, Parents' Attitudes

INFECTIONS SEEN IN ADDICTED PATIENTS AND NURSING CARE

Sibel Çakır¹ , Özcan Erdoğan¹

¹| Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Introduction: Addiction is a condition that occurs when tolerance to the substance with increasing amounts received, the feeling of self-deprivation is observed when people continue to use the substance irrationally. Types of addictions are smoking, alcohol, volatile-drug addiction, internet addiction, gambling, sex, eating and drinking addiction.

Objective: The occurrence of many neurochemical and neurophysiological changes in addicted individuals, living conditions, and weakening of the immune system lead to many infectious diseases. These infections can be divided into categories as sexually transmitted infections, respiratory infections, skin transmitted infections and other infections types. HIV / AIDS, syphilis, gonorrhea, Human Papilloma Virus, Hepatitis B, Hepatitis C are the most common sexually transmitted diseases; in the otherwise pneumonia, meningitis and tuberculosis are in the respiratory infections disease category. Infections transmitted through the skin are scars, hyperpigmentation and venous thrombosis. In addition, periodontal disease, endocarditis, hemoptysis and botulism are counted as other infections.

As a nurses, we have responsibility to provide care to patients without any prejudice. We need to develop specific strategies specifically for addicted patients, psychiatric disorders that accompany addiction, and the effects of addictive substances can cause difficulties in the treatment process. At this point, we are pretty much responsible.

Infections in addicts are a multifaceted problem. It may vary according to the needs of the individual, therefore, It is essential to design an individualized care plan. In the prevention of infections and treatment, the nurse has an important role. Depending on both for both addiction dependence to nursing care for patients with the infection occur physical, social, emotional and behavioral should be considered and it should be planned for nursing interventions.

Result: As this point, our responsibilities as health care providers is to prepare the most appropriate treatment that is against infections and inappropriate conditions developed by this infection which are widely spreading in our community in the recent years. When we prepare and apply these treatment ways effectively, we should use rehabilitative, treatment and training skills.

Keywords: Addictions, Infections, Nursing Care.

SILENT SCREAMS: CHILDREN WHO ARE VICTIMS OF SEXUAL ABUSE

Nimet Saygın¹ , İlkey Keser²

¹| Antalya Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

²| Akdeniz Üniversitesi

Sexual abuse of children is a common international public health problem both in our country and world. However, it is believed that only 15% of cases are reported in view of the secret nature of it. Child sexual abuse is seen in every age, every race, every society and in every class regardless of gender difference.

It is known that sexual abuse has short-term and long-term negative consequences on a child. These results are influenced by factors such as the child's age, the type of sexual abuse, including violence and the child's relationship with abuser. Sexual abuse has negatively effects a child's physical, emotional and spiritual health. In a short-term after the abuse, some evidences such as feeling of shame and guilt, sleep disturbances, nightmares, phobias, somatic complaints, fear reactions, amnesia, overly fantasize, sleepwalking may occur on the child. Attention deficit-hyperactivity disorder, enuresis, encopresis, depression, suicidal thoughts and actions are emerging more often in a child. Behavior problems, anger, school problems are frequently observed in a child. In adulthood, experienced childhood sexual abuse was determined to be related to depression, anxiety, eating disorders, substance abuse, suicidal behavior, personality disorders and dissociation.

Child sexual abuse is a situation that requires multifaceted approach and cooperation among different disciplines and interinstitutional. The most effective way to struggle against sexual abuse is to prevent the abuse. There is an important role of mental health and psychiatric nurse providing services to children and families in all parts of society with the education to be given to families and the community for the prevention of sexual abuse. Mental health nurse plays an important role in coping with the trauma for children and their families by identifying the symptoms and signs of sexual abuse and providing essential interventions, by means of communication and interaction with the child and the family with holistic and humanistic approach.

This review have been made to draw attention to the role of the psychiatric nurse in protection from sexual abuse and the approach to victims of sexual abuse and their families, due to fact that sexual abuse has damage effect on a child, family and society as psychological, emotional and is a traumatic and a difficult situation for coping with for the child and the family.

Keywords: Child Sexual Abuse, Mental Health And Psychiatric Nurse

PSYCHOEDUCATION STUDIES ON CANCER PATIENTS AND RELATIVES IN TURKEY: A LITERATURE REVIEW

Aysun Babacan Gümüş , Sevcan Öz¹ , Merve Duman¹

¹| Çanakkale Devlet Hastanesi

Purpose: Cancer diagnosis is one of the most important health problem which threatens person wellbeing at the present time. Patients and their relatives need multidisciplinary approach and support as psychological and sociological in the disease process (1,2). Today, an evidence-based practice psychoeducation is applied in many areas for patient/healthy person and family as one of the psychosocial responses. Review studies which evaluate the results of psychoeducational responses in patients with cancer showed that this responses have positive effects on patients (3). The aim of this literature review was to evaluate psychoeducation studies which has been made on cancer patients and relatives in our country

Method: The data of this study, was obtained from online scientific journals and thesis which are published in Turkish and scanning national databases (Council of Higher Education - Thesis Center, Turkish Medical Index - ULAKBİM, Google Scholar) with "cancer", "psychoeducation" and "nursing" **Keywords.** This study, was only included done by nurses and reached the full text studies in our country. The studies which was evaluated as a result of review has been considered in terms of researching type, sampling attributes, data collecting tools and results of obtained from research.

Results: The results of the evaluation, it was determined to psychoeducation studies done by nurses for cancer focused on the breast cancer in our country. The reviewed studies, was performed types of experimental study, quasi-experimental study and qualitative design. All the sample in the reviewed studies consisted of adult patients. Hospital Anxiety and Depression Scale, Cancer Adjustment Scale, Physical Performance Scale, Mood Profile Scale, Distress Thermometer, the World Health Organization Quality of Life Questionnaire-Short Form was used as data collecting tools in the reviewed studies. It was reported that, psychoeducation programs have positive effects to decrease the level of anxiety, distress and depression, increase the quality of life and compliance to cancer.

Conclusion: It can be inferred from this research that, psychoeducation studies which has done by nurses on cancer patients and their relatives are insufficient in our country. On the other hand, the results of the few studies conducted, show psychoeducational studies have positive effects on patients with cancer. Therefore, it would be beneficial to contribute this area doing more scientific research with patients as well as relatives by nurses.

Keywords: Cancer, Psychoeducation, Nursing

ANALYSES OF VIOLENCE TO WOMAN AFFAIR REFLECTED TUNCELI POLICE DEPARTMENT

Yadigar Çevik¹ , Ela Uzun , Hatice Sacıcı , Fatma Ölmez , Hüseyin Şakar

¹| Tunceli Üniversitesi

In today's different social cultural structure, even in 21st century violence against women is one of the most important problem. World Health Organization (WHO) announce that violence mostly happens in family and towards women and then child. (1,2,3,4).

The researchs that provides data and information is insufficient in Turkey. This research is made for obtaining subsidiary kind to use in fighting against violence against woman. The stage of research is consist of Tunceli Police Department saved in last five years. The datas of research are prepared with literature scanning and complied with social demographic specification form by researchers.

129 documents are added to the research. During the violence insulting, treating, physical wounding is the most with the rate of %31.8. The women that exposed violence %51 is between 36 and 27 years old, %72,9 married, %57,4 housewife. The violence enforcer is seen %21,7 alcohol addict and %41,1 is high school and higher education. It is seen that %31,8 is end up with serious wounding, %20,9 is the violence enforcer has a gun, %50,4 is in process of divorcing, %25,6 is attempted to kill the women, %21,7 has honour killing in their family. In this field, it is suggested to make reliable research that covers all over the world.

Keywords: Violence, Domestic Violence, Violence Against Women

VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF JAMES SUPPORTIVE CARE SCREENING FOR CANCER PATIENTS

Hacer Demirkol¹ , Olcay Çam¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Aim: The study was conducted in order to determine the validity and reliability of James Supportive Care Screening by applying it to Turkish society to measure the distress experienced by patients who were diagnosed as cancer.

Method: 280 patients with cancer diagnoses who participated in research applied to Tülay Aktaş Hospital of Oncology within Ege University Hospital. Descriptive Information Form, James Supportive Care Screening and EORTC QLQ-C30 Quality of Life Scale were used as data collecting tools. Research was conducted as methodological. SPSS and LISREL package program was used for all data analysis.

Results: After providing the language validity, the screening scale was submitted for expertise for content validity. Expert opinions were evaluated by Davis technique and Content Validity Index (CVI) of all items was above the required value 0.80 (CVI>0.80). Confirmatory Factor Analysis (CFA) was used for construct validity of the scale. CFA fit indices values ($\chi^2/df=2.073$, RMSEA=0.62, CFI=0.91, NFI=0.90, NNFI=0.91, SRMR=0.07, GFI=0.90) were determined as suitable values for providing construct validity. Criterion related validity of the scale; scale was applied together with EORTC QLQ-C30 Quality of Life Scale. It was determined negative relation between Emotional Concerns subscale of the scale and Emotional Function rating of EORTC QLQ-C30 and negative relation between Cognitive Concerns subscale of the scale and Cognitive Function rating of the EORTC QLQ-C30. It was determined positive relation between Physical Symptom subscale of the scale and Symptom Scale of the EORTC QLQ-C30. When correlations between items and total scores were evaluated correlation point of item 28 was found to be below of 0.20 and p value of item 28 found statistically insignificant ($r=0.068$, $p=0.253$). Dismiss of the item was not preferred to avoid disruption of original theoretical structure of the scale and because there was no significant difference in Cronbach alpha of the scale in case of dismissal. Cronbach alpha value of the scale was found to be 0.918. In order to determine the stability against time of James Supportive Care Screening, scale is applied to 30 patients two weeks later than the first application. When the first and last results were examined, it was found positive relation between them.

Conclusion: James Supportive Care Screening is a valid and reliable measurement tool for Turkish society.

Keywords: Cancer, Distress, Validity, Reliability

P-1438
A STUDY ON VIOLENCE TOWARDS STAFFS OF A UNIVERSITY HOSPITAL EMERGENCY SERVICE*

***Published in International Refereed Journal of Nursing Researches 2016, 6: 140-153**

Serap Yıldırım¹ , Tuğba Bekitkol² , Emel Öztürk Turgut¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı

²| Olimpos Hastanesi, Antalya

Aim: The research was carried out to investigate of being exposed to violence and effective factors of emergency service staff in a university hospital.

Method: This cross-sectional descriptive study was carried out with 91 health staffs in a Ege University Emergency Service who were accepted to participate between March-May 2015. The research data were collected by a Information Form (age, sex, occupation, education level, professional experience and emergency service experience) and a Violence History Form developed by the researchers. Data were evaluated by number- percentage distribution, chi- square and student t test.

Findings: The average age of emergency service staff in the research was 28.66±4.98. It was determined that 63.7% were female, 57.1% were license, 61.5% were nurse, 51.6% were 1-5 years work in the profession and 44.0% were 1-5 years work in the emergency service. It was found that 80.2% of the health staff were exposed to violence within the last year, 80.2% of them were exposed to verbal violence, 54.8% of them were exposed to violence more than seven times, and 95.9% of them didn't take medical intervention after exposed to violence, Also in the study, the health staff who master's degree/ doctoral graduate and doctors, 11 years and over years working in the profession, six years and over years working in the emergency department exposure to violence rates were higher than other groups and the difference between the mean score was statistically significant (p<0.05).

Results and Conclusion: In the study, it was concluded that the great majority of emergency service staff were exposed to violence, verbal violence was the most common, doctors and nurses are often exposed to violence, the offenders of violence were mostly patient relatives, the the majority of violence didn't report. As well as the findings can not generalized to the population, investigating violence risk factors in emergency service work environment and for this generalizing reporting the violence acts, and organization of training for staff to develop conflict management skills were suggested.

Keywords: Emergency Service, Violence, Effective Factor

P-1440
PSYCHOSOCIAL CARE AND ONCOLOGY NURSING

Dudu Karakaya¹ , Pınar Tektaş

¹| Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Aim: Cancer is a chronic phenomenon covering a lot of psychological and psychosocial problems in addition to being medical physical illness. Therefore oncology patients is a group that require qualified, comprehensive and patient-centered psychological, physiological and sociological care in terms of their diagnosis, treatment and life experience. Psychosocial care has an important role in improving well-being and mental health of cancer patients. Often with the closest relationship with the patient and privy to the details of their anxieties, nurses are unique psychosocial care givers. In this review, it is aimed to examine the roles, knowledge levels, experiences, difficulties and needs of oncology nurses related to psychosocial care.

Method: The database research was conducted with “psychosocial care, oncology nursing, cancer” **Keywords** and reached reviews and research articles are reviewed.

Results: When psychosocial problems faced by cancer patients affects every aspect of their life, psychosocial care provided by the health professions improve the mental health and well-being of patients, families and care professionals. In addition, psychosocial care is also effective in the management of cancer-related symptoms such as nausea, vomiting, pain and fatigue.

Nurses who have an important role in psychosocial care experience stress while caring for the physical needs of the patients. This stress is related to providing emotional support for the patients and their families. The nurses who are feel inadequate about their communication skills lives more stress. Also talking about the psychosocial aspects of cancer is the main reason of stress and anxiety for nurses working in this field. Nurses are stated that, they slog on what they can said to patients. Also they are stated that they haven't got enough information about the psychosocial effects of cancer on patients and their families.

Conclusion: When the positive effects of the psychosocial care on cancer patients is considered; it is thought that the needs of nurses associated with providing psychosocial care should required. And it is thought that nurses should be strengthened in this skills. Psychosocial skills training and supervision in this area will be effective in improving the quality of care and job satisfaction and reducing burnout. Therefore, in our country studies should be increased related to the information, experiences, views and needs of nurses about the psychosocial care.

Keywords: Psychosocial Care, Oncology Nursing, Cancer

EVALUATION OF THE COMMUNICATION AND EMPATHY SKILLS OF NURSES WHO WORK IN HEMATOLOGY CLINICS

Behice Belkis Ayan¹ , Birgül Özkan²

¹| Löşante Çocuk ve Yetişkin Hastanesi

²| Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Aim: This research is conducted for evaluating the communication and empathy skills of nurses who work in hematology clinics as well as being a descriptive study.

Method: The research is conducted in the hematology clinics of Atatürk Training and Research Hospital, Gazi University Hospital, Hacettepe University Hospital and Ankara Numune Training and Research Hospital between the dates of December 2014 and June 2015.

While target population of the study consists of 100 nurses who work in hematology clinics, the sample consists of 76 nurses who work in hematology clinics and who accept to participate to the study. For the application of the research, it is received a Ethical Committee Approval from Yıldırım Beyazıt University Ethical Committee Unit with the date of 24.12.2014 and with the rotation number of 2014-12 in reference to that the research is accordant in terms of ethic. In the data collection, it is used socio-demographical data collection form, Communication Skills Assessment Scale (CSAS) and Empathic Skills Assessment Scale (ESAS) for nurses.

Findings: Among the nurses who participated to the research; 48.7% is in 26-35 age group; 53.9% is single; 52.6% have occupational experience for 1 to 4 years; 75% is nurse who work in clinics; 18.4% is nurse who work as supervisor in clinics; and 6.6% is nurse who work in chemotherapy clinics.

Conclusion: According to the result of the study, it could not be specified any positively meaningful relationship between communication skills and empathy skills in this study. This conclusion is supportive for the inspected literature in which there is a relationship between communication skills and empathy skills. Because of that this study is prepared peculiar to hematology field, it is especially recommended that to examine and to evaluate the communication and empathy skills of the nurses peculiar to many areas.

Keywords: Empathic Skills, Communication Skills, Hematological Diseases

ANALYSES OF USING SUBSTANCE AFFAIR REFLECTED TUNCELI POLICE DEPARTMENT

Yadigar Çevik¹ , Ela Uzun , Hatice Sacıcı , Hüseyin Şakar , Fatma Ölmez

¹| Tunceli Üniversitesi

Substance addiction is a mental health problem that has biological mental and social dimensions effecting everybody especially young people around the world included our country. Many institutes and organizations around the world are working on substance addiction but unfortunately the data shows that the problem is growing day by day and taken measures aren't enough. (1, 2,3,4)

When Tunceli province's religious, political, geographical and traumatic events experienced in the past are taken into account, it is observed that people living in Tunceli were adversely affected, especially their mental health. Especially as a result of loneliness, alienation and unemployment in young people due to developing weakening of traditional mechanisms of self-control and the limited social life, individuals may drift to complicated processes of being useless. Thus, it is seen inevitable for individuals who feel helpless would turn to the search for new paths and harmful choices to help their satisfaction. (5,6) Epidemiological studies are essential in this field to find the solution needed.

By examining the case files reflected to the Tunceli Security Directorate regarding Drug Abuse, with the planned epidemiological investigations to be made, it is aimed to to obtain more comprehensive information on the use of drugs and their prevalence required for preventive work which is important and the first step in the fight against drugs.

This search is done with the aim of getting more comprehensive information about the first step of protective works needed for using substance. And this search is done as a resprospective work on defining kind. The universe of searching is based on tunceli police department archive files. The example of search is depend on whole universe. The data of search is collected using socio democratic features form scanned literatures by reseachers.

80 files were included in the study. The maximum drug use is by 45.6% between the age group of 20-25, all users are male, 56.4% areeducated from high school and above, 78.8% were single, 51%, are employed, 51,3 % are self-employed, 95% are using cannabis and supplying cannabis to neighboring provinces and districts. 86.3% of all drug users are also using tobacco and alcohol. In this area, it is advisable to make reliable studies covering all over Turkey.

Keywords: Drug Use, Epidemiology

EFFECT OF MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING CLINICAL APPLICATION TO BELIEFS TOWARD MENTAL ILLNESS

Nihan Yalçın¹ , Cansu Güler¹ , Satı Bozkurt¹ , Gizem Beycan Ekitli¹ , Merve Uğuryol¹ , Ege Miray Eyrenci¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Objective: The aim of this research is to determine beliefs toward mental illness of nursing students who participate in mental health and disease course practice meeting before and after with practice areas.

Method: Type of research is one group pre-test and post-test model. The population of research has consisted of 390 students who are registered for the first time to third class at nursing faculty in 2015-2016 academic year. The sample of research has included 293 voluntary students. Verbal consent was obtained from the students. The student's beliefs toward mental illness was evaluated just before students meet clinics and after eight days. Individual identification form and Beliefs Toward Mental Illness Scale were used to collect data. The data of this descriptive study has been analyzed with tests of percentage, average and significance of the difference between groups.

Results: The mean age of students were 21.99 ± 0.95 . 95.9% of the students stated that being diagnosed with any mental illness, 98.3% of them stated not participating any voluntary activity related to mental health. While students' beliefs toward mental illness scale's pre-test total score was 51.07 ± 12.08 , post-test total score was 45.87 ± 13.75 and the difference was statistically significant ($t = 7.06$, $p < 0.05$). To be diagnosed with mental disorders in the nuclear family of students effect post-test total scores ($kw=7.32$, $p=0.026$).

Conclusion: The results of the research shows that psychiatric course practice effect positively student's beliefs toward mental illness. It is important that determining and managing of factors that trigger pre-practice negative perceptions of students and in terms of that planning of training programs.

Keywords: Mental Illness, Belief, Nursing Student

**EFFECT OF NEURO LINGUISTIC PROGRAMMING TECHINIQUE ON NURSES AND MIDWIVES
ON INTRAMUSCULAR INJECTION APPLICATION TO VENTROGLUTEAL AREA.**

Sinem Eroğlu¹ , Kivan Çevik²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları Anabilimdalı

²| Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Esasları Anabilimdalı

Introduction: This study was done to determine effects of neuro linguistic programming techniqe on nurses and accoucheuses on intramuscular injection application to ventrogluteal area.

Material and Methodology: Study was achived with nurses and accoucheuses who is employed at Uşak Government Hospital between May 18 – September 21 2015. In the research, sampling choice wasn't done, nurses who didn't get NLP training before and agreed to participate included in the study. Data were collected using the form which was prepared by the researchers, "Nurses and Accoucheuses Description Form", "Perceptions of Nurses and Accoucheuses about Intramuscular Injection Application", "Ventrogluteal Area Knowledge Form" and "Intramuscular Injection Application to Ventrogluteal Area Usage Process Steps Inspection Form". The datas were analyzed with numbers, percentages, means, paired t test, student's t test, chi- square test, Kruskal-Wallis, Mann- Whitney U and MC-Neamer tests using the SPSS 22.0 software package. Findings: Average age of nurses and accoucheuses on test group is 35,84±6,13, on control group 39,29±7,91, on test group %93,3 of participants were female, %6,7 were male, on control group %100 percentage of participants were female. Most used area on IM injections is dorsogluteal area on test group (%95,6) and control group (%88,9). Knowledge point averages of nurses and accoucheuses is 14,29±8,34 on test group before training, and after training 23,53±3,14, on control group before training 10,38±8,87, and after training 18,76±6,80.

Results: Average points of test and control group before training is statistically less than post training points. The research findings, said to be NLP technique was not effective.

Keywords: Neuro Linguistic Program, Ventrogluteal Area, Training

THE RELATIONSHIP BETWEEN QUALITY OF LIFE AND BURNOUT LEVELS OF NURSES

Mustafa Durmuş¹

¹| Muş Alparslan Üniversitesi

Aim: This study was conducted in order to examine the relationship between Quality of Life and Burnout Levels of Nurses.

Materials and Methods: The study was conducted respectively with 151 nursing Muş State Hospital in central Muş between May and June 2016. It was used for data collection "Questions of socio-demographic characteristics of nurses" "Maslach Burnout Inventory (MBI)," and the Turkish version of the World Health Organization Quality of Life Instrument (WHOQOL-BREF-TR). To assess the data the frequency and percentage calculations, the distribution of data, independentSamples t-test, Spearman Correlated analysis, multiple regression analysis and one way ANOVA test were used.

Results: In this study, there was a strong negative statistically significant relationship between the WHOQOL-BREF-TR and MBI ($p<0.001$).

Keywords: Nurses, Burnout, Quality Of Life.

RELATIONSHIP BETWEEN INTERNET ADDICTION AND IMPULSIVITY OF ACADEMICIANS

Nuray Şimşek¹, Handan Zincir¹, Betül Özen¹, Özlem Ceyhan¹¹|Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: There is reported that impulsivity is able to effective on internet addiction. This study is planned to determine to internet addiction and impulsivity tendencies of the academicians.

Methods: Universe of research was conducted 2328 acamicians that Works in a state universty in located in the Central Anatolia. The sample size was calculated 71 person with methods of sample calculation, but the study was completed 232 person to reach at least 10% of the universe. In order to perform study, compliance of Social Sciences Ethics Committee, voluntary written consent of participants, and permission of related institution was taken. Information Form, the Barratt Impulsiveness Scale (3), and Internet Addiction Scale (5) were used in collecting the data. Datas was collected by the interviewers who were trained by researchers with methods of face to face. Mann witney-U, Kruskal-Wallis tests, and correlation analysis were used for in analyzing of data.

Results: Men were 53.4%, married were 62.1%, research assistant were 44.0% of the academicians who participated to this study. 46.6% of participants were explained reading book, 41.8% of them stated that they spend time on the Internet in their's spare time. There was stated that 55.6% of academicians are accessing the Internet from a computer, 68.5% of them use the internet intermittently throughout the day, 36.6% of them online spend time on the internet 3-4 hours a day. However, they stated that the aim of going on internet to do academic study (92.2%), to watch movies / music (50.0%), to social networking (49.6%), to surf in the web (31.9 %). In our study, total score point of impulsivity and internet addiction of academicians was low (Table 1).

There is no difference between the average scores of academicians with respect to titles, gender, and age, but Internet addiction scores of single academicians were higher than married ($P < .05$).

The scores of internet addiction of internet users who were Between 17 a.m. and 20 a.m. o'clock, in order to surf the web, and 7-8 hours per day were higher than the other groups ($p < .05$). Impulsivity total scores of internet users that use internet 7-8 hours per day were higher than those using less, there has been found positively, significant relationship between attentional impulsivity and internet addiction score ($p < .05$).

Conclusion: Most of the academicians use the internet for academic studies. But there was found to be relationship between internet addiction and impulsivity. In this context was suggested programs that improve awareness on impulsivity to academicians.

Keywords: Impulsivity, Internet Addiction, Academician

Table 1: The scale scores of academicians.

Scales					
Barratt Impulsiveness Scale	N	X ± S _D	Min.	Max.	Median
Attentional Impulsivity	232	16.52 ± 2.26	11.00	26.00	16.00
Motor Impulsivity	232	19.30 ± 2.92	13.00	32.00	19.00
Nonplanning Impulsivity	232	24.32 ± 3.49	14.00	34.00	24.00
Impulsivity Total Scores	232	63.58 ± 5.64	49.00	88.00	64.00
Internet Addiction Scale					
Loss of Control	232	12.22 ± 3.98	7.00	30.00	12.00
Tolerans Development	232	7.79 ± 3.07	4.00	16.00	7.00
Negative Consequences for Social	232	9.99 ± 3.48	7.00	24.00	9.00

Relationships					
İnternet Addiction Total Scores	232	30.00 ± 8.74	19.00	65.00	29.00

P-1451

PERCEPTION OF THE SELF CARE ABILITIES OF THE FEMALE IN-PATIENTS IN THE PSYCHIATRY SERVICE BY PATIENTS AND NURSES

Gönül Özgür¹ , Emel Öztürk Turgut¹ , Hacer Demirkol¹ , Seldağ Çavdarlı Akarca² , Seda Saraç² , Banu Önsöz²

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Purpose: This research was carried out to compare the perception of the self care abilities of the female in-patients in the psychiatry service by patients and nurses.

Method: This descriptive, cross-sectional type research was conducted with 50 in-patients in the psychiatry service of a university hospital who accepted to participate in the research and three nurses being among the researchers. For data collection, the questionnaire form containing 16 questions which was created by the researchers according the NOC and inquiring the patient's perception of fulfilling their self care activities (Johson et al, 2000). They were asked to score each item from 1 (never) to 4 (always). The perception of self care was asked both to the patients and to the nurses on the first admittance and the discharge days of the patients. Data were compared both within and between the groups. Each item was evaluated separately. Those who perceived their self care abilities more positively gave higher points to the items. For data assessment, descriptive statistics were used and Mann Whitney U and Wilcoxon tests for there was no and homogenous distribution.

Results: Among the patients participated in the research, 48% of them was married, their mean age was determined to be 38.52 ±14.33 and their hospitalization period was 24.98±13.02. While 80% of the participants was admitted to the hospital for 1 to 3 times, the others were hospitalized for four times or more; 64% was being treated for mood disorder and 36% was being treated for psychotic disorder. In the within-group pretest-posttest comparisons, a significant decrease was determined only in nurses' perception of the ability to take the medicines regularly, and there were either increases in the other items or they remained stable (Table 1). In the between-group pretest-posttest comparisons, patients' mean points was determined to be higher than that of nurses in all measurements. Significant differences were identified for the items performing hair care, performing hair care without help and keeping clean abilities in the pre-test, and for the ability of taking medicines regularly in the post-test (p<.005).

Conclusion: It was determined that there were significant differences between the self care perception of the patients and that of nurses. In all items that yielded significant differences in the pre-test and post-test measurements, the points given by the patients were higher than those given by the nurses. Thus, patients' perception of self care ability was determined to be more positive than that of the nurses. The only decrease in the item-point average was determined in the ability of taking medicines regularly in the post-test measurements of the nurses and that decrease was significant. It is recommended to emphasize the subject of ability of taking medicines regularly during the discharge education.

Keywords: Inpatient, Mental Illness, Self Care

Table 1. Comparison of Within-Group Distributions of the Average Points for the Perception of Self Care Ability

Self Care Activities	Patient		Z	p	Nurse		Z	p
	Pre-test	Post-test			Pre-test	Post-test		
	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$			$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$		
Eating ability	3.54±.81	3.90±.36	-3.080	.002*	3.52±.68	3.90±.36	-3.477	.001*
Eating without help	3.64±.80	3.96±.20	-2.676	.007*	3.66±.63	3.92±.27	-2.804	.005*
Ability of performing hair care	3.64±.78	3.86±.50	-1.930	.054	2.88±.32	3.76±.60	-4.497	.000*
Ability of performing hair care without help	3.92±.34	3.94±.32	-.272	.785	3.74±.60	3.90±.36	-2.309	.021*
Teeth brushing ability	2.24±.82	2.28±.81	-.649	.516	2.16±.82	2.20±.79	-1.134	.257
Brushing teeth without help	3.94±.42	3.94±.42	.000	1.00	3.94±.42	3.88±.59	-1.000	.317
Ability of keeping clean	3.54±.81	3.78±.58	-2.364	.018*	2.68±.77	3.56±.84	-4.247	.000*
Keeping clean without help	3.60±.81	3.74±.75	-1.408	.159	3.54±.81	3.78±.58	-2.200	.028*
Dressing ability	3.66±.52	3.88±.39	-3.051	.002*	3.46±.68	3.88±.33	-4.031	.000*
Dressing without help	3.74±.60	3.88±.48	-1.732	.083	3.64±.66	3.90±.30	-2.968	.003*
Ability of maintaining daily life	2.76±1.12	3.66±.63	-4.665	.000*	2.62±1.09	3.56±.76	-4.758	.000*
Maintaining daily life without help	2.98±1.15	3.60±.73	-3.829	.000*	2.78±1.13	3.58±.79	-4.371	.000*
Ability of cleaning toilets	3.84±.62	3.90±.46	-1.134	.257	3.82±.60	3.96±.20	-2.121	.034*
Cleaning toilets without help	3.78±.74	4.00±.00	-2.070	.038*	3.92±.40	3.92±.45	.000	1.00
Ability of taking medicines regularly	3.52±.93	3.86±.50	-2.345	.019*	3.46±.91	1.06±.31	-6.313	.000*
Taking medicines without help	3.38±1.09	3.68±.87	-1.917	.055	3.12±1.27	3.66±.90	-2.860	.004*

Table 2. Comparison of Between-Group Distributions of the Average Points for the Perception of Self Care Ability

Self Care Activities	Pre-test			Post-test		
	U	Z	p	U	Z	p
Eating ability	1174.50	-.622	.534	1250.00	.000	1.00
Eating without help	1198.00	-.487	.626	1200.00	-.838	.402
Ability of performing hair care	688.00	-4.352	.000*	1132.50	-1.387	.165
Ability of performing hair care without help	1076.50	-2.050	.040*	1201.00	-.821	.412
Teeth brushing ability	1189.00	-.457	.648	1205.50	-.335	.738
Brushing teeth without help	1250.00	.000	1.000	1225.00	-.583	.560
Ability of keeping clean	580.50	-4.961	.000*	1097.50	-1.507	.132
Keeping clean without help	1181.00	-.598	.550	1231.50	-.206	.837
Dressing ability	1062.00	-1.517	.129	1228.00	-.280	.780
Dressing without help	1119.50	-.988	.323	1227.50	-.313	.754
Ability of maintaining daily life	1155.00	-.679	.497	1188.00	-.533	.594
Maintaining daily life without help	1115.50	-.975	.329	1239.50	-.091	.927
Ability of cleaning toilets	1226.00	-.333	.739	1224.00	-.475	.635
Cleaning toilets without help	1174.00	-1.185	.236	1200.00	-1.421	.155
Ability of taking medicines regularly	1204.50	-.408	.683	5.00	-9.644	.000*
Taking medicines without help	1111.50	-1.147	.251	1248.50	-.017	.986

THE ROLE OF A MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING COURSE ON NEED FOR AFFECT AND COPING THE STRESS OF NURSING STUDENTS

Gizem Şahin¹ , Sevim Buzlu² , Ayşin Kayış³

¹| Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²| İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

³| Acıbadem Atakent Hastanesi

Objective: This study was conducted to explore the role of the Mental Health and Psychiatric Nursing course on the motivations of approach-avoidance to emotional situations of nursing students and their coping skills.

Method: This was a single group (no control group) pretest-posttest intervention study that included 50 nursing students who recorded a Mental Health and Psychiatric Nursing course at 2015-2016 academic year fall semester. The Need for Affect Scale (NAS) and Ways of Coping Inventory (WCI) were given to the nursing students at the beginning and at the end of course. Data were evaluated by descriptive statistical analysis, Mann Whitney U, Kruskal-Wallis, Wilcoxon signed-rank tests and pearson correlation analysis.

Results: Of the students; %90 were female, the mean age was $20,6 \pm 1,30$ and %74 reported that they had difficulty expressing their emotions. The differences between the mean scores of the study group on the NAS and WCI pretest and posttest were found no statistically significant.

The co-relationships between NAS subscale of “approach to emotions” and WCI subscales of “self-confident approach” (p: 0,001), “optimist approach” (p: 0,025), “seeking social support” (p: 0,015) and “helpless approach” (p: 0,001) were found positive.

Similarity, NAS subscale of “avoidance to emotions” and WCI subscale of “submissive approach” (p: 0,017) were found positive. Also, NAS and WCI subscales of “self-confident approach” (p: 0,018), “helpless approach” (p: 0,001) and “submissive approach” (p: 0,031) were found positive.

Conclusion: As a consequence, the co-relationships between motivations of approach-avoidance to emotional situations and coping skills of nursing students were found. It is recommended that training activities should be carried out to enhance coping skills and motivation of approach to emotional situations.

Keywords: Need For Affect, Coping Skills, Nursing Students

DETERMINATION OF THE RELATION BETWEEN PAIN, ANXIETY, DEPRESSION LEVELS AND RELIGIOUS COPING MECHANISMS OF THE INPATIENTS IN A PHYSIOTHERAPY HOSPITAL

Elvan Emine Ata¹ , Emel Bahadır Yılmaz¹

¹| Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: This study was done analytically in a physiotherapy hospital to determine the relation between pain, anxiety, depression levels and religious coping manners of the inpatients.

Method: Sample of the study includes 127 inpatients in Giresun Physiotherapy and Rehabilitation Hospital treated between October 1 - December 31 2015. Permission was taken from the hospital ethic committee before the study. Informed consent, Visual Analog Scale (VAS), Religious Coping Scale, Hospital Anxiety Depression Scale (HAD) was applied to the patients. Collected data were uploaded to the SPSS 16 package program. Number, percentage distribution, mean, standard deviation and Pearson correlation analysis were used in the evaluation of the data.

Findings: Mean of the ages of involved patients was $63,42 \pm 11,57$, 70,1% was female, 74% was married and disease duration was between 1-10 years in 62,2% of the patients. 33,1% of the inpatients was treated for disc hernia. Patients mostly felt pain in these organs respectively back, legs, knee, arms, neck and shoulders. Average pain intensity was found to be $6,32 \pm 1,70$. When the average points received by the patients from the scales were examined, anxiety was $11,62 \pm 2,77$, depression was $10,19 \pm 2,33$, positive religious coping was $107,69 \pm 13,38$, negative religious coping was $14,88 \pm 4,26$. Relation of pain intensity with anxiety was negatively significant; the relation of pain with positive religious coping levels was positively weak and significant. No relation was found between pain intensity, depression and negative religious coping mechanisms. Relation between positive religious coping mechanisms and anxiety was negatively significant, relation between positive religious coping mechanisms with depression level was positively weak and significant. No relation was found between religious coping and pain intensity or anxiety and depression.

Conclusion: It may be concluded that the patients are using positive religious coping mechanisms more when the pain intensity and depression levels rise; anxiety levels increase when pain intensity decreases, anxiety levels decrease when they use positive religious coping mechanisms more.

Keywords: Pain, Depression, Anxiety, Religious Coping, Nursing

**RELATION BETWEEN THE RESILIENCE AND OCCUPATIONAL SATISFACTION, BURNOUT AND
COMPASSION FATIGUE LEVELS OF NURSES WORKING AT INTENSIVE CARE UNITS**

Elvan Emine Ata¹ , Emel Bahadır Yılmaz¹ , Nurten Gülsüm Akyar²

¹| Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun.

²| Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi, Giresun.

Aim: This study was done analytically to determine relation between the resilience and occupational satisfaction, burnout and compassion fatigue levels of nurses working at intensive care units.

Method: This study was done between April 1 - June 1 2016 with 79 intensive care unit nurses working at Giresun Prof. Dr. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi. Permission was taken from the hospital ethic committee before the study. Data was collected with personal information form, Life Quality Scale for Workers (LQSW) and Resilience Scale for Adults (RSA). LQSW consists of 3 dimensions as occupational satisfaction, burnout and compassion fatigue and also 30 items. For each sub dimension, score range is between 0 and 50. PESA is a scale consisting of 33 items and evaluated with 5 point likert-type scale. Minimum score is 33, maximum score is 165 to be obtained in the scale. Collected data were uploaded to SPSS 16 program. Number, percentage distribution, mean, standard deviation and Pearson correlation analysis were used in evaluation of the data.

Findings: Average of the ages of nurses in the study is $34,94 \pm 5,94$, and 51,9% was undergraduate and they were working at intensive care on an average of $6,16 \pm 5,74$ years. 69,6% of the nurses said that they chose to work at intensive care units willingly, 89,9% said they would work at intensive care unit if they had a chance to choose again and 73,4% said they are partially satisfied with work conditions. It is determined that 15,2% of the nurses confront emotionally hard times when giving care to the patients and for 12,7% it is always difficult to give bad news to the patient relatives. When LQSW sub scale score averages were observed; occupational satisfaction is $24,64 \pm 8,45$, burnout is $19,17 \pm 6,24$ and compassion fatigue is $13,45 \pm 5,69$. Resilience scale total score average is $128,67 \pm 14,84$. There is a positive moderate significant relation between resilience and occupational satisfaction and there is negative moderate significant relation between resilience and burnout ($p < 0,05$). No significant relation was determined between resilience and compassion fatigue ($p > 0,05$).

Conclusion: Resilience of the nurses is above the average, occupational satisfaction, burnout and compassion fatigue scores are below the average. As the resilience of the nurses increases, occupational satisfaction also increases and as their resilience decreases, burnout increases.

Keywords: Resilience, Occupational Satisfaction, Burnout, Compassion Fatigue, Intensive Care Unit Nursing

P-1456
EXAMINATION OF EMOTIONAL CONTROL AND LIFE QUALITIES OF SENIOR NURSING STUDENTS

Emel Aktürk¹

¹| Ordu Üniversitesi

This descriptive/ searching for relationship study examines the quality of life and emotion control of the senior nursing students.

The sample group of the study consisted of senior nursing students of health schools in 2013-2014 academic year in two universities located in Ordu and Samsun provinces. Sample selection method was not used and it was tried to reach the whole of the population. Questionnaire asking socio-demographic, education and health characteristics, the Courtauld Emotional Control Scale (CECS) for evaluation of the status of the emotional control and World Health Organization Quality of Life Scale Brief Form (WHOQOL-BRIEF-TR) for measurement of scores of life quality were used to collect the data. In a normal distribution of data enabling assumptions One Way ANOVA and Tukey's multiple comparison after the variance is homogeneous for the tests were used to assess the data. In not providing data for normal distribution assumptions Mann Whitney U Test, and Kruskal Wallis Tests were used to to assess the data. Whether the relationship between variables were evaluated with Spearman correlation analysis. P-value for statistical significance <0,05 was considered.

CECS mean scores of students (45.81 ± 9.02) showed that students mostly suppressed and abstained to express their emotions consciously. It was determined that while mean score of physical domain of students was the highest, mean score of environment domain was the lowest. Socio-demographic characteristics influencing the emotional control were gender, shelter, emotional control / get educated about the quality of life. Variables affecting psychological domain were perceived family economic status, future expectations, perceived academic success the perceived health status. Variables affecting the physical domain are future expectations, perceived social status, the perceived health status. Variables affecting social relations domain were gender, future expectations, perceived social status. The variables affecting the environment were as follows; gender, perceived family economic status, future expectations, perceived academic achievement, social security status, perceived social status, perceived health status. Students with higher score of social relations and students with higher environmental-tr domain (students having good life quality in social relations and environmental domain) could express their feelings, including unhappiness, anxiety and did not suppress them. It was determined that students whose psychological domain (having positive thoughts, self-confidence and good body image) scores were high could express their feelings, including unhappiness, anxiety and did not suppress them. It is recommended to support nursing instructors and directors concerning life quality and emotional control.

Keywords: Nursing Students; Emotional Control; Quality Of Life

EFFECT OF MUSIC THERAPY ON ANXIETY AND SLEEP QUALITY OF ELDERLY CANCER PATIENTS

Kübra Gökalp¹ , Mine Ekinci¹

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Aim: The study was conducted to determine the effect of music therapy on anxiety and sleep quality of elderly cancer patients

Material and Method: The study was designed to be a quasi-experimental research with pre and post-test control groups. The study was conducted between May and November 2015. Population of the study of the disease II. and III. in the universe, 65 years and over consisted of patients with a diagnosis of hematologic cancer. The sample of the study consisted of 30 control and 30 experimental group including 60 patients with hematologic cancer. Patient identification form, the Pittsburgh Sleep Quality Index, State-Trait Anxiety Inventory and Music CDs were used for the collection of data. Data were analysed using frequency, percentage, Chi-square and paired sample t tests.

Results: In the study, patients in the experimental and control group comparison of sleep quality between groups of an average of total points; while an average of the control group sleep quality latest test 13.87 ± 2.90 , an average of in the experimental group sleep quality latest test 10.67 ± 2.73 and the difference between the mean score statistically significant ($p < 0.05$) was detected.

Patients in the experimental and control group comparison of state anxiety between groups of an average of total points; while an average of the control group state anxiety latest test 40.23 ± 11.30 , an average of in the experimental group state anxiety latest test 35.43 ± 10.12 and the difference between the mean score statistically significant ($p < 0.05$) was detected.

Patients in the experimental and control group comparison of continuous anxiety between groups of an average of total points; while an average of the control group continuous anxiety latest test 35.90 ± 9.82 , an average of in the experimental group continuous anxiety latest test 33.60 ± 9.43 and the difference between the mean score statistically significant ($p < 0.05$) was detected.

Conclusion: Results concluded that music therapy increase the sleep quality and reduce anxiety of patients. In line with this conclusion, it is suggested that of music therapy use in nursing practice.

Keywords: Anxiety, Cancer, Music Therapy, Sleep Quality, Nurse

THE EFFECTS OF TERRORISM ON MENTAL HEALTH

Elif Ok

Terrorism has existed for centuries as a phenomenon defined as a problem of society. In our country, no stroke terror agenda, it goes on to exist as a phenomenon that continues to affect their lives. The purpose of the study was to examine the effects of terrorism and acts of terrorism taking place in the media on mental health in compatible with the literature.

Terrorism differs from the other types of violence in a way that involves planned and organized violence, has a certain degree of secrecy, targets civilians on purpose, and uses violence as a means of political action and propaganda (Smith 2008).

The real target of terror is the whole community and world public opinion. Thus, the aim of terrorists is the minds of the people rather than to the physical and mental damage. The aim is to terrify people and to suppress (Yargıç 2004).

There are serious consequences of acts of terrorism. There is no public safety in areas where terrorism prevails, social life worsens, thoughts and feelings of revenge and clash occurs in society. Symptoms such as physical pain, paralysis, fatigue, fear, anger, grief, panic, chaos, paranoid thoughts and anxiety occurs (Loza 2007; Varcopolis ve Holter 2009). Stand in home, unable to travel, avoiding social events, inability to send children to school, behaviors such as smoking and alcohol use increase seen. Before the terrorist attacks, people who have treated mentally ill were found to regress the disease after the action (Boyd 2008). Moreover, increasing immigration and unemployment problems with terrorism is becoming a predisposing factor for mental disorders.

According to the studies, even years later, it was determined that continued or increased anxiety, depression, post-traumatic stress disorder and general psychiatric symptoms in the victims of terrorist acts (Katz ve ark 2002; Eşsizoglu ve ark. 2009). It was found that similar mental health problems in the not victims of terrorism who have followed acts of terrorism in the media many times and in particular children (Ahern ve ark 2002; Burnham 2005; Oflaz 2015).

As a result, in particular victims of terrorism, security forces members, children and at risk groups for mental illness in terms of the mental health effects of terrorism should be evaluated and followed up.

**CLINICAL PSYCHIATRY INTERN STUDENTS ABOUT SKILLS NURSING DIAGNOSTIC
DETECTION AND EFFECTIVE FACTORS OF EXAMINATION**

Şeyda Dülgerler¹ , Gizem Beycan Ekitli¹ , Hacer Demirkol¹ , Elif Deniz Kaçmaz¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Aim: In particular, diagnostics based on physical findings is that more common psychiatric care and holistic learning for students need to graduate. Therefore, students made the step of determining the diagnosis of psychiatric practice aimed to identify the common mistakes and problems.

Method: Research was conducted with psychiatric nursing intern in 2014-2015 also this is type of descriptive. Data was take intern nurses who were volunteer and written consent of file from 359 patients. The assessment tools Nurse Intern Identifiable Information and Self-Assessment Form, Patient Information Form and Student Skills Identification Diagnosis form.

Findings: Most students of surveyed (89.4%) itself theoretically that adequate perceive, instructor during the implementation of 87.9% and from the clinic charge nurse of 92.9% to believe that they benefit sufficiently in this process. Patients who examining nursing process in accordance with the normal distribution is made in terms of gender and hospital admission clinics. Students in the application file shows they are working with a total of 2667 nursing diagnostic,nursing diagnosis from 93 different categories.The students used most commonly in the care plan 'Ineffective coping'(9.3%), 'Anxiety'(7.6%), 'Disturbed sleep pattern'(7.0%) .They didn't use 'Ineffective coping strategies of a community', 'Risk of feebleness' 'Ineffective coping of family','Spiritual well-being: possible updating'on nursing process.Student is successfully about this diagnosis,'Disturbed sleep pattern (89.8%), 'self assesment mistake'(87.8%), Risk of suicide(85.4%).Most frequently make a mistake 'Social isolation'(66.7%), 'Fear',(27.3%),Constipation(22.2%),'Altered sensory perception'(17.6%).They overlook to'feebleness' (90%), 'Ineffective health maintenance:individual' (71.4%), 'Ineffective sexuality pattern (71%) .

Result: The results, in particular the intern nurses can be physically observed and / or direct detection diagnostic skills in areas where they can learn from the patient is adequate in terms to demonstrate. Student was not show enough skill about patient's sex, belief and systems of value, and/or family and society covering areas of process. They confuse most frequently nursing diagnosis having the same signs and symptoms. Educational curriculum organized according to common errors and deficiencies determined in this context and students in the fact that they can have more contact with patients or real to close and most appropriate with the condition can be made of the diagnostic training development of nursing diagnosis regulation skills level students can indicate additive.

Keywords: Detection Nursing Diagnosis, Clinical Psychiatry, Intern Student,

ORGANIZATIONAL SILENCE AMONG ACADEMICIAN NURSES: WHY DO THEY REMAIN SILENT AND WHICH ISSUES LEAD THEM TO DO SO?

Serap Altuntaş¹ , Kübra Gökalp¹ , Ayşegül Sarioğlu Kemer²

¹| Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²| Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Objective: This study is a descriptive study. It was performed to determine the views of academician nurses in nursing schools about levels of organizational silence, its causes and results.

Methods: The population of the study comprises academician nurses working in the nursing departments of universities in Turkey. Its sample included academicians working in the universities which have the highest number of academician nurses and was selected among schools in each region by purposive sampling. Data were collected from the academicians (n=141) who voluntarily participated in the study by the researchers using a personal information form and the Organizational Silence Scale between November 2012 and April 2013. Ethics committee approval and permission from the institutions were obtained. The collected data were evaluated by a statistician.

Findings: It was determined that most of the academicians had been working as research assistants in the Aegean Region for less than 5 years, find the management style of the institutions they work as semi-democratic and semi-autocratic. The study concludes that most employees remain silent about “employees’ performances” (M= 3.21± .82) and “management problems” (M=3.05±.78), and few remain silent about “ethics and responsibilities” (M=2.43±.75). It was determined that the participants remain silent mostly because of their “fear of isolation” (M=3.21±.98) and “fear of damaging relationships” (M=3.21±.90). The study found that the participants (M=4.07±.80) thought that there would be more “results that hinder performance and synergy” as a consequence of remaining silent.

Conclusions: The study's results suggest that the causes of academician nurses' silence should be eliminated, that they should be encouraged to express their opinions especially about job performance and management, and that an appropriate environment for communication should be nurtured.

Keywords: Nursing, Academician Nurses, Organizational Silence, Turkey.

DETERMINING THE RELATION BETWEEN CAREGIVER BURDEN FOR INDIVIDUALS HAVING NEUROLOGICAL DISEASE AND THEIR COPING WAYS WITH STRESS

Emel Bahadır Yılmaz¹ , Elvan Emine Ata¹

¹| Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Giresun

Aim: This study was made analytically in order to determine the relation between caregiver burden for individuals having neurological disease and their coping ways with stress.

Method: The study was conducted in neurology clinic of Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir state hospital between October 1st and 31st of December 2015. The sample of the study consists of 64 people who give care to patients with neurological problem and who accepted to participate to the research. Permission was granted from hospital ethical committee before the research. Info Form, Zarit Caregiver Burden Scale and Ways of Coping Inventory were applied to participants. The obtained data was loaded to SPSS 16.0 package program. In the analysis of data number, percentage distribution, average, standard deviation, t-test in independent samples and Pearson correlation analysis were used.

Findings: Age average of the people who participated to the study was 50.45 ± 11.66 , 68.8% were female and 78.1% were married. 76.6% were primary caregiver to the patient and in average they were giving care for 1.79 ± 3.98 years. 48.4% of the caregivers were children of patient. 71.9% of the participants stated that they received assistance related with patient care from health care professionals while 50% stated that they received assistance related with psychological support. When average scores of participants from scales were examined it was determined that caregiver burden score was 31.90 ± 15.56 , self confident approach score was 2.41 ± 0.54 , optimistic score approach was 2.42 ± 0.59 , helpless approach score was 1.49 ± 0.63 , yielding approach score was 1.64 ± 0.49 and social support seeking approach score was 1.79 ± 0.66 . Besides care giving load was found to be higher in primary caregivers, in individuals who have another care requiring patient and in women caregivers ($p < 0.05$). A negative significant relation was found between caregiver burden, self confident approach and optimistic approach scores while a positive moderate relation was found with helpless and yielding approach scores.

Conclusion: It can be said that caregivers to patients with neurological problem use less self confident and optimistic approaches, use more helpless and yielding approaches as their caregiver burden increases and that female caregivers and caregivers having another patient who requires care, have higher care giving load.

Keywords: Neurological Disease, Caregiver, Caregiver Burden, Coping, Nursing

THE EVALUATION OF THE MENTAL STATUS OF NURSING STUDENTS

M.Olcay Çam¹ , Esra Engin¹ , Gizem Beycan Ekitli¹ , Emel Öztürk Turgut¹¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Aim: University life's a period adolescents become adults and has negative effects on students because of important life crisis. For this reason, this research was conducted to determine the risk groups and mental status of nursing students.

Method: This descriptive study was conducted in 2014-2015 education term and the sample was consisted of 1251 volunteer nursing students. This research was a pre-screening of a project which was founded by university. Data were collected with a sociodemographic questionnaire and Brief Symptom Inventory(BSI). Descriptive analyses and significance tests of differences between independent groups were used for analysis.

Findings: %85 of students were women and the distribution according to grades wasn't homogeneous($p>0.05$). BSI total mean score was 40.60 ± 31.06 . Suggestive symptoms severity levels of psychopathology were found as in the rate of 16% in Somatization, 17.7% in Obsessive Compulsion, 14.5% in Interpersonal Sensitivity, 14.0% in Depression, 16.1% in Anxiety, % 13.9 in Hostility, 14.8% in Phobic Anxiety, 15.0% in Paranoid Ideation, 15.9% in Psychoticism and 15.0% for other symptoms subscale. The average score of Global Severity Index(GSI) was 0.77 ± 0.59 , Positive Symptoms Total(PST) was 23.71 ± 12.65 and Positive Symptoms Distress Index(PSD) was 1.57 ± 0.49 . 15.8% of students in terms of the GSI, 17.7 % of students in term of the PST and 14.9% of students in term of the PSD showed suggestive symptoms of diagnosis. Only Interpersonal Sensitivity subscale had important differences for gender. Men had significantly lower scores($p=0.000$). The grade was effective on all subscales and indexes($p=0.000$).

Discussion-Conclusion: There were similar findings in the literature about university students' psychological symptom frequency with this research. For interpersonal sensitivity, it was determined a greater risk for women. The highest symptom severity was seen in second grade. This could be due to this students' adaptation of university life and became responsible for social necessities and risks. Nursing students're under risk because of difficult educational curriculum and contacting with the disease-death concepts at an early age. Identifying systematically the current situation in terms of psychological symptoms, examining with possible effective factors and using supportive systems like psychological consulting services effectively are suggested.

RELATION BETWEEN VOCATIONAL MOTIVATION SOURCES AND THEIR PROBLEMS AND STRESS OF INTERN NURSES

Duygu Yıldırım¹, Satı Bozkurt¹

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Introduction-Aim: It can be said that while motivation is very important for every institution, it is vital for hospitals where is provided public with health care service. In this research, it is aimed to analyze relation between stress caused by problems which is encountered by final year students of nursing education faculty in clinical applications and motivation.

Method: This research has been conducted with, intern nurses who 167 volunteer was enrolled in a nursing faculty in 2015-2016 education students has been evaluated when they were in field of application. Necessary permission were taken before application. Introductory Information Form (37 specifications), Scale of Motivation Sources and Problems, Scale of Perceived Stress, survey data collected and descriptive study data were evaluated with in significance test number, percentage distribution and difference between independent groups.

Finding: Students' age overage is 25.37 ± 1.71 . %79 is female. %58.9 of students preferred nursing faculty to "get a job easily". %78.5 students stated that they encountered cases which causes motivation losing. " from teachers spend few time at clinic " adversely affected the motivation of those points ($U = 1191.00$, $p < 0.05$), positively affected by stress those points ($U = 970.50$, $P < 0.05$) were significantly higher. "Wrong to fear" motivation score of the ($U = 1206.50$, $P < 0.05$), "those who want to be independent when applying treatment to the patients' stress scores ($U = 508.50$, $P < 0.05$)," to prepare a maintenance plan " motivation scores of those who have difficulty on this subject ($U = 1430.00$, $p < 0.05$), " work in the field of dislike " stress points for those who do not want ($U = 827.50$, $p > 0.05$) were significantly higher.

Discussion- Conclusions: This research findings shows that students problems during clinical applications are quite effective on their motivation. There are a lot of stressors which effects students in the field of application. It might be suggested that stress management studies. Should be carried on for nursing students to increase professional motivation and productivity.

Keywords: Intern Nurses, Vocational Motivation, Stress, Stress Perception, Motivation Sources

DYSFUNCTIONAL ATTITUDES OF HEALTH PROFESSIONALS AND THE EFFECT OF THESE ATTITUDES ON LEVEL OF BURNOUT

Ayşe Aksoy¹ , Fatma Akyüz¹ , Gaye Gülcü¹ , İlkey Şimşek¹

¹| Sivas Numune Hastanesi, Sağlık Bakım Hizmetleri

The aim of the study was to identify the relationship between level of burnout and health professionals' dysfunctional attitudes working as nurses, midwives and medical officers in Sivas Numune Hospital. The study was 152 participants who was working between 20th june and 10 july and fill out the questionnaires were included in this study. The datas of this study were collected with the Socio-demographic Information Form, Dysfunctional Attitudes Scale and Maslach Burnout Inventory. The statistical analysis included percentages, means, variance, t test and correlations. The average ages of the participants were 32.1±8.6 and 37.5% of them were between 25 and 35, 86.2% of them were female, 69.7% of them were married, 48.8% of them had bachelor's degree. The average working years were 11,8±8,6 with 40.1% of them working for 5 years and less than that 62.5% of them worked willingly in their job along with 39.5% of them working in intern services, 82.9% working as clinic nurses, 80.3% working in the unit they liked to work on average for 3.2±4,7 years and 71.1% of them working in both shifts. The average score of burnout scale were 1.6±0.6 with the subscale average scores of emotional burnout 2.2±0.8, desensitization 1.4±0.9, personal failure 1.4±0.5. The average scores of dysfunctional attitudes scale were 190.9±26.9 with the subscale average scores of perfectionism 90,73 ±16,18, need for approval 49.6±9.8, autonomy/independence 29.0±5.8, variable attitudes 21.5±4.3. When the relationship between the participants' sociodemographic characteristics and the level of burnout were examined, there was a statistically significant difference between the groups in terms of marital status, working year and doing the job willingly with singles, those working for 5 years or less and the ones working unwillingly in their jobs having higher scores of burnout ($p<0,05$). When the relationship between the sociodemographic characteristics of participants and dysfunctional attitudes were examined, there was a statistically significant difference between the groups in terms of gender and the unit in which the participants work, with females and those working in intern services having higher scores of dysfunctional attitudes ($p<0,05$). When the relationship between dysfunctional attitudes and level of burnout were examined, there was a positive and significant correlation between them ($r=-0,159$, $p<0,05$). The results of the study implied that cognitive interventions should be put into action to decrease the level of burnout of health care professionals and dysfunctional attitudes in order to improve the quality of care and awareness building training towards these attitudes should be started.

Keywords: Cognitive Distortion, Burnout, Nursing

NURSING CARE AND APPLICATIONS OF THE PATIENTS THAT FOLLOWED BY THE DIAGNOSIS OF OPIOID USE DISORDER IN A PSYCHIATRIC CLINIC

Merve Öztürk¹ , Leyla Daştan¹ , Elif Altun²

¹| Hacettepe Erişkin Hastanesi Psikiyatri Servisi

²| Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Aim: In this study, it is aimed to share nursing care and applications of the patients that followed by the diagnosis of opioid use disorder in a psychiatric clinic.

Method: It is explained that nursing care and applications of the patients that followed by the diagnosis of opioid use disorder in a psychiatric clinic, in accordance with the written protocols of the service of Hacettepe University Hospital.

Symptoms: The start of the use of opioid use disorder, in terms of repetition, after processes remain keep away from the material is seen as a biopsychosocial disorder of multiple factors interact. Nurses working in the field of opioid use disorder prevention, must be know the treatment, effects and symptoms of these diseases. Nurses inform the patients about the service rules and the pyshical environment and give a brochure for these rules. They learn the patient background, and take notes for the possible risks. Rub downs the patients for the goodies they carry. The patients interrogate by the nurses, when they used the heroin last time. Patients take the liquid to speed up the process of detoxification. First meeting is the introduction. Patients take the information about the educations and the activities made in the service. In the other meetings the patients are informed about the sleep hygiene, anger management, and contagious diseases.

Conclusion: It is believed that, in the the opioid use disorder and other usage disorders, to be written of the patient follow-up provides to be standardized patient care and form sources for the training of the nursing students

P-1473
PROBLEMATIC MOBILE PHONE USE IN ADOLESCENTS

Gamze Dođaner¹ , Gülsüm Ançel²

¹| Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara

²| Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

Although a mobile phone is useful tool but there exists the risk of its problematic or addictive use and it was determined that this addiction is associated with some mental health problems and personality traits. Due to the decreasing age for using mobile phone, the adolescents are in the high risk group and in the future, it is predicted that this subject caused to significant psychological problems like other addictions such as substance or gambling. Psychiatric nurses can play a vital role in adolescents' mental health. Therefore, they have responsibility in identifying mobile phone addiction, preventing and applying the required interventions.

Aim: This study was conducted to identify adolescents' problematic mobile phone use.

Method: This descriptive and cross-sectional study was conducted in 6 high schools in Ankara. Total of 1274 students participated voluntarily in this study. In this study, ethical approval from the Ankara University Ethic Committee, permissions from the institutions and consent from the participants were taken. A questionnaire for demographic characteristics and the Turkish translations of the Problematic Mobile Phone Use Scale were used to collect data. The data analysis was carried out using Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) Version 16.0. Descriptive statistics and t test were employed to analyse the data.

Results: Participants were 43,9% females and 56,1% males and the mean age was 16,07±0,99. Results indicated that almost all of them have smartphone, 54,6% of them use mobile phone between 4-6 years, 26,1% of use it 1-2 hours, 28,8% of use 3-4 hours, 21,8% of use 5-6 hours and 23,3% of them use 7 hours or more in an day. It was determined that both females and males use the most Facebook (81,2%) as a social network site and rate of connection to the internet was 74,4%. In this study it was determined that students had the highest score in the "Dependence" subscale, females had higher score in all subscales and more problematic use than males (p<0,001).

Conclusion: Adolescents especially females were identified to be a risk group for problematic phone use. Precautions should be improved by educators, health professions and government sand further studies are needed in this issue.

Keywords: Adolescent, Problematic Use, Mobile Phone

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE LOVE ATTITUDES, SUBMISSIVE BEHAVIORS OF NURSING STUDENTS AND SOME VARIABLES

Esra Engin¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Elif Deniz Kaçmaz¹, Burcu Babacan², Arife Gür³

¹| Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi - Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²| Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Koroner Yoğun Bakım

³| Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Beyin ve Sinir Cerrahisi

Introduction-Aim: Increase in submissive attitude can reveal to remain silent violence, inability spoken against and effort to satisfy someone. By identifying these inclinations in their emotional relationships, it is possible for students to manage in terms of personal, academic and professional stances. Identification of these attitudes is the aim of the research.

Method: The research was conducted on the sample of 302 students, layered according to classes, registered to a nursing faculty in 2015-2016 education year. Introductory Information Form, Love Attitudes Scale-Short Form(LAS) and Submissive Behaviors Scale(SBS) were used. Data of the research, which is descriptive type, was evaluated with number, percent, correlation and significance of difference between independent groups tests.

Findings: 89.5% of the students are female, 50.5% of them find the child raising attitudes of their parents as protective and 10.9% as authoritative. Emotional relationship experienced are 79.7% and 53.3% are still in a relationship. 81.0% are considering their relationship as democratic, 8.8% are finding themselves authoritative and 6.6% are being shy. 12.3% of them experienced violence in relationships, 85.2% of the violence are emotional, 3.7% are physical and 3.7% are sexual. 53.6% of the students have defined the violence two-sided, 25.0% from their partners towards them and 3.6% from them to their partners. After violence experience 57.1% ended their relationships, 28.6% sustained and 10.8% stayed apart for a while. None of these experiences and attitudes showed difference according to gender. LAS score averages are; Passionate=14.16±3.34, Game-playing=9.60±2.38, Companionate=12.25±3.49, Ractical=11.98±2.90, Possessive=12.53±2.76 and Selfless=11.25±3.06. SBS averages are 34.92±8.32. Between SBS and Game-playing(r=,268), Possessive(r=,285) and Selfless(r=,318) dimensions, a weak relationship in positive direction was identified (p=0.000). In Game-playing(p=0.000), Selfless(p=0.001) and SBS(p=0.015) scores of males are higher and the difference is significant. Scale scores are not differentiating between attitudes of parents, having a relationship, type of violence experiencing, side of violence and reactions to violence.

Discussion-Conclusion: Most common love attitude of students is passionate and the commonness of this style related with secure attachment is positive. While prevalence of the low attachment relationship such as game-playing in males show parallelism to social tendency, selfless and submissive behavior tendencies being more in females is surprising. As the game-playing, possessive and selfless attitudes increase, submissive behaviors decrease. In order the students training as nurses who can show assertiveness in work environment, satisfy and healthy contact that safely approach, these attitudes identified before considering gender differences, planning to supportive personal development activities is recommended.

EVALUATION OF AUTOMATIC THOUGHTS AND MENTAL STATES OF THE UNIVERSITY STUDENTS WHO WILL BE HEALTH PROFESSIONALS

Yasemin Yılmaz¹ , Gülsüm Ançel¹

¹| Hemşirelik Bölümü, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Aim: This study which is descriptive type was conducted to determine automatic thoughts and the relationship with sociodemographic characteristics and mental state in university students who will be health professionals.

Method: The study was conducted with university students who studying graduate level at Ankara University Faculty of Health Sciences Nursing, Midwifery, Social Services, Nutrition and Dietetics, Health Institutions Management and Child Development Departments in 2014-2015 academic year. The sample of study was consisted of 374 students who studying at fourth year of this departments. In this study data of students' personal characteristics were collected using sociodemographic data collection form developed by researcher, the data relating to automatic thoughts were collected using Revised Automatic Thoughts Questionnaire, the data on psychiatric symptoms were collected by using Brief Symptom Inventory.

Results: A positive correlation which is ranging from moderate to high was found between all subscales of Brief Symptom Inventory total score of with negative automatic thoughts and subscales which are negative self concept, loneliness and hopelessness, discord and regret ($p<0,001$). An inverse correlation which is ranging from weak to moderate was found between all subscales of Brief Symptom Inventory with positive self-concept subscale of Revised Automatic Thoughts Questionnaire ($p<0,001$).

Conclusion: At the end of this study it was found that when the frequency of negative automatic thoughts of students increases the psychological symptoms increase, when the frequency of positive automatic thoughts of students increases the psychological symptoms decrease.

Keywords: Automatic Thought, Health Professional, Mental State, University Student.

ANALYSIS OF PRESENTED PAPERS IN PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS IN TURKEY

Dilek Çatalkaya¹ , Sibel Çoşkun Cenk¹

¹| Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi

Introduction: The number of the performed papers are increasing at psychiatric nursing congress. The aim of this retrospective and descriptive study was carried out to analysis of presented papers at this congress by the academics and clinicians psychiatric nursing.

Method: Six congress have been organized since 2009 and most of these were with international participation. Totally 723 posters and 228 oral presentations were reported at these congresses. 669 posters and 168 oral presentations performed by Turkish academicians and nurses were included to this study. The papers were grouped according to some variables such as the type of research, sample characteristics and subject/research area.

Results: 144 review, 46 experimental studies or case reports and 479 descriptive study were found in posters 12 review, 47 experimental / qualitative studies / case reports, and 109 descriptive researches were detected in oral presentations according to type of study. When papers were evaluated in groups according to subject and/or sample characteristics, most of posters were manufactured about child and adolescent mental health (n:86); mental health nursing students, their knowledge and attitudes (n:80); consultation-liaison psychiatry and nursing (n:64); psychiatric treatments and care (n:59) and nursing education (n:51). As for evaluated oral presentations, the most of them involving mental health nursing students, knowledge and attitudes (n:22); mental health of nurses/health care workers (n:21); caregivers mental health and family education (n:18); consultation-liaison psychiatry and nursing (n:17) and schizophrenia (n:15). In fewer groups were relevant to geropsychiatry, dependence, women's mental health, violence, anxiety, rehabilitation, mood disorders in papers.

Conclusions: Most of presented papers found relevant to adolescences, nurses, nursing students, medical patients and caregivers. Studies on psychiatric patients are a minority. Increasing the experimental, quantitative and case report studies that important in psychiatric nursing.